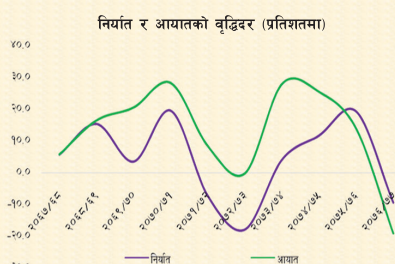
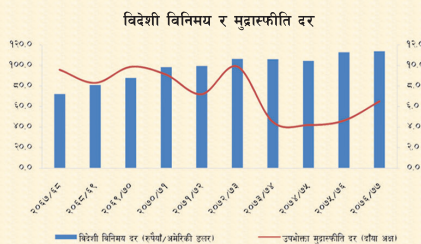
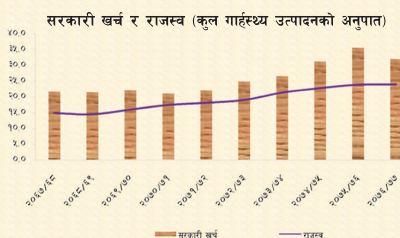
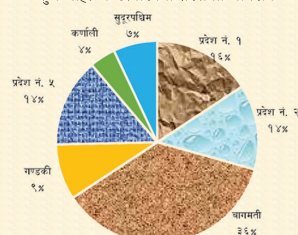

आर्थिक सर्वेक्षण २०७६/७७

कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशगत योगदान

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

आर्थिक सर्वेक्षण २०७६/७७

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

प्राक्कथन

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्मका आर्थिक गतिविधिहरू, समग्र आर्थिक स्थिति, प्रमुख आर्थिक सूचक/परिसूचकहरूको अवस्था र विश्लेषणसमेत समावेश गरी आर्थिक सर्वेक्षण २०७६/७७ प्रकाशन गरिएको छ।

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरू सन्तोषजनक देखिएका छन्। यस अवधिमा मुद्रास्फीति, भुक्तानी सन्तुलन, विदेशी मुद्रा सञ्चिति, लगानी र वित्तीय परिसूचकहरू आर्थिक स्थायित्व अनुकूल हुँदै गएका छन्। यो अवधिमा आयातमा सङ्कुचन आएको र निर्यातमा विस्तार भएका कारण व्यापार घाटामा सुधार आएको छ भने शोधनान्तर स्थिति बचतमा रहेको छ। वित्तीय सेवामा उल्लेखनीय विस्तार भएको छ भने विदेशी लगानी उत्साहप्रददंगले बढेको छ।

चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म भौतिक प्रगतितर्फ विद्युतको खपत बढेको छ भने विद्युत आयात उल्लेख्य घट्टदै निर्यात समेत हुन थालेको छ। भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा सन्तोषजनक प्रगति भएको छ। पुनर्निर्माणले गति लिएको छ भने कतिपय राष्ट्रिय गौरवका आयोजना शीघ्र कार्यान्वयन गर्न थप प्रयास गर्नु पर्ने भएको छ।

तथापि, पछिल्लो समयमा महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरस संक्रमण नियन्त्रण तथा रोकथामको लागि अवलम्बन गरिएका उपायहरूका कारण आर्थिक क्रियाकलापहरू गम्भिररूपमा प्रभावित भएका छन्। व्यावसायिक र लगानीको वातावरण जोखिमपूर्ण हुन थालेसँगै यो वर्ष आर्थिक वृद्धिदर न्यून हुने प्रारम्भिक अनुमान रहेको छ। आगामी दिनमा नागरिक जीवनलाई सुरक्षित बनाउँदै आर्थिक क्रियाकलापहरूको पुनरुत्थानमा प्राथमिकताका साथ अघि बढ्नु पर्ने आवश्यकता छ।

प्रस्तुत सर्वेक्षण मुलुकको आर्थिक स्थितिको बारेमा जानकारी राख्न चाहने सबै सरोकारवालाहरूको लागि उपयोगी हुने विश्वास लिएको छु। प्रकाशन तयार गर्ने कार्यमा संलग्न अर्थ मन्त्रालय र अन्तर्गतका सम्बन्धित सबै कर्मचारीहरू र आवश्यक तथ्याङ्क तथा विवरण उपलब्ध गराई सहयोग गर्नुहुने विभिन्न निकाय तथा पदाधिकारीहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु।

धन्यवाद ।

जेठ, २०७७

डा. युवराज खतिवडा

अर्थमन्त्री

विषय सूची

प्राक्कथन

तालिका सूची

चार्ट सूची

छोटकरी रूप

कार्यकारी सारांश

१.	समग्र आर्थिक स्थिति	१
२.	प्रादेशिक आर्थिक तथा सामाजिक स्थिति	२०
३.	सार्वजनिक वित्त	२३
४.	मूल्य	४८
५.	वित्तीय क्षेत्र	५०
६.	बाह्य क्षेत्र	६२
७.	गरिबी निवारण र रोजगारी	६६
८.	कृषि, वन तथा भूमिसुधार	७५
९.	उद्योग, वाणिज्य, आपूर्ति र पर्यटन	९६
१०.	आवास तथा सहरी विकास, वातावरण र ऊर्जा	११६
११.	भौतिक पूर्वाधार, यातायात तथा सञ्चार	१२४
१२.	सामाजिक क्षेत्र	१३९
१३.	भूकम्पपछिको पुनर्निर्माण	१६९
१४.	सुशासन र प्रशासन	१७२
१५.	कोरोना रोकथाम, नियन्त्रण, उपचार तथा राहत	१७६

समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरू

अनुसूचीहरू

तालिका सूची

तालिका १(क)	:विश्व आर्थिक वृद्धिदर	१
तालिका १(ख)	:दक्षिण एशियाली मुलुक तथा चीनको आर्थिक वृद्धिदर	२
तालिका १(ग)	:विश्वको मुद्रास्फीति	३
तालिका १(घ)	:दक्षिण एशियाली मुलुक तथा चीनको मुद्रास्फीति	३
तालिका २(क)	:प्रदेशगत आर्थिक तथा सामाजिक परिसूचक	२२
तालिका ३(क)	:संघीय सरकारको वित्तको स्थिति	२४
तालिका ३(ख)	:संघीय सरकारको सार्वजनिक वित्तका सूचक	२५
तालिका ३(ग)	:संघीय सरकारको चालु खर्चको कार्यात्मक विवरण	३०
तालिका ३(घ)	:संघीय सरकारको पुँजीगत खर्चको कार्यात्मक विवरण	३०
तालिका ३(ङ)	:व्यक्तिगत तथा व्यवसायिक स्थायी लेखा नम्बर लिएका करदाताको विवरण	३३
तालिका ३(च)	:सरकारी आय संरचना	३३
तालिका ३(छ)	:संघीय सरकारको आय संरचना	३४
तालिका ३(ज)	:संघीय सरकारी खर्चमा आय, राजस्व, अनुदान र ऋणको अनुपात	३४
तालिका ३(झ)	:विगत ३ वर्षको संघीय राजस्वको संरचना	३५
तालिका ३(ञ)	:आयातमा आधारित कर र आन्तरिक करको संरचना	३५
तालिका ३(ट)	:संघीय विभाज्य कोष र संघीय सञ्चित कोषमा सङ्कलन भएको राजस्व विवरण	३६
तालिका ३(ठ)	:बौडफाँटपछिको राजस्व विवरण	३७
तालिका ३(ड)	:आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्मको रोयल्टी बौडफाँट	३७
तालिका ३(ढ)	:भुक्तानी गर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण तथा साँवा फिर्ता र ब्याज खर्च	४१
तालिका ३(ण)	:अन्तर सरकारी वित्त हस्तान्तरण	४३
तालिका ३(त)	:प्रदेश सरकारको पुँजीगत खर्चको प्रवृत्ति	४४
तालिका ३(थ)	:प्रदेशगत बजेट र खर्चको स्थिति	४४
तालिका ३(द)	:प्रदेशको सञ्चित तथा विभाज्य कोषको प्राप्ति	४५
तालिका ३(ध)	:स्थानीय तहको खर्चको अवस्था	४५
तालिका ३(न)	:स्थानीय तहको राजस्व सङ्कलन	४६
तालिका ५(क)	:वित्तीय क्षेत्र सवलताका प्रमुख सूचकहरू	५१
तालिका ५(ख)	:प्रदेशगत रूपमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाका शाखा	५३
तालिका ५(ग)	:प्रमुख मौद्रिक योगाङ्कहरूको वार्षिक बिन्दुगत परिवर्तन	५४
तालिका ५(घ)	:बैंकदर, पुनर्कर्जा दर र अनिवार्य नगद अनुपात	५५
तालिका ५(ङ)	:धितोपत्र अभौतिकरणको अवस्था	५८
तालिका ५(च)	:जीवन तथा निर्जीवन बीमा क्षेत्रको लगानीयोग्य साधन	५९
तालिका ५(छ)	:जीवन तथा निर्जीवन विमकको सङ्ख्या	५९
तालिका ५(ज)	:निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषको अवस्था	६०
तालिका ६(क)	:विप्रेषण आप्रवाहको अवस्था	६४
तालिका ६(ख)	:लाभांश भुक्तानीको अवस्था	६५
तालिका ७(क)	:गरिबीसम्बन्धी प्रमुख सूचकहरू	६६
तालिका ७(ख)	:श्रमशक्ति सर्वेक्षण अनुसार रोजगारीसम्बन्धी केही प्रमुख सूचकहरू	६७
तालिका ७(ग)	:प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट सिर्जित रोजगारीको विवरण	६७
तालिका ७(घ)	:तराई मधेश समृद्धि कार्यक्रमको कार्यान्वयन अवस्था	६८
तालिका ७(ङ)	:श्रम स्वीकृति लिने विदेशी नागरिकको सङ्ख्या	७०

तालिका ७(च)	:श्रम स्वीकृति लिई वैदेशिक रोजगारीमा गएका कामदारको विवरण	७०
तालिका ७(छ)	:वैदेशिक रोजगारीमा श्रमिक पठाउन ईजाजत प्राप्त कम्पनीहरूको विवरण	७२
तालिका ७(ज)	:देशगत वैदेशिक रोजगारीको स्थिति	७२
तालिका ७(झ)	:वैदेशिक रोजगारीको क्रममा मृत्यु हुनेहरूको सङ्ख्या र आर्थिक सहायताको विवरण	७३
तालिका ७(ञ)	:वैदेशिक रोजगारीसम्बन्धी सेवा लिनेहरूको विवरण	७३
तालिका ८(क)	:न्यूनतम समर्थन मूल्य तोकिएका वस्तुहरू	७६
तालिका ८(ख)	:कृषि बालीहरूको उत्पादन स्थिति	७९
तालिका ८(ग)	:चालु आर्थिक वर्षमा प्रमुख खाद्यान्न बालीको प्रदेशगत उत्पादनको अनुपात	८१
तालिका ८(घ)	:प्रतिव्यक्ति दूध र अण्डा उपलब्धता	८५
तालिका ८(ङ)	:स्रोत बीउ उत्पादन तथा बालीको जात उन्मोचन विवरण	८८
तालिका ८(च)	:पशुपालन र तरकारी खेती कर्जाको स्थिति	८९
तालिका ८(छ)	:वन क्षेत्रको प्रदेशगत स्थिति	९१
तालिका ८(ज)	:वन क्षेत्रको स्थानीय तहगत स्थिति	९१
तालिका ८(झ)	:वन्यजन्तु सङ्ख्या	९३
तालिका ९(क)	:उद्योग दर्ता विवरण	९७
तालिका ९(ख)	:उद्योग वर्गीकरणअनुसार दर्ता र लगानी	९८
तालिका ९(ग)	:उद्योग वर्गीकरणका आधारमा विदेशी लगानीका उद्योगहरूको विवरण	१००
तालिका ९(घ)	:देशगत रूपमा विदेशी लगानी	१००
तालिका ९(ङ)	:लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको प्रदेशगत विवरण	१०१
तालिका ९(च)	:नेपालको विगत ४ वर्षको व्यवसाय सञ्चालनको अनुकुलताको अवस्था	१०२
तालिका ९(छ)	:प्रदेशगत रूपमा दर्ता भएका कम्पनीको विवरण	१०४
तालिका ९(ज)	:औद्योगिक बौद्धिक सम्पत्तिको विवरण	१०५
तालिका ९(झ)	:पेट्रोलियम पदार्थको आयातको स्थिति	१११
तालिका ९(ञ)	:प्रदेशअनुसार पर्वतारोहणबाट प्राप्त रोयल्टी	११४
तालिका १०(क)	:प्रदेशगत विद्युत पहुँचको विवरण	११८
तालिका १०(ख)	:कुल जलविद्युत उत्पादन	१२०
तालिका १०(ग)	:आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्म सम्पन्न भएका जलविद्युत आयोजना	१२०
तालिका १०(घ)	:प्रदेश र स्थानीय तहमा विद्युत पहुँचको अवस्था	१२१
तालिका १०(ङ)	:क्षेत्रगत विद्युत उपभोग	१२२
तालिका ११(क)	:संघबाट गरिएको सडक विस्तार	१२४
तालिका ११(ख)	:पछिल्लो पाँच वर्षको सडक सुविधा विस्तारको स्थिति	१२५
तालिका ११(ग)	:प्रदेशअनुसार स्थानीय सडकको विवरण	१२५
तालिका ११(घ)	:प्रदेश र स्थानीय तहबाट निर्माण भएका सडकको विवरण	१२६
तालिका ११(ङ)	:भौगोलिक क्षेत्रअनुसार स्थानीय सडक विस्तार	१२६
तालिका ११(च)	:नागरिक उड्डयनसम्बन्धी सूचकहरू	१२८
तालिका ११(छ)	:रेलमार्ग र ट्रयाक बेडको विवरण	१३०
तालिका ११(ज)	:सञ्चार तथा सूचना प्रविधिसम्बन्धी सूचकहरू	१३१
तालिका ११(झ)	:श्रव्य दृश्यसम्बन्धी ईजाजत सङ्ख्या	१३३
तालिका ११(ञ)	:इन्टरनेट प्रयोगकर्ताको विवरण	१३४
तालिका ११(ट)	:वितरित कुल टेलिफोन सङ्ख्या	१३५
तालिका ११(ठ)	:दर्ता भएका पत्रपत्रिकाको तुलनात्मक विवरण	१३५

तालिका ११(ड)	:भाषागतरूपमा दर्ता भएका पत्रपत्रिकाको विवरण	१३६
तालिका ११(ढ)	:विद्युतीय हस्ताक्षर टोकन	१३७
तालिका १२(क)	:शैक्षिक उपलब्धिका सूचकहरू	१३९
तालिका १२(ख)	:प्रदेशअनुसार विभिन्न तहका विद्यालयको विवरण	१४४
तालिका १२(ग)	:विद्यालय प्रकार अनुसारका विद्यालयको विवरण	१४४
तालिका १२(घ)	:तहगत विद्यालय, विद्यार्थी र शिक्षक अनुपात	१४५
तालिका १२(ङ)	:सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक विवरण	१४६
तालिका १२(च)	:विद्यालयगत र तहगत शिक्षकको लैङ्गिक विवरण	१४६
तालिका १२(छ)	:सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकको प्रदेशगत विवरण	१४७
तालिका १२(ज)	:विद्यालय तहमा विद्यार्थी भर्नाको अवस्था	१४८
तालिका १२(झ)	:शैक्षिक सत्र २०७५ र २०७६ मा तहगत विद्यार्थी भर्नाको अवस्था	१४८
तालिका १२(ञ)	:प्रदेशगत रूपमा विद्यार्थी भर्नाको विवरण	१४९
तालिका १२(ट)	:तहगत विद्यार्थी भर्नादरसम्बन्धी विवरण	१५०
तालिका १२(ठ)	:प्रदेशगत रूपमा खुद विद्यार्थी भर्नादर	१५१
तालिका १२(ड)	:शैक्षिक सत्र २०७४ र २०७५ मा माध्यमिक शिक्षा परीक्षा उत्तीर्ण	१५२
तालिका १२(ढ)	:माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (साविक एस.एल.सी.) परीक्षाको प्रदेशगत विवरण-प्राविधिकतर्फ	१५२
तालिका १२(ण)	:शैक्षिक सत्र २०७४ र २०७५ मा माध्यमिक शिक्षा परीक्षा उत्तीर्ण छात्रा र छात्रको विवरण	१५३
तालिका १२(त)	:स्वास्थ्यसम्बन्धी सूचकहरू	१५५
तालिका १२(थ)	:स्वास्थ्य संस्था, शैथिल्य र जनशक्तिको विवरण	१५५
तालिका १२(द)	:प्रदेश अनुसार स्वास्थ्य सेवाबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या	१५६
तालिका १२(ध)	:विस्तारित खोप एवम् राष्ट्रिय पोलियो खोप	१५७
तालिका १२(न)	:निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम	१५९
तालिका १२(प)	:विपन्न नागरिक औषधि उपचार	१६०
तालिका १२(फ)	:पुनर्स्थापना केन्द्रबाट सेवा लिनेको विवरण	१६१
तालिका १२(ब)	:हराएका बालबालिकाको सङ्ख्या	१६२
तालिका १२(भ)	:आधारभूत खानेपानी तथा सरसफाइको स्थिति	१६३
तालिका १२(म)	:व्यक्तिगत घटना दर्ता	१६६
तालिका १२(य)	:सूचिकृत रोजगारदाता र योगदानकर्ताको विवरण	१६७
तालिका १२(र)	:सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण	१६८
तालिका १३(क)	:निजी आवास पुनर्निर्माणको स्थिति	१६९
तालिका १३(ख)	:क्षति भएका सार्वजनिक संरचना पुनर्निर्माणको स्थिति	१७०
तालिका १४(क)	:सेवाको आधारमा महिला/पुरुष निजामती कर्मचारी विवरण	१७३
तालिका १४(ख)	:समावेशी तथा खुला विज्ञापनबाट सिफारिस भएका उम्मेदवार सङ्ख्या	१७४
तालिका १५(क)	: वैदेशिक रोजगारी र विप्रेषण आप्रवाह	१७८

चाई सूची

चाई १(क)	:विश्व आर्थिक वृद्धिदर	२
चाई १(ख)	:नेपाल, भारत र चीनको मुद्रास्फीतिको तुलनात्मक विवरण	४
चाई १(ग)	:कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर	५
चाई १(घ)	:कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना	६
चाई १(ङ)	:कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदरमा क्षेत्रगत योगदान	६
चाई १(च)	:उपभोग संरचना	७
चाई १(छ)	:कुल गार्हस्थ्य बचत र कुल राष्ट्रिय बचत	८
चाई १(ज)	:लगानीको प्रवृत्ति	८
चाई १(झ)	:कुल स्थिर पुँजी निर्माण (स्थिर लगानी) संरचना	९
चाई १(ञ)	:कुल गार्हस्थ्य बचत-लगानी अन्तर	१०
चाई १(ट)	:कुल राष्ट्रिय बचत-लगानी अन्तर	१०
चाई १(ठ)	:प्रतिव्यक्ति आयको वृद्धिदर	११
चाई १(ड)	:कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्षेत्रगत वृद्धिदर	१२
चाई १(ढ)	:कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि र वन क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	१३
चाई १(ण)	:कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उद्योग क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	१४
चाई १(त)	:कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा निर्माण क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	१४
चाई १(थ)	:कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा थोक तथा खुद्रा व्यापार क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	१५
चाई १(द)	:कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा होटल तथा रेष्टुरेन्ट क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	१६
चाई १(ध)	:कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यातायात, सञ्चार तथा भण्डारणको योगदान र वृद्धिदर	१७
चाई १(न)	:कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा रियल स्टेट र व्यावसायिक सेवा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	१८
चाई १(प)	:कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सार्वजनिक प्रशासन तथा रक्षा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	१९
चाई २(क)	:कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रदेशगत संरचना	२०
चाई २(ख)	:प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर	२१
चाई ३(क)	:सार्वजनिक वित्त परिसूचक	२५
चाई ३(ख)	:संघीय सरकारको खर्चको प्रवृत्ति	२६
चाई ३(ग)	:राजस्वको प्रवृत्ति	२६
चाई ३(घ)	:खुद सार्वजनिक ऋणको प्रवृत्ति	२७
चाई ३(ङ)	:आन्तरिक ऋण परिचालनको प्रवृत्ति	२७
चाई ३(च)	:ऋण सेवा खर्चको प्रवृत्ति	२८
चाई ३(छ)	:चालु खर्च, पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको प्रवृत्ति	२९
चाई ३(ज)	:पुँजीगत खर्चको प्रवृत्ति	३२
चाई ३(झ)	:विकास सहायता प्रतिबद्धताको स्थिति	३८
चाई ३(ञ)	:विकास सहायता उपयोगको स्थिति	३९
चाई ३(ट)	:विकास सहायता उपयोगको संरचना	३९
चाई ३(ठ)	:बजेट तथा गैर बजेट संयन्त्रबाट परिचालित अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता	४०
चाई ३(ड)	:विनिमय दरको कारण वैदेशिक ऋण दायित्वमा परेको प्रभाव	४१
चाई ४(क)	:समग्र तथा क्षेत्रगत उपभोक्ता मुद्रास्फिति दर	४८
चाई ५(क)	:२०७६ पुस मसान्तमा वित्तीय प्रणालीको सम्पत्ति र दायित्वको संरचना	५१
चाई ५(ख)	:व्याजदरको प्रवृत्ति	५५

चार्ट ५(ग)	:बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट प्रवाहित क्षेत्रगत कर्जा	५६
चार्ट ५(घ)	:नेप्से सूचकाङ्क र नेप्से फ्लोट सूचकाङ्क	५७
चार्ट ६(क)	:कुल व्यापारमा निर्यात/आयातको अंश	६२
चार्ट ६(ख)	:बाह्य क्षेत्रका प्रमुख परिसूचकहरू	६३
चार्ट ७(क)	:वैदेशिक रोजगारीमा गएका कामदारको देशगत विवरण	७१
चार्ट ८(क)	:आर्थिक वृद्धिमा कृषि क्षेत्रको योगदान	७६
चार्ट ८(ख)	:चालु आर्थिक वर्षमा खाद्यान्न बालीको उत्पादकत्व	८०
चार्ट ८(ग)	:चालु आर्थिक वर्षमा दलहन बालीको उत्पादन संरचना	८२
चार्ट ८(घ)	:उखुको उत्पादन र वृद्धिदर	८३
चार्ट ८(ङ)	:चियाको उत्पादन र वृद्धिदर	८४
चार्ट ८(च)	:माछाको उत्पादन र वृद्धिदर	८४
चार्ट ८(छ)	:पछिल्लो ५ वर्षको मासुको उत्पादन	८५
चार्ट ८(ज)	:पछिल्लो ५ वर्षको रासायनिक मलको आयात	८७
चार्ट ९(क)	:प्रदेशगत रूपमा उद्योगमा लगानीको अवस्था	९७
चार्ट ९(ख)	:विगत दश वर्षमा स्वीकृति प्राप्त उद्योगहरूको विवरण	९९
चार्ट ९(ग)	:कुल प्रस्तावित विदेशी लगानी	९९
चार्ट ९(घ)	:प्रदेशगत रूपमा दर्ता भएका विदेशी लगानीका उद्योगहरूको विवरण	१०१
चार्ट ९(ङ)	:सार्क मुलुकको व्यवसाय सञ्चालनको अनुकुलताको अवस्था	१०३
चार्ट ९(च)	:कम्पनी दर्ताको सङ्ख्या	१०३
चार्ट ९(छ)	:पेट्रोलियम पदार्थको भण्डारण क्षमता तथा माग धान्ने अवस्था	१११
चार्ट ९(ज)	:पर्यटक आगमन सङ्ख्या	११२
चार्ट: ९(झ)	:देशगत रूपमा पर्यटक आगमन सङ्ख्या	११३
चार्ट: ९(ञ)	:भ्रमणको उद्देश्यअनुसार पर्यटन आगमन सङ्ख्या	११४
चार्ट १०(क)	:विद्युत माग र आपूर्तिबीचको अन्तर	११९
चार्ट १०(ख)	:ऊर्जा खपतको अवस्था	१२२
चार्ट १०(ग)	:क्षेत्रगत विद्युत खपत	१२३
चार्ट ११(क)	:प्रदेशगत स्थानीय सडकको स्थिति	१२६
चार्ट ११(ख)	:झोलुङ्गे पुलको विवरण	१२७
चार्ट ११(ग)	:रेडियोको पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या	१३२
चार्ट १२(क)	:पूर्वप्राथमिक शिक्षामा कुल भर्नादर र बालबिकास केन्द्रको अनुभव लिएका बालबालिका	१४१
चार्ट १२(ख)	:शैक्षिक सत्र २०७५ र २०७६ मा तहगत खुद विद्यार्थी भर्नादर	१५०
चार्ट १२(ग)	:बाल हेल्पलाइनबाट लाभान्वित बालबालिका	१६२
चार्ट १२(घ)	:आधारभूत खानेपानी र सरसफाइको पहुँच पुगेको जनसङ्ख्याको प्रवृत्ति	१६४
चार्ट १३(क)	:सार्वजनिक संरचना पुनर्निर्माणको स्थिति	१७१

छोटकरीरूप

AQDDDB	Air Quality Data Display Board
ART	Anti-Retro Treatment
ARV	Anti-Retro Viral
BOP	Border Outpost
CCMC	COVID-19 Co-ordination and Management Center
COPOMIS	Co-operative and Poverty Related Management Information System
Covid-19	Corona Virus Disease-19
DRDC	Disaster Recovery Data Center
FDU	Forgery Detection Unit
GALS	Gender Action Learning System
GNSS	Global Navigation Satellite System
GPS	Global Positioning System
IDD	Iodine Deficiency Disorder
LAPA	Local Adaptation Plan for Action
LMBIS	Line Ministry Budgetary Information System
LRMIS	Land Records Management and Information System
NOC	No Objection Certificate
NP	National Portal
NTIS	Nepal Trade Integrated Strategy
OMR	Optical Mark Reader
PLMBIS	Province Line Ministry Budgetary Information System
PMTCT	Prevention of Mother to Child Transmission
QER	Quick Economic Return
RF	Revolving Fund
SEE	Secondary Education Examination
SOSYS	Software Systems and Solution
SuTRA	Sub-National Treasury Regulatory Application
TIFA	Trade and Investment Framework Agreement
TIP	Trade and Investment Program
WSA	Web Security Audit

कार्यकारी सारांश

१. विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) को संक्रमणले मानवीय क्षति हुनुको साथै विश्व अर्थतन्त्रमा गम्भिर असर परेको छ। यो संक्रमणको रोकथाम र नियन्त्रण गर्न चालिएका कदमहरूबाट उत्पादनदेखि आपूर्ति र उपभोगसम्मको श्रृङ्खला खल्बलिएको छ। कोरोना महामारीको कारण आर्थिक क्रियाकलापहरूमा सुस्तता आई विश्व अर्थतन्त्र सन् २०२० मा ३.० प्रतिशतले संकुचन हुने अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषको प्रक्षेपण रहेको छ।
२. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरू सन्तोषजनक देखिएका छन्। मुद्रास्फीति, वैदेशिक व्यापार, भुक्तानी सन्तुलन, लगानी र वित्तीय परिसूचकहरू आर्थिक स्थायित्व अनुकूल हुँदै गएका छन्। निकासीमा भएको वृद्धि र पैठारीमा भएको कमीका कारण व्यापारघाटामा सुधार भई शोधनान्तर स्थिति बचतमा रहेको छ।
३. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म समग्र आर्थिक क्रियाकलापहरूमा तीव्रता आएपनि कोभिड-१९ महामारीका कारण विश्व अर्थतन्त्र नै प्रभावित हुन गई त्यसको असर नेपालको अर्थतन्त्रमा पनि पर्न गएकोले चालु आर्थिक वर्षको आर्थिक वृद्धिदर २.३ प्रतिशत हुने प्रारम्भिक अनुमान रहेको छ। पछिल्ला तीन वर्षमा भने आर्थिक वृद्धिदर (उत्पादकको मूल्यमा) औसत ७.३ प्रतिशत रहेको छ।
४. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मूल्यमा) गत वर्षको तुलनामा ७.५ प्रतिशतले बढेर रु. १ लाख २६ हजार १८ (अमेरिकी डलर १,०८५) पुग्ने अनुमान छ।
५. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा प्राथमिक क्षेत्र, द्वितीयक क्षेत्र र तृतीय क्षेत्रको वृद्धिदर क्रमशः २.५ प्रतिशत, ३.४ प्रतिशत र २.० प्रतिशत रहने अनुमान छ। साथै, कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्राथमिक, द्वितीयक र तृतीय क्षेत्रको योगदान क्रमशः २८.२ प्रतिशत, १३.७ प्रतिशत र ५८.१ प्रतिशत रहने अनुमान छ।
६. विगत केही वर्षदेखि मुद्रास्फीति एक दशकको औसतभन्दा तल रहन सकेको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनमा औसत उपभोक्ता मुद्रास्फीति दर ६.५ प्रतिशत रहेको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो मुद्रास्फीति दर ४.२ प्रतिशत रहेको थियो।
७. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल उपभोग र कुल गार्हस्थ्य बचत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्रमशः ८१.९ प्रतिशत र १८.१ प्रतिशत रहने अनुमान छ। कोभिड -१९ को संक्रमण रोकथाम एवम् नियन्त्रणका लागि चालिएका कदमहरूबाट सार्वजनिक एवम् निजी क्षेत्रको खर्चमा आएको सङ्कुचनले आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल लगानी गत आर्थिक वर्षको तुलनामा ३.४ प्रतिशतले न्यून भई रु. १८ खर्ब ८९ अर्ब २६ करोड हुने अनुमान छ।
८. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर सुदूरपश्चिम प्रदेशमा

- सबैभन्दा बढी ४.१ प्रतिशत र बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा कम १.२ प्रतिशत रहने अनुमान छ। यसैगरी, कर्णाली प्रदेशको ३.६ प्रतिशत, प्रदेश नं.१ को ३.४ प्रतिशत, गण्डकी प्रदेशको २.७ प्रतिशत र प्रदेश नं. २ को २.३ प्रतिशतले आर्थिक वृद्धि हुने अनुमान छ।
९. आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा १८.७ प्रतिशत रहेको निरपेक्ष गरिबी आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा करिब १६.६७ प्रतिशत रहने अनुमान छ।
 १०. सार्वजनिक खर्चको पारदर्शिता र गुणस्तर अभिवृद्धि भएको छ। कराधार तथा दायरा विस्तार भएको छ भने राजस्व चुहावट नियन्त्रणमा उल्लेख्य सफलता प्राप्त भएको छ। विकास साझेदारहरूसँगको सहकार्य बढेको छ। आन्तरिक तथा बाह्य ऋण व्यवस्थापनको नयाँ संरचना तयार भएको छ।
 ११. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म कुल सरकारी खर्च गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १२.९ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ६ खर्ब १० अर्ब ६८ करोड रहेको छ। सरकारी खर्चमध्ये चालु खर्च रु. ४ खर्ब ५० अर्ब ७८ करोड, पूँजीगत खर्च रु. ९६ अर्ब ४८ करोड र वित्तीय व्यवस्था रु. ६३ अर्ब ४२ करोड रहेको छ।
 १२. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म संघीय सञ्चित कोष र विभाज्य कोषमा जम्मा भएको राजस्व गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा ९.४ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.५ खर्ब ४६ अर्ब ७९ करोड रहेको छ। जसमध्ये कर राजस्व रु.४ खर्ब ९७ अर्ब ५४ करोड र अन्य राजस्व रु.४९ अर्ब २५ करोड रहेको छ।
 १३. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म संघीय सरकारको राजस्व गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा ९.६ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ४ खर्ब ७९ अर्ब ७१ करोड पुगेको छ।
 १४. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म प्रदेश र स्थानीयतहलाई रु. ६४ अर्ब ६० करोड राजस्व बाँडफाँट भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा रु. ५ अर्ब ४५ करोड रोयल्टी बाँडफाँट भएको छ भने चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्ममा यस्तो रोयल्टी रु.२ अर्ब ४८ करोड सङ्कलन भएको छ।
 १५. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म अनुदान रु. १६ अर्ब १९ करोड र ऋण रु. ९३ अर्ब ९ करोड गरी रु. १ खर्ब ९ अर्ब २८ करोड विकास सहायता प्रतिबद्धता प्राप्त भएको छ।
 १६. २०७६ असारसम्म कुल तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण रु. १० खर्ब ४७ अर्ब ९० करोड रहेकोमा रु. ९१ अर्ब ९० करोड थप भई २०७६ फागुनसम्म कुल तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण रु. ११ खर्ब ३९ अर्ब ८० करोड पुगेको छ। यसमा आन्तरिक ऋण रु. ४ खर्ब ४० अर्ब ५ करोड र बाह्य ऋण रु. ६ खर्ब ९९ अर्ब ७५ करोड रहेको छ।
 १७. वित्तीय क्षेत्रमा द्रुत विस्तार हुँदै गएको छ। वित्तीय पहुँच अभिवृद्धि हुँदै जानुका साथै वित्तीय कारोबारमा समेत उल्लेख्य विस्तार भएको छ। २०७६ फागुनसम्ममा २७ वाणिज्य बैंक, २३

विकास बैंक, २२ वित्त कम्पनी, ८९ लघुवित्त वित्तीय संस्था र १ पूर्वाधार विकास बैंक गरी कुल १६२ बैंक तथा वित्तीय संस्था सञ्चालनमा रहेका छन्। बैंक तथा वित्तीय संस्था एवम् लघुवित्त वित्तीय संस्था समेतको शाखा सङ्ख्या ९,६४० पुगेको छ। २०७६ फागुनसम्म ७४६ स्थानीय तहमा वाणिज्य बैंकको शाखा पुगेको छ। बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूमा करिब ६१.० प्रतिशत नागरिकको कम्तिमा एक खाता रहेको छ।

१८. आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को फागुनसम्म बैंक तथा वित्तीय संस्थाको निक्षेप ९.७ प्रतिशतले बढेकोमा चालु आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा ८.० प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ३४ खर्ब ९४ अर्ब २१ करोड रहेको छ।
१९. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा विस्तृत मुद्राप्रदाय ७.३ प्रतिशतले बढेको छ भने सङ्कुचित मुद्राप्रदाय १.१ प्रतिशतले घटेको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा विस्तृत मुद्राप्रदाय ८.४ प्रतिशतले बढेको थियो भने सङ्कुचित मुद्राप्रदाय ०.७ प्रतिशतले घटेको थियो।
२०. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनमा निजी क्षेत्रतर्फको कर्जाको वृद्धि ११.३ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को फागुनमा यस्तो वृद्धिदर १५.७ प्रतिशत रहेको थियो।
२१. २०७५ फागुनसम्म नेपाल स्टक एक्सचेन्जमा सूचीकृत कम्पनीको सङ्ख्या २०५ रहेकोमा २०७६ फागुनसम्म यस्तो सङ्ख्या २१२ पुगेको छ। २०७६ फागुन मसान्तमा धितोपत्र बजार पुँजीकरण २०७५ फागुन मसान्तको तुलनामा २४.७ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. १७ खर्ब ६० अर्ब ९३ करोड रहेको छ।
२२. २०७६ फागुनसम्ममा बीमामा पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या २२.० प्रतिशत रहेको छ। वैदेशिक रोजगारमा जाने कामदार सहित २६.० प्रतिशत जनसङ्ख्यामा बीमाको पहुँच पुगेको छ।
२३. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म सहकारी संस्थाहरूको सङ्ख्या ३४ हजार ८ सय ३७, शेयर सदस्य सङ्ख्या ६५ लाख १५ हजार ४ सय ६० र शेयर पुँजी रु. ७७ अर्ब २४ करोड रहेको छ। सहकारी क्षेत्रमा ६८ हजार ४ सय प्रत्यक्ष रोजगारी सिर्जना भएको छ।
२४. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म कुल वस्तु निर्यात २२.३ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ७४ अर्ब ९१ करोड पुगेको छ भने वस्तु आयात २.६ प्रतिशतले घटेर रु. ९ खर्ब २४ अर्ब २४ करोड रहेको छ। यस अवधिमा वस्तु व्यापार घाटा ४.३ प्रतिशतले सङ्कुचन भई रु. ८ खर्ब ४९ अर्ब ३३ करोड रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा यस्तो घाटा २४.४ प्रतिशतले बढेर रु. ८ खर्ब ८७ अर्ब ८८ करोड पुगेको थियो।
२५. आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को फागुनसम्म रु. ५८ अर्ब ९९ करोडले घाटामा रहेको शोधनान्तर स्थिति आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को सोही अवधिमा रु. ३७ अर्ब ८४ करोडले बचतमा रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को फागुनसम्म रु. १ खर्ब ९१ अर्ब ४९ करोडले घाटामा रहेको चालु खाता आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा सुधार भई रु. १ खर्ब २४ अर्ब ९३ करोडमा कायम रहेको छ।

२६. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म विप्रेषण आप्रवाह १.८ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ५ खर्ब ९२ अर्ब ४२ करोड पुगेको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा विप्रेषण आप्रवाह २३.४ प्रतिशतले बढेर रु. ५ खर्ब ८२ अर्ब १९ करोड पुगेको थियो।
२७. २०७६ फागुन मसान्तमा कुल विदेशी विनिमय सञ्चिति २०७६ असारको १० खर्ब ३९ अर्ब बाट बढेर रु. ११ खर्ब ३६ अर्ब ५१ करोड पुगेको छ। यो सञ्चिति १० महिनाको वस्तु आयात र ८.८ महिनाको वस्तु तथा सेवा आयात धान्न पर्याप्त रहेको छ।
२८. २०७६ असार मसान्तको तुलनामा २०७६ फागुन मसान्तमा नेपाली रुपैयाँ अमेरिकी डलरसँग ७.७ प्रतिशतले अवमूल्यन भई अमेरिकी डलर एकको खरिद विनिमय दर रु. ११८.४४ रहेको छ।
२९. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म २६ जिल्लाका १२ लाख २५ हजार घरपरिवारको बहुआयामिक गरिबी मापनका लागि तथ्याङ्क सडकलन गरी गरिबीको रेखामुनी रहेका ३ लाख ९१ हजार ८ सय ३१ घरपरिवार पहिचान भएका छन्।
३०. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा सातै प्रदेशका ६४६ स्थानीय तहमा विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन भई १ लाख ८८ हजार व्यक्तिहरूले औसत १२.४३ दिनको रोजगारी पाएका छन्।
३१. २०७६ साउन १ गतेदेखि लागू भएको योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा योजना अन्तर्गत हालसम्म ७४ जिल्लाका १२ हजार २ सय ८७ रोजगारदाता सूचिकृत भएका छन् भने १ लाख ५२ हजार योगदानकर्ता दर्ता भएका छन्। यी योगदानकर्ताहरूबाट सामाजिक सुरक्षा कोषमा रु. ७७ करोड ८७ लाख रकम जम्मा भएको छ।
३२. आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को तुलनामा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा धान बालीको क्षेत्रफल २.२ प्रतिशतले घटेको छ भने उत्पादन १.०५ प्रतिशतले घटेको छ। चालु आर्थिक वर्षमा धान बालीको उत्पादकत्वमा भने वृद्धि भएको छ।
३३. चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्ममा उद्योग विभागबाट स्वीकृत वैदेशिक लगानी गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १६५.४ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. २९ अर्ब ६७ करोड पुगेको छ। लगानी बोर्डबाट यस अवधिमा रु. १ खर्ब ५५ अर्ब लगानी स्वीकृत भएको छ। औद्योगिक वातावरण निर्माणका लागि गरिएका नीतिगत, कानूनी, संरचनात्मक सुधार तथा प्रक्रियागत सरलीकरणका कारण वैदेशिक लगानी बढ्दै गएको छ। लगानीका लागि एकल बिन्दु सेवा केन्द्र सञ्चालनमा आएको छ।
३४. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म उद्योगमा रु. २१ खर्ब १ अर्ब ४५ करोड कुल लगानी रहेको छ। ठूला, मझौला र साना उद्योगमा ६ लाख १४ हजार ८ सय २७ ले रोजगारी पाएका छन्।

३५. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म पर्यटकको आगमनमा वृद्धि भएको छ। २०७५ पुषदेखि २०७६ पुषसम्मको अवधिमा प्रति पर्यटकको सरदर बसाइ अवधि १३ दिन रहेको छ। कोरोना महामारीको कारण पछिल्लो अवधिमा पर्यटन क्षेत्रमा बढी असर परेको छ।
३६. तीव्र सहरीकरण र गाँउपालिकाहरु जोडेर नयाँ नगरपालिकाहरुको घोषणा भएका कारण नेपालको सहरी क्षेत्रमा बसोबास गर्ने जनसङ्ख्या ६२.२ प्रतिशत पुगेको छ।
३७. २०७६ फागुनसम्म कुल जनसङ्ख्याको ९०.० प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युतको पहुँच पुगेको छ। कुल विद्युत उत्पादन गत वर्षको तुलनामा ८.३ प्रतिशतले वृद्धि भई १३५५ मेगावाट पुगेको छ।
३८. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म मुलुकभर संघबाट निर्माण भएका रणनीतिक र स्थानीय सडक सञ्जाल तर्फ कालोपत्रे १५ हजार २ सय ५४ किलोमिटर, खण्डास्मित ९ हजार २ सय ५१ किलोमिटर र कच्ची सडक ९ हजार ८ सय ४२ किलोमिटर गरी कूल सडकको लम्बाई ३४ हजार ३ सय ४७ किलोमिटर पुगेको छ। प्रदेश र स्थानीयस्तरबाट ६१ हजार ३ सय ९५ किलोमिटर सडक निर्माण भएको छ।
३९. आर्थिक वर्ष २०७५/७६ सम्म नेपालमा उडान गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवाको सङ्ख्या २९ रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म यस्तो सङ्ख्या ३० पुगेको छ। सबै मौसममा सञ्चालनमा रहने विमानस्थलको सङ्ख्या ३५ पुगेको छ।
४०. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म राष्ट्रिय गौरवका आयोजनामध्ये गौतमबुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको निर्माण कार्य ८६.० प्रतिशत र पोखरा अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलको निर्माण कार्य ५६.० प्रतिशत सम्पन्न भएको छ।
४१. जयनगर/जनकपुर-बर्दिवास ७० कि.मि. रेलमार्गमध्ये आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म ५६ किलोमिटर रेलमार्गको निर्माण सम्पन्न भएको छ।
४२. शैक्षिक सत्र २०७६ मा प्राथमिक तहको खुद भर्नादर ९७.१ प्रतिशत, आधारभूत तहको ९३.४ प्रतिशत र माध्यमिक तहको ४७.६ प्रतिशत पुगेको छ। विगत वर्षहरुको तुलनामा तहगत रुपमा खुद विद्यार्थी भर्नादरमा सुधार भएको छ। विद्यालय तहको शिक्षामा लैङ्गिक समानता हाशिल भएको छ।
४३. २०७६ को फागुनसम्ममा ५५ जिल्लाका ५०५ स्थानीय तहमा स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम विस्तार भएको छ। यस कार्यक्रममा २६ लाख ८७ हजार ८१० जना विमित भएका छन् जसमध्ये २५.१ प्रतिशत अति गरीब रहेका छन् भने करीब ३ लाख जेष्ठ नागरिक छन्।
४४. २०७६ को फागुनसम्म कुल जनसङ्ख्याको ९०.० प्रतिशत जनसङ्ख्यामा आधारभूत खानेपानी तथा शतप्रतिशत जनसङ्ख्यामा आधारभूत सरसफाइको सुविधा पुगेको छ।
४५. २०७६ फागुनसम्म भूकम्पबाट क्षति भएका निजी आवास ६३.३ प्रतिशत, सार्वजनिक विद्यालय ७४.१ प्रतिशत, पुरातात्विक सम्पदा ४३.७ प्रतिशत, स्वास्थ्य संस्था ५५.९ प्रतिशत,

सरकारी भवन ८४.१ प्रतिशत र सुरक्षा निकायका भवन ५०.७ प्रतिशतको पुनर्निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ।

४६. समग्रमा, कोरोना संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि कदमहरू चाल्नु अधिसम्म अर्थतन्त्रका आधारभूत परिसूचकहरू र विकासका क्रियाकलाप सन्तोषप्रद रहेका देखिन्छन्। तर तत्पश्चातको अवस्थामा आर्थिक गतिविधिहरू शिथिल हुँदै जाँदा आर्थिक विकास र स्थायित्वका परिसूचकहरूमा चाप पर्दै गएको छ।

१. समग्र आर्थिक स्थिति

विश्व अर्थतन्त्र

आर्थिक वृद्धि

- १.१ सन् २०२० को शुरुदेखि नै विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) को संक्रमणले मानवीय क्षति हुनुको साथै विश्व अर्थतन्त्रमा गम्भीर असर परेको छ। यो संक्रमणको नियन्त्रण गर्न विश्वव्यापी रूपमा अवलम्बन गरिएका कदमहरूबाट उत्पादनदेखि आपूर्तिसम्मको श्रृङ्खला खल्बलिएको छ। यस महामारीको असरबाट गरिबी र बेरोजगारीमा चाप परेको छ। यो संक्रमणले विश्व अर्थतन्त्र नै मन्दीतर्फ धकेलिएको अन्तर्राष्ट्रिय निकायहरूको अनुमान रहेको छ।
- १.२ कोरोना महामारीको संक्रमण नियन्त्रण गर्नका लागि अवलम्बन गरेका कदमहरूले सन् २०२० मा विश्व अर्थतन्त्र ३.३ प्रतिशतले विस्तार हुने गतवर्ष गरिएको अनुमान विपरित ३.० प्रतिशतले सङ्कुचन हुने प्रक्षेपण अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषले गरेको छ। कोभिड-१९ को संक्रमण क्रमशः कम हुँदै गई सन् २०२० को दोश्रो त्रैमासिकपछि आर्थिक अवस्था सामान्यीकरण हुँदा सन् २०२१ मा विश्व अर्थतन्त्र ५.८ प्रतिशतले विस्तार हुने अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषले प्रक्षेपण गरेको छ।

तालिका १(क): विश्व आर्थिक वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

अर्थतन्त्र	२०१५	२०१६	२०१७	२०१८	२०१९	२०२०*
विश्व अर्थतन्त्र	३.५	३.४	३.९	३.६	२.९	-३.०
विकसित अर्थतन्त्र	२.३	१.७	२.५	२.२	१.७	-६.१
उदीयमान तथा विकासशील अर्थतन्त्र	४.३	४.६	४.८	४.५	३.७	-१.०
उदीयमान तथा विकासशील एशिया	६.८	६.८	६.७	६.३	५.५	१.०
मध्यपूर्व तथा उत्तर अफ्रिकी मुलुक	२.४	५.५	१.७	१.०	०.३	-३.३
उदीयमान तथा विकासशील युरोप	०.९	१.८	४.०	३.२	२.१	-५.२
युरोपियन युनियनका मुलुक	२.५	२.२	२.९	२.३	१.७	-७.१
न्यूनआय भएका विकासशील अर्थतन्त्र	४.६	३.८	४.८	५.१	५.१	०.४

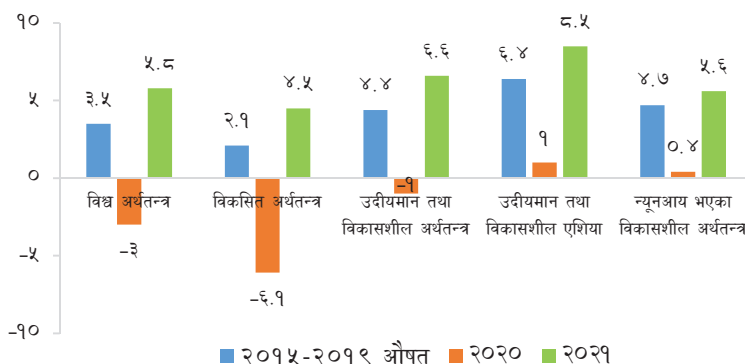
स्रोत: अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, २०२०

* प्रक्षेपण

- १.३ विकसीत मुलुकहरू कोभिड-१९ को प्रभावबाट बढी प्रभावित हुने अनुमान रहेको छ। सन् २०२० मा यी मुलुकहरूको आर्थिक वृद्धि ६.१ प्रतिशतले सङ्कुचन हुने प्रक्षेपण रहेको छ भने उदीयमान तथा विकासशील अर्थतन्त्र १.० प्रतिशतले सङ्कुचन हुने प्रक्षेपण रहेको छ।
- १.४ विश्व अर्थतन्त्रमा कोभिड-१९ को प्रभाव सन् १९३० को महामन्दी र सन् २००९ को वित्तीय संकट भन्दा बढी रहेको अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषको अनुमान रहेको छ। यो प्रकोपको कारण सन् २०२० र सन् २०२१ मा विश्वको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन करिब ९ ट्रिलियन

अमेरिकी डलर बराबरको नोक्सानी हुने अनुमान रहेको छ। अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषका १७० सदस्य मुलुकहरूको प्रतिव्यक्ति आय घट्ने प्रक्षेपण रहेको छ।

चार्ट १(क): विश्व आर्थिक वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

स्रोत: अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, २०२०

१.५ सन् २०१९ मा चीनको अर्थतन्त्र ६.१ प्रतिशतले बढेकोमा सन् २०२० मा १.२ प्रतिशतले मात्र विस्तार हुने अनुमान छ। दक्षिण एशियाली मुलुकहरूमध्ये सन् २०१९ मा ४.२ प्रतिशतले वृद्धि भएको भारतीय अर्थतन्त्र सन् २०२० मा १.९ प्रतिशतले मात्र विस्तार हुने प्रक्षेपण अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषले गरेको छ। सन् २०२० मा दक्षिण एशियाली मुलुकहरूमध्ये मालदिभ्स, श्रीलंका, पाकिस्तान र अफगानिस्तानको अर्थतन्त्र सङ्कुचित हुने अनुमान रहेको छ। दक्षिण एशियाली मुलुकहरूमध्ये कोभिड-१९ को प्रभाव सबैभन्दा बढी माल्दिभ्सको अर्थतन्त्रमा पर्ने र सबैभन्दा कम असर नेपालमा पर्ने अनुमान रहेको छ।

तालिका १(ख): दक्षिण एशियाली मुलुक तथा चीनको आर्थिक वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

मुलुक	२०१५	२०१६	२०१७	२०१८	२०१९	२०२०*
बंगलादेश	६.८	७.२	७.६	८.०	७.९	२.०
भूटान	६.२	७.४	६.३	३.७	५.३	२.७
भारत	८.०	८.३	७.	६.१	४.२	१.९
माल्दिभ्स	२.९	६.३	६.८	६.९	५.७	-८.१
नेपाल	३.३	०.६	८.२	६.७	७.१	२.५
श्रीलङ्का	५.०	४.५	३.६	३.३	२.३	-०.५
पाकिस्तान	४.१	४.६	५.२	५.५	३.३	१.५
अफगानिस्तान	१.०	२.२	२.९	२.७	३.०	-३.०
चीन	६.९	६.८	६.९	६.७	६.१	१.२

स्रोत: अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, २०२०

* प्रक्षेपण

मूल्य स्थिति

- १.६ अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषले विकसित अर्थतन्त्रको मूल्य वृद्धिदर सन् २०१९ को तुलनामा सन् २०२० मा ०.९ प्रतिशत बिन्दुले कमी आई ०.५ प्रतिशत हुने प्रक्षेपण गरेको छ। त्यसैगरी, उदीयमान तथा विकासशील अर्थतन्त्रको मूल्य वृद्धिदर सन् २०१९ मा ५.० प्रतिशत रहेकोमा सन् २०२० मा ४.६ प्रतिशत रहने प्रक्षेपण रहेको छ। उदीयमान तथा विकासशील एशिया, उदीयमान तथा विकासशील युरोप, मध्यपूर्व तथा उत्तर अफ्रिकी मुलुकहरूको मुद्रास्फीति घट्ने र न्यून आय भएका विकासशील अर्थतन्त्रको मुद्रास्फीति बढ्ने प्रक्षेपण छ।
- १.७ कोभिड-१९ को प्रकोप नियन्त्रण गर्न अपनाएका विश्वव्यापी नीतिका कारण यातायातको साथै आर्थिक क्रियाकलापहरू सुस्ताएकोले पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य उल्लेखनीय रूपले घटेको छ। सन् २०२० को जनवरीको कच्चा पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य १०३ अमेरिकी डलर प्रति व्यारेलबाट घटेर सन् २०२० को अप्रिलमा ३४ अमेरिकी डलरमा झरेको छ।

तालिका १(ग): विश्वको मुद्रास्फीति (उपभोक्ता मूल्यमा आधारित, प्रतिशत)

अर्थतन्त्र	२०१५	२०१६	२०१७	२०१८	२०१९	२०२०*
विकसित अर्थतन्त्र	०.३	०.८	१.७	२.०	१.४	०.५
उदीयमान तथा विकासशील अर्थतन्त्र	४.७	४.३	४.३	४.८	५.०	४.६
उदीयमान तथा विकासशील एशिया	२.७	२.८	२.४	२.६	३.२	३.०
उदीयमान तथा विकासशील युरोप	१०.५	५.५	५.४	६.१	६.५	५.१
मध्यपूर्व तथा उत्तर अफ्रिकी मुलुकहरू	५.६	५.२	६.७	११.१	९.२	८.२
न्यून आय भएका विकासशील अर्थतन्त्र	६.६	८.८	९.४	८.९	८.५	९.७

स्रोत: अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, २०२०

*प्रक्षेपण

- १.८ सन् २०१९ को तुलनामा सन् २०२० मा दक्षिण एशियाली मुलुकहरूमध्ये बंगलादेश र भारतबाहेक अन्य सबै मुलुकहरूको उपभोक्ता मुद्रास्फीति दर बढ्ने अनुमान रहेको छ। सन् २०२० मा नेपालको उपभोक्ता मुद्रास्फीति सन् २०१९ को ४.६ प्रतिशतबाट बढेर ६.७ प्रतिशत रहने अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषको प्रक्षेपण रहेको छ।

तालिका १(घ): दक्षिण एशियाली मुलुक तथा चीनको मुद्रास्फीति

(उपभोक्ता मूल्यमा आधारित, प्रतिशत)

मुलुक	२०१५	२०१६	२०१७	२०१८	२०१९	२०२०*
बंगलादेश	६.२	५.७	५.६	५.६	५.७	५.५
भूटान	५.५	३.२	५.४	२.७	२.६	३.१
भारत	४.९	४.२	३.६	३.४	४.५	३.३
माल्दिभ्स	१.९	०.८	२.३	१.४	१.३	१.५
नेपाल	७.२	९.९	४.५	४.१	४.६	६.७
श्रीलंका	२.२	४	६.६	४.३	४.३	४.७
अफगानिस्तान	-०.७	४.४	५.०	०.६	२.३	४.७

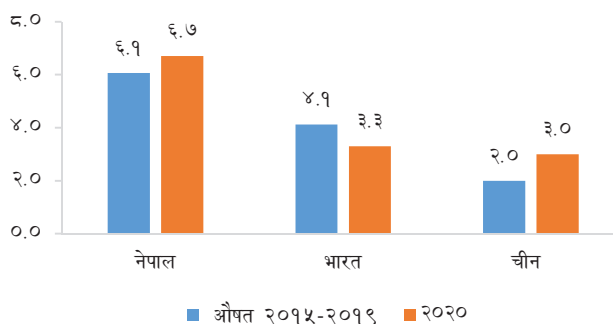
मुलुक	२०१५	२०१६	२०१७	२०१८	२०१९	२०२०*
पाकिस्तान	४.५	२.९	४.१	३.९	६.७	११.१
चीन	१.४	२	१.६	२.१	२.९	३.०

स्रोत : अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, २०२०

* प्रक्षेपण

- १.९ नेपालको सन् २०१५ देखि २०१९ सम्मको औसत मुद्रास्फीति ६.१ प्रतिशत रहेको छ भने छिमेकी मुलुकहरू भारत र चीनको यस्तो मुद्रास्फीति क्रमशः ४.१ प्रतिशत र २.० प्रतिशत रहेको छ। सन् २०२० मा चीनको मुद्रास्फीति दर बढ्ने र भारतको मुद्रास्फीति दर घट्ने अनुमान अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषले गरेको छ।

चार्ट १(ख): नेपाल, भारत र चीनको मुद्रास्फीतिको तुलनात्मक विवरण (प्रतिशतमा)

स्रोत : अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, २०२०

राष्ट्रिय अर्थतन्त्र

आर्थिक वृद्धि

- १.१० आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरू सन्तुलित र सन्तोषजनक रहेकोमा सन् २०२० को शुरू देखि विश्वमा महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) बाट नेपाल पनि प्रभावित भएको छ। कोभिड-१९ को संक्रमण नियन्त्रण, रोकथाम तथा उपचारको लागि अवलम्बन गरेका उपायहरूले समग्र अर्थतन्त्र प्रभावित भएको छ। यसबाट मुलुकको कृषि, उद्योग, यातायात, पर्यटन, होटेल तथा रेष्टुरेण्ट, निर्माण, थोक तथा खुद्रा व्यापारलगायत सेवा क्षेत्रमा वढी असर पर्ने देखिन्छ। कोभिड-१९को प्रकोपको असर दक्षिण एशियाली मुलुकहरूमध्ये नेपालमा कम हुने अन्तर्राष्ट्रिय निकायहरूको अनुमान रहेतापनि यो वर्ष आर्थिक वृद्धिदर न्यून भई गरिबी र बेरोजगारीमा चाप पर्ने स्थिति छ।

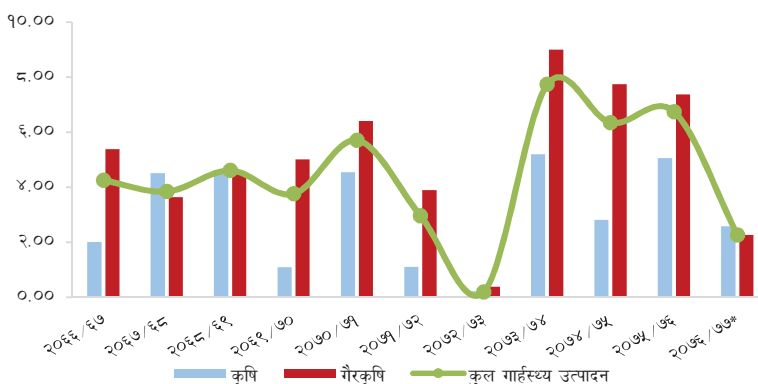
- १.११ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा) २.२७ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान रहेको छ। यसैगरी उत्पादकको मूल्यमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन २.२८ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६

को आर्थिक वृद्धि (उत्पादकको मूल्यमा) ७.० प्रतिशत भएको संशोधित अनुमान रहेको छ भने आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा यस्तो वृद्धि दर ६.७ प्रतिशत रहेको थियो।

१.१२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कृषि र गैरकृषि क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि वृद्धिदर क्रमशः २.६ प्रतिशत र २.३ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो वृद्धि दर क्रमशः ५.१ प्रतिशत र ७.४ प्रतिशत रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कृषि क्षेत्रतर्फ मत्स्यपालनको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को तुलनामा बढ्ने र गैरकृषि क्षेत्रतर्फ खानी तथा उत्खनन, उद्योग, निर्माण, होटेल तथा रेष्टुरेण्ट एवम् यातायात, भण्डारण र सञ्चार क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर घट्ने अनुमान छ।

१.१३ पछिल्लो दश वर्षको औसत आर्थिक वृद्धिदर ४.६ प्रतिशत रहेको छ। यस अवधिमा कृषि र गैरकृषि क्षेत्रको वृद्धिदर वार्षिक औसत क्रमशः ३.२ प्रतिशत र ५.० प्रतिशत रहेको छ। पछिल्ला तीन वर्षमा भने आर्थिक वृद्धिदर उत्पादकको मूल्यमा औसत ७.३ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १(ग): कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर (आधारभूत मूल्यमा)

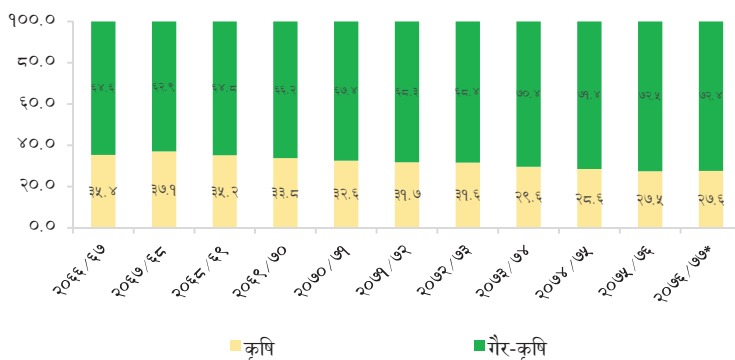

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७

*अनुमानित

१.१४ कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान घट्दै गएको छ भने गैरकृषि क्षेत्रको योगदान बढ्दै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान २७.६ प्रतिशत र गैरकृषि क्षेत्रको योगदान ७२.४ प्रतिशत रहने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कृषि क्षेत्र र गैरकृषि क्षेत्रको योगदान कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा क्रमशः २७.५ प्रतिशत र ७२.५ प्रतिशत रहेको थियो। गत वर्षको तुलनामा यस वर्ष कृषि र गैरकृषि क्षेत्रको संरचनामा केही परिवर्तन भएको छ।

चार्ट १(घ): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रतिशतमा)

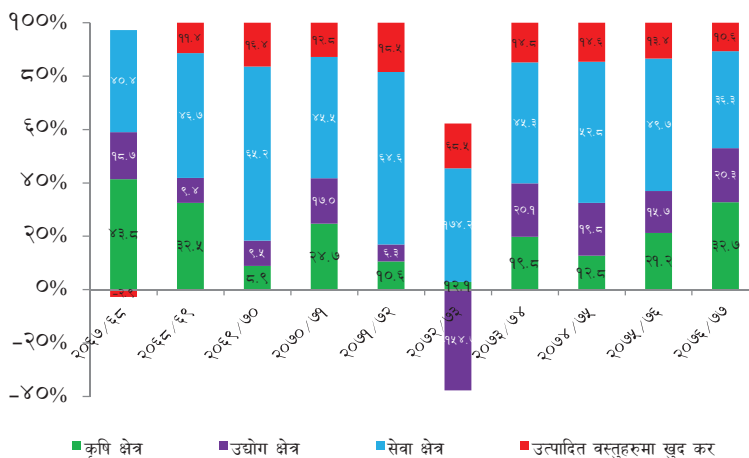

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७

*अनुमानित

१.१५ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदरमा कृषि, उद्योग र सेवा क्षेत्रको योगदान क्रमश ३२.७ प्रतिशत, २०.३ प्रतिशत र ३६.३ प्रतिशत रहेको अनुमान छ। यसैगरी, उत्पादित वस्तुहरूमा खुद करको योगदान १०.६ प्रतिशत रहने अनुमान छ। यस अवधिमा कृषि र वन, मत्स्यपालन, विद्युत ग्यास तथा पानी, थोक तथा खुद्रा व्यापार, रियल स्टेट, शिक्षा, स्वास्थ्य, सार्वजनिक प्रशासन तथा रक्षा, वित्तीय मध्यस्थता र अन्य सामुदायिक तथा व्यक्तिगत सेवाहरूको आर्थिक वृद्धिमा योगदान धनात्मक रहने अनुमान रहेको छ।

चार्ट १(ङ): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदरमा क्षेत्रगत योगदान

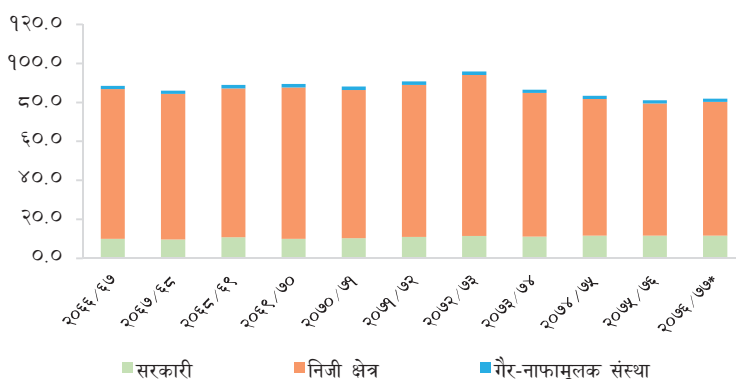

उपभोग

१.१६ विगत केही वर्षदेखि कुल आय बढेसँगै उपभोगमा कमी र बचतमा वृद्धि हुँदै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उपभोगको अंश ८१.० प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा सीमान्त वृद्धि भई ८१.९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। पछिल्लो दशकमा उपभोग र कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपात औसत ८७.२ प्रतिशत रहेको

छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सरकारी, निजी क्षेत्र र गैर नाफामूलक संस्थाको उपभोगको अनुपात क्रमशः ११.५ प्रतिशत, ६६.८ प्रतिशत र १.६ प्रतिशत रहने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो अनुपात क्रमशः ११.६ प्रतिशत, ६७.८ प्रतिशत र १.६ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १(च): उपभोग संरचना (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७

*अनुमानित

१.१७ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल उपभोगमा सरकारी र निजी क्षेत्रको उपभोगको अंश क्रमशः १४.० प्रतिशत र ८४.० प्रतिशत रहने अनुमान छ भने गैर-नाफामूलक संस्थाको उपभोगको अंश २.० प्रतिशत रहने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो अंश क्रमशः १४.३ प्रतिशत, ८३.७ प्रतिशत र २.० प्रतिशत रहेको थियो। पछिल्लो दश वर्षमा कुल उपभोगमा सरकारी र निजी क्षेत्रको उपभोगको औसत अंश १२.५ प्रतिशत र ८५.५ प्रतिशत रहेको छ।

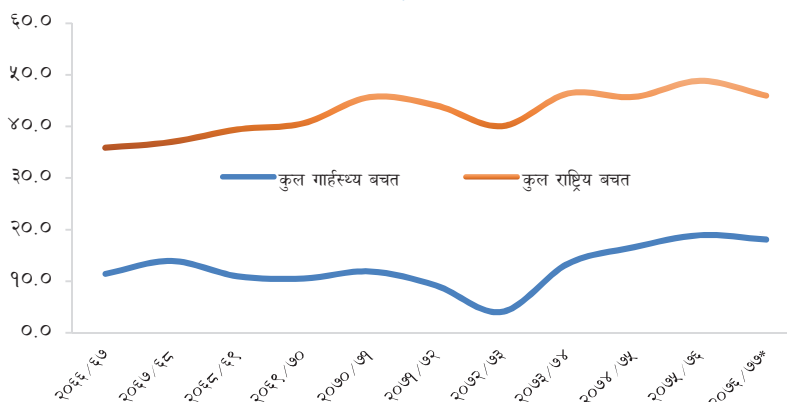
१.१८ कुल निजी उपभोगमा खाद्यान्न, गैर खाद्यान्न र सेवामध्ये खाद्यान्न उपभोगको अंश अझै पनि बढी छ। विगत पाँच वर्षमा कुल निजी उपभोगमा खाद्यान्नको अंश घट्दो दरमा रहेको छ भने गैर खाद्यान्नको अंश बढ्दो दरमा रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल निजी उपभोगमा खाद्यवस्तु, गैर-खाद्यवस्तु र सेवाको अंश क्रमशः ६३.७ प्रतिशत, २६.५ प्रतिशत र ९.८ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

बचत

१.१९ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँग कुल गार्हस्थ्य बचतको अनुपात १८.९ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस्तो अनुपातमा कमी भई १८.१ प्रतिशत हुने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँग कुल राष्ट्रिय बचतको अनुपात ४६.० प्रतिशत रहने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो अनुपात ४८.९ प्रतिशत रहेको थियो। पछिल्लो दश वर्षमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँग

कुल गार्हस्थ्य बचत र कुल राष्ट्रिय बचतको औसत अनुपात क्रमशः १२.८ प्रतिशत र ४३.४ प्रतिशत रहेको छ। विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोभिड-१९ का कारणले नेपाल भित्रिने विप्रेषण दरमा समेत गिरावट आउने देखिन्छ। जसबाट कुल राष्ट्रिय बचतमा गिरावट आउने अनुमान रहेको छ।

चार्ट १(छ): कुल गार्हस्थ्य बचत र कुल राष्ट्रिय बचत (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

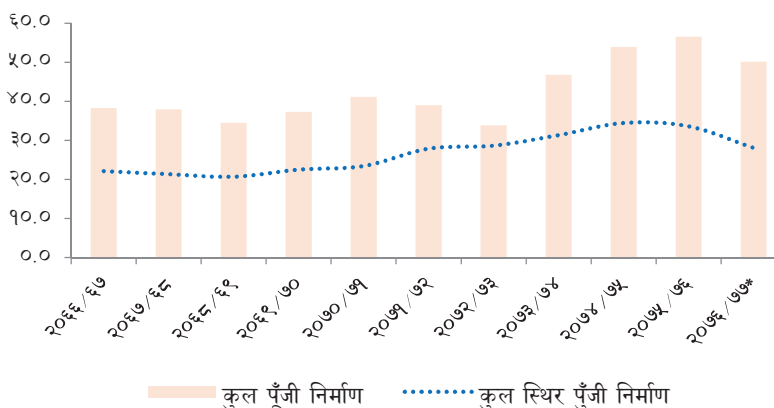
स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७६

*अनुमानित

लगानी

१.२० आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल लगानी १९.२ प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा ३.४ प्रतिशतले कमी भई रु. १८ खर्ब ८९ अर्ब २६ करोड पुग्ने अनुमान छ। कोभिड-१९ को संक्रमण रोकथाम एवम् नियन्त्रणका लागि चालिएका कदमहरूबाट सार्वजनिक एवम् निजी क्षेत्रको खर्चमा सङ्कुचन आएकोले कुल लगानी गत वर्षको तुलनामा घट्ने अनुमान छ।

चार्ट १(ज): लगानी (कुल पुँजी निर्माण) को प्रवृत्ति(कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

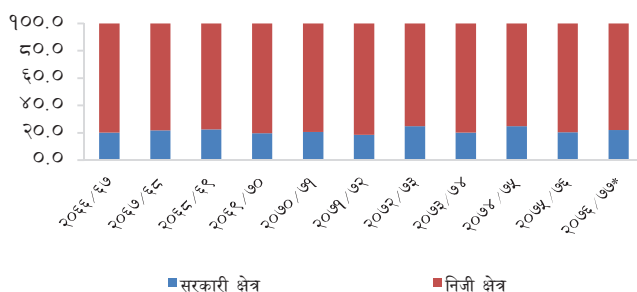

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७

*अनुमानित

१.२१ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँग कुल लगानीको अनुपात ५६.६ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस्तो अनुपातमा केही कमी भई ५०.२ प्रतिशत रहने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँग कुल स्थिर पुँजी निर्माणको अनुपात आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को ३३.७ प्रतिशतबाट घटेर २८.१ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

चाट १ (झ): कुल स्थिर पुँजी निर्माण (स्थिर लगानी) संरचना (प्रतिशतमा)

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७

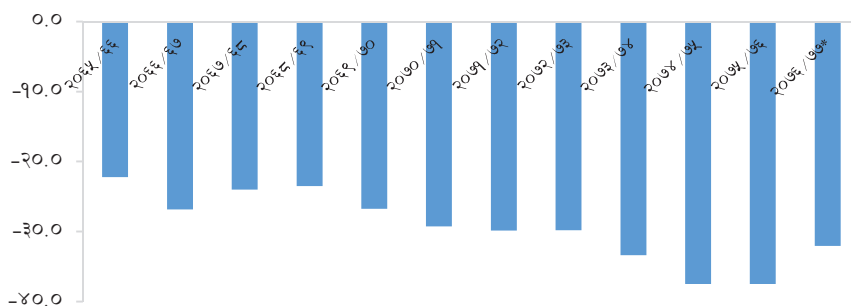
*अनुमानित

१.२२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल स्थिर पुँजी निर्माण गत आर्थिक वर्षको तुलनामा ९.० प्रतिशतले कमी आई रु. १० खर्ब ५९ अर्ब ९७ करोड रहने अनुमान छ। जसमध्ये निजी क्षेत्रको कुल स्थिर पुँजी निर्माण ११.१ प्रतिशतले घटेको छ भने सरकारी क्षेत्रको कुल स्थिर पुँजी निर्माण ०.९ प्रतिशतले घटेको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल स्थिर पुँजी निर्माणमा निजी क्षेत्र र सरकारी क्षेत्रको अंश क्रमशः ७७.९ प्रतिशत र २२.१ प्रतिशत रहने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो अंश क्रमशः ७९.७ प्रतिशत र २०.३ प्रतिशत रहेको थियो। सरकारी क्षेत्रको तुलनामा निजी क्षेत्रको पुँजी निर्माणको वृद्धिदर उच्च रहेको छ। पछिल्लो दश वर्षको कुल स्थिर पुँजी निर्माणमा निजी क्षेत्र र सरकारी क्षेत्रको औसत अंश २१.५ प्रतिशत र ७८.५ प्रतिशत रहेको छ।

बचत र लगानीको अन्तर

१.२३ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा बचत र लगानीको अन्तर ३७.६ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस्तो अन्तरमा कमी आई ३२.१ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत वर्षको तुलनामा चालु आर्थिक वर्षमा कुल लगानीमा कमी आए पनि कुल गार्हस्थ्य बचतमा भने वृद्धि भएकोले बचत र लगानी अन्तर कम भएको छ। विगत वर्षहरूमा उच्च रहेको कुल गार्हस्थ्य बचत र लगानीको अन्तर आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कमी आएको छ।

चाई १(अ): कुल गार्हस्थ्य बचत-लगानी अन्तर (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

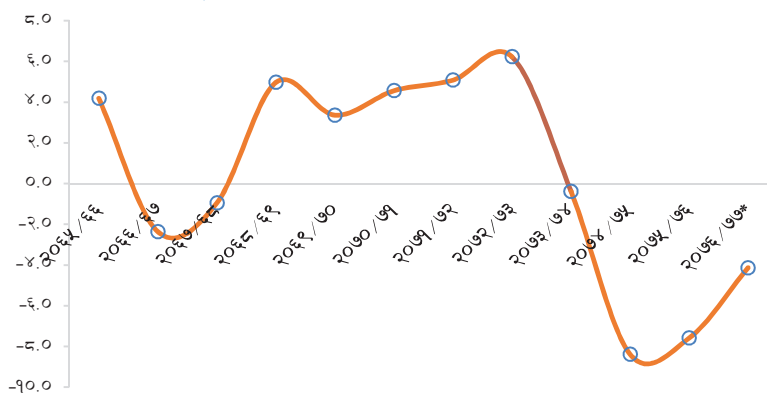

स्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७

*अनुमानित

१.२४ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा विप्रेषण आयको वृद्धिदर उच्च रहेसँगै कुल राष्ट्रिय बचत वृद्धि भई कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपात ४८.९ प्रतिशत पुगेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस्तो अनुपात ४६.० प्रतिशत रहने अनुमान छ। कोभिड-१९ को रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्ने उद्देश्यले अन्तर्राष्ट्रिय उडानमा लगाएको रोकले पर्यटक आगमन र विप्रेषण आप्रवाह दुवैमा आउने सक्ने कमीले कुल राष्ट्रिय बचत कम हुने अनुमान छ। कुल राष्ट्रिय बचत र कुल लगानी बीचको अन्तर भने आर्थिक वर्ष २०७३/७४ देखि निरन्तर रूपमा ऋणात्मक रहेको छ। यो अन्तर आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा ४.२ प्रतिशतले ऋणात्मक रहेको छ भने गत वर्ष ७.७ प्रतिशतले ऋणात्मक रहेको थियो।

चाई १(ट): कुल राष्ट्रिय बचत-लगानी अन्तर (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग।

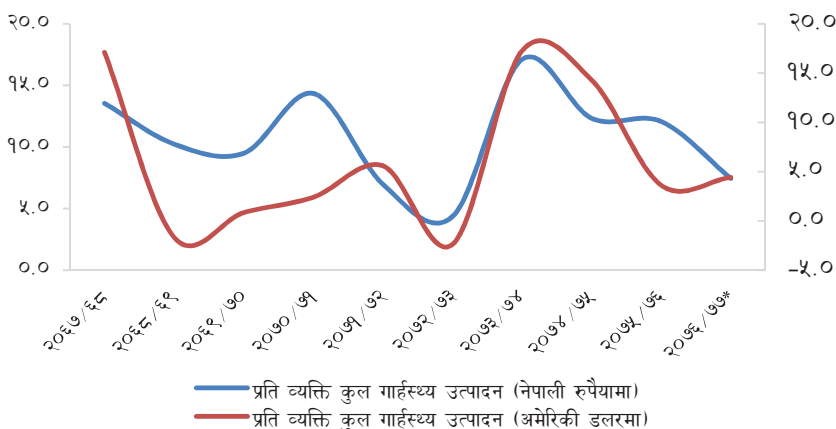
*अनुमानित

प्रतिव्यक्ति आय

१.२५ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मूल्यमा) ७.५ प्रतिशतले बढेर रु. १ लाख २६ हजार १८ (अमेरिकी डलर १,०८५) रहने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो आय रु. १ लाख १७ हजार २ सय ६८ (अमेरिकी डलर १०३९) रहेको थियो। विगत पन्ध्र वर्षको अवधिमा आर्थिक वर्ष २०६५/६६ मा

सबैभन्दा बढी १९.५ प्रतिशत र त्यसपछि आर्थिक वर्ष २०७३/७४ मा १७.१ प्रतिशतले प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धि भएको थियो। पछिल्लो दश वर्षको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको औसत वृद्धि १०.८ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १(ठ): प्रतिव्यक्ति आयको वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७

*अनुमानित

१.२६ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (स्थिर मूल्यमा) ०.९ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ३२ हजार ४ सय ९९ पुग्ने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो आय ५.६ प्रतिशतले बढेर रु. ३२ हजार २ सय ५ रहेको थियो। विगत दश वर्षमा प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (स्थिर मूल्यमा) वृद्धिदर औसत ३.२९ प्रतिशत रहेको छ।

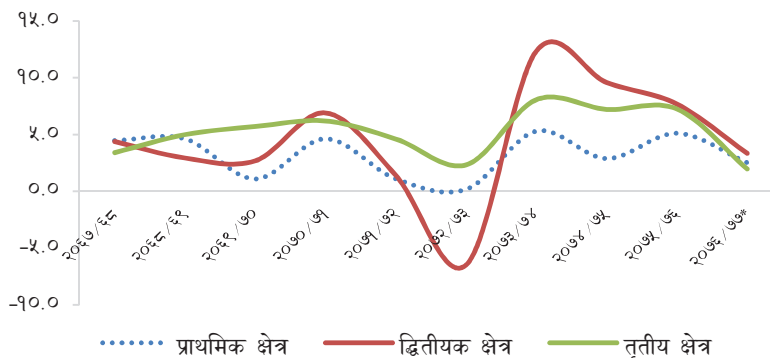
१.२७ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा प्रतिव्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय (प्रचलित मूल्यमा) अमेरिकी डलर १,०५१ रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस्तो आय ४.४ प्रतिशतले बढेर अमेरिकी डलर १,०९७ रहने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा प्रतिव्यक्ति राष्ट्रिय खर्चयोग्य आय अमेरिकी डलर १,३८८ पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो आय अमेरिकी डलर १,३५० रहेको थियो।

कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्षेत्रगत संरचना

१.२८ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा प्राथमिक क्षेत्र, द्वितीयक क्षेत्र र तृतीय क्षेत्रको वृद्धिदर क्रमशः २.५४ प्रतिशत, ३.३६ प्रतिशत र १.९९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो वृद्धिदर क्रमशः ५.१२ प्रतिशत, ७.६९ प्रतिशत र ७.२७ प्रतिशत रहेको थियो। पछिल्लो दशकमा प्राथमिक क्षेत्र, द्वितीयक क्षेत्र र तृतीय क्षेत्रको औसत वृद्धिदर क्रमशः ३.२० प्रतिशत, ४.४९ प्रतिशत र ५.१९ प्रतिशत रहेको छ।

१.२९ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्राथमिक, द्वितीयक र तृतीय क्षेत्रको योगदान क्रमशः २८.१ प्रतिशत, १४.५ प्रतिशत र ५७.४ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस्तो योगदान क्रमशः २८.२ प्रतिशत, १३.७ प्रतिशत र ५८.१ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत वर्षको तुलनामा चालु आर्थिक वर्षमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्राथमिक तथा तृतीय क्षेत्रको योगदान बढेको र द्वितीयक क्षेत्रको योगदानमा केही कमी आएको छ।

चार्ट १(ड): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्षेत्रगत वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७

*अनुमानित

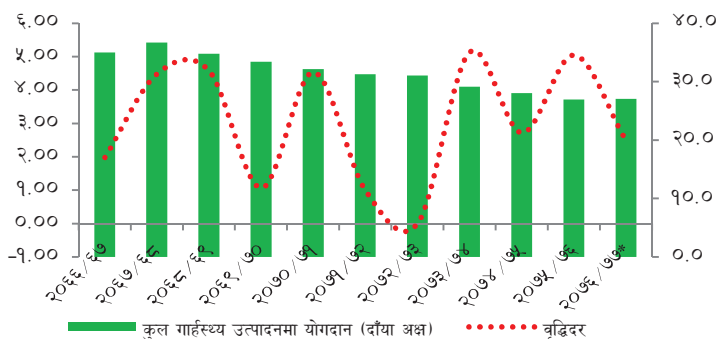
औद्योगिक वर्गीकरणअनुसार कुल मूल्य अभिवृद्धि

प्राथमिक क्षेत्र (कृषि, वन, मत्स्यपालन र खानी तथा उत्खनन्)

१.३० आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि तथा वन क्षेत्रको योगदान २७.१ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान २६.९ प्रतिशत रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कृषि तथा वन क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि २.५ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा धानको उत्पादनमा भएको कमी, विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोभिड-१९ को संक्रमण नियन्त्रण तथा असरलाई न्यून गर्नका लागि लिइएका कदमहरूबाट आपूर्ति प्रणालीमा आएको अवरोधले गर्दा तरकारी, मासु तथा दूग्ध उत्पादनमा हुने कमीले यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर कम हुन गएको हो।

१.३१ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा धानको उत्पादन १.०५ प्रतिशतले कम हुने अनुमान छ भने गहुँ तथा फलफूल बाली उत्पादनमा सामान्य वृद्धि हुने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा मत्स्यपालनको कुल मूल्य अभिवृद्धि वृद्धिदर ५.६ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस्तो वृद्धिदर ७.२ प्रतिशत रहने अनुमान छ। सरकारले उपलब्ध गराउने अनुदान तथा सेवा सुविधाका साथै बजारमा माछाको माग बढ्दै गएको हुनाले मत्स्यपालन व्यवसायप्रतिको आकर्षण बढ्दै गएको छ।

चार्ट १(ढ): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि र वन क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७

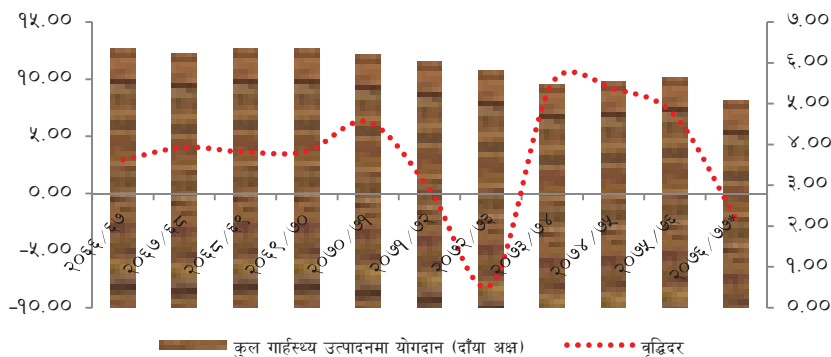
*अनुमानित

१.३२ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को तुलनामा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा खानी तथा उत्खनन क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर ०.७ प्रतिशतले ऋणात्मक हुने अनुमान छ। निर्माण क्षेत्रमा आएको सङ्कुचन तथा कोभिड-१९ को संक्रमण नियन्त्रण र असरलाई कम गर्नका लागि लिइएका उपायहरूबाट आपूर्ति प्रणालीमा भएको अवरोध तथा उत्पादनमा भएको हासले खानी तथा उत्खनन क्षेत्रको मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर ऋणात्मक हुने देखिन्छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा खनिज तथा उत्खनन क्षेत्रको वृद्धिदर ८.९ प्रतिशत रहेको थियो।

द्वितीयक क्षेत्र (उत्पादनमूलक उद्योग, निर्माण, विद्युत, ग्याँस र पानी)

१.३३ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को तुलनामा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा उत्पादनमूलक उद्योगको कुल मूल्य अभिवृद्धि २.२७ प्रतिशतले घट्ने अनुमान छ। कोभिड-१९ को संक्रमण नियन्त्रण, रोकथाम तथा उपचार एवम् असरलाई न्यूनीकरण गर्नका लागि अवलम्बन गरिएका प्रयासहरूबाट अधिकांश उद्योग व्यवसाय वन्द र आपूर्ति शृङ्खला टुटेको तथा उत्पादन, भण्डारण र वितरण प्रणालीमा आएको अवरोधले यस क्षेत्रको मूल्य अभिवृद्धि वृद्धिदर ऋणात्मक हुने अनुमान छ। पछिल्ला १० वर्षमा उद्योग क्षेत्रको मूल्य अभिवृद्धि वृद्धिदर वार्षिक औसत ३.४ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उत्पादनमूलक उद्योगको योगदान ५.७ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस्तो योगदान घटेर ५.१ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

चाई १(ण): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उद्योग क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

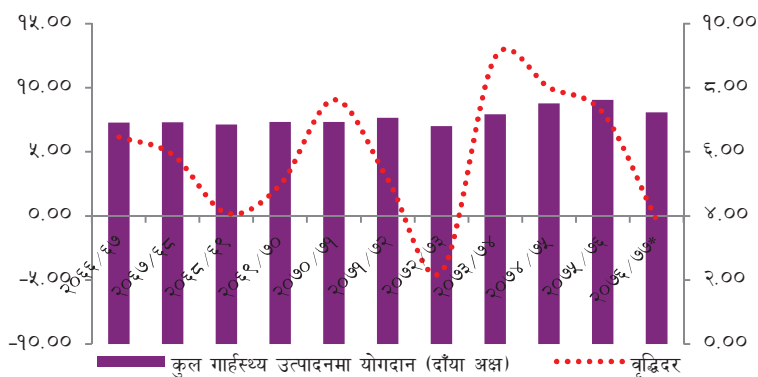

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७

* अनुमानित

१.३४ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा निर्माण क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ८.९ प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ०.३ प्रतिशतले कम हुने अनुमान छ। माथिल्लो तामाकोशी जलविद्युत आयोजना, भैरहवा र पोखरामा निर्माणाधीन क्षेत्रीय अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल, भेरी-बर्बई बहुउद्देश्यीय डाईभर्सन आयोजना लगायतका निर्माण तथा समग्र पुनर्निर्माणका कामहरूले गति लिइरहेको समयमा अकस्मात विश्वभरि फैलिएको कोभिड-१९ को कारण निर्माण क्षेत्रमा गहिरो असर पुगेको छ। मुलुकभर निर्माणधीन आयोजनाका लागि विश्व बजारबाट हुने यन्त्र उपकरणलगायत सामग्रीहरूको आपूर्तिमा आएको अवरोध र बन्दाबन्दीको कारण निर्माण क्षेत्रको मूल्य अभिवृद्धिदर ऋणात्मक हुने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा निर्माण क्षेत्रको योगदान ७.२ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत वर्ष यस्तो योगदान ७.६ प्रतिशत रहेको थियो।

चाई १(त): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा निर्माण क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७

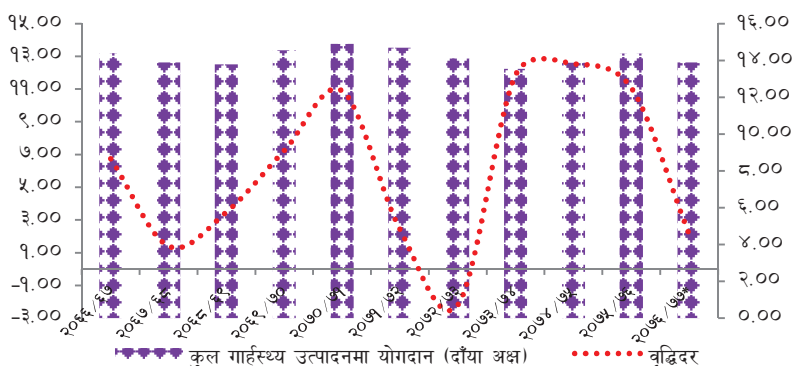
* अनुमानित

१.३५ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा विद्युत, ग्याँस तथा पानी क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ९.२ प्रतिशतले बढेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस्तो वृद्धि २८.८ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षको तुलनामा चालु आर्थिक वर्षमा विद्युत उत्पादनमा वृद्धि भएको कारण यस क्षेत्रको मूल्य अभिवृद्धिदर उच्च रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान १.४ प्रतिशत रहने अनुमान छ भने गत आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान १.२ प्रतिशत रहेको थियो।

तृतीय क्षेत्र (सेवा क्षेत्र)

१.३६ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा थोक तथा खुद्रा व्यापार क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि २.१ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो वृद्धिदर ११.१ प्रतिशत रहेको थियो। कोभिड-१९ को कारण विश्व आपूर्ति श्रृङ्खला तथा ढुवानी सेवामा भएको अवरोध, आवागमनमा लगाइएको रोक र विश्व व्यापारमा आएको सङ्कुचनले वस्तु तथा सेवाको आयात तथा निर्यात प्रभावित भएको छ। परिमाणस्वरूप थोक तथा खुद्रा व्यापार क्षेत्रको मूल्य अभिवृद्धिमा असर परेको छ।

चार्ट १(थ): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा थोक तथा खुद्रा व्यापार क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७

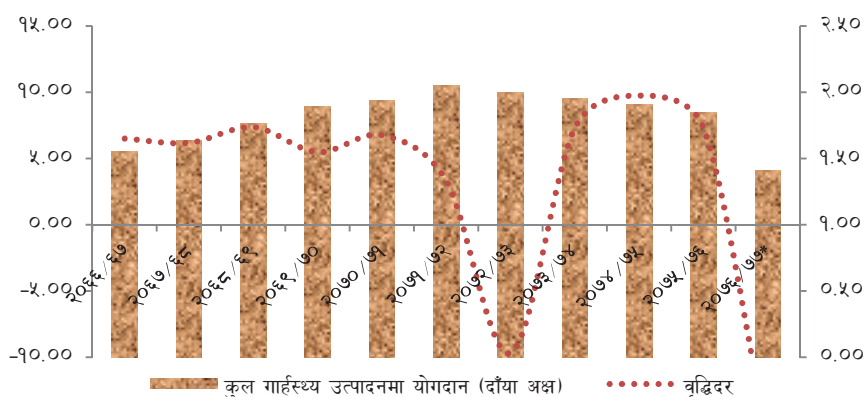
* अनुमानित

१.३७ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा थोक तथा खुद्रा व्यापार क्षेत्रको योगदान १३.९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान १४.४ प्रतिशत रहेको थियो। पछिल्लो दश वर्षमा यस क्षेत्रको औसत वृद्धिदर ६.१ प्रतिशत तथा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको औसत योगदान १४.२ प्रतिशत रहेको छ।

१.३८ विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको महामारी कोभिड-१९ को कारण होटल तथा रेष्टुरेन्ट क्षेत्र सबैभन्दा बढी प्रभावित भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को साउनदेखि चैत्रसम्मको तुलनामा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को सोही अवधिमा पर्यटकको आवमन १३.८ प्रतिशतले घटेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा होटल तथा रेष्टुरेन्ट क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि

७.३ प्रतिशतले बढेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा १६.३ प्रतिशतले घट्ने अनुमान छ। कोभिड-१९ को कारण बाह्य तथा आन्तरिक आवतजावतमा आएको अवरोधले यस क्षेत्रको मूल्य अभिवृद्धिदर ऋणात्मक हुने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान १.९ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा केही कमी आई यस्तो योगदान १.४ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

चार्ट १(द): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा होटल तथा रेष्टुरेन्ट क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

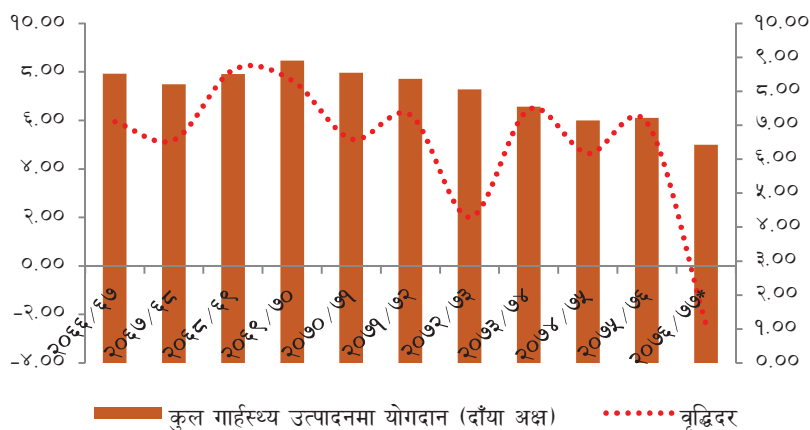

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७

* अनुमानित

- १.३९ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यातायात, सञ्चार तथा भण्डारण क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ५.९ प्रतिशतले बढेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि २.५ प्रतिशतले घट्ने अनुमान छ। कोभिड-१९ को संक्रमण नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि गरिएको बन्दाबन्दीको अवधिमा इन्टरनेटको प्रयोगमा वृद्धि भई सञ्चार क्षेत्रको मूल्य अभिवृद्धिमा सीमान्त वृद्धि हुने अनुमान भएता पनि यातायात प्रणालीमा आएको अवरोधका कारण यातायात, सञ्चार तथा भण्डारण क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर ऋणात्मक रहने अनुमान छ। कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा ७.२ प्रतिशत रहकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस्तो योगदान ६.४ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

चार्ट १(घ): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यातायात, सञ्चार तथा भण्डारणको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

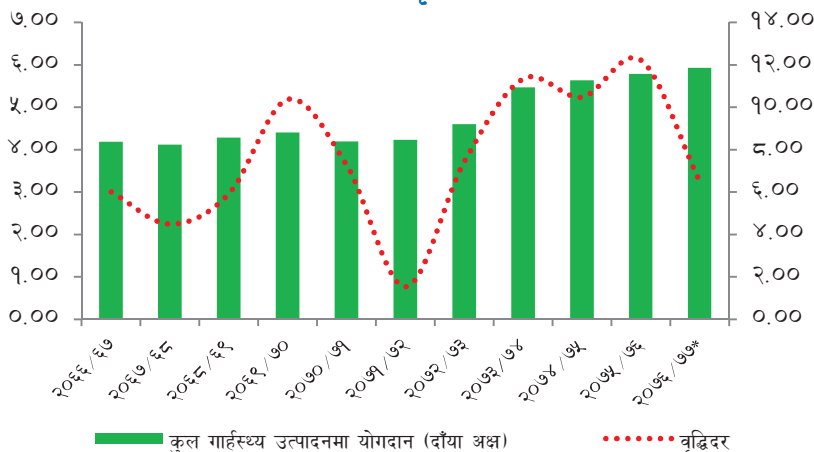
स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७

* अनुमानित

१.४० आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा वित्तीय मध्यस्थताको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर ६.२ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस्तो वृद्धिदर ५.२ प्रतिशत हुने अनुमान छ। बैकिङ तथा गैर बैकिङ क्षेत्रको वित्तीय कारोबारमा बढोत्तरी भएता पनि कोभिड-१९ को कारण वित्तीय सेवा प्रभावित भएको छ। चालु आर्थिक वर्षको वित्तीय मध्यस्थताको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदरमा गत आर्थिक वर्षको तुलनामा केही कम हुने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा वित्तीय मध्यस्थता क्षेत्रको योगदान ६.३ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस्तो योगदान सीमान्त वृद्धि भई ६.६ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

१.४१ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा रियल स्टेट तथा व्यावसायिक सेवा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ३.३ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो वृद्धिदर ६.१ प्रतिशत रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ११.६ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा ११.९ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

चार्ट १(न): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा रियल स्टेट र व्यावसायिक सेवा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७

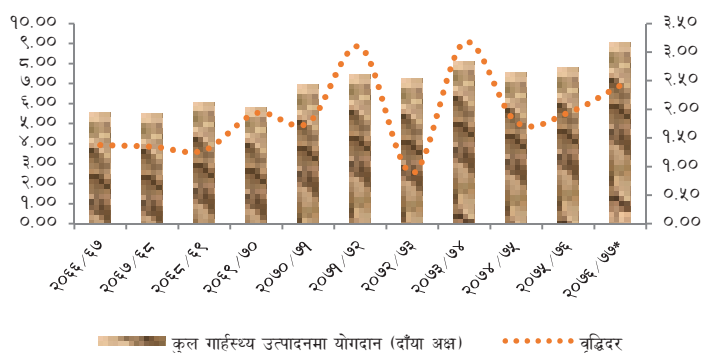
* अनुमानित

१.४२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य र शिक्षा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर क्रमशः ७.१ प्रतिशत र ४.९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धिदर क्रमशः ६.८ प्रतिशत र ५.१ प्रतिशत रहेको थियो। स्वास्थ्य सेवाको पहुँच विस्तार, स्वास्थ्यसम्बन्धी चेतना अभिवृद्धि तथा निजी स्वास्थ्य संस्थाको आयमा भएको वृद्धिका साथै कोभिड -१९ को संक्रमण नियन्त्रण, रोकथाम तथा उपचारका लागि स्वास्थ्य सेवा तथा सामग्रीहरूको खरिदमा गरिएको खर्चका कारण यस क्षेत्रको मूल्य अभिवृद्धिमा उल्लेख वृद्धि हुने अनुमान रहेको छ। निजी शैक्षिक संस्थाहरूको मध्यवर्ती उपयोग कम र आयमा बढोत्तरी भएता पनि समग्रमा विद्यार्थी सङ्ख्या उल्लेख्य रूपमा नबढेका कारण शिक्षा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिमा सीमान्त वृद्धि भएको देखिन्छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा स्वास्थ्य र शिक्षा क्षेत्रको योगदान क्रमशः १.७ प्रतिशत र ७.१ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान क्रमशः १.९ प्रतिशत र ७.७ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

१.४३ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा सार्वजनिक प्रशासन तथा रक्षा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ५.५ प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ६.९ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान छ। संघीयताको कार्यान्वयनसँगै प्रदेश र स्थानीय तहको सरकारको सार्वजनिक प्रशासन तथा संघीय सरकारको रक्षा खर्चमा भएको बढोत्तरीका कारण यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर बढी हुने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान २.७ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान ३.२ रहने अनुमान छ।

चार्ट १(प): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सार्वजनिक प्रशासन तथा

रक्षा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७

*अनुमानित

- १.४४ अन्य सामुदायिक, सामाजिक तथा व्यक्तिगत सेवा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा ५.७ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को यस्तो वृद्धिदर ४.७ प्रतिशत रहने अनुमान छ। तीन तहका सरकार मार्फत सामुदायिक तथा सामाजिक क्षेत्रमा भएको खर्च र निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित मनोरञ्जन सेवाको गतिविधिमा भएको विस्तारले यो क्षेत्रको मूल्य अभिवृद्धिमा सकारात्मक प्रभाव पारे पनि कोभिड-१९ को कारण आर्थिक गतिविधिहरूमा सुस्तता आएकोले गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस्तो वृद्धिदर केही कम हुने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ४.६ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा सीमान्त वृद्धि भई ५.२ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

२. प्रादेशिक आर्थिक तथा सामाजिक स्थिति

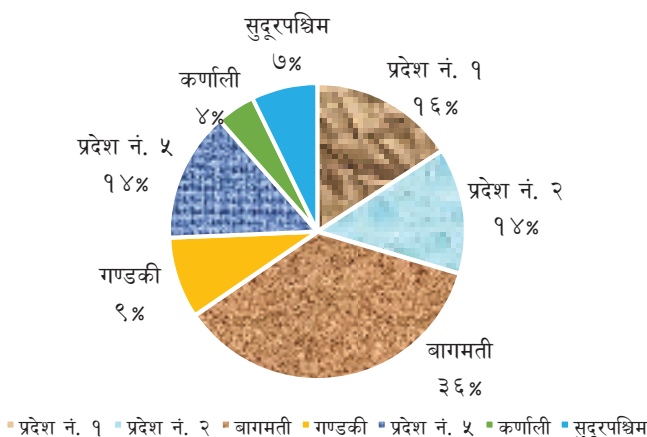
- २.१ संघीयता कार्यान्वयनका लागि तयार गरिएका संरचना र प्रणाली संस्थागत भएकोले प्रदेश तथा स्थानीय तहका आर्थिक गतिविधिहरूमा बढोत्तरी हुँदै गएको छ। वित्तीय हस्तान्तरणबापत उपलब्ध गराएको अनुदान र राजस्व परिचालन पारदर्शी, विधि, प्रक्रिया र मापदण्डमा आधारित भएको छ। प्रदेश र स्थानीयस्तरमा भौतिक पूर्वाधार निर्माण, खानेपानी तथा सरसफाइमा सुधार, आन्तरिक साधन स्रोत परिचालनमा सक्रियता तथा प्रभावकारीता अभिवृद्धि, साना तथा मझौला उद्योगहरूको सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका साथै सुशासन प्रवर्द्धनमा उल्लेख्य प्रगति भएको छ। सार्वजनिक सेवा प्रवाह छिटो, छरितो एवम् विश्वासिलो तथा गुणस्तरीय बन्दै गएको छ। वित्तीय संस्थाहरूको विस्तारसँगै प्रदेशमा वित्तीय पहुँचमा अभिवृद्धि भएको छ। राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको सवलीकरणका लागि प्रादेशिक तथा स्थानीय अर्थतन्त्रको भूमिका बढेको छ।

आर्थिक वृद्धि

- २.२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा) रु.३७ खर्ब ६७ अर्ब ४ करोड मध्ये बागमती प्रदेशको अंश सबैभन्दा बढी ३५.८ प्रतिशत र कर्णाली प्रदेशको सबैभन्दा कम ४.३ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षभन्दा चालु आर्थिक वर्षको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेश नं. १, प्रदेश नं.२, कर्णाली प्रदेश र सुदूरपश्चिम प्रदेशको अंश बढेको छ।

चार्ट २(क): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रदेशगत संरचना*

(आर्थिक वर्ष २०७६/७७)

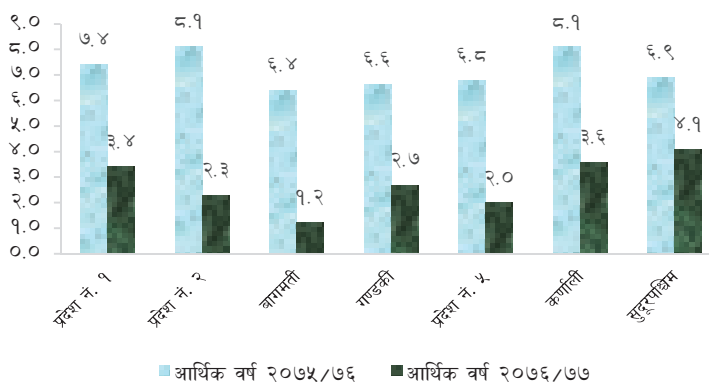

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७

* अनुमानित

२.३ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म आर्थिक गतिविधिमा विस्तार हुँदै गएता पनि विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरसको संक्रमण नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि अवलम्बन गरिएका उपायहरूको असर अर्थतन्त्रमा पर्ने देखिन्छ। फलस्वरूप, चालु आर्थिक वर्षमा सबै प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर गत आर्थिक वर्षको तुलनामा कम हुने अनुमान रहेको छ। कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर २.२८ (उत्पादकको मूल्यमा) प्रतिशत हुँदा प्रदेशगत रूपमा आर्थिक वृद्धिदर सबैभन्दा बढी सुदूरपश्चिम प्रदेशको ४.१ प्रतिशत र सबैभन्दा कम बागमती प्रदेशको १.२ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

चार्ट २(ख): प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर* (प्रतिशतमा)

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७

* अनुमानित

२.४ औद्योगिक वर्गीकरणअनुसार आर्थिक क्रियाकलापहरूको आधारमा चालु आर्थिक वर्षमा बागमती प्रदेशबाहेक अरू सबै प्रदेशहरूको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान सबैभन्दा बढी छ भने बागमती प्रदेशमा थोक तथा खुद्रा व्यापार क्षेत्रको योगदान सबैभन्दा बढी रहने अनुमान छ। यसैगरी सबै प्रदेशहरूको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा खानी तथा उत्खनन् क्षेत्रको योगदान सबैभन्दा न्यून रहने अनुमान छ।

प्रदेशगत आर्थिक तथा सामाजिक परिसूचक

२.५ २०७६ फागुनसम्म ७४६ स्थानीय तहमा वाणिज्य बैङ्कको शाखा पुगेका छन्। त्यसमध्ये प्रदेश नं. १ मा ६७६, प्रदेश नं. २ मा ४८७, बागमती प्रदेशमा १,४७८, गण्डकी प्रदेशमा ५१२, प्रदेश नं. ५ मा ६१४, कर्णाली प्रदेशमा १६९ र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा २८३ शाखा विस्तार भई करिब ९९.१ प्रतिशत स्थानीय तहमा वाणिज्य बैङ्कको पहुँच पुगेको छ।

तालिका २(क): प्रदेशगत आर्थिक तथा सामाजिक परिसूचक

परिसूचक	नेपाल	प्रदेश नं. १	प्रदेश नं. २	बागमती	गण्डकी	प्रदेश नं. ५	कर्णाली	सुदूरपश्चिम
प्रशासनिक र जनसांख्यिक स्थिति ^१								
स्थानीय तहको सङ्ख्या	७५३	१३७	१३६	११९	८५	१०९	७९	८८
जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)	१००	१७.१	२०.४	२०.९	९.१	१७	५.९	९.६
जनघनत्व प्रतिवर्ग कि.मी.		१७५	५५९	२७२	११२	२०२	५६	१३१
क्षेत्रफल (प्रतिशतमा)	१००	१७.६	६.६	१३.८	१५.३	११.८	२१.६	१३.३
आर्थिक तथा सामाजिक क्षेत्र								
आर्थिक वृद्धिदर (आधारभूत मूल्यमा) प्रतिशतमा ^१	२.३	३.४	२.३	१.२	२.७	२.०	३.६	४.१
गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशगत योगदान (आधारभूत मूल्यमा) ^१	१००	१५.८	१३.८	३५.८	८.९	१४.२	४.३	७.२
उद्योगको दर्ता सङ्ख्या ^३	८२१२	७७१	५५३	५४१९	६०४	६७८	७२	११५
जलविद्युत उत्पादन (मेगावाट) ^४	१२३३.१	१९३.२	०	४१४.९	५३९.४	२२.१	११.१	५२.४
स्थानीय सडक सञ्जाल (कि.मी.) ^५	६१३९५	१२३३१	५८७१	१५४२५	११२९८	८९३१	२७२५	४८१४
बेरोजगार सङ्ख्या (हजारमा) ^१	९०८	१३६	३१७	१६१	६०	१४४	१३०	५९
विद्यालय सङ्ख्या ^६	३५५२०	६९५३	४१३७	७०३१	४३१७	५७०७	३१६७	४२०८
वित्तीय क्षेत्र: ^७								
बैंङ्क तथा वित्तीय संस्थाको शाखा सङ्ख्या	९६४०	१५६८	१३५८	२५०२	१२७९	१८५५	३७९	६९९
प्रतिशाखा जनसङ्ख्या	३०७२	५६८८	९९९९	३२४२	३५३०	५२६५	९०९४	७९०२
कुल निक्षेपमा प्रदेशगत अंश (प्रतिशत)	१००	६.५९	४.५२	७०.२३	७.५६	८.१२	०.९०	२.०८
कुल कर्जामा प्रदेशगत अंश (प्रतिशत)	१००	११.८८	८.९१	५५.६२	७.८२	११.७३	१.१४	२.९०

स्रोत: १. केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७६ २. नेपाल जनसङ्ख्या तथा स्वास्थ्य सर्वेक्षण, २०१६ ३. उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, २०७६ ४. ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाई मन्त्रालय, २०७६ ५. संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, २०७६ ६. शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६ ७. नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

- २.६ नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन हुने योजना तथा कार्यक्रमको लागि वैदेशिक अनुदान तथा सहयोग लिने सम्बन्धमा अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता परिचालन नीति, २०७६ स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको छ।
- २.७ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्मको कुल निक्षेप र कर्जा प्रवाहमा बागमती प्रदेशको अंश सबैभन्दा बढी रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशको यस्तो अंश सबैभन्दा कम रहेको छ।

३. सार्वजनिक वित्त

- ३.१ आर्थिक नीति, बजेट प्रणाली र सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनमा विगत दुई वर्षदेखि निरन्तर भएका कानूनी, नीतिगत, संस्थागत र प्रक्रियागत सुधारबाट अपेक्षित परिणामहरू देखिन थालेका छन्। बजेट प्रणाली विधि, प्रक्रिया र मापदण्डमा आधारित हुन थालेको छ। स्रोत विनाको ठेक्का लगाई दीर्घकालीन दायित्व श्रृजना गर्ने परिपाटीको अन्त्य गरी वित्तीय अनुशासन कायम गर्न सफलता मिलेको छ। सार्वजनिक खर्चको पारदर्शीता र गुणस्तर अभिवृद्धि भएको छ। कराधार तथा दायरा विस्तार भएको छ भने राजस्व चुहावट नियन्त्रणमा उल्लेख्य सफलता प्राप्त भएको छ। विकास साझेदारसँगको सहकार्य बढेको छ। आन्तरिक तथा बाह्य ऋण व्यवस्थापनको नयाँ संरचना तयार भएको छ।
- ३.२ छोटो समयमा वित्तीय संघीयताका अधिकांश संरचना तयार भई पूर्ण कार्यान्वयनको चरणमा आएको छ। प्रदेश तथा स्थानीय तहमा निश्चित आधारमा चार प्रकारका अनुदान हस्तान्तरण भएका छन्। लामो समयदेखिका अधुरा आयोजना पूरा गर्न आवश्यक वित्तीय स्रोत उपलब्ध भएबाट विगतदेखि सम्पन्न हुन नसकेका धेरै आयोजना सम्पन्न हुँदैछन्। तीनवटै तहमा राजस्व बाँडफाँट नियमित र व्यवस्थित भएको छ। प्रदेश र स्थानीय तहको बजेटको स्रोत अनुमानयोग्य भएको छ। संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको एकीकृत वित्तीय विवरण तयार भई प्रतिवेदन गर्ने प्रणाली विकास गरिएको छ। संघमा मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (LMBIS) र प्रदेशमा प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (PLMBIS) पूर्ण कार्यान्वयनमा आएको छ भने स्थानीय तहमा स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (SuTRA) कार्यान्वयनमा आएको छ।
- ३.३ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ कार्यान्वयनमा आएको छ। यो ऐन बजेट प्रणाली प्रभावकारी बनाउने, सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनको क्षेत्रमा व्यावसायिकता प्रवर्द्धन गर्ने, वित्तीय अनुशासन कायम गर्ने, पारदर्शीता र सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनमा पदाधिकारीहरूको जिम्मेवारी तथा जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्ने दृष्टिकोणले कोशेढुंगा सावित हुने अपेक्षा गरिएको छ। विनियोजन कुशलता हासिल गर्न राष्ट्रिय आयोजना बैंकको स्थापना गरिएको छ। मध्यमकालीन खर्च संरचना संस्थागत भएको छ। बहुवर्षीय ठेक्कासम्बन्धी मापदण्ड स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको छ।

सरकारी वित्तको तुलनात्मक स्थिति

- ३.४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म संघीय सरकारको कुल खर्च गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १२.९ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.६ खर्ब १० अर्ब ६८ करोड पुगेको छ। संघीय आय १५.८ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.५ खर्ब २६ अर्ब २२ करोड पुगेको छ।

यस अवधिमा संघीय सरकारको बजेट घाटा गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा २.३ प्रतिशतले कमी भई रु. ८४ अर्ब ४६ करोड रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को फागुनसम्म यस्तो घाटा रु. ८६ अर्ब २९ करोड रहेको थियो।

३.५ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म संघीय सरकारको राजस्व बचत गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १.२ प्रतिशतले कमी आई रु. २८ अर्ब ९३ करोड रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को फागुन सम्ममा यस्तो बचत रु. २९ अर्ब २७ करोड रहेको थियो।

तालिका ३(क): संघीय सरकारको वित्तको स्थिति

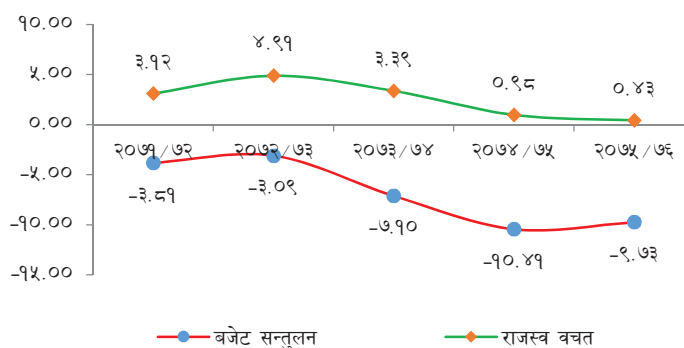
विवरण	फागुनसम्मको				
	रु. करोडमा			प्रतिशत परिवर्तन	
	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७५/७६	२०७६/७७
कुल सरकारी खर्च	५२९०७.०५	५४०८९.७३	६१०६८.०७	२.२४	१२.९०
चातु खर्च	४०३११.३५	४०८३९.२१	४५०७८.१८	१.३१	१०.३८
पूँजीगत खर्च	९४२३.९०	९०३१.०५	९६४७.८९	-४.१७	६.८३
वित्तीय व्यवस्था	३१७१.६०	४२१९.४८	६३४२.००	३३.०४	५०.३०
राजस्व	४३०५८.४७	४३७६६.४६	४७९७०.७९	१.६४	९.६१
वैदेशिक अनुदान	१५२५.२४	८२९.०२	१०४९.२४	-४५.६५	२६.५६
आन्तरिक ऋणको लगानी फिर्ता	२४२.१७	६९.८६	६४.८३	-७१.१५	-७.२०
नगद मौज्जात र बेरुजू	३८६.२५	७९५.२७	३५३७.६१	१०५.९०	३४४.८३
संघीय आय	४५२१२.१३	४५४६०.६१	५२६२२.४७	०.५५	१५.७५
बजेट घाटा	७६९४.९२	८६२९.१२	८४४५.६०	१२.१४	-२.१३
राजस्व बचत	२७४७.१२	२९२७.२५	२८९२.६१	६.५६	-१.१८

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

सार्वजनिक वित्तको आकार र प्रवृत्ति

३.६ आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा संघीय सरकारको बजेट सन्तुलन १०.४ प्रतिशतले घाटामा रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो घाटा ९.७ प्रतिशत रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा संघीय सरकारको राजस्व बचत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ०.४ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट ३(क): सार्वजनिक वित्त परिसूचक (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

स्रोत: अर्थ मन्त्रालय र महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

- ३.७ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा संघीय सरकारको कुल आय ०.५ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ७ खर्ब ७४ अर्ब ६ करोड रहेको थियो। यस अवधिमा कुल संघीय सरकारी खर्च २.१ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.११ खर्ब १० अर्ब ४६ करोड रहेको थियो।
- ३.८ आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा संघीय सरकारको बजेट घाटा रु.३ खर्ब १७ अर्ब ९ करोड रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो घाटा ७.० प्रतिशतले वृद्धि भई रु.३ खर्ब ३६ अर्ब ४० करोड रहेको थियो।

तालिका ३:(ख) संघीय सरकारको सार्वजनिक वित्तका सूचक (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

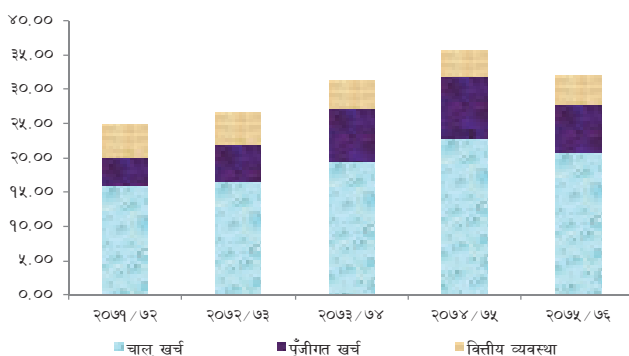
परिसूचकहरू	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६
संघीय सरकारी खर्च	२४.९५	२६.६७	३१.३०	३५.७१	३२.११
चालु	१५.९३	१६.४८	१९.३९	२२.८९	२०.७१
पुँजीगत	४.१७	५.४७	७.८१	८.८९	६.९८
वित्तीय व्यवस्था	४.८५	४.७३	४.११	३.९३	४.४१
कुल राजस्व*	१९.०५	२१.३९	२२.७८	२३.८७	२३.९९
कर	१६.७१	१८.६९	२०.७१	२१.६६	२१.३५
गैरकर	२.३४	२.७०	२.०७	२.२१	२.६३
संघीय राजस्व					२१.१५
कर					१८.६०
गैरकर					२.५५
संघीय राजस्व र अनुदान	२१.०५	२२.९८	२४.१०	२५.१९	२२.२९
संघीय आय	२१.१४	२३.५९	२४.२१	२५.२९	२२.३८
संघीय बजेट घाटा	३.८१	३.०९	७.१०	१०.४१	९.७३
संघीय राजस्व वचत	३.१२	४.९१	३.३९	०.९८	०.४३
तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण	२५.५८	२७.८६	२६.२७	३०.१०	३०.३०
ऋण सेवा खर्च (ब्याज र साँवा)	३.४६	३.४१	२.६७	२.३६	२.३०

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

*संघीय सञ्चित कोष र विभाज्य कोषमा सङ्कलन भएको राजस्व

३.९ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा संघीय सरकारको कुल खर्चको अनुपात आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को तुलनामा ३.६ प्रतिशत बिन्दुले घटेर ३२.१ प्रतिशत रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँग चालु खर्च, पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको अनुपात क्रमशः २०.७ प्रतिशत, ६.९ प्रतिशत र ४.४ प्रतिशत रहेको थियो।

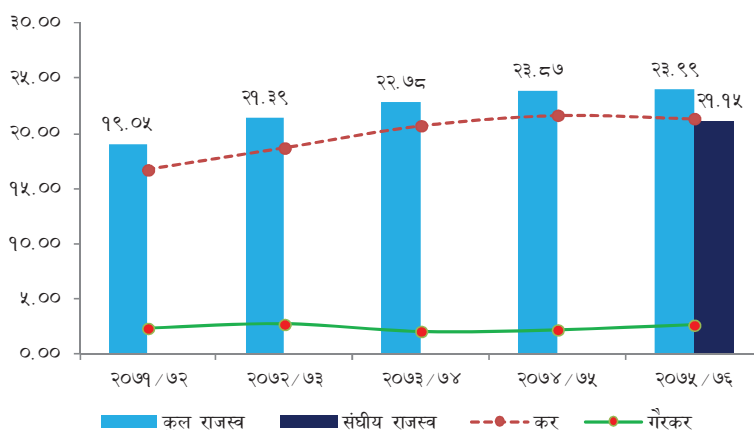
चार्ट ३(ख): संघीय सरकारको खर्चको प्रवृत्ति (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

स्रोत: अर्थ मन्त्रालय/ महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६।

३.१० आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा संघीय सञ्चित कोष र विभाज्य कोषमा जम्मा भएको कुल राजस्व २४.० प्रतिशत रहेको थियो। यस अवधिमा कर र गैरकर राजस्व कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्रमशः २१.३ प्रतिशत र २.७ प्रतिशत रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा संघीय राजस्व कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको २१.२ प्रतिशत रहेको थियो।

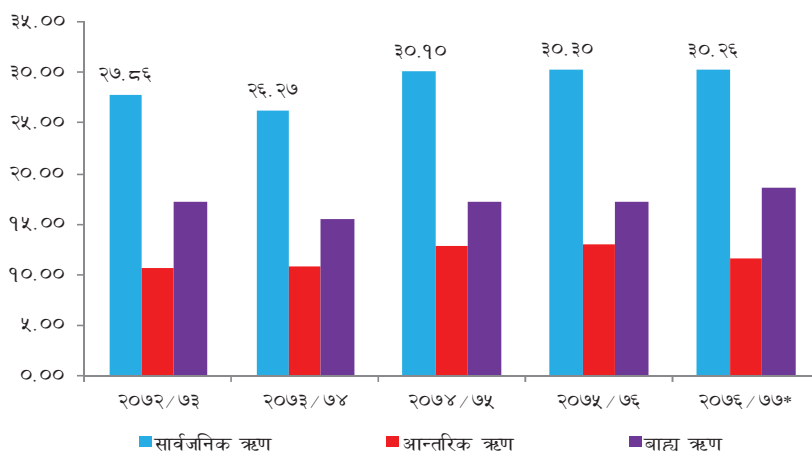
चार्ट ३(ग): राजस्वको प्रवृत्ति (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

स्रोत: अर्थ मन्त्रालय/ महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

३.११ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ सम्म तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण र कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपात ३०.३ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा यो अनुपात ३०.३ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा तिर्न बाँकी वैदेशिक ऋण र आन्तरिक ऋणको अनुपात क्रमशः १७.२ प्रतिशत र १३.१ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा यस्तो अनुपात क्रमशः १८.६ प्रतिशत र ११.७ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट ३(घ): खुद सार्वजनिक ऋणको प्रवृत्ति (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

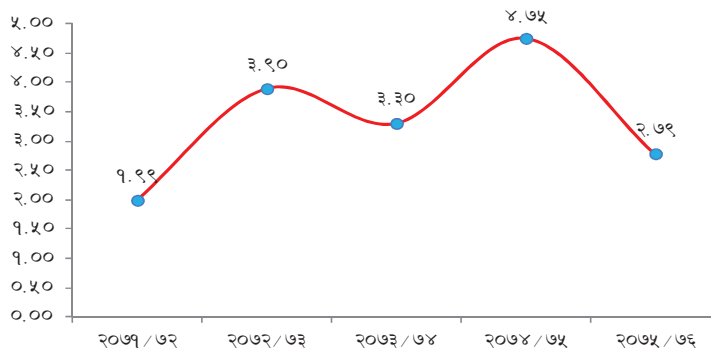

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

* फागुनसम्मको

३.१२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा संघीय सरकारले रु.४२ लाख आन्तरिक ऋण परिचालन गरेको छ। आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा आन्तरिक ऋण परिचालन कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ४.८ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा २.८ प्रतिशत रहेको थियो।

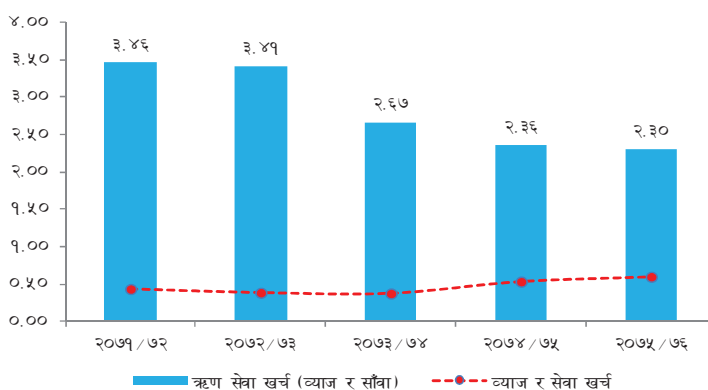
चार्ट ३(ङ): आन्तरिक ऋण परिचालनको प्रवृत्ति (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७६

३.१३ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल ऋण सेवा (ऋणको साँवा ब्याज भुक्तानी) खर्च कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको २.३ प्रतिशत रहेको थियो। सोही अवधिमा सरकारको ब्याज र अन्य सेवा खर्च कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा ०.६ प्रतिशत रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७१/७२ पछि कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा ऋण सेवा खर्च क्रमशः घट्दै गएको छ।

चार्ट ३(च): ऋण सेवा खर्चको प्रवृत्ति (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

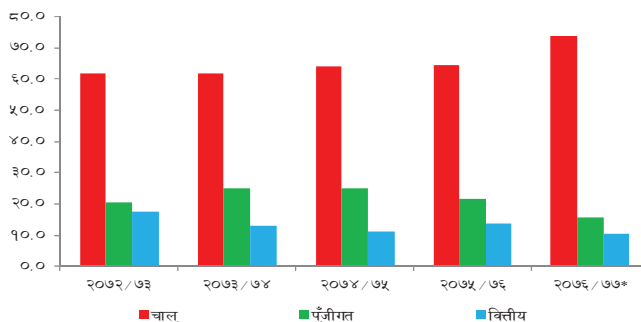
स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

संघीय सरकारी खर्चको स्वरूप

३.१४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म कुल संघीय सरकारी खर्च आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिको तुलनामा १२.९ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ६ खर्ब १० अर्ब ६८ करोड रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा यस्तो खर्च २.२ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.५ खर्ब ४० अर्ब ९० करोड रहेको थियो।

३.१५ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म कुल संघीय सरकारी खर्चमा चालु खर्च, पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको अनुपात क्रमशः ७३.८ प्रतिशत, १५.८ प्रतिशत र १०.४ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा यस्तो अनुपात क्रमशः ७५.५ प्रतिशत, १६.७ प्रतिशत र ७.८ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट ३(छ): चालु खर्च, पूँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको प्रवृत्ति
(कुल संघीय सरकारी खर्चको प्रतिशतमा)

स्रोत: अर्थ मन्त्रालय र महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६ * फागुनसम्मको

- ३.१६ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म सार्वजनिक संस्थानमा ऋण र शेयर लगानी तथा वैदेशिक शेयर लगानी समेत गरी रु.३० अर्ब ९७ करोड बराबरको शेयर तथा ऋण लगानी रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को फागुनसम्ममा यस्तो लगानी रु.२५ अर्ब ४० करोड रहेको थियो।
- ३.१७ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा संघीय सरकारले शेयर लगानी रु. ५८ अर्ब ७० करोड र ऋण लगानी रु. ३९ अर्ब ४३ करोड गरी कुल रु. ९८ अर्ब १२ करोड बराबरको शेयर तथा ऋण लगानी गरेको थियो।
- ३.१८ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म कुल संघीय सरकारी खर्चमा शेयर तथा ऋण लगानीको अनुपात ५.१ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को फागुनसम्म यस्तो अनुपात ४.७ प्रतिशत रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल संघीय सरकारी खर्चमा शेयर तथा ऋण लगानीको अनुपात ८.८ प्रतिशत रहेको थियो।
- ३.१९ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म आन्तरिक एवम् वैदेशिक ऋणको सावौं भुक्तानी आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिको तुलनामा ९३.२ प्रतिशतले बढेर रु. ३२ अर्ब ४५ करोड रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो भुक्तानी २.४ प्रतिशतले घटेर रु.५४ अर्ब ३५ करोड रहेको थियो।

कार्यात्मक वर्गीकरणअनुसारको चालु खर्च विवरण

- ३.२० आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म संघीय सरकारको चालु खर्च आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिको तुलनामा १०.४ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ४ खर्ब ५० अर्ब ७८ करोड रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा यस्तो खर्च १.३ प्रतिशतले बढेर रु. ४ खर्ब ८ अर्ब ३९ करोड रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा चालु खर्च २.८ प्रतिशतले बढेर रु. ७ खर्ब १६ अर्ब ४२ करोड रहेको थियो।

तालिका ३(ग): संघीय सरकारको चालु खर्चको कार्यात्मक विवरण (प्रतिशतमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष		प्रथम आठ महिनाको			
	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८
सामान्य सार्वजनिक सेवा	२५.३६	२५.१७	४८.२२	५७.४०	५६.३६	५६.७१
रक्षा	७.८५	६.८५	५.४७	५.३०	६.११	६.१८
सार्वजनिक शान्ति सुरक्षा	८.१७	९.९६	६.८०	५.५५	६.३०	६.७२
आर्थिक मामिला	१८.२२	१९.७२	२१.१	१४.९४	१५.६२	११.५४
वातावरण संरक्षण	०.६७	०.५७	०.३७	०.३३	०.२९	०.१७
आवास तथा सामुदायिक सुविधा	०.८४	०.९५	१.१४	०.८६	०.८०	०.८८
स्वास्थ्य	८.२०	७.५८	४.१७	४.१८	३.९९	४.२५
मनोरञ्जन, संस्कृति तथा धर्म	०.९६	०.९७	०.६७	०.५३	०.४५	०.७०
शिक्षा	२४.३६	२०.८९	६.४२	५.०३	४.७६	५.०९
सामाजिक सुरक्षा	५.३६	७.३३	५.६४	५.८९	५.३२	७.७५
जम्मा	१००	१००	१००	१००	१००	१००

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

नोट: वित्तीय संघीयता लागू भए पश्चात धेरै कार्यक्रमहरू प्रदेश र स्थानीय तहमा हस्तान्तरण भई गएकाले आर्थिक वर्ष २०७४/७५ अधिका तथ्याङ्कहरू त्यपछिका वर्षसँग प्रत्यक्ष तुलनायोग्य छैनन्।

३.२१ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म चालु खर्च मध्ये सामान्य सार्वजनिक सेवा शीर्षकमा भएको खर्चको अनुपात सबैभन्दा उच्च र वातावरण संरक्षण शीर्षकमा भएको खर्चको अनुपात सबैभन्दा न्यून रहेको छ।

३.२२ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को कुल चालु खर्चमा सामान्य सार्वजनिक सेवा शीर्षक अन्तर्गत भएको खर्चको अनुपात सबैभन्दा बढी ५७.४ प्रतिशत र वातावरण संरक्षण शीर्षक अन्तर्गत भएको खर्चको अनुपात सबैभन्दा कम ०.३ प्रतिशत रहेको थियो।

कार्यात्मक वर्गीकरणअनुसारको पुँजीगत खर्च विवरण

३.२३ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म संघीय सरकारको पुँजीगत खर्चमा अधिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा ६.८ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ९६ अर्ब ४८ करोड रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा संघीय सरकारको पुँजीगत खर्च १०.८ प्रतिशतले कमी भई रु. २ खर्ब ४१ अर्ब ५६ करोड रहेको थियो।

तालिका ३(घ): संघीय सरकारको पुँजीगत खर्चको कार्यात्मक विवरण (प्रतिशतमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष		प्रथम आठ महिनाको			
	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८
सामान्य सार्वजनिक सेवा	३.२५	२.३७	१.८९	४.४४	१.५६	२.८१
रक्षा	३.४०	३.६३	३.६५	५.००	४.६०	४.२०
सार्वजनिक शान्ति सुरक्षा	३.६२	२.५५	२.४१	३.४०	१.८०	२.५९
आर्थिक मामिला	७०.१३	७०.१९	७१.२३	६७.९२	७४.८	६७.४०
वातावरण संरक्षण	१.४५	१.३५	२.७५	३.४१	३.१६	४.१७

विवरण	आर्थिक वर्ष				प्रथम आठ महिनाको	
	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७५/७६	२०७६/७७
आवास तथा सामुदायिक सुविधा	१४.५६	१६.०३	१५.१४	१२.२६	१०.०	१४.७०
स्वास्थ्य	२.९०	२.९०	२.५३	२.५१	२.८६	२.३१
मनोरञ्जन, संस्कृति तथा धर्म	०.३३	०.७०	०.२२	०.९२	१.१८	१.७६
शिक्षा	०.१९	०.११	०.०९	०.०७	०.०३	०.०४
सामाजिक सुरक्षा	०.१७	०.१७	०.१०	०.०६	०.००४	०.०१
जम्मा	१००	१००	१००	१००	१००	१००

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

नोट: वित्तीय संघीयता लागू भए पश्चात धेरै कार्यक्रमहरू प्रदेश र स्थानीय तहमा हस्तान्तरण भई गएकाले आर्थिक वर्ष २०७४/७५ अधिका तथ्याङ्कहरू त्यसपछिका वर्षसँग प्रत्यक्ष तुलनायोग्य छैनन्।

३.२४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्मको कुल पुँजीगत खर्च मध्ये आर्थिक मामिला शीर्षकमा भएको खर्चको अनुपात सबैभन्दा बढी ६७.४ प्रतिशत छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा यस शीर्षकमा भएको खर्चको अनुपात ७४.८ प्रतिशत थियो। पछिल्ला ५ वर्षमा आर्थिक मामिला शीर्षक अन्तर्गत भएको खर्च कुल पुँजीगत खर्चको अनुपातमा दुई तिहाई भन्दा बढी रहेको छ।

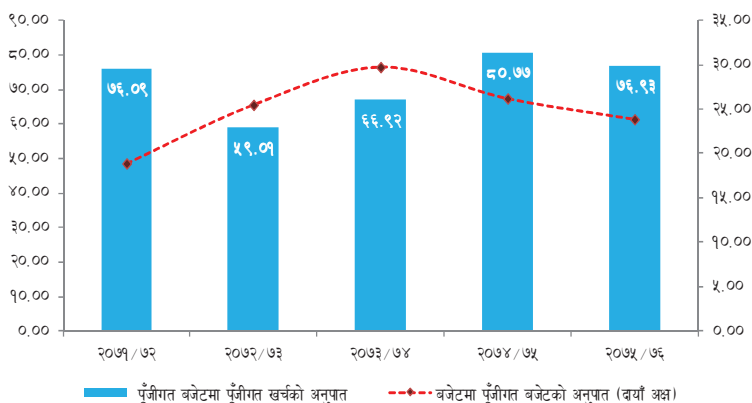
३.२५ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को कुल पुँजीगत खर्चमा आर्थिक मामिला शीर्षक अन्तर्गत भएको खर्चको अनुपात सबैभन्दा बढी ६७.९ प्रतिशत र सामाजिक सुरक्षा शीर्षक अन्तर्गत भएको खर्चको अनुपात सबैभन्दा कम ०.१ प्रतिशत रहेको थियो। आवास तथा सामुदायिक सुविधा शीर्षकमा भएको खर्चको अनुपात १२.४ प्रतिशत रहेको थियो।

पुँजीगत खर्चको स्थिति

३.२६ संघीय सरकारबाट प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण हुने अनुदानलाई संघीय सरकारको चालु खर्चमा लेखाङ्कन गरिएको छ। यसरी प्रदेश तथा स्थानीय तहमा हस्तान्तरण भएको अनुदानको ठूलो हिस्सा प्रदेश र स्थानीय सरकारको पुँजीगत खर्चमा समेत उपयोग हुने हुँदा चालु आर्थिक वर्षमा पनि प्रदेश तथा स्थानीय तहको सरकारको एकीकृत पुँजीगत खर्च भने संघीय सरकारको पुँजीगत खर्चको तुलनामा उच्च हुने अनुमान छ।

३.२७ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को बजेटमा पुँजीगत बजेटको अंश २३.९ प्रतिशत रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा यस्तो अंश २६.१ प्रतिशत रहेको थियो।

चाट ३(ज): पुँजीगत खर्चको प्रवृत्ति (प्रतिशतमा)

स्रोत: अर्थ मन्त्रालय/महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

३.२८ आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा विनियोजित पुँजीगत बजेटमा पुँजीगत खर्चको अंश ८०.८ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो अंश घटेर ७६.९ प्रतिशत रहेको थियो।

करको दायरा विस्तार

३.२९ सरकारको राजस्व नीतिको प्रभावकारी कार्यान्वयनबाट करको आधार तथा दायरामा विस्तार भएको छ। व्यावसायिक, व्यक्तिगत र करकट्टी गर्ने निकायले लिएको स्थायी लेखा नम्बर समेत गरी २०७६ असारसम्म स्थायी लेखा नम्बर लिने करदाताहरूको सङ्ख्या २१ लाख ७१ हजार ५ सय २४ रहेकोमा २०७६ फागुनसम्म यस्तो सङ्ख्या ५०.९ प्रतिशतले बढेर ३२ लाख ७७ हजार ५ सय ७२ पुगेको छ। २०७५ असारसम्म स्थायी लेखा नम्बर लिने करदाताहरूको सङ्ख्या १७ लाख ७६ हजार २१ रहेको थियो।

३.३० आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा ४१ हजार ४ सय ७७ नयाँ करदाताहरू थप भई २०७६ फागुनसम्म मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका करदाताको सङ्ख्या २ लाख ५५ हजार ५ सय ८६ पुगेका छ। २०७६ फागुनसम्म अन्तःशुल्कमा दर्ता हुने करदाताको सङ्ख्या ९८ हजार ९ सय ३४ पुगेको छ।

तालिका ३(ड): व्यक्तिगत तथा व्यावसायिक स्थायी लेखा नम्बर लिएका करदाताको विवरण

दर्ताको प्रकार	२०७५ असारसम्म	२०७६ असारसम्म	आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्म थप	२०७६ फागुनसम्म
व्यावसायिक स्थायी लेखा नम्बर (BPAN)	१०१३८५३	११७७९०७	१८३०३१	१३६०९३८
व्यक्तिगत स्थायी लेखा नम्बर (PPAN)	७६२०५५	९९२८८०	९९९२६५	१९१२१४५
करकट्टी गर्ने निकायले लिएको स्थायी लेखा नम्बर (WPAN)	११३	७३७	३७५२	४४८९
जम्मा स्थायी लेखा नम्बर	१७७६०२१	२१७१५२४	११०६०४८	३२७७५७२
मूल्य अभिवृद्धि कर	१७५५६८	२१४१०९	४१४७७	२५५५८६
अन्तःशुल्क	५९५१०	७८८०७	२०१२७	९८९३४

स्रोत: अर्थ मन्त्रालय, २०७६

सरकारी आय तथा राजस्व संरचना (बाँडफाँट अधिको)

- ३.३१ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म कुल सरकारी आय आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिको तुलनामा १४.८ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ५ खर्ब ९३ अर्ब ३१ करोड पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा यस्तो वृद्धिदर १९.६ प्रतिशतले बढेर रु. ५ खर्ब १६ अर्ब ९९ करोड रहेको थियो।
- ३.३२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म कुल राजस्व गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा ९.४ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा यस्तो वृद्धि २१.७ प्रतिशत रहेको थियो।

तालिका ३(च): सरकारी आय संरचना (रु.करोडमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष				
	फागुनसम्म		प्रतिशत परिवर्तन		
	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७५/७६	२०७६/७७
कर राजस्व	३६७६५.४८	४५५२४.७४	४९७५४.४४	२३.८२	९.२९
गैरकर राजस्व	४३१६.६३	४४७९.९८	४९२४.९४	३.७८	९.९३
कुल राजस्व	४१०८२.११	५०००४.७२	५४६७९.३८	२१.७२	९.३५
वैदेशिक अनुदान प्राप्ति	१५२५.२४	८२९.०२	१०४९.२४	-४५.६५	२६.५६
आन्तरिक ऋण लगानीको सावौं फिर्ता	२४२.१७	६९.८६	६४.८३	-७१.१५	-७.२०
नगद मौज्दात र बेरुजु	३८६.२५	७९५.२७	३५३७.६१	१०५.९०	३४४.८३
कुल सरकारी आय	४३२३५.७७	५१६९८.८७	५९३३१.०६	१९.५७	१४.७६

स्रोत: अर्थ मन्त्रालय/महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

संघीय सरकारको आय तथा राजस्व (बाँडफाँटपछिको)

- ३.३३ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म संघीय सरकारी आय गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १५.८ प्रतिशतले बढेर रु. ५ खर्ब २६ अर्ब २२ करोड पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को फागुनसम्म यस्तो आय ५.२ प्रतिशतले बढेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म संघीय सरकारको कुल राजस्व गत आर्थिक वर्षको फागुनसम्मको ६.५ प्रतिशत वृद्धिको तुलनामा ९.६ प्रतिशतले बढेको छ। यस अवधिमा कर राजस्व ९.४ प्रतिशतले बढेको छ भने गैरकर राजस्व ११.२ प्रतिशतले बढेको छ।

तालिका ३(छ): संघीय सरकारको आय संरचना (रु. करोडमा)

विवरण	फागुनसम्म			प्रतिशत परिवर्तन	
	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७५/७६	२०७६/७७
कर राजस्व	३६७६५.४८	३९५५८.८७	४३२९४.२०	७.६०	९.४४
गैरकर राजस्व	४३१६.६३	४२०७.५९	४६७६.५८	-२.५३	११.१५
कुल संघीय राजस्व	४१०८२.११	४३७६६.४६	४७९७०.७९	६.५३	९.६१
वैदेशिक अनुदान प्राप्ति	१५२५.२४	८२९.०२	१०४९.२४	-४५.६५	२६.५६
आन्तरिक ऋण लगानीको सावौं फिर्ता	२४२.१७	६९.८६	६४.८३	-७१.१५	-७.२०
नगद मौज्दात र बेरुजु	३८६.२५	७९५.२७	३५३७.६१	१०५.९०	३४४.८३
कुल सरकारी आय	४३२३५.७७	४५४६०.६१	५२६२२.४७	५.१५	१५.७५

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

- ३.३४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्मको कुल संघीय सरकारी खर्चमा कुल संघीय आयको अनुपात ८६.२ प्रतिशत र संघीय राजस्वको अनुपात ७८.६ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा यस्तो अनुपात क्रमशः ८४.१ प्रतिशत र ८०.९ प्रतिशत थियो। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्मको कुल संघीय सरकारी खर्चमा वैदेशिक ऋण प्राप्तिको अनुपात १०.२ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा यस्तो अनुपात ९.३ प्रतिशत थियो।

तालिका ३(ज): संघीय सरकारी खर्चमा आय, राजस्व, अनुदान र ऋणको अनुपात (प्रतिशतमा)

विवरण	फागुनसम्म					
	रु. करोडमा			कुल सरकारी खर्चमा अनुपात		
	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७
संघीय आय	४३२३५.७७	४५४६०.६१	५२६२२.४७	८१.७२	८४.०५	८६.१७
संघीय राजस्व	४१०८२.११	४३७६६.४६	४७९७०.७९	७७.६५	८०.९१	७८.५५
वैदेशिक अनुदान प्राप्ति	१५२५.२४	८२९.०२	१०४९.२४	२.८८	१.५३	१.७२
आन्तरिक ऋण परिचालन	११९७९.७८	०.००	०.४२	२२.६४	०.००	०.००१

विवरण	फागुनसम्म					
	रु. करोडमा			कुल सरकारी खर्चमा अनुपात		
	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७
वैदेशिक ऋण प्राप्ति	२९३८.२३	५०४२.७८	६२०७.५६	५.५५	९.३२	१०.१६
कुल सरकारी खर्च	५२९०७.०५	५४०८९.७३	६१०६८.०७	१००.००	१००.००	१००.००

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

नोट: आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्मको सरकारी आय/राजस्वमा रोयल्टी बौद्धफाँट समावेश गरिएको छैन।

- ३.३५ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म संघीय सरकारको राजस्व संरचनामा आयकरको अनुपात २८.४ प्रतिशत रहेको छ भने मूल्य अभिवृद्धि कर र भन्सार महसुलको अनुपात क्रमशः २४.३ प्रतिशत र २१.१ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को फागुनसम्म यस्तो अनुपात क्रमशः २४.१ प्रतिशत, २४.५ प्रतिशत र २३.७ प्रतिशत थियो।

तालिका ३(झ): विगत ३ वर्षको संघीय राजस्वको संरचना (कुल राजस्वको प्रतिशतमा)

राजस्वको विवरण	फागुनसम्म					
	रु. करोडमा			कुल राजस्वको अनुपातमा		
	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७
मूल्य अभिवृद्धि कर	१२६१६.२३	१०७१७.७९	११६४६.६८	३०.७१	२४.४९	२४.२८
अन्तःशुल्क	६१४१.६३	६४८७.८४	६५०९.१५	१४.९५	१४.८२	१३.५७
आयकर	८६०४.८०	१०५५२.२१	१३६१९.३८	२०.९५	२४.११	२८.३९
भन्सार महसुल	८४१६.४६	१०३६७.८७	१०१३७.३१	२०.४९	२३.६९	२१.१३
गैरकर	४३१६.६३	४२०७.५९	४६७६.५८	१०.५१	९.६१	९.७५
अन्य	९८६.३६	१४३३.१६	१३८१.६९	२.४०	३.२७	२.८८
संघीय राजस्व	४१०८२.११	४३७६६.४६	४७९७०.७९	१००.००	१००.००	१००.००

स्रोत: अर्थ मन्त्रालय/महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

आन्तरिक र आयातमा आधारित कर राजस्वको संरचना

- ३.३६ कर राजस्व संरचनामा आयातमा आधारित करको अंश घट्दै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा कर राजस्वमा आयातमा आधारित करको अंश ४५.८ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो अंश ४८.१ प्रतिशत रहेको थियो।
- ३.३७ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा आयकर २१.५ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. १ खर्ब ९४ अर्ब ३१ करोड सङ्कलन भएको थियो। सोही वर्षमा आन्तरिक कारोबारमा आधारित मूल्य अभिवृद्धि कर र अन्तःशुल्कको वृद्धिदर क्रमशः १७.६ प्रतिशत र २१.९ प्रतिशत रहेको थियो।

तालिका ३(ज): आयातमा आधारित कर र आन्तरिक करको संरचना (रु. करोडमा)

विवरण	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७
कर राजस्व	४२१०९.७०	५५३८६.७०	६५९४९.१५	७३८६०.४२	४९७५४.४४
आयातमा आधारित कर	१८२८३.२२	२४९७१.८०	३१०३९.९३	३५५२८.५६	२२७६५.५९
भन्सार महशुल (निकासी कर वाहेक)	८१७४.३३	११३०५.८९	१३७६८.२८	१५५१२.८४	१०१२७.९७
मूल्य अभिवृद्धि कर (पैठारी)	७१६२.४४	९९१९.६२	१३०६४.४६	१५२०५.६६	९५५५.६३

विवरण	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
अन्तःशुल्क (पैठारी)	२९,४६.४५	३७,४६.२९	४२,०७.९९	४८,९०.०७	३०,८९.९९
कुल कर राजस्वमा आयातमा आधारित करको हिस्सा (प्रतिशतमा)	४३.४२	४५.०९	४७.०७	४८.९०	४५.७६
आन्तरिक कर राजस्व	२३,८२६.४८	३०,४९४.९०	३४,९०९.२२	३८,३३९.८६	२६,९८८.८५
आयकर	११,७४०.७८	१४,८९८.३०	१५,९८८.७८	१९,४३९.०९	१३,६९९.३८
मूल्य अभिवृद्धि कर	४९,४३.०७	६१,१२.०४	७६,९४.९२	८९,५५.६०	७०,९९.३५
अन्तःशुल्क	३,६२४.९१	४,७२९.५४	६,०४०.७२	७,३७५.७४	४,८९६.९८
निकासीमा लाग्ने कर	११.३७	१२.५१	१०.२५	२३.७६	१०.५१
अन्य	३,५०७.९५	४,६७०.५४	५,२४४.५४	२,५४५.७६	१,३७९.४३
कुल कर राजस्वमा आन्तरिक कर राजस्वको हिस्सा (प्रतिशतमा)	५६.५८	५४.९१	५२.९३	५१.९०	५४.२४

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको तथ्याङ्कका आधारमा गणना गरिएको।

*फागुनसम्मको

राजस्व बाँडफाँटको स्थिति

३.३८ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म संघीय विभाज्य तथा सञ्चित कोषमा दाखिला भएको कुल राजस्व रु. ५ खर्ब ४६ अर्ब ७९ करोड रहेको छ जुन अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा ९.३ प्रतिशतले बढी हो।

तालिका ३(ट): संघीय विभाज्य कोष र संघीय सञ्चित कोषमा सङ्कलन भएको राजस्व विवरण (रु. करोडमा)

संघीय विभाज्य/सञ्चित कोषमा दाखिला भएको राजस्व	२०७५/७६	प्रथम आठ महिनाको	
		२०७५/७६	२०७६/७७
कुल राजस्व	८२,९६३.४	५,०००४.७	५,४६७९.४
कर राजस्व	७३,८६०.४	४,५५२४.७	४,९७५४.४
गैरकर राजस्व	९,१०३.०	४४८०.०	४,९२४.९
बाँडफाँट नहुने राजस्व	५,०९०७.३	३,००४०.८	३,२८९६.९
कर राजस्व	४,२३४९.१	२,५८३३.२	२,८२२०.३
गैरकर राजस्व	८५५८.२	४२०७.६	४,६७६.६
बाँडफाँट हुने राजस्व	३१,९३२.२	१,९८८०.४	२,१७८२.५
मूल्य अभिवृद्धि कर	२,४०९२.१	१,५१५९.६	१,६६३८.१
अन्तःशुल्क (आयातबाहेक)	७,३७५.३	४,४४८.५	४,८९६.०
गैरकर (विभिन्न रोयल्टीहरू तथा अन्य)	५,४४.८	२७२.४	२४८.४
संघीय सञ्चितकोषमा दाखिला भएको अन्य राजस्व	१,२३.९	८३.५	०.०

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

३.३९ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म संघीय सञ्चित कोषमा जम्मा भएको तर बाँडफाँट नहुने राजस्व रु. ३ खर्ब २८ अर्ब ९७ करोड रहेको छ। यस अवधिमा मूल्य अभिवृद्धि कर, अन्तःशुल्क (आयातबाहेक) र बाँडफाँट हुने रोयल्टी सहित तीन तहका सरकारमा बाँडफाँट हुने राजस्व रु. २ खर्ब १७ अर्ब ८३ करोड रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को फागुनसम्म राजस्वको स्रोत हस्तान्तरण भई प्रदेश वा स्थानीय तह वा दुवैबाट सङ्कलन

हुनुपर्ने विभिन्न प्रकारका राजस्व रु.८३ करोड ४६ लाख संघीय सञ्चित कोषमा जम्मा भएको थियो। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्ममा यस्तो रकम सङ्कलन भएको छैन।

तालिका ३(ठ): बाँडफाँटपछिको राजस्व विवरण (रु. करोडमा)

विवरण	२०७५/७६	प्रथम आठ महिनाको	
		२०७५/७६	२०७६/७७
संघ	७३१३६.६१	४३७६६.४६	४७९७०.७९
कर राजस्व	६४३२०.६३	३९५५८.८७	४३२९४.२०
गैरकर राजस्व	८८१५.९८	४२०७.५९	४६७६.५८
प्रदेश र स्थानीय तह	९७०२.९१	५८८२.४१	६४६०.२३
कर राजस्व	९४१५.९३	५८८२.४१	६४६०.२३
गैरकर राजस्व ((रोयल्टी)	२८६.९९	०.००	०.००
संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला भएको अन्य रकम	१२३.८६	८३.४६	०.००
आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बाँडफाँट हुने	०.००	२७२.३९	२४८.३६

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

३.४० आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म संघीय सरकारको कुल राजस्व परिचालन रु.४ खर्ब ७९ अर्ब ७१ करोड रहेको छ। त्यसैगरी, मूल्य अभिवृद्धि कर र अन्तःशुल्क (आयातबाहेक) को बाँडफाँटबाट प्रदेश र स्थानीय तहलाई प्राप्त हुने राजस्व रु.६४ अर्ब ६० करोड रहेको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म तीन तहका सरकारलाई बाँडफाँट हुने रोयल्टी रु.२ अर्ब ४८ करोड सङ्कलन भएको छ।

तालिका ३(ड): आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्मको रोयल्टी बाँडफाँट

(रु. करोडमा)

रोयल्टीको शिर्षक	सङ्कलित कुल रोयल्टी	२०७५/७६			२०७६/७७*
		बाँडफाँट भएको संघ	प्रदेश	स्थानीय तह	सङ्कलित कुल रोयल्टी
पर्वतारोहण	५८.२८	३०.६०	१३.८४	१३.८४	४४.५५
विद्युत	०.००	०.००	०.००	०.००	११५.०२
वन	१७०.६८	९२.०२	३९.०६	३९.६०	२७.९९
खानी तथा खनिज	७७.१६	४६.२६	१५.४५	१५.४५	६०.८
पानी तथा अन्य प्राकृतिक स्रोत	३२६.६६	१७६.९२	७४.८७	७४.८७	०
जम्मा	५४४.७६	२५७.७७	१४३.२३	१४३.७६	२४८.३६

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

*फागुनसम्मको

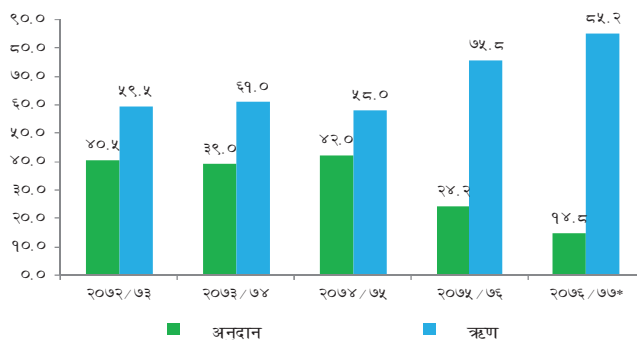
विकास सहायता प्रतिबद्धता

३.४१ विकास सहायताको प्रतिबद्धता वृद्धि हुँदै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म अनुदान रु. १६ अर्ब १९ करोड र ऋण रु. ९३ अर्ब ९ करोड गरी कुल रु. १ खर्ब ९ अर्ब २८ करोड बराबरको वैदेशिक सहयोग प्रतिबद्धता प्राप्त भएको छ। यस

अवधिमा प्राप्त वैदेशिक सहयोग प्रतिबद्धता मध्ये अनुदान र ऋणको अनुपात क्रमशः १४.८ प्रतिशत र ८५.२ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा यस्तो अनुपात क्रमशः १२.६ प्रतिशत र ८७.४ प्रतिशत थियो। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को फागुनसम्म रु.१ खर्ब ७ अर्ब १८ करोड बराबरको वैदेशिक सहयोग प्रतिबद्धता प्राप्त भएको थियो।

३.४२ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा विकास सहायता प्रतिबद्धता रु. १ खर्ब ३८ अर्ब २६ करोड बराबरको रहेको थियो। उक्त अवधिमा कुल विकास सहायता प्रतिबद्धतामध्ये अनुदान र ऋणको अनुपात क्रमशः २४.२ प्रतिशत र ७५.८ प्रतिशत रहेको थियो। पछिल्ला वर्षहरूमा कुल विकास सहायता प्रतिबद्धतामा अनुदानको अंश घट्दै गएको छ।

चार्ट ३(झ): विकास सहायता प्रतिबद्धताको स्थिति (कुल वैदेशिक सहयोग प्रतिबद्धताको प्रतिशतमा)

स्रोत: अर्थ मन्त्रालय, २०७६

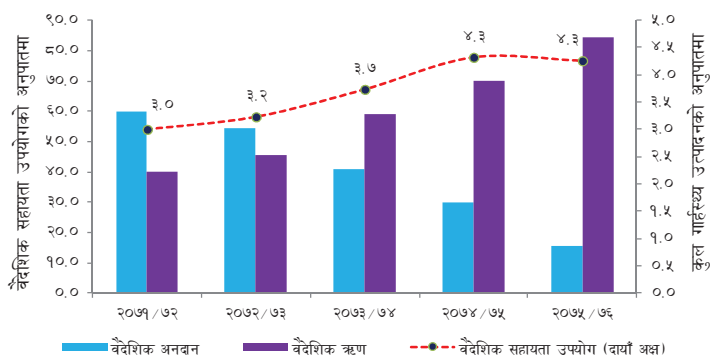
* फागुनसम्मको

विकास सहायता उपयोग र परिचालन

३.४३ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म अनुदान र ऋण गरी रु. ६० अर्ब ३ करोड बराबरको विकास सहायता उपयोग भएको छ। यस अवधिमा कुल विकास सहायता उपयोगमा अनुदान र ऋणको अनुपात क्रमशः १५.४ प्रतिशत र ८४.६ प्रतिशत रहेको छ। मिलेनियम च्यालेन्ज एकाउन्ट नेपाल अन्तर्गत अमेरिकी सरकारको ५० मिलियन अमेरिकी डलरको अनुदानसम्बन्धी सम्झौता संघीय संसदबाट अनुमोदन बाँकि रहेको कारण सो अनुदान निकासामा नभएकोले चालु आर्थिक वर्षमा विनियोजित रु. १० अर्ब खर्च हुन सकेको छैन।

३.४४ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा अनुदान र ऋण गरी रु. १ खर्ब ४७ अर्ब २७ करोड बराबरको विकास सहायता उपयोग भएको थियो। सो अवधिमा कुल विकास सहायता उपयोगमा अनुदान र ऋणको अनुपात क्रमशः १५.६ प्रतिशत र ८४.४ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट ३(ज): विकास सहायता उपयोगको स्थिति

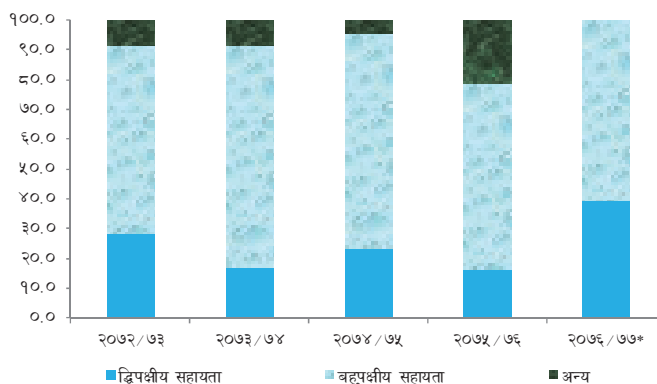

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

३.४५ नेपालको अर्थतन्त्र सबल हुँदै जानु, प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन तथा ऋण पुनर्भुक्तानीको क्षमतामा वृद्धि हुँदै जानु र भूकम्पपछिको पुनर्निर्माणको कार्य सम्पन्न हुँदै जाँदा विकास सहायतामा अनुदानको हिस्सा घट्दै गई ऋणको हिस्सा बढ्दै गएको हो। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा कुल विकास सहायता उपयोगको अनुपात ४.३ प्रतिशत पुगेको छ।

चार्ट ३(ट): विकास सहायता उपयोगको संरचना

(स्रोतगत कुल विकास सहायता उपयोगको प्रतिशतमा)

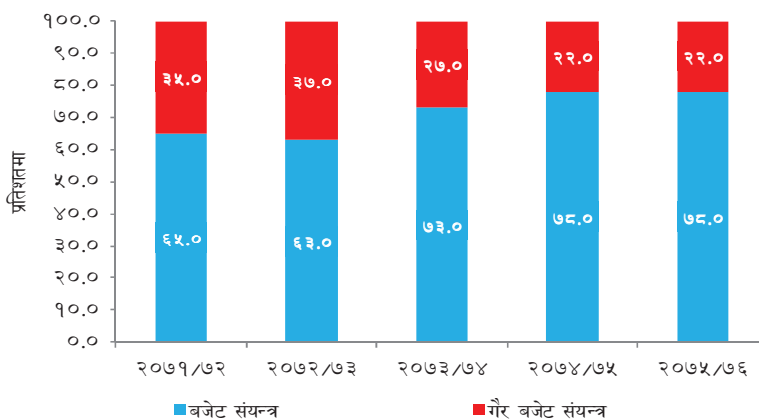

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

* फागुनसम्मको

३.४६ कुल विकास सहायता उपयोगमा बहुपक्षीय सहायताको अनुपात उच्च रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म कुल विकास सहायता उपयोगमा बहुपक्षीय र द्विपक्षीय सहायताको अंश क्रमशः ६०.९ प्रतिशत र ३९.१ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा बहुपक्षीय, द्विपक्षीय र अन्य सहायताको अनुपात क्रमशः ६२.४ प्रतिशत, १६.२ प्रतिशत र २१.४ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट ३(ठ): बजेट तथा गैर बजेट संयन्त्रबाट परिचालित अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता

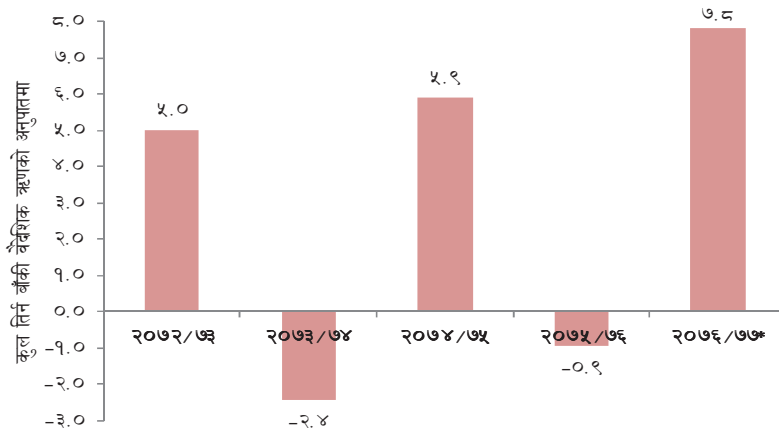
स्रोत: अर्थ मन्त्रालय, २०७६

- ३.४७ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा विकास सहायता परिचालनमा बजेट प्रणालीबाट परिचालन हुने विकास सहायताको अंश ७८ प्रतिशत रहेको थियो। सो अवधिमा कुल विकास सहायता परिचालन मध्ये बजेट प्रणालीमार्फत १,२३८ मिलियन अमेरिकी डलर परिचालन भएको थियो।
- ३.४८ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा परिचालित विकास सहायतामा ऋण, अनुदान र प्राविधिक सहायताको अंश क्रमशः ६०.० प्रतिशत, २७.० प्रतिशत र १३.० प्रतिशत रहेको थियो।

सार्वजनिक ऋण र भुक्तानी

- ३.४९ २०७६ फागुनसम्म भुक्तानी गर्न बाँकी खुद सार्वजनिक ऋण रु. ११ खर्ब ३९ अर्ब ८० करोड रहेको छ। भुक्तानी गर्न बाँकी ऋणमा आन्तरिक र बाह्य ऋणको अनुपात ३८.६ प्रतिशत र ६१.४ प्रतिशत रहेको छ। २०७५ फागुनसम्म यस्तो अनुपात क्रमशः ३९.२ प्रतिशत र ६०.८ प्रतिशत रहेको थियो। २०७६ असारसम्म कुल तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण रु. १० खर्ब ४७ अर्ब ९० करोड रहेको थियो। उक्त अवधिमा आन्तरिक ऋण र बाह्य ऋणको अनुपात क्रमशः ४३.२ प्रतिशत र ५६.८ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट ३(ड): विनिमय दरको कारण वैदेशिक ऋण दायित्वमा परेको प्रभाव

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

*फागुनसम्म

३.५० आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म आन्तरिक ऋण परिचालन न्यून भएकोले यस अवधिमा तिर्न बाँकी कुल सार्वजनिक ऋणमा आन्तरिक ऋणको अनुपात घटेको हो। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म नेपाल सरकारले रु.६२ अर्ब ८ करोड बराबरको वैदेशिक ऋण प्राप्त गरेको छ। वैदेशिक ऋणको साँवा भुक्तानी बापत रु. ११ अर्ब ९२ करोड र ब्याज सेवा बापत रु.२ अर्ब ५० करोड भुक्तानी गरेको छ।

तालिका ३(ढ): भुक्तानी गर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण तथा साँवा फिर्ता र ब्याज खर्च

(रु. करोडमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष				प्रथम आठ महिनाको	
	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७५/७६	२०७६/७७
भुक्तानी गर्न बाँकी ऋणको विवरण						
आन्तरिक ऋण	२३९०२.९	२८८५८.२	३९११६.२	४५२९७.८	३८३५८.९	४४००४.७
वैदेशिक ऋण	३८८७६.३	४१३९७.९	५२५३५.१	५९४९२.६	५९४८५.८	६९९७४.९
कुल ऋण	६२७७९.२	७०२५६.१	९१६५१.३	१०४७९०.४	९७८४४.७	११३९७९.६
साँवा फिर्ताको खर्चको विवरण						
आन्तरिक ऋण	५०३३.५	३८५६.१	३७०८.५	३४३१.३	७५७.३	२०५३.१
वैदेशिक ऋण	१७७९.५	२२७०.३	१८५८.९	२००३.९	९२२.२	११९२.२
जम्मा साँवा फिर्ता खर्च	६८१३.०	६१२६.४	५५६७.४	५४३५.२	१६७९.६	३२४५.३
ब्याज खर्चको विवरण						
आन्तरिक ऋण	५३६.२	६७६.०	१२३८.७	१६२०.९	१०१०.७	१२३५.८
वैदेशिक ऋण	३३१.१	३२६.४	३८६.०	४५०.५	२१२.३	२४९.८
जम्मा ब्याज खर्च	८६७.३	१००२.४	१६२४.७	२०७१.५	१२२२.९	१४८५.६
जम्मा ऋण सेवा खर्च (साँवा र ब्याज)	७६८०.३	७१२८.८	७१९२.१	७५०६.७	२९०२.५	४७३०.९

विवरण	आर्थिक वर्ष				प्रथम आठ महिनाको	
	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७५/७६	२०७६/७७
सरकारी खर्चमा ऋण भुक्तानी खर्च (प्रतिशतमा)	१२.७८	८.५१	६.६१	६.७६	५.३७	७.७५

स्रोत : महालेखा नियन्त्रक कार्यालय र नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७६।

- ३.५.१ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म साँवा र ब्याज गरी कुल सार्वजनिक ऋण परिचालन रु. ४७ अर्ब ३१ करोड रहेको छ। कुल संघीय सरकारी खर्चमा ऋण सेवा खर्चको अनुपात ७.८ प्रतिशत छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो अनुपात ६.८ प्रतिशत रहेको थियो।
- ३.५.२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म रु. ४२ लाख बराबरको आन्तरिक ऋण परिचालन गरिएको छ। गत वर्षको सोही अवधिमा रु. ९६ अर्ब ३८ करोड बराबरको आन्तरिक ऋण परिचालन भएको थियो।
- ३.५.३ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म रु. ४२ लाख बराबरको आन्तरिक ऋण परिचालन भएको छ। गत वर्षको सोही अवधिमा रु. ९६ अर्ब ३८ करोड बराबरको आन्तरिक ऋण परिचालन भएको थियो।
- ३.५.४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म संघीय सरकारले रु. २० अर्ब ५३ करोड आन्तरिक ऋणको सावौं भुक्तानी गरेको छ।

अन्तर-सरकारी वित्त हस्तान्तरण

वित्त हस्तान्तरण

- ३.५.५ वित्तीय संघीयता कार्यान्वयनको छोटो समयमै अन्तर सरकारी वित्त हस्तान्तरणलाई व्यवस्थित र सूत्रमा आधारित बनाइएको छ। संघबाट प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई हुने वित्तीय हस्तान्तरणलाई सरल र सहज तुल्याउने विधि र प्रक्रियाको अवलम्बन गरिएको छ। प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट वित्तको उपयोगसम्बन्धी प्रतिवेदन र पृष्ठपोषण प्राप्त हुनेगरी कार्यविधि निर्माण गरी लागू गरिएको छ।
- ३.५.६ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म संघीय सरकारले गरेको विनियोजनानुरूप प्रदेश र स्थानीय तहलाई वित्तीय समानीकरण र सशर्त अनुदान गरी कुल रु. ३ खर्ब १३ अर्ब ६६ करोड निकासा गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा प्रदेश र स्थानीय तहको लागि अनुदान तर्फको विनियोजन बजेट रु. ३ खर्ब ८ अर्ब ४९ करोड रहेकोमा पछि थप भएको समेत कुल निकासा रु. ३ खर्ब ९ अर्ब ६७ करोड भएको थियो।
- ३.५.७ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म संघीय सरकारबाट हस्तान्तरण हुने अनुदान रकम मध्ये प्रदेशलाई रु. ५९ अर्ब ७७ करोड र स्थानीय तहलाई रु. १ खर्ब २८ अर्ब ६८

करोड निकासा भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म प्रदेश र स्थानीय तहलाई प्रदान गरिने समपूरक र विशेष अनुदानका लागि रु. २० अर्ब विनियोजन भएकोमा अर्थ मन्त्रालयबाट रु. १९ अर्ब ६ करोड निकासा भई संघीय सञ्चित कोषबाट रु. ५ अर्ब ९४ करोड प्रदेश तथा स्थानीय सञ्चित कोषमा हस्तान्तरण भएको छ।

३.५८ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा संघीय सरकारबाट प्रदेश तथा स्थानीय तहमा अनुदान, राजस्व बाँडफाँट र रोयल्टी बाँडफाँट समेतबाट रु. ४ खर्ब १८ अर्ब २१ करोड वित्तीय हस्तान्तरण भएको थियो। यस्तो हस्तान्तरणमध्ये प्रदेश तथा स्थानीय तहले क्रमशः ३८.० प्रतिशत र ६२.० प्रतिशत प्राप्त गरेका थिए।

३.५९ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा रोयल्टी बाँडफाँटबाट प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई बराबर रकम रु. १ अर्ब ४४ करोड बाँडफाँट गरिएको थियो।

तालिका ३(ण): अन्तर सरकारी वित्त हस्तान्तरण (रु. करोडमा)

विवरण	२०७४/७५		२०७५/७६		२०७६/७७*	
	प्रदेश	स्थानीय तह	प्रदेश	स्थानीय तह	प्रदेश	स्थानीय तह
अनुदान	७१४.५५	२३३९८.१९	११०४६.७०	२१०७१.५४	५९७७.४६	१२८६८.३३
वित्तीय समानीकरण अनुदान	७१४.५५	१४८७५.२५	५०२९.८६	८५२८.१९	३०९६.६०	५१८१.५३
सशर्त अनुदान	०.००	८५२२.९५	५३३७.४०	१२०७१.७५	२४६०.७३	७५१२.८८
समपूरक अनुदान	०.००	०.००	३९८.३३	२९०.७२	१६२.२२	९१.७३
विशेष अनुदान	०.००	०.००	२८१.१०	१८०.८७	२५७.९२	८२.२०
राजस्व बाँडफाँट	०.००	०.००	४७०७.९६	४७०७.९६	३२३०.१२	३२३०.१२
मूल्य अभिवृद्धि कर	०.००	०.००	३६०१.६७	३६०१.६७	२४९५.७२	२४९५.७२
अन्तःशुल्क (आन्तरिक)	०.००	०.००	११०६.३०	११०६.३०	७३४.४०	७३४.४०
रोयल्टी बाँडफाँट	०.००	०.००	१४३.२३	१४३.७६	०.००	०.००
जम्मा	७१४.५५	२३३९८.१९	१५८९७.८९	२५९२३.२७	९२०७.५८	१६०९८.४५

स्रोत: महालेखा नियन्त्रकको कार्यालयको तथ्याङ्कबाट तयार पारिएको।

*फागुनसम्मको

नोट: निकासा भएको रकमलाई हस्तान्तरण मानिएको।

वित्तीय स्रोतको उपयोग

३.६० प्रदेश सरकारको पुँजीगत खर्च गर्ने क्षमतामा सुधार हुँदै गएको छ। स्थापनाको शुरूवाती चरणमै कुल खर्च मध्ये पुँजीगत खर्चको अंश सन्तोषजनक देखिएको छ। आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा प्रदेश सरकारको कुल खर्च मध्ये पुँजीगत खर्चको औसत अंश ४३.० प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा सो अंश बढेर ५४.८ प्रतिशत पुगेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा संघीय सरकारबाट प्रदेश सरकारलाई रु. १ खर्ब ५८ अर्ब ९८ करोड वित्तीय स्रोत हस्तान्तरण भएकोमा रु. १ खर्ब १२ अर्ब ९ करोड अर्थात् ७० प्रतिशत खर्च भएको थियो।

३.६१ आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा संघीय सरकारबाट प्रदेश सरकारलाई एकमुष्ट अनुदान रु.७ अर्ब १५ करोड हस्तान्तरण भएकोमा आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म रु. २ अर्ब ३६ करोड खर्च भएको थियो। उक्त रकम हस्तान्तरण भएको रकमको ३३.० प्रतिशत हो।

तालिका ३(त): प्रदेश सरकारको पुँजीगत खर्चको प्रवृत्ति (रु.करोडमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष २०७४/७५			आर्थिक वर्ष २०७५/७६		
	कुल खर्च	भार	पुँजीगत खर्चको अंश	कुल खर्च	भार	पुँजीगत खर्चको अंश
प्रदेश नं. १	६५.२८	०.२८	९.२२	२,१२०.२९	०.१९	१०.२०
प्रदेश नं. २	५२.३४	०.२२	१०.९०	१,५०९.२४	०.१३	७.५५
बागमती	२६.९५	०.११	५.२७	२,०६५.२७	०.१८	८.५२
गण्डकी	२३.११	०.१०	५.४१	१,३९२.८०	०.१२	७.७८
प्रदेश नं. ५	९.०८	०.०८	२.७७	१,७०३.४१	०.१५	९.०८
कर्णाली	२३.४३	०.१०	४.७३	१,००१.६३	०.०९	४.८३
सुदूरपश्चिम	२५.९८	०.११	३.९८	१,४१६.३४	०.१३	६.४५
जम्मा	२३६.१७	१.००	४२.२७	११,२०८.९९	१.००	५४.४२

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६।

३.६२ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा प्रदेश सरकारको कुल खर्चमा पुँजीगत खर्चको अंश गण्डकी प्रदेशको सबैभन्दा बढी ६२.६ प्रतिशत र सबैभन्दा कम बागमती प्रदेशको ४६.३ प्रतिशत रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा यस्तो अंश गण्डकी प्रदेशको सबैभन्दा बढी ५५.२ प्रतिशत र प्रदेश नं. ५ को सबैभन्दा कम ३४.३ प्रतिशत रहेको थियो।

चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्मको प्रदेश र स्थानीय तहको खर्च र आयको स्थिति प्रदेश

३.६३ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म प्रदेशको कुल खर्च विनियोजित बजेटको २०.० प्रतिशत रहेको छ। कुल खर्च मध्ये चालु खर्च र पुँजीगत खर्चको अंश क्रमशः ४६.५ प्रतिशत र ५३.५ प्रतिशत रहेको छ। यस अवधिमा सबैभन्दा बढी प्रदेश नं. ५ मा खर्च ३१.७ प्रतिशत र सबैभन्दा कम प्रदेश नं. २ मा ९.७ प्रतिशत रहेको छ। यस अवधिको कुल खर्चमा प्रदेश नं. १ को खर्च भार उच्च रहेको छ भने प्रदेश नं. २ को खर्च भार सबैभन्दा न्यून रहेको छ।

तालिका ३(थ): प्रदेशगत बजेट र खर्चको स्थिति* (रु. करोडमा)

प्रदेश	बजेट	कुल खर्च	खर्च भार	चालु विनियोजन	चालु खर्च	पुँजीगत विनियोजन	पुँजीगत खर्च
प्रदेश नं. १	४२२०.०४	११७८.६०	०.२२७	१८५४.६५	४३२.७१	२३५७.३९	७४५.८९
प्रदेश नं. २	३८७२.५६	३७५.४२	०.०७२	१९२६.०२	२७२.०५	१९२६.५४	१०३.३८
बागमती	४७६०.७९	८०७.२१	०.१५६	२४४६.८०	३९४.११	२२८३.९९	४१३.१०
गण्डकी	३२१३.४८	७९९.४८	०.१५४	१२२८.५८	२६१.१०	१९६७.९०	५३८.३७
प्रदेश नं. ५	३६४१.६७	११५४.४५	०.२२३	१७८४.०३	५८५.६३	१८५७.६४	५६८.८२

कर्णाली	३४३५.३५	३९०.५०	०.०७५	१३०५.९७	२१५.८५	२१२९.३८	१७४.६५
सुदुरपश्चिम	२८१६.२०	४८०.८५	०.०९३	१४६९.४८	२४८.४२	१३०६.७२	२३२.४३
जम्मा	२५९६०.०९	५१८६.५१	१.०००	१२०१५.५३	२४०९.८६	१३८४६.५६	२७७६.६५

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६।

- ३.६४ प्रदेशगत चालु खर्चको आधारमा सबैभन्दा बढी प्रदेश नं. ५ मा ३२.८ प्रतिशत र सबैभन्दा कम प्रदेश नं. २ मा १४.१ प्रतिशत रहेको छ। यसैगरी, पुँजीगत खर्चको आधारमा सबैभन्दा बढी प्रदेश नं. १ मा ३१.६ प्रतिशत र सबैभन्दा कम प्रदेश नं. २ मा ५.४ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ३(द): प्रदेशको सञ्चित तथा विभाज्य कोषको प्राप्ति* (रु. करोडमा)

शिर्षक	रकम
कुल राजस्व सङ्कलन (प्रदेश सञ्चित कोष र विभाज्य कोष)	४८९९.४६
कर राजस्व (राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त समेत)	३३५५.७३
गैरकर राजस्व	५२६.९५
प्रदेश विभाज्य कोषको राजस्व	१०१६.७८
बेरुजु तथा अन्य	२१७.४७
अनुदान प्राप्ति	२५९६.३८

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

*फागुनसम्मको

- ३.६५ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म प्रदेश सञ्चित तथा विभाज्य कोषमा गरी रु. ४८ अर्ब ९९ करोड ४६ लाख राजस्व सङ्कलन भएको छ। यसमा संघबाट बाँडफाँट भई गएको रु. २८ अर्ब ९१ करोड समेत समावेश छ। त्यसैगरी, संघीय विभाज्य कोषमा आउनुपर्ने वन रोयल्टी वापतको रु. ७३ करोड ४२ लाख समेत समावेश छ। यस अवधिमा सबै प्रदेशको खुद राजस्व सङ्कलन रु. १९ अर्ब ७५ करोड रहेको छ।

स्थानीय तह

- ३.६६ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म SuTRA मा आबद्ध भएका स्थानीय तहको कुल खर्च रु. १ खर्ब २१ अर्ब ३२ करोड रहेको छ। यस्तो खर्च स्थानीय तहको कुल बजेटको २९.३ प्रतिशत रहेको छ। स्थानीय तहको कुल खर्चमध्ये बागमती प्रदेशमा रहेका स्थानीय तहको खर्च भार उच्च रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा रहेका स्थानीय तहको खर्च भार न्यून रहेको छ।

तालिका ३(ध): स्थानीय तहको खर्चको अवस्था (रु. करोडमा)

स्थानीय तह	कुल बजेट	चालु खर्च	पुँजीगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	कुल खर्च	खर्च भार
प्रदेश नं. १ मा रहेका स्थानीय तह	७५९३.९०	१६९८.७८	६९०.०४	१.४१	२३९०.२२	०.१९७
प्रदेश नं. २ मा रहेका स्थानीय तह	६७४६.२३	१२४१.१८	३७६.२४	०.०३	१६१७.४५	०.१३३
बागमती प्रदेशमा रहेका स्थानीय तह	८६९२.४४	१६८७.८६	८४५.५१	४.८०	२५३८.१७	०.२०९

स्थानीय तह	कुल बजेट	चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	कुल खर्च	खर्च भार
गण्डकी प्रदेशमा रहेका स्थानीय तह	४४६२.९६	१०९७.१६	३७५.०७	०.३०	१४७२.५२	०.१२१
प्रदेश नं. ५ मा रहेका स्थानीय तह	६९३४.०१	१५१०.३२	४५३.७८	२.५३	१९६६.६३	०.१६२
कर्णाली प्रदेशमा रहेका स्थानीय तह	२९१४.३१	६७४.५५	१६७.४०	०.००	८४१.९५	०.०६९
सुदुरपश्चिम प्रदेशमा रहेका स्थानीय तह	४१०८.९१	१००३.६०	३०१.४४	०.४३	१३०५.४७	०.१०८
जम्मा	४१४५२.७८	८९१३.४५	३२०९.४८	९.४९	१२१३२.४२	१.०००

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

- ३.६७ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्मको प्राप्त राजस्व विवरण अनुरूप सबै स्थानीय तहमा गरी रु. ५७ अर्ब ५ करोड राजस्व (संघबाट बाँडफाँट भई गएको समेत) सङ्कलन भएको छ। कुल राजस्व मध्ये बागमती प्रदेशमा रहेका स्थानीय तहको राजस्व भार सबैभन्दा बढी रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा रहेका स्थानीय तहको राजस्व भार सबैभन्दा कम रहेको छ।

तालिका ३(न): स्थानीय तहको राजस्व सङ्कलन (रु. करोडमा)

स्थानीय तह	राजस्व	राजस्व भार
प्रदेश नं. १ मा रहेका स्थानीय तह	७७५.५८	०.१३६
प्रदेश नं. २ मा रहेका स्थानीय तह	१०८०.९१	०.१८९
बागमती प्रदेशमा रहेका स्थानीय तह	१९४८.४२	०.३४२
गण्डकी प्रदेशमा रहेका स्थानीय तह	५२३.९२	०.०९२
प्रदेश नं. ५ मा रहेका स्थानीय तह	७६५.२०	०.१३४
कर्णाली प्रदेशमा रहेका स्थानीय तह	२२४.९९	०.०३९
सुदुरपश्चिम प्रदेशमा रहेका स्थानीय तह	३८६.०१	०.०६८
जम्मा राजस्व	५७०५.०४	१.०००

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६

सार्वजनिक संस्थान

- ३.६८ २०७६ फागुनसम्म नेपाल सरकारको पूर्ण तथा अधिकांश स्वामित्व भएका सार्वजनिक संस्थानहरूको सङ्ख्या ४३ रहेको छ। चालु आर्थिक वर्षमा नेपाल खाद्य संस्थान र नेशनल ट्रेडिङ लिमिटेड गाभिई खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड स्थापना भएको छ भने कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेडमा राष्ट्रिय बीउ बिजन कम्पनी लिमिटेड गाभिएको छ। दि-टिम्बर कर्पोरेशन अफ नेपाल र वन पैदावर विकास समिति गाभिई नेपाल वन निगम लिमिटेड स्थापना भएको छ। द्यौवादी फलाम कम्पनी लिमिटेड र नेपाल पूर्वाधार निर्माण कम्पनी लिमिटेड चालु आर्थिक वर्षमा स्थापना भएका छन्।
- ३.६९ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा सार्वजनिक संस्थानको कुल सञ्चालन आय २०.३ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ४ खर्ब ७० अर्ब २६ करोड २५ लाख पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को कुल गार्हस्थ्य उत्पादन र कुल सञ्चालन आयको अनुपात १३.६ प्रतिशत रहेको छ।

- ३.७० २०७६ असारसम्म सार्वजनिक संस्थानहरूमा नेपाल सरकारको शेयर लगानी रू. २ खर्ब ७१ अर्ब ८३ करोड ९९ लाख र ऋण लगानी रू. १ खर्ब ९२ अर्ब ७५ करोड ३२ लाख गरी कुल ४ खर्ब ६४ अर्ब ५९ करोड ३१ लाख रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा शेयर र ऋण लगानी गत आर्थिक वर्षसम्मको तुलनामा क्रमशः ३५.७ प्रतिशत र १७.३ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ।
- ३.७१ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा सञ्चालनमा रहेका सार्वजनिक संस्थानहरूमध्ये २६ नाफामा र १३ नोक्सानीमा सञ्चालित छन भने ५ संस्थानको कारोबार शून्य रहेको छ। नाफामा सञ्चालन भएका संस्थानहरूबाट आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा नेपाल सरकारले रू. ९ अर्ब ४७ करोड १० लाख लाभांश प्राप्त गरेको छ। आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को लाभांश रू. ९ अर्ब ८९ करोड ४८ लाखको तुलनामा यो लाभांश ४.२८ प्रतिशतले घटी हो।
- ३.७२ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा सार्वजनिक संस्थानबाट रू. १ खर्ब १९ अर्ब २४ करोड ५ लाख राजस्व सङ्कलन भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा सङ्कलन भएको संघीय सरकारको कुल राजस्वमा सार्वजनिक संस्थानबाट सङ्कलित राजस्वको योगदान १३.९ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा यस्तो योगदान १२.९ प्रतिशत रहेको थियो।
- ३.७३ आर्थिक वर्ष २०७४/७५ सम्म सार्वजनिक संस्थानको कोषमा व्यवस्था नभएको दायित्व रू. ३८ अर्ब ८२ करोड ७४ लाख रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो दायित्व रू. ४८ अर्ब ५१ करोड ९९ लाख रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कोषमा व्यवस्था नभएको दायित्व गत वर्षको तुलनामा २५.० प्रतिशतले बढेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा सार्वजनिक संस्थानमा ३० हजार ७ सय ६९ कर्मचारी कार्यरत रहेका छन् भने आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कार्यरत कर्मचारीको सङ्ख्या २८ हजार ५ सय २२ रहेको थियो।
- ३.७४ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा नाफामा सञ्चालित संस्थानहरूको कुल नाफा रू. ५१ अर्ब ५९ करोड ७४ लाख रहेको छ भने नोक्सानीमा रहेका संस्थानहरूको कुल नोक्सान रू. २ अर्ब ८२ करोड ३३ लाख रहेको छ। फलस्वरूप, आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा समग्र खुद नाफा रू. ४८ अर्ब ७७ करोड ४१ लाख रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा यस्तो खुद नाफा रू. ४३ अर्ब ४० करोड ७३ लाख रहेको थियो।
- ३.७५ कुल सञ्चालन आय, सरकारलाई उपलब्ध गराएको लाभांश, सार्वजनिक संस्थानले तिरेको कर तथा शुल्क र खुद नाफा जस्ता सार्वजनिक संस्थानका वित्तीय कार्यसम्पादन सूचकहरू विगत वर्षहरूको तुलनामा सुधार हुँदै जानुले समग्र सार्वजनिक संस्थानको कार्यसम्पादनमा पनि सुधार हुँदै गएको छ।

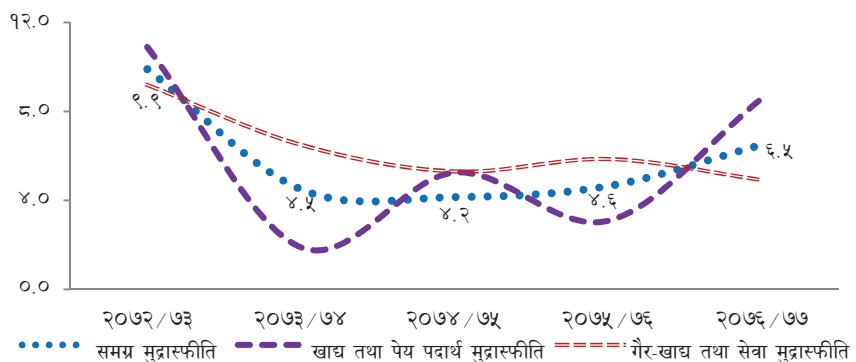
४. मूल्य

- ४.१ विगत केही वर्षदेखि मुद्रास्फीति एक दशकको औसत भन्दा तल रहन सकेको छ। कोरोना महामारीले विश्वव्यापी रूपमा उत्पादनदेखि आपूर्तिसम्मको श्रृङ्खला अवरुद्ध भएकोले आयातित वस्तुहरूको मूल्य वृद्धि हुँदै गएको र नेपालमा पनि खाद्य वस्तुहरूको मूल्य उच्च हुँदै गएकोले मूल्यमा केही चाप परे पनि समग्र मूल्यमा स्थायित्व कायम रहेको छ।

उपभोक्ता मूल्य स्थिति

- ४.२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को आठ महिनामा औसत उपभोक्ता मुद्रास्फीति ६.५ प्रतिशत रहेको छ। अघिल्लो वर्षको सोही अवधिमा यस्तो मुद्रास्फीति ४.२ प्रतिशत रहेको थियो। वार्षिक बिन्दुगत आधारमा २०७६ फागुनमा उपभोक्ता मुद्रास्फीति ६.७ प्रतिशत रहेको छ। २०७५ फागुनमा यस्तो मुद्रास्फीति ४.२ प्रतिशत रहेको थियो। खाद्य वस्तुहरूको मूल्यमा भएको उच्च वृद्धिको कारण यस अवधिमा समग्र मुद्रास्फीति दर गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा बढ्न गएको हो।
- ४.३ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कोरोनाको कारण छिमेकी मुलुकहरूमा समेत मुद्रास्फीतिमा चाप पर्ने देखिन्छ। यस वर्ष खाद्य वस्तुको मूल्यमा भएको उच्च वृद्धि र कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) ले आपूर्ति व्यवस्थामा पारेको प्रभावको कारण समग्र मूल्य स्थितिमा चाप पर्ने देखिन्छ।

चार्ट ४(क): समग्र तथा क्षेत्रगत उपभोक्ता मुद्रास्फीति दर (प्रतिशतमा)

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६

- ४.३ वार्षिक बिन्दुगत आधारमा २०७६ फागुनमा खाद्य तथा पेय पदार्थ समूहको मुद्रास्फीति ९.३ प्रतिशत रहेको छ। २०७५ फागुनमा यस्तो मुद्रास्फीति २.२ प्रतिशत रहेको थियो। तरकारी,

मसला, दाल तथा गेडागुडी र मासु तथा माछा उपसमूहको मूल्य वृद्धि उच्च रहेकोले यस समूहको मुद्रास्फीति बढेको हो।

- ४.४ वार्षिक बिन्दुगत आधारमा २०७६ फागुनमा गैर-खाद्य तथा सेवा समूहको मुद्रास्फीति ४.७ प्रतिशत रहेको छ। २०७५ फागुनमा यस्तो मुद्रास्फीति ५.८ प्रतिशत रहेको थियो। लत्ता कपडा तथा जुता, घरायसी सामान तथा सेवा, फर्निचर तथा घरायसी उपकरण, यातायात, मनोरञ्जन तथा संस्कृति र विविध वस्तु तथा सेवा उपसमूहको मूल्य वृद्धिदर २०७५ फागुनको तुलनामा कम रहेकोले यस समूहको मुद्रास्फीति केही घट्न गएको हो।
- ४.५ २०७६ फागुनमा काठमाडौं उपत्यकामा ७.६ प्रतिशत, तराईमा ६.८ प्रतिशत, पहाडमा ५.५ प्रतिशत र हिमालमा ५.४ प्रतिशत मुद्रास्फीति रहेको छ। २०७५ फागुनमा यी क्षेत्रहरूमा क्रमशः ४.६ प्रतिशत, ३.६ प्रतिशत, ४.६ प्रतिशत र ५.५ प्रतिशत मुद्रास्फीति रहेको थियो।

थोक मूल्य, राष्ट्रिय तलब तथा ज्यालादर एवम् घरजग्गाको मूल्य स्थिति

- ४.६ २०७६ फागुनमा वार्षिक बिन्दुगत थोक मुद्रास्फीति ६.६ प्रतिशत रहेको छ। २०७५ फागुनमा यस्तो मुद्रास्फीति ५.० प्रतिशत रहेको थियो। २०७६ फागुनमा प्राथमिक वस्तु समूहको थोक मूल्य ११.२ प्रतिशत, इन्धन तथा ऊर्जा समूहको थोक मूल्य २.४ प्रतिशत तथा उत्पादित वस्तु समूहको थोक मूल्य ४.७ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ। २०७५ फागुनमा उपरोक्त समूहहरूको थोक मूल्य वृद्धिदर क्रमशः ३.५ प्रतिशत, १२.२ प्रतिशत र ४.७ प्रतिशत रहेको थियो।
- ४.७ २०७६ फागुनमा वार्षिक बिन्दुगत तलब तथा ज्यालादर सूचकाङ्क ७.५ प्रतिशतले बढेको छ। २०७५ फागुनमा उक्त सूचकाङ्क १०.० प्रतिशतले बढेको थियो। २०७६ फागुनमा तलब सूचकाङ्क १३.६ प्रतिशत र ज्यालादर सूचकाङ्क ५.९ प्रतिशतले बढेको छ। नयाँ तलब तथा ज्यालादर सूचकाङ्क निर्माणको लागि स्थलगत सर्वेक्षण कार्य भइरहेको छ।
- ४.८ घरजग्गाको मूल्यमा आउने उतारचढाव मापन गर्ने उद्देश्यअनुरूप घरजग्गा मूल्य सूचकाङ्क निर्माणको कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ। आगामी आर्थिक वर्षदेखि त्रयमासिकरूपमा घरजग्गा मूल्य सूचकाङ्क गणना गरी प्रकाशन गरिनेछ।
- ४.९ स्वदेशी बजारमा २०७६ असार मसान्तदेखि २०७६ फागुन मसान्तसम्म पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य लगभग स्थिर रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुन मसान्तसम्ममा पेट्रोल तथा डिजेल र मट्टितेलको औसत खुद्रा मूल्य क्रमशः प्रतिलिटर रु. १०८.३ र रु. ९६.९ रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा वार्षिक औसत खुद्रा मूल्य क्रमशः प्रतिलिटर रु. १०९.४ र रु. ९६.१ रहेको थियो।

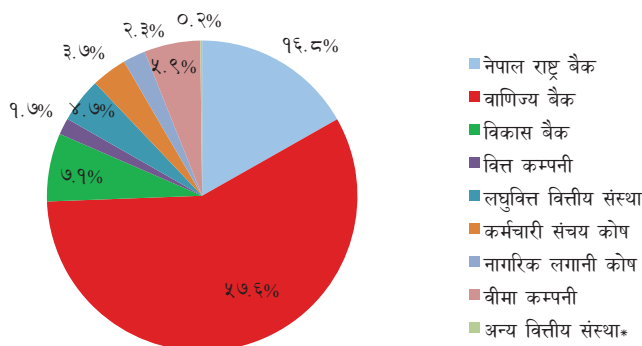
५. वित्तीय क्षेत्र

- ५.१ पछिल्ला वर्षहरूमा वित्तीय क्षेत्रमा द्रुत विस्तार हुँदै गएको छ। बैंकिङ्ग, बीमा तथा पुँजी बजारमा पहुँच बढ्दै छ। वित्तीय प्रणालीमा स्थायीत्व कायम हुनुका साथै वित्तीय साधनहरू उत्पादनमुखी हुँदै गएका छन्। कर्जाको व्याजदरमा सुधार हुँदै लगानी प्रोत्साहित भएको छ। वित्तीय सेवा ग्रामीणमुखी तथा सूचना प्राविधिमा आधारित हुँदै छ। वित्तीय संस्थाहरूको खराब कर्जाको अंश दक्षिण एशियाकै न्यून रहेको छ। पुँजी बजारको दायरा समेत फराकिलो हुँदै कारोबारमा विद्युतीय प्रणालीको उपयोग बढ्दै गएको छ।

वित्तीय संरचना

- ५.२ विगत केही वर्षयता वित्तीय क्षेत्रको विकास तथा सुदृढीकरणका लागि भएका नीतिगत व्यवस्थाको प्रभावकारी कार्यान्वयन र सुधारका कारण वित्तीय पहुँच अभिवृद्धि हुँदै जानुका साथै वित्तीय कारोबारमा समेत उल्लेख्य विस्तार भएको छ। २०७६ फागुन मसान्तमा २७ वाणिज्य बैंक, २३ विकास बैंक, २२ वित्त कम्पनी, ८९ लघुवित्त वित्तीय संस्था र १ पूर्वाधार विकास बैंक गरी कुल १६२ बैंक तथा वित्तीय संस्था सञ्चालनमा रहेका छन्। त्यसैगरी ४० बीमा कम्पनी, ३४ हजार ८ सय ३७ सहकारी (बचत तथा ऋण सहकारी १३ हजार ९ सय १७) संस्था, कर्मचारी सञ्चय कोष, नागरिक लगानी कोष र हुलाक बचत बैंक समेत सञ्चालनमा रहेका छन्।
- ५.२ नेपालको वित्तीय प्रणालीको सम्पत्ति/दायित्व संरचनामा बैंकिङ्ग क्षेत्रको हिस्सा बढी रहेको छ। २०७६ पुस मसान्तमा वित्तीय क्षेत्रको कुल सम्पत्ति/दायित्व संरचनामा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको अंश ८८.१ प्रतिशत रहेको छ। यस्तो सम्पत्ति/दायित्व संरचनामा नेपाल राष्ट्र बैंकको अंश १६.८ प्रतिशत र वाणिज्य बैंकहरूको अंश ५७.६ प्रतिशत रहेको छ। बैंकिङ्ग क्षेत्र र सम्झौतित बचत परिचालन गर्ने संस्थाहरूको कुल सम्पत्ति/दायित्व कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको १६१.३ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट ५(क): २०७६ पुस मसान्तमा वित्तीय प्रणालीको सम्पत्ति र दायित्वको संरचना (अंश प्रतिशतमा)

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६

वित्तीय स्थायित्व

- ५.१ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा वित्तीय स्थायित्वका सूचकहरू समग्रमा सबल रहेका छन्। बैंक तथा वित्तीय संस्थाको निष्कृत्य कर्जाको अनुपात भने २०७६ असारमा १.५ प्रतिशत रहेकोमा २०७६ पुसमा १.८ प्रतिशत पुगेको छ।
- ५.२ २०७६ फागुन मसान्तमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको कुल निक्षेपमा तरल सम्पत्तिको अंश २२.६ प्रतिशत, नगद तथा मौज्दातको अंश ९.९ प्रतिशत र कुल निक्षेप तथा प्राथमिक पुँजीमा कुल कर्जाको अंश ७६.७ प्रतिशत रहेको छ। जोखिम भारित सम्पत्तिको तुलनामा प्राथमिक पुँजी र कुल पुँजीको अनुपात क्रमशः ११.८ प्रतिशत र १३.७ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ५(क): वित्तीय क्षेत्र सबलताका प्रमुख सूचकहरू

सूचकहरू	२०७२ असार	२०७३ असार	२०७४ असार	२०७५ असार	२०७६ असार	२०७६ फागुन
प्राथमिक पुँजी/जोखिम भारित सम्पत्ति अनुपात	११.४	११.५	१४.१	१३.९	१२.८	११.८
पुँजीकोष/जोखिम भारित सम्पत्ति अनुपात	१२.९	१२.९	१५.४	१५.२	१४.३	१३.७
कुल कर्जा/कुल निक्षेप तथा प्राथमिक पुँजी अनुपात	७१.९	७५.६	७९.२	७६.८	७५.२	७६.७
निष्कृत्य कर्जा अनुपात	३.३	२.२	१.८	१.६	१.५	१.८*
वाणिज्य बैंक	२.६	१.८	१.५	१.४	१.४	१.७*
विकास बैंक	३.६	१.५	१.४	१.१	०.९	१.२*

सूचकहरू	२०७२ असार	२०७३ असार	२०७४ असार	२०७५ असार	२०७६ असार	२०७६ फागुन
वित्त कम्पनी	१४.६	१४.४	१३.४	१०.८	८.८	६.७*
कुल तरल सम्पत्ति/कुल निक्षेप अनुपात	३०.२	२७.६	२६.७	२५.९	२५.१	२२.६
नगद तथा बैंक मौज्दात/कुल निक्षेप अनुपात	१६.२	१५.२	१५.५	१३.२	११.६	९.९

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६

*२०७६ पुससम्मको

- ५.३ वित्तीय सुदृढीकरणमार्फत वित्तीय स्थायित्व हासिल गर्ने लक्ष्यकासाथ अवलम्बन गरिदै आएको मर्जर/प्राप्ति नीतिले आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा थप गति लिएको छ। बैंक तथा वित्तीय संस्था गाभ्ने/गाभिने तथा प्राप्तिस्मबन्धी प्रक्रिया शुरू गराएपश्चात् २०७६ फागुन मसान्तसम्म कुल १८७ बैंक तथा वित्तीय संस्था मर्जर/प्राप्ति प्रक्रियामा सामेल भएका छन्। यसमध्ये १४२ संस्थाको इजाजत खारेज भई कुल ४५ संस्था कायम भएका छन्।

वित्तीय प्रगाढता एवम् पहुँच

- ५.४ नेपाली अर्थतन्त्रमा वित्तीय प्रगाढता क्रमशः बढ्दै गएको छ। वित्तीय प्रगाढता मापन गर्ने सूचकको रूपमा मानिने विस्तृत मुद्राप्रदाय, निजी क्षेत्रतर्फ प्रवाहित कर्जा तथा कुल निक्षेपको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँगको अनुपात क्रमशः सुधार भएका छन्। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँग विस्तृत मुद्राप्रदायको अनुपात १०३.६ प्रतिशत, निजी क्षेत्रतर्फ प्रवाहित कर्जाको अनुपात ८४.१ प्रतिशत र कुल निक्षेपको अनुपात ९३.५ प्रतिशत रहेको छ।
- ५.५ पछिल्लो समय नेपालमा वित्तीय पहुँच तीव्र रूपमा बढ्दै गएको छ। बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको शाखा विस्तारसँगै वित्तीय प्रविधिको प्रयोग बढ्दै गएकोले वित्तीय पहुँच विस्तार हुँदै गएको हो। प्रविधिको कारणले रोकिएका ७ स्थानीय तहबाहेक सबै स्थानीय तहमा वाणिज्य बैंकका न्यूनतम एक शाखा पुगेको छ।
- ५.६ नेपाल राष्ट्र बैंकको अध्ययनअनुसार २०७६ असारमा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजत प्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूमध्ये वाणिज्य बैंक, विकास बैंक र वित्त कम्पनीहरूमा खोलिएका निक्षेप खाताको आधारमा ६०.९ प्रतिशत नागरिकमा वित्तीय पहुँच पुगेको छ। साथै, सहकारी संस्थामा करिब २२ प्रतिशत र लघुवित्त वित्तीय संस्थामा १४ प्रतिशत जनताको आवद्धता रहेको देखिन्छ।

- ५.७ २०७६ फागुनमा कायम रहेका वाणिज्य बैंक, विकास बैंक, वित्त कम्पनी र लघुवित्तका कुल शाखाको आधारमा प्रति शाखा औसत ३०७२ जनसङ्ख्यामा सेवा पुगेको छ। गतवर्ष फागुनसम्म यस्तो जनसङ्ख्या ३६२६ रहेको थियो।
- ५.८ २०७६ फागुनमा निक्षेप खाताको सङ्ख्या ३ करोड १७ लाख ३२ हजार, मोबाईल बैंकिङ प्रयोगकर्ताको सङ्ख्या १ करोड ३ लाख ३५ हजार र इन्टरनेट बैंकिङ सेवाका प्रयोगकर्ता ९ लाख ९८ हजार रहेका छन्।
- ५.९ पछिल्ला वर्षहरूमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको शाखा विस्तारमा उल्लेख्य प्रगति भएको छ। २०७६ फागुन मसान्तसम्ममा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको शाखा सङ्ख्या (लघुवित्त वित्तीय संस्था समेत) ९,६४० पुगेको छ। सबैभन्दा बढी वागमती प्रदेशमा २,५०२ र सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशमा ३७९ शाखा रहेका छन्।

तालिका ५(ख): प्रदेशगत रूपमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाका शाखा (२०७६ फागुनमसान्त)

प्रदेश	वाणिज्य बैंक	विकास बैंक	वित्त कम्पनी	लघुवित्त	जम्मा	अंश (प्रतिशत)	जनसङ्ख्या** (प्रतिशाखा)
प्रदेश नं. १	६७६	१७२	४३	६७७	१५६८	१६.३	३२३२
प्रदेश नं. २	४८७	८६	३१	७५४	१३५८	१४.१	४४४७
बागमती	१४७८	३३६	९२	५९६	२५०२	२६.०	२४७०
गण्डकी	५१२	२२०	२९	५१८	१२७९	१३.३	२१००
प्रदेश नं. ५	६१४	३०७	३४	९००	१८५५	१९.२	२७११
कर्णाली	१६९	२०	४	१८६	३७९	३.९	४६३१
सुदूर पश्चिम	२८३	७२	६	३३८	६९९	७.३	४०८१
जम्मा	४२१९	१२१३	२३९	३९६९	९६४०	१००	३०७२

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६

**केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागको पाँचवर्षे जनसङ्ख्या प्रक्षेपणअनुरूप गणना गरिएको।

मौद्रिक क्षेत्र

मौद्रिक नीतिको लक्ष्य र स्थिति

- ५.१० आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को मौद्रिक नीतिले वार्षिक औसत मुद्रास्फीति दर ६ प्रतिशतभित्र सीमित राख्ने लक्ष्य लिएकोमा ८ महिनासम्मको औसत मुद्रास्फीति ६.५ प्रतिशत रहेको छ। कम्तिमा ७ महिनाको वस्तु तथा सेवा आयात धान्न पर्याप्त हुने विदेशी विनिमय सञ्चिति कायम गर्ने लक्ष्य रहेकोमा २०७६ फागुनमा यस्तो आयात धान्ने क्षमता ८.८ महिना बराबरको रहेको छ।
- ५.११ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा विस्तृत मुद्राप्रदायको विस्तारलाई १८ प्रतिशतको सीमाभित्र कायम गर्ने लक्ष्य रहेकोमा २०७६ फागुनसम्म यस्तो वृद्धिदर ७.३ प्रतिशत रहेको छ। अघिल्लो वर्षको सोही अवधिमा विस्तृत मुद्राप्रदाय ८.४ प्रतिशतले बढेको थियो। वार्षिक

बिन्दुगत आधारमा २०७६ फागुन मसान्तमा विस्तृत मुद्रा प्रदाय १४.६ प्रतिशतले बढेको छ।

- ५.१२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुन महिनामा सङ्कुचित मुद्राप्रदाय १.१ प्रतिशतले घटेको छ। अघिल्लो वर्षको सोही अवधिमा यस्तो मुद्राप्रदाय ०.७ प्रतिशतले घटेको थियो। वार्षिक बिन्दुगत आधारमा २०७६ फागुन मसान्तमा सङ्कुचित मुद्राप्रदाय ८.१ प्रतिशतले बढेको छ।
- ५.१३ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल आन्तरिक कर्जाको वृद्धि २४ प्रतिशतको सीमा भित्र राख्ने लक्ष्य रहेकोमा २०७६ फागुनसम्म यस्तो कर्जाको वृद्धिदर ४.८ प्रतिशत रहेको छ। अघिल्लो वर्षको सोही अवधिमा कुल आन्तरिक कर्जा १३ प्रतिशतले बढेको थियो। मुख्यतः मौद्रिक क्षेत्रको सरकार माथिको दाबी घटेको कारण आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म यस्तो कर्जा गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा घट्न गएको हो। वार्षिक बिन्दुगत आधारमा २०७६ फागुन मसान्तमा कुल आन्तरिक कर्जा १२.६ प्रतिशतले बढेको छ।
- ५.१४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा निजी क्षेत्रतर्फको कर्जाको वृद्धि २१ प्रतिशतसम्मको सीमा भित्र राख्ने लक्ष्य रहेकोमा २०७६ फागुनसम्म यस्तो कर्जाको वृद्धिदर ११.३ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५ फागुनमा यस्तो वृद्धिदर १५.७ प्रतिशत रहेको थियो। वार्षिक बिन्दुगत आधारमा २०७६ फागुन मसान्तमा यस्तो कर्जा १४.६ प्रतिशतले बढेको छ।

तालिका ५(ग): प्रमुख मौद्रिक योगाङ्कहरूको वार्षिक बिन्दुगत परिवर्तन (प्रतिशतमा)

शीर्षक	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७५ फागुन	२०७६ फागुन
चलन चल्तीमा रहेको मुद्रा	१०.५	१५.०	१.७	४.६	५.३
सञ्चित मुद्रा	२०.१	८.१	-१.५	-०.३	७.१
चल्ती निक्षेप	१८.१	२२.०	१९.७	२०.०	१३.२
मुदती निक्षेप	५८.८	२५.५	२२.४	३०.७	२२.४
बचत तथा कल निक्षेप	-६.८	१४.८	१३.०	११.९	९.१
कुल आन्तरिक कर्जा	२०.६	२६.५	२१.४	२८.१	१२.६
निजीक्षेत्रतर्फ प्रवाहित कर्जा	१८.०	२२.३	१९.१	२२.४	१४.६
सङ्कुचित मुद्राप्रदाय	१३.१	१७.६	८.६	९.७	८.१
विस्तृत मुद्राप्रदाय	१५.५	१९.४	१५.८	१८.७	१४.६

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

- ५.१५ मौद्रिक नीतिको संरचना अन्तर्गत ब्याजदर करिडोरमा परिमार्जन गरी करिडोरको माथिल्लो सीमाको रूपमा स्थायी तरलता सुविधा दर ५ प्रतिशत, नीतिगत दरको रूपमा रिपो दर ३.५ प्रतिशत र तल्लो सीमाको निक्षेप सङ्कलन दर २ प्रतिशत कायम गरिएको छ।
- ५.१६ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा खुलाबजार कारोबारका विभिन्न उपकरणहरू मार्फत रु. ५८ अर्ब तरलता प्रशोचन भएको छ। अघिल्लो वर्षको सोही अवधिमा रु. १ खर्ब ३५ करोड तरलता प्रशोचन भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा रिपो मार्फत १ खर्ब १३ अर्ब ७७ करोड र स्थायी तरलता सुविधा मार्फत ६९ अर्ब ५५ करोड

गरी कुल रु.१ खर्ब ८३ अर्ब ३२ करोड तरलता प्रवाह भएको छ। अघिल्लो वर्षको सोही अवधिमा कुल रु.३० अर्ब २५ करोड तरलता प्रवाह भएको थियो।

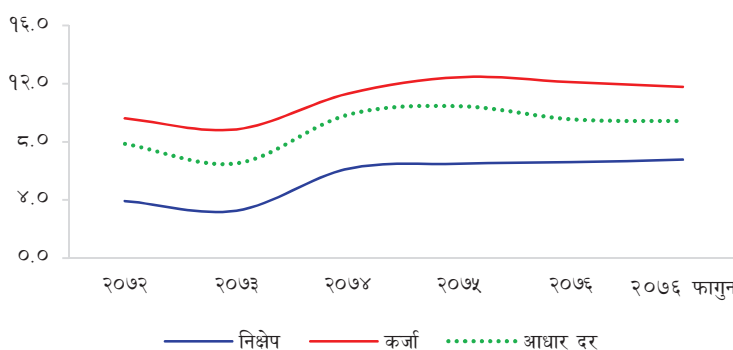
तालिका ५(घ): बैंकदर, पुनर्कर्जा दर र अनिवार्य नगद अनुपात (प्रतिशतमा)

उपकरण	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७
बैंकदर	७.०	७.०	७.०	६.५	५.०
पुनर्कर्जा दर					
विशेष पुनर्कर्जा	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०
साधारण पुनर्कर्जा	४.०	४.०	४.०	४.०	३.०
निर्यातकर्जा#	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५
अनिवार्य नगद अनुपात					
वाणिज्य बैंक	६.०	६.०	६.०	४.०	३.०
विकास बैंक	५.०	५.०	५.०	४.०	३.०
वित्त कम्पनी	४.०	४.०	४.०	४.०	३.०
स्थायी तरलता सुविधा दर	८.०	७.०	७.०	६.५	५.०

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक#२०७६, विदेशी मुद्रामा* LIBOR मा जोड्ने

५.१७ पछिल्ला वर्षहरूमा अल्पकालीन ब्याजदरहरूमा स्थिरता कायम भएको छ। ९१-दिने ट्रेजरी बिल्सको भारित औसत ब्याजदर २०७५ फागुनमा ३.५५ प्रतिशत रहेकोमा २०७६ फागुनमा ३.९७ प्रतिशत रहेको छ। वाणिज्य बैंकहरूबीचको अन्तर-बैंक कारोबारको भारित औसत ब्याजदर २०७५ फागुनको ५.१५ प्रतिशतको तुलनामा २०७६ फागुनमा घटेर ४.३५ प्रतिशत कायम भएको छ।

चार्ट ५(ख): ब्याजदरको प्रवृत्ति (प्रतिशतमा)

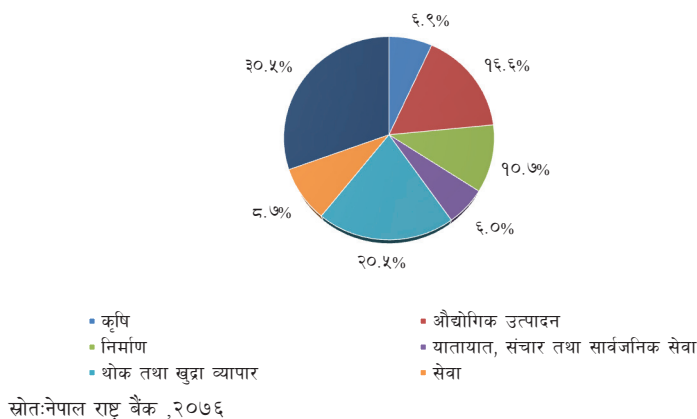
स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

५.१८ २०७६ फागुनमा वाणिज्य बैंकहरूले निक्षेपमा प्रदान गर्ने भारित औसत ब्याजदर ६.८ प्रतिशत तथा कर्जामा लिने भारित औसत ब्याजदर ११.८ प्रतिशत रहेको छ। २०७५ फागुनमा यी ब्याजदरहरू क्रमशः ६.६ प्रतिशत र १२.३ प्रतिशत रहेका थिए। वाणिज्य बैंकको औसत

आधार दर २०७५ फागुनमा ९.७ प्रतिशत रहेकोमा २०७६ फागुनमा ९.५ प्रतिशत कायम भएको छ।

- ५.१९ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको निक्षेप ८ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ३४ खर्ब ९४ अर्ब २१ करोड रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा यस्तो निक्षेप ९.७ प्रतिशतले बढेको थियो।
- ५.२० आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट निजी क्षेत्रमा प्रवाहित कर्जा १०.१ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ३१ खर्ब ५६ अर्ब ६१ करोड रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा यस्तो कर्जा १४.६ प्रतिशतले वृद्धि भएको थियो।
- ५.२१ वाणिज्य बैंकहरूले कुल कर्जाको कम्तीमा १० प्रतिशत कृषि र १५ प्रतिशत ऊर्जा तथा पर्यटनमा प्रवाह गर्नुपर्ने व्यवस्था भएअनुसार आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा २०.४ प्रतिशत कर्जा प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रमा प्रवाह गरेका छन्।

चार्ट ५(ग): बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट प्रवाहित क्षेत्रगत कर्जा (२०७६ फागुनसम्म)

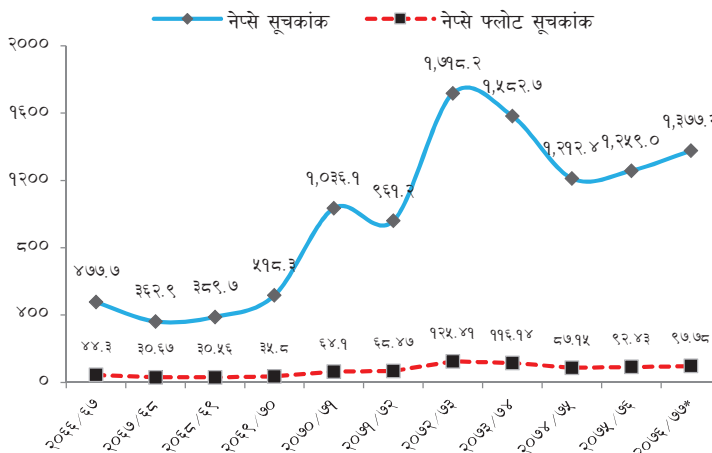
पुँजी बजार

- ५.२२ २०७५ फागुन मसान्तमा ११५५.५ बिन्दु रहेको नेप्से सूचकाङ्क २०७६ फागुन मसान्तमा १३७७.२ बिन्दु कायम भएको छ। २०७६ असार मसान्तमा नेप्से सूचकाङ्क १२५९.० बिन्दु रहेको थियो।
- ५.२३ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेडमा सूचीकृत शेयरहरूको चुक्ता मूल्य रु. ४ खर्ब ५८ अर्ब ४९ करोड पुगेको छ। अघिल्लो वर्षको सोही अवधिमा रु. ३ खर्ब ९१ अर्ब ६३ करोड रहेको थियो।
- ५.२४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा प्राथमिक बजारमार्फत रु. ३० अर्ब ४१ करोड बराबरको पुँजी परिचालन भएको छ। गतवर्षको सोही अवधिमा प्राथमिक बजारमार्फत रु. २२ अर्ब ३८ करोड पुँजी परिचालन भएको थियो। यस अवधिमा साधारण शेयरको प्राथमिक निष्काशन मार्फत रु. २ अर्ब ७५ करोड, हकप्रद शेयर निष्काशन मार्फत रु. ४ अर्ब ४१

करोड, ऋणपत्र मार्फत रु. २१ अर्ब ४५ करोड र म्युचुअल फण्डमार्फत रु. १ अर्ब ८० करोड पुँजी परिचालन भएको छ।

- ५.२५ २०७५ फागुन मसान्तमा नेपाल स्टक एक्सचेन्जमा सूचीकृत कम्पनीको सङ्ख्या २०५ रहेकोमा २०७६ फागुन मसान्तमा २१२ पुगेको छ।

चार्ट ५(घ): नेप्से सूचकाङ्क र नेप्से फ्लोट सूचकाङ्क (बिन्दुमा)

स्रोत: नेपाल स्टक एक्सचेन्ज, २०७६

प्रथम आठ महिनाको।

- ५.२६ २०७६ फागुन मसान्तमा धितोपत्र बजार पुँजीकरण २०७५ फागुन मसान्तको तुलनामा २४.७ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. १७ खर्ब ६० अर्ब ९३ करोड भएको छ। कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँग बजार पुँजीकरणको अनुपात ४६.७ प्रतिशत रहेको छ।
- ५.२७ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा धितोपत्र कारोबार रकम रु. १ खर्ब ३० अर्ब ३२ करोड रहेको छ। अघिल्लो वर्षको सोही अवधिमा धितोपत्र कारोबार रकम रु. ५६ अर्ब ९९ करोड रहेको थियो।
- ५.२८ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा धितोपत्र निक्षेप तथा राफसाफको सेवा प्रदान गरिरहेको सिडिएससीमा थप ११ कम्पनी दर्ता भई कुल दर्ता कम्पनीको सङ्ख्या २१२ पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म सिडिएससीमा दर्ता भएका निक्षेप सदस्यहरूको सङ्ख्या ७५ पुगेको छ र निक्षेप सदस्यहरूले ७७ जिल्लाबाट नै निक्षेप सेवा उपलब्ध गराउँदै आएका छन्।
- ५.२९ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुन मसान्तमा अभौतिकृत धितोपत्रको सङ्ख्या ५ अर्ब २० करोड ६० लाख पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो सङ्ख्या ४ अर्ब १२ करोड ९० लाख रहेको थियो।

- ५.३० प्राथमिक निष्कासनमा हितग्राही खाता अनिवार्य गरेसँगै हितग्राही खाता खोल्नेको सङ्ख्यामा उल्लेख्य वृद्धि आएको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुन मसान्तमा हितग्राही खाताको कुल सङ्ख्या १६ लाख ४६ हजार पुगेको छ। एक वर्षअघि यस्तो सङ्ख्या १४ लाख ६४ हजार रहेको थियो।

तालिक ५(ड): धितोपत्र अभौतिकरणको अवस्था

विवरण	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	पहिलो आठ महिना	
				२०७५/७६	२०७६/७७
दर्ता कम्पनीको सङ्ख्या	१८७	१९४	२०१	२०१	२१२
निक्षेप सदस्यको सङ्ख्या	६०	६८	७२	६९	७५
हितग्राही खाताको सङ्ख्या (हजारमा)	८६६.९	१२८६.५	१५७०.५	१४६३.६	१६४५.९
अभौतिकृत धितोपत्रको सङ्ख्या (करोडमा)	२३७	२६७.८	४२०.३	४१२.९	५२०.६

स्रोत: सिडिएस एण्ड क्लियरीङ लि, २०७६

बीमा

- ५.३१ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म जीवन बीमा कम्पनी १९, निर्जीवन बीमा कम्पनी २० र पुनर्बीमा कम्पनी १ गरी जम्मा बीमा कम्पनी सङ्ख्या ४० रहेको छ।
- ५.३२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म बीमा व्यवसायको कुल वित्तीय स्रोत तथा उपयोग रु. ४ खर्ब ६१ अर्ब ६९ करोड रहेको छ। यस मध्ये जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको रु. ३ खर्ब ९० अर्ब ६४ करोड र निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको रु. ७१ अर्ब ५ करोड रहेको छ। यो वित्तीय स्रोत तथा उपयोग आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिको तुलनामा ४२.७ प्रतिशतले बढी हो।
- ५.३३ बीमा कम्पनीहरूको बीमा शुल्क वृद्धि हुँदै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा जीवन, निर्जीवन र पुनर्बीमा गरी जम्मा रु. ९५ अर्ब ३७ करोड बीमा शुल्क आर्जन भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस्तो आर्जन रु. १ खर्ब १८ अर्बको हाराहारीमा पुग्ने अनुमान गरिएको छ।
- ५.३४ जीवन तथा निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको लगानीयोग्य रकम क्रमशः वृद्धि हुँदै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुन मसान्तमा यस्तो रकम रु. ३ खर्ब २३ अर्ब ५५ करोड पुगेको अनुमान छ। जसमा जीवन र निर्जीवन बीमाको अंश क्रमशः ८६.९ प्रतिशत र १३.१ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ५(च): जीवन तथा निर्जीवन बीमा क्षेत्रको लगानीयोग्य साधन (रु. करोडमा)

आर्थिक वर्ष	बीमा		जम्मा
	जीवन	निर्जीवन	
२०७२/७३	११८१२.५	२१८३.२	१३९९५.७
२०७३/७४	१४८६२.३	२३२१.४	१७१८३.७
२०७४/७५	१९६७४.३	३२७९.७	२२९५४.०
२०७५/७६	२२५१७.८	३६६७.८	२६१८५.७
२०७६/७७*	२८१३०.०	४२२५.०	३२३५५.०

स्रोत: राष्ट्रिय बीमा समिति, २०७६

*फागुन मसान्तसम्ममा

- ५.३५ २०७६ फागुन मसान्तसम्ममा करिब २२.० प्रतिशत जनताको बीमामा पहुँच पुगेको छ। वैदेशिक रोजगार र म्यादी जीवन बीमा समेत गणना गर्दा बीमामा करिब २६ प्रतिशत जनताको पहुँच पुगेको अनुमान छ। संघीय संरचनाअनुरूप बीमा कम्पनीहरूलाई शाखा स्थापना तथा विस्तार गर्न निर्देशन दिइएकोमा २०७६ फागुन मसान्तसम्ममा बीमकको शाखा सङ्ख्या जीवन बीमातर्फ १८२७ र निर्जीवन बीमातर्फ ११७० गरी जम्मा २९९७ रहेको छ। २०७६ फागुन मसान्तसम्ममा बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी र कर्णाली प्रदेशमा सबैभन्दा कम बीमकको शाखा सङ्ख्या रहेको छ।

तालिका ५(छ): जीवन तथा निर्जीवन विमकको सङ्ख्या

प्रदेश	जीवन बीमा	निर्जीवन बीमा	जम्मा
प्रदेश नं. १	३२३	१८७	५१०
प्रदेश नं. २	२४४	१४८	३९२
बागमती	४६३	३६८	८३१
गण्डकी	१८२	१५४	३३६
प्रदेश नं. ५	२७२	१९०	४६२
कर्णाली	१३९	४५	१८४
सुदुरपश्चिम	२०४	७८	२८२
जम्मा	१८२७	११७०	२९९७

स्रोत: राष्ट्रिय बीमा समिति, २०७६

- ५.३६ कृषि तथा पशुपंक्षी बीमा शुल्कको ७५ प्रतिशत अनुदान दिने व्यवस्था भएअनुरूप आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा सरकारले रु. २२ अर्ब ९ करोड बीमाङ्कको रु. १ अर्ब ४४ लाख बीमा शुल्क मध्ये रु. ७५ करोड ३५ लाख अनुदान प्रदान गरेको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुन मसान्तसम्ममा रु. १८ अर्ब ८२ करोड ७६ लाख बीमाङ्कको रु. ८४ करोड ४४ लाख १६ हजार बीमा शुल्क मध्ये रु. ६३ करोड ३३ लाख १२ हजार अनुदान प्रदान गरिएको छ।

गैर-बैंक वित्तीय संस्थाहरू

- ५.३७ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को पुससम्ममा कर्मचारी सञ्चय कोषको सम्पत्ति तथा दायित्व रु. ३ खर्ब ६० अर्ब ७८ करोड पुगेको छ। सञ्चय कर्ताहरूको सञ्चित रकम रु. ३ खर्ब २३ अर्ब ७५ करोड रहेको छ।
- ५.३८ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को पुससम्ममा नागरिक लगानी कोषको सम्पत्ति तथा दायित्व रु. १ खर्ब ५६ अर्ब ९५ करोड पुगेको छ। विभिन्न क्षेत्रमा गरी कोषको रु. १ खर्ब ३८ अर्ब ५५ करोड कर्जा तथा लगानी रहेको छ।
- ५.३९ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म हुलाक बचत बैंकको कुल निक्षेप रु. १ अर्ब ४३ करोड ७२ लाख रहेको छ भने कुल रु. ३७ करोड ६५ लाख कर्जा लगानी भएको छ। यो बैंकमा कुल बचत खाता सङ्ख्या ६२ हजार ५ सय १७ पुगेको छ।
- ५.४० निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषले बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूमा प्राकृतिक व्यक्तिका नाममा बचत तथा मुद्धति खातामा रहेको रु. ३ लाखसम्मको निक्षेप सुरक्षण एवम् बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट तोकिएका प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रमा प्रवाह हुने पशुधन कर्जा, विपन्न वर्ग कर्जा, साना तथा मझौला उद्यम कर्जा र कृषि कर्जा आदिको सुरक्षण गर्दै आएको छ। २०७६ असारसम्म रु. २५ अर्ब ७३ करोड कर्जा सुरक्षण गरेकोमा २०७६ पुससम्ममा रु. ४८ अर्ब ५३ करोड कर्जा र ७६ बैंक तथा वित्तीय संस्थाको रु. ६ खर्ब ६० अर्ब ६ करोडको निक्षेप सुरक्षण भएको छ।

तालिका ५(ज): निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषको अवस्था

विवरण	२०७५ असार	२०७५ पुस	२०७६ असार	२०७६ पुस
कर्जा सुरक्षण रकम (करोडमा रु.)	१००८.८	१३३७.१	२५७२.७	४८५२.७
निक्षेप सुरक्षण रकम (रु. करोडमा)	४३०७३.९	५७९९७.५	६०३३८.७	६६००५.९
बैंक तथा वित्तीय संस्थाको सङ्ख्या	८९	८५	८५	७६
निक्षेप खाता सङ्ख्या	१९३६९१०१	२२२९०६०६	२२१८००१६	२५३१३९२४

स्रोत: निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष, २०७६

- ५.४१ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्म विभिन्न बैंक तथा वित्तीय संस्थाका जम्मा ११ हजार ७ सय ६० ऋणी कर्जा सूचना केन्द्र लिमिटेडको कालो सूचीमा समावेश भएका छन्।

सहकारी संस्था

- ५.४२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्म सहकारी संस्थाहरूको सङ्ख्या ३४ हजार ८ सय ३७, शेयर सदस्य सङ्ख्या ६५ लाख १५ हजार ४ सय ६०, र शेयर पुँजी रु. ७७ अर्ब २४ करोड रहेको छ।

- ५.४३ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म सहकारी क्षेत्रमा रू. ३ खर्ब ५० अर्ब ५८ करोड बचत परिचालन भई रू. ३ खर्ब ४१ अर्ब ७१ करोड ऋण परिचालन भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा रू. ३ खर्ब ४५ अर्ब ५९ करोड बचत परिचालन भई रू. ३ खर्ब ३२ अर्ब ७१ करोड ऋण परिचालन भएको थियो।
- ५.४४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुन मसान्तसम्ममा सहकारी क्षेत्रमा ६८ हजार ४ सय प्रत्यक्ष रोजगारी सिर्जना भएको छ।
- ५.४५ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्ममा प्रारम्भिक संस्थाबाहेक सहकारी अभियानको केन्द्रदेखि जिल्ला तहसम्म राष्ट्रिय सहकारी महासंघ १, राष्ट्रिय सहकारी बैंक १, केन्द्रीय विषयगत सहकारी संघ २०, जिल्ला सहकारी संघ ६९ र विषयगत जिल्ला सहकारी संघ २५६ दर्ता भई सञ्चालनमा रहेका छन्।
- ५.४६ नियमन एवं प्रवर्द्धन प्रभावकारी तुल्याउन तथा एकीकृत तथ्याङ्क आधार सिजना गरी तत्काल सूचना उपलब्ध हुने व्यवस्था गर्न सहकारी तथा गरिबीसम्बन्धी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (Co-operative and Poverty-related Management Information System- COPOMIS) कार्यान्वयनमा रहेको छ।

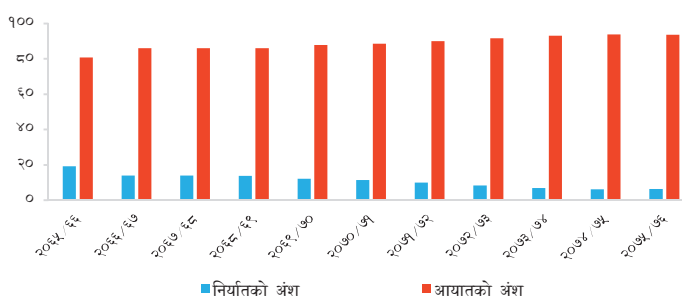
६. बाह्य क्षेत्र

- ६.१ निर्यात प्रवर्द्धन, अनावश्यक आयात नियन्त्रण र आन्तरिक उत्पादन मार्फत आयात प्रतिस्थापन गरेका कारण निर्यात वृद्धि तथा आयात सङ्कुचन भई व्यापार घाटामा सुधार भएको छ। शोधनान्तर स्थिति बचतमा रहेको छ। विदेशी मुद्रा सञ्चिति सुदृढ अवस्थामा रहेको छ। कोभिड-१९ प्रकोपको कारण पछिल्ला महिनाहरूमा पर्यटन आयमा कमी र वैदेशिक रोजगारी अवरुद्ध भई विप्रेषण आय न्यून हुन थालेको छ। तथापि, बाह्य क्षेत्र सन्तुलन कायमै छ।

वैदेशिक व्यापार

- ६.२ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि निर्यातको वृद्धिदर उच्च देखिएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा निर्यात १९.४ प्रतिशत र आयात १३.९ प्रतिशतले वृद्धि भएको थियो।
- ६.३ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का पछिल्ला महिनाहरूमा आयातको वृद्धिदर ऋणात्मक हुँदै गएको र निर्यातको वृद्धिदर उच्च भएकोले कुल वस्तु व्यापारमा निर्यातको अंश बढ्न गएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा ६.४ प्रतिशत रहेको यस्तो अंश आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा ७.५ प्रतिशत पुगेको छ।

चार्ट ६(क): कुल व्यापारमा निर्यात/आयातको अंश (प्रतिशतमा)

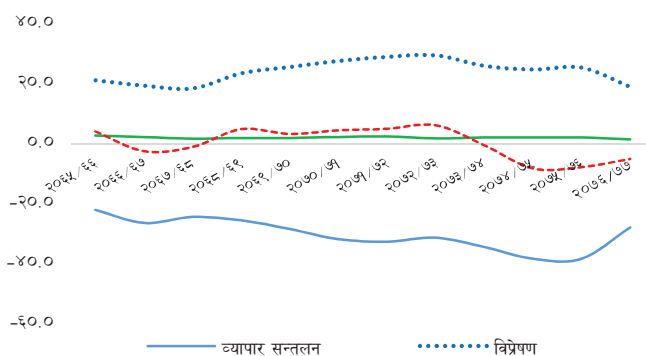

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६

- ६.४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म कुल वस्तु निर्यात २२.३ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ७४ अर्ब ९१ करोड पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा वस्तु निर्यात १५.६ प्रतिशतले बढेर रु. ६१ अर्ब २२ करोड पुगेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म भारततर्फ ३५.५ प्रतिशत र अन्य मुलुकतर्फ १.१ प्रतिशतले निर्यात बढेको छ भने चीनतर्फ १९.४ प्रतिशतले निर्यात घटेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा भारततर्फ २६.३ प्रतिशत र अन्य मुलुकतर्फ १.३ प्रतिशतले निर्यात बढेको थियो भने चीनतर्फ ५.१ प्रतिशतले निर्यात घटेको थियो।

- ६.५ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म पामतेल, अलैंची, आयुर्वेदिक औषधि, जडिबुटी, जुटका सामानलगायतका वस्तुको निर्यात बढेको छ भने जस्ता पाता, तार, तयारी पोशाक, जुस, तामाको तारलगायतका वस्तुको निर्यात घटेको छ।
- ६.६ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म कुल वस्तु आयात २.६ प्रतिशतले घटेर रु. ९ खर्ब २४ अर्ब २४ करोड कायम भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा यस्तो आयात २३.८ प्रतिशतले बढेर रु. ९ खर्ब ४९ अर्ब ११ करोड पुगेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुन महिनासम्म भारतबाट भएको आयात ७.५ प्रतिशतले घटेको छ भने चीनबाट भएको आयात ५.५ प्रतिशत र अन्य मुलुकबाट भएको आयात ६.८ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ।
- ६.७ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म कच्चा पामतेल, रासायनिक मल, हटरोल सिट, कच्चा सोयाबिन तेल, मेसिनरी तथा पार्टपुर्जालगायतका वस्तुको आयात बढेको छ भने एम.एस. बिलेट, यातायातका साधन तथा पार्टपुर्जा, सुन, पेट्रोलियम पदार्थ, सिमेन्टलगायतका वस्तुको आयात घटेको छ।
- ६.८ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म कुल वैदेशिक व्यापार १.१ प्रतिशतले घटेर रु. ९ खर्ब ९९ अर्ब १५ करोड कायम भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा कुल व्यापार २३.२ प्रतिशतले बढेर रु. १० खर्ब १० अर्ब ३३ करोड पुगेको थियो।

चार्ट ६(ख): बाह्य क्षेत्रका प्रमुख परिसूचकहरू (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६

व्यापार सन्तुलन, शोधनान्तर र विप्रेषण

- ६.९ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म कुल वस्तु व्यापार घाटा ४.३ प्रतिशतले सङ्कुचन भई रु. ८ खर्ब ४९ अर्ब ३३ करोड कायम भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा यस्तो घाटा २४.४ प्रतिशतले बढेर रु. ८ खर्ब ८७ अर्ब ८८ करोड पुगेको थियो।

- ६.१० आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म शोधनान्तर स्थिति रु.३७ अर्ब ८४ करोडले बचतमा रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा यस्तो सन्तुलन रु. ५८ अर्ब ९९ करोडले घाटामा रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को फागुनसम्म रु.१ खर्ब ९१ अर्ब ४९ करोडले घाटामा रहेको चालु खाता आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म रु.१ खर्ब २४ अर्ब ९३ करोडले घाटामा रहेको छ। वस्तु आयात तथा सेवा खर्चमा कमी आएका कारण चालु खातामा सुधार तथा शोधनान्तर स्थिति बचतमा रहेको हो।
- ६.११ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म विप्रेषण आप्रवाह १.८ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ५ खर्ब ९२ अर्ब ४२ करोड पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा विप्रेषण आप्रवाह २३.४ प्रतिशतले बढेर रु. ५ खर्ब ८२ अर्ब १९ करोड पुगेको थियो।

तालिका ६(क): विप्रेषण आप्रवाहको अवस्था

विवरण	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
विप्रेषण आप्रवाह (रु.अर्ब)	६१७.३	६६५.१	६९५.५	७५५.१	८७९.३	५९२.४
प्रतिशत परिवर्तन	१३.६	७.७	४.६	८.६	१६.५	१.८
विप्रेषणको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँगको अनुपात	२९.०	२९.५	२६.०	२४.८	२५.४	-
चालु खाता प्रसिमा विप्रेषण आप्रवाहको अंश	६१.५	६४.०	६०.६	६२.४	६३.५	६३.६
चालु ट्रान्सफर आयमा विप्रेषण आप्रवाहको अंश	८६.६	८५.०	८१.३	८६.७	८७.४	८७.७

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७७

*फागुनसम्म

विदेशी विनिमय सञ्चिति

- ६.१२ कुल विदेशी विनिमय सञ्चिति २०७६ असारमसान्तमा रु.१० खर्ब ३८ अर्ब ९२ करोड रहेकोमा २०७६ फागुन मसान्तमा रु.११ खर्ब ३६ अर्ब ५१ करोड पुगेको छ। विदेशी विनिमय सञ्चिति २०७६ असारमसान्तमा अमेरिकी डलरमा ९ अर्ब ५० करोड रहेकोमा २०७६ फागुनमसान्तमा ९ अर्ब ६० करोड पुगेको छ।
- ६.१३ २०७६ फागुन मसान्तमा कायम रहेको कुल विदेशी विनिमय सञ्चितिमा नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको सञ्चितिको अंश ८६.५ प्रतिशत रहेको छ भने कुल विदेशी विनिमय सञ्चितिमा भारतीय मुद्रा सञ्चितिको अंश २२.३ प्रतिशत रहेको छ।
- ६.१४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्मको आयातलाई आधार मान्दा बैकिङ्ग क्षेत्रसँग रहेको विदेशी विनिमय सञ्चितिले १० महिनाको वस्तु आयात र ८.८ महिनाको वस्तु तथा सेवा आयात धान्न पर्याप्त रहने देखिन्छ।

प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी

६.१५ २०७५ असार मसान्तमा प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी दायित्व रु.२ खर्ब ५५ करोड रहेकोमा २०७६ असार मसान्तमा यस्तो दायित्व रु.२ खर्ब १३ अर्ब ६२ करोड पुगेको छ । आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म वैदेशिक लगानी वापत रु. ९ अर्ब लाभांश भुक्तानी भएको छ । आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा यस्तो लाभांश रु. २४ अर्ब भुक्तानी भएको थियो ।

तालिका ६(ख): लाभांश भुक्तानीको अवस्था

भुक्तानी	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
लाभांश भुक्तानी (रु. अर्बमा)	७.२१	६.२५	१७.२४	३९.५३	२७.७८	९.०
चालु खाता भुक्तानीमा लाभांशको अंश	०.८	०.७	१.५	२.७	१.७	०.८

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७७

*फागुनसम्मको

विनिमय दर

६.१६ २०७६ असार मसान्तको तुलनामा २०७६ फागुन मसान्तमा नेपाली रुपैयाँ अमेरिकी डलरसँग ७.७ प्रतिशतले अवमूल्यन भएको छ । आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सोही अवधिमा नेपाली रुपैयाँ १.५ प्रतिशतले अवमूल्यन भएको थियो । २०७६ फागुन मसान्तमा अमेरिकी डलर एकको खरिद विनिमय दर रु. ११८.४४ रहेको छ । २०७६ असार मसान्तमा यस्तो विनिमय दर रु.१०९.३६ रहेको थियो ।

७. गरिबी निवारण र रोजगारी

- ७.१ नेपालमा निरपेक्ष गरिबीको अनुपात क्रमशः घट्दै आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कुल परिवार/जनसङ्ख्याको १८.७ प्रतिशतमा झरेको छ। त्यसैगरी बहुआयमिक गरिबी २८.६ प्रतिशत झरेको छ। पछिल्ला वर्षहरूमा मुलुकमा उच्च आर्थिक वृद्धिदर हासिल हुनुका साथै नागरिकलाई काम र रोजगारीमा आबद्ध गर्ने नीति, प्रभावकारी सामाजिक सुरक्षा र संरक्षण कार्यक्रम, सहूलियतपूर्ण कर्जा कार्यक्रम र वैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्त विप्रेषण आयले गरिबी र वेरोजगारी न्यूनीकरण हुँदै गएको छ। राष्ट्रिय योजना आयोगको पछिल्लो अनुमान अनुसार आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा निरपेक्ष गरिबी करीब १६.६७ प्रतिशत रहने अनुमान छ। विगत केही समय यता सामाजिक सूचकाङ्कहरूमा उल्लेख्य सुधार भएको तथ्य Multiple Indicator Cluster Survey (MICS) ले देखाएको छ। चालु आर्थिक वर्षको पछिल्ला महिनाहरूमा भने कोभिड-१९ प्रकोपका कारण गरिबी र वेरोजगारीमा चाप परेको अनुमान छ।

गरिबी निवारण

- ७.२ दीर्घकालीन सोचसहितको पन्ध्रौँ योजनाले वि. सं. २०८७ सम्ममा आय असमानता न्यूनीकरण गर्दै गरिबीको रेखामुनि रहेको जनसङ्ख्या ५ प्रतिशतमा र वि.सं. २१०० सम्म शून्यमा झार्ने लक्ष्य रहेको छ।
- ७.३ संयुक्त राष्ट्रसंघीय विकास कार्यक्रम (यूएनडिपी) को सन् २०१९ को प्रतिवेदनअनुसार नेपालको मानव विकास सूचकाङ्क ०.५७९ रहेको छ। सहरी क्षेत्रमा निरपेक्ष गरिबी कम देखिए पनि गरिबीको सघनता उच्च रहेको छ। ग्रामीण क्षेत्रमा निरपेक्ष गरिबी उच्च रहेको छ। पन्ध्रौँ योजनामा गरिबी निवारणलाई राष्ट्रिय रणनीतिको रूपमा अङ्गीकार गरेसँगै संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सरकारबाट गरिबी निवारणका लागि लक्षित कार्यक्रमहरू सञ्चालन हुँदै आएका छन्।

तालिका ७(क): गरिबीसम्बन्धी प्रमुख सूचकहरू

सूचक	एकाई	प्रगति	मापन वर्ष
गरिबीको रेखामुनी रहेको जनसङ्ख्या	प्रतिशत	१८.७	२०७४/७५
मानव विकास सूचकाङ्क	मान	०.५७९	सन् २०१९
मानव विकास सूचकाङ्क (स्थान)	विश्व	१४८/१८९	सन् २०१९
बहुआयामिक गरिबी सूचकाङ्क	प्रतिशत	२८.६	२०७४/७५

स्रोत: राष्ट्रिय योजना आयोग, २०७६

- ७.४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म २६ जिल्लाका १२ लाख २५ हजार घरपरिवारको बहुआयामिक गरिबी मापनका लागि तथ्याङ्क सङ्कलन गरी गरिबी मापनका सूचकहरूको विश्लेषण गरिएको छ। सो सर्वेक्षणबाट गरिबीको रेखामुनी रहेका ३ लाख ९१ हजार ८३१

घरपरिवार पहिचान भएका छन्। चालु आर्थिक वर्षमा थप १२ जिल्लामा घरपरिवारको तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने कार्यक्रम रहेको छ।

रोजगारी

७.५ श्रमशक्ति सर्वेक्षण, २०७४ अनुसार १५ वर्षमाथिको श्रम सहभागिता दर ३८.५ प्रतिशत रहेको छ। नेपालमा प्रतिवर्ष करिब ५ लाखका दरले नयाँ श्रमशक्ति श्रम बजारमा प्रवेश गर्ने गरेका छन्। नयाँ श्रमशक्तिको लागि पर्याप्त रोजगारी सिर्जना हुन नसकेको कारण श्रमको माग र आपूर्तिबीच ठूलो अन्तर रहेको छ।

तालिका ७(ख): श्रमशक्ति सर्वेक्षण अनुसार रोजगारीसम्बन्धी केही प्रमुख सूचकहरू

सूचक	महिला	पुरुष	जम्मा
रोजगारी र जनसङ्ख्याको अनुपात (प्रतिशत)	२२.९	४८.३	३४.३
श्रमशक्ति सहभागिता दर (१५ वर्ष माथि, प्रतिशत)	२६.३	५३.८	३८.५
बेरोजगार सङ्ख्या (हजारमा)	३९७	५११	९०८
श्रमको अल्पउपयोग दर (प्रतिशत)	४८.७	३१.८	३९.२
अनौपचारिक क्षेत्रमा रहेको रोजगारी दर (प्रतिशत)	३२.३	३९.०	३६.५
मुख्य पेशामा औसत कार्य समय (प्रतिहप्ता/घण्टा)	३९	४८	-
अनौपचारिक क्षेत्रको रोजगारी (प्रतिशत)	३२.९	४५.८	४१.०

स्रोत: श्रमशक्ति सर्वेक्षण, २०७४/ केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७६।

नोट: श्रमशक्ति सर्वेक्षणमा हप्तामा एक घण्टा तलब अथवा फाइदाको लागि वस्तु तथा सेवा उत्पादन कार्यमा संलग्न भएका व्यक्तिहरूलाई रोजगारी प्राप्त भएको व्यक्तिको रूपमा परिभाषित गरिएको छ।

७.६ रोजगारीको हकसम्बन्धी ऐन, २०७५ को व्यवस्थाको कार्यान्वयनअनुसार प्रत्येक स्थानीय तहमा रोजगार सेवा केन्द्रको स्थापना गरी बेरोजगारहरूको पहिचान र सूचीकरण गर्ने तथा रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचीकृत भएका बेरोजगार व्यक्तिहरूलाई एक आर्थिक वर्षमा न्यूनतम १०० दिनको रोजगारी प्रत्याभूति गरेको छ।

७.७ प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा सबै प्रदेशका ६४६ स्थानीय तहमा विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन भई १ लाख ८८ हजार व्यक्तिहरूले औसत १२.४३ दिन रोजगार पाएका थिए। सङ्ख्याको हिसाबले बढी मन्त्रामा रोजगारी प्रदान गर्ने प्रदेशहरूमा क्रमशः सुदूरपश्चिम प्रदेश, प्रदेश नं. ५, कर्णाली प्रदेश, प्रदेश नं. २, प्रदेश नं. १, बागमती प्रदेश र गण्डकी प्रदेश रहेका थिए।

तालिका ७(ग): प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट सिर्जित रोजगारीको विवरण

प्रदेश	स्थानीय तहको सङ्ख्या	कार्यक्रम सञ्चालन गरेका स्थानीय तहको सङ्ख्या	सञ्चालन नगरेका स्थानीय तहको सङ्ख्या	आयोजना सङ्ख्या	रोजगारी प्रदान गरिएका व्यक्तिहरूको सङ्ख्या	रोजगारी प्रदान गरिएको औसत दिन	जम्मा रोजगारी दिन
प्रदेश नं. १	१३७	११५	२२	१३४७	२१३६३	१४.९४	३१९२१०
प्रदेश नं. २	१३६	१०१	३५	९४१	२८६९७	११.८१	३३८८२३
बागमती	११९	९२	२७	९३४	१८५०७	११.५९	२१४५१५

प्रदेश	स्थानीय तहको सङ्ख्या	कार्यक्रम सञ्चालन गरेको स्थानीय तहको सङ्ख्या	सञ्चालन नगरेका स्थानीय तहको सङ्ख्या	आयोजना सङ्ख्या	रोजगारी प्रदान गरिएका व्यक्तिहरूको सङ्ख्या	रोजगारी प्रदान गरिएको औसत दिन	जम्मा रोजगारी दिन
गण्डकी	८५	७८	७	७२४	१६८६१	१०.७२	१८०७०५
प्रदेश नं. ५	१०९	१०१	८	१४३३	२९५५२	१४.९८	४४२७२२
कर्णाली	७९	७४	५	८४५	३३००३	११.१८	३६९०२२
सुदूरपश्चिम	८८	८५	३	१२३६	४०३८४	११.८१	४७७०२३
जम्मा	७५३	६४६	१०७	७४६०	१८८३६७	१२.४३	२३४२०२०

स्रोत: श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, २०७६

- ७.८ रोजगारी सिर्जना गर्दा सार्वजनिक निर्माण कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूमा श्रमिकको माग हुने र मागबमोजिमका श्रमिकहरूको आपूर्ति रोजगार सेवा केन्द्रमार्फत हुने भई सबै स्थानीय तहमा श्रमको माग र आपूर्तिको औपचारिक संयन्त्रको विकास भएको छ।
- ७.९ राष्ट्रिय व्यवसायजन्य स्वास्थ्य तथा सुरक्षा नीति, २०७६ स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको छ। रोजगारीसम्बन्धी एकीकृत तथ्याङ्क व्यवस्थित र अद्यावधिक राख्न ७५३ स्थानीय तहमा रोजगार व्यवस्थापन सूचना प्रणाली अद्यावधिक गरी सञ्चालनमा आएको छ।

गरिबी निवारण र रोजगारी लक्षित कार्यक्रमहरू

- ७.१० तराई मधेशका मानव विकास सूचकाङ्कमा तुलनात्मक रूपमा पछाडि परेका स्थानीय तहहरूमा भौतिक पूर्वाधारलगायत विकासका कार्यक्रमहरू एकीकृत रूपमा सञ्चालन गर्न तराई मधेश समृद्धि कार्यक्रम सञ्चालनमा छ।

तालिका ७(घ): तराई मधेश समृद्धि कार्यक्रमको कार्यान्वयन अवस्था*

विवरण	लक्ष्य	प्रगति
सामूहिक आवास भवन निर्माण (वटा)	५२८	४५०
सामुदायिक पुर्वाधार (सामुदायिक भवन, विद्यालय भवन, बाल विकास केन्द्र भवन, प्रसुति सेवा केन्द्र, सामुदायिक तालिम केन्द्र) निर्माण (वटा)	१८७	१८१
ग्रामीण सडक निर्माण (कि.मि.)	६०	४४
खानेपानी आयोजना-कार्यक्रमहरू (वटा)	१३	१०
ऊर्जा उत्पादन (कि.वा.)	२	२

स्रोत: सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, २०७६

*आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म।

- ७.११ युवा तथा साना व्यवसायी स्वरोजगार कोषबाट २०७६ फागुनसम्ममा २० बैंक तथा वित्तीय संस्था र १,९०५ सहकारी संस्थाहरूसँग कर्जा सम्झौता गरी जम्मा रु. ९ अर्ब ४९ करोड २६ लाख ८५ हजार लगानी भएको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म १६३ सहकारी संस्थामार्फत रु. ७० करोड कर्जा लगानी भएको छ। यस कार्यक्रमबाट आर्थिक वर्ष

- २०७६/७७ को फागुनसम्म ४,६१६ समेत गरी हालसम्म ७२ हजार ७ सय ८९ व्यक्ति स्वरोजगार बनेका छन्।
- ७.१२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा ४०४ युवा उद्यम समूहलाई ५ लाखका दरले तथा ४५ युवालाई शैक्षिक प्रमाण पत्रको आधारमा २ लाखका दरले चक्रीय कोष (revolving fund) का रूपमा ऋण प्रवाह भएको छ। ब्याज अनुदान रु.२० लाख २४ हजार वितरण भएको छ।
- ७.१३ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म ९६ हजार ७ सय ६ महिला र ९२ हजार १८७ पुरुष गरी कुल १ लाख ९० हजार ९ सय १० जनाले व्यवसायिक तथा सीप विकास तालिम प्राप्त गरेका छन्। यसबाट स्वरोजगार युवाको सङ्ख्या वृद्धि भई आयआर्जनमा वृद्धि हुने अपेक्षा गरिएको छ।
- ७.१४ देशका ७७ जिल्लाका ३३७ स्थानीय तहमा गरिबसँग विश्वेश्वर कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ। अति विपन्न परिवारहरूलाई समेटेर ६,००० समूह गठन भएका छन्। यस कार्यक्रम अन्तर्गत आन्तरिक बचत सङ्कलन तथा परिचालन, बिउ पुँजी परिचालन र विभिन्न आयमूलक तथा साना पूर्वाधार विकासका कार्यहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। यस कार्यक्रमले गरिब परिवारको क्षमता अभिवृद्धि गर्नुको साथै राज्यको सेवा सुविधा र स्रोत साधनसम्मको विपन्न परिवारहरूको पहुँच सुनिश्चिततामा टेवा पुगेको छ।
- ७.१५ प्रदेश नं. १ का ८ जिल्ला, प्रदेश नं.२ का ७ जिल्ला र बागमती प्रदेशको सिन्धुलीमा सञ्चालित ग्रामीण उद्यम तथा विप्रेषण आयोजना (समृद्धि) अन्तर्गत वैदेशिक रोजगारीमा जाने १८ हजार ६ सय २३ युवाहरूलाई परामर्श प्रदान गरिएको छ। साथै, वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका कामदार तथा आप्रवासनमा रहेका व्यक्तिका घरपरिवारलाई बिउ पुँजीसहित उद्यमशीलता विकास तथा आपूर्ति शृङ्खला आवद्ध गराउने कार्य शुरू भएको छ।
- ७.१६ आर्थिक जोखिममा रहेका ४६६ अति विपन्न महिला घरघुरीहरूलाई Gender Action Learning System (GALS) विधिबाट प्रत्यक्ष सल्लाह दिई आर्थिक सशक्तिकरणमा टेवा पुऱ्याई आपूर्ति श्रृंखलामा आवद्ध गराइएको छ।

तालिम र परामर्श

- ७.१७ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म सुरक्षित आप्रवासन परियोजनाबाट तालिम र परामर्श लिनेको सङ्ख्या ७१ हजार ८९ रहेको छ। कुल लाभग्राहीमध्ये आप्रवासी स्रोत केन्द्रमा सेवा लिन आएका ९१ प्रतिशत, कानूनी सहायता तथा परामर्श २ प्रतिशत, सीप विकास २ प्रतिशत र वित्तीय साक्षरता ५ प्रतिशत छन् भने मनोसामाजिक परामर्श लिने सेवाग्राहीको सङ्ख्या एक प्रतिशत भन्दा कम रहेको छ।
- ७.१८ नागरिकलाई काम र रोजगारीमा आवद्ध गर्ने उद्देश्यले आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा काठमाडौँमा ३४६ युवालाई तालिम प्रदान गरिएको छ। संघीयता कार्यान्वयनसँगै व्यवसायिक

तालिम प्रतिष्ठानहरू प्रदेशमा हस्तान्तरण भएकोले गत वर्षको तुलनामा तालिम लिनेको सङ्ख्या न्यून देखिएको हो ।

- ७.१९ नेपाली नागरिकहरू विदेशमा गई काम गर्नेको तुलनामा औपचारिक माध्यमबाट विदेशी नागरिकहरू नेपालमा आई काम गर्ने सङ्ख्या निकै न्यून रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा १,११९ गैर नेपाली नागरिकले नेपालमा काम गर्न श्रम स्वीकृति लिएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुन मसान्तसम्म ९३३ विदेशीले श्रम स्वीकृति लिएका छन् । श्रम स्वीकृति नवीकरण गर्ने विदेशी नागरिकको सङ्ख्या ६८१ रहेको छ ।

तालिका ७(ड): श्रम स्वीकृति लिने विदेशी नागरिकको सङ्ख्या

श्रम स्वीकृतिको विवरण	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
नयाँ श्रम स्वीकृति	३८७	८६९	१३३३	५८४	१२४५	१६०८	१११९	९३३
श्रम स्वीकृति नवीकरण	९४	८७६	५४९	४३६	५७१	९६२	८६२	६८१

स्रोत: श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, २०७६

*फागुनसम्मको ।

- ७.२० आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म १,१५९ श्रम प्रतिष्ठानहरूको निरीक्षण कार्य सम्पन्न भएको छ । यस अवधिमा १०२ श्रम प्रतिष्ठानहरूलाई श्रमिक आपूर्तिकर्ताको ईजाजतपत्र प्रदान गरिएको छ । यसैगरी चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्ममा १,१३१ श्रम प्रतिष्ठानको न्यूनतम पारिश्रमिक कार्यान्वयनको अनुगमन गरिएको छ ।

वैदेशिक रोजगार

- ७.२१ विगत लामो समयदेखि वैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्त विप्रेषण आयबाट गरिवी निवारण र आर्थिक क्रियाकलापहरू विस्तारमा महत्त्वपूर्ण योगदान रहदै आएको छ । नेपाल कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा उच्च विप्रेषण भित्र्याउने मुलुकहरूको सूचीमा रहेको छ । विगत १० वर्षको औसत विप्रेषण आप्रवाह कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा २५ प्रतिशत रहेको छ । वैदेशिक रोजगारीले विप्रेषणका साथै सामाजिक तथा मानवीय पुँजीको रूपमा ज्ञान, सीप र अनुभव हासिल भई उद्यमशीलता विकास हुने अनुमान रहेको छ ।

तालिका ७(च): श्रम स्वीकृति लिई वैदेशिक रोजगारीमा गएका कामदारको विवरण (सङ्ख्यामा)

देश	२०७५ असार सम्म			आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा			२०७६ फागुनसम्म		
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा
कतार	१२५१७८ ७	१९४०५	१२७११९ २	२७४५२	२३८३	२९८३५	१२७९२३ ९	२१७८८	१३०१०२ ७
मलेशिया	१२९३५७ १	३००८६	१३२३६५ ७	३८७६७	४००	३९१६७	१३३२३३ ८	३०४८६	१३६२८२ ४
साउदी अरब	९१८६२१	८४१०	९२७०३१	३९०३१	२४८	३९२७९	९५७६५२	८६५८	९६६३१०
यूएई	५७५३९१	५९८५५	६३५२४६	४४६९१	७३५५	५२०४६	६२००८२	६७२१०	६८७२९२

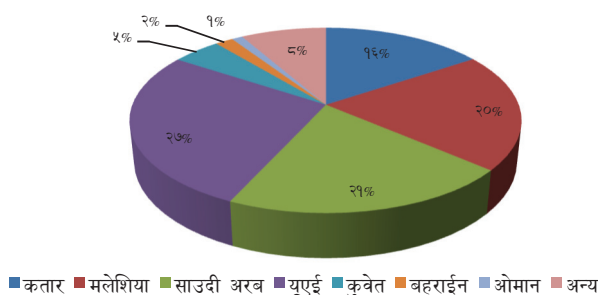
देश	२०७५ असार सम्म			आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा			२०७६ फागुनसम्म		
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा
कुवेत	११४९३७	४२८२२	१५७७५९	७७६६	१२०७	८९७३	१२२७०३	४४०२९	१६६७३२
बहराईन	५२०३७	४४९३	५६५३०	२८९३	४१२	३३०५	५४९३०	४९०५	५९८३५
ओमान	३२१५१	५७४२	३७८९३	१७०४	२९१	१९९५	३३८५५	६०३३	३९८८८
द. कोरिया	४०८९१	२१७६	४३०६७	४७	०	४७	४०९३८	२१७६	४३११४
लेबनान	१२३२	११५४२	१२७७४	२	३	५	१२३४	११५४५	१२७७९
ईजरायल	२३२४	४४९३	६८१७	३	११	१४	२३२७	४५०४	६८३१
अफगानिस्तान	१३८०१	५३	१३८५४	९१८	१	९१९	१४७१९	५४	१४७७३
जापान	१८३५०	१०१०	१९३६०	८०२	१३१	९३३	१९१५२	११४१	२०२९३
अन्य	६७९३२	२८५९६	९६५२८	८११५	५७५५	१३८७०	७६०४७	३४३५१	११०३९८
जम्मा	४३८३०२	२१८६८	४६०१७०	१७२१९	१८१९	१९०३८	४५५५२१	२३६८८	४७९२०९
	५	३	८	१	७	८	६	०	६

स्रोत: वैदेशिक रोजगार विभाग, २०७६

७.२२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म वैदेशिक रोजगारीको लागि श्रम स्वीकृति लिनेको सङ्ख्या ५० लाख ४१ हजार रहेको छ भने ४७ लाख ९२ हजार कामदार वैदेशिक रोजगारीमा गएका छन् । यसमध्ये ४५ लाख ५५ हजार पुरुष र २ लाख ३७ हजार महिला रहेका छन्। वैदेशिक रोजगारीमा गएका मध्ये १.५ प्रतिशत दक्ष, २४.० प्रतिशत अर्धदक्ष र ७४.५ प्रतिशत अदक्ष कामदार रहेका छन्।

७.२३ नेपालको वैदेशिक रोजगारीका प्रमुख गन्तव्यहरूमा कतार, मलेशिया, साउदी अरब, संयुक्त अरब ईमिरेट्स र कुवेत रहेका छन्। पछिल्ला वर्षहरूमा साईप्रस, रोमानिया, माल्दिभ्स, माल्टा, जोर्डन, टर्की जस्ता देशहरूलाई नेपाली युवाहरूले रोजगारीको गन्तव्य बनाएको देखिन्छ।

चार्ट ७(क): वैदेशिक रोजगारीमा गएका कामदारको देशगत विवरण

स्रोत: वैदेशिक रोजगार विभाग, २०७६

७.२४ मुलुक भित्र आर्थिक क्रियाकलापहरू अभिवृद्धि भई रोजगारीका अवसर सिर्जना हुँदै गएको र श्रम गन्तव्य मुलुकहरूबाट श्रमिक माग कम हुँदै गएकोले वैदेशिक रोजगारीको लागि श्रम स्वीकृति लिने सङ्ख्या घट्दो क्रममा छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म अघिल्लो

आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा वैदेशिक रोजगारको लागि श्रम स्वीकृति लिनेको कुल सङ्ख्यामा ०.०३ प्रतिशतले कमी आएको छ।

- ७.२५ २०७६ फागुनसम्म १,४४१ म्यानपावर कम्पनीहरूले वैदेशिक रोजगारीमा श्रमिक पठाउने ईजाजत प्राप्त गरेका छन्। जसमध्ये सक्रिय ५७.५ प्रतिशत र निष्क्रिय २८.१ प्रतिशत रहेका छन् भने १४.४ प्रतिशत म्यानपावर कम्पनीहरू प्रतिबन्धित रहेका छन्।

तालिका ७(छ): वैदेशिक रोजगारीमा श्रमिक पठाउन ईजाजत प्राप्त कम्पनीहरूको विवरण

कम्पनीको अवस्था	कम्पनी सङ्ख्या	प्रतिशत
सक्रिय	८२७	५७.५
निष्क्रिय	४०६	२८.१
प्रतिबन्धित	२०८	१४.४
निलम्बित	०	०.०
जम्मा	१४४१	१००.०

स्रोत: वैदेशिक रोजगार विभाग, २०७६

- ७.२६ नेपाल सरकारले संस्थागत रूपमा ११० देशहरूलाई वैदेशिक रोजगारीको लागि खुला गरेको छ भने व्यक्तिगत रोजगारीमा जाने प्रयोजनको लागि खुला गरेका देशहरू १७२ छन्। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म १ लाख ७२ हजार पुरुष र १८ हजार महिला गरी कुल १ लाख ९० हजार कामदार वैदेशिक रोजगारीमा गएका छन्। वैदेशिक रोजगारीमा गएका पुरुष र महिलाको अनुपात क्रमशः ९०.० प्रतिशत र १०.० प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ७(ज) : देशगत वैदेशिक रोजगारीको स्थिति (आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्मको)

देश	पुरुष	महिला	जम्मा
कतार	२७४५२	२३८३	२९८३५
मलेशिया	३८७६७	४००	३९१६७
साउदी अरब	३९०३१	२४८	३९२७९
यूएई	४४६९१	७३५५	५२०४६
कुवेत	७७६६	१२०७	८९७३
बहराईन	२८९३	४१२	३३०५
ओमान	१७०४	२९१	१९९५
द. कोरिया*	४७	०	४७
लेबनान	२	३	५
ईजरायल	३	११	१४
अफगानिस्तान	९१८	१	९१९
जापान	८०२	१३१	९३३
अन्य	८११५	५७५५	१३८७०
जम्मा	१७२१९१	१८१९७	१९०३८८

स्रोत: वैदेशिक रोजगार विभाग, २०७६

*ईपिएस् तर्फको कामदार समावेश गरिएको छैन

- ७.२७ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुन महिनासम्मको अवधिमा वैदेशिक रोजगारीको सिलसिलामा ५९७ नेपाली नागरिकको मृत्यु भएको छ। जसमध्ये ५८१ पुरुष र १६ महिला कामदार रहेका छन्। गत वर्ष ७५४ नेपाली नागरिकको वैदेशिक रोजगारीको क्रममा मृत्यु भएको थियो।

तालिका ७ (झ): वैदेशिक रोजगारीको क्रममा मृत्यु हुनेहरूको सङ्ख्या र आर्थिक सहायताको विवरण

आर्थिक वर्ष	पुरुष	महिला	जम्मा	आर्थिक सहायता रकम (रु. करोडमा)
२०७०/७१	८५३	२४	८७७	१२.०६
२०७१/७२	१०००	६	१००६	२१.७४
२०७२/७३	७९२	२४	८१६	२२.१७
२०७३/७४	७३८	१८	७५६	२२.६३
२०७४/७५	८०१	२०	८२१	४५.६५
२०७५/७६	७३१	२३	७५४	५०.०२
२०७६/७७*	५८१	१६	५९७	३७.३८

स्रोत: वैदेशिक रोजगार बोर्डको सचिवालय, २०७६

*फागुनसम्म ।

- ७.२८ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को पहिलो ८ महिनामा वैदेशिक रोजगारीको क्रममा मृत्यु भएका परिवारले रु ३७ करोड ३८ लाख आर्थिक सहायता प्राप्त गरेका छन्। आर्थिक वर्ष २०७४/७५ बाट आर्थिक सहायता वापतको रकम रु. ३ लाखबाट बढाएर ७ लाख गरिएको छ।

- ७.३४ वैदेशिक रोजगारीमा जानेहरूलाई सूचना तथा परामर्श, कानुनी सहयता, सीप विकास तालिम, मनोसामाजिक परामर्श र वित्तीय साक्षरता जस्ता सेवाहरू उपलब्ध गराउने उद्देश्यले स्थानीय तहको व्यवस्थापन तथा कार्यान्वयनमा सञ्चालन हुने सुरक्षित आप्रवासन परियोजना ३९ जिल्लामा विस्तार भएको छ ।

तालिका ७ (ज): वैदेशिक रोजगारीसम्बन्धी सेवा लिनेहरूको विवरण

आर्थिक वर्ष	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
आप्रवासी स्रोत केन्द्रमा सेवा लिन आएका सेवाग्राही (जना)	२९,४४१	९२,७३६	१,२६,६०५	१,१८,१८१	१,१३,७६६	८७,३७७	६४,४५८
कानुनी सहायता तथा परामर्श (जना)	२,०१६	१,६७०	१,९४३	२,०९१	२,९०५	३,०१५	१,७१५
सीप विकास (जना)	७९०	१,००१	२,३५३	३,०६१	१,२६३	१,२२९	१,०६७
मनोसामाजिक परामर्श सेवा (जना)	३१२	१,६३१	२,७८३	२,८०५	३३०४	२,११७	२३६
वित्तीय साक्षरता (जना)	०	६३४	१,०८८	१,५७१	१७८०	७१७	३,६१३
कुल	३२,५५९	९७,६७२	१,३४,७७२	१,२७,७०९	१,२३,०१८	९४,४५५	७१,०८९

स्रोत: श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, २०७६

*प्रथम आठ महिनाको।

७.३५ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा १,१५९ वटा श्रम विवाद समाधान गरिएको छ। साथै यस आर्थिक वर्षको फागुनसम्म वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी विभिन्न विषयका ८७९ उजुरी परेकोमा ५१९ उजुरी फरफारक भएको छ भने पुराना ३४० उजुरी तामेलिमा रहेका छन्।

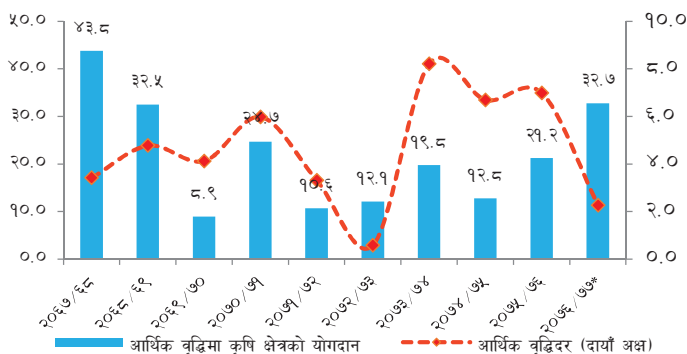
८. कृषि, वन तथा भूमिसुधार

- ८.१ आय, रोजगारी तथा खाद्य सुरक्षाको दृष्टिकोणले कृषि क्षेत्र अर्थतन्त्रको प्रमुख क्षेत्रको रूपमा रहँदै आएको छ। विगतका वर्षहरूदेखि नै कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान क्रमशः घट्दै जानु अर्थतन्त्रमा संरचनात्मक परिवर्तनको दृष्टिकोणले महत्त्वपूर्ण देखिए पनि साधनको उत्पादकत्व अभिवृद्धि गरी समग्र कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउनेतर्फ आर्थिक नीतिहरू केन्द्रित हुनु जरुरी छ। वन क्षेत्र विस्तार भएसँगै उपयोग पनि बढ्दै गएको छ। सार्वजनिक सेवा प्रवाह प्रभावकारी बनाउन र पारदर्शीता अभिवृद्धि गर्न भूमि प्रशासनमा विद्युतिय माध्यमबाट कारोबार शुरू भएको छ।

कृषि

- ८.२ कृषिमा प्रविधिको प्रयोग र व्यवसायिकता बढ्दै जानु तथा सेवा क्षेत्रको विस्तार हुनु जस्ता कारणले कृषि क्षेत्रमा जनसङ्ख्याको आबद्धता क्रमिकरूपमा घट्दै गइरहेको छ। सन् २००८ को नेपाल श्रमशक्ति सर्वेक्षणअनुसार कृषि क्षेत्रमा आबद्ध जनसङ्ख्या ७३.९ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०१८ मा यस्तो जनसङ्ख्या ६०.४ प्रतिशत रहेको छ।
- ८.३ आर्थिक वर्ष २०६७/६८ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्र (कृषि, वन र मत्स्यपालन) को योगदान ३७.१ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस्तो योगदान २७.७ प्रतिशत रहने अनुमान छ। पछिल्लो दशकमा नेपालको कृषि क्षेत्रको उत्पादन औसत ३.२ प्रतिशतले बढेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कृषि क्षेत्रको उत्पादन ५.१ प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस क्षेत्रको वृद्धि २.६ प्रतिशत रहने प्रारम्भिक अनुमान छ। धानको उत्पादनमा आएको कमी र कोरोना रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि अवलम्बन गरिएका उपायहरूले आपूर्ति प्रणालीमा आएको असहज परिस्थितिको कारण तरकारी, मासु र दुग्ध उत्पादनमा असर परेको छ। गहुँ, मकै तथा फलफूल बाली उत्पादनमा सामान्य वृद्धि हुने अनुमान छ।
- ८.४ कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान क्रमशः घट्दै गइरहेको भएतापनि आर्थिक वृद्धिमा कृषि क्षेत्रको योगदानमा भने उतारचढाव देखिएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को आर्थिक वृद्धिमा यस क्षेत्रको योगदान २१.२ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान ३२.७ प्रतिशत रहेको अनुमान छ।

चार्ट ८ (क): आर्थिक वृद्धिमा कृषि क्षेत्रको योगदान (प्रतिशतमा)

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७ को तथ्याङ्कबाट विश्लेषण गरिएको। *अनुमानित

दृष्टव्य: कृषि क्षेत्रको योगदानमा मत्स्यपालन उपक्षेत्रको योगदान समेत समेटिएको छ।

न्यूनतम समर्थन मूल्य

- ८.५ कृषकहरूको उत्पादन लागतबमोजिम प्रतिफल दिन, उनीहरूको हित प्रवर्द्धन गर्न र कृषि व्यवसाय प्रति उत्प्रेरित गर्न प्रमुख बालीहरू मध्ये धान र उखुको न्यूनतम समर्थन मूल्य तोकिएँ आएकोमा चालु आर्थिक वर्षदेखि गहुँको न्यूनतम समर्थन मूल्य समेत तोकिएको छ। यसबाट कृषकहरूलाई यी वस्तुहरूको बजारीकरणमा मूल्यको सुनिश्चित गर्न र कृषि क्षेत्रमा विचौलियाको प्रभावलाई समेत निरुत्साहित गर्न सहयोग पुग्ने अपेक्षा लिइएको छ।

तालिका ८(क): न्यूनतम समर्थन मूल्य तोकिएँका वस्तुहरू

वस्तुको नाम	मूल्य प्रति ईकाइ	न्यूनतम समर्थन मूल्य			
		२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७
उखु	रुपैयाँ प्रति क्वीन्टल			५३६.६	५३६.६
धान					
मोटा धान	रुपैयाँ प्रति क्वीन्टल	२०७०.०	१९५० देखि २१०० सम्म	२३३१.२	२५३२.८
मध्यम धान	रुपैयाँ प्रति क्वीन्टल	२२३०.०	२१५०.०	२४६०.६	२६७३.२
गहुँ	रुपैयाँ प्रति क्वीन्टल				३०१५.०

स्रोत: उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, २०७६

- ८.६ चालु आर्थिक वर्षमा मोटा धान र मध्यम धानको न्यूनतम समर्थन मूल्य प्रति क्वीन्टल क्रमशः रु. २,५३३ र रु. २,६७३ तोकिएको छ। त्यसैगरी गहुँ र उखुको न्यूनतम समर्थन मूल्य प्रति क्वीन्टल क्रमशः रु. ३,०१५ र रु. ५३७ तोकिएको छ।
- ८.७ नेपाल सरकारले तोकेको समर्थन मूल्यमा किसानसँग धान खरिद गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा किसानसँग मोटा र मध्यम गरी कुल १९ हजार ७ सय २४ मे.टन धान खरिद गरिएको छ।

कृषि बीमा

- ८.८ प्राकृतिक तथा अन्य प्रकोपहरूबाट हुनसक्ने कृषि बाली तथा पशुपन्छीको क्षतिबाट कृषि क्षेत्रको लगानीलाई सुरक्षा प्रदान गरी कृषि पेशाप्रतिको आकर्षण बढाउन २०६९ सालदेखि विभिन्न कृषि बीमा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ। आर्थिक वर्ष २०७०/७१ देखि कृषि बीमा अन्तर्गत बाली तथा पशुपन्छी बीमालाई पनि समावेश गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०७१/७२ देखि बीमा शुल्क रकममा ७५ प्रतिशत अनुदान दिने व्यवस्था गरिएको छ।
- ८.९ २०७६ फागुन मसान्तसम्ममा रु.१८ अर्ब ८२ करोड ७६ लाख बीमाङ्कको रु.८४ करोड ४४ लाख १६ हजार बीमा शुल्कमा रु. ६३ करोड ३३ लाख १२ हजार बराबरको अनुदान रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा रु.२२ अर्ब ९ करोड बीमाङ्कको रु.१ अर्ब ४४ लाख बीमा शुल्कमा रु. ७५ करोड ३५ लाख अनुदान प्रदान गरिएको थियो।

कृषि क्षेत्रका कार्यक्रमहरू

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना

- ८.१० प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गत साना व्यवसायिक उत्पादन केन्द्र (Pockets) र व्यवसायिक उत्पादन केन्द्र (Blocks) हाल प्रदेशबाट सञ्चालन गरिएको छ। व्यवसायिक उत्पादन तथा प्रशोधन केन्द्र (Zone) र वृहत व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (Super Zone) संघबाट सञ्चालन भईरहेका छन्।
- ८.११ प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाबाट हालसम्म ५ सय ८३ कस्टम हायरिंग सेन्टर, ३ सय ६९ पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टर, २ सय ५ हाइटेक र सेमी हाइटेक नर्सरी तथा ग्रीनहाउस जस्ता भौतिक पूर्वाधारको विकास गरिएको छ। १८ उद्योग, शीत भण्डार गृह, कृषि उपज भण्डारण गृह तथा प्रयोगशाला स्थापना गरिएको छ। परियोजनामा हालसम्म ६ सय ६४ जना कृषि स्नातक पढ्दै गरेका ईन्टर्नहरू समेत परिचालन गरिएको छ।

उन्नत बिउ विजन कार्यक्रम

- ८.१२ खाद्यान्न तथा तरकारी बालीको बिउ विकास र मासु तथा दूधको उत्पादन वृद्धिका लागि नक्ष सुधार गर्ने मुख्य उद्देश्य साथ प्रदेश नं. ५ र कर्णाली प्रदेशका ६ जिल्लाहरूमा किसानका लागि उन्नत बिउ विजन कार्यक्रम लागू भएको छ। यस अन्तर्गत ५ सय ७२ उप-आयोजनाहरूमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म रु. ३१ करोड पुरक अनुदान उपलब्ध गराइएको छ। आयोजनाका लक्षित क्रियाकलापहरू सम्पन्न भई धान, गहुँ, मकै र तरकारीको गरी कुल २२ हजार ७ सय ४८ मेट्रिक टन मुल बिउ तथा यथार्थ संकेत पत्र बिउको उत्पादन भएको छ।

८.१३ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म २ सय ७१ सिँचाइ पूर्वाधारहरूबाट करिव १ हजार ३ सय ९ हेक्टरमा थप सिँचाइ सुविधा पुगेको छ भने २७ गोदाम घरबाट ६ सय मेट्रिक टन बराबरको बिउको सुरक्षित भण्डारण भएको छ। यस कार्यक्रम अन्तर्गत स्थापित १७ डेरी क्लष्टर तथा पशुपालन उप-आयोजनाहरूबाट प्रतिदिन २८ हजार ४ सय ९३ लिटर दूधको उत्पादन भएको छ। बाख्रापालनसँग सम्बन्धित १ सय ८ उप-आयोजनाहरूका अनुदानग्राही कृषकले झण्डै १६ हजार खसी बोका तथा पाठापाठीहरू उत्पादन गरेका छन्।

साना तथा मझौला कृषक आयस्तर वृद्धि आयोजना

८.१४ प्रदेश नं. ५, कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेशका १० जिल्ला एशियाली विकास बैंकको सहयोगमा लागू भएको साना तथा मझौला कृषक आयस्तर वृद्धि आयोजना अन्तर्गत ६ सय ४५ उप-आयोजनाहरूमा रु. १ अर्ब १४ करोड ५२ लाख पुरक अनुदान उपलब्ध गराइएको छ।

८.१५ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म १८ हजार ८ सय ५१ मौरी घर वितरण गरिएको छ भने ३ सय ९२ सिँचाइ पोखरी निर्माण भएका छन्। त्यसैगरी, ३ सय ७५ सिँचाइका साना पूर्वाधारहरू निर्माण भएका छन्। जसबाट ३ हजार ७ सय १६ हेक्टर थप जमिनमा सिँचाइको सुविधा विस्तार भएको छ। यस अवधिमा ५ सय ५२ पावर टिलर, ४४ प्लान्टर, २३ हार्भेष्टर, ३० ग्रेडर, २८ हजार ७ सय ७३ प्लाष्टिक क्यारेट, ३ हजार ५ सय ६३ स्प्रे ट्याङ्की र ३ हजार ७ सय १८ हजार वितरण गरिएको छ।

८.१६ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म ५ हजार ३ सय ३१ प्लाष्टिक हाउस, ५३ स्क्रिन हाउस, ४ सय ९ च्याउ उत्पादनका लागि आधुनिक घर, ४ टिस्युकल्टर ल्याव र ६ च्याउको बिउको ल्यावको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। त्यसैगरी, ६५ प्रशोधन भवन, १०१ सङ्कलन केन्द्र तथा ग्रेडिङ्ग घर, २२ हजार ९ सय १९ मेट्रिक टन भण्डारण क्षमताको गोदाम घर र १० हजार १ सय ७५ मेट्रिक टन क्षमताका १० शीत भण्डारको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ।

कृषि क्षेत्रको उत्पादन स्थिति

८.१७ कृषि बालीहरूको उत्पादनमा खाद्यान्न बालीको हिस्सा उच्च रहँदै आएको छ। चालु आर्थिक वर्षको कुल कृषि उत्पादनको परिमाणमा खाद्यान्नबालीको अंश ४५.२ प्रतिशत, तरकारी १६.८ प्रतिशत, औद्योगिक बाली १४.५ प्रतिशत, नगदेबालीको १३.३ प्रतिशत र अन्यको १०.२ प्रतिशत रहने अनुमान छ। यस अवधिमा खाद्यान्न बाली, नगदे बाली, दलहन बाली, फलफूल र मसला बालीको उत्पादन बढेको छ भने तरकारी, औद्योगिक बाली र तेलहन

बालीको उत्पादन घटेको छ। कृषि बालीहरूमा औद्योगिक बालीको उत्पादकत्व उच्च रहेको छ भने तेलहन बालीको उत्पादकत्व न्यून रहेको छ।

तालिका ८ (ख) : कृषि बालीहरूको उत्पादन स्थिति

विवरण	क्षेत्रफल (हजार हेक्टरमा)	उत्पादन (हजार मेट्रिक टन)	उत्पादन परिवर्तन (प्रतिशतमा)	उत्पादकत्व (मेट्रिक टन प्रति हेक्टर)
खाद्यान्न बाली	३४१८.२	१०९९२.७	२.९	३.२२
नगदे बाली	४३०.७	३२२९.७	३.६	७.५०
औद्योगिक बाली	११८.६	३५१९.०	-४.५	२९.६८
दलहन बाली	३४०.७	४०४.२	५.८	१.१९
तेलहन बाली	२५८.१	२७८.३	-१.४	१.०८
मसला बाली	७०.३	५५०.३	१.३	७.८३
फलफूल	-	१२४९.७	६.१	
तरकारी	-	४०८९.२	-४.३	

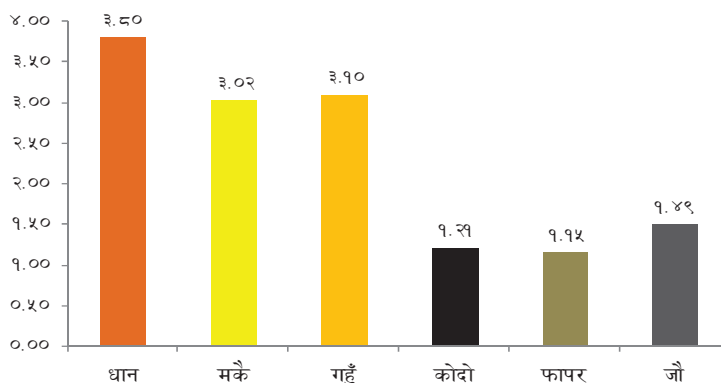
स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७६।

टिप्पणी: खाद्यान्न बालीमा धान, गहुँ, मकै, कोदो, जौ र फापर समावेश गरिएको छ। नगदे बालीमा आलु र महलाई समावेश गरिएको छ। औद्योगिक बालीमा उखु, जुट, चिया, कफी, माछा र कपासलाई समावेश गरिएको छ भने दलहन बालीमा मसुरो, चना अरहर, मास भटमास, ग्रास पी, गहत र अन्य दलहनबाली समावेश गरिएको छ। मसला बालीमा अलैची, अदुवा, लसुन, बेसार र खुर्सानी समावेश गरिएको छ।

खाद्यान्न बाली उत्पादन स्थिति

८.१८ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा खाद्यान्न बाली लगाइएको क्षेत्रफलमा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को तुलनामा ०.९ प्रतिशतले हास आएको छ। भूमिको खण्डीकरण हुँदै खेतीयोग्य जमिन घर घडेरीको लागि ओगटिनु र युवाहरू विदेश पलायन भई श्रमको अभावले खेतीयोग्य जमिनको क्षेत्रफल घटेको छ। चालु आर्थिक वर्षमा धान बालीको उत्पादनमा हास आएपनि मकै, गहुँ र जौ बालीको उत्पादन र उत्पादकत्व दुवै उच्च रहेकोले समग्र खाद्यान्न बालीको उत्पादन र उत्पादकत्वमा भने क्रमशः २.९ प्रतिशत र ३.८ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान छ।

चार्ट ८ (ख): चालु आर्थिक वर्षमा खाद्यान्न बालीको उत्पादकत्व (मेट्रिक टन प्रति हेक्टरमा)

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७६

- ८.१९ प्रमुख खाद्यान्न बालीको रूपमा रहेको धान बालीको क्षेत्रफल आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को तुलनामा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा २.२ प्रतिशतले हास भएको छ। मौसम प्रतिकूलताले गर्दा समयमा रोपाई हुन नसकि केही जमिन बाँझो रहेकोले धान बालीको क्षेत्रफलमा हास आएको छ। धान बालीको उत्पादन अघिल्लो आर्थिक वर्षमा ८.९ प्रतिशतले बढेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा १.१ प्रतिशतले घटेको छ।
- ८.२० चालु आर्थिक वर्षमा धान बालीको उत्पादकत्व भने १.१ प्रतिशतले बढेको छ। उन्नत तथा हाइब्रिड जातका बिउको उपलब्धता तथा प्रयोगमा आएको वृद्धि, औसतको तुलनामा लामो मनसुन अवधि, रासायनिक मलको सहज उपलब्धता तथा सिँचाई प्रविधिमा आएको सुधार जस्ता कारणले धानबालीको उत्पादकत्व हालसम्मकै उच्च रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७३/७४ मा बिउ प्रतिस्थापन दर १४.५ रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा २०.५ पुगनुले पनि धान बालीको उत्पादकत्व उच्च रहेको छ।
- ८.२१ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को तुलनामा मकै बालीको क्षेत्रफल ०.२ प्रतिशतले बढेर चालु आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा ९ लाख ५८ हजार १ सय ५० हेक्टर कायम भएको छ। यस अवधिमा मकै बालीको उत्पादन र उत्पादकत्व क्रमशः ६.७ प्रतिशत र ६.५ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ।
- ८.२२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा गहुँ बाली लगाइएको क्षेत्रफल गत आर्थिक वर्षको तुलनामा ०.३ प्रतिशतले वृद्धि भई ७ लाख ५ हजार ८ सय ८७ हेक्टर कायम भएको छ। यस अवधिमा गहुँको उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा क्रमशः ८.९ प्रतिशत र ८.७ प्रतिशत वृद्धि भई २१ लाख ८५ हजार २ सय ८९ मेट्रिक टन उत्पादन हुने अनुमान छ।

खाद्यान्न बालीको प्रदेशगत उत्पादन स्थिति

८.२३ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा धान बालीको कुल उत्पादन ५५ लाख ५० हजार ८ सय ७८ मेट्रिक टन मध्ये सबैभन्दा बढी २५.६ प्रतिशत प्रदेश नं. २ मा उत्पादन हुने अनुमान छ। प्रदेश नं. १ र प्रदेश नं. ५ मा कुल उत्पादनको क्रमशः २२.४ प्रतिशत र २१.४ प्रतिशत उत्पादन हुने अनुमान रहेको छ। कर्णाली प्रदेशमा सबैभन्दा कम (कुल उत्पादनको २.४ प्रतिशत) उत्पादन हुने देखिन्छ।

८.२४ प्रदेशगतरूपमा हेर्दा चालु आर्थिक वर्षमा धानको उत्पादन प्रदेश नं. १, कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा गत आर्थिक वर्षको तुलनामा बढेको छ भने अन्य प्रदेशमा यसको उत्पादन घटेको छ।

तालिका ८ (ग): चालु आर्थिक वर्षमा प्रमुख खाद्यान्न बालीको प्रदेशगत उत्पादनको अनुपात
(कुल उत्पादनको प्रतिशतमा)

प्रदेश	धान	मकै	गहुँ	कोदो	जौ	फापर
प्रदेश नं. १	२२.४	२९.१	९.६	३०.९	६.०	२४.३
प्रदेश नं. २	२५.६	६.१	२९.०	०.५	०.७	०.०
बागमती	९.२	२२.५	७.९	२२.१	८.१	२२.९
गण्डकी	७.४	१६.०	४.७	३१.७	८.६	२२.७
प्रदेश नं. ५	२१.४	१३.९	२४.७	३.५	११.०	९.५
कर्णाली	२.४	८.२	८.१	६.३	४३.७	१९.२
सुदूरपश्चिम	११.६	४.२	१६.०	५.०	२१.९	१.३
कुल उत्पादन @	५५५०८७८	२८९३९८७	२१८५२८९	३१७९८७	३३२९९	११२३५
उत्पादकत्व #	३.८०	३.०२	३.१०	१.२१	१.४९	१.१५

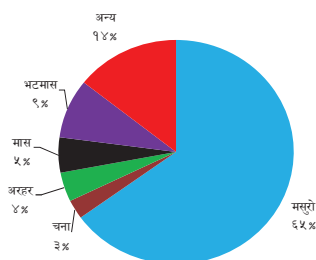
स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७६ # (मेट्रिक टन प्रति हेक्टर) @ (मेट्रिक टन) *अनुमानित

८.२५ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा गहुँ बालीको सबैभन्दा बढी उत्पादन प्रदेश नं. २ मा कुल उत्पादनको २९.० प्रतिशत र मकै तथा फापर बालीको उत्पादन प्रदेश नं. १ मा क्रमशः २९.१ प्रतिशत र २४.३ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

दलहन बाली

८.२६ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा मसुरो, चना, अरहर, गहत, मास, भटमास लगायतका दलहन बाली लगाइएको क्षेत्रफल गत आर्थिक वर्षको तुलनामा २.७ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। यस अवधिमा दलहन बालीको उत्पादन ५.८ प्रतिशतले बढेर ४ लाख ४ हजार २ सय १० मेट्रिक टन रहने अनुमान छ।

तालिका ८(ग) : चालु आर्थिक वर्षमा दलहन बालीको उत्पादन संरचना

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७६

ट्रष्टव्य: अन्य अन्तर्गत ग्रास पी, गहतलगायतका दलहन बालीहरू समावेश गरिएको छ।

- ८.२७ चालु आर्थिक वर्षमा दलहन बालीको उत्पादकत्व ३.० प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा दलहन बालीको उत्पादन ३.६ प्रतिशतले बढेको थियो भने उत्पादकत्व ४.० प्रतिशतले घटेको थियो।
- ८.२८ चालु आर्थिक वर्षमा दलहन बालीको कुल उत्पादनमा ६५.० प्रतिशत हिस्सा मसुरो बालीको रहेको अनुमान छ। यस अवधिमा मसुरो बालीको उत्पादन र उत्पादकत्व क्रमशः ४.६ प्रतिशत र २.६ प्रतिशतले बढेको अनुमान छ। यस अवधिमा चना र भटमासको उत्पादन क्रमशः ५.७ प्रतिशत र ९.४ प्रतिशतले बढेको अनुमान छ। चालु आर्थिक वर्षमा दलहन बाली मध्ये सबैभन्दा बढी उत्पादकत्व भटमासको १.३ मेट्रिक टन प्रति हेक्टर रहेको छ।

तेलहन बाली

- ८.२९ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा तेलहन बाली लगाइएको क्षेत्रफल १.५ प्रतिशतले घटेको छ। त्यसैगरी तेलहन बालीको उत्पादन अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा १.४ प्रतिशतले हास भई २ लाख ७८ हजार ३ सय २५ मेट्रिक टन पुग्ने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा तेलहन बालीको उत्पादन १४.८ प्रतिशतले बढेको थियो। यद्यपि, चालु आर्थिक वर्षमा तेलहन बालीको उत्पादकत्व भने ६.८ प्रतिशतले बढेर १.०८ मेट्रिक टन प्रति हेक्टर रहने अनुमान छ।

नगदे बाली

- ८.३० चालु आर्थिक वर्षमा नगदेबाली (आलु र मह) को उत्पादन ३.६ प्रतिशतले बढेर ३२ लाख ३० हजार मेट्रिक टन कायम रहने अनुमान छ। यस अवधिमा आलु र महको उत्पादकत्व प्रति हेक्टर क्रमशः १७.२ मेट्रिक टन र ०.०२ मेट्रिक टन रहने अनुमान छ।

तरकारी बाली

८.३१ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा तरकारीको उत्पादन आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को तुलनामा ४.३ प्रतिशतले हास आई ४० लाख ८९ हजार मेट्रिक टन रहने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो उत्पादन ४.० प्रतिशतले बढेको थियो।

फलफूल

८.३२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फलफूलको उत्पादन अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा ६.१ प्रतिशतले बढेर १२ लाख ५० हजार मेट्रिक टन पुग्ने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो उत्पादन १६.६ प्रतिशतले बढेको थियो।

औद्योगिक बाली

८.३३ औद्योगिक बालीतर्फ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ कपासबाहेकका सबै औद्योगिक बालीको उत्पादन घट्ने अनुमान छ। चालु आर्थिक वर्षमा उखुको उत्पादन ४.४ प्रतिशत, जुट ४.० प्रतिशत, चिया ३.७ प्रतिशत, कफी ४.७ प्रतिशत र माछा ८.८ प्रतिशतले घट्ने अनुमान छ। यस अवधिमा कपासको उत्पादन भने ४१.४ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ।

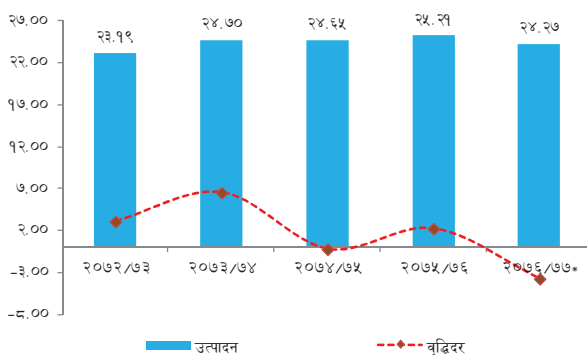
चार्ट ८(घ) : उखुको उत्पादन र वृद्धिदर (उत्पादन लाख मेट्रिक टनमा)

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७६

८.३४ चालु आर्थिक वर्षमा उखु, जुट र चियाको उत्पादकत्व प्रति हेक्टर क्रमशः ४९.६ मेट्रिक टन, १.३ मेट्रिक टन र ०.९ मेट्रिक टन रहने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो उत्पादकत्व क्रमशः ४९.७ मेट्रिक टन, १.५ मेट्रिक टन र १.१ मेट्रिक टन रहेको थियो

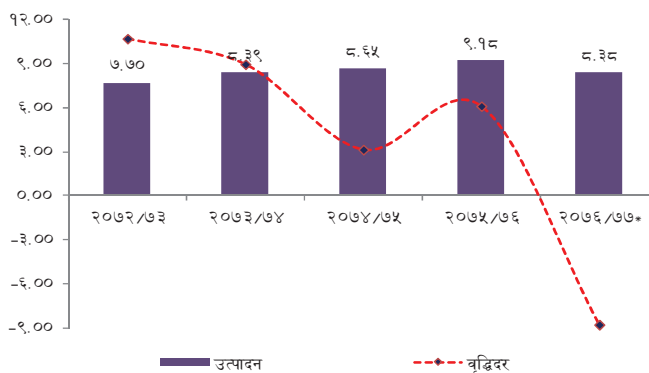
चार्ट ८ (ड) : चियाको उत्पादन र वृद्धिदर (उत्पादन हजार मेट्रिक टनमा)

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७६

८.३५ चालु आर्थिक वर्षमा पोखरीमा उत्पादन हुने माछाको उत्पादकत्व ४.७ मेट्रिक टन प्रति हेक्टर रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो उत्पादकत्व ४.९ मेट्रिक टन रहेको थियो। यद्यपि, माछाको उत्पादनमा भने पोखरी तथा प्राकृतिक जलाशय व्यवस्थापनबाट हुने उत्पादनलाई समेत समावेश गरिएको छ।

चार्ट ८(च) : माछाको उत्पादन र वृद्धिदर (उत्पादन हजार मेट्रिक टनमा)

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७६

मसला बाली उत्पादन स्थिति

८.३६ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा अलैंची, अदूवा, लसुन, बेसार, खुर्सानीलगायतका मसला बालीहरूको उत्पादन आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को तुलनामा ९.५ प्रतिशतले वृद्धि भई ५ लाख ५० हजार २ सय ८१ मेट्रिक टन रहने अनुमान छ। यस अवधिमा मसला बाली लगाइएको क्षेत्रफल २.९ प्रतिशतले घटेर ७० हजार ३ सय २१ हेक्टर पुग्ने अनुमान छ भने उत्पादकत्व १२.८ प्रतिशतले बढेर प्रति हेक्टर ७.८ मेट्रिक टन कायम हुने देखिएको छ।

पशुपन्ध्रीजन्य उत्पादन स्थिति

८.३७ २०७५ फागुनसम्मको तुलनामा २०७६ फागुनसम्ममा पशुपन्ध्रीको सङ्ख्या मध्ये गाई/गोरु, भैसी/राँगो, बाख्रा/बोका/खसी, भेडा/भेडी, सुँगुर/बुङ्गुर, कुखुरा/हाँस, दुधालु गाई, फुल दिने कुखुरा/हाँसको सङ्ख्यामा वृद्धि भएको छ भने दुधालु भैसी, खरायो, याक/नाक/चौरी र घोडा/खच्चड/गधाको सङ्ख्यामा भने हास आएको छ।

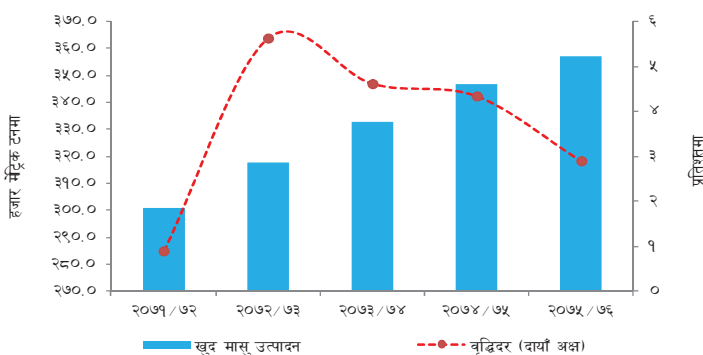
तालिका ८(घ): प्रतिव्यक्ति दूध र अण्डा उपलब्धता

आर्थिक वर्ष	दूध	प्रति व्यक्ति दूधको उपलब्धता		प्रति व्यक्ति अण्डाको उपलब्धता
	(हजार मेट्रिक टन)	किलोग्राममा	फुल (अण्डा) लाखमा	
२०७१/७२	१७२५	६२	८९९५	३२
२०७२/७३	१८५४	६५	१२०८१	४३
२०७३/७४	१९११	६७	१३५२३	४७
२०७४/७५	२०८५	७२	१५१२३	५२
२०७५/७६	२१६८	७४	१५४९७	५३

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्ध्री विकास मन्त्रालयको तथ्याङ्कबाट गणना गरिएको।

८.३८ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म दूधको उत्पादन अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा २.१ प्रतिशतले वृद्धि भई १५ लाख ६ हजार ९ सय ३४ मेट्रिक टन पुगेको छ। साथै, यस अवधिमा मासुको उत्पादन १.८६ प्रतिशतले वृद्धि भई २ लाख ५२ हजार ६ सय २२ मेट्रिक टन पुगेको छ।

चार्ट ८(छ): पछिल्लो ५ वर्षको मासुको उत्पादन

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्ध्री विकास मन्त्रालय, २०७६

द्रष्टव्य: खुद मासु उत्पादनमा राँगो, भेडा, खसि, बोका, सुँगुर/बुङ्गुर, कुखुरा र हाँसको मासुको उत्पादनलाई समावेश गरिएको छ।

८.३९ आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा वार्षिक प्रति व्यक्ति अण्डाको उपलब्धता ५२ रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा बढेर ५३ पुगेको छ। त्यसैगरी, आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा वार्षिक प्रतिव्यक्ति दूधको उपलब्धता ७४ किलोग्राम रहेको छ।

कृषि उत्पादनका कारक

८.४० **सिँचाइ:** २०७६ फागुनसम्म कुल २६ लाख ४१ हजार हेक्टर कृषियोग्य जमिन मध्ये ५६.० प्रतिशत अर्थात १४ लाख ७९ हजार हेक्टर क्षेत्रफलमा सिँचाइ सुविधा पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म थप २ हजार २ सय ४३ हेक्टर (संघबाट भएको थप सिँचाइ विस्तार मात्र) क्षेत्रफलमा सतह सिँचाइ सुविधा विस्तार भएको छ। सिँचित क्षेत्रफलको करिब ३३.० प्रतिशत जमीनमा मात्र बाह्र महिना सिँचाइ सुविधा पुगेको अनुमान छ।

मन्जुषा बक्स ८ (क): राष्ट्रिय गौरवका सिँचाइ आयोजनाको उपलब्धी

रानी जमरा कुलरिया सिँचाइ आयोजना

आर्थिक वर्ष २०६८/६९ देखि शुरू भई आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य राखिएको यस आयोजना कैलाली जिल्लामा सञ्चालनमा रहेको छ। यस आयोजनाबाट कैलाली जिल्लाको करिब २० हजार ३ सय हेक्टर क्षेत्रफलमा व्यवस्थित सिँचाइ सुविधाको पहुँच पुऱ्याउने लक्ष्य रहेको छ। हालसम्म रु. ११ अर्ब ५४ करोड खर्च भइसकेको यस आयोजनाबाट सिँचाइको लागि INTAKE को निर्माण सम्पन्न भइसकेको छ। साथै ९५.० प्रतिशत मुल नहरको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ भने ९०.० प्रतिशत सिँचाइका संरचनाहरू निर्माण भएका छन्। त्यसैगरी, ४५.० प्रतिशत जलविद्युतको कार्य पनि सम्पन्न भएको छ। फिडर नहर आधुनिकीकरणको सबै कार्य सम्पन्न भएको छ।

बबई सिँचाइ आयोजना

आर्थिक वर्ष २०४५/४६ देखि शुरू भई आर्थिक वर्ष २०७८/७९ (नयाँ संशोधित कार्यतालिकाबमोजिम) मा सम्पन्न गर्न लक्ष्य राखिएको आयोजना बर्दिया जिल्लामा सञ्चालनमा रहेको छ। यस आयोजनाबाट बर्दिया जिल्लाको ३६ हजार हेक्टर क्षेत्रफलमा सिँचाइ सुविधा पुऱ्याउने लक्ष्य रहेको छ। हालसम्म रु. ७ अर्ब ६५ करोड खर्च भइसकेको यस आयोजनाबाट हेडवर्क्स, मूल तथा शाखा निर्माण भई २९ हजार ५ सय हेक्टर जमिनमा सिँचाइ सुविधा पुगेको छ।

भेरी बबई डाइभर्सन बहुउद्देश्य आयोजना

आर्थिक वर्ष २०६८/६९ देखि शुरू भई आर्थिक वर्ष २०७९/८० (नयाँ संशोधित कार्यतालिकाबमोजिम) मा सम्पन्न गरिने यस आयोजनाबाट बाँके र बर्दिया जिल्लाको ५१ हजार हेक्टर क्षेत्रफलमा सिँचाइ सुविधा पुऱ्याउने तथा ४८ मेगावाट जलविद्युत उत्पादन गर्ने लक्ष्य रहेको छ। हालसम्म रु. १० अर्ब ३४ करोड खर्च भइसकेको यस आयोजनाबाट १२.२ कि.मी. शुरू निर्माण कार्यको ब्रेक-थु सम्पन्न भएको छ।

सिकटा सिँचाइ आयोजना

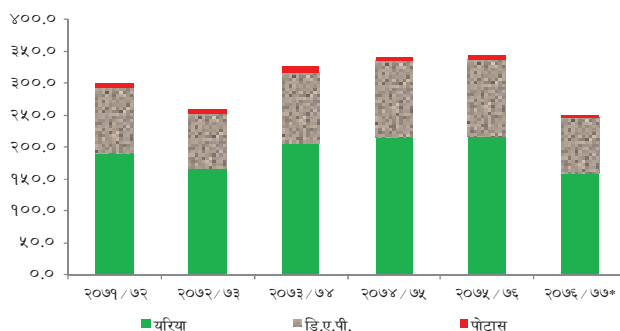
आर्थिक वर्ष २०६२/६३ देखि शुरू भई चालु आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरिने यस आयोजनाबाट बाँके जिल्लाको ४२ हजार ७ सय ६६ हेक्टर क्षेत्रफलमा सिँचाइ सुविधा पुऱ्याउने लक्ष्य रहेको छ। हालसम्म रु. १५ अर्ब ५१ करोड खर्च भइसकेको यस आयोजनाबाट हेडवर्क्स र मुल नहरको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। त्यसैगरी सिधनिया शाखाको ८०.० प्रतिशत निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ भने पूर्वी मूल नहरको निर्माण कार्य १६ कि.मी. खण्डमा सम्पन्न हुने क्रममा रहेको छ।

स्रोत: ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालय।

८.४१ **कृषि कर्जा:** २०७५ फागुनसम्म कुल कृषि कर्जा रु.१ खर्ब ८० अर्ब ४२ करोड परिचालन भएकोमा २०७६ फागुनसम्म यस्तो कर्जा २२.२ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.२ खर्ब २० अर्ब ४३ करोड पुगेको छ। कृषि कर्जा मध्ये पशुपालनसम्बन्धी कर्जाको अनुपात ३७.६ प्रतिशत, खेतीपातीसम्बन्धी कर्जाको अनुपात १५.९ प्रतिशत र अन्य कृषिजन्य सेवाको अनुपात ४६.५ प्रतिशत रहेको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्ममा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूबाट रु. २६ अर्ब ९७ करोड बराबरको कृषि कर्जा प्रवाह भएकोमा पशुपालन अन्तर्गत रु. १६ अर्ब २२ करोड, खेतीपातीसम्बन्धी सेवाको लागि रु. ५ अर्ब २४ करोड र अन्य कृषिजन्य सेवाको लागि रु. ५ अर्ब ५१ करोड रहेको छ।

८.४२ **रासायनिक मल:** पछिल्ला वर्षहरूमा रासायनिक मलको उपलब्धता थप सहज बन्दै गएको कारण सोको प्रत्यक्ष प्रभाव कृषि उपजहरूको उत्पादन र उत्पादकत्वमा समेत पर्दै गएको छ। २०७६/७७ को फागुनसम्ममा २ लाख ५० हजार ५ सय ३५ मेट्रिक टन रासायनिक मल वितरण गरिएको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा १ लाख ९१ हजार ५ सय ३६ मेट्रिक टन रासायनिक मल वितरण गरिएको थियो। २०७७ असार महिनासम्मको लागि पर्याप्त रासायनिक मलको भण्डारण रहेको स्थिति छ।

चार्ट ८(ज): पछिल्लो ५ वर्षको रासायनिक मलको आयात (हजार मेट्रिक टनमा)

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७६

*फागुनसम्मको

कृषि अनुसन्धान

८.४३ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा धानका ५ वटा जातहरू उन्मोचनको लागि सिफारिस गरिएको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा गहुँ, काक्रो, आलुलगायतका ७ वटा जातको उन्मोचन गरिएको थियो। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्ममा ८८ बालीका ६ सय ६८ स्थानीय जातहरू सङ्कलन गरिएको छ। यसैगरी यस अवधिमा ३७ बालीका ३ सय ७० स्थानीय जातका बिउलाई सुरक्षित रूपमा मध्यकालिन र दीर्घकालीन संरक्षण कक्षमा राखिएको छ।

तालिका ८(ड): स्रोत बीउ उत्पादन तथा बालीको जात उन्मोचन विवरण

आर्थिक वर्ष	स्रोत बीउ उत्पादन (मे. टन)	बाली, वागवानी र घाँसको जात उन्मोचन (सङ्ख्या)
२०६६/६७	७१५.०	-
२०६७/६८	८०६.०	१३
२०६८/६९	९११.८	७
२०६९/७०	१००९.४	४
२०७०/७१	१००२.८	१०
२०७१/७२	९७५.४	१४
२०७२/७३	९७०.७	१०
२०७३/७४	१०११.९	११
२०७४/७५	९०७.३	१४
२०७५/७६	९५०.६	१९
२०७६/७७*	३०१.५	५

स्रोत: नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद्, २०७६

*फागुनसम्मको

- ८.४४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म धान, गहुँ, मकै, जौ, कोदो, फापर, आलु, दलहन, उखु, अदुवा, वेसार, तरकारी गरी ३ सय २ मेट्रिक टन स्रोत बिउ उत्पादन गरिएको छ। अधिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो उत्पादन १ सय ९३ मेट्रिक टन रहेको थियो।

साना किसानका लागि लगानी

- ८.४५ २०७६ फागुनसम्म साना किसान विकास कार्यक्रममा ८ सय २९ सहकारी संस्थाहरू आवद्ध भएका छन्। यी सहकारीहरूबाट सेवा प्राप्त गरेका परिवारको सङ्ख्या गत वर्षको तुलनामा २०७६ फागुनसम्ममा १७.२ प्रतिशतले वृद्धि भई ८ लाख १४ हजार ४ सय ७१ पुगेको छ। यसबाट ४१ लाख जनसङ्ख्या लाभान्वित भएको अनुमान छ।
- ८.४६ साना किसान विकास कार्यक्रम अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को फागुनको तुलनामा कर्जा लगानी चालु आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा १६ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. १२ अर्ब २४ करोड ४६ लाख पुगेको छ। यस अवधिमा ऋण असुली तर्फ १९.० प्रतिशतले वृद्धि भएको छ भने लगानीमा रहेको ऋण रकमतर्फ गत वर्षको तुलनामा १९.० प्रतिशतले खुद वृद्धि भई रु. २१ अर्ब ९० करोड ९९ लाख पुगेको छ।
- ८.४७ साना किसान सदस्यहरूको शेयर, बचत र जगेडा कोषहरू २०७६ फागुनसम्म गतवर्षको तुलनामा १८.० प्रतिशतले वृद्धि भई कुल रु. ३७ अर्ब ४ करोड ४ लाख पुगेको छ। यस कार्यक्रमबाट गत आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को फागुनसम्म रु. ४५ अर्ब ९० करोड ५७ लाख कर्जा प्रवाह भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा २१.० प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ५५ अर्ब ७६ करोड ८६ लाख पुगेको छ।
- ८.४८ आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को फागुनसम्म साना किसान विकास कार्यक्रम अन्तर्गत रु.९ अर्ब ४९ करोड ७१ लाख ऋण लगानी भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को फागुनसम्म सो लगानी रु.१० अर्ब ५८ करोड १ लाख पुगेको छ। सो अवधिमा ऋण असुली २२.०

प्रतिशतले वृद्धि भएको छ भने लगानीमा रहेको ऋण रकम गत वर्षको तुलनामा १५.० प्रतिशत अर्थात रु.२ अर्ब ३५ करोड ५५ लाखले खुद वृद्धि भई रु.१८ अर्ब ४० करोड ९४ लाख पुगेको छ।

- ८.४९ साना किसान विकास कार्यक्रम अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म ५९ जिल्लाका १ लाख ३७ हजार ९ सय ७० पशुपालक साना किसानलाई रु. १५ अर्ब ८८ करोड २९ लाख कर्जा प्रवाह भएको छ। यस अवधिमा प्रवाह भएको कर्जाबाट किसानहरूले ७ लाख ५९ हजार ८९ मासुजन्य र दूधजन्य पशुपन्छीको पालन गरेका छन्।

तालिका ८(च): पशुपालन र तरकारी खेती कर्जाको स्थिति

विवरण	आर्थिक वर्ष					फागुनसम्म	
	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७५/७६	२०७६/७७
कर्जा कारोबार गर्ने संस्था सङ्ख्या	३१३	३५५	४०५	४४६	४७६	४७६	४८७
कर्जालिने किसानको सङ्ख्या	५३६८०	६८८१६	८३२४२	१०२७४६	१२५०८७	११५९८३	१३७९७०
ऋण स्वीकृत (रु. करोडमा)	६१४.१	८८३.२	१२२३.३	१६२९.३	२१७४.९	२०६०.१	२५५९.६
ऋण लगानी रकम (रु. करोडमा)	४२३.७	५८८.२	७७२.५	१०३५.१	१३७२.६	१२३४.६	१५८८.३
पशु सङ्ख्या	२९५७९६	३७८०९८	४४९९३९	५५०८३३	६७७१३८	६२७३३१	७५९०८९
बाख्रा	२०६४१६	२५७७०५	३०४१९३	३६७४००	४४६०३४	४१९७०३	४९६९९३
बंगुर	३९३५९	४९८४७	५६६६९	६७२६३	८०४८८	७२९१२	८९६१०
पाडापाडी	१६७६३	२०४५४	२२६०९	२५९७९	३०११६	२८२४२	३२४६७
भैसी	३१७३३	४४७०२	५६३४६	७२१३९	९२३८४	८३६७९	१०५६६७
गाई	१५२५	५३९०	१०१२२	१८०५२	२८११६	२२७९५	३४३५२
तरकारी खेती कर्जा लगानी (रु. करोडमा)							५.५
क्षेत्रफल (हेक्टर)							१७१

स्रोत: साना किसान विकास लघुवित्त संस्था लिमिटेड, २०७६

* फागुनसम्मको

- ८.५० मासु तथा दूधजन्य पशुपालन कर्जा कार्यक्रमबाट हालसम्म रु. २१ अर्ब भन्दा बढीको मासु तथा दुग्धजन्य पदार्थ उत्पादन भएको अनुमान गरिएको छ । चालु आर्थिक वर्षदेखि तरकारी खेतीका लागि समेत यो सहूलियत कर्जा उपलब्ध गराउने व्यवस्था भएकोमा २०७६ फागुनसम्ममा १७१ हेक्टरमा तरकारी खेति गर्न रु. ५ करोड ४९ लाख बराबरको कर्जा लगानी भएको छ ।

- ८.५१ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा क्षमता अभिवृद्धि, सामाजिक सामुदायिक विकास, साना किसान सहकारी अनुसरण, कृषि तथा पशुपालन व्यावसाय प्रवर्द्धन, संस्थागत सुदृढीकरण र पशुधन सुरक्षण कार्यक्रममा गरी १ लाख ८ हजार ९ सय ९७ परिवार लाभान्वित भएका छन्।

- ८.५२ २०७२ बैशाखको विनासकारी भूकम्पबाट अति प्रभावित जिल्लाहरूमा विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम अन्तर्गत २० हजारभन्दा बढी परिवारलाई रु. १ अर्ब

बराबरको सहूलियत जीविकोपार्जन पुनर्स्थापना कर्जा लगानी भएको छ। यस कार्यक्रम अन्तर्गत ६४ भुकम्प प्रतिरोधी घर निर्माण भएको छ ।

- ८.५३ उन्नत बिउ विजन कार्यक्रम अन्तर्गत पश्चिम तथा मध्यपश्चिमाञ्चलका रुकुम पूर्व र पश्चिम, रोल्पा, सल्यान, प्युठान, गुल्मी र अर्घाखाँची जिल्लामा ७५ साना किसान सहकारीको सेवा विस्तार भएको छ। यस कार्यक्रमबाट ६० हजारभन्दा बढी परिवार लाभान्वित भएका छन्।
- ८.५४ साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्थाबाट २०-३० वर्ष उमेर समूहका कम्तिमा १२ कक्षा पास गरेका साना किसान सदस्यका ३ हजार १ सय ६२ जना छोराछोरीहरूले इजरायलमा कृषिसम्बन्धी सैद्धान्तिक र व्यवहारिक तालिमको अवसर प्राप्त गरेका छन्। छैठौँ चरणसम्म गएका २ हजार ६ सय ७७ जना नेपाल फर्किसकेका छन् भने सातौँ चरणमा गएका ४ सय ८५ जना यसै वर्ष भित्र नेपाल फर्कने कार्यक्रम रहेको छ।

कृषि उत्पादनको व्यापार

- ८.५५ नेपालबाट निकासी हुने प्रमुख कृषिजन्य वस्तुहरूमा तरकारी, चिया, मसला, बोसो तथा तेल, पशु आहारा र जुट तथा अन्य वनस्पति रेशा रहेका छन्। त्यसैगरी, नेपालतर्फ पैठारी हुने प्रमुख कृषिजन्य वस्तुहरूमा धान/चामल, मकै, तरकारी, फलफूल, पशुपन्छीको आहारा, बोसो तथा तेल, कपासलगायतका वस्तु रहेका छन्।
- ८.५६ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा रु. ५१ अर्ब ८० करोड बराबरको खाद्यान्न आयात भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्ममा यस्तो आयात रु. ४० अर्ब ८२ करोड रहेको छ। कुल खाद्यान्न आयातमा धान/चामलको हिस्सा ६०.० प्रतिशत रहेको छ। यस अवधिमा रु. १ करोड ७० लाख बराबरको खाद्यान्न निर्यात भएको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षमा यस्तो निर्यात रु. २ करोड ५० लाख रहेको थियो।
- ८.५७ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म रु. १ अर्ब ७८ करोड बराबरको मासु, माछा र तयारी माछामासु आयात भएको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षमा यस्तो आयात रु. २ अर्ब १६ करोड रहेको थियो।
- ८.५८ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म अलैची, अदुवा, बेसार, खुर्सानीलगायतका मसलाहरूको आयात रु. ७ अर्ब ६९ करोड र निर्यात रु. ३ अर्ब ८० करोड बराबरको रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो आयात रु. ११ अर्ब ४२ करोड र निर्यात रु. ५ अर्ब ४ करोड रहेको छ।
- ८.५९ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म चियाको निर्यात रु. १ अर्ब ८७ करोड र कफीको निर्यात रु. ५ करोड २० लाख रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो निर्यात क्रमशः रु. ३ अर्ब २० करोड र रु. १० करोड रहेको थियो।

वन तथा भू-संरक्षण

८.६० नेपालको कुल भू-भागको ४०.४ प्रतिशत वन र ४.४ प्रतिशत झाडी तथा बुट्यान क्षेत्र गरी कुल क्षेत्रफलको ४४.७ प्रतिशत वन क्षेत्रले ओगटेको छ। नेपालको भू-धरातलीय आधारमा हेर्दा सबैभन्दा बढी वन क्षेत्र मध्य-पहाडमा छ भने सबैभन्दा कम वन क्षेत्र तराईमा रहेको छ।

तालिका ८(छ): वन क्षेत्रको प्रदेशगत स्थिति

प्रदेश	प्रदेशको क्षेत्रफल (हेक्टर)	वन क्षेत्र (हेक्टर)	नेपालको कुल वन क्षेत्रको हिस्सा (प्रतिशत)	प्रदेशको कुल भूभागको तुलनामा वनको क्षेत्रफल (प्रतिशत)
प्रदेश नं. १	२५९०५००	११३४२५०	१७.१६	४३.७८
प्रदेश नं. २	९६६१००	२६३६३०	३.९९	२७.२९
बागमती प्रदेश	२०३००००	१०९०८८०	१६.५०	५३.७४
गण्डकी प्रदेश	२१५०४००	८१७२९०	१२.३६	३८.०१
प्रदेश नं. ५	२२२८८००	९७४३८०	१४.७४	४३.७२
कर्णाली प्रदेश	२७९८४००	११८३४००	१७.९०	४२.२९
सुदूरपश्चिम प्रदेश	१९५३९००	११४६११०	१७.३४	५८.६६
जम्मा	१४७१८१००	६६०९९४०	१००	४४.७४

स्रोत: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, २०७६

८.६१ कुल वन क्षेत्रको सबैभन्दा बढी वन क्षेत्र कर्णाली प्रदेशमा र सबैभन्दा कम प्रदेश नं. २ मा रहेको छ। प्रदेशको कुल भू-भागको तुलनामा सबैभन्दा बढी वन क्षेत्र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा छ भने सबैभन्दा कम प्रदेश नं. २ मा रहेको छ।

८.६२ प्रदेश नं. २ मा ८४, प्रदेश नं. १ मा १३ र प्रदेश नं. ५ मा ९ गरी १ सय ६ स्थानीय तहमा वन क्षेत्र नरहेको स्थिति छ। गाउँपालिकाको तुलनामा समग्रमा नगरपालिकामा वन क्षेत्र बढी रहेको स्थिति छ। सबैभन्दा बढी वन क्षेत्र कर्णाली प्रदेशको गाउँपालिकामा रहेको छ भने सबैभन्दा कम प्रदेश नं. २ का गाउँपालिकामा रहेको छ।

८.६३ नगरपालिकामध्ये सबैभन्दा बढी वन क्षेत्र सुदूरपश्चिम प्रदेशको नगरपालिकामा रहेको छ भने सबैभन्दा कम गण्डकी प्रदेशको नगरपालिकामा रहेको छ। उपमहानगरपालिकामध्ये बढी वन क्षेत्र प्रदेश नं. ५ का उपमहानगरपालिकामा रहेको छ। महानगरपालिकाको हकमा पोखरा महानगरपालिकामा सबैभन्दा बढी वनक्षेत्र रहेको छ।

तालिका ८(ज) : वन क्षेत्रको स्थानीय तहगत स्थिति

स्थानीय तह	प्रदेश नं. १	प्रदेश नं. २	बागमती	गण्डकी	प्रदेश नं. ५	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	जम्मा
गाउँपालिका	१८.१	०.४	१७.१	१४.६	१३.२	१९.७	१६.९	१००
नगरपालिका	१८.४	८.७	१२.४	८.६	१४.२	१८.४	१९.३	१००
उप-महानगरपालिका	१४.६	१७.९	१२.७	०	४६.१	-	८.८	१००
महानगरपालिका	०	४.१	४३.२	५२.७	-	-	-	१००
कुल जम्मा	१८	३.२	१५.८	१२.८	१३.९	१८.९	१७.४	१००

स्रोत: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, २०७६

- ८.६४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा २२ हजार ४ सय १५ सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहमार्फत २२ लाख ७२ हजार ३ सय ५६ हेक्टर वन क्षेत्रको व्यवस्थापन भई २९ लाख २७ हजार ३ सय २९ घरधुरीहरू प्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित भएका छन्। गरिबीको रेखामुनि रहेका समुदायको जीविकोपार्जनमा सुधार र वन संरक्षणमा समेत टेवा पुऱ्याउने ७ हजार ८ सय ४६ समूहलाई ४५ हजार २ सय ८२ हेक्टर वन कबुलियती वनको रूपमा हस्तान्तरण भइसकेको छ। तराईका विभिन्न १२ जिल्लाहरूमा ३१ साझेदारी वनको ७३ हजार १२ हेक्टर वनक्षेत्रमा वैज्ञानिक वन व्यवस्थापनको शुरू गरिएको छ। यसबाट ८ लाख ६४ हजार १५ घरधुरी लाभान्वित भएका छन्।
- ८.६५ जैविक विविधता एवम् पारिस्थितिकीय प्रणालीको संरक्षण र प्रकृतिमा आधारित पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले १२ राष्ट्रिय निकुञ्ज, १ वन्यजन्तु आरक्ष, १ शिकार आरक्ष र ६ संरक्षण क्षेत्र समेत २० संरक्षित क्षेत्रहरू स्थापना गरी देशको ३४ हजार ४ सय २० वर्ग कि.मि. अर्थात् २३.४ प्रतिशत भू-भाग संरक्षित क्षेत्र प्रणाली अन्तर्गत व्यवस्थापन गरिएको छ। त्यसैगरी १० वन संरक्षण क्षेत्रमार्फत १ लाख ९० हजार ८ सय ९ हेक्टर वन क्षेत्र व्यवस्थापन गरिएको छ।
- ८.६६ संरक्षित क्षेत्रका वरपरका स्थानीय समुदायहरूलाई संरक्षणमा सहभागी गराउने उद्देश्यले मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापनका कार्यक्रम लागू गरिएको छ। राष्ट्रिय निकुञ्ज र वन्यजन्तु आरक्षणका १२ मध्यवर्ती क्षेत्रमा स्थानीय वासिन्दाहरूलाई आवश्यक पर्ने वन पैदावारहरूको नियमित आपूर्ति गर्ने उद्देश्यले गठित ४ सय ७६ मध्यवर्ती सामुदायिक वनले करिब १ लाख ३८ हजार १ सय ८४ हेक्टर क्षेत्रफल ओगटेको छ। त्यसैगरी ६३ मध्यवर्ती कबुलियति वनमार्फत २ सय ५७ हेक्टर वन क्षेत्र व्यवस्थापन गरिएको छ। संरक्षित क्षेत्रको व्यवस्थापनबाट मध्यवर्ती क्षेत्र तथा संरक्षण क्षेत्रमा बस्ने ११ लाख ४२ हजार ५ सय ९९ जनसङ्ख्या लाभान्वित भएका छन्।
- ८.६७ अन्तर्राष्ट्रिय महत्त्वका १० सिमसार क्षेत्रलाई रामसार सूचीमा सूचीकृत गरिएको छ जसमध्ये ६ सिमसार क्षेत्र संरक्षित क्षेत्रमा रहेका छन्। त्यसैगरी सगरमाथा र चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जलाई विश्व सम्पदा सूचीमा सूचीकृत गरिएको छ।
- ८.६८ पछिल्लो वन्यजन्तु गणनाअनुसार नेपालमा हाल २ सय ३५ बाघ, ४ सय ४१ अर्ना, ६ सय ४५ गैंडा, ३ सय २६ कृष्णसार र १ सय ९८ घडियाल (गोही) रहेका छन्। त्यसैगरी, ४ सय ७८ गौरीगाई, ३ सय ५० देखि ४ सय सम्म हिउँ चितुवा र २ हजार ३ सय २५ बाहसिंहा रहेका छन्।

तालिका ८(झ): वन्यजन्तु सङ्ख्या

वन्यजन्तुको विवरण	वर्ष (सन्)									
	२०००	२००५	२००९	२०११	२०१२	२०१३	२०१४	२०१५	२०१६	२०१८
बाघ	-	-	१२१	-	-	१९८	-	-	-	२३५
अर्ना	-	-	-	२३७	२५९	-	३५७	-	४३२	४४१
गैडा	६१२	४१०	-	४३४	-	-	६४५	-	-	-
कृष्णासार	-	-	-	-	२८५	३००	२७४	२३०	२५२	३२६

स्रोत: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, २०७६

पुनश्च: कोष्ठकमा रिक्त रहेको वर्ष सो वन्यजन्तुको गणना नभएको अवधि हो।

- ८.६९ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म १५ साझेदारी वन, ६ सय ७ सामुदायिक वन र ६ चकला वनमा वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन प्रणाली लागू भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ सम्म कुल १ लाख २१ हजार ८ सय ५२ हेक्टर वन क्षेत्रमा वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन भएको छ।
- ८.७० आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा २ हजार ४४ हेक्टर अतिक्रमण हटाई वनको पुनर्स्थापना गरिएको थियो। साथै, सोही आर्थिक वर्षमा कुल २ करोड ५ लाख विरुवा उत्पादन/खरिद तथा वितरण गरी ४ हजार २ सय हेक्टर क्षेत्रफलमा वृक्षारोपण गरिएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म ६ सय हेक्टर अतिक्रमण हटाई वनको पुनर्स्थापना गरिएको छ भने ९८ लाख विरुवा उत्पादन गरिएको छ।
- ८.७१ जडिबुटी प्रशोधन तथा उत्पादन कम्पनी लिमिटेडद्वारा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा १५ टन सुगन्धित तेल उत्पादन र २२ लाख २४ हजार थान हर्वल केयर उत्पादन भएको थियो भने चालु आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को पहिलो ८ महिनामा ३० टन सुगन्धित तेल उत्पादन र ४८ लाख थान हर्वल केयर उत्पादन भएको छ।
- ८.७२ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को अन्त्यसम्म १२ हजार ५ सय ७७ हर्वेरियम नमुनाहरूको Digitization कार्य सम्पन्न भएको छ। चालु आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फाल्गुन मसान्तसम्म २४ हजार हर्वेरियम नमुनाहरूको Digitization गरिएको छ।
- ८.७३ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा १ हजार ६ सय १८ जडिबुटीजन्य नमूना र सारतत्वको विश्लेषण, प्रमाणीकरण तथा सिफारिस गरिएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म यस्तो सङ्ख्या ८ सय ८२ रहेको छ।
- ८.७४ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा निजी र राष्ट्रिय वन गरी कुल १ करोड ९४ लाख क्यूबिक फिट गोलिया काठ उत्पादन भएको थियो भने चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म यस्तो उत्पादन १ करोड २ लाख ५९ हजार क्यूबिक फिट रहेको छ।

काठको आयात र उत्पादन

- ८.७५ आर्थिक वर्ष २०७४/७५ तुलनामा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा काठको आयात २० प्रतिशतले घटेको छ। आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा काठको आयात ९ लाख ७५ हजार क्यू.फिट रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो आयात ७ लाख ८६ हजार क्यू.फिट रहेको थियो।
- ८.७६ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा १ करोड ९४ लाख क्यू.विक फिट काठ सङ्कलन भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा १ करोड २ लाख ५९ हजार ३ सय ९९ क्यू.विक फिट काठ सङ्कलन गरिएको छ।

संरक्षित क्षेत्रबाट प्राप्त आम्दानी

- ८.७७ संरक्षित क्षेत्रमा भ्रमण गर्ने आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक र राजस्व परिचालन विगत दशकमा क्रमशः वृद्धि भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा ७ लाख ६ हजार १ सय ११ पर्यटकले संरक्षित क्षेत्रको भ्रमण गरेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को पहिलो ८ महिनामा ५ लाख १० हजार २ सय ७८ पर्यटकले सो क्षेत्रको भ्रमण गरेका छन्।
- ८.७८ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा संरक्षित क्षेत्रबाट सङ्कलन भएको राजस्व राजस्व आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को तुलनामा ४.८ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ७३ करोड ९९ लाख पुगेको थियो। चालु आर्थिक वर्षको फागुन महिनासम्म यस्तो राजस्व रु. ३४ करोड ६५ लाख रहेको छ।

भूमिसुधार

- ८.७९ घर जग्गा कारोबार व्यवस्थित गर्न सबै मालपोत कार्यालयहरूको सेवालाई विद्युतीय माध्यमबाट प्रदान गर्ने नीतिअनुरूप चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म १ सय ८ मालपोत कार्यालयहरूमा अनलाईन सेवा सञ्चालनमा आएको छ। यसबाट नेपालका सरकारी, सार्वजनिक र व्यक्तिगत जग्गाको केन्द्रीय अभिलेख Electronic Version मा हेर्न र मुलुकभरका जुनसुकै स्थानबाट कारोबार गर्न सक्ने पूर्वाधार तयार भएको छ।
- ८.८० आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म १३ मालपोत कार्यालयहरूमा भू-सेवा केन्द्र सञ्चालनमा आएको छ। यस अवधिमा कित्ता नापी कार्यक्रम अन्तर्गत १ सय ५८ हेक्टर गाउँब्लक नापी र ७ हजार ६ सय ३३ हेक्टर पुनःनापी तथा विशेष नापी सम्पन्न भएको छ।
- ८.८१ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म स्थलरूप नापी तथा भू-उपयोग व्यवस्थापन कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न १९ जिल्लाका १६३ स्थानीय तहको भू-उपयोग नक्सा/डाटा तयार भएको छ। यस

- अवधिमा खगोल तथा भूमापन कार्यक्रम अन्तर्गत खुर्कोट-हर्कपुर सडक खण्डमा ६६ कि.मि. र मिर्चैया बर्दिबास सडक खण्डमा ४४ कि.मि.समतलन नापी सम्पन्न भएको छ।
- ८.८२ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म खगोल तथा भूमापन कार्यक्रम अन्तर्गत सगरमाथा उचाइ मापन कार्यका लागि १९३ विन्दुहरूमा भू-आकर्षण तथा GNSS सर्भेक्षण र १२ विन्दुहरूमा त्रिकोणमितीय समतलन सर्भेक्षण सम्पन्न भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा १३९ विन्दुहरूमा भू-आकर्षण सर्भेक्षण भएको थियो।
- ८.८३ २०७६ फागुनसम्म ५ सय ३२ स्थानीय तहहरूको भू-उपयोग नक्सा तयार भएको छ। हालसम्म ३ सय ६९ स्थानीय तहमा भू-उपयोग नक्सा हस्तान्तरण गरिएको छ। २०१ सिट स्थलरूप नक्सा अद्यावधिक गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ।
- ८.८४ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा मुक्त हलिया पुनर्स्थापना कार्यक्रम अन्तर्गत ४ सय ८६ परिवारलाई जग्गा खरिद अनुदान प्रदान गरिएको छ भने ४ सय ५० परिवारको स्रोत हस्तान्तरण गरिएको छ। साथै, ४५० परिवारलाई घर निर्माण अनुदान प्रदान गरिएको छ भने ६ सय ३९ परिवारको स्रोत हस्तान्तरण गरिएको छ। त्यसैगरी, ३ हजार १ सय परिवारलाई घर मर्मत अनुदान र ४ सय ९६ परिवारको स्रोत हस्तान्तरण गरिएको छ।
- ८.८५ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा मुक्त कमैया वृत्ति विकास कार्यक्रम अन्तर्गत ३ सय ६१ परिवारलाई जग्गा खरिद अनुदान र ३ सय ९४ परिवारको स्रोत हस्तान्तरण गरिएको छ। त्यसैगरी, यस अवधिमा ३ सय ६४ परिवारलाई घर निर्माण अनुदान र ३ सय ९४ परिवारको स्रोत हस्तान्तरण गरिएको छ। साथै, १० हजार २ सय ८ परिवारलाई काठ खरिद अनुदान र १ हजार ८० परिवारको स्रोत हस्तान्तरण गरिएको छ। घर निर्माण भुक्तानी बाँकी रहेका मध्ये ४ हजार परिवारलाई बाँकी भुक्तानी उपलब्ध गराइएको छ।

९. उद्योग, वाणिज्य, आपूर्ति र पर्यटन

- ९.१ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति क्षेत्र अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाउने मुख्य क्षेत्र भएकाले उत्पादनका साधनहरूको परिचालन गर्दै उपभोग्य वस्तु उत्पादन गर्ने, प्रभावकारी एवम् व्यवस्थित आपूर्ति प्रणालीबाट अर्थतन्त्रलाई गतिशील बनाउन सकिन्छ। आर्थिक समृद्धिका लागि रोजगारमूलक र उच्च प्रतिफलसहितको औद्योगिक विकास गरी कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उद्योग क्षेत्रको योगदान बढाउन औद्योगिक क्षेत्रको विस्तार गर्दै नीतिगत, कानुनी, संरचनात्मक सुधार र प्रक्रियागत सरलीकरण गरिएको छ।

उद्योग क्षेत्र

- ९.२ औद्योगिक क्षेत्रलाई प्रोत्साहन, संरक्षण तथा नियमन गरी राष्ट्रिय आयमा उद्योग क्षेत्रको योगदान वृद्धिमा सघाउ पुऱ्याउन औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६ जारी भई कार्यान्वयनमा आएको छ। गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन (पाँचौँ संशोधन) निर्देशिका, २०७६ स्वीकृत भएको छ। विशेष आर्थिक क्षेत्र ऐन संशोधन भएको छ।
- ९.३ विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको कोभिड-१९ को महामारीलाई न्यूनीकरण गर्न थालिएका कदमहरूबाट आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा उत्पादनशील उद्योगको कुल मूल्य अभिवृद्धि २.३ प्रतिशतले ऋणात्मक रहने अनुमान छ। कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा औद्योगिक उत्पादनको योगदान पछिल्लो ५ वर्षमा वार्षिक औसत ५.५ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस्तो योगदान ५.१ प्रतिशत हुने अनुमान छ।
- ९.४ स्वदेशी तथा विदेशी लगानीकर्तालाई प्रदान गरिने सबै प्रकारका सेवाहरू एकै स्थानबाट उपलब्ध गराउने उद्देश्यले उद्योग विभागमा एकल विन्दु सेवा केन्द्र सञ्चालनमा आएको छ।
- ९.५ औद्योगिक क्षेत्रमा मौजुदा नीतिगत, कानूनी, संरचनात्मक सुधार तथा प्रक्रियागत सरलीकरणका कारण विदेशी लगानी बढ्दै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को फागुनसम्मको तुलनामा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्ममा वैदेशिक लगानीको प्रतिबद्धतामा १६५.३८ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. २९ अर्ब ६७ करोड लगानी प्रतिबद्धता प्राप्त भएको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुन महिनामा गत आर्थिक वर्षको फागुन महिनाको तुलनामा कुल लगानी प्रतिबद्धता १०.१ प्रतिशतले घटेर रु. १ खर्ब २७ अर्ब ९१ करोडमा झरेको छ। विगत दश वर्षमा रु. १ खर्ब ७६ अर्ब ७० करोड भन्दाबढी औद्योगिक लगानी प्रतिबद्धता प्राप्त भएको छ।
- ९.६ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म उद्योग सङ्ख्याको आधारमा ठूला, मझौला र साना उद्योगको हिस्सा क्रमशः १४ प्रतिशत, २३ प्रतिशत र ६३ प्रतिशत रहेको छ। कुल लगानीको

आधारमा ठूला, मझौला र साना उद्योगको हिस्सा क्रमशः ८७ प्रतिशत, ९ प्रतिशत र ४ प्रतिशत छ।

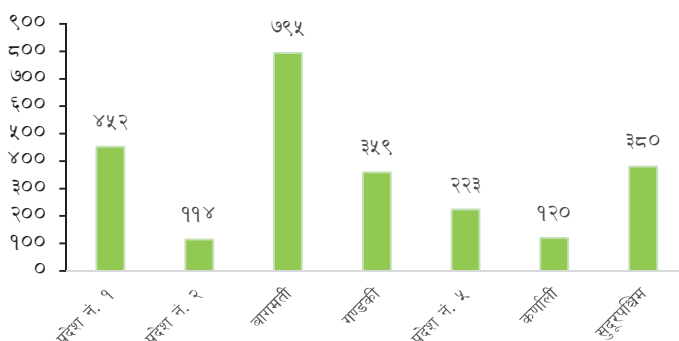
तालिका ९(क) उद्योग दर्ता विवरण (२०७६ फागुनसम्ममा) (लगानी रु.करोडमा)

स्केल	उद्योगको सङ्ख्या	कुल लगानी	स्थिर पुँजी	चालु पुँजी	प्रस्तावित रोजगारी (जना)	प्रति उद्योग रोजगारी
ठूला उद्योग	११६२	१८१८०५.०	१७००१०.६८	११९७४.३२	१६२५८७	१४०
मझौला उद्योग	१८४६	१९३०१.७७	१३७२२.९७	५६२६.९४	१६७०२०	९०
साना	५२०४	९०३८.७९	५८१६.१०	३२३७.३९	२८५२२०	५५
जम्मा	८२१२	२१०१४५.५६	१८९५४९.७५	२०६५८.६५	६१४८२७	७५

स्रोत: उद्योग विभाग, २०७६

- ९.७ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म उद्योगमा कुल लगानी रु. २१ खर्ब १ अर्ब ४५ करोड ५६ लाख रहेको छ। नेपालमा ठूला, मझौला र साना उद्योग गरी कुल रोजगारी ६ लाख १४ हजार ८ सय २७ रहेको छ। प्रति उद्योगमा औसत रोजगारी ७५ व्यक्ति सिर्जना हुने अनुमान छ।

चार्ट ९(क): प्रदेशगत रूपमा उद्योगमा लगानीको अवस्था (रु.अर्बमा)

स्रोत: उद्योग विभाग, २०७६

- ९.८ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म उद्योगमा लगानीको आधारमा सबैभन्दा बढी बागमती प्रदेशमा रु.७ खर्ब ९४ अर्ब ५० करोड ८० लाख, प्रदेश नं.१ मा ४ खर्ब ५२ अर्ब १८ करोड ३० लाख र गण्डकी प्रदेशमा रु.३ खर्ब ५८ अर्ब ९० करोड ९० लाख भएको छ भने सबैभन्दा कम लगानी सुदूरपश्चिम प्रदेशमा रु.३८ अर्ब १ करोड ७० लाख भएको छ।

- ९.९ दर्ता भएका उद्योगमध्ये बागमती प्रदेशमा करिव दुई तिहाइ उद्योग रहेका छन् भने सबैभन्दा कम उद्योग कर्णाली प्रदेशमा रहेका छन्। बागमती प्रदेशमा ५, ४१९ उद्योगहरू दर्ता भएका छन् भने कर्णाली प्रदेशमा सबैभन्दा कम ७२ मात्र रहेका छन्।
- ९.१० खनिज उद्योग बाहेकका उद्योग बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी दर्ता भएका छन्। खनिज उद्योगको सङ्ख्या सुदूरपश्चिम प्रदेशमा सबैभन्दा बढी छ। सूचना, प्रसारण तथा सञ्चार प्रविधिमा आधारित उद्योग प्रदेश नं.२, प्रदेश नं.५ र कर्णाली प्रदेशमा दर्ता भएको पाइँदैन।
- ९.११ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म दर्ता भएका उद्योग मध्ये सङ्ख्याको आधारमा उत्पादनमूलक उद्योगको हिस्सा ३७ प्रतिशत, सेवामूलक उद्योगको अंश २७ प्रतिशत र पर्यटन उद्योगको अंश २२ प्रतिशत रहेको देखिन्छ भने बाँकी हिस्सा अन्य क्षेत्रका उद्योगको रहेको छ।

तालिका ९(ख): उद्योग वर्गीकरणअनुसार दर्ता र लगानी (लगानी रु.करोडमा)

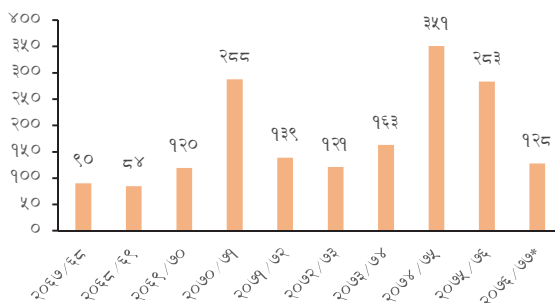
उद्योगको वर्गीकरण	सङ्ख्या	कुल लगानी	स्थिर पुँजी	चालु पुँजी	रोजगारी
कृषि तथा वनजन्य	४७८	२८४९.४	२४७९.७	३८१.४	३६२७१
निर्माण	५८	४९९२.२	४८४३.०	१४९.१	३८०१
ऊर्जामूलक	४११	१२२८०८.८	१२०३८६.७	२४२२.१	३५५३३
सूचना प्रसारण तथा सञ्चार	७६	५०६.८	४१९.३	८७.४	४५५१
उत्पादनमूलक	३०८०	४६७१३.३	३५८०१.७	१०९५८.६	३२८६११
खनिज	६९	६८८.३	५७६.६	१११.९	७२०४
सेवा	२२२४	१५६३७.६	१०५६१.०	५०८१.२	१२६८०६
पर्यटन	१८१६	१५९४८.८	१४४८१.३	१४६६.६	७२०५०
जम्मा	८२१२	२१०१४५.५	१८९५४९.७	२०६५८.६	६१४८२७

स्रोत: उद्योग विभाग, २०७६

*शुरुदेखि आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्म

- ९.१२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्म लगानी प्रतिबद्धताको हिसाबले सबैभन्दा बढी कुल औद्योगिक लगानीको ऊर्जामूलक उद्योगमा ५९ प्रतिशत र उत्पादनमूलक उद्योगमा २२ प्रतिशत छ। सबैभन्दा कम लगानी कुल लगानी प्रतिबद्धताको ०.२ प्रतिशत सूचना, प्रसारण तथा सञ्चार प्रविधिमा आधारित उद्योगमा र ०.३ प्रतिशत लगानी खनिज उद्योगमा रहेको छ।

चार्ट ९(ख): विगत दश वर्षमा स्वीकृति प्राप्त उद्योगहरूको विवरण (लगानी रु. अर्बमा)

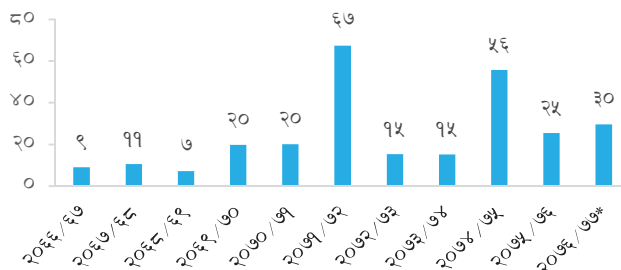
स्रोत: उद्योग विभाग, २०७६

*फागुनसम्मको

विदेशी लगानी

९.१३ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा लगानी बोर्डबाट रु. १ खर्ब ५५ अर्ब लगानी स्वीकृत भएको छ भने उद्योग विभागबाट १७३ उद्योगहरूमा रु.२९ अर्ब ६७ करोड ३० लाखको लगानी प्रतिबद्धता भई प्रस्तावित रोजगारी ८,९०६ रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को फागुनसम्ममा २१८ उद्योगहरूमा रु. ११ अर्ब १८ करोड लगानी प्रतिबद्धता भएको र यसबाट ७,९५३ रोजगारी सृजना हुने अनुमान थियो। शुरुदेखि आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म ४९९९ उद्योगमा रु. ३ खर्ब २४ अर्ब ५ लाख बराबरको विदेशी लगानी प्रतिबद्धता प्राप्त भएको छ। दर्ता भएका विदेशी लगानीका उद्योगहरूमा साना उद्योग ८३ प्रतिशत मझौला ११ प्रतिशत र ठूला उद्योग ६ प्रतिशत रहेका छन्।

चार्ट ९(ग): कुल प्रस्तावित विदेशी लगानी (रु.करोडमा)

स्रोत: उद्योग विभाग, २०७६

*फागुनसम्मको

९.१४ विदेशी लगानीमा सञ्चालन हुने उद्योगहरूमा लगानी वृद्धिदर समान देखिँदैन। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को तुलनामा चालु आर्थिक वर्ष २०७६/७७ बाट भने विदेशी लगानीको प्रतिबद्धतामा बढोत्तरी हुने देखिन्छ। यसरी विदेशी लगानी बढ्नुको कारणमा एकल विन्दु सेवाको शुरुवातलगायतका व्यवस्थाबाट लगानीको वातावरणमा भएको सुधारले हुन सक्ने देखिन्छ।

तालिका ९(ग): उद्योग वर्गीकरणका आधारमा विदेशी लगानीका उद्योगहरूको विवरण (२०७६ फागुनसम्म)

वर्गीकरण	सङ्ख्या	कुल विदेशी लगानी (रु. करोडमा)	प्रस्तावित रोजगारी
कृषि तथा वनजन्य	२८८	७०५.९२	१०३७९
निर्माण	४६	२९८.३०	३२२६
ऊर्जामूलक	८६	१२८८०.१८	११५९५
सूचना, प्रसारण तथा सञ्चार प्रविधिमा आधारित	९१	७२६.२३	४९११
उत्पादनमूलक	११९१	५७९५.३५	१०२७१७
खनिज	७२	७९८.१०	८७८६
सेवा	१६५५	६१७८.२०	७००३९
पर्यटन	१५७०	५०१८.२३	५५४७९
कुल	४९९९	३२४००.५१	२६७१३२

स्रोत: उद्योग विभाग, २०७६

- ९.१५ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्म दर्ता भएका विदेशी लगानीका उद्योगहरूमध्ये ऊर्जामूलक उद्योगहरूमा ४० प्रतिशत, सेवामूलक उद्योगहरूमा १९ प्रतिशत, उत्पादनमूलक उद्योगहरूमा १८ प्रतिशत र पर्यटन उद्योगहरूमा १६ प्रतिशत लगानी रहेको छ। निर्माण उद्योगहरूमा सबैभन्दा कम १ प्रतिशत लगानी भएको छ। रोजगारी सृजनाका आधारमा उत्पादनमूलक उद्योगहरू सबैभन्दा अगाडि रहेका छन् भने निर्माण उद्योगहरू रोजगारी सृजनाको हिसाबले पनि पछाडि देखिन्छन्। उद्योगको दर्ताको आधारमा सबैभन्दा बढी विदेशी लगानीका उद्योगहरू सेवा क्षेत्रमा ३३ प्रतिशत, पर्यटन क्षेत्रमा ३१ प्रतिशत र उत्पादनमूलक क्षेत्रमा २४ प्रतिशत दर्ता भएका छन्। सबैभन्दा कम निर्माण क्षेत्र र खनिज उद्योगहरू दर्ता भएका छन्।

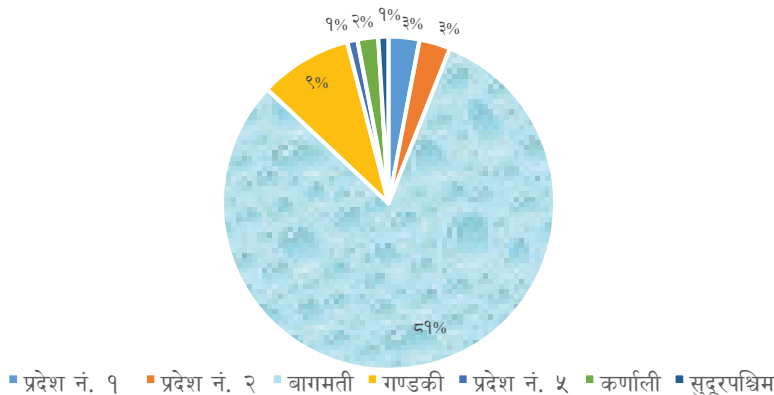
तालिका ९(घ) : देशगत रूपमा विदेशी लगानी (२०७६ फागुनसम्म)

देश	सङ्ख्या	कुल विदेशी लगानी (रु. करोडमा)	प्रस्तावित रोजगारी
चीन	१६६८	१४१०९.००	७९८२७
भारत	७९६	९७७३.११	७३१९५
यु.के.	२००	१५४७.६०	१३२५३
यु.एस.ए.	४१७	१३२९.२०	१८८१८
दक्षिण कोरिया	३५७	१२५७.४०	११८९८
सिंगापुर	५१	४५१.७०	३५२८
यु.ए.ई.	२२	३४६.५०	१८७७
मोरिसस	११	३४३.५०	१०५५
क्यानाडा	४७	३३३.७०	२४७८
जापान	२७५	३२२.७०	१०४१९
अन्य बाँकी	११५५	२५८६.१०	५०७८४
जम्मा	४९९९	३२४००.५१	२६७१३२

स्रोत: उद्योग विभाग, २०७६

९.१६ विदेशी लगानीको स्वीकृति पाएका कुल उद्योगहरूमा देशगत आधारमा सबैभन्दा बढी लगानी चीन ४४ प्रतिशत र भारत ३० प्रतिशत रहेको छ। उद्योग सङ्ख्याको आधारमा समेत सबैभन्दा बढी चीन ३३ प्रतिशत र भारत १६ प्रतिशत रहेको छ। कुल विदेशी लगानीबाट स्थापित उद्योगहरूमा करिब २ लाख ६७ हजार १ सय ३२ रोजगारी श्रृजना हुने अनुमान छ।

चार्ट ९(घ): प्रदेशगत रूपमा दर्ता भएका विदेशी लगानीका उद्योगहरूको विवरण

स्रोत: उद्योग विभाग, २०७६

९.१७ शुरुदेखि आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्ममा दर्ता भएका विदेशी लगानीका उद्योग सबैभन्दा बढी बागमती प्रदेशमा ८१ प्रतिशत र सबैभन्दा कम १.०/१.० प्रतिशत उद्योग प्रदेश नं. ५ र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा रहेका छन्।

घरेलु उद्योग

९.१८ स्वदेशी श्रम, सीप, स्थानीय कच्चा पदार्थ र श्रोतको उपयोग गरी लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको विकास गर्ने उद्देश्यका साथ गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम र लघु उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेका छन्। आयोजनाबाट हालसम्म १० हजार ६ सय ७४ नयाँ लघु उद्यम संस्था विकास भएका छन्, ९६६० लघु उद्यम संस्थाहरू स्तरोन्नति भएका छन्। उद्यमशीलता विकास मार्फत गरिबीको रेखामुनि रहेका महिला, दलित, जनजाति, मधेसी, युवा र अन्य सीमान्तकृत वर्ग र समुदायमा उद्यम व्यवसाय सिर्जना गर्नुका साथै उद्यमहरूको स्तरोन्नति गरी स्वरोजगारी/रोजगारी सिर्जनामा सहयोग पुगेको छ।

तालिका ९(ङ): लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको प्रदेशगत विवरण (२०७६ असारसम्म)

प्रदेश	उद्योगहरू दर्ताको सङ्ख्या (लघु, घरेलु तथा साना)	प्रस्तावित रोजगारी (सङ्ख्या)
प्रदेश नं. १	५५७०९	३८९४०५
प्रदेश नं. २	५४९१०	३८२८२०

प्रदेश	उद्योगहरू दर्ताको सङ्ख्या (लघु, घरेलु तथा साना)	प्रस्तावित रोजगारी (सङ्ख्या)
बागमती प्रदेश	१४१५६८	९९०५६०
गण्डकी प्रदेश	३८५६८	२६९५९०
प्रदेश नं. ५	६८३३४	४७७६५४
कर्णाली प्रदेश	१७०६३	११९२७०
सुदूरपश्चिम प्रदेश	२५०८४	१७८७५३
जम्मा	४०१२३६	२८०८०५२

स्रोत: उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, २०७६

- ९.१९ २०७६ फागुनसम्म कुल ४ लाख १ हजार २ सय ३६ लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरू दर्ता भई प्रस्तावित रोजगारी २८ लाख ८ हजार ५२ सिर्जना हुने देखिन्छ। प्रति उद्योग प्रस्तावित रोजगारी सिर्जना करिव ७ रहने देखिन्छ। प्रदेशगत रूपमा सबैभन्दा बढी बागमती प्रदेशमा ३५ प्रतिशत, प्रदेश नं. ५ मा १७ प्रतिशत र प्रदेश नं. १ र प्रदेश नं. २ मा क्रमशः १४ प्रतिशत, १४ प्रतिशत लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरू दर्ता भएको देखिन्छ। सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशमा ४ प्रतिशत लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरू दर्ता भएको देखिन्छ।

व्यवसाय सञ्चालन सहजताको अवस्था

- ९.२० निजी क्षेत्रको व्यवसाय दर्ता, सञ्चालन, कर्जा प्राप्ति, वस्तु आयात-निर्यात तथा सम्भाव्य विवादको न्यायिक निरूपण समेतका विभिन्न विषयमा गरिएको नीतिगत, संरचनागत एवम् प्रकृयागत सुधारको प्रयासस्वरूप मुलुकभित्र व्यवसाय सञ्चालनको वातावरण थप अनुकूल बन्दै गएको छ।

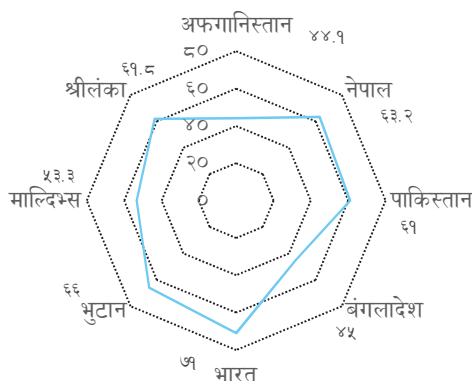
तालिका ९(च) : नेपालको विगत ४ वर्षको व्यवसाय सञ्चालनको अनुकूलताको अवस्था

सन्	२०१७	२०१८	२०१९	२०२०
स्कोर	५८.८८	५९.९५	५९.६३	६३.२
स्थान	१०७	१०५	११०	९४

स्रोत: विश्व बैंक, २०७६

- ९.२१ विश्व बैंक समूहले सन् २०२० का लागि प्रकाशन गरेको डुईड् बिजनेस प्रतिवेदनअनुसार नेपाल व्यवसाय सञ्चालनको सहजता सूचकमा ६३.२ अङ्कसहित विश्वका १९० अर्थतन्त्र मध्ये ९४औं स्थानमा रहन सफल भएको छ। यो सन् २०१९ मा रहेको ११०औं स्थान (५९.६३ अंक) को तुलनामा १६ स्थान अगाडि मात्र होईन, हालसम्मकै उच्च हो।

चार्ट ९(ड): सार्क मुलुकको व्यवसाय सञ्चालनको अनुकूलताको अवस्था

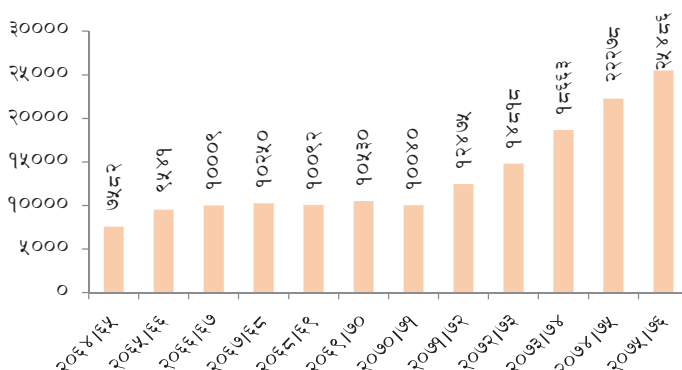
स्रोत: विश्व बैंक, २०७६

- ९.२२ सन् २०२० को लागि दक्षिण एशियाली मुलुकहरूले औसतमा १.५ अंक वृद्धि गर्दा नेपालले ३.५७ अंक वृद्धि गर्न सफल भएको छ। योसँगै नेपाल यस क्षेत्रमा भारत र भुटानपछिको उत्कृष्ट मुलुकको रूपमा पुगेको छ। साथै, मूल्याङ्कन प्रतिवेदनले समेटेका विश्वका न्यून आय भएका ३० मुलुकहरू मध्ये नेपाल रूवाण्डा पछिको दोस्रो उत्कृष्ट मुलुकको रूपमा रहेको छ।

कम्पनी दर्ता

- ९.२३ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल २५ हजार ४ सय ८६ कम्पनीहरू दर्ता भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म १६ हजार ९ सय ४५ कम्पनीहरू दर्ता भएका छन्। कोरोना भाइरसको प्रभावले बन्दाबन्दीलगायतका कारणले आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल कम्पनी दर्तामा केही कमी आउन सक्ने अनुमान छ।

चार्ट ९(च): कम्पनी दर्ताको सङ्ख्या

स्रोत: कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय, २०७६

९.२४ विगत दश वर्षको अवधिमा आर्थिक वर्ष २०७०/७१ मा कम्पनी दर्तामा केही कमी आए तापनि समग्रमा कम्पनी दर्ता बढ्दो क्रममा रहेको देखिन्छ।

तालिका ९(छ): प्रदेशगत रूपमा दर्ता भएका कम्पनीको विवरण (२०७६ फागुनसम्म)

प्रदेश	कम्पनी सङ्ख्या	अंश(प्रतिशत)
प्रदेश नं.१	१६८२१	७.२
प्रदेश नं.२	१२९६१	५.५
बागमती	१६९८५८	७२.२
गण्डकी	१२५३९	५.४
प्रदेश नं. ५	१४७१५	६.३
कर्णाली	२६७०	१.१
सुदूरपश्चिम	४३८७	१.९
प्रदेश नखुलेको	१०६६	०.४
जम्मा	२३५०१७	१००

स्रोत: कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय, २०७६

९.२५ प्रदेशगत रूपमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी करिब तीन चौथाइ कम्पनी दर्ता भएका छन् भने सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशमा १.१ प्रतिशत कम्पनी दर्ता भएका छन्।

औद्योगिक क्षेत्र

९.२६ हाल सञ्चालनमा रहेका १० औद्योगिक क्षेत्रभित्र स्थापित ७०० उद्योगहरू मध्ये ६३७ उद्योगहरू सञ्चालनमा रहेका छन् । जसमध्ये ३३ निर्माणाधीन र ३० बन्द छन्। सञ्चालनमा रहेका उद्योगहरूमा १५ हजार १ सय ८३ जनाले प्रत्यक्ष रोजगारी प्राप्त गरेका छन्। सरकारको हरेक प्रदेशमा औद्योगिक क्षेत्र स्थापना गर्ने नीतिअनुसार १५ नयाँ औद्योगिक क्षेत्रहरू प्रस्तावित गरेकोमा प्रदेश नं. १ को दमक-झापा, प्रदेश नं. ३ को मयूरधाप-हेटौँडा र शक्तिखोर-चितवन, प्रदेश नं. ५ को मोतिपुर-बुटवल र नौबस्ता-बाँके र सुदूरपश्चिम प्रदेशको कञ्चनपुर-दैजी गरी ६ औद्योगिक क्षेत्र घोषणा भएका छन्।

औद्योगिक ग्राम

९.२७ युवाहरूलाई उद्योग क्षेत्रमा आकर्षित गर्ने उद्देश्यले २०७६ फागुनसम्म ३७ औद्योगिक ग्राम घोषणा भएका छन्। स्थानीय तह र प्रदेश सरकारको समेत सहभागितामा स्थापना हुने यस्ता औद्योगिक ग्रामहरूलाई पूर्वाधार विकास गर्न आवश्यक निर्माणका लागि प्रति औद्योगिक ग्राम रु. ९२ लाखका दरले रकम निकासा भएको छ। यसबाट वैदेशिक मुलुकमा सिकेको ज्ञान,

उद्यमशिलता र सीपलाई स्वदेशमा उपयोग गरी रोजगारी सिर्जना र उत्पादन वृद्धि भई देशको आर्थिक वृद्धिमा टेवा पुग्ने देखिन्छ।

विशेष आर्थिक क्षेत्र

- १.२८ निर्यातमूलक उद्योग प्रत्येक प्रदेशमा स्थापना गर्ने उद्देश्यअनुरूप सरकारी तथा निजी साझेदारीमा भैरहवा विशेष आर्थिक क्षेत्रको सम्पूर्ण पूर्वाधार निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। हाल यस विशेष आर्थिक क्षेत्रमा चार उद्योग सञ्चालनमा आएका छन्। जसमध्ये ३ उद्योगले उत्पादन शुरू गरी निकासी गरेको र १ उद्योगले नमूना उत्पादन शुरू गरेको छ। भैरहवा विशेष आर्थिक क्षेत्रबाट रु. ५ अर्ब लगानी र ३५०० रोजगारी सिर्जना हुने आँकलन गरिएकोमा सञ्चालित ४ उद्योगहरूबाट हालसम्म रु. ७० करोड लगानी, १७५ रोजगारी सिर्जना गरेको छ।
- १.२९ प्रदेश नं. १ विराटनगर विशेष आर्थिक क्षेत्रको विस्तृत इन्जिनियरिङ डिजाइनको कार्य सम्पन्न भएको छ। बाराको सिमरा विशेष आर्थिक क्षेत्र गार्मेन्ट प्रशोधन क्षेत्रको लागि पूर्वाधार तयार भएको छ। सिमरा र पाँचखाल विशेष आर्थिक क्षेत्र स्थापनाको काम क्रमशः ६५.० प्रतिशत, ३५.० प्रतिशत सम्पन्न भएको छ।

बौद्धिक सम्पत्ती

- १.३० आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा ५१ हजार ६ सय २ ट्रेडमार्क, ७९ पेटेन्ट र २०४ डिजाइन औद्योगिक बौद्धिक सम्पत्तिको रूपमा दर्ता भएका छन्।

तालिका ९(ज): औद्योगिक बौद्धिक सम्पत्तिको विवरण

आर्थिक वर्ष	ट्रेडमार्कको सङ्ख्या			पेटेन्टको सङ्ख्या			डिजाइन सङ्ख्या		
	स्वदेशी	विदेशी	जम्मा	स्वदेशी	विदेशी	जम्मा	स्वदेशी	विदेशी	जम्मा
२०६५/६६ सम्म	१६६२२	१२७१५	२९३३७	३१	३९	७०	३८	४३	८१
२०६६/६७	८८९	६७५	१५६४	१	०	१	०	०	०
२०६७/६८	८५०	६५७	१५०७	१	०	१	०	०	०
२०६८/६९	४५६	१२३०	१६८६	१	०	१	४	३	७
२०६९/७०	१४७३	१०८९	२५६२	१	०	१	१३	१	१४
२०७०/७१	१०८४	९२०	२००४	०	०	०	१	०	१
२०७१/७२	१०८०	९९२	२०७२	१	०	१	६	५	११
२०७२/७३	१०३२	१३६६	२३९८	०	०	०	८	३	११
२०७३/७४	१०२०	१२६०	२२८०	०	०	०	५	१६	२१
२०७४/७५	१०४७	१२२४	२२७१	२	०	२	४	४	८
२०७५/७६	१२५६	११७५	२४३१	२	०	२	२१	७	२८
२०७६/७७*	७५६	७३४	१४९०	०	०	०	७	१५	२२
जम्मा	२७५६५	२४०३७	५१६०२	४०	३९	७९	१०७	९७	२०४

स्रोत: उद्योग विभाग, २०७६

*फागुनसम्म

खानी तथा उत्खनन्

- ९.३१ नेपालमा सिमेन्ट उद्योगको ठूलो सम्भावना रहेको छ। खनिज अध्ययन र अन्वेषण कार्यको फलस्वरूप उदयपुर, धनकुटा, खोटाङ्ग, सिन्धुली, मकवानपुर, ललितपुर, धादिङ्ग, स्याङ्गजा, अर्घाखाँची, पाल्पा, दाङ्ग, सल्यान, सुर्खेत र बैतडी गरी देशको विभिन्न क्षेत्रमा लगभग ७० करोड टन प्रमाणित, २० करोड टन अर्ध-प्रमाणित तथा ३७ करोड टन सम्भाव्य गरी कुल लगभग १.२७ अर्ब टन चुनढुङ्गा अन्वेषण भएको छ। सरकारी तथा निजीक्षेत्रको सहभागितामा भएको अध्ययन अनुसन्धानबाट हालसम्म ६१ चुनढुङ्गा उत्खनन अनुमतिपत्र प्रदान गरिएको छ।
- ९.३२ हालसम्म १५ लाख टन/वर्ष क्षमताको २६ सिमेन्ट उद्योगहरू स्थापना भई सञ्चालनमा छन् भने ५ सिमेन्ट उद्योगहरू निर्माणाधीन अवस्थामा छन्। सिमेन्ट उद्योगको विकास तथा सञ्चालनमा उल्लेख्य सफलता प्राप्त भई वार्षिक ४५ लाख टन (मागको करिब ९० प्रतिशत) सिमेन्ट स्वदेशमा उत्पादन भई सिमेन्टको आयातमा कमी भएको छ।
- ९.३३ खानी उद्योगहरूको विकास गर्ने र त्यस्ता उद्योगलाई सार्वजनिक निजी क्षेत्र साझेदारीमा अधि बढाउने नीतिअनुरूप धौवादी फलाम कम्पनी लिमिटेडको स्थापना भई सञ्चालनमा रहेको छ। नवलपरासी धौवादी क्षेत्रमा रहेको करिब १० कि.मी. लम्बाई र औसत २५ मी. मोटाइको फलामको धाउको अध्ययनबाट २४ देखि ५८ प्रतिशत फलाम रहेको करिब १०८ मिलियन टन फलाम खनिजको भण्डार यकिन भएको छ। यसबाट प्रतिदिन ८०० टन फलाम उत्पादन गर्दा ३० वर्षसम्म फलाम उत्पादन गर्न सकिने सम्भावना देखिएको छ।
- ९.३४ कृषि मलको आयात प्रतिस्थापन गर्ने उद्देश्य साथ फस्फोराइटको अन्वेषण कार्य सञ्चालनमा छ। बझाङ्ग तथा बैतडी जिल्लाका विभिन्न स्थानहरूमा भौगर्भिक अन्वेषण, नमुना सङ्कलन, सङ्कलित नमुनाहरूको रसायनिक परीक्षण भएका छन्। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्मको अध्ययनबाट १० लाख टन खनिज भण्डार रहेको अनुमान छ। उक्त भण्डारबाट भएको विभिन्न परीक्षण कार्यबाट कृषि मल उद्योगको प्रवर्द्धन हुने महत्त्वपूर्ण सम्भावना रहेको छ।
- ९.३५ जेम्स स्टोनको सम्भाव्य क्षेत्र, कर्णाली प्रदेशको जाजरकोट, कालिकोट, अछाम जिल्लाको विभिन्न क्षेत्रमा खानी उत्खनन् तथा उत्पादन गर्न उत्खनन् अनुमति जारी भएको र काठमाडौँ, सुर्खेत र नेपालगञ्जमा निजी क्षेत्रबाट कटिङ्ग तथा पोलोसिङ्ग उद्योग सञ्चालन भएका छन्। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा सोको प्रवर्द्धनका लागि निजी क्षेत्रको सहभागितामा एक्सपो आयोजना समेत भएको छ।
- ९.३६ मुलुकका विभिन्न भागमा फेला परेका खनिज र पेट्रोलियम पदार्थको अन्वेषण, उत्खनन्, प्रशोधन र प्रयोग गरिने लक्ष्यअनुरूप नेपालमा पेट्रोलियम अन्वेषण कार्यका लागि चीनसँग भएको सम्झौताअनुसार दैलेखमा पेट्रोलियम अन्वेषण कार्य शुरू भएको छ।

- ९.३७ तुरुन्त प्रतिफल प्राप्त हुने खनिज जस्तै खरि, मार्बल, जेम्स स्टोन (काईनाईट, टुर्मालिन, क्वार्ज क्रिष्टल), कोइला, क्वार्जाईट, क्यालसाईट, र रातोमाटोमा आधारित साना तथा मझौलास्तरका खनिज भण्डारहरूको अन्वेषणदेखि उत्पादनसम्मको कार्यका लागि निजी क्षेत्रलाई आर्थिक वर्ष २०७५/७६ सम्ममा १३३ उत्खनन् र २७९ खोजतलास कार्यको प्रमाण पत्र प्रदान भइसकेको छ। ती मध्ये करिव ८० प्रतिशतले कार्य थालनी गरेको देखिन्छ।
- ९.३८ देशको पुग्न सकिने विशेषतः चुरे पहाड र महाभारत श्रृङ्खलाको सम्पूर्ण भाग र उच्च हिमाली क्षेत्रको केही भागहरूको प्रथम चरणको भौगर्भिक सर्भेक्षण कार्य पूरा गरी दोश्रो चरणको नक्साङ्कन शुरु भएको छ। सात प्रदेशको १:३,००,००० स्केलको डिजिटल भौगर्भिक नक्सा प्रकाशन भएको छ।
- ९.३९ व्यवस्थित सहरी विकास र फोहर मैला व्यवस्थापनका लागि २०७६/७७ फागुनसम्म काठमाडौं उपत्यका, पोखरा, बुटवल, भैरहवा, हेटौडा, धरान, विराटनगर, सुर्खेत, नेपालगञ्ज, जनकपुर, धनगढी, महेन्द्रनगर, भरतपुर, विदुर र जलेकवरको भू-इन्जिनियरिङ्ग तथा भू-वातावरणीय सर्भेक्षण कार्य सम्पन्न भएको छ।
- ९.४० भू-वैज्ञानिक खनिज सर्भेक्षण अन्वेषण कार्य अन्तर्गत खोटाङ, भोजपुर, संखुवासभा, घनकुटा, तेह्रथुम, पाँचथर, ताप्लेजुङ, सुर्खेत, नुवाकोट, धादिङ, रसुवा, गोरखा, जाजरकोट, अछाम, बैतडी, दार्चुला, पाँचथर, ताप्लेजुङ, नुवाकोट, धादिङ, रसुवा, दैलेख, रुकुम, रोल्पा गरी कुल ७८०० वर्ग. कि.मि. क्षेत्रमा भौगर्भिक नक्साङ्कन तथा खनिज अन्वेषण कार्य सम्पन्न भएको छ।
- ९.४१ २०७२ सालको भूकम्प अघि नेपालको भूकम्पीय निगरानी २१ साइस्मिक स्टेशन तथा २९ जि.पि.एस. स्टेशनहरूबाट भइरहेकोमा भूकम्प मापन गर्ने सञ्जालको विस्तार भई हाल ४२ साइस्मिक स्टेशन तथा ५१ जि.पि.एस. स्टेशनहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। भूकम्पीय सूचनाहरूको गुणस्तर अभिवृद्धि भई भूकम्पको स्थान, समय र गहिराइको सूचना प्रभावकारी रूपमा सम्प्रेषण गर्न सक्षम भएको छ।

गुणस्तर तथा नापतौल

- ९.४२ वस्तु, पदार्थ तथा सेवामा गुणस्तरको विश्वसनियतामा अभिवृद्धि मार्फत् उपभोक्ताले प्रयोग गर्नमा विश्वस्त पार्न तथा निकासीमा सहजता र अन्तराष्ट्रिय रूपमा समेत मान्यता प्राप्त गर्न आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा नेपाल गुणस्तर तर्जुमा, पुनःनीरिक्षण र अंगिकारको लागि विभिन्न वस्तु तथा सेवाको सन्दर्भमा नेपाल गुणस्तर परिषदबाट २० र गुणस्तर प्राविधिक समितिबाट १७ गुणस्तर पारित भएका छन्। ३४ उद्योगको ४३ वस्तुलाई नेपाल गुणस्तर अनुमति दिइएको छ।
- ९.४३ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा उद्योगबाट उत्पादन हुने तथा बजारमा बिक्री हुने नेपाल गुणस्तर चिन्ह अंकित वस्तुहरूको गुणस्तर नियन्त्रण र उपभोक्ता हक हित संरक्षण गर्न १४ हजार

६ सय ४५ व्यापारी/व्यवसायीको नापतौल तथा नाप्ने तौलने यन्त्र जाँच गरेको छ। जसमध्ये १० हजार ९ सय ७६ लाई अनियमित नापतौल तथा नाप्ने तौलने यन्त्र प्रयोग गरे वापत कारवाही गरिएको छ।

- ९.४४ पेट्रोलियम पदार्थको शुद्धता, परिमाण दुरुस्त रहे/नरहेको सम्बन्धमा २५१९ पेट्रोलियम वितरण पम्पको जाँच गरिएको छ। यस अवधिमा ७३२२ ट्याक्सीको मिटर जाँच तथा १७३ ट्यांकर जाँच सम्पन्न भएको छ। नापतौलसम्बन्धी उपभोक्ता हकहित संरक्षणको लागि एकल अनुगमन ११२३ तथा संयुक्त अनुगमन ६११ गरी कुल १७३४ अनुगमन सम्पन्न भएको छ।

वाणिज्य

- ९.४५ व्यापार तथा पारवहनका क्षेत्रको विस्तार तथा विविधिकरण गर्ने, निर्यात प्रवर्द्धन र आयात व्यवस्थापनमार्फत बढ्दो व्यापार घाटा न्यूनीकरण गर्ने नेपाल सरकारको नीति रहेको छ। सोअनुरूप जारी गरेको वाणिज्य नीति, २०७२, राष्ट्रिय व्यापार एकीकृत रणनीति, २०७३, तथा व्यापार घाटा न्यूनीकरणसम्बन्धी राष्ट्रिय कार्य योजना कार्यान्वयनमा छन्।
- ९.४६ सेफगार्ड, एन्टीडम्पिङ तथा काउण्टर भेलिङ्ग ऐन, २०७६ ऐन तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा आएको छ। उक्त ऐनले विश्व व्यापार संगठनका प्रावधानहरू अन्तर्गत रहेर स्वच्छ व्यापारिक क्रियाकलापको प्रवर्द्धनमार्फत नेपालमा हुने आयातलाई नियमन गर्न र स्वदेशी उद्योग तथा अर्थतन्त्रलाई बाह्य क्षेत्रको अनुचित क्रियाकलापबाट हुन सक्ने सम्भावित हानीबाट जोगाउन आवश्यक प्रबन्धहरू गरेको छ।
- ९.४७ "प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन (बाह्रौं संशोधन) नियमावली, २०७६" समसामयिक संशोधन भएको छ। उपभोक्ता संरक्षण नियमावली, २०७६ र वस्तुको प्रत्यक्ष विक्री विरतणसम्बन्धी नियमावली, २०७६ स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको छ। निर्यातमा नगद अनुदानसम्बन्धी कार्यविधि कार्यान्वयनमा आएको छ।
- ९.४८ निर्यात प्रवर्द्धनका लागि विद्युतीय व्यापार सम्बन्धी राष्ट्रिय रणनीति कार्यान्वयनमा आएको छ। यसलाई व्यापकता दिन भुक्तानी प्रणाली सहज बनाउन गर्नुपर्ने प्रक्रियागत सुधारका काम शुरु भएको छ।
- ९.४९ नेपाल व्यापार एकीकृत रणनीति, २०७३ ले पहिचान गरेका कार्पेट, पश्मिना, छालाका वस्तुहरू, यार्न र जुता चप्पलहरूको समग्र मूल्य शृङ्खला विकासका लागि परियोजना प्रस्ताव तयार भएको छ। यस रणनीतिले पहिचान गरी प्राथमिकता दिएका वस्तुहरूसँग सम्बन्धित वस्तुगत संघहरूको क्षमता विकास गर्ने उद्देश्यले ८ वस्तुगत संघहरूबाट उनीहरूकै प्रस्तावबमोजिमका कार्यक्रमहरू सञ्चालन भएका छन्।

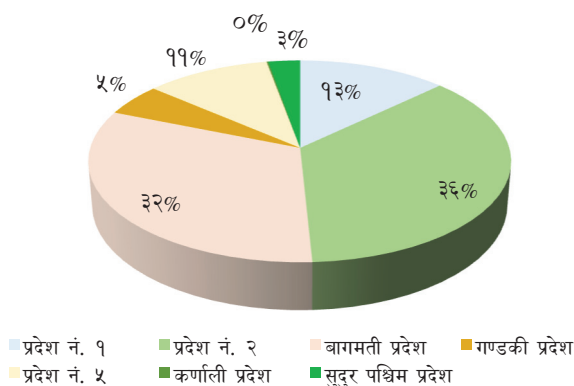
- ९.५० नेपालका प्रमुख निर्यातयोग्य वस्तुहरू चिया, अदुवा, अलैंची, कार्पेट, जडीबुटी पश्मिना, छाला तथा छालाजन्य उत्पादन, गार्मेण्ट, जुत्ता चप्पलहरूको समग्र मूल्य श्रृङ्खला विकासका लागि आगामी आर्थिक वर्षदेखि नै कार्यान्वयनमा ल्याइने गरी परियोजना प्रस्ताव तयार भएको छ।
- ९.५१ नेपाली कफी तथा पश्मिनाको मूल्य श्रृङ्खला विकास तथा लगानी वातावरणका लागि व्यापारका लागि सहायता कार्यक्रम अन्तर्गत युरोपियन युनियनको सहयोगमा व्यापार तथा लगानी कार्यक्रम, २०७६ फागुनबाट प्रारम्भ भएको छ। कोलकातामा नेपालले आफ्नै कन्टेनर फ्रेट स्टेशन निर्माण गरी सञ्चालनमा ल्याएको छ। लार्चाको सुख्खा बन्दरगाह सञ्चालनमा आई तातोपानी नाकाबाट व्यापारिक वस्तुको आयात निर्यात हुन थालेको छ। रसुवाको टिमुरेमा सुख्खा बन्दरगाहको निर्माण शुरू भएको छ।
- ९.५२ नेपाल-भारतबीचको विद्यमान पारवहन सन्धि नवीकरण भएको छ। साथै, पारवहन सन्धिमार्ग आवश्यक नयाँ व्यवस्था गरी नयाँ पारवहन सन्धि गर्न आवश्यक तयारी पूरा भएको छ। नयाँ सन्धि भएपछि नेपालले भारतले निर्माण गरेको आन्तरिक जलमार्ग प्रयोग गरी आयात तथा निर्यात गर्न सक्ने, नेपाली ध्वजावाहक पानीजहाज भारतीय आन्तरिक जलमार्गमा सञ्चालन हुनसक्ने र आन्तरिक जलमार्गमा रहेका साहिबगञ्जे, कालुघाट र वाराणसी टर्मिनलहरूबाट नेपालले व्यापारिक वस्तु ओसारप्रसार गर्नसक्ने भएको छ। यसबाट नेपालको समुद्रसम्मको दूरी कम हुने र व्यापार लागत पनि कम हुने भएको छ।
- ९.५३ चीनतर्फ पारवहनका लागि रसुवा, कोदारी र यारी तथा द्विपक्षीय व्यापारका लागि किमाथाङ्काम, नेचुङ (कोराला) र ओलाङचुङगोला गरी ६ नाका प्रयोग गर्न सकिने सहमति भएको छ। यसैगरी नेपालमा दर्ता भएका ढुवानीका साधन अनुमति लिएर सिगात्सेसम्म आउन जानसक्ने सहमति भएको छ।
- ९.५४ नेपाल-चीनबीचको पारवहन सम्झौता यही जनवरी १ देखि कार्यान्वयनमा आएको छ। यसबाट नेपालको अन्तर्राष्ट्रिक व्यापारका लागि चीनका चारवटा सामुद्रिक बन्दरगाहहरू तियान्जिन, सेन्जेन, लियान्युगाङ र झ्याङजियाङ तथा तीनवटा सुख्खा बन्दरगाहहरू लान्जाओ, ल्हासा र सिगात्से उपलब्ध भएका छन्।
- ९.५५ नेपाल-चीन व्यापार वार्ता सम्पन्न गरी चीनको आयात सूचीमा समावेश गर्न नेपालबाट निकासी हुने १५० वस्तुको सूची चीन सरकारलाई उपलब्ध गराइएको छ।
- ९.५६ नेपाल-भुटान बीच सन् २०१२ पछि पहिलोपटक व्यापार वार्ता भएको छ।
- ९.५७ कम्बोडियासँग Trade and Investment Framework Agreement भएको छ। भियतनामसँग सोसम्बन्धी आशयपत्रमा हस्ताक्षर भएको छ।

आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण

- ९.५८ दैनिक उपभोग्य वस्तुहरूको उत्पादन, व्यवस्थापन र वितरण प्रणाली सुदृढ गर्न नेशनल ट्रेडिङ लिमिटेड र नेपाल खाद्य संस्थानलाई एकअर्कामा गाभी खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी सञ्चालनमा आएको छ। खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लि.मार्फत खाद्यान्नको आपूर्ति सहज र सरल बनाउन प्रादेशिक संरचनाबमोजिम प्रत्येक प्रदेशमा कम्तीमा एउटा अत्याधुनिक गोदामघर निर्माण र मौजुदा गोदामको मर्मत सम्भार गर्ने कार्य शुरु भएको छ।
- ९.५९ खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लि.ले नेपाल सरकारबाट तोकिएका दुर्गम क्षेत्रहरूमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को माघसम्म ५,७२० मे.टन चामल र साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशन लि. बाट ३७ हजार १ सय १३ दशमलव ५० क्विन्टल नून ढुवानी भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा २३ दुर्गम हिमाली तथा पहाडी जिल्लाहरूमा ६,४६५ मे.टन खाद्यान्न ढुवानी गरी बिक्री वितरण गरिएको छ। यसैगरी देशका १७ दुर्गम हिमाली तथा पहाडी जिल्लाहरूमा ३,७११ मे.टन आयोडिनयुक्त नून ढुवानी गरी सर्वसुलभ रूपमा सुपथ मूल्यमा बिक्री वितरण गरिएको छ।
- ९.६० २०७६ फागुनसम्म राष्ट्रिय खाद्य सुरक्षा भण्डारण र सार्क खाद्य बैंकमा २१ हजार ८ सय ५५ मे.टन खाद्यान्न मौज्जात रहेको छ।
- ९.६१ साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशन लि.बाट बिक्री वितरण हुने आयोडिनयुक्त नूनको कारण आयोडिनको कमीबाट उत्पन्न विभिन्न समस्या मध्ये गलगौड सन् १९८५/८६ मा ४४.२ प्रतिशत रहेकोमा National Survey and Impact Study for Iodine Deficiency Disorders (IDD) and Availability of Iodized Salt in Nepal को प्रतिवेदनअनुसार ०.४ प्रतिशतमा झरेको छ।
- ९.६२ कर्णाली प्रदेशलगायतका विभिन्न जिल्लाहरूका स्थानीय उत्पादनहरू सिमी, तिते फापर काठमाडौँलगायतका शहरी क्षेत्रहरूमा बिक्री वितरण भइरहेको छ। नेपाल सरकारको नीतिअनुरूप कर्णाली प्रदेशमा प्रत्येक जन्म र मरणमा निःशुल्क ३९ मे.टन चामल वितरण गरिएको छ।
- ९.६३ बजार अनुगमन र उपभोक्ताको गुनासो व्यवस्थापनका लागि उपभोक्ताले फोटो वा भिडियोसहित उजुरी गर्नसक्ने प्रावधानसहितको मोबाइल एप सञ्चालनमा आएको छ।
- ९.६४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म १,३३९ फर्महरूको बजार अनुगमन गरी नियम विपरित गर्ने ४५४ फर्महरूलाई जरिवाना तथा गुणस्तरहीन सामग्री नष्ट गरिएको छ।
- ९.६५ भारतको मोतीहारीदेखि अमलेखगञ्जसम्म पेट्रोलियम पाइपलाइन निर्माण कार्य सम्पन्न भई पाइपलाइनबाट डिजेल आयात हुन थालेको छ। जसबाट डिजेलको आयातमा लाग्ने लागतमा कमी भएको

९.६६ हालसम्म कुल पेट्रोलियम भण्डारण क्षमताको ३६.० प्रतिशत हिस्सा प्रदेश नं. २ र ३२.० प्रतिशत हिस्सा बागमती प्रदेशले ओगटेको छ। कर्णाली प्रदेशमा कुल भण्डारण क्षमताको एक प्रतिशत भन्दा कम भण्डारण क्षमता रहेको छ।

चार्ट ९(छ): पेट्रोलियम पदार्थको भण्डारण क्षमता तथा माग धान्ने अवस्था

स्रोत: नेपाल आयात निगम, २०७६

९.६७ परिमाणको आधारमा नेपालमा सबैभन्दा बढी आयात हुने पेट्रोलियम पदार्थमा डिजेल रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को पेट्रोलियम पदार्थको कुल आयातमध्ये ५८.० प्रतिशत डिजेल, १९.० प्रतिशत पेट्रोल, १५.० प्रतिशत एल.पी.जी. रहेको छ। सबैभन्दा कम मट्टितेल १.० प्रतिशत र हवाई इन्धन ७.० प्रतिशत आयात हुने गरेको छ।

तालिका ९(झ) : पेट्रोलियम पदार्थको आयातको स्थिति

आयातीत परिमाण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६
पेट्रोल (कि.ली.)	२५३३८१	३१६१९५	२३८७५५	४०७२७०	४८८६७५	५६६८२७
डिजेल (कि.ली.)	८०८५६७	९५६७१९	७८९९२२	१३१९८७३	१५८८८६९	१७१४९१७
मट्टितेल (कि.ली.)	१८४०९	२०४३९	१४२०३	२००८२	२२३३७	२५००४
एटिफ (कि.ली.)	१२५६७८	१४२३७३	७८६८०	१६४९७६	१९७२२०	२००१०८
एलपीजी (मे.टन)	२३२६६०	२५८२९९	२१७५७९	३१२६४४	३७०५६०	४२९६०९
अन्य (कि.ली.)	२१७२	१६५८	३८	-	-	-
बिक्री परिमाण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६
पेट्रोल (कि.ली.)	२५१४५१	३१४८५७	२३९४३४	४०२२७८	४८४७८१	५६२८६६
डिजेल (कि.ली.)	८१११००	९४०५५८	७८४१९६	१२९७०६६	१५९७५५१	१७०२१५७
मट्टितेल (कि.ली.)	१९०६४	१९४८१	१४८९१	१९८५५	२२३११	२५०८६
एटिफ (कि.ली.)	१२३५२७	१४१६७५	८०२०७	१६२८७५	१९४३५८	२००१३७
एलपीजी (मे.टन)	२३२६६०	२५८२९९	२१७५७९	३१२६४४	३७०५६०	४२९६०९
अन्य (कि.ली.)	२१७२	१६५८	३८	-	-	-

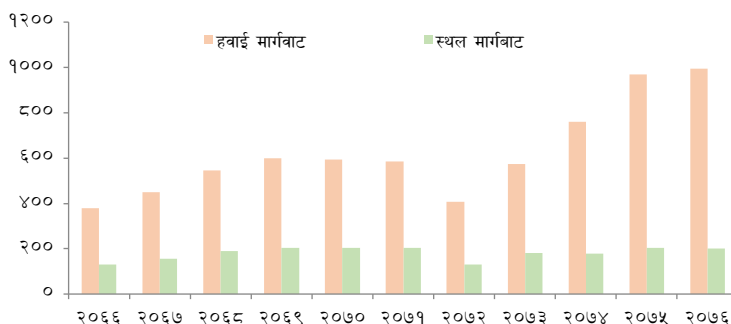
स्रोत: नेपाल आयात निगम।

९.६८ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को नेपालको प्रक्षेपित जनसङ्ख्या २ करोड ९७ लाख ४ हजार ५ सय १ लाई आधार मान्दा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा प्रतिव्यक्ति पेट्रोलियम आयातमा सबैभन्दा बढी डिजेल ५७.७ लिटर रहेको छ। पेट्रोल आयात प्रतिव्यक्ति १९.१ लिटर र एल.पी.जी. प्रतिव्यक्ति १४.५ के.जी. रहेको छ।

पर्यटन क्षेत्र

९.६९ अद्वितीय प्राकृतिक एवम् समृद्ध साँस्कृतिक सम्पदाको कारण नेपालको तुलनात्मक लाभको क्षेत्रको रूपमा पर्यटन रहेको छ। नेपालका प्राकृतिक, साँस्कृतिक, जैविक एवम् मानव निर्मित सम्पदाहरूको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्दै नेपाललाई विश्व मानचित्रमा आकर्षक, रमणीय र सुरक्षित गन्तव्यस्थलको रूपमा विकास गर्ने दीर्घकालीन दृष्टिकोण लिई सन् २०२५ सम्ममा २५ लाख भन्दा बढी पर्यटकहरूको भ्रमण गराउने र ८ लाख ९८ हजार रोजगारीको सिर्जना गर्ने लक्ष्य लिएको छ। यस उद्देश्य प्राप्तिको लागि सन् २०२० लाई नेपाल भ्रमण वर्षको घोषणा गरी २० लाख पर्यटक भित्र्याउने लक्ष्य रहेकोमा कोरोना महामारीको कारण भ्रमण वर्ष स्थगन भएको छ।

चार्ट ९(ज): पर्यटक आगमन सङ्ख्या (हजारमा)

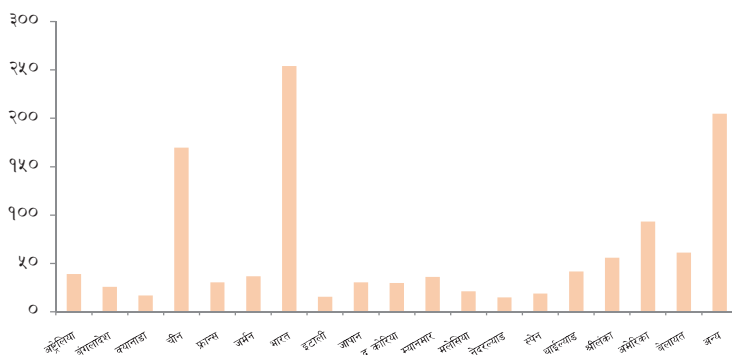

स्रोत: संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, २०७६

द्रष्टव्य: हरेक वर्षको जनवरीदेखि डिसेम्बर सम्मको तथ्याङ्क समावेश गरिएको छ। स्थलमार्गबाट भित्रिने भारतीय पर्यटकलाई यसमा समावेश गरिएको छैन।

९.७० विगत दश वर्षको अवधिमा आर्थिक वर्ष २०७२/७३ मा नेपालमा पर्यटन आगमनमा केही कमी आएको थियो। तर पर्यटन आगमनको सङ्ख्या बढ्दो दरमा रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५ पुषदेखि २०७६ पुषसम्मको अवधिमा प्रति पर्यटकको सरदर बसाइ अवधि १३ दिन रहेको छ।

चार्ट: ९(झ): देशगत रूपमा पर्यटक आगमन सङ्ख्या (हजारमा)

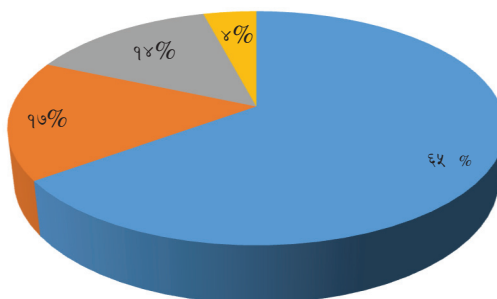

स्रोत: संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, २०७६

९.७१ सन् २०१९ मा कुल पर्यटक अगमनको सङ्ख्या देशगत रूपमा सबैभन्दा बढी पर्यटक आउने पाँच मुलुकहरूमा क्रमशः भारत २१.२ प्रतिशत, चीन १४.२ प्रतिशत, अमेरिका ७.८ प्रतिशत, बेलायत ५.१ प्रतिशत र श्रीलंका ४.७ प्रतिशत रहेका छन्। यी देशहरूबाट आएका पर्यटकहरूको सङ्ख्या कुल पर्यटक सङ्ख्याको करिब ५३ प्रतिशत रहेको छ। अघिल्लो वर्ष सोही अवधिको तुलनामा भारतबाट नेपाल आउने पर्यटक ५.६ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ भने चीनबाट आउने पर्यटकको सङ्ख्यामा १.१ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ। त्यसैगरी अमेरिका र बेलायतबाट नेपाल आउने पर्यटकको सङ्ख्यामा कुनै परिवर्तन भएको छैन भने श्रीलंकाबाट आउने पर्यटकको सङ्ख्यामा भने १.२ प्रतिशतले कमी आएको छ।

९.७२ नेपालको बढी भ्रमण गरिने गन्तव्यको रूपमा लुम्बिनी रहेको छ। सन् २०१९ मा १७ लाख ७९ हजार ८६ जनाले त्यहाँ भ्रमण गरेका छन्। सन् २०१८ मा १५ लाख १७ हजार १ सय ४५ जनाले लुम्बिनी भ्रमण गरेका थिए। सन् २०१९ मा लुम्बिनी भ्रमण गर्नेमा नेपाली ७९ प्रतिशत, भारतीय ११ प्रतिशत र अन्य मुलुकका नागरिक १० प्रतिशत रहेका छन्। गत वर्षको तुलनामा यस वर्ष लुम्बिनी भ्रमण गर्ने पर्यटकको कुल सङ्ख्या २.३ प्रतिशतले बढेको छ। सन् २०१९ मा लुम्बिनी भ्रमण गर्नेको भारतीय पर्यटकको आगमनमा ५.८ प्रतिशतले र तेस्रो मुलुकबाट आउने पर्यटकको सङ्ख्या १.९ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ।

चार्ट: ९(ज) भ्रमणको उद्देश्यअनुसार पर्यटक आगमन

■ मनोरञ्जन ■ पदयात्रा र पर्वतारोहण ■ तीर्थयात्री ■ अन्य

स्रोत: संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, २०७६।

९.७३ सन् २०१९ मा नेपाल भ्रमणमा आएका पर्यटकहरूमध्ये मनोरञ्जनको उद्देश्यका आधारमा आउने पर्यटकको सङ्ख्या ६५.० प्रतिशत प्रतिशत छ। त्यसैगरी, पदयात्रा/पर्वतारोहण, तीर्थयात्रा र अन्य उद्देश्यले नेपाल भ्रमणमा आउने पर्यटकको सङ्ख्या क्रमशः १७.० प्रतिशत, १४.० प्रतिशत र ४.० प्रतिशत प्रतिशत रहेको छ।

९.७४ नेपाल सरकारले ६,५०० मीटर भन्दा माथिका हिमालबाट र सोभन्दा मुनिका केही हिमालबाट नेपाल पर्वतारोहण संघले रोयल्टी उठाउँदै आएका छन्। सन् २०१९ मा कुल रु. ६८ करोड ६० लाख रोयल्टी सङ्कलन भएको छ। अधिल्लो वर्ष यस्तो रोयल्टी रकम रु. ५८ करोड १५ लाख रहेको थियो।

तालिका ९(ज): प्रदेशअनुसार पर्वतारोहणबाट प्राप्त रोयल्टी (सन् २०१९) (रु. करोडमा)

प्रदेश	नेपाल सरकारबाट सङ्कलन	नेपाल पर्वतारोहण संघबाट सङ्कलन	जम्मा	प्रतिशत
प्रदेश नं. १	५१.२२	१०.८१	६२.०३	९०.४३
बागमती	०.०८	०.३८	०.४६	०.६८
गण्डकी	५.२२	०.५८	५.८०	८.४५
कर्णाली	०.२९	०.००	०.२९	०.४३
सुदूरपश्चिम	०.०१	०.००	०.०१	०.०२
जम्मा	५६.८३	११.७७	६८.६०	१००.००

स्रोत : संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, २०७६।

९.७५ सन् २०१९ मा प्रदेश नं. १ अन्तर्गतका हिमालबाट कुल रोयल्टीको ९०.४ प्रतिशत र गण्डकी प्रदेशका हिमालबाट ८.५ प्रतिशत रोयल्टी सङ्कलन भएको छ। यस्तो रोयल्टीको करीब १८.० प्रतिशत रकम नेपाल पर्वतारोहण संघले उपभोग गर्दै आएको छ।

९.७६ सन् २०१८ मा पर्वतारोहण दलको सङ्ख्या १,९१० रहेकोमा सन् २०१९ मा १,९२१ पुगेको छ। सन् २०१८ मा पर्वतारोहीहरूको सङ्ख्या ८,६४१ रहेकोमा सन् २०१९ मा केहि कमी भई ८२५४ रहेको छ।

- ९.७७ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठानबाट शैक्षिक कोषतर्फ ४२० जना र अन्य तालिम तर्फ २,५३९ जनशक्ति थप भएको छ। यसैगरी, नेपाल पर्वतीय प्रशिक्षण प्रतिष्ठानमा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को पुषसम्म ११० जना पर्वतीय शैक्षिक कोष अध्ययनरत छन् भने ८५७ व्यक्तिहरूलाई पर्यटनसँग सम्बन्धित विभिन्न विधामा तालिम दिएको छ।
- ९.७८ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा तारास्तरको होटल सङ्ख्या १२९ रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्मको अवधिमा ९ थप भई हालसम्म सो सङ्ख्या १३८ पुगेको छ। त्यसैगरी, तारास्तरको बाहेकको पर्यटकस्तरीय होटल, लज तथा रिसोर्टको सङ्ख्या आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा १,१२५ भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा २६ थप भई सो सङ्ख्या १,१५१ पुगेको छ।
- ९.७९ आर्थिक वर्ष २०७५/७६मा तारास्तरको होटलको शैल्याको सङ्ख्या ११ हजार १ सय ४६ रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा २,०५४ थप भई १३ हजार २ सय शैल्या पुगेको छ भने तारे होटल बाहेक पर्यटकस्तरीय होटल, लज तथा रिसोर्टको शैल्या सङ्ख्या आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा २९ हजार ७ सय १० रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा १,०८९ थप भई ३० हजार ७ सय ९९ पुगेको छ।
- ९.८० आर्थिक वर्ष २०७५/७६ सम्ममा पर्यटन विभागमा दर्ता भएका ३२४ सामुदायिक होमस्टेमा १००० बेड सञ्चालनमा रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा ३८९ सामुदायिक होमस्टेमा १,०८८ बेड सञ्चालनमा रहेका छन्।
- ९.८१ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा ३५०८ ट्राभल एजेन्सी दर्ता भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्ममा १७२ थप भई ३,६८० पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा २,६४९ ट्रेकिङ एजेन्सी दर्ता भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्म ११५ थप भई २,७६४ पुगेको छ।
- ९.८२ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा ७३ रयाफ्टीङ एजेन्सी दर्ता भएकोमा २०७६/७७ फागुनसम्ममा ८ थप भई ८१ पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा ७७ पर्यटक यातायात सेवा व्यवसाय दर्ता भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा ५ थप भई ८२ पुगेको छ।
- ९.८३ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ सम्ममा ४,१२६ टुर गाईड अनुमति पत्र जारी गरेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा ७४ थप भई ४२०० पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा १६ हजार २ सय ४८ ट्रेकिङ गाईड अनुमति पत्र जारी गरेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्ममा १,३७७ थप भई १७ हजार ६ सय २५ पुगेको छ।

१०. आवास तथा सहरी विकास, वातावरण तथा ऊर्जा

१०.१ तीव्र सहरीकरण र गाउँपालिकाहरू जोडेर नयाँ नगरपालिकाहरूको घोषणा भएका कारण नेपालको सहरी क्षेत्रमा बसोवास गर्ने जनसङ्ख्या ६२.२ प्रतिशत पुगेको छ। सहरी पूर्वाधारको निर्माणले गति लिएको छ। सरकारी नीति तथा कार्यक्रमहरू वातावरण संरक्षणमा केन्द्रित भएका छन्। वातावरणमैत्री विकास र जीवनयापनले प्राथमिकता पाउँदै गएको छ। विद्युत उत्पादन बढेसँगै उपभोगमा वृद्धि भएको छ। विद्युतको पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या बढेको छ। बढ्दो नवीकरणीय ऊर्जाको उपयोगबाट दैनिक जीवनयापन सहज भएको छ।

सहरी विकास

- १०.२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म सहरी विकास कार्यक्रम अन्तर्गत तराई-मधेशका २१ नगरपालिकाहरूमा ६० कि.मी. सडक कालोपत्रे र १४० कि.मी. नाला निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस कार्यक्रम अन्तर्गत तराई-मधेशका विभिन्न २० नगरपालिकाहरूमा कुल १११ कि.मी. सडक, २१२ कि.मी. नाला, ३ बसपार्क (इनरुवा, सिद्धार्थनगर र धनगढी) को निर्माण कार्य सम्पन्न भएको थियो।
- १०.३ जनता आवास कार्यक्रम अन्तर्गत विपन्न, लोपोन्मुख तथा सीमान्तकृत वर्गको लागि ३९ हजार आवास एकाई निर्माण कार्य सम्पन्न गर्न प्रदेश सरकारहरूलाई शसर्त अनुदान उपलब्ध गराइएको छ।
- १०.४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम अन्तर्गत छनौट भएका ९,४४२ लाभग्राही मध्ये २०७६ फागुनसम्ममा ६,९१० लाभग्राहीसँग अनुदान सम्झौता भई ८०५ आवास इकाईको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ।
- १०.५ नगरपालिका र सहरी क्षेत्रमा गुणस्तरीय पूर्वाधार निर्माण गर्ने क्रममा सहरी विकास अन्तर्गत काठमाडौँ उपत्यकाभित्र ३० कि.मी. सडक विस्तार कार्य सम्पन्न भएको छ। काठमाडौँ उपत्यकाको सभ्यताको रूपमा रहेको बागमती, मनोहरा, इच्छुमती, रुद्रमती, विष्णुमती, हनुमन्ते र नखुखोला लगायतका नदीहरू ढल र प्रदुषणमुक्त बनाउने उद्देश्य अनुरूप आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुन महिनासम्ममा २.५ कि.मी. ढल, २.५ कि.मी. सडक र ३ कि.मी. तटवन्ध निर्माण सम्पन्न भएको छ।
- १०.६ आगामी २० वर्ष अवधिलाई धान्न सक्ने गरी वीरगञ्ज र नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकामा एकीकृत फोहरमैला व्यवस्थापन केन्द्रको निर्माण सम्पन्न भएको छ।

- १०.७ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा विराटनगर, वीरगञ्ज, सिदार्थनगर, नेपालगञ्ज र जनकपुरमा गरी ७९.७३ कि.मी. सतह नाली, र २६.५४ कि.मी. सडक सुधार/निर्माण सम्पन्न भएको छ। हालसम्म ४०० कि.मी. सतह नाली, ६९ कि.मी. ढल र १९२ कि.मी. सडक सुधार/निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ।
- १०.८ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा नयाँ शहर कार्यक्रम अन्तर्गत खुर्कोट, चौरजहारी, डुम्रेभन्सार, पाटन, फिदिम, बसन्तपुर, बुर्तिबाङ्ग, वैरेनीगल्छी, राकम कर्णाली र साँफेबगरमा ३० कि.मी. सडक निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। साथै, Trans Himalaya Trail मा पर्ने लुक्ला, स्याफ्रुवेसी, जोमसोम, सिमिकोट र मार्तडी गरी ५ नयाँ शहरहरूको सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने कार्य भइरहेको छ।
- १०.९ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा संघीय संसद भवन, प्रदेश प्रमुख तथा मुख्यमन्त्रीका लागि आवास तथा सम्पर्क कार्यालय, प्रधानमन्त्री सरकारी आवास र मन्त्री आवासको निर्माण कार्य शुरू भएको छ।

वातावरण तथा जलवायु परिवर्तन

- १०.१० जलवायु परिवर्तनका जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्ने उद्देश्यअनुरूप राष्ट्रिय जलवायु परिवर्तन नीति, २०७६ स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको छ। स्थानीय तहहरूमा आ-आफ्नो क्षेत्रमा जलवायु परिवर्तनका गतिविधिलाई आन्तरिकीकरण गर्न स्थानीय अनुकुलन कार्ययोजनाको खाका स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा आएको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म २१७ स्थानीय अनुकुलन/जलवायु उत्थानशील विकास योजना कार्यान्वयनमा रहेका छन्।
- १०.११ वन तथा वातावरण मन्त्रालय, जल तथा मौसम विज्ञान विभाग र इसिमोडले गरेको अध्ययनले जलवायुजन्य जोखिमका कारण हरेक वर्ष नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको १.५ प्रतिशत देखि २.० प्रतिशत नोक्सानी हुने अध्ययन प्रतिवेदनले देखाएको छ। उक्त प्रतिवेदनले मनसुन ऋतुमा सबैभन्दा बढी ०.०५८ डिग्री सेल्सियस, प्रि-मनसुन ऋतुमा सबैभन्दा कम ०.०५१ डिग्री सेल्सियस र औसतमा ०.०५६ डिग्री सेल्सियस प्रति वर्षका दरले तापक्रम बढेको देखाएको छ। साथै, वर्षाको दरमा पनि २-६ प्रतिशत देखि ८-१२ प्रतिशतले वृद्धि हुने देखाएको छ।
- १०.१२ वन क्षेत्रको कार्वन व्यापारमा सहभागी रौतहट, बारा, पर्सा, चितवन, नवलपुर, परासी, रुपन्देही, कपिलवस्तु, दाङ्ग, बाँके, बर्दिया, कैलाली र कञ्चनपुर जिल्लाको कार्वन उत्सर्जन न्यूनीकरण कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आएको छ।

- १०.१३ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा २९७.२७ हेक्टर भू-भागमा जलाधार पुनरुत्थानका लागि वृक्षारोपण गरिएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म ९३७ हेक्टर भू-भागमा जलाधार पुनरुत्थानका लागि ३,५०० वृक्षारोपण भएको छ।
- १०.१४ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा जलवायु अनुकुलनका प्रयासहरू मार्फत ६६१ सुधारिएको चुल्हो, १ सौर्य ऊर्जाबाट खानेपानी तथा सिंचाइ र १,५४० घरायसी सौर्य ऊर्जा जडान भई २,२७२ घरधुरी प्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा ५४० सुधारिएको चुल्हो, २६७ घरायसी सौर्य ऊर्जा जडान भई २९७ घरधुरी प्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित भएका छन्।
- १०.१५ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा दमक, धनकुटा र वीरेन्द्रनगरमा वायु गुणस्तर मापन केन्द्रहरू स्थापना भएका छन्। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म देशभर वायु गुणस्तर मापन केन्द्रहरूको सङ्ख्या २९ पुगेको छ।
- १०.१६ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि वायु प्रदूषण वारेमा सर्वसाधारण नागरिकलाई सूचना प्रवाह गर्न काठमाडौं उपत्यका भित्र रत्नपार्क, जडीबुटी, बबरमहल र एकान्तकुना तथा काठमाडौं बाहिर सिमरा, पोखरा र बुटवलमा Air Quality Data Display Board स्थापना भएको छ।
- १०.१७ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा विभिन्न ३४ योजनाको वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन सम्पन्न भएको छ।

ऊर्जा

- १०.१८ २०७६ फागुनसम्म ९०.० प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युतको पहुँच पुगेको छ। २०७६ असारसम्म विद्युतको पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या ८८.० प्रतिशत थियो। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्म विद्युत उपयोग गर्ने ग्राहकको सङ्ख्या ४१ लाख ५५ हजार ६ सय ४० पुगेको छ।

तालिका १०(क): प्रदेशगत विद्युत पहुँचको विवरण

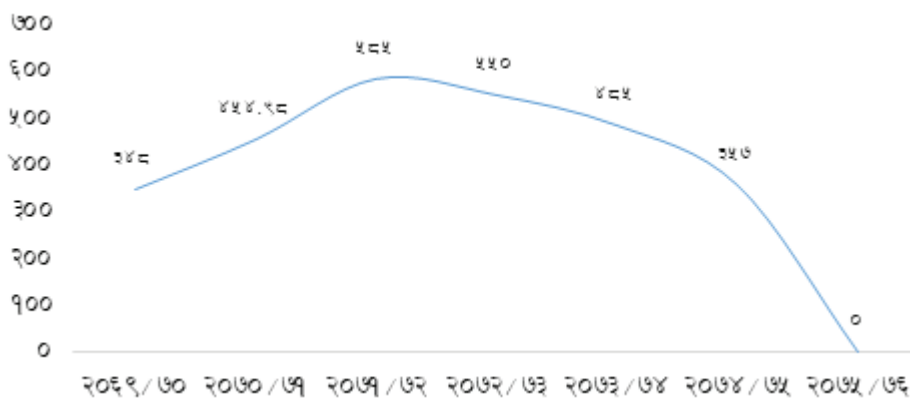
प्रदेश	२०७५/७६	२०७६/७७*
प्रदेश नं. १	७५.९	८६.३
प्रदेश नं. २	७९.७७	८७.२५
बागमती	९०.३	९५.८३
गण्डकी	८७.३९	८७.४८
प्रदेश नं. ५	८१.०३	८९.०७
कर्णाली	२७.०३	२७.७४
सुदूरपश्चिम	५८.९	६७.३३
नेपाल	८८.०	९०.०

स्रोत: नेपाल विद्युत प्राधिकरण, २०७६

*फागुनसम्म

- १०.१९ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म कुल विद्युत उत्पादन आर्थिक वर्ष २०७५/७६ सम्मको १,२५१ मेगावाटको तुलनामा ८.३ प्रतिशतले वृद्धि भई १,३५५ मेगावाट पुगेको छ। जसमध्ये जलविद्युतबाट १,२३३ मेगावाट, थर्मल प्लान्ट उत्पादित विद्युत ५४ मेगावाट तथा बैकल्पिक ऊर्जाबाट ६८ मेगावाट उत्पादन भएको छ ।
- १०.२० नेपाल विद्युत प्राधिकरणको स्वामित्वमा सञ्चालित विद्युत परियोजनाबाट ६३५ मेगावाट र निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित जलविद्युत परियोजनाबाट ६५१ मेगावाट विद्युत राष्ट्रिय ग्रीडमा जडान भएको छ ।
- १०.२१ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा नेपाल विद्युत प्राधिकरण र यसका सहायक कम्पनीहरू तथा निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित विभिन्न जलविद्युत आयोजनाबाट १९२.९ मेगावाट विद्युत उत्पादन भएको छ ।
- १०.२२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्म ४,२५२ सर्किट किलोमिटर प्रसारण लाइन, १ लाख ४७ हजार ९ सय ४५ किलोमिटर वितरण लाइन विस्तार भएको छ । गतवर्षको फागुन महिनासम्म प्रसारण लाइन ३,९०८ सर्किट किलोमिटर र वितरण लाइन १ लाख ४५ हजार २ सय ५४ किलोमिटर पुगेको थियो ।
- १०.२३ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा भारतबाट २,८१३.०७ गिगावाट घण्टा बराबरको विद्युत आयात भएकोमा चालु आर्थिक वर्ष झण्डै आधांले घटी १,४६८.७७ गिगावाट घण्टा बराबरको विद्युत आयात भएको छ । विद्युतको आन्तरिक उत्पादनमा वृद्धि भएसँगै भारतबाट आयात हुने विद्युतको मागमा कमी हुदै गएको हो। चालु आर्थिक वर्ष विद्युतको माग र आपूर्तिमा सन्तुलन कायम भएको छ।

चार्ट १०(क): विद्युत माग र आपूर्तिबीचको अन्तर (बढी माग, मेगावाटमा)

स्रोत: नेपाल विद्युत प्राधिकरण, २०७६

*फागुनसम्म

१०.२४ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ असारसम्मको जलविद्युत उत्पादन क्षमताका आधारमा सबैभन्दा बढी गण्डकी प्रदेशको ५३९.४३ मेगावाट रहेको छ भने सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशको ११.०५ मेगावाट छ। प्रदेश नं. २ मा हालसम्म कुनैपनि विद्युत आयोजनाहरू सञ्चालनमा आएका छैनन्।

तालिका १०(ख): कुल जलविद्युत उत्पादन (मेगावाट)

प्रदेश	आर्थिक वर्ष २०७५/७६ सम्म	आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को (फागुनसम्म)	कुल जम्मा
प्रदेश नं. १	१३६.१९	५७.००	१९३.१९
प्रदेश नं. २	०.००	०००.	०.००
बागमती	४००.८८	१४.००	४१४.८८
गण्डकी	५१९.८३	१९.६०	५३९.४३
प्रदेश नं. ५	२२.१३		२२.१३
कर्णाली	६.२५	४.८०	११.०५
सुदूरपश्चिम	४३.४३	९.००	५२.४३
जम्मा	११२८.७१	१०४.३९	१२३३.१०

स्रोत: नेपाल विद्युत प्राधिकरण, २०७६

१०.२५ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ असारसम्म कुल जलविद्युत उत्पादन ११२८.७१ मेगावाट रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा वैकल्पिक ऊर्जा बाहेक १०४.३९ मेगावाट जलविद्युत थप उत्पादन भई कुल जलविद्युत उत्पादन १२३३.१० मेगावाट पुगेको छ।

तालिका १०(ग): आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्म सम्पन्न भएका जलविद्युत आयोजना

आयोजना	क्षमता (कि.वा.)	स्थान	प्रवर्द्धक
तल्लो हेवा खोला	२२१००	पाँचथर	माउन्टेन हाइड्रो नेपाल प्रा.लि.
लोअर छोटे खोला	९९७	गोर्खा	पशुपति इन्भेस्टमेन्टल पावर कम्पनी प्रा. लि.
अपर मर्दी	७०००	कास्की	यूनाइटेड इन्दि मर्दी एण्ड आर.बी. हाइड्रोपावर प्रा. लि.
इवा खोला	९९००	ताप्लेजुङ्ग	राइराङ्ग हाइड्रोपावर डेभलपमेण्ट कम्पनी लि.
अपर नौगाड गढ	८०००	दार्चुला	अपि पावर कम्पनी प्रा. लि.
काबेली बी१-	२५०००	पाँचथर	अरुण काबेली
जुलीगाड साना जलविद्युत आयोजना	९९६	बझाङ्ग	रङ्गुन खोला हाइड्रोपावर प्रा. लि.
पद्म खोला	४८००	दैलेख	डोल्टी पावर कम्पनी प्रा. लि.
रुदी बी	६६००	लम्जुङ्ग, कास्की	विन्धवासिनी हाइड्रोपावर डेभलपमेण्ट कम्पनी प्रा. लि.
घलेम्दी खोला	५०००	म्याग्दी	घलेम्दी हाइड्रो
कुलेखानी तेस्रो	१४०००	मकवानपुर	नेपाल विद्युत प्राधिकरण
जम्मा	१०४३९३		माउन्टेन हाइड्रो नेपाल प्रा.लि.

स्रोत: नेपाल विद्युत प्राधिकरण, २०७६

१०.२६ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशका ३ नगरपालिका र ३८ गाउँपालिका तथा सुदूरपश्चिम प्रदेशका ६ नगरपालिका र २५ गाउँपालिका बाहेक सबै स्थानीय तहमा विद्युतको पहुँच पुगेको छ ।

तालिका १०(घ): प्रदेश र स्थानीय तहमा विद्युत पहुँचको अवस्था*

प्रदेश	पुर्ण क्षमतामा विद्युत पहुँच पुगेका स्थानीय तह		आंशिक क्षमतामा विद्युत पहुँच पुगेका स्थानीय तह		विद्युत पहुँच नपुगेका स्थानीय तह	
	नगरपालिका	गाउँपालिका	नगरपालिका	गाउँपालिका	नगरपालिका	गाउँपालिका
प्रदेश नं. १	२४	१०	२५	५४	०	२४
प्रदेश नं. २	७	६	६८	५५	०	०
बागमती	१०	५	३५	६१	०	८
गण्डकी	२०	२४	७	२८	०	६
प्रदेश नं. ५	१९	२१	१७	४५	०	७
कर्णाली	०	०	१८	२०	३	३८
सुदूरपश्चिम	०	०	२८	२९	६	२५
जम्मा	८०	६६	१९८	२९२	९	१०८

स्रोत: नेपाल विद्युत प्राधिकरण, २०७६

*२०७६ फागुनसम्म

१०.२७ विद्युत चुहावट नियन्त्रणका लागि अवलम्बन गरिएका प्रयासहरूको प्रभावकारिता, विद्युतका पुराना तारहरूको विस्थापन, नयाँ ट्रान्सफर्मर जडान र नियमित स्थलगत अनुगमनका कारण विद्युत चुहावट नियन्त्रण हुँदै गएको छ । आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा विद्युत चुहावट १५.३ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष ९.९ प्रतिशतमा झरेको छ ।

१०.२८ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म विद्युत प्रसारण लाइन अन्तर्गत कोशी कोरिडोर २२० के.भी., सोलु कोरिडोर १३२ के.भी., सिंगटी लामोसाँघु १३२ के.भी., चमेलिया स्याउले अत्तरिया १३२ के.भी., कालीगण्डकी २२० के.भी., मर्स्याङ्दी-काठमाडौँ २२० के.भी. प्रसारण लाइन तथा अन्य भोल्टेज स्तरका प्रसारण लाइन विस्तारतर्फ ६ आयोजनाहरूको ८६५ सर्किट कि.मी. मध्ये २६१.५ सर्किट कि.मी. निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ ।

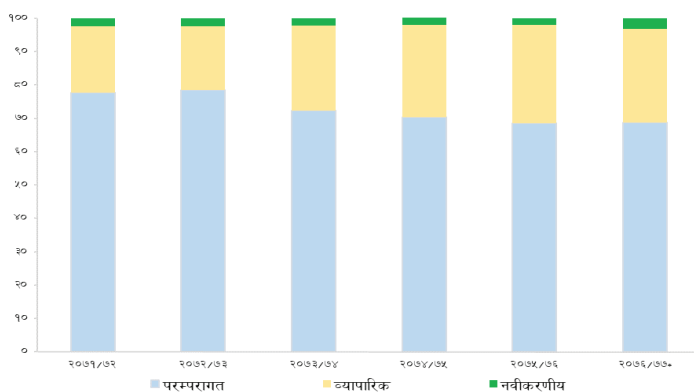
१०.२९ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म नेपाल विद्युत प्राधिकरण तथा निजी क्षेत्रका जलविद्युत कम्पनीहरू अन्तर्गत निर्माण हुने थप १,५३८ मेगावाट जडित क्षमता बराबरका १९ जलविद्युत आयोजनाहरूलाई विद्युत उत्पादनको सर्वेक्षण अनुमतिपत्र जारी भएको छ ।

१०.३० आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्ममा कुल २४ हजार ७ सय २४ मेगावाट क्षमता बराबरका जलविद्युत आयोजनाका लागि विद्युत उत्पादन अनुमतिपत्र जारी भएको छ ।

१०.३१ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल ऊर्जा खपत १४.०१४ मिलियन टन तेल शक्ति रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा कुल ऊर्जा खपत ९.३१ मिलियन टन तेल शक्ति बराबर पुगेको छ ।

१०.३२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्म कुल ऊर्जा खपतमा परम्परागत, व्यापारिक र नवीकरणीय ऊर्जा खपतको अनुपात क्रमशः ६८.७ प्रतिशत, २८.१ प्रतिशत, ३.२ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा परम्परागत, व्यापारिक र नवीकरणीय ऊर्जा खपतको अनुपात क्रमशः ६८.५ प्रतिशत, २९.४ प्रतिशत, २.१ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १०(ख): ऊर्जा खपतको अवस्था (प्रतिशतमा)

स्रोत: ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाई मन्त्रालय, २०७६

१०.३३ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म अर्थतन्त्रका सबै क्षेत्रमा गरी कुल ४,६८३ गिगावाट घण्टा बराबर विद्युत खपत भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा वार्षिक कुल विद्युत खपत ४,०६३ गिगावाट घण्टा बराबर रहेको थियो ।

तालिका १०(ङ): क्षेत्रगत विद्युत उपभोग (गिगावाट घण्टामा)

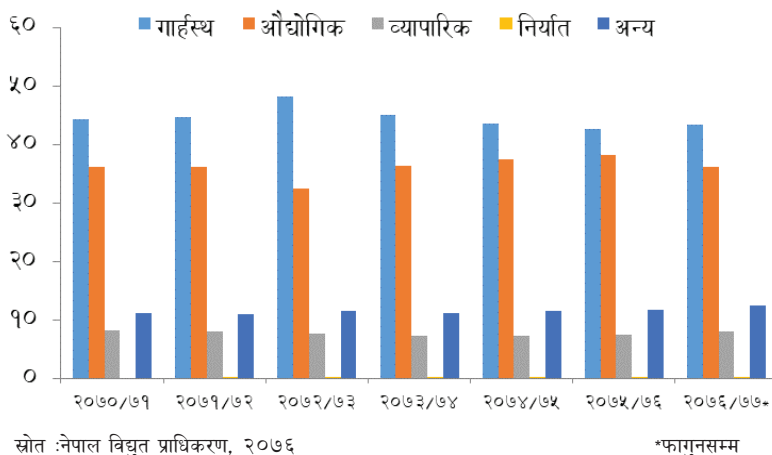
क्षेत्र	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
गार्हस्थ	१५२६.८४	१६८८.५०	१७९२.९५	२१५०.२१	२४०३.६३	१७३१.३४	२०२९.०६
औद्योगिक	१२४६.७०	१३६२.६१	१२०५.६९	१७३५.०५	२०७४.१६	१५५३.९०	१६९७.८७
व्यापारिक	२८५.१६	३०२.५७	२८६.४८	३५२.३७	४०७.५९	३०१.५०	३७१.७५
निर्यात	०.००	३.१७	३.१५	२.६९	२.८३	१.८४	१.६२
अन्य	३८५.५६	४१५.७८	४३०.७०	५३६.१८	६३७.९१	४७४.७४	५८२.९३
जम्मा	३४४४.२६	३७७२.६२	३७१८.९७	४७७६.५०	५५२६.१२	४०६३.६२	४६८३.२३

स्रोत: ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाई मन्त्रालय, २०७६

*फागुनसम्म

१०.३४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्म गार्हस्थ, औद्योगिक, व्यापारिक र अन्य क्षेत्रमा विद्युत खपत वार्षिक औसत क्रमशः ४३.३ प्रतिशत, ३६.३ प्रतिशत, ७.९ प्रतिशत र १२.५ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १०(ग): क्षेत्रगत विद्युत खपत (प्रतिशत)

१०.३५ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा बार्षिक कुल ऊर्जा उपलब्धता ७,५५१.२३ गिगावाट घण्टा बराबर रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म अर्थतन्त्रका सबै क्षेत्रमा गरी कुल ५,४८५ गिगावाट घण्टा बराबरको ऊर्जा उपलब्ध भएको छ।

नवीकरणीय ऊर्जा

१०.३६ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्म कुल जनसङ्ख्याको करिब १०.० प्रतिशत जनसङ्ख्यामा नवीकरणीय ऊर्जा स्रोतबाट विद्युतको पहुँच पुगेको छ भने ३६.० प्रतिशत जनसङ्ख्याले विभिन्न प्रयोजनमा स्वच्छ नवीकरणीय ऊर्जाको प्रयोग गरेका छन्।

१०.३७ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म वैकल्पिक ऊर्जा अन्तर्गतका लघु तथा साना जलविद्युत आयोजनाबाट उत्पादित ७६४ किलोवाट र सौर्य तथा वायु ऊर्जाबाट ५० किलोवाट नवीकरणीय ऊर्जाको प्रयोग भएको छ। सो अवधिमा बायोग्यासतर्फ १,३९० प्लान्ट, ९,८५८ सौर्य घरेलु विद्युत प्रणाली जडान तथा ४,८४७ वटा सुधारिएको चुलो जडान भएको छ।

११. भौतिक पूर्वाधार, यातायात तथा सञ्चार

११.१ मुलुकको उच्च आर्थिक वृद्धि र तीव्र विकासका लागि भौतिक पूर्वाधार, यातायात तथा सञ्चार क्षेत्रको महत्त्वपूर्ण भूमिका रहेको छ। गुणस्तरिय भौतिक पूर्वाधारको निर्माण र व्यवस्थापनबाट रोजगारी सिर्जना तथा गरिबी निवारणमा सहयोग पुगेको छ। अधिकांश जिल्ला सदरमुकाम राष्ट्रिय सडक सञ्जालले जोडिएका छन्। सार्वजनिक यातायात सञ्चालनलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन राष्ट्रिय राजमार्गको साथै सहरी सडकहरू विस्तारको कार्य तीव्र रूपमा भइरहेको छ। सबै मौसममा सञ्चालन हुने आन्तरिक विमानस्थलको सङ्ख्या बढेको छ। सूचना प्रविधिको विकाससँगै टेलिफोन र इन्टरनेट प्रयोगकर्ताको सङ्ख्या उल्लेख्य बढेको छ।

भौतिक पूर्वाधार र यातायात

११.२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म मुलुकभर रणनीतिक र स्थानीय सडक सञ्जाल गरी कालोपत्रे १५ हजार २ सय ५४ किलोमिटर, खण्डास्मित ९,२५१ किलोमिटर र कच्ची सडक ९,८४२ किलोमिटर गरी कुल सडकको लम्बाई ३४ हजार ३ सय ४७ किलोमिटर पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को अन्त्यसम्म १४ हजार ६ सय ९५ किलोमिटर कालोपत्रे, ८,५९४ किलोमिटर खण्डास्मित र ९,५९० किलोमिटर कच्ची सडक गरी ३२ हजार ८ सय ७९ किलोमिटर सडक रहेको थियो।

तालिका ११ (क) : संघबाट गरिएको सडक विस्तार (किलोमीटरमा)

विवरण	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	०७६/७७*	जम्मा
कालोपत्रे	११७९८	१२१७३	१२८०३	१३७०७	१४६९५	५५९	१५२५४
खण्डास्मित	६२८७	६४६०	६८२२	७२३१	८५९४	६५७	९२५१
कच्ची सडक	९४११	९६७५	९४९२	९१५०	९५९०	२५२	९८४२
जम्मा	२७४९६	२८३०८	२९११७	३००८८	३२८७९	१४६८	३४३४७

स्रोत : भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय, २०७६

* फागुनसम्म

११.३ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा ४४० किलोमिटर माटे सडक (नयाँ सडक) निर्माण, १,३६३ किलोमिटर खण्डास्मित स्तरमा तथा ९८८ किलोमिटर कालोपत्रे स्तरमा सडक स्तरोन्नति भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फाल्गुनसम्म २५२ किलोमिटर माटे सडक, ६५७

किलोमिटर खण्डास्मित स्तरमा तथा ५५९ किलोमिटर कालोपत्रे सडक स्तरोन्नति भएको छ।

११.४ चालु आर्थिक वर्षको फाल्गुनसम्म १५७ किलोमिटर सडकको आवधिक मर्मत सम्भार सम्पन्न भएको छ भने गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा ११२ किलोमिटर सडक आवधिक मर्मत सम्भार भएको थियो।

११.५ चालु आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा सडक विभाग मार्फत १२९ पुल निर्माण सम्पन्न भएका छन्। गत आर्थिक वर्षमा २३० पुल निर्माण भएको थियो।

तालिका ११ (ख) : पछिल्लो पाँच वर्षको सडक सुविधा विस्तारको स्थिति

विवरण	इकाई	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
नयाँ सडक	कि.मी.	६४८	६३९	८०९	९७१	४४०	२५२
खण्डास्मित	कि.मी.	४०१	३४५	९९२	१३१३	१३६३	६५७
कालोपत्रे	कि.मी.	६०१	२६४	६३०	९०४	९८८	५५९
सडक मर्मत (नियमित)	कि.मी.	८९०८	९२००	९५००		१४७१९	१२१००
आवधिक मर्मत	कि.मी.	३५०	४४३	२१४	३३२	३३२	१५७
पुल निर्माण	गोटा	७३	६३	७२	८२	२३०	१२९

स्रोत :भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय, २०७६

*फागुनसम्म

११.६ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म स्थानीयस्तरबाट ६१ हजार ३ सय ९५ कि.मी. सडक निर्माण भएको छ। जसमध्ये सबैभन्दा बढी बागमती प्रदेशमा र सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशमा सडक निर्माण भएको छ।

तालिका ११ (ग) : प्रदेशअनुसार स्थानीय सडकको विवरण* (किलोमिटरमा)

प्रदेश	धुले/कच्ची	ग्राभेल	कालोपत्रे	जम्मा सडक	प्रदेशको अंश (प्रतिशत)	सडक घनत्व
प्रदेश नं. १	९१२६	२५०२	७०३	१२३३१	२०.०८	०.४८
प्रदेश नं. २	२६९६	२८३१	३४४	५८७१	९.५६	०.६१
बागमती	११४९८	२७२२	१२०५	१५४२५	२५.१२	०.७६
गण्डकी	९३७०	१३५१	५७७	११२९८	१८.४०	०.५३
प्रदेश नं. ५	५२९३	२७९३	८४५	८९३१	१४.५५	०.४०
कर्णाली	२४५३	१९३	७९	२७२५	४.४४	०.१०
सुदूरपश्चिम	३४७१	११४६	१९७	४८१४	७.८४	०.२५
जम्मा	४३९०७	१३५३८	३९५०	६१३९५	१००	०.४२

स्रोत: सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय।

*२०७६ फागुनसम्म

प्रतिवर्ग क्षेत्रफल कि.मी. सडक लम्बाइ।

११.७ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म प्रदेश र स्थानीयस्तरमा निर्माण भएको ६१ हजार ३ सय ९५ किलोमिटर सडक मध्ये कालोपत्रे, ग्राभेल र कच्ची सडकको अंश

६.४ प्रतिशत, २२.१ प्रतिशत र ७१.५ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६को सोही अवधिसम्ममा यस्तो अंश कालोपत्रे ६.५ प्रतिशत, ग्राभेल २१.९ प्रतिशत र कच्ची सडक ७१.६ प्रतिशत थियो।

तालिका ११ (घ) : प्रदेश र स्थानीय तहबाट निर्माण भएका सडकको विवरण (किलोमीटरमा)

सडकको विवरण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
धुले/कच्ची सडक	३७४०२	३८७६८	३८९४०	४२८४०	२४३४९	४३०६६	४३९०७
ग्राभेल सडक	१२३३६	१२४२५	१२५१३	१२८३०	७०७८	१३१५१	१३५३८
कालोपत्रे सडक	१६९०	१७८४	१८५७	२२६९	७१२	३९४६	३९५०
जम्मा	५१४२८	५२९७७	५३३१०	५७९३९	३२१३९	६०१६३	६१३९५

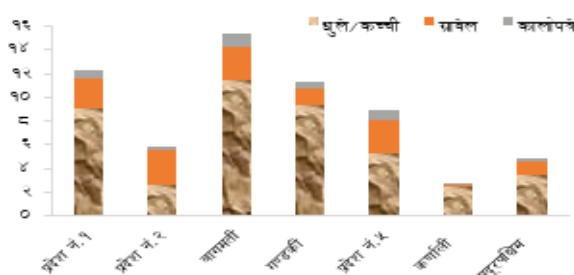
स्रोत: सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, स्थानीय पूर्वाधार विभाग, २०७६

*फागुनसम्मको

आर्थिक वर्ष २०७२/७३ पछि नियमित मर्मततर्फ सडक थप नगरी सुरु भएको नियमित मर्मत सम्भार कार्यलाई निरन्तरता दिएको छ।

- ११.८ स्थानीयस्तरमा निर्माण भएका सडकमा कालोपत्रे सडक कम रहेको छ भने धुले/कच्ची सडक धेरै छन्। कमजोर गुणस्तर भएका कच्ची सडकहरू असुरक्षित छन्। सुरक्षित सडकको पहुँच उल्लेखनीय रूपमा वृद्धि हुन सकेको छैन। यसबाट यात्रा जोखिम र ढुवानी महँगो हुने गरेको छ।

चार्ट ११ (क) : प्रदेशगत स्थानीय सडकको स्थिति* (किलोमीटर हजारमा)

स्रोत: सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, २०७६

*२०७६ फागुनसम्म।

- ११.९ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म स्थानीयस्तरमा सञ्चालन भएका स्थानीय विकास तथा कृषि सडक विभाग अन्तर्गत प्रादेशिक तथा स्थानीय सडकमा सबैभन्दा बढी पहाडमा ५४.७ प्रतिशत र सबैभन्दा कम हिमालमा १३.७ प्रतिशत सडक विस्तार भएको छ।

तालिका ११ (ङ) : भौगोलिक क्षेत्रअनुसार स्थानीय सडक विस्तार (२०७६ फागुनसम्म)

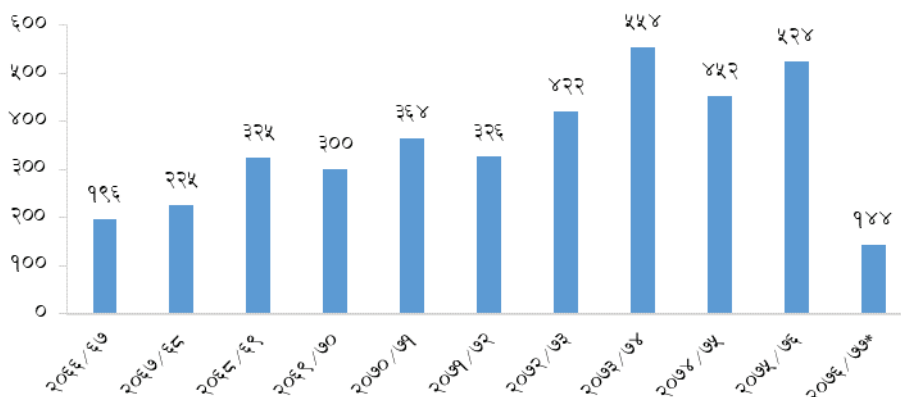
भौगोलिक क्षेत्र	प्रादेशिक सडक (कि.मी.)	स्थानीय सडक (कि.मी.)	जम्मा सडक (कि.मी.)	प्रतिशत
हिमाल	२१०९	६३२०	८४२९	१३.७३
पहाड	९८५३	२३७२१	३३५७४	५४.६९
तराई	५०८०	१४३१२	१९३९१	३१.५८
जम्मा	१७०४२	४४३५३	६१३९५	१००

स्रोत: स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा कृषि सडक विभाग

११.१० स्थानीय पूर्वाधार विकास कार्यक्रम अन्तर्गत चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्ममा १३९ किलोमिटर कालोपत्रे, ५८ किलोमिटर ग्राभेल, ३३३ किलोमिटर आवधिक मर्मत सम्भार र ६६४ किलोमिटर सडकको नियमित मर्मत सम्भारको काम सम्पन्न भएको छ।

११.११ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म १४४ झोलुङ्गे पुल निर्माण सम्पन्न भएको र मुलुकका विभिन्न स्थानमा रहेका १२६ तुईन मध्ये सबै तुईन झोलुङ्गे पुलबाट विस्थापन भएका छन्।

चार्ट ११(ख): झोलुङ्गे पुलको विवरण

स्रोत: स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा कृषि सडक विभाग, २०७६

*फागुनसम्मको

११.१२ कानुनी प्रकृयालाई सहज,सरल र सेवाग्राहीमैत्री बनाई यातायात क्षेत्रमा रहेको सिण्डिकेटको अन्त्यका लागि कम्पनी ऐन, २०६३ मा समयसापेक्ष संशोधन भएको छ।

११.१३ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ सम्ममा ३५ लाख ९१ हजार २ सय २८ सवारी साधन दर्ता भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्ममा २ लाख ३१ हजार ८ सय २८ नयाँ सवारी साधन थप भई हालसम्म दर्ता भएका सवारी साधनको सङ्ख्या ३८ लाख २३ हजार १ सय ८ पुगेको छ। कुल सवारी साधन मध्ये मोटरसाईकल ७८.८ प्रतिशत, कार जिप/भ्यान ७.१ प्रतिशत र अन्य साधन १४.१ प्रतिशत रहेको छ। गत आर्थिक वर्षसम्म दर्ता भएका सवारी साधनमध्ये कारको सङ्ख्या २८.० प्रतिशत, मोटरसाईकलको सङ्ख्या ४५.३ र अन्य साधनको सङ्ख्या २६.७ प्रतिशत रहेको थियो।

११.१४ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ सम्ममा ९ लाख ४३ हजार ८ सय १२ सवारी चालक अनुमति पत्र (ईलेक्ट्रोनिक स्मार्ट कार्ड) वितरण भएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा ३ लाख ५१ हजार १ सय ६ थप भई सवारी चालक अनुमतिपत्र वितरण

भएको सङ्ख्या १२ लाख ९४ हजार ९ सय १८ पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७४/७५ सम्ममा यस्तो सङ्ख्या २ लाख ९५ हजार १ सय ७५ रहेको थियो।

११.१५ सडक दुर्घटनासम्बन्धी तथ्याङ्क अद्यावधिक गरी दुर्घटनाको कारण पहिल्याउदै सवारी दुर्घटना न्यूनीकरणका लागि सडक दुर्घटना सूचना व्यवस्थापन प्रणाली सफ्टवेयर काठमाडौं उपत्यका र काठमाडौं-वीरगञ्ज करिडोरमा लागू गरिएको छ।

११.१६ सबै प्रदेश राजधानीमा सवारी साधनको फिटनेस परीक्षण केन्द्र स्थापना गरी सवारी साधनको आवधिक रूपमा फिटनेस परीक्षण गराउने लक्ष्यअनुसार बागमती प्रदेशको हेटौडामा सवारी परीक्षण कार्यालय स्थापना भएको छ।

नागरिक उड्डयन

११.१७ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ सम्म नेपालमा उडान गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवाको सङ्ख्या २९ रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म यस्तो सङ्ख्या ३० पुगेको छ। सबै मौसममा सञ्चालनमा रहने विमानस्थलको सङ्ख्या ३५ पुगेको छ।

तालिका ११ (च) नागरिक उड्डयनसम्बन्धी सूचकहरू

प्रमुख सूचकहरू	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
अन्तर्राष्ट्रिय उडान गर्ने नेपाली वायुसेवा कम्पनीको सङ्ख्या	२	३	३	३	३
नेपालमा उडान गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा कम्पनीको सङ्ख्या	२६	२६	३०	२९	३०
द्विपक्षीय हवाई सेवा सम्झौता भएका देशहरूको सङ्ख्या	३८	३८	३८	३९	४०
दुइतरफ हवाई सिट सङ्ख्या (लाखमा)	८०	८०	८०	८०	८०
आन्तरिक उडान गर्ने वायुसेवा (Fixed+Roter Wings) को सङ्ख्या	१७	१९	१९	१९	१९
अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको सङ्ख्या	१	१	१	१	१
साहसिक र मनोरञ्जनात्मक उडान गर्ने कम्पनीहरूको सङ्ख्या	७७	७५	७७	७७	८०
सबै मौसममा सञ्चालन हुने विमानस्थलको सङ्ख्या	२२	२६	३५	३५	३५
सञ्चालनमा रहेका कुल विमानस्थलको सङ्ख्या	३२	३३	३०	३१	३२

स्रोत :संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, २०७६

*फागुनसम्मको।

#उडान सङ्ख्या / हसालाई आधार मानी दुई तर्फी हवाई सिट सङ्ख्या गणना गर्ने प्रयोजनका लागि २०० सीट प्रति उडानलाई आधार मानी गणना गरिएको। वायुसेवाको क्षमताअनुसार सीट सङ्ख्या घटबढ हुन सक्ने।

११.१८ त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको धावनमार्ग तथा ट्याक्सीमार्गको स्तरोन्नति गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ। नेपालगञ्ज विमानस्थलको विस्तार गरी एप्रोनको निर्माण कार्य सम्पन्न

भएको छ। विभिन्न ८ आन्तरिक विमानस्थलको धावनमार्ग कालोपत्रे गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ।

११.१९ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाका रूपमा रहेको गौतमबुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको निर्माण कार्य ८६.० प्रतिशत र पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको निर्माण कार्य ५६.० प्रतिशत सम्पन्न भएको छ। गौतमबुद्ध विमानस्थल २०७७ असार महिनादेखि सञ्चालनमा ल्याउने लक्ष्य रहेकोमा विश्वव्यापी कोभिड-१९ को संक्रमणले पछि धकेलिएको छ।

११.२० हवाई सेवालाई वढी भरपर्दो र सुरक्षित बनाउन चन्द्रगढी, धनगढी र जनकपुर विमानस्थलमा भू-उपग्रहमा आधारित वायुयान अवतरण प्रणाली लागु भएको छ। हालसम्म मुलुकभर ७ विमानस्थलमा यो प्रणाली लागू भएको छ।

११.२१ सन् २०१८ मा त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा अन्तर्राष्ट्रिय उडानतर्फ यात्रु आवागमनको सङ्ख्या ४३ लाख ४२ हजार ४ सय ८६ रहेकोमा सन् २०१९ मा यो सङ्ख्या ४.६ प्रतिशतले घटन गई ४१ लाख ३८ हजार ४ सय ८२ रहेको छ। सन् २०१९ मा आन्तरिक उडानतर्फ यात्रु आवागमनको सङ्ख्या ३१ लाख ८८ हजार ४ सय ७९ रहेको छ।

११.२२ इलाम र गुल्मीमा विमानस्थल निर्माण सम्पन्न भई परीक्षण उडान हुने क्रममा रहेको छ। अर्घाखाँची र ओखलढुंगाको खिजीचण्डेश्वरीमा विमानस्थल निर्माण भइरहेको छ।

रेल यातायात

११.२३ जयनगर/जनकपुर-बर्दिवास ७० कि.मी. रेलमार्गमध्ये आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म ५६ किलोमिटर रेलमार्गको निर्माण सम्पन्न भएको छ।

११.२४ २०७६ असारसम्म बर्दिवास-निजगढ रेलमार्गको बर्दिवास-लालबन्दी खण्डको ३० कि.मी. क्षेत्रको ट्रयाक बेडमध्ये २५.६ कि.मी. को निर्माण भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म थप ३.५ कि.मी. ट्रयाक बेड निर्माण सम्पन्न भएको छ।

११.२५ मेची महाकाली विद्युतीय रेलमार्ग ९४५ कि.मी.(लिनक सहित १०५६ कि.मी.) को आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्ममा विस्तृत अध्ययन प्रतिवेदन तयार भएको छ।

तालिका ११(छ): रेलमार्ग र ट्रयाक बेडको विवरण

विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७*	२०७६ जम्मा	फागुनसम्म
रेलमार्ग निर्माण (कि.मी.)	४०	१६	५६	
ट्रयाक बेड निर्माण (कि.मी.)	२५.६	३.५	२९.१	

स्रोत: रेल विभाग, २०७६

*फागुनसम्म

- ११.२६ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा केरुङ्ग-कठमाडौं र वीरगञ्ज-काठमाडौं रेलमार्गको पूर्व सम्भाव्यता अध्ययन कार्य सम्पन्न भएको छ ।

राष्ट्रिय गौरवका सडक आयोजनाहरू

- ११.२७ मध्यपहाडी (पुष्पलाल) लोकमार्ग (१८७९ कि.मी.) अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा १४० कि. मी. कालोपत्रे, १८६ कि. मी. ग्राभेलको कार्य सम्पन्न भएको छ भने आयोजनाको आर्थिक वर्ष २०७६/७७ सम्म कुल लम्बाईको ८०२ कि.मी. सडक कालोपत्रेमा स्तरोन्नति भएको छ। उक्त लोकमार्गको कुल १२९ पुल मध्ये ६७ पुलको निर्माण सम्पन्न भएको छ।
- ११.२८ हुलाकी राजमार्ग आयोजना (१,७९२.४ कि.मि) अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म १४२.५ कि. मी. सडक कालोपत्रे, २०० कि.मी. सडक ग्राभेलको कार्य सम्पन्न भएको छ। हुलाकी सडक आयोजना शुरू देखि हालसम्म २७० कि मी सडक कालोपत्रे, ३२५ कि.मी. ग्राभेल र ८५ पुलको निर्माण सम्पन्न भएको छ।
- ११.२९ उत्तर दक्षिण लोकमार्ग अन्तर्गत कालीगण्डकी कोरिडोर (४३५ कि.मी.) को आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को अन्त्यसम्म ४१ कि.मी. डबल लेनमा ग्राभेल तथा २ पुल निर्माण सम्पन्न भएको छ। कुल ४३५ कि.मी. सडक खण्डको ट्रयाक खोल्ने कार्य सम्पन्न भएको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म कालीगण्डकी कोरिडोरको वेनी-जोमसोम-कोरला ५८ कि.मी. र गैडाकोट-राम्दी-मालढुङ्गा ११ कि.मी. सडक ग्राभेल तथा ५ पुलको निर्माण सम्पन्न भएको छ।
- ११.३० कर्णाली कोरिडोर (२८० कि.मी.) अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को अन्त्यसम्ममा ९ कि.मी. ट्रयाक निर्माण र १४ कि.मी. सडक चौडा तथा सुधार गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ। यो कोरिडोर अन्तर्गतको हिल्सा- सिमकोट खण्डको पूरा ट्रयाक निर्माण सम्पन्न भएको छ।
- ११.३१ कोशी कोरिडोर (१६२ कि.मी.) अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा ९ कि.मी. ट्रयाक निर्माण र ९ कि.मी. ग्राभेल सडक निर्माण कार्य सम्पन्न भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको

फागुनसम्म थप २.७ कि.मी. सडक ग्राभेल र १२ कि.मी. सडक चौडा गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ।

११.३२ चुरे तथा भित्रि मधेशका उपत्यकाहरूलाई आर्थिक तथा औद्योगिक कोरिडोरको रूपमा विकास गर्न झापाको शान्तिनगरदेखि डडेल्धुराको रूपालसम्म निर्माणाधीन मदन भण्डारी राजमार्ग अन्तर्गत धरान- हेटौडा खण्डको ६५ कि.मी. सडक कालोपत्रे तथा १४ वटा पुल निर्माण सम्पन्न भएको छ।

११.३३ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म भारतीय सीमासँग जोडने प्रमुख व्यापारिक नाकाहरूलाई पूर्व-पश्चिम(महेन्द्र) राजमार्गसँग जोड्ने सडकहरू मध्ये रानी-विराटनगर-ईटहरी-धरान खण्डमा ५ कि.मी., जटही-जनकपुर-ढल्केवर खण्डमा ६.६ कि.मी., वीरगञ्ज-पथलैया खण्डमा ३.५ कि.मी., बेहलिया-बुटवल खण्डमा ०.६५ कि.मी. र मोहना-अत्तरिया खण्डमा ४.५ कि.मी. कालोपत्रे सम्पन्न भएको छ।

११.३४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्म सेती लोकमार्गको २.५ कि.मी. सडक कालोपत्रे र ३४ कि.मी. नयाँ ट्रयाक निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ।

सूचना तथा सञ्चार

११.३५ सूचना, सञ्चार र सूचना प्रविधिको तीव्र विकास भइरहेको छ। मोबाइल, इन्टरनेट सेवा एफएम रेडियो, टेलिभिजन, पत्रपत्रिका, अनलाईन मिडिया, सामाजिक सञ्जाल, हुलाक सेवालगायत निजी क्षेत्रका सञ्चार माध्यमहरूको पर्याप्त विस्तार भएको छ।

११.३६ सञ्चार तथा सूचना प्रविधि क्षेत्र अन्तर्गत विज्ञापनसम्बन्धी ऐन संघीय संसदबाट स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको छ। नेपाललाई अन्तर्राष्ट्रिय दूरसञ्चार संघबाट प्राप्त अर्बिटल स्लटको उपयोग गरी आफ्नै भू-उपग्रहको विकास गर्न, दूर सञ्चार प्रविधि, रेडियो तथा टेलिभिजनको क्षेत्रमा अन्तर्राष्ट्रिय सहकार्य विस्तार गर्न भू-उपग्रह स्थापनाका लागि भू-उपग्रह नीति तर्जुमा भएको छ।

११.३७ सरकारी स्वामित्वमा रेडियो नेपाल, नेपाल टेलिभिजन, गोरखापत्र संस्थान, राष्ट्रिय समाचार समिति सञ्चालनमा रहेका छन्।

तालिका ११ (ज) : सञ्चार तथा सूचना प्रविधिसम्बन्धी सूचकहरू

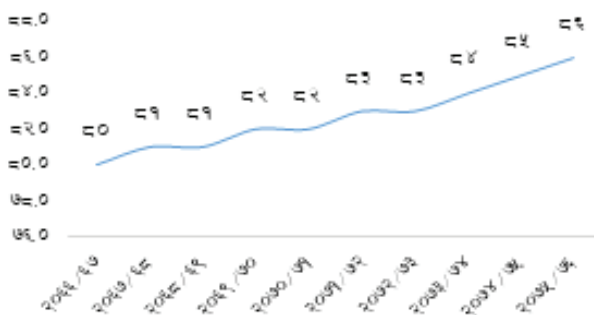
सूचकहरू	आर्थिक वर्ष २०७५/७६ सम्म	आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म
टेलिफोन घनत्व (%)	१३७	१३९
ईन्टरनेट ग्राहकको घनत्व (%)	६०	७५
रेडियोको राष्ट्रिय पहुँचमा वृद्धि (%)	८६	८७
आधारभूत PSTN टेलिफोनका ग्राहक सङ्ख्या (लाखमा)	८	६.७

सूचकहरू	आर्थिक वर्ष २०७५/७६ सम्म	आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म
मोबाइल टेलिफोनको ग्राहक सङ्ख्या (लाखमा)	३९६	४०७
ईन्टरनेट ग्राहक सङ्ख्या (लाखमा)	१४०	१८७
हुलाक सेवामा अनलाइन ट्रयाकिङ प्रणाली (जिल्ला)	५५	७५
ब्रोडब्याण्डमा पहुँच घनत्व (जनसङ्ख्या %)	१७६	२११
डिजिटल टेलिभिजन पहुँच (जनसङ्ख्या %)	७२	७२
सरकारी सेवालाई अनलाईनमार्फत प्रवाह गर्ने (सङ्ख्या)।	१०	१३

स्रोत: सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

- ११.३८ नेपाल टेलिभिजनको प्रसारण पहुँच देशभित्र जनसङ्ख्याको ७२.० प्रतिशत र भौगोलिक क्षेत्रको ५२.० प्रतिशत पुगेको छ। नेपाल टेलिभिजनको प्रसारण पहुँच देश बाहिर १४६ मुलुकमा विस्तार भएको छ।
- ११.३९ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म ८७.० प्रतिशत जनसङ्ख्यामा रेडियो नेपालको प्रसारण पहुँच पुगेको छ। बारा र तनहुँ जिल्लाको बन्दिपुरमा थप एफ.एम. स्टेशनहरूमार्फत् रेडियो नेपालको पहुँच विस्तार भएको छ।

चार्ट ११(ग): रेडियोको पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)

स्रोत: सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

- ११.४० आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म १,०९५ एफ.एम. रेडियो र १०४ टेलिभिजन सञ्चालनको लागि अनुमति दिइएकोमा नियमित रूपमा प्रसारण हुने एफ.एम. रेडियो ६७२ र टेलिभिजन ५१ रहेका छन्। एनागल केवल प्रणालीबाट प्रसारण हुने गरेका ७० केवलहरू डिजिटल प्रणालीमा रूपान्तरण भएका छन्।

तालिका ११ (झ) : श्रव्य दृश्यसम्बन्धी ईजाजत सङ्ख्या

विवरण	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६ सम्म	२०७६/७७*	जम्मा
एफ.एम.रेडियो	७१	६४	९५	१०५	९११	३०	९४१
एफ.एम.रेडियो नियमित प्रसारण	१२४	१८	४२	२७	६७२	०	६७२
टेलिभिजन लाइसेन्स	४	११	२३	८	१३६	३४	१७०
टेलिभिजन नियमित प्रसारण	१	०	५	६	५१	०	५१
केबुल टेलिभिजन	२४	२	०	०	८५३	०	८५३
डिटिएच	०	०	१	१	१	०	१
डाउनलिकको ईजाजत	४०	२९	३०	१६	१५३	१	१५४
VHF/UHF Transmitter	२०४	२२९	१८२	११५	७८	६०	१३८
रेडियो यन्त्र विक्री बितरण	२३	४०	९९	१९	२३१	७	२३८
कथानक चलचित्र जाँच पास सङ्ख्या #	१९६	२००	२१६	१४५	२११	११५	३२६
विज्ञापन चलचित्र जाँचपास सङ्ख्या #	९३	९९	११५	६१	९७	३५	१३२
विदेशी चलचित्र छायाङ्कन #	९३	१०८	१०३	५३	८९	५३	१४२
आइ.पि. टेलिभिजन	-	-	-	४	९	३	१२

स्रोत: सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

*फागुनसम्मको

- ११.४१ नेपाल चलचित्र बोर्डमा रहेका १० नेपाली चलचित्र तथा १५ घण्टा बराबरका ऐतिहासिक वृत्तचित्रको डिजिटাইजेशन गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ।
- ११.४२ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ सम्म हुलाक सेवामा अनलाइन ट्र्याकिङ गर्ने व्यवस्था ५५ जिल्लामा लागू भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म यो व्यवस्था ७५ जिल्लामा लागू भएको छ।

दूरसञ्चार सेवा

- ११.४३ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म टेलिफोन घनत्व १३९.० प्रतिशत र ईन्टरनेट ग्राहक घनत्व ७५.० प्रतिशत पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ सम्म टेलिफोन घनत्व १३७.० प्रतिशत र ईन्टरनेट ग्राहकको घनत्व ६०.० प्रतिशत रहेको थियो।
- ११.४४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म मोबाइल फोन प्रयोगकर्ताको सङ्ख्या ४ करोड ७ लाख ९३ हजार १ सय २ पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ सम्म मोबाइल

प्रयोगकर्ताको सङ्ख्या आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को तुलनामा ५.९ प्रतिशतले वृद्धि भई ४ करोड ५ लाख ९६ हजार २ सय ५९ रहेको थियो।

११.४५ नेपाल टेलिकमबाट थप २५३ टावर निर्माण गरी मुलुकको दुर्गम स्थानहरूमा दूरसञ्चारको पहुँच विस्तार भएको छ। साथै, नेपाल टेलिकमको 4G सेवा ७७ जिल्लाको २,१२० स्थानमा पुगेको छ।

११.४६ नेपाल टेलिकमको विद्यमान ए.डि.एस.एल. सेवालाई स्तरोन्नति गरी एफ.टि.एच. मा रूपान्तरण गर्ने र दीर्घकालमा स्थानीय टेलिफोनलाई फाइबर प्रविधिमा रूपान्तरण गरी इन्टरनेट, टेलिभिजन र भ्वाइस सेवा एउटै तारबाट प्रदान गर्न एफ.टि.टि.एच. परियोजना अन्तर्गत योजना गरिएको नेटवर्क ४ लाख रहेकोमा हालसम्म १ लाख ४२ हजार नेटवर्क क्षमता जडान भई ग्राहक सङ्ख्या ४३ हजार पुगेको छ।

११.४७ नेपालको कुल जनसङ्ख्याको ७५ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा इन्टरनेट सेवाको पहुँच पुगेको छ। इन्टरनेट प्रयोग कर्ता मध्ये २०७६ फागुनसम्म नेपाल दूरसञ्चार कम्पनीका ग्राहक ४८.९ प्रतिशत रहेका छन्। यसैगरी, ३२.८ प्रतिशतले एनसेलको इन्टरनेट सेवा उपभोग गरिरहेका छन्। विभिन्न इन्टरनेट सेवा प्रदायकहरूको हिस्सा १८.३ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ११(अ) : इन्टरनेट प्रयोगकर्ताको विवरण (प्रतिशतमा)

सेवा प्रदायक	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड	५६.३	५५.१५	५३.१०	४३.६६	४८.४१	४८.९१
एनसेल प्रा.लि.	४१.३	४२.४८	४३.८५	४०.७८	३४.८२	३२.८१
युनाइटेड टेलिकम लिमिटेड	०.५	०.४६	०.४०	०.४२	०.००	०.००
स्मार्ट टेलिकम प्रा.लि.	०.८	०.७६	१.०८	०.२८	१.१०	१.१३
इन्टरनेट सेवा प्रदायकहरू	१.१	१.१५	१.५८	१४.८६	१५.६७	१७.१५
जम्मा	१००	१००	१००	१००	१००	१००

स्रोत: सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

*फागुनसम्म

११.४८ मध्य-पहाडी लोकमार्ग र आसपासका जिल्लाहरूमा उच्च गतिको इन्टरनेट सेवा पुर्‍याउन आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म २०४ कि.मी. अप्टिकल फाइबर बिछ्याउने कार्य सम्पन्न भएको छ।

तालिका ११ (ट) : वितरित कुल टेलिफोन सङ्ख्या

सेवा प्रदायक	२०७१/७२ सम्म	२०७२/७३ सम्म	२०७३/७४ सम्म	२०७४/७५ सम्म	२०७५/७६ सम्म	२०७६/७७ फागुनसम्म
नेपाल टेलिकम	१२९८१९४२	१५०१४४३४	१७६०१६१०	१९९७६१८७	२१२७८१७८	२२३२८८७९
युनाइटेड टेलिकम	५२४७६८	५२६६८९	५२६८६९	५२६८७४	-	-
एनसेल	१२९०५५१३	१४१४५७५८	१५७५५८२९	१६५१३८५९	१६४२७०४७	१७१५७३५८
एस.टि.एम. टेलिकम	२९८७	२९८७	२९८७	२९८७	-	-
नेपाल स्याटलाइट स्मार्ट टेलिकम	३६६४६३	३७१६६८	३७१६६८	३२८५३८	३२८५३८	-
अन्य	१७४२	१७४२	१७४२	१७४२	१७४२	२९०२
जम्मा	२८१०५९७१	३१४६१३७८	३५८७८८४३	३९२०२५५४	४०४५७४३१	४१५८०३९६

स्रोत: सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

पत्रपत्रिका

११.४९ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को माघसम्म दैनिक, अर्ध साप्ताहिक, साप्ताहिक, पाक्षिक, मासिक, द्वैमासिक, त्रैमासिक, चौमासिक, अर्धवार्षिक र वार्षिक गरी ७,८०१ पत्रपत्रिका दर्ता भएका छन्।

तालिका ११ (ठ) : दर्ता भएका पत्रपत्रिकाको तुलनात्मक विवरण

किसिम	२०७२ असारसम्म	२०७३ असारसम्म	२०७४ असारसम्म	२०७५ असारसम्म	२०७६ असारसम्म	२०७६ फागुनसम्म
दैनिक	६२२	६७६	६९८	७३०	७३३	७४१
अर्ध साप्ताहिक	३२	३३	३६	३९	३९	३९
साप्ताहिक	२६५७	२८०३	२८७२	२९२७	२९४३	२९५३
पाक्षिक	४५१	४६३	४६७	४७४	४७३	४७४
मासिक	२११५	२२१४	२२६०	२३१५	२३३३	२३४२
द्वैमासिक	३४९	३६४	३७०	३७९	३८२	३८४
त्रैमासिक	५९०	६०९	६१५	६३७	६४१	६४६
चौमासिक	३१	३५	३७	३८	३८	३८
अर्ध वार्षिक	८४	८२	८३	८६	८८	८७
वार्षिक	८८	९०	९०	९३	८९	९३
अन्य	--	-	-	२		
जम्मा	७०१९	७३६९	७५२८	७७२०	७७५९	७८०१

स्रोत: सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

- ११.५० आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म नयाँ दर्ता, पुनःदर्ता तथा नवीकरण गरिएका अनलाईन सञ्चारमाध्यामको सङ्ख्या ८३९ रहेको छ।
- ११.५१ भाषागत रूपमा नेपाली, अङ्ग्रेजी, नेपाली/अङ्ग्रेजी, नेवारी, संस्कृत, हिन्दी, मैथिली, भोजपुरी, उर्दु, लिम्बु, तिब्बती, थारु, डोटेली, तामाङ्ग, राई र अन्य भाषाका पत्रपत्रिकाहरू दर्ता भएका छन्। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म दर्ता भएका पत्रपत्रिकामध्ये नेपाली भाषामा दर्ता भएका ५,२९३ छन् भने बाँकी अन्य भाषामा दर्ता भएका छन्।
- ११.५२ गोरखापत्र संस्थानले विभिन्न ३८ भाषामा बहुभाषिक पृष्ठ समेत प्रकाशन गर्दै आइरहेको छ। चालु आर्थिक वर्षमा प्रदेश नं. १ को विराटनगर र प्रदेश नं. ५ को कोहलपुरबाट गोरखापत्रको क्षेत्रीय प्रकाशन शुरू भएको छ।

तालिका ११(ड): भाषागतरूपमा दर्ता भएका पत्रपत्रिकाको विवरण

भाषा	२०७२ असारसम्म	२०७३ असारसम्म	२०७४ असारसम्म	२०७५ असारसम्म	२०७६ असारसम्म	२०७६ फागुनसम्म
नेपाली	४७४८	५०१७	५०१७	५२५७	५२९०	५२९३
अङ्ग्रेजी	४८४	४९५	४९५	५१४	५१४	५१५
नेपाली/ अङ्ग्रेजी	१२४४	१३१०	१३१०	१३८०	१३८५	१३८९
नेवारी	४४	४६	४६	४६	४७	४७
संस्कृत	५	५	५	५	५	५
हिन्दी	२४	३३	३४	२४	२४	२४
मैथिली	५	४६	४६	४६	४६	४६
भोजपुरी	६	८	८	८	८	८
उर्दू	८	८	८	९	९	९
तिब्बती	३	३	३	३	३	३
थारु	१३	१३	१३	१५	१५	१५
लिम्बू	३	३	३	३	३	३
डोटेली	४	५	५	५	५	५
तामाङ्ग	१०	१०	१०	१०	१४	
राई	२	२	२	२	२	
मगर				१	१	
नेपाली/हिन्दी				२०	२०	
अन्य भाषा	३७६	३६५	३६५	३७६	३९६	४१०

स्रोत: सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

*फागुनसम्मको।

- ११.५३ भाषागत रूपमा दर्ता भएका पत्रपत्रिकामध्ये करिब ६८.० प्रतिशत नेपाली, ७.० प्रतिशत अङ्ग्रेजी र १७.९ प्रतिशत नेपाली/अङ्ग्रेजी भाषामा रहेका छन् भने अन्य भाषामा ५.३ प्रतिशत पत्रपत्रिका प्रकाशित भएका छन्।

सूचना प्रविधि

- ११.५४ डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क, २०७६ नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको छ।

- ११.५५ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म ४२१ स्थानीय तह, ३,५३० वडा कार्यालय, २,८३९ सामुदायिक माध्यामिक विद्यालय र २,४८१ स्वास्थ्य संस्थाहरूमा ब्रोडव्याण्ड इन्टरनेट सेवा विस्तार भएको छ। स्थानीय तह र सर्वसाधारणहरूबीच सम्बन्ध स्थापित गर्न तयार भएको स्थानीय तह मोबाइल एप ४३१ स्थानीय तहले प्रयोगमा ल्याएका छन्।
- ११.५६ चालु आर्थिक वर्षमा १,००० सामुदायिक माध्यामिक विद्यालयलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउन विद्यालयहरूसँग सम्झौता भएकोमा फागुनसम्म ५३५ सामुदायिक माध्यामिक विद्यालयहरूमा कम्प्युटर ल्याब स्थापना गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ। सातै प्रदेशका एक/एक वटा विद्यालय सूचना प्रविधिमैत्री "Smart School" मा रूपान्तरण भएका छन्।
- ११.५७ नेपाल सरकारका विभिन्न सेवाहरूलाई छिटो-छरितो, सुरक्षित तथा भरपर्दो बनाउनका लागि हालसम्म ५० स्थानमा विद्युतीय हस्ताक्षरको प्रयोगसम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्म सरकारी, अर्ध-सरकारी र निजी गरी १,२१९ विद्युतीय हस्ताक्षर (Token) वितरण भएको छ।

तालिका ११ (ढ) : विद्युतीय हस्ताक्षर टोकन

विवरण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
विद्युतीय हस्ताक्षर टोकन	०	०	७	७३	२१६	१५६	१२१९
साइबर अपराधसम्बन्धी उपकरण परिक्षण (सख्या)	३६	१२	९	६	४	३८	२९

स्रोत: सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

*फागुनसम्मको।

- ११.५८ राष्ट्रिय सुरक्षा तथा सार्वजनिक डाटा सुरक्षित बनाउन साइबर सुरक्षा अनुगमन केन्द्र स्थापना भएको छ। सरकारी डाटालाई बैकल्पिक स्थानमा सुरक्षित राख्ने उद्देश्यबाट मकवानपुर जिल्लाको हेटौँडास्थित Disaster Recovery Data Center सञ्चालनमा आएको छ।
- ११.५९ राष्ट्रिय साइबर सुरक्षा अनुगमनका लागि राष्ट्रिय साइबर सुरक्षा अनुगमन केन्द्रको स्थापना गरी सञ्चालनमा आएको छ।
- ११.६० सरकारी निकायहरूबाट प्रदान गरिने अनलाइन सेवाहरूलाई National Portal मा आवद्ध गर्ने क्रममा २०७६ फागुनसम्म प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, निर्वाचन आयोग, लोक सेवा आयोग, स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, नेपाल राष्ट्र बैंक, आन्तरिक राजस्व विभाग, कन्सुलर विभाग, कम्पनी रजिष्टारको कार्यालय, वैदेशिक रोजगार विभाग, भूमि व्यवस्था तथा अभिलेख विभाग, राहदानी विभाग, राष्ट्रिय पुननिर्माण प्राधिकरण,

राष्ट्रिय किताबखाना, नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण र काठमाडौं महानगरपालिकाका विभिन्न सेवाहरू आबद्ध भएका छन्।

- ११.६१ सरकारी वेबसाईटलाई सुरक्षित बनाउन चालु आर्थिक वर्षमा ४१ सहित हालसम्म ९४ सरकारी निकायहरूका website/web portal हरूको web security audit सम्पन्न भएको छ।

१२. सामाजिक क्षेत्र

१२.१ मुलुकको मानव विकासका लागि सामाजिक क्षेत्रमा सेवा विस्तार र सबै नागरिकको सेवामा पहुँच अत्यावश्यक हुन्छ। पछिल्ला वर्षहरूमा सरकारले शिक्षा, स्वास्थ्य तथा खानेपानी र सरसफाइमा लगानी बढाउँदै गएको छ। सामाजिक क्षेत्रमा सरकारी नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनबाट सामाजिक क्षेत्रमा उल्लेख्य सुधार भएको छ। खुद विद्यार्थी भर्नादरमा वृद्धि भएको छ। विद्यालय तहको शिक्षामा लैङ्गिक समानता हासिल भएको छ। अभियानको रूपमा साक्षरता कार्यक्रमको सञ्चालनसँगै साक्षरता दरमा वृद्धि भएको छ। स्वास्थ्य सेवामा जनताको पहुँच बढेको छ। स्वास्थ्य बीमाको दायरा विस्तार भएको छ। मातृमृत्युदर, शिशुमृत्युदर र बालमृत्युदरमा कमी आएको छ। अधिकांश जनतामा आधारभूत खानेपानी तथा सरसफाइको सुविधा पुगेको छ।

शिक्षा

- १२.२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा शिक्षा क्षेत्रको योगदान ७.७ प्रतिशत रहने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यस्तो योगदान ७.१ प्रतिशत रहेको थियो। साथै, आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस क्षेत्रको वृद्धिदर ४.९ प्रतिशत रहने अनुमान छ।
- १२.३ राष्ट्रिय शिक्षा नीति, २०७६ स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको छ। साथै, दिगो विकासको लक्ष्य ४ कार्यान्वयन कार्यढाँचा स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ।
- १२.४ राष्ट्रिय विज्ञान, प्रविधि तथा नवप्रवर्तन नीति, २०७६ स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको छ। २०७६ साल कार्तिकमा अन्तर्राष्ट्रिय युवा वैज्ञानिक सम्मेलन सम्पन्न भएको छ।
- १२.५ शैक्षिक सत्र २०७६ मा खुद भर्नादर प्राथमिक तहको ९७.१ प्रतिशत, आधारभूत तहको ९३.४ प्रतिशत र माध्यमिक तहको ४७.६ प्रतिशत पुगेको छ। कक्षा १ मा खुद प्रवेश दर (भर्ना हुने उमेर ५ वर्ष पूरा भएका) ९६.९ प्रतिशत रहेको छ। कक्षा १० सम्मको टिकाउ दर ६०.३ प्रतिशत र कक्षा १२ सम्मको टिकाउ दर २४.० प्रतिशत रहेको छ। शैक्षिक सत्र २०७५ मा प्राथमिक तहको खुद भर्नादर ९६.५ प्रतिशत, आधारभूत तहको ९२.७ प्रतिशत र माध्यमिक तहको ४६.४ प्रतिशत रहेको थियो।

तालिका १२(क): शैक्षिक उपलब्धिका सूचकहरू

सूचकहरू	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६
१. आधारभूत शिक्षा (प्रारम्भिक बालविकास/पूर्व प्राथमिक शिक्षा समेत)						
१.१ पूर्वप्राथमिक शिक्षामा कुल भर्नादर	७७.७	८१	८२.९	८४.१	८४.७	८६.२
१.२ पूर्वप्राथमिक शिक्षामा अनुभव भई कक्षा १ मा नवप्रवेशीको प्रतिशत	५९.६	६२.४	६४.७	६६.३	६६.९	६८.६

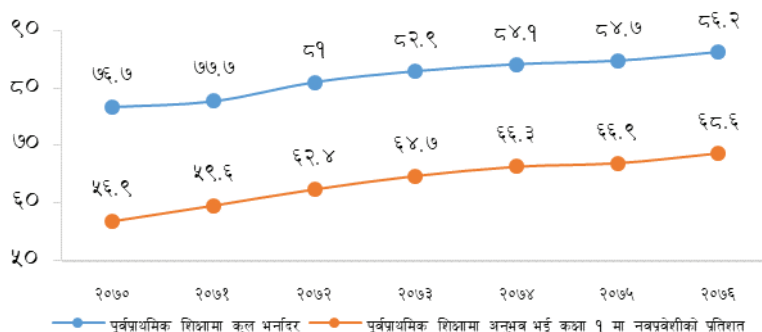
सूचकहरू		२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६
१.३	कक्षा १ मा कुल प्रवेशदर		१३७	१३६.७	१३३.५	१२८.६	१२३.९
१.४	कक्षा १ मा खुद प्रवेशदर		९३	९३.९	९५.२	९५.९	९६.३
१.५	कुल भर्नादर (कक्षा १-५)			१३५.४	१३४	१३२.३	११८.८
१.६	खुद भर्नादर (कक्षा १-५)		९६.२	९६.६	९६.९	९७.२	९६.५
१.७	कुल भर्नादर (कक्षा १-८)		११७.१	१२०.१	१२२.०	१२०.२	१०९.३
१.८	खुद भर्नादर (कक्षा १-८)		८७.६	८९.४	९१.	९२.३	९२.७
१.९	कक्षा १-८ को खुद भर्नादरमा लैङ्गिक समता सूचकाङ्क			१.००	१.००	१.००	०.९८
१.१०	कक्षा ८ मा टिकाउ दर			७६.६	७५.९	७७.४	७७.९
१.११	आधारभूत शिक्षाको तह पूरा गर्नेको दर			६९.६	६८.४	७०.७	७१.३
१.१२	५-१२ वर्ष उमेरका विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाको प्रतिशत			१०.६	९.०	८.७	७.३
१.१३	कक्षा ३ मा विद्यार्थीको पठन सक्षमता प्रतिशत			१२.८	-	-	-
२. माध्यमिक शिक्षा कक्षा (९-१२)							
२.१	कक्षा ९-१२ को कुल भर्नादर		५१.६	५७.७	५९.६	६०.६	६६.२
२.२	कक्षा ९-१२ को खुद भर्नादर		३४.७	३७.७	३८.९	४३.९	४६.४
२.३	कक्षा १० सम्मको टिकाउ दर			३७.९	४५.२	५७.१	५८.५
२.४	कक्षा १२ सम्मको टिकाउ दर			११.५	-	१७.२	२२.२
२.४	कक्षा १-१२ मा लैङ्गिकसमता सूचकाङ्कका आधारमा खुद भर्नादर			०.९९	०.९८	०.९९	१.०१
३. साक्षरता दर							
३.१	साक्षरता दर ६+ वर्ष		६५.९	६५.९	७८	७८	७८
३.२	साक्षरता दर १५-२४ वर्ष		८४.७	८४.७	८८.६	८८.६	८८.६
३.३	साक्षरता दर १५+ वर्ष		५६.५	५७	५७	५७	५७
४. शिक्षक व्यवस्थापन							
४.१	आधारभूत तहमा महिला शिक्षक			३८.८	४०.७	४१.२	४३.१
४.२	माध्यमिक तहमा महिला शिक्षक प्रतिशत			१४.१	१४.८	१६.१३	१७.४

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

प्रारम्भिक बालविकास शिक्षा

१२.६ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा ३० हजार ३९ सामुदायिक र ६ हजार ४ सय ११ संस्थागत गरी जम्मा ३६ हजार ४ सय ५० बालविकास केन्द्र तथा पूर्व प्राथमिक कक्षाहरू सञ्चालनमा रहेका छन्।

चाट १२(क): पूर्वप्राथमिक शिक्षामा कुल भर्नादर र बालबिकास केन्द्रको अनुभव लिई आएका बालबालिकाको विवरण (प्रतिशतमा)

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

*फागुनसम्म

१२.७ शैक्षिक सत्र २०७५ मा कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिकामध्ये बालबिकास केन्द्रको अनुभव लिएका बालबालिकाको सङ्ख्या ६६.९ प्रतिशत रहेकोमा शैक्षिक सत्र २०७६ मा ६८.६ प्रतिशत पुगेको छ। प्रारम्भिक बालबिकासको कुल भर्नादर ८६.२ प्रतिशत पुगेको छ।

विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम

१२.८ २०७६ फागुनसम्म विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम अन्तर्गत ४,५८६ नयाँ कक्षा कोठा निर्माण र १,५९४ शौचालय निर्माण भएका छन्। नमुना विद्यालय विकासका लागि भौतिक पूर्वाधार कार्यक्रम तथा शिक्षण सहयोग अनुदान समेतबाट ६० हजार ५ सय ५० व्यक्ति रोजगार भएका छन्।

१२.९ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा सामुदायिक विद्यालयको गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि माध्यमिक विद्यालयहरू छनौट गरी नमुना विद्यालयका रूपमा विकास गर्ने क्रममा थप १०० विद्यालय छनौट हुनगई हालसम्म यस्तो विद्यालय सङ्ख्या ३२२ पुगेको छ।

छात्रवृत्ति कार्यक्रम

१२.१० आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा विद्यालयमा अध्ययन गर्ने आधारभुत तहका सबै दलित र छात्रा माध्यामिक तहका विपन्न लक्षित शहीदका छोराछोरी, द्वन्द्वपीडित बालबालिका, अति सीमान्तकृत तथा लोपोन्मुख जनजातिका सन्तति लगायतका ३२ लाख ८८ हजार ९ सय २४ विद्यार्थीका लागि विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति (Pro-Poor Target Scholarship) कार्यक्रमबाट करिब रु. ३ अर्ब १८ करोड छात्रवृत्ति वितरण हुने अनुमान छ।

१२.११ माध्यमिक तहमा विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति वितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई कक्षा ११

र १२ मा विज्ञान विषय पढन थप प्रोत्साहन हुने गरी छात्रवृत्तिको व्यवस्था भएको छ।

अपाङ्गता (फरक क्षमता) भएका बालबालिकाका लागि समावेशी शिक्षा

- १२.१२ शैक्षिक सत्र २०७६ सम्ममा अपाङ्गता भएका बालबालिकालाई शिक्षामा पहुँच अभिवृद्धि गर्न हाल ३३ विशेष विद्यालय, २३ एकीकृत विद्यालय र ३८० स्रोत कक्षाको व्यवस्था गरिएको छ। दृष्टिसम्बन्धी अपाङ्गता भएकाका लागि निःशुल्क रूपमा ब्रेल पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउने तथा सांकेतिक भाषा एवम् अन्य सिकाइ सामग्री विकास तथा वितरण गर्ने कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेका छन्।
- १२.१३ शैक्षिक सत्र २०७६ मा आधारभूत तह तथा माध्यमिक तहदर्फ आवासीय एवम् गैहआवासीय छात्रवृत्ति मार्फत ६२ हजार ७ सय ४ जना अपाङ्गता भएका बालबालिका विद्यालय शिक्षामा समेटिएका छन्। अपाङ्गता भएका विद्यार्थी अध्ययनरत १२ विद्यालयमा अनुदान (दृष्टिविहीन विद्यालय, बहिरा कक्षा सञ्चालित विद्यालय) कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेका छन्।

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक शिक्षा

- १२.१४ मुलुकभरका ७५३ स्थानीय तह मध्ये ६०७ स्थानीय तहमा प्राविधिक शिक्षाको संस्थागत पहुँच पुगेको छ। शैक्षिक सत्र २०७५/७६ मा १०३ स्थानीय तहमा प्राविधिक शिक्षाको पठनपाठन विस्तार भएको थियो।
- १२.१५ उद्योगी, व्यावसायी र रोजगारदाताको मागअनुसार दक्ष प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन गर्ने उद्देश्यअनुरूप चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म १,१६० व्यक्तिले औद्योगिक प्रशिक्षार्थी (Apprenticeship) तालिम प्राप्त गरेका छन्।
- १२.१६ प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवम् तालिमसम्बन्धी सबै सेवाहरू एउटै छानामुनिबाट प्रदान गरिने उद्देश्यले हरेक प्रदेशमा एउटा शिक्षालय छनौट गरी नमुना बहु-प्राविधिक शिक्षालयको रूपमा विकास गर्ने कार्य शुरू भएको छ।
- १२.१७ शैक्षिक सत्र २०७६ मा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई प्राविधिक शिक्षामा पहुँच अभिवृद्धि गर्न सामुदायिक विद्यालयमा डिप्लोमा इन कम्प्युटर ईन्जिनिरिङ विषयमा अध्ययनरत दृष्टिसम्बन्धी अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई सांकेतिक भाषा एवम् अन्य सिकाइ सामग्री विकास गरी विशेष छात्रवृत्ति उपलब्ध गराई पठनपाठन हुँदै आएको छ।

साक्षरता तथा निरन्तर शिक्षा

- १२.१८ नेपाललाई साक्षर घोषणा गर्न “साक्षर नेपाल, २०७६” कार्यक्रम अन्तर्गत ५३ जिल्ला साक्षर घोषणा भइसकेका छन्। गत वर्ष यस्तो सङ्ख्या ५० रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७६ भित्र अछाम जिल्ला साक्षर घोषणा हुने अवस्थामा रहेको छ।

विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रम

१२.१९ सामुदायिक विद्यालयमा विद्यार्थीको नियमितता दरमा वृद्धि गराई सिकाइ उपलब्धिमा सुधार गर्न बालबालिका दिवा खाजा कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ सम्म ४३ जिल्लामा विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रम सञ्चालन भई २२ लाख २९ हजार ३२४ विद्यार्थी लाभान्वित भएका छन्। नेपाल सरकारका अतिरिक्त विश्व खाद्य कार्यक्रमको सहयोगमा पनि विभिन्न ९ जिल्लाका १ लाख ८० हजार विद्यार्थीका लागि दिवा खाजा कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ।

शिक्षामा सूचना प्रविधिको उपयोग

१२.२० मुलुकभर सञ्चालित २९ हजार ६ सय ७ सामुदायिक विद्यालयमध्ये ८,३६६ विद्यालयहरूमा कम्प्युटर सुविधा उपलब्ध भएको छ। यी विद्यालयमध्ये ३,६७६ विद्यालयहरूले शिक्षण सिकाइ क्रियाकलापमा सूचना प्रविधिको प्रयोग गर्दै आएका छन्।

१२.२१ सूचना प्रविधिको उपयोगबाट शिक्षण सिकाइमा थप प्रभावकारिता ल्याई गुणस्तरीय शिक्षाको प्रत्याभूतिका लागि सबै माध्यमिक विद्यालयहरूमा सूचना प्रविधिको सुविधा विस्तार गर्ने लक्ष्यअनुरूप आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा १,००० माध्यमिक विद्यालयमा सूचना प्रविधि प्रयोगशाला स्थापना भएको थियो।

१२.२२ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा १३ जिल्लाका १०० सामुदायिक विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षण सम्पन्न भएको छ।

शिक्षक व्यवस्थापन

१२.२३ शिक्षक सेवा आयोगले आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा खुला विज्ञापनतर्फ प्राथमिक तहका ९,९५६, निम्नमाध्यमिक तहका १,५७४ र माध्यमिक तहका १,०९८ गरी जम्मा १२ हजार ६ सय २८ जना उमेदवार छनौट गरेको छ। चालु आर्थिक वर्षदेखि शिक्षकको दरखास्त फारम अनलाइनबाट सङ्कलन गर्ने र वस्तुगततर्फका उत्तरपुस्तिका Optical Mark Reader OMR पद्धतिबाट परीक्षण गर्न शुरू भएको छ।

विद्यालय, विद्यार्थी र शिक्षकको विवरण र अनुपात

१२.२४ शैक्षिक सत्र २०७६ मा नेपालमा कुल ३५ हजार ५ सय २० विद्यालय सञ्चालनमा रहेका छन्। जसमध्ये आधारभूत (१-५) सञ्चालित विद्यालय तह ३५ हजार ६३, आधारभूत (६-८) सञ्चालित विद्यालय तह १६ हजार ७ सय ७० र आधारभूत (१-८) सञ्चालित विद्यालय तह ३५ हजार २ सय ६२ रहेका छन्। यसैगरी, माध्यमिक तह (९-१२) मा सञ्चालित १० हजार ८ सय ८९ विद्यालय तह मध्ये ४ हजार १ सय ८७ विद्यालयमा कक्षा ११-१२ सञ्चालन भएको छ।

१२.२५ प्रदेशगत रूपमा सबैभन्दा बढी विद्यालय बागमती प्रदेशमा १९.८ प्रतिशत र सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशमा ८.९ प्रतिशत रहेका छन्। यसैगरी प्रदेश नं. १, प्रदेश नं. २, गण्डकी प्रदेश, प्रदेश नं. ५ र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा क्रमशः १९.६ प्रतिशत, ११.६ प्रतिशत, १२.२ प्रतिशत, १६.१ प्रतिशत र ११.८ प्रतिशत विद्यालय रहेका छन्। शैक्षिक सत्र २०७५ मा कुल विद्यालय सङ्ख्या ३५ हजार ५५ रहेका थिए।

तालिका १२(ख): प्रदेश अनुसार विभिन्न तहका विद्यालयको विवरण

प्रदेश	जम्मा विद्यालय (एकाई)	आधारभूत (१-५)	आधारभूत (६-८)	आधारभूत (९-८)	माध्यमिक (९-१०)	माध्यमिक (११-१२)	माध्यमिक (९-१२)
प्रदेश नं. १	६९५३	६८७९	३३०९	६९०६	२०१९	७५०	२०६५
प्रदेश नं. २	४१३७	४१०४	१७०३	४१११	९९३	४३४	१०१७
बागमती	७०३१	६८६५	३९३९	६९०७	२९३२	१०२८	३०५०
गण्डकी	४३१७	४२५२	१९६१	४२९७	१३३७	६१४	१३५७
प्रदेश नं. ५	५७०७	५६६०	२६५५	५६८०	१६२४	६४४	१६५१
कर्णाली	३१६७	३१२६	१२४४	३१६४	६६९	२७९	६६९
सुदूर पश्चिम	४२०८	४१७७	१९५९	४१९७	१०७०	४३८	१०८०
जम्मा	३५५२०	३५०६३	१६७७०	३५२६२	१०६४४	४१८७	१०८८९

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

१२.२६ मुलुकभरका ३५ हजार ५ सय २० विद्यालयमध्ये सामुदायिक विद्यालय २७ हजार ७ सय ४, संस्थागत विद्यालय ६ हजार ६ सय ८७ र धार्मिक विद्यालय १,१२९ रहेका छन्। आधारभूत तह (कक्षा १-८) को अध्यापन हुने सामुदायिक विद्यालय २७ हजार ६ सय ९२, संस्थागत विद्यालय ६,४४१ गरी कुल ३४ हजार १ सय ३३ विद्यालय रहेका छन्। माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२) को अध्यापन हुने सामुदायिक विद्यालय ७,१०५ र संस्थागत विद्यालय ३,७४५ रहेको छ।

तालिका १२(ग): विद्यालय प्रकार अनुसारका विद्यालयको विवरण

तह र प्रकार अनुसारका विद्यालय	सामुदायिक	संस्थागत	धार्मिक	जम्मा (तह)
आधारभूत तह (कक्षा १-५)	२७५४०	६४२०	११०३	३५०६३
आधारभूत तह (कक्षा ६-८)	१२,०३९	४६०१	१३०	१६७७०
आधारभूत तह (कक्षा १-८)	२७६९२	६४४१	११२९	३५२६२
माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०)	७१०५	३५००	३९	१०६४४

तह र प्रकार अनुसारका विद्यालय	सामुदायिक	संस्थागत	धार्मिक	जम्मा (तह)
माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२)	३२६८	९१३	६	४१८७
माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२)	७१०५	३७४५	३९	४८८९
जम्मा	२७७०४	६६८७	११२९	३५५२०

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

१२.२७ शैक्षिक सत्र, २०७६ मा प्रति विद्यालय विद्यार्थी अनुपात आधारभूत तह (कक्षा १-५), आधारभूत तह (कक्षा ६-८), माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०) र माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२) मा क्रमशः १०१, १०६, ९८ र १५८ रहेको छ। यसैगरी, सामुदायिक विद्यालयको स्वीकृत र राहत दरबन्दीमा कार्यरत र सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी बीचको शिक्षक विद्यार्थी अनुपात उल्लेखित तहहरूमा क्रमशः २४, ५१, ४० र ७३ रहेको छ।

तालिका १२(घ): तहगत विद्यालय, विद्यार्थी र शिक्षक अनुपात (शैक्षिक सत्र २०७६)

प्रदेश	विद्यालय विद्यार्थी अनुपात				शिक्षक विद्यार्थी अनुपात			
	आधारभूत (१-५)	आधारभूत (६-८)	माध्यमिक (९-१०)	माध्यमिक (११-१२)	आधारभूत (१-५)	आधारभूत (६-८)	माध्यमिक (९-१०)	माध्यमिक (११-१२)
प्रदेश नं १	८०	८९	८९	१५५	१७	३९	३५	८०
प्रदेश नं २	१८६	१७३	१६७	१५५	४९	९५	७०	११६
बगमती	९२	९१	७५	१८९	१६	३६	२९	७५
गण्डकी	६२	८१	७५	११६	११	२९	२४	५४
प्रदेश नं ५	११५	१२१	११०	१६३	२८	६३	४७	८२
कर्णाली	८९	११२	११६	१५१	३१	७०	६०	७४
सुदूर पश्चिम	९७	१०८	११०	१५०	३०	६३	४९	५१
जम्मा	१०१	१०६	९८	१५८	२४	५१	४०	७३

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

शिक्षक विवरण

१२.२८ शैक्षिक सत्र २०७६ मा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा गरी कुल ३ लाख १६ हजार ८ सय ३५ शिक्षक मध्ये महिला १ लाख २३ हजार ७ सय ३ र पुरुष १ लाख ९३ हजार १ सय ३२ रहेका छन्। यो वर्ष कार्यान्वयनमा ल्याइएको स्वेच्छिक अवकाश नीतिका साथै समुदायद्वारा आफ्नै स्रोतबाट राखिएका शिक्षक सङ्ख्या गत वर्षको भन्दा कम भएकोले यो वर्ष शिक्षकको सङ्ख्या केही घटेको हो।

तालिका १२(ड): सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक विवरण २०७६

तह	सामुदायिक विद्यालय		संस्थागत विद्यालय		कुल		जम्मा
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	
आधारभूत कक्षा (१-५)	६६१७७	८३४७९	२८४११	२२११९	९४५८८	१०५५९८	२००१८६
आधारभूत कक्षा (६-८)	८७९०	२८७५२	७९९१	८८९८	१६७८१	३७६५०	५४४३१
माध्यमिक कक्षा (९-१०)	४४११	२२५१४	४३४७	१२२८५	८७५८	३४७९९	४३५५७
माध्यमिक कक्षा (११-१२)	२७९३	११०७१	७८३	४०१४	३५७६	१५०८५	१८६६१
जम्मा	८२१७१	१४५८१६	४१५३२	४७३१६	१२३७०३	१९३१३२	३१६८३५

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

१२.२९ सामुदायिक विद्यालयका शिक्षकहरूमध्ये महिलाको अनुपात ३२.७ प्रतिशत छ। संस्थागत विद्यालयतर्फ महिलाको अनुपात ४६.७ प्रतिशत छ। यसरी कुल शिक्षकमा महिलाको हिस्सा ३९.० प्रतिशत रहेको छ। माध्यमिक तह (९-१२) मा कुल शिक्षकमध्ये महिलाको सङ्ख्या १९.८ प्रतिशत रहेको छ। सबै प्रकारका सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत कुल शिक्षक सङ्ख्यामा लैङ्गिक समता सूचकाङ्क प्राथमिक तहमा ०.९ रहेको छ भने आधारभूत तह (६-८) मा ०.५ रहेको छ। संस्थागत विद्यालयमा महिला शिक्षकको सहभागिता उत्साहप्रद रहेको छ। शैक्षिक सत्र २०७५ मा संस्थागत विद्यालयमा कार्यरत कुल शिक्षक सङ्ख्यामा लैङ्गिक समता सूचकाङ्क १.२५ रहेकोमा शैक्षिक सत्र २०७६ मा यो सूचकाङ्क १.२८ रहेको छ। महिला शिक्षकको सहभागिता बढ्दै गएको देखिन्छ।

तालिका १२(च): विद्यालयगत र तहगत शिक्षकको लैङ्गिक विवरण

विद्यालयको किसिम	आधारभूत (१-५)			आधारभूत (६-८)			माध्यमिक (९-१२)		
	महिला प्रतिशत	पुरुष प्रतिशत	लैङ्गिक समता सूचकाङ्क	महिला प्रतिशत	पुरुष प्रतिशत	लैङ्गिक समता सूचकाङ्क	महिला प्रतिशत	पुरुष प्रतिशत	लैङ्गिक समता सूचकाङ्क
सबै प्रकारका विद्यालयमा कार्यरत कुल शिक्षक सङ्ख्यामा लैङ्गिक समता सूचकाङ्क	४७.३	५२.७	०.९०	३०.८	६९.२	०.४५	१९.८	८०.२	०.२५
संस्थागत विद्यालयमा कार्यरत कुल शिक्षक सङ्ख्यामा लैङ्गिक समता सूचकाङ्क	५६.२	४३.८	१.२८	४७.३	५२.७	०.९०	२३.९	७६.१	०.३१
सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत सबै किसिमका जम्मा शिक्षक सङ्ख्यामा लैङ्गिकसमता सूचकाङ्क	४४.२	५५.८	०.७९	२३.४	७६.६	०.३१	१७.७	८२.३	०.२१

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

१२.३० सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत कुल शिक्षकमध्ये सबैभन्दा बढी बागमती प्रदेशमा २०.० प्रतिशत र सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशमा ७.७ प्रतिशत रहेका छन्। सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकको सङ्ख्यामा प्रदेश नं.१ मा १९.८ प्रतिशत, प्रदेश नं. २ मा ११.९ प्रतिशत, गण्डकी प्रदेशमा १४.५ प्रतिशत, प्रदेश नं. ५ मा १५.४ प्रतिशत र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा १०.७ प्रतिशत रहेका छन्।

तालिका १२(छ): सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकको प्रदेशगत विवरण

तह\प्रदेश		प्रदेश नं. १	प्रदेश नं. २	बागमती	गण्डकी	प्रदेश नं. ५	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	जम्मा
आधारभूत कक्षा (१-५)	स्थायी	११४३५	७६३१	१०२२१	७८९७	८४६४	३७७२	६०३१	५५४५१
	अस्थायी	५२२२	१९३७	५५७१	४८९३	३८१०	२२२२	१०७७	२४७३२
	राहत	३४८०	३४७२	४०७९	१५३५	३६८४	२१९६	३४२५	२१८७१
	स्थायी	२८८४	१६२९	२५३१	२२३७	२०५२	८५९	१२२५	१३४१७
आधारभूत कक्षा (६-८)	अस्थायी	७२४	२५१	७१४	४८०	२८०	१७१	२१६	२८३६
	राहत	१७८२	७५२	२२७४	१०८८	१५०५	८३८	१३७०	९६०९
	स्थायी	२३७८	१३१६	२३२४	२०७२	१८६१	६१७	८९९	११४६७
	अस्थायी	१४९	२९५	४७१	१४७	६४	७०	११३	१३०९
माध्यमिक कक्षा (९-१०)	राहत	१२९४	५६७	१४६५	८७९	१००१	५४७	९९१	६७४४
	स्थायी	०	०	०	०	०	०	०	०
	अस्थायी	३७८	१८१	३७९	३३७	३००	१६०	१८३	१९१८
	राहत	५९५	२७८	६५७	६०३	६०६	३८८	८१४	३९४१
माध्यमिक कक्षा (११-१२)	स्थायी	१६६९७	१०५७६	१५०७६	१२२०६	१२३७७	५२४८	८१५५	८०३३५
	अस्थायी	६४७३	२६६४	७१३५	५८५७	४४५४	२६२३	१५८९	३०७९५
	राहत	७१५१	५०६९	८४७५	४१०५	६७९६	३९६९	६६००	४२९६५
	जम्मा	३०३२१	१८३०९	३०६८६	२२१६८	२३६२७	११८४०	१६३४४	१५३२९५

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

टिप्पण्य: माथिको सङ्ख्यामा राहत अनुदान कोटामा कार्यरत शिक्षकको विवरण समेत संलग्न छ।

विद्यार्थी विवरण

१२.३१ शैक्षिक सत्र २०७६ मा आधारभूत तह (कक्षा १-८) मा ५३ लाख १९ हजार ४ र माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०) मा १० लाख ४० हजार ९ सय ७६ विद्यार्थी अध्ययनरत रहेका छन्। जुन गत शैक्षिक सत्रको भन्दा १.३ प्रतिशतले बढी हो। शैक्षिक सत्र २०७६ मा माध्यमिक तहको कक्षा ११-१२ मा अघिल्लो शैक्षिक सत्रको तुलनामा ४.८ प्रतिशतले वृद्धि भई ६ लाख ६१ लाख ६ सय ४२ विद्यार्थी भर्ना भएका छन्।

तालिका १२(ज): विद्यालय तहमा विद्यार्थी भर्नाको अवस्था

तह/शैक्षिक सत्र	२०७०	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६
आधारभूत (१-५)	४४०१७८०	४३३५३५५	४२६४९४२	४१३५२५३	३९७००१६	३७३०६०२	३५४३८६२
आधारभूत (६-८)	१८२८३५१	१८३५३१३	१८६२८७३	१८५९३५९	१८६६७१६	१८२४७७७	१७७५१४२
आधारभूत (१-८)	६२३०१३१	६१७०६६८	६१२७८१५	५९९४६१२	५८३६७३२	५५५५३७९	५३१९००४
माध्यमिक (९-१०)	८९६९१९	९००५८५	९३८८९७	९५८५०२	९७०७२०	१०२७५१२	१०४०९७६
माध्यमिक (११-१२)	४१५३४३	४१६९९५	४५०७५३	४९२९८४	५८४०७२	६३१६३४	६६१६४२
माध्यमिक (९-१२)	१३१२२६२	१३१७५८०	१३८९६५०	१४५१४८६	१५५४७९२	१६५९१४६	१७०२६१८

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

१२.३२ शैक्षिक सत्र २०७६ मा सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयको कक्षा १-१२ मा अध्ययनरत कुल विद्यार्थी सङ्ख्या ७० लाख २१ हजार ६ सय २२ रहेको छ। अघिल्लो शैक्षिक सत्रमा यस्तो सङ्ख्या ७२ लाख १४ हजार ५ सय २५ थियो। अभिलेख प्रणालिमा गरिएको सुधार र आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि विद्यार्थी र शिक्षक विवरण विद्युतीय प्रणालिमाफत अद्यावधिक गर्न थालिएकोले कतिपय विद्यालयको विवरण अद्यावधिक हुन नसकेको हुँदा विद्यार्थी र शिक्षकको आँकडा न्यून देखिएको हो।

तालिका १२(झ): शैक्षिक सत्र २०७५ र २०७६ मा तहगत विद्यार्थी भर्नाको अवस्था

तह	शैक्षिक सत्र २०७५			शैक्षिक सत्र २०७६		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
आधारभूत (१-५)	१८५५१९२	१८७५४१०	३७३०६०२	१७६२५४१	१७८१३२१	३५४३८६२
आधारभूत (६-८)	९१६०५०	९०८७२७	१८२४७७७	८९११४५	८८३९९७	१७७५१४२
आधारभूत (१-८)	२७७१२४२	२७८४१३७	५५५५३७९	२६५३६८६	२६६५३१८	५३१९००४
माध्यमिक (९-१०)	५१६४२०	५११०९२	१०२७५१२	५२३१८५	५१७७९१	१०४०९७६
माध्यमिक (११-१२)	३२००९७	३११५३७	६३१६३४	३५१०९५	३१०५४७	६६१६४२
माध्यमिक (९-१२)	८३६५१७	८२२६२९	१६५९१४६	८७४२८०	८२८३३८	१७०२६१८
कक्षा १-१२ सम्मको जम्मा	३६०७७५९	३६०६७६६	७२१४५२५	३५२७९६६	३४९३६५६	७०२१६२२

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

१२.३३ शैक्षिक सत्र २०७६ मा आधारभूत तहको कक्षा १-८ मा ५३ लाख १९ हजार ४ विद्यार्थी अध्ययनरत मध्ये सबैभन्दा धेरै प्रदेश नं. २ मा १९.९ प्रतिशत र सबैभन्दा कम गण्डकी र कर्णाली प्रदेशमा क्रमशः ७.९१ र ७.८६ प्रतिशत रहेको छ। यसैगरी, माध्यमिक तह कक्षा ९-१२ मा कुल १७ लाख २ हजार ६ सय १८ विद्यार्थी रहेकोमा सबैभन्दा बढी बागमती प्रदेशमा २४.३ प्रतिशत र सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशमा ७.०

प्रतिशत विद्यार्थी छन्।

तालिका १२(ज): प्रदेशगत रूपमा विद्यार्थी भर्नाको विवरण

तह\प्रदेश		प्रदेश नं. १	प्रदेश नं. २	बागमती	गण्डकी	प्रदेश नं. ५	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	जम्मा
आधारभूत कक्षा (१-५)	छात्रा	२७३२१०	३९५८४५	३०१३८३	१२५५७८	३१७९३१	१४३२०४	२०५३९०	१७६२५४१
	छात्र	२८०१२०	३६६५६०	३३१०१०	१३७३५८	३३२८२६	१३५३२८	१९८११९	१७८१३२१
आधारभूत कक्षा (६-८)	छात्रा	१४८६२७	१४८०३१	१७५०१९	७८५८१	१५९९६७	७२१५२	१०८७६८	८९११४५
	छात्र	१४६८१०	१४५८३३	१८१७४६	७९४७१	१६०८६५	६७७७०	१०२००२	८८३९९७
आधारभूत कक्षा (१-८)	छात्रा	४२१८३७	५४३८७६	४७६४०२	२०४१५९	४७७८९८	२१५३५६	३१४१५८	२६५३६८६
	छात्र	४२६९३०	५१२३९३	५१२७५६	२१६८२९	४९३६९१	२०२५९८	३००१२१	२६६५३१८
माध्यमिक कक्षा (९-१०)	छात्रा	९२५९९	७८२१४	१०९६९८	५०५६३	९०३७७	४०३२५	६१४०९	५२३१८५
	छात्र	८७६९७	८७७८०	११०४०३	४९६७४	८८३८३	३७०४१	५६८१३	५१७७९१
माध्यमिक कक्षा (११-१२)	छात्रा	६३५२२	३४६८९	१०६८६२	३६०६९	५३४६०	२१५०५	३४९८८	३५१०९५
	छात्र	५२५११	३२७२०	८७२०२	३५३५२	५१३३२	२०६३२	३०७९८	३१०५४७
माध्यमिक कक्षा (९-१२)	छात्रा	१५६१२१	११२९०३	२१६५६०	८६६३२	१४३८३७	६१८३०	९६३९७	८७४२८०
	छात्र	१४०२०८	१२०५००	१९७६०५	८५०२६	१३९७१५	५७६७३	८७६११	८२८३३८
कुल	छात्रा	५७७९५८	६५६७७९	६९२९६२	२९०७९१	६२१७३५	२७७१८६	४१०५५५	३५२७९६६
	छात्र	५६७१३८	६३२८९३	७१०३६१	३०१८५५	६३३४०६	२६०२७१	३८७७३२	३४९३६५६
	जम्मा	११४५०९६	१२८९६७२	१४०३३२३	५९२६४६	१२५५१४१	५३७४५७	७९८२८७	७०२१६२२

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

१२.३४ शैक्षिक सत्र २०७५ मा आधारभूत कक्षा १ देखि ५ (५-९ वर्ष उमेर समूहका विद्यार्थी) को खुद भर्नादर ९६.५ प्रतिशत, आधारभूत कक्षा ६ देखि ८ (१०-१२ वर्ष उमेर समूह) को ८८.९ प्रतिशत र माध्यमिक तह कक्षा ९ देखि १२ (१३ देखि १६ वर्ष उमेर समूह) को ४६.४ प्रतिशत रहेको छ। कक्षा (९-१०) सम्म ६८.१ प्रतिशत रहेको खुद भर्नादर कक्षा (११-१२) मा २४.७ प्रतिशत मात्र हुनुले माध्यमिक शिक्षा परीक्षा उत्तीर्ण भई अध्ययनलाई निरन्तरता दिने विद्यार्थीको सङ्ख्या न्यून रहेको छ।

१२.३५ शैक्षिक सत्र २०७६ मा आधारभूत कक्षा १ देखि ५ (५-९ वर्ष उमेर समूहका विद्यार्थी) को खुद भर्नादर ९७.१ प्रतिशत, आधारभूत कक्षा ६ देखि ८ (१०-१२ वर्ष उमेर समूह) को ८९.७ प्रतिशत र माध्यमिक तह कक्षा ९ देखि १२ (१३ देखि १६ वर्ष उमेर समूह) को ४७.६ प्रतिशत रहेको छ। माध्यमिक तहको कक्षा (९-१०) सम्म ६९.० प्रतिशत रहेको खुद भर्नादर कक्षा (११-१२) मा २६.२ प्रतिशत मात्र हुनुले SEE परीक्षा उत्तीर्ण भई अध्ययनलाई निरन्तरता दिने विद्यार्थीको सङ्ख्या न्यून भएको प्रष्ट हुन्छ। आधारभूत तह (कक्षा १-८) मा खुद विद्यार्थी भर्नादर छात्रको तुलनामा छात्राको बढी रहेको छ। माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२) मा यस्तो भर्नादर छात्राको भन्दा छात्रको कम रहेको छ।

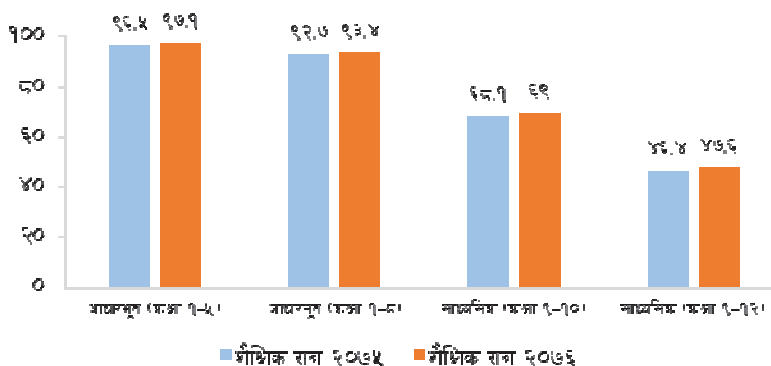
तालिका १२(ट): तहगत विद्यार्थी भर्नादरसम्बन्धी विवरण

विद्यालय तह	कुल भर्ना दर			खुद भर्ना दर		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
आधारभूत (कक्षा १-५)	११८.४	१२०.०	११९.२	९६.४	९७.७	९७.१
आधारभूत(कक्षा ६-८)	१०३.४	१००.०	१०१.७	८८.७	९०.७	८९.७
आधारभूत (कक्षा १-८)	११०.९	११०.०	११०.४	९२.६	९४.२	९३.४
माध्यमिक (कक्षा ९-१०)	९५.०	९४.२	९४.६	६९.३	६८.७	६९.०
माध्यमिक (कक्षा ११-१२)	४९.२	४७.१	४८.१	२६.५	२५.९	२६.२
माध्यमिक (कक्षा ९-१२)	७२.१	७०.६	७१.४	४७.९	४७.३	४७.६

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

१२.३६ शैक्षिक सत्र २०७५ को तुलनामा शैक्षिक सत्र २०७६ मा तहगत रूपमा खुद विद्यार्थी भर्नादरमा सुधार भएको छ। चालु शैक्षिक सत्रमा आधारभूत तह (कक्षा १-८) मा ९३.४ प्रतिशत, माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०) मा ६९ प्रतिशत र माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२) मा ४७.६ प्रतिशत खुद विद्यार्थी भर्नादर रहेको छ।

चार्ट १२ (ख): शैक्षिक सत्र २०७५ र २०७६ मा तहगत खुद विद्यार्थी भर्नादर (प्रतिशत)

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

१२.३७ शैक्षिक सत्र २०७६ मा प्रदेशगत रूपमा हेर्दा आधारभूत तह(कक्षा १-५)को खुद भर्नादर सबै प्रदेशमा ९६ प्रतिशत भन्दा माथि रहेको छ। आधारभूत तह (कक्षा ६-८) मा औसत खुद भर्नादर ८९.७ प्रतिशत रहेको र प्रदेश नं.२ मा यस्तो दर ७१.९ प्रतिशत मात्र रहेकोले यस प्रदेशमा कक्षा ५ उत्तीर्ण गरी कक्षा ८ पुग्दा नपुग्दै धेरै विद्यार्थीले कक्षा छोडेको देखिएको छ। प्रदेश नं. ५ र कर्णाली प्रदेशमा पनि यस्तो भर्नादर क्रमशः ९०.५ प्रतिशत र ९२.२ प्रतिशत रहेकोले विद्यार्थी टिकाइराख्न थप कार्य गर्नुपर्ने देखिएको छ।

१२.३८ बागमती प्रदेशको माध्यमिक तह (९-१२) को खुद भर्नादर ५१.९ प्रतिशत रहेको छ। जुन अन्य बाँकी प्रदेशको तुलनामा बढी हो। सो तहमा सबै भन्दा कम खुद भर्नादर

प्रदेश नं. २ मा रहेको छ।

तालिका १२(ठ): प्रदेशगत रूपमा खुद विद्यार्थी भर्नादर

तह\प्रदेश		प्रदेश नं १	प्रदेश नं २	बागमती	गण्डकी	प्रदेश नं ५	कर्णाली	सुदूर पश्चिम	जम्मा
आधारभूत (कक्षा १-५)	छात्रा	९६.४	९६.०	९६.२	९६.६	९६.४	९६.५	९६.८	९६.४
	छात्र	९७.९	९७.३	९७.५	९७.७	९७.८	९७.९	९८.१	९७.७
	जम्मा	९७.२	९६.६	९६.८	९७.१	९७.१	९७.२	९७.५	९७.१
आधारभूत (कक्षा ६-८)	छात्रा	९४.७	६९.२	९४.३	९५.४	८९.१	९१.०	९४.५	८८.७
	छात्र	९५.०	७४.५	९४.४	९५.७	९१.८	९३.५	९५.२	९०.७
	जम्मा	९४.९	७१.९	९४.३	९५.६	९०.५	९२.२	९४.८	८९.७
आधारभूत (कक्षा १-८)	छात्रा	९५.६	८२.६	९५.२	९६.०	९२.८	९३.७	९५.६	९२.६
	छात्र	९६.५	८५.९	९५.९	९६.७	९४.८	९५.७	९६.७	९४.२
	जम्मा	९६.०	८४.३	९५.६	९६.४	९३.८	९४.७	९६.२	९३.४
माध्यमिक (कक्षा ९-१०)	छात्रा	७५.४	५६.९	७६.१	७२.३	६७.२	६६.४	७०.०	६९.३
	छात्र	७३.२	६२.८	७२.९	७१.८	६४.४	६४.५	६९.५	६८.७
	जम्मा	७४.३	५९.९	७४.५	७२.१	६५.८	६५.५	६९.८	६९.०
माध्यमिक (कक्षा ११-१२)	छात्रा	२७.९	२४.५	३१.१	२५.५	२३.८	२५.०	२७.३	२६.५
	छात्र	२५.४	२३.३	२७.६	२५.२	२३.९	२८.४	३०.२	२५.९
	जम्मा	२६.६	२३.९	२९.४	२५.३	२३.८	२६.७	२८.८	२६.२
माध्यमिक (कक्षा ९-१२)	छात्रा	५१.६	४०.७	५३.६	४८.९	४५.५	४५.७	४८.६	४७.९
	छात्र	४९.३	४३.१	५०.२	४८.५	४४.२	४६.५	४९.९	४७.३
	जम्मा	५०.४	४१.९	५१.९	४८.७	४४.८	४६.१	४९.३	४७.६

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

१२.३९ आधारभूत तहको आन्तरिक सक्षमता हेर्दा अझैपनि उत्तीर्ण दर ८९.५ प्रतिशत रहेको छ। यस्तै, कक्षा दोहोर्‍याउने दर ७.० प्रतिशत छ भने छाड्ने दर ३.६ प्रतिशत रहेको छ। कक्षा ८ सम्मको टिकाउ दरमा उल्लेख्य सुधार भई ७७.९ प्रतिशत पुगेको भएता पनि विद्यालय तहमा सबै विद्यार्थीलाई टिकाई राख्न थप प्रयास गर्नुपर्ने देखिन्छ।

माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (Secondary Education Examination)

१२.४० शैक्षिक सत्र, २०७४ को माध्यमिक शिक्षा परीक्षामा कुल परीक्षार्थी ४ लाख २२ हजार ७ सय ८७ सहभागी भएकोमा शैक्षिक सत्र २०७५ मा यो सङ्ख्या बढेर ४ लाख ४९ हजार ६ सय ४२ पुगेको छ। शैक्षिक सत्र २०७४ को तुलनामा शैक्षिक सत्र २०७५ मा GPA ३.६० देखि ४.०० ल्याउने विद्यार्थी सङ्ख्या ९१७ ले कम छन्। GPA २.० भन्दा कम ल्याउने विद्यार्थी सङ्ख्या अझै पनि उच्च रहनुले सामुदायिक विद्यालयको पठन पाठनमा प्रभावकारी सुधारको खाँचो रहेको देखिन्छ।

तालिका १२(ड) शैक्षिक सत्र २०७४ र २०७५ मा माध्यमिक शिक्षा परीक्षा उत्तिर्ण छात्रा र छात्रको विवरण

GPA/सामेल	शैक्षिक सत्र २०७४			शैक्षिक सत्र २०७५		
	छात्र २०९३४८	छात्रा २१३४३९	जम्मा ४२२७८७	छात्र २२४०३२	छात्रा २२५६१०	जम्मा ४४९६४२
३.६० ≤ ४.००	१०१५५	७६४४	१७७९९	९५९६	७२८६	१६८८२
३.२० < ३.६०	२६४५५	२०६७३	४७१२८	२७२७९	२१६८१	४८९६०
२.८० < ३.२०	२७१२३	२१३३१	४८४५४	३४१६६	२६५४०	६०७०६
२.४० < २.८०	३५२७०	३३०९३	६८३६३	३९०९५	३५०१५	७४११०
२.०० < २.४०	४०६२७	४७४८०	८८१०७	४५७८९	५१५१०	९७२९९
१.६० < २.००	४४२८९	५६१७९	१००४६८	४२८८३	५२३२६	९५२०९
१.२० < १.६०	१५२६२	२०३१७	३५५७९	१९१३३	२४७०७	४३८४०
०.८० < १.२०	९९०	१४६६	२४५६	१८६६	२५६३	४४२९
जम्मा	२००१७१	२०८१८३	४०८३५४	२१९८०७	२२१६२८	४४१४३५

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

१२.४१ शैक्षिक सत्र, २०७५ को माध्यमिक शिक्षा परीक्षामा कुल परीक्षार्थीको २१.६ प्रतिशतले GPA २.० भन्दा कम प्राप्त गरेका छन् भने GPA ३.६० देखि ४.०० सम्म ल्याउने परीक्षार्थी ३.८ प्रतिशत रहेका छन्।

१२.४२ शैक्षिक सत्र २०७५ मा प्राविधिकतर्फको माध्यमिक शिक्षा परीक्षामा GPA ३.६० देखि ४.०० सम्म ल्याउनेको सङ्ख्या बागमती प्रदेश मा सबैभन्दा बढी २०७ रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा सबैभन्दा कम ७ विद्यार्थी रहेका छन्। GPA २.० भन्दा कम ल्याउने विद्यार्थी प्रदेश नं. २ मा सबैभन्दा बढी ३३ रहेका छन् भने गण्डकी प्रदेशमा सबैभन्दा कम १ रहेको छ।

तालिका १२(ड) : माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (साविक एस.एल.सी.) परीक्षाको प्रदेशगत विवरण -प्राविधिकतर्फ (शैक्षिक सत्र २०७५)

GPA/प्रदेश	प्रदेश नं. १	प्रदेश नं. २	बागमती	गण्डकी	प्रदेश नं. ५	कर्णाली	सुदूरपश्चिम
३.६० ≤ ४.००	१४५	२२	२०७	१०५	१८७	७	२५
३.२० < ३.६०	४९७	२४०	५२३	२८६	४६७	३६	१२८
२.८० < ३.२०	५९०	५३९	५०२	२८३	७०३	१६९	२४९
२.४० < २.८०	३०४	५६९	३२९	१५५	५२२	२५४	३२१
२.०० < २.४०	५६	२०४	११०	३५	२०९	९६	१९८

GPA/प्रदेश	प्रदेश नं. १	प्रदेश नं. २	बागमती	गण्डकी	प्रदेश नं. ५	कर्णाली	सुदूरपश्चिम
१.६० < २.००	२	३३	६	१	२७	६	२३
१.२० < १.६०	०	०	१	०	०	०	०
०.८० < १.२०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	१५९४	१६०७	१६७८	८६५	२११५	५६८	९४४

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

१२.४३ शैक्षिक सत्र २०७५ मा माध्यामिक शिक्षा परीक्षाको प्राविधिक तर्फ GPA ३.६० देखि ४.०० ल्याउने विद्यार्थीको सङ्ख्या ६९८ रहेको छ। गत शैक्षिक सत्रमा GPA ३.६० देखि ४.०० ल्याउनेको सङ्ख्या ६३६ रहेको थियो। GPA २.८० देखि ३.२० ल्याई उत्तीर्ण हुने विद्यार्थीको सङ्ख्या सबैभन्दा बढी ३,०३५ रहेको छ। जुन गत शैक्षिक सत्रमा २,६२७ रहेको थियो।

तालिका १२(ग) शैक्षिक सत्र २०७४ र २०७५ मा माध्यामिक शिक्षा परीक्षा उत्तीर्ण छात्रा र छात्रको विवरण (प्राविधिक तर्फ)

GPA/ विद्यार्थी सङ्ख्या	शैक्षिक सत्र २०७४			शैक्षिक सत्र २०७५		
	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा
३.६० ≤ ४.००	४०६	२३०	६३६	४७१	२२७	६९८
३.२० < ३.६०	१११५	६९६	१८११	१३७१	८०६	२१७७
२.८० < ३.२०	१६३५	९९२	२६२७	१९०८	११२७	३०३५
२.४० < २.८०	१४३२	८८६	२३१८	१५३१	९२३	२४५४
२.०० < २.४०	४१३	२७७	६९०	५६५	३४३	९०८
१.६० < २.००	७७	३५	११२	७१	२७	९८
१.२० < १.६०	५	०	५	०	१	१
०.८० < १.२०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	५०८३	३११६	८१९९	५९१७	३४५४	९३७१

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६

१२.४४ शैक्षिक सत्र २०७५ मा कक्षा ११ को परीक्षामा ३ लाख ३२ हजार ८ सय ९१ तथा कक्षा १२ को परीक्षामा २ लाख ९९ हजार ६ सय ७५ छात्र-छात्रा सहभागी भएकामा शैक्षिक सत्र २०७६ मा यो सङ्ख्या क्रमशः ३ लाख ४९ हजार ६ सय ३ र २ लाख ९२ हजार १ सय ५३ रहेका छन्। जसमा कक्षा १२ मा GPA २ भन्दा कम प्राप्त करिब ३४ प्रतिशत रहेका छन् भने ३.२० भन्दा माथि GPA प्राप्त गर्ने ७ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। कक्षा ११ र १२ मा पनि शैक्षिक गुणस्तर बढाउने कार्यक्रमहरू गर्नु आवश्यक देखिएको छ।

उच्च प्राविधिक शिक्षामा छात्रवृत्ति

१२.४५ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म स्वदेशमा सञ्चालित विभिन्न विश्वविद्यालयका आंगिक कलेजहरूमा ७५ तथा निजी क्षेत्रमा सञ्चालनमा रहेका कलेजहरूमा ७९६ समेत गरी ८७१ र विदेशबाट प्राप्त हुने छात्रवृत्तिमा अध्ययन गर्न ४१ जना गरी जम्मा ९१२ जना विद्यार्थीहरूलाई विभिन्न प्राविधिक विषयको छात्रवृत्तिको लागि पठाइएको छ। गत वर्षको सोही अवधिसम्म यस्तो छात्रवृत्तिमा अध्ययन गर्न गएको सङ्ख्या ३९४ रहेको थियो।

उच्च शिक्षा

१२.४६ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ सम्म मुलुकभित्र सञ्चालनमा रहेका विभिन्न विश्वविद्यालय र अन्तर्गतका क्याम्पसमा अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थीको सङ्ख्या आर्थिक वर्ष २०७५/७६को तुलनामा १०.६ प्रतिशतले बढेर ५ लाख ३८ हजार पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा यो सङ्ख्या ४ लाख ८६ हजार थियो।

१२.४७ मुलुक भित्र सञ्चालित विभिन्न ११ वटा विश्वविद्यालय र अन्तरगतका क्याम्पसहरूमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरू मध्ये त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा ४ लाख १५ हजार ४ सय ८२, काठमाडौं विश्वविद्यालयमा १६ हजार ४ सय ३६, पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयमा ४६ हजार १ सय ९०, पोखरा विश्वविद्यालयमा ३० हजार ७ सय ४९, मध्यपश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालयमा ५,७२१, नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालयमा २,७९१, सुदुर पश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालयमा १० हजार १ सय १३, कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालयमा ३,८७१, खुल्ला विश्वविद्यालयमा ६८०, राजर्षि जनक विश्वविद्यालयमा १९१ र लुम्बिनी बौद्ध विश्वविद्यालयमा ७१३ विद्यार्थी अध्ययनरत छन्। यसैगरी, ६ वटा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा ३,२४७ जना विद्यार्थी अध्ययनरत रहेका छन्। त्रिभुवन विश्वविद्यालय र अन्य विश्वविद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीको सङ्ख्या क्रमशः ७७.० प्रतिशत र २३.० प्रतिशत रहेको छ। यस्तो अनुपात गत आर्थिक वर्षमा ८१.० प्रतिशत र १९.० प्रतिशत रहेको थियो।

१२.४८ विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट यस अवधिमा थप १६ वटा गरी हालसम्म ४६ वटा शैक्षिक संस्थालाई गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको छ। हालसम्म गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रक्रियामा देशभरका ८६ ओटा उच्च शैक्षिक संस्थाहरू सहभागी भएका छन्। करिब ३५० क्याम्पसले आसय पत्र बुझाएका छन् र ती संस्थाहरूको प्रमाणीकरण गर्ने कार्य भइरहेको छ।

स्वास्थ्य क्षेत्र

१२.४९ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा स्वास्थ्य क्षेत्रको योगदान बढेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा स्वास्थ्य क्षेत्रको योगदान

१.७ प्रतिशत थियो भने आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस क्षेत्रको योगदानमा १.९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। साथै, स्वास्थ्य क्षेत्रको वृद्धिदर आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा ६.८ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा ६.१ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ।

१२.५० स्वास्थ्य क्षेत्रमा गरेको लगानी र स्वास्थ्य सेवामा गरेका सुधारहरूको उपलब्धि स्वरूप यस क्षेत्रका सूचकहरूमा उल्लेख्य सुधार हुँदै गएको छ। स्वास्थ्य सेवामा नागरिकको पहुँच बढ्दै गएको छ। नवजात शिशु मृत्युदर, शिशु मृत्युदर, बाल मृत्युदरमा कमी आएको छ। दक्ष प्रसूतिकर्मी तथा स्वास्थ्य संस्थामा गई प्रसूति गराउने गर्भवती महिलाहरूको सङ्ख्या बढेको छ।

तालिका १२(त): स्वास्थ्यसम्बन्धी सूचकहरू (२०७६ फागुन)

सूचक	मान
कुल प्रजननदर (सङ्ख्या प्रति महिला)	२.०
परिवार नियोजनका साधन प्रयोगकर्ता दर (सबै तरिका, प्रतिशत)	४०.०
नवजात शिशु मृत्युदर (प्रति १००० जीवित जन्ममा, जन्मेको २८ दिनभित्र)	२०
शिशु मृत्युदर (प्रति १००० जीवित जन्ममा, जन्मेको १ वर्षभित्र)	२७
५ वर्षसुनिको बाल मृत्युदर (प्रति १००० जीवित जन्ममा)	३२
कम्तीमा ४ पटक गर्भ जाँच गराउने गर्भवती महिलाको प्रतिशत	५६
दक्ष प्रसूतिकर्मीबाट प्रसूति गराउने गर्भवती महिलाको प्रतिशत	६०
स्वास्थ्य संस्थामा प्रसूति गराउने गर्भवती महिलाको प्रतिशत	६३
पूर्ण रूपमा सबै प्रकारका खोप लगाउने बालबालिकाको प्रतिशत	६८

स्रोत: स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, NDHS, २०७६

स्वास्थ्य सेवा र सुविधामा विस्तार

१२.५१ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा १२५ अस्पताल, २०३ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, ३,८०५ स्वास्थ्य चौकी, ३९५ आयुर्वेदिक अस्पताल र २,६२६ उपस्वास्थ्य चौकी गरी ७,१५४ स्वास्थ्य संस्था सञ्चालनमा रहेका छन्। चालु आर्थिक वर्षमा १,३९० आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र स्थापना, सञ्चालन तथा निर्माणको कार्य शुरू भएको छ।

तालिका १२(थ): स्वास्थ्य संस्था, शैय्या र जनशक्तिको विवरण

विवरण	२०७१ असारसम्म	२०७२ असारसम्म	२०७३ असारसम्म	२०७४ असारसम्म	२०७५ असारसम्म	२०७६ असारसम्म	२०७६ फागुनसम्म
१. जम्मा स्वास्थ्य संस्था	४४८५	४५०५	४५९९	४५०३	४५१३	४५१७	७१५४
क) अस्पताल	१०७	११६	११६	११६	१२३	१२५	१२५
ख) प्राथमिक	२१५	२१५	२१६	२००	२०३	२०३	२०३
ग) स्वास्थ्य चौकी	२१७५	३७९०	३८८३	३८०३	३८०३	३८०५	३८०५
घ) आयुर्वेदिक	२९३	३८४	३८४	३८४	३८४	३८४	३९५
ङ) उपस्वास्थ्य चौकी/आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र		-	-	-	-	१२००	२६२६
२. अस्पताल शैय्या	७५५०	७६४०	७७४८	८१७२	८१७२	८१७२	८१७२

विवरण	२०७१ असारसम्म	२०७२ असारसम्म	२०७३ असारसम्म	२०७४ असारसम्म	२०७५ असारसम्म	२०७६ असारसम्म	२०७६ फागुनसम्म
३. जम्मा जनशक्ति	९३४९५	८७२९	८८६४	८९२४३	९०८०३	९०९४६	९०९४६
क) डाक्टर	२१५४	२४५७	२५५०	२५५०	२६४०	२६४०	२६४०
ख) नर्स/अ.न.मी.	९५३५	२०३४	२०४२	२०४२३	२०५१०	२०६५३	२०६५३
ग) कविराज	३९४	४८५	५७०	५७०	६१३	६१३	६१३
घ) वैद्य	३६०	४५१	४५१	६९३	६९३	६९३	६९३
ड) स्वास्थ्य सहायक (हे.अ., अ.हे.व.)	११५५१	११५५	१२६४	१२६४६	१४३४७	१४३४७	१४३४७
च) महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका	६३३२६	५२००	५२००	५२०००	५२०००	५२०००	५२०००

स्रोत: स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, २०७६

१२.५२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा नेपाल भरिका सबै सरकारी, निजी र सामुदायिक स्वास्थ्य संस्थाबाट कुल २ करोड ९ लाख ८९ हजार पटक बहिरङ्ग सेवा प्रवाह भएको छ। साथै ८५ लाख बिरामीहरू अस्पतालमा भर्ना भएका र १५ लाख ४५ हजारले आकस्मिक सेवा लिएका छन्। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा स्वास्थ्य संस्थाबाट २ करोड ८८ लाख ५४ हजार पटक बाहिरङ्ग सेवा प्रवाह भएको थियो। मानिसको स्वास्थ्यप्रति बढेको चेतना र स्वास्थ्य सेवाको विस्तारले स्वास्थ्य संस्थामा गई सेवा लिनेको सङ्ख्या बढेको छ।

तालिका १२(द): प्रदेश अनुसार स्वास्थ्य सेवाबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या

प्रदेश	२०७५/७६			२०७६/७७*		
	भर्ना	बहिरङ्ग	आकस्मिक	भर्ना	बहिरङ्ग	आकस्मिक
प्रदेश नं. १	२२१३८४	४५९३७२२	३६०९९३	१०३३१६	२९९२६१४	१५४६३३
प्रदेश नं. २	१३७७१३	४४१८२६२	१९५०९६	६५४७३	३००६८१७	८८४२४
बागमती	५३८७५५	७५६५२२५	८९६३६३	३५९९८७	५५३५३८२	७६९९१३
गण्डकी	१२४९७१	२६२७१६६	२१२०९९	९२४३९	२०६०६६९	१७४७८९
प्रदेश नं. ५	२१७९३९	४८२५८५३	२५७४०१	१८२९१९	४०८६७९८	२१८५४६
कर्णाली	४३५१४	२४५३२९५	७२४०७	३१९९०	१४०३७२९	३८४७१
सुदूरपश्चिम	४९६१६	२३७०९६१	१३१९९८	१९३६४	१९०३२२१	१०१०४६
कुल	१३३३८९२	२८८५४४८४	२१२६३५७	८५५४८८	२०९८९२२९	१५४५८२२

स्रोत: स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, २०७६

*फागुनसम्मको

१२.५३ सरकारले विस्तारित खोप तथा पोलियो खोप कार्यक्रम अन्तर्गत बि.सि.जि. भ्याक्सिन, टिटानस विरुद्धको खोप, डी. पी. टि. हेपाटाईटिस बि. (तेस्रो) लगायत ११ विभिन्न खोप सेवा उपलब्ध गराएको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुन महिनासम्म ३ लाख ३४ हजार ६ सय ९६ लाई पोलियो खोप खुवाउने कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ। गत आर्थिक वर्ष २ लाख ७२ हजार ४३ लाई पोलियो खोप खुवाइएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा ३४ जिल्लामा पाँच वर्ष सम्मका बालबालिकाहरूलाई दादुरा रूवेला खोप

अभियान सम्पन्न भएको छ। दोस्रो चरणको कार्यक्रम कोभिड-१९ को कारण हाललाई स्थगित भएको छ।

तालिका १२(घ): विस्तारित खोप एवम् राष्ट्रिय पोलियो खोप (सङ्ख्यामा)

सूचकाङ्क	२०७२-७३	२०७३-७४	२०७४-७५	२०७५-७६	२०७६/७७*
वि.सि.जि. भ्याक्सिन	५७५५४४	५६९७५१	५७३७९६	५६५०२९	३९८६१७
डि.पि.टी. हेपाटाईटिस वि (तेस्रो मात्र)	५३८४१५	५३९६९८	५०९९७९	५३७१६८	३४००८२
पोलियो (तेस्रो)	५२४७२९	५३६१९१	४९७१२६	५१९२४७	३३४६९६
दादुरा विरुद्ध खोप	५०९६७८	५२४३३२	४०९७७१	४४५२२१	२८८१३९
टिटानस				४८६२३०	२९८४०६
दादुरा रूवेला खोप अभियान	१०९३८२८	-	-		
आइरन चक्री पाएका महिलाहरू	४९२८८८	४७७७१८	४७०६२३	४९४७८७	३११६७९
झाडापखालाका रोगीहरू दर्ता	१३०९१७७				
जिक तथा जीवनजलबाट झाडापखाला रोगीको उपचार		११८४०१२०	११४८२६६	११२४८०५	७०२५२३
५ वर्ष मुनिका बच्चाको निमोनियाको	१०९१२५०	१०९१०८३	१०९३३१६	१०७४०१३	६६९५०५
श्वसप्रश्वास रोगको उपचार	७६३५१६	५७२८०४	४३४८८०	२२७९६७	१५३९९६
स्रोत: स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, २०७६			*फागुनसम्मको		

१२.५४ स्वास्थ्य सेवाको महत्त्वपूर्ण अङ्गको रूपमा रहेको परिवार नियोजन तथा सुरक्षित मातृत्वको लागि आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा परिवार नियोजनका अस्थायी साधनको नयाँ प्रयोगकर्ता ७ लाख ५३ हजार ८१८ रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा यस्तो सङ्ख्या ४ लाख ५४ हजार २१४ रहेको छ। गत आर्थिक वर्षको फागुनसम्म परिवार नियोजनका अस्थायी साधनको नयाँ प्रयोगकर्ता ७ लाख ३१ हजार ३४ रहेका थिए।

१२.५५ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म मुलुकभरि ४३८२ क्षयरोग उपचार केन्द्र, ६०४ प्रयोगशाला, ७० जीन एक्सपर्ट केन्द्र तथा २ राष्ट्रिय प्रयोगशालाबाट क्षयरोग उपचार तथा निदान सेवा सञ्चालन भइरहेको छ। औषधि प्रतिरोधी क्षयरोगका बिरामीहरूलाई २१ उपचार केन्द्र, ८१ उपचार उपकेन्द्र ६ डि. आर होस्टेल, १ डी.आर. प्रेषण केन्द्रबाट सेवा प्रदान हुँदै आएको छ। क्षयरोगको नेशनल प्रिभ्यालेन्स सर्भे कार्य सम्पन्न भई सार्वजनिकीकरण भएको छ।

१२.५६ नेपालमा औलो रोग नियन्त्रण भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा १ लाख ९९ हजार ९२७ जनाको रक्त नमूना परीक्षणबाट १,०६५ मा औलो रोग देखा परेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म १ लाख ५४ हजार ७८२ जनाको रक्त नमूना परीक्षण गर्दा ३९९ व्यक्तिमा मात्र औलो रोग देखिएको छ।

१२.५७ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म १३ जिल्लामा हात्तीपाईले रोग निवारण कार्यक्रम सञ्चालन गरी ४ लाख ६० हजार लाई उक्त औषधि खुवाइएको छ। आर्थिक वर्ष

- २०७५/७६ को फागुनसम्म यस्तो रोग निवारणका लागि १५ जिल्लामा कार्यक्रम सञ्चालन गरी करिब ५८ लाख लाई उक्त औषधि खुवाइएको थियो।
- १२.५८ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा PMTCT कार्यक्रममा आवद्ध १३३ गर्भवती महिला सहित १७ हजार ९ सय ८७ जना एच.आई.भी संक्रमितहरूलाई ७८ वटा ART केन्द्रहरूबाट ARV औषधि वितरण गरिएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को मडिसरसम्म ARV औषधि सेवन गरिरहेका संक्रमित तथा PMTCT कार्यक्रममा आवद्ध ४९ गर्भवती महिला-सहित १८ हजार ६ सय २८ जनालाई ७८ वटा ART केन्द्रबाट उक्त सेवा दिइएको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को मडिसरसम्म मौखिक पुनः स्थापना उपचार (अपोइड सक्स्टीच्यूसन थेरापी) मा ७७९ जनाले सेवा पाएका छन्।
- १२.५९ सन् २००५ मा एचआइभी प्रिभिलेन्स ०.५५ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्म उक्त प्रिभिलेन्स घटेर ०.१४ प्रतिशतमा झरेको छ। गत आर्थिक वर्ष यो दर ०.१५ प्रतिशत रहेको थियो।
- १२.६० शहीद धर्मभक्त राष्ट्रिय प्रत्यारोपण केन्द्रको स्थापना भएदेखि आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को अन्त्य सम्ममा ६४६ को मृगौला र ४ जनाको कलेजो प्रत्यारोपण भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा थप ४६ जनाको मृगौला र १ जनाको कलेजो प्रत्यारोपण गरी हालसम्म जम्मा ६९२ बिरामीको मृगौला र ५ बिरामीको कलेजो प्रत्यारोपण भएको छ।
- १२.६१ नेपालमा विभिन्न रोगको परीक्षण तथा निदानात्मक विशिष्टीकृत सेवा प्रदान गर्नको लागि स्थापित राष्ट्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशालाबाट आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा १ लाख ९ हजार १ सय ४३ लाई प्रयोगशाला सेवा प्रदान गरिएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा ७८ हजारलाई प्रयोगशाला सेवाहरू प्रदान गरिएको छ। गत आर्थिक वर्षको फागुनसम्म ८० हजारले यस्तो सेवा लिएका थिए।
- १२.६२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा सातै प्रदेशमा प्रादेशिक जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला स्थापना भई सेवा शुरू भएको छ। कोरोना भाइरसको परीक्षण राष्ट्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशालाको साथै अन्य सातवटै प्रदेशमा सञ्चालन भएको छ। चालु आर्थिक वर्षमा पहिलो पटक मानवमा ब्लड फ्लुको परीक्षण भएको छ।
- १२.६३ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा पेडियट्रिक नर्सिङ तालिम ११, पाईलियटिभ केयर तालिम ३६, मेडिकोलिगल तालिम ५९, सुरक्षित गर्भपतन तालिम १८६, एम.एल.पि. तालिम ९९, दक्ष प्रसूती सेवा/सुरक्षित मातृत्व तालिम ४३७, परिवार नियोजन तालिम ६६४ लगायतका अन्य तालिमहरू गरी ४,२९३ स्वास्थ्यकर्मीहरूले विभिन्न तालिम लिएका छन्। यस मध्ये १,६५३ पुरुष र २,६४० महिला रहेका छन्।
- १२.६४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म मेडिकल चिकित्सकतर्फ पुरुष १,३५९ र

महिला ७५४ गरी जम्मा २,११३, दन्त चिकित्सकतर्फ पुरुष ११९ र महिला ३६३ गरी जम्मा ४८२ समेत कुल जम्मा २,५९५ चिकित्सकहरू दर्ता भएका छन्। मेडिकल चिकित्सकतर्फ पुरुष १५ हजार ४ सय ८५ र महिला ७,६६१ गरी जम्मा २३ हजार १ सय ४६, दन्त चिकित्सकतर्फ पुरुष १,११८ र महिला २,०८२ गरी जम्मा ३,२०० चिकित्सक रहेका छन्। हालसम्म मेडिकल काउन्सिलमा दर्ता भएका चिकित्सकहरूको सङ्ख्या २६ हजार ३ सय ४६ रहेको छ। गत आर्थिक वर्षको फागुन महिनासम्मको २३ हजार ७ सय ५१ को तुलनामा यस्तो दर्ता सङ्ख्या १०.९ प्रतिशतले बढी हो। दन्त चिकित्सकको सङ्ख्या पुरुष र महिला गरी गत वर्षको तुलनामा २५७ ले बढेको छ।

१२.६५ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ फागुनसम्म जम्मा ५५ हजार ९ सय ६ नर्सहरू नेपाल नर्सिङ काउन्सिलमा दर्ता भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुन महिनासम्ममा यस्तो सङ्ख्या ६० हजार ७ सय ९५ पुगेको छ। हालसम्म ८४४ विदेशी नर्सहरू काउन्सिलमा दर्ता भएका छन्। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्ममा नेपाल नर्सिङ काउन्सिलमा जम्मा ३३ हजार ७ सय २४ अ.न.मी. दर्ता भएका छन्।

१२.६६ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म परम्परागत चिकित्सक, सामान्य चिकित्सक, प्रयोगशाला स्वास्थ्य विज्ञान, सार्वजनिक स्वास्थ्य, दन्त चिकित्सक, थेरापिस्ट गरी कुल १ लाख ४५ हजार ६ सय २४ स्वास्थ्यकर्मीहरू नेपाल स्वास्थ्य व्यवसाय परिषद्मा दर्ता भएका छन्।

स्वास्थ्य बीमा तथा निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा

१२.६७ राष्ट्रिय स्वास्थ्य बीमा नीति, २०७१ बमोजिम २०७६ फागुनसम्म ५५ जिल्लाका ५०५ स्थानीय तहमा स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम बिस्तार भएको छ। यस कार्यक्रममा २६ लाख ८७ हजार ८ सय १० जना बिमित भएका छन् जसमध्ये २५.१ प्रतिशत अति गरीब रहेका छन्। २०७५ फागुनसम्ममा यस कार्यक्रमबाट ६ लाख १० हजार बिमित भएका थिए।

१२.६८ राष्ट्रिय निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम अन्तर्गत हाल २५ शैय्यासम्मका अस्पतालबाट ७०, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रबाट ५८ तथा स्वास्थ्य चौकी, सहरी स्वास्थ्य केन्द्र र सामुदायिक स्वास्थ्य इकाईबाट ३८ अत्यावश्यक औषधी निःशुल्क वितरण हुँदै आएको छ।

तालिका १२(न): निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम

सूचकाङ्कहरू	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
औषधि वितरण:						
उप-स्वास्थ्य चौकी (प्रकार)	२५	-	२५	-	३८	३८
औषधि वितरण:						
स्वास्थ्य चौकी (प्रकार)	२७	२७	२७	३८	३८	३८

सूचकाङ्कहरू	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
औषधि वितरण:						
प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र (प्रकार)	५८	५८	५८	५८	५८	५८
२५ शैया सम्मका अस्पताल	-	७०	७०	७०	७०	७०

स्रोत: स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, २०७६ *फागुनसम्मको

विपन्न नागरिक औषधि उपचार

१२.६९ सामाजिक स्वास्थ्य सुरक्षाको महत्त्वपूर्ण अङ्गको रूपमा रहेको विपन्न नागरिक औषधि उपचार अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा ५३ हजार ३ सय ३० विपन्न नागरिकको विभिन्न रोगको उपचार गरिएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा ४० हजार ७ सय ४३ विपन्न नागरिकको उपचार गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को फागुनसम्ममा यस्तो सङ्ख्या ३५ हजार ३ सय १७ रहेको थियो।

तालिका १२(प): विपन्न नागरिक औषधि उपचार

विवरण	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
क्यान्सर	२५७७	८६४३	१०६०८	३७१२१	२५५२५
मुटु	२७८०	३३४२	४२७६	६८२८	३७३१
मृगौला	१९३९	२१९७	४१४०	४५७४	३५०१
हेमोडायलिसिस					
पेरिटोनियल डायलिसिस	८५	८८	१८८	२२१	१७५
प्रत्यारोपण	१५७	१४२	२५२	७६	९८
औषधि उपचार	२२२	१९८	९३६	१२९३	६८५
पार्किन्सन्स	८	१७	७७	३७७	२६४
अल्जाइमर	११	९	२४	१२१	८२
हेड इन्जुरी	०	६७	५२१	७६१	५९७
स्पाइनल इन्जुरी	९	१८२	५३९	१५४७	१४२७
सिकलसेल एनिमिया	३३१	५००	१११४	१०२६	२९९९
जम्मा	८११९	१५३८५	२१८२०	५३३३०	४०७४३

स्रोत: स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, २०७६

*फागुनसम्मको

महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक

१२.७० आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म दुर्गम क्षेत्रका ज्यान जोखिममा परेका ५९ जना गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूको हवाई उद्धार भएको छ।

१२.७१ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ लाई लैगिक हिंसा विरुद्धको अभियान वर्षका रूपमा मनाउने घोषणा भएको छ। हिंसापीडित महिला, एकल महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, दलित,

बालबालिका र ज्येष्ठ नागरिक समेतलाई निःशुल्क कानुनी सहायता उपलब्ध गराई न्यायमा पहुँच अभिवृद्धि गर्न एकीकृत कानुनी सहायता नीति कार्यान्वयनमा आएको छ।

- १२.७२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुन महिनासम्म हिंसा पीडित महिला तथा किशोरीलाई सुरक्षित पुनर्स्थापना को लागि सञ्चालनमा रहेको मंगला सहाना दीर्घकालीन पुनर्स्थापना केन्द्रमा २१ जना हिंसा पीडित महिला तथा किशोरीहरू आश्रय लिइरहेका छन्। प्रदेश नं २, प्रदेश नं. ५, गण्डकी, कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा हिंसा प्रभावित महिलाका लागि दीर्घकालीन पुनर्स्थापना केन्द्र निर्माण गरी सञ्चालनमा ल्याईएको छ।
- १२.७३ लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष नियमावली २०६७ (संशोधन २०७६) बमोजिम प्रदेशस्तरीय र स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष स्थापना भएको छ।
- १२.७४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म दश जिल्लामा सञ्चालित पुनर्स्थापना केन्द्रबाट १,२६८ महिलाको जोखिम तथा बेचबिखन हुनबाट उद्धार भएको छ।
- १२.७५ जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत मानव विकास सूचकाङ्कमा पछाडि परेका ५५ जिल्लाका ३ हजार १ सय ५० महिलाहरूलाई सीप विकास तालिम तथा बिउपुँजी उपलब्ध गराउने कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ।

तालिका १२(फ): पुनर्स्थापना केन्द्रबाट सेवा लिनेको विवरण

जिल्ला	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
चितवन	९०	११२	३६	२१२	१६५	२४९
रूपन्देही	२३१	४११	१५७	३३२	३०३	११०
सिन्धुपाल्चोक	१३	३३	६१	३१	३३	३७
कैलाली	२८	७५	२७	२६७	२९	०
पर्सा	१६५	२७८	१२१	२६४	१७२	२७०
बाँके	११४	२५३	६७	४२	१२३	९२
काठमाडौँ	१८	४१	४६	२२०	२५	२५
झापा	२४४	४९४	२९०	३२	२३७	१३७
कास्की	-	-	-	३५	६०	५०
सुर्खेत	-	-	-	१९९	३२८	२६७
जम्मा	९०३	१६९७	८०५	१६३४	१४७५	१२३७

स्रोत: महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय, २०७६।

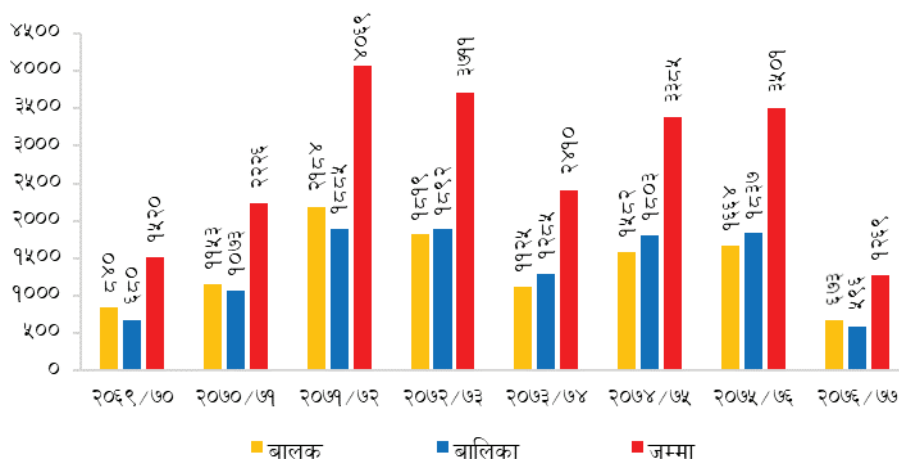
*फागुनसम्मको

जोखिममा परेका बालबालिका र किशोर किशोरी

- १२.७६ जोखिमपूर्ण अवस्थामा रहेका बालबालिकाको आपतकालीन उद्धार, राहत, मनोविमर्श, पारिवारिक पुनर्मिलन, पुनःएकीकरण तथा पुनर्स्थापनाको लागि काठमाडौँ, मकवानपुर, चितवन, कास्की, मोरङ, उदयपुर, बाँके, सुर्खेत, कैलाली, सुनसरी, दैलेख र बाजुरामा बाल हेल्पलाइन (१०९८) सञ्चालनमा रहेको छ। प्रस्तुत १२ जिल्लामा सञ्चालित निःशुल्क बाल हेल्पलाइनबाट चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म १,२६९ बालबालिका (बालक ६७३ र

बालिका ५९६) को आपतकालीन उद्धार गरी राहत, मनोविमर्श र पारिवारिक पुनर्मिलन तथा पुनर्स्थापना गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा ३५०१ बालबालिकाको उद्धार गरिएको थियो।

चार्ट १२(ग): बाल हेल्पलाइनबाट लाभान्वित बालबालिका (सङ्ख्यामा)

स्रोत: केन्द्रीय बालकल्याण समिति, २०७६

*फागुनसम्मको

१२.७७ सडक बालबालिका मुक्त अभियान अन्तर्गत गत आर्थिक वर्षमा १३८ बालबालिकाको उद्धार भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुन महिनासम्म ५०५ बालबालिकाको उद्धार, पुनर्स्थापना, संरक्षण, पारिवारिक पुनर्मिलन तथा पुनर्स्थापना भएको छ।

१२.७८ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म हराएका २,३१३ बालबालिकामध्ये १,१२१ फेला परेका छन्। सडकमा अलपत्र परेका र अभिभावकबाट टाढा भएका ३१३ बेवारिस बालबालिका यो अवधिमा फेला परेका छन्।

तालिका १२(ब) हराएका बालबालिकाको सङ्ख्या

विवरण	आर्थिक वर्ष	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
हराएका	बालक	३४२	६००	१०४७	९२३	१०५१	७३५
	बालिका	४४४	९०२	१७२५	१४०७	२३७१	१५७८
	जम्मा	७८६	१५०२	२७७२	२३३०	३४२२	२३१३
हराएकामध्ये फेला परेका	बालक	१६७	२०३	३५३	४०७	८२५	३७६
	बालिका	१४२	२०५	३६७	६१०	१७१५	७४५
	जम्मा	३०९	४०८	७२०	१०१७	२५४०	११२१
बेवारिस फेला परेका	बालक	२५४	२४७	३२१	२८६	३४०	२२९
	बालिका	१०६	१०१	१५८	१५६	१७१	८४
	जम्मा	३६०	३४८	४७९	४४२	५११	३१३

स्रोत: महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय, २०७६

*फागुनसम्मको

- १२.७९ विभिन्न संस्थासँगको साझेदारी अवधारणाबमोजिम नेपाल खगेन्द्र नवजीवन केन्द्रमार्फत विपन्न, बेसहारा ८३ र उपत्यका बाहिर १६ अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई आवासीय पुनर्स्थापना सेवा उपलब्ध गराइएको छ।
- १२.८० आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाको सङ्ख्या २३७ र समाज कल्याण परिषद्मा आवद्धता भई अस्तित्वमा रहेका राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूको कुल सङ्ख्या ५१ हजार रहेको छ।
- १२.८१ समाज कल्याण परिषदले स्वीकृति दिएका अन्तर्राष्ट्रिय/राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाले स्वास्थ्य, शिक्षा, खानेपानी तथा सरसफाइ, वन तथा वातवरण संरक्षण, कृषि तथा गैरकृषिमा आधारित आयआर्जन, बालविकास, महिला विकास, युवा, साना पूर्वाधार विकास, भूकम्प तथा विपद् व्यवस्थापनसम्बन्धी राहत, उद्धार तथा पुर्नस्थापना, सामुदायिक विकास, अपाङ्गता भएका व्यक्तिको विकाससम्बन्धी क्षेत्रगत कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरेका छन्। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म रु.२७ अर्ब बजेट मार्फत कार्यक्रमहरू सञ्चालन भएका छन्।
- १२.८२ ज्येष्ठ नागरिकको ज्ञान, सीप र अनुभवलाई उपयोग गर्न अन्तरपुस्ता ज्ञान सीप हस्तान्तरणको कार्यविधि कार्यान्वयनमा ल्याई २०० स्थानीय तहमा ज्येष्ठ नागरिक सेवा तथा मिलन केन्द्र सञ्चालन गर्ने कार्य भएको छ।

खानेपानी तथा सरसफाइ

- १२.८३ सबै नागरिकमा आधारभूतस्तरको खानेपानी तथा सरसफाइको पहुँच पुर्याउने लक्ष्यअनुरूप २०७६ फागुनसम्म कुल जनसङ्ख्याको ९०.० प्रतिशतमा खानेपानीको पहुँच पुगेको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्मको अवधिमा ५ लाख ८ हजार २ सय २० थप जनसङ्ख्या आधारभूत खानेपानी सेवाबाट लाभान्वित भएका छन्। कुल जनसङ्ख्याको शत प्रतिशतमा आधारभूत सरसफाइमा पहुँच पुगेको छ।
- १२.८४ सन् २०१५ सम्म १५ प्रतिशतमा उच्च तथा मध्यमस्तरको गुणस्तरीय खानेपानी सेवाको पहुँच पुगेकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म यस्तो सुविधाबाट २१.० प्रतिशत नागरिकमा पहुँच पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा २१ सहरी तथा अर्ध-सहरी खानेपानी आयोजनाहरू सम्पन्न भई २ लाख ६२ हजार ६ सय ८१ जनसङ्ख्या उच्च तथा मध्यमस्तरको खानेपानी सेवाबाट लाभान्वित भएका छन्। सबैलाई उच्च र मध्यमस्तरको खानेपानी सेवा पुर्‍याउने चुनौती अझै कायमै छ।

तालिका १२(भ): आधारभूत खानेपानी तथा सरसफाइको स्थिति

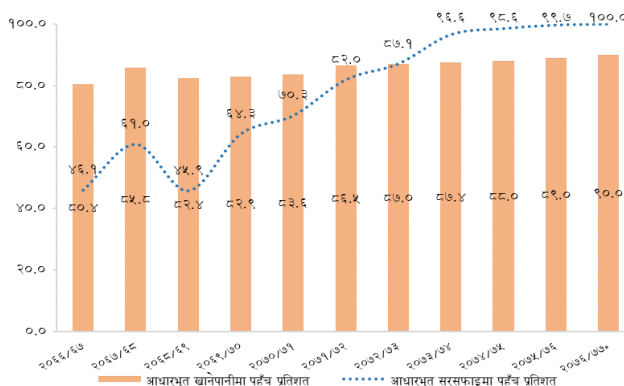
सूचकहरू	सन २०१८ सम्म	सन २०१९ सम्म	२०७६ फागुनसम्म
आधारभूत खानेपानी सेवा (कुल लाभान्वित जनसङ्ख्याको प्रतिशत)	८७.९	८८	९०.०
आधारभूत सरसफाइ (कुल लाभान्वित जनसङ्ख्याको प्रतिशत)	९४	९९	१००

सूचकहरू	सन २०१८ सम्म	सन २०१९ सम्म	२०७६ फागुनसम्म
उच्च मध्यमस्तरको खानेपानी (कुल लाभान्वित जनसङ्ख्याको प्रतिशत)	१९	२०	२१.३

स्रोत: खानेपानी तथा ढल निकास विभाग, २०७६

- १२.८५ २०७२ सालको विनाशकारी भूकम्पबाट क्षति पुगेका १३०० भन्दा बढी खानेपानी आयोजनामध्ये चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्ममा भूकम्पबाट क्षतिग्रस्त ५०८ खानेपानी आयोजनाहरूको पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना कार्य सम्पन्न भई खानेपानी सेवाबाट २ लाख १३ हजार ९ सय ४२ जनसङ्ख्या लाभान्वित भएका छन्।
- १२.८६ २०७६ असारसम्म आधारभूत खानेपानीमा पहुँच पुग्ने जनसङ्ख्या गण्डकी प्रदेशमा सबैभन्दा बढी ९०.९ प्रतिशत र कर्णाली प्रदेशमा सबैभन्दा कम ८५.२ प्रतिशत रहेकोमा २०७६ फागुनसम्म यस्तो जनसङ्ख्या बागमती, गण्डकी र प्रदेश नं. ५ मा ९२.० प्रतिशत र कर्णाली प्रदेशमा ८७.० प्रतिशत पुगेको छ।
- १२.८७ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्म मेलम्ची खानेपानी आयोजनाको भौतिक प्रगति ९४.१ प्रतिशत भएको छ। मेलम्ची दोश्रो चरण अन्तर्गत याँघ्री र लार्के नदीहरूबाट थप दैनिक ३४ करोड लिटर पानी पथान्तरण गरी मेलम्चीमा मिसाउने गरी आयोजनाको विस्तृत इन्जिनियरिङ डिजाइन कार्य भइरहेको छ।
- १२.८८ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म आधारभूतस्तरको नयाँ खानेपानी आयोजना ६४ र सेवा पुनर्स्थापना भएका १३ आयोजनाबाट ५७ हजार २ सय ३७ थप जनसङ्ख्या आधारभूतस्तरको खानेपानी सेवाबाट लाभान्वित भएका छन्। त्यसैगरी उच्च/मध्यस्तरको खानेपानीका १० आयोजनाको निर्माण सम्पन्न भई १ लाख ७० हजार ४ सय २४ जनसङ्ख्या लाभान्वित भएक छन्।

चार्ट १२(घ): आधारभूत खानेपानी र सरसफाइको पहुँच पुगेको जनसङ्ख्याको प्रवृत्ति

स्रोत: खानेपानी मन्त्रालय, २०७६

- १२.८९ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म काठमाडौँ उपत्यका भित्र कुल ७७ कि.मी. १६४

थोक वितरण प्रणाली मध्ये १५.६१ कि.मी. थोक वितरण प्रणाली र १,१५० कि.मी. खानेपानी वितरण प्रणाली सञ्जाल मध्ये १५५ कि.मी. वितरण प्रणालीको कार्य सम्पन्न भएको छ।

- १२.९० गोकर्णबाट गुह्येश्वरीसम्म बागमती नदीमा मिसिएको फोहोर पानी प्रशोधन गर्ने उद्देश्यले विगतमा आंशिक रूपमा सञ्चालनमा रहेको फोहोर पानी प्रशोधन केन्द्रको स्तरोन्नति कार्य ९२.६ प्रतिशत सम्पन्न भएको छ।
- १२.९१ सुर्खुवा र पहाडी बस्तीहरूमा खानेपानी सुविधा उपलब्ध गराउन १,००० मीटर माथिसम्म पानी पम्प गर्ने २ मल्टीस्टेज लिफ्ट प्रणालीका आयोजनामार्फत १८ हजार ५ सय ६१ जनसङ्ख्यालाई उच्च तथा मध्यमस्तरको खानेपानी सेवा उपलब्ध भएको छ।
- १२.९२ आधारभूतस्तरको सरसफाई सुविधा सुनिश्चित गर्दै २०७६ असोज १३ गते मुलुक खुला दिसामुक्त राष्ट्र घोषणा भएको छ।

युवा तथा खेलकूद

- १२.९३ तेह्रौँ दक्षिण एशियाली खेलकुद प्रतियोगिता २०७६ मंसिर १५ गतेदेखि २४ गतेसम्म काठमाडौँ, पोखरा र जनकपुरमा सम्पन्न भएको छ। यस प्रतियोगितामा नेपालले हालसम्मकै सबैभन्दा बढी ५१ स्वर्ण, ६० रजत र ९६ कास्य गरी कुल २०७ पदक प्राप्त गरी पदक तालिकामा दोस्रो स्थान हासिल गरेको छ।
- १२.९४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म ककनी अन्तर्राष्ट्रिय स्काउट सेन्टरबाट २,३०० र सुन्दरीजल तालिम केन्द्रबाट १,१६० गरी ३,४६० विद्यार्थीहरूले स्काउट तालिम लिएका छन्।
- १२.९५ अन्तर्राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगितामा पदक विजेता र ओलम्पिक गेममा सहभागी गरी १६० खेलाडीलाई मासिक रूपमा सम्मान भत्ता प्रदान गरिएको छ। बंगलादेशमा आयोजना भएको AVC Central Zone Women Volleyball Championship मा नेपालले स्वर्णपदक हासिल गरेकोले खेलाडीहरूलाई जनही रु. ३ लाख, प्रशिक्षक र व्यवस्थापकलाई जनही रु. १ लाख ५० हजारका दरले नगद प्रोत्साहन गरिएको छ।
- १२.९६ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म अन्तर्राष्ट्रियस्तरका दक्षिण एशियाली महिला तथा पुरुष शारीरिक सुगठन प्रतियोगिता, विराटनगरमा पुष्पलाल स्मृति अन्तर्राष्ट्रिय व्याडमिन्टन प्रतियोगिता, पोखरामा एशियन कन्टिनेन्टल प्याराग्लाइडिङ च्याम्पियनसिप, संयुक्त राज्य अमेरिका र ओमनसँग क्रिकेट खेलको त्रिकोणात्मक प्रतियोगिता सम्पन्न भएका छन्।
- १२.९७ अन्तर्राष्ट्रिय युवा दिवसको दिन ९ प्रतिभावान युवालाई जनही रु. १ लाख नगद पुरस्कारसहित राष्ट्रिय युवा प्रतिभा सम्मान प्रदान गरिएको छ।
- १२.९८ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म युवामा नेतृत्व क्षमताको विकास र अभ्यास गर्दै

सामाजिक जागरण र राष्ट्रको समृद्धिमा युवा परिचालन गर्नका लागि ९१ स्थानीय तहका १,२२३ वडामा युवा क्लब गठन भएको छ।

१२.९९ युवाहरूले व्यवसायिक नेतृत्व लिने गरी क्षमता अभिवृद्धि र सूचनामा पहुँच अभिवृद्धि गर्न विभिन्न स्थानमा ५८५ युवालाई उद्यमशीलता तथा वित्तीय साक्षरता तालिम प्रदान गरिएको छ।

व्यक्तिगत घटना दर्ता

१२.१०० आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फाल्गुनसम्म अनलाईन सूचना प्रणालीबाट व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने स्थानीय तहका वडा सङ्ख्या २,७२४ पुगेको छ भने विद्युतीय प्रणालीमार्फत घटना दर्ता गर्नेको सङ्ख्या ११ लाख ८२ हजार ५८७ पुगेको छ। सरकारले व्यक्तिगत घटना दर्तालाई बैज्ञानिक तथा यथार्थपरक बनाउन सूचना प्रविधिको प्रयोग र सर्वसाधारण जनतालाई जन्म, मृत्यु, विवाहलगायतका सामाजिक अवस्थाको महत्वका विषयमा जानकारी गराउन सचेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आए पनि पछिल्ला वर्षहरूमा यस्तो सङ्ख्या बढेको देखिँदैन।

१२.१०१ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म विद्युतीय प्रणालीमार्फत १ लाख ७३ हजार ३ सय १३ जन्म दर्ता, ४४ हजार २ सय ७४ मृत्यु दर्ता, ६६ हजार ३ सय ८१ विवाह दर्ता, २ हजार ६ सय ९७ सम्बन्धविच्छेद दर्ता र १ लाख २ हजार ४७ बसाइसराइ दर्ता भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा विद्युतीय प्रणालीमार्फत जन्म दर्ता गर्नेको सङ्ख्या ४ लाख ५७ हजार ७ सय ५७ थियो।

तालिका १२(म): व्यक्तिगत घटना दर्ता

व्यक्तिगत घटना	विवरण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
जन्मदर्ता	महिला	४८८८०२	४२१५०३	२९०५५६	३५०२९८	३२३६४२	२२१५९२	८४७८
	पुरुष	५४०८७९	४५६०९०	३१०२४०	३७१०२८	३४२२६७	२३६१६५	८८५९५
	जम्मा	१०२९६८१	८७७५९३	६००७९६	७२१३२६	६६५९०९	४५७७५७	१७३३९३
मृत्युदर्ता	महिला	४८२७०	४७७०७	३७०२८	४५१४१	४७०९७	४५२९९	१८८३९
	पुरुष	७४०८७	६६६४५	५७६६३	७२९२१	६५८३५	६०७६१	२५४३५
	जम्मा	१२२३५७	११४३५२	९४६९१	११८०६२	११२९३२	१०६०६०	४४२७४
विवाह दर्ता		१३७३१६	२२४८२६	१५८७९५	१८४३२३	२२०६६९	२०१२९६	६६३८१
सम्बन्ध विच्छेद दर्ता		११०४	१३५५	१०६५	२२८३	२७७६	४५५८	२६९७
बसाइसराइ दर्ता		९४६१३	१२१४२९	६९८२७	६८८६३	७५०९८	७२६४५	१०२४७
बसाइ सरी गएको सङ्ख्या		१४१९४७	१७३४५४	८८४३१	१०४२५३	९४३५८	१०३९९१	२१२५७
बसाइ सरी आएको सङ्ख्या		१६७०३४	१९३५६०	१०६१०३	१०६८६१	१२७९९१	१०८८८९	३१५०४
बसाइसराइ गर्ने जम्मा सङ्ख्या		३०८९८१	३६७०१४	१९४५३४	२११११४	२२२३४९	२१२८८०	५२७६१

स्रोत: राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जीकरण विभाग, २०७६

*फागुनसम्मको

सामाजिक सुरक्षा

१२.१०२ श्रमिकको संविधान प्रदत्त योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षाको हक सुनिश्चित गर्न तथा

योगदानकर्तालाई सामाजिक सुरक्षा प्रदान गर्ने उद्देश्यले योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७४, सामाजिक सुरक्षा नियमावली, २०७५, सामाजिक सुरक्षा योजना सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ तथा रोजगारदाता र श्रमिकको सूचीकरणसम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ जारी भई कार्यान्वयनमा आए पश्चात २०७५ साल मंसिरदेखि योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा योजना लागू भएको छ। यस योजनाअनुसार मासिक पारिश्रमिक भुक्तानी गर्दा आधारभूत पारिश्रमिकको ३१.० प्रतिशत रकम (रोजगारदाताको तर्फबाट २०.० प्रतिशत र श्रमिकको तर्फबाट ११.० प्रतिशत) रोजगारदाताले सामाजिक सुरक्षा कोषले तोकेको बैंक खातामा जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ।

१२.१०३ योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमले रोजगारदातालाई श्रमिकप्रतिको असिमित दायित्वबाट मुक्त गरेको छ भने श्रमिकलाई सुनिश्चित भविष्य कायम गरी कार्य क्षेत्रमा तल्लीन भई लाग्न प्रेरणा मिलेको छ।

योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा योजना अन्तर्गत औषधि उपचार तथा मातृत्व सुरक्षा योजना, दुर्घटना तथा अशक्तता सुरक्षा योजना, आश्रित परिवार सुरक्षा योजना र वृद्धावस्था सुरक्षा योजनामा सहभागी हुने प्रयोजनको लागि रोजगारदाता र श्रमिकलाई अनलाईन प्रणाली मार्फत सूचीकरण गर्ने क्रममा २०७६ फागुनसम्म १ लाख ५२ हजार १ सय २९ श्रमिक र १२ हजार २ सय ९७ रोजगारदाता सूचीकृत भएका छन्।

तालिका १२(य): सूचिकृत रोजगारदाता र योगदानकर्ताको विवरण

विवरण/प्रदेश	प्रदेश नं. १	प्रदेश नं. २	प्रदेश ३	गण्डकी	प्रदेश नं. ५	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	जम्मा
सूचिकृत रोजगारदाता								
२०७५/७६	२०७	१९९	२४७४	१४०	१६२	२९	५०	३२६१
२०७६/७७	१६५३	२९३	५७७७	४१८	७२०	९३	८२	९०३६
फागुनसम्म								
कुल जम्मा	१८६०	४९२	८२५१	५५८	८८२	१२२	१३२	१२२९७
सूचिकृत योगदानकर्ता								
२०७५/७६	१०४६	१९७७	१९७५०	६९३	७९०	७४	०	२४३३०
२०७६/७७	२०२७५	७४१९	९११११	४६५८	३७५३	१००	४८३	१२७७९९
फागुनसम्म								
कुल जम्मा	२१३२१	९३९६	११०८६१	५३५१	४५४३	१७४	४८३	१५२१२९

स्रोत: श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, २०७६

१२.१०४ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा सामाजिक सुरक्षा योजना अन्तर्गत ८९ व्यक्तिले औषधि उपचार, स्वास्थ्य तथा मातृत्व दावी भुक्तानी, ७ व्यक्तिले दुर्घटना तथा अशक्तता दावी भुक्तानी, ६ व्यक्तिले आश्रित परिवार दावी भुक्तानी र ९ व्यक्तिले वृद्ध अवस्था सुरक्षा दावी भुक्तानी सुविधा प्राप्त गरेका छन्।

१२.१०५ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फाल्गुन महिनासम्ममा २९ लाख ५९ हजार ९१५ लाभग्राहीलाई विभिन्न दरमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरिएको छ। हालसम्म ३२ १६७

लाख ११ हजार १३१ लाभग्राहीको विवरण व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा प्रविष्टि गरिएको छ। व्यवस्थापन सूचना प्रणाली प्रविष्टिबाट योग्य व्यक्तिमात्र लाभग्राही हुने भएकोले बजेट पूर्वानुमानमा समेत सघाउ पुग्ने देखिन्छ।

तालिका १२(र): सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण (सङ्ख्या)

लक्षित समूह	हालकोमासिक दर (रु.)	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
जेष्ठ नागरिक (अन्य)	२०००	६५५७३७	६८८९३०	७९२३७९	८३९६९६	९९०३०७	९८८०४१	१०३६२७५
जेष्ठ नागरिक (दलित)/कर्णाली	२०००	२७३४४३	२६२४८९	२५७४४०	२४३५४७	२४१२७९	२८८०९६	२९२८१२
कुल जेष्ठ नागरिक	१०००	९२९१८०	९५१४१९	१०४९८१९	१०८३२४३	१२३१५८६	१२७६१३७	१३२९०८७
एकल महिला	२०००	३४११०६	२३१३५२	१७२८४२	१०२१७८	१०५४८०	११६३४४	९७२१८
विधवा	२०००	३१३६१३	४१७२०१	४८७२८६	५१७३६८	५६९००५	६००५८९	६४३९४२
पूर्ण अपाङ्गता भएका	३०००	२५४९२	२७२०३	३०९१२	३३११५	३९४०८	४३२२६	४६८०३
आंशिक अपाङ्गता भएका व्यक्ति	१६००	६८६३	६३७५	३१४०८	४३७५८	६५२९२	७३८६९	८०९४१
लोपोन्मुख आदिवासी/जनजाति	३०००	१९२२३	२०३०८	२३३४६	२४४०१	२४७६१	२४२०४	२४३४५
बालबालिका	४००	५३७११८	५०६७१८	४६९९२२	४४२४२८	५२१५०७	६७९७१५	७३७५७९
कुल जम्मा		२१७२४९५	२१६०५७६	२२६५५३५	२२४६४९१	२५५७३९	२८१४०८४	२९५९९१५
७० वर्ष नाघेका जेष्ठ नागरिक (उपचार खर्च- रु.१०००)				९०५७२५	९३१६२३	१११८४६	११९२३५६	१२८८०१७

स्रोत : राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जीकरण विभाग, २०७६

*फागुनसम्मको

१२.१०६चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्ममा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन सामाजिक सुरक्षा सूचना प्रणाली (SOSYS) सफ्टवेयर निर्माण भई कार्यान्वयनमा आएको छ।

समावेशी विकास

१२.१०७समावेशी विकासको अवधारणाअनुरूप आदिवासी/जनजाति महिला पिछडिएका तथा सीमान्तकृत वर्गको उत्थान र विकासका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरू प्रदेश र स्थानीय तहबाटै हुने व्यवस्था भएको छ। लोपोन्मुख आदिवासी/जनजाति उत्थान र चेपाङ विकास कार्यक्रम मार्फत सबै प्रदेशलाई लक्षित गरी विभिन्न सीप विकास तथा उद्यमशीलता तालिम कार्यक्रम सञ्चालन भएका छन्। राष्ट्रिय दलित आयोग, राष्ट्रिय समावेशी आयोग, आदिवासी जनजाति आयोग, मधेशी आयोग, थारु आयोग र मुस्लिम आयोग गठन भई कार्य शुरू भएको छ।

१३. भूकम्पपछिको पुनर्निर्माण

१३.१ २०७२ साल बैशाख १२ गते गएको भूकम्प र त्यसपश्चातका पराकम्पबाट क्षतिग्रस्त भौतिक संरचनाको पुनर्निर्माण कार्य तिव्र रूपमा भइरहेको छ। क्षतिग्रस्त निजी आवास, सरकारी भवन, विद्यालय भवन, अस्पताल, पुरातात्विक सम्पदा र सडकहरूको पुनर्निर्माणले गति लिएको छ। पुनर्निर्माणले देशभित्र रोजगारीका अवसर सिर्जना गर्नका साथै उच्च आर्थिक वृद्धिमा समेत योगदान पुगेको छ।

निजी आवास अनुदान वितरण

१३.२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म ८ लाख २७ हजार १ सय १२ जना भूकम्प पीडित लाभग्राहीहरूको पहिचान भई ९४.४ प्रतिशतसँग निजी आवास अनुदान सम्झौता भएको छ। अनुदान सम्झौता भएका मध्ये ९९.५ प्रतिशतले प्रथम किस्ता, ८२.१ प्रतिशतले दोस्रो किस्ता र ७०.३ प्रतिशतले तेस्रो किस्ताको रकम प्राप्त गरेका छन्। अनुदान सम्झौता गरेका भूकम्प पीडित मध्ये ४ लाख ९४ हजार ३ सय ७२ (६३.३ प्रतिशत) निजी घर निर्माण सम्पन्न भएको छ।

तालिका १३ (क): निजी आवास पुनर्निर्माणको स्थिति (सङ्ख्यामा)

विवरण	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*	जम्मा
जम्मा लाभग्राही	५३१९६४	२१५५२०	६०००२	१८६३४	९९२	८२७११२
अनुदान सम्झौता	२७८८८०	३५०७३३	९२४०६	४६४५०	१२२७४	७८०७४३
प्रथम किस्ता भुक्तानी	३५१४५	५६२४३२	११६३१६	४९८६२	१२७६५	७७६५२०
निर्माण कार्य शुरू भएका घर		९६७२२	४१७७२४	१२६०६०	४३३५७	६८३८६३
दोस्रो किस्ता						
माग		७८३८०	४०८५५७	१२०७९८	४०८४८	६४८५८३
प्रमाणिकरण		६५९८१	४०९९८९	१२९४०३	३९९४७	६४५३२०
भुक्तानी		५५०५५	४०९३३६	१२७०४७	४९४८३	६४०९२१
तेस्रो किस्ता						
माग		७०३१	२४९८०९	२२३५८१	८४२७९	५६४७००
प्रमाणिकरण		४४७४	२४०६२४	२३३९३३	८२१७९	५६१२१०
भुक्तानी		२७३४	२१९०४२	२३४४९६	९२३३८	५४८६१०
निर्माण सम्पन्न भएका निजी आवास सङ्ख्या		४४९२७	२०४१६६	१६९६७१	७५६१५	४९४३७९
प्रवलीकरण						
लाभग्राही			५२०५४	१९३७९	३३२८	७४७६१
सम्झौता			८८३३	१३४१७	२१४९०	४३७४०
प्रथम किस्ता भुक्तानी			७४३१	१४३६९	२०६७९	४२४७९
दोस्रो किस्ता भुक्तानी			०	२५	३१	५६

स्रोत: राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरण, २०७६

*२०७६ फागुनसम्म

- १३.३ भूकम्पबाट आंशिक रूपमा क्षति भई प्रवलीकरण गर्नुपर्ने निजी आवास मर्मतको लागि दुई किस्तामा गरी रु १ लाख अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्थाअनुसार रु. ५०/५० हजारका दरले अनुदान वितरण गर्ने कार्य भइरहेको छ।
- १३.४ पहिचान भएका निजी आवास प्रवलीकरण लाभग्राहीहरू ७४ हजार ७ सय ६१ मध्ये ४३ हजार ७ सय ४० लाभग्राहीले सम्झौता गरी ४२ हजार ४ सय ७९ ले प्रथम किस्ता वापतको रु.५० हजार अनुदान प्राप्त गरेका छन्।
- १३.५ आफै जग्गाको व्यवस्था गरी सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण हुन चाहने २ हजार ३ सय ९३ भूकम्प पीडितलाई रु. २ लाख जग्गा खरिद अनुदानको सुविधा उपलब्ध गराएको छ भने ६ सय २९ परिवारलाई सुरक्षित बस्तीको लागि जग्गा उपलब्ध भएको छ।
- १३.६ जोखिमयुक्त बस्ती स्थानान्तरण गरी एकीकृत बस्ती विकासका लागि ४३ एकीकृत बस्तीको योजना स्वीकृत भई २७ बस्तीको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन स्वीकृत भएको छ। जसमध्ये ८ बस्ती विकासको ३० प्रतिशत कार्य सम्पन्न भएको छ।
- १३.७ साविकको स्थानबाट अन्यत्र स्थानान्तरण हुन चाहने ४ सय ८७ भूकम्प पीडित भूमिहीन लाभग्राहीले जग्गा खरिद अनुदान प्राप्त गरी अन्यत्र सुरक्षित स्थानमा जग्गा खरिद गरेका छन्।

क्षतिग्रस्त सार्वजनिक संरचनाको पुनर्निर्माण

- १३.८ २०७६ फागुनसम्म भूकम्पबाट क्षति भएका सार्वजनिक विद्यालयमध्ये ७४.१ प्रतिशत, पुरातात्विक सम्पदा मध्ये ४३.७ प्रतिशत र स्वास्थ्य संस्थामध्ये ५५.९ प्रतिशतको पुनर्निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। क्षतिग्रस्त सरकारी भवनमध्ये ८४.१ प्रतिशत र सुरक्षा निकायका भवनहरू मध्ये ५०.७ प्रतिशत पुनर्निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ।

तालिका १३(ख): क्षति भएका सार्वजनिक संरचना पुनर्निर्माणको स्थिति (सङ्ख्यामा)

विवरण	सङ्ख्या	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*	जम्मा सम्पन्न	निर्माणाधीन
सरकारी भवनहरूको पुनर्निर्माण	४१५	०	१८२	६६	७६	२५	३४९	४९
विद्यालय भवनहरूको पुनर्निर्माण	७,५५३	०	२,४५६	१,३६०	१,२४७	५३५	५,५९८	१,४९२
स्वास्थ्य संस्था भवनहरूको पुनर्निर्माण	१,१९७	८३	२९६	२६४	२२	४	६६९	१४९
पुरातात्विक सम्पदाहरूको पुनर्निर्माण	९२०	०	५६	१२९	१९५	२२	४०२	१४१
सुरक्षा निकायका भवनहरूको पुनर्निर्माण	३८३	०	१८	७५	९०	११	१९४	२२

स्रोत: राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरण, २०७६

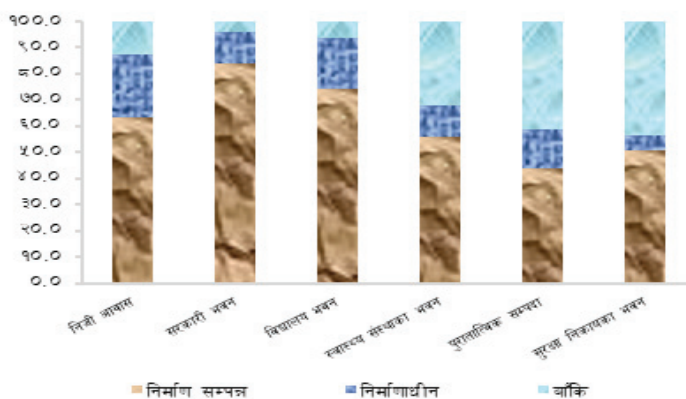
*फागुनसम्म

- १३.९ भूकम्पबाट काठमाडौं उपत्यकासहित ३२ जिल्लामा ९२० सांस्कृतिक एवं पुरातात्विक सम्पदाहरूमा क्षति पुगेकोमा ४०२ पुरातात्विक सम्पदाहरूको पुनर्निर्माण कार्य सम्पन्न भएको र १४१ पुरातात्विक सम्पदाहरूको पुनर्निर्माण कार्य जारी रहेको छ। यी मध्ये

१४० सम्पदाहरू विश्व सम्पदा सूचीमा परेका र बाँकी ७८० सम्पदाहरू विश्व सम्पदा बाहिर रहेका छन्।

१३.१० धरहराको पुनर्निर्माण कार्य आगामी आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा सम्पन्न गर्ने गरी तीव्रता दिइएको छ। २०७६ फागुन महिनासम्म धरहराको दशौँ तलासम्मको ढलान कार्य सम्पन्न भएको छ। समग्रमा धरहरा पुनर्निर्माणको ४० प्रतिशत कार्य सम्पन्न भएको छ। रानीपोखरी र सो परिसर भित्र रहेको वालगोपालेश्वर मन्दिर लगायतका संरचनाहरूको पुनर्निर्माण कार्य २०७६ फागुन महिनासम्म ७० प्रतिशत सम्पन्न भएको छ।

चार्ट १(क): सार्वजनिक संरचना पुनर्निर्माणको स्थिति*

स्रोत: राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरण, २०७६ *२०७६ फागुनसम्म

- १३.११ सुरक्षा निकायहरूका क्षतिग्रस्त ३८३ भवनहरूमध्ये आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म १९४ भवनहरूको पुनर्निर्माण सम्पन्न भएको छ भने २२ भवनहरूको पुनर्निर्माण भइरहेको छ।
- १३.१२ भूकम्पबाट ५४४ स्वास्थ्य संस्थाका भवनहरू पूर्ण रूपमा र ६५३ आंशिक गरी जम्मा १,१९७ स्वास्थ्य संस्थाहरूमा क्षति पुगेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्ममा ६६९ स्वास्थ्य संस्थाहरूको पुनर्निर्माण सम्पन्न भएको छ भने १४५ स्वास्थ्य संस्थाहरूको पुनर्निर्माण कार्य भइरहेको छ।
- १३.१३ क्षतिग्रस्त रणनीतिक सडकको पुनर्निर्माण अन्तर्गत धादिङ-गोरखा (४२ कि.मी.) सडकको निर्माण कार्य ९९.० प्रतिशत, दोलालघाट- सिंगटी (३५ कि.मी.) सडकको निर्माण कार्य ८९.० प्रतिशत र पाँचखाल-मेलम्ची (२३ कि.मी.) सडकको निर्माण कार्य ६२.० प्रतिशत पूरा भएको छ।
- १३.१४ २०७६ फागुनसम्म ६६२ कि.मी. ग्रामीण सडक पुनर्निर्माण मध्ये ३९४ कि.मी. सडकको पुनर्निर्माण तथा स्तरोन्नति सम्पन्न भएको छ।

१४. सुशासन र प्रशासन

१४.१ संघ, प्रदेश र स्थानीयतहबाट उपलब्ध गराइने सार्वजनिक सेवालाई सरल, सहज र समयानुकूल बनाउन तीनैतहको संगठन संरचना र जनशक्ति व्यवस्थापन भएको छ। आर्थिक र अन्य अपराध नियन्त्रणसँगै सीमा सुरक्षा व्यवस्थापनबाट शान्ति सुरक्षामा अभिवृद्धि भएको छ। समसामयिक कानूनी र प्रशासनिक सुधार, अनलाइन सेवाको विस्तार, कार्यालय स्वचालन प्रणाली, नतिजाउन्मुख अनुगमन/मूल्याङ्कन प्रणाली, र कार्यसम्पादन करारले सार्वजनिक पदाधिकारीहरूलाई अझ बढी जिम्मेवार र जवाफदेही बनाई सुशासन र शासकीय स्वच्छतामा अभिवृद्धि भएको छ।

सुशासन

१४.२ राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाहरूको सघन अनुगमन, प्रत्यक्ष सम्वाद, सूचना आदान प्रदान र समन्वय गर्न प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा अत्याधुनिक उपकरण जडित Action Room सञ्चालनमा आएको छ। साथै, यी आयोजनाहरूको निरन्तर अनुगमन गर्न सूचकसहितको अनुगमन प्रणाली कार्यान्वयनमा रहेको छ।

१४.३ सबै नेपाली नागरिकलाई बायोमेट्रिक सूचना र पृथक नम्बरसहितको राष्ट्रिय परिचयपत्र उपलब्ध गराउन राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन रणनीतिक योजना (२०७५/७६-२०७७/७८), राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण ऐन, २०७६ र राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५ कार्यान्वयनमा आएका छन्।

१४.४ २०७६ फागुनसम्म २ लाख ९ हजार ६ सय ११ को व्यक्तिगत विवरण सङ्कलन गरिएको छ भने १ लाख १५ हजारको राष्ट्रिय परिचयपत्र तयार भई ७० हजार ९ सय ६५ लाई राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण गरिएको छ।

१४.५ सार्वजनिक खरिद प्रक्रियालाई थप सरलीकरण गर्न सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ मा समसामयिक संशोधन भएको छ।

१४.६ सार्वजनिक एवम् सरकारी जग्गाको संरक्षण गर्न अतिक्रमण भएका जग्गाको छानविन गरी त्यस्ता जग्गा फिर्ता ल्याउने र दोषीहरूलाई कानूनी कारवाहीको दायरामा ल्याउने कार्य शुरू भएको छ।

१४.७ नतिजामा आधारित कार्यसम्पादन प्रणाली अवलम्बन गर्न उच्च पदस्थ हुँदै विभागीय प्रमुख र शाखा प्रमुखसम्मका कर्मचारीहरूसँग नतिजा सूचकाङ्कसहितको कार्यसम्पादन करार सम्झौता गरी करारका शर्तहरूलाई सम्बन्धित पदाधिकारी/कर्मचारीको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको आधार बनाइएको छ।

१४.८ राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रमा सार्वजनिक निकायबाट हुने अनियमितता, ढिला सुस्ती, भ्रष्टाचारसम्बन्धी गत आर्थिक वर्षका ४६० र चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्मका ६१४ सहित १,०७४ उजुरी मध्ये ६६७ उजुरी फछ्यौट भएका छन्।

प्रशासन

१४.९ संघीय संरचनामा संगठन र कर्मचारी दरबन्दी समयानुकूल बनाउन संगठन संरचना र दरबन्दी पुनरावलोकनसम्बन्धी संक्षिप्त कार्यविधि, २०७६ तर्जुमा भएको छ। गत आर्थिक वर्षमा संघमा ४८ हजार ६०६, प्रदेशमा २२ हजार २ सय ९७ र स्थानीय तहमा ६७ हजार ७ सय १९ गरी १ लाख ३८ हजार ६ सय २२ दरबन्दी रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म संघमा ५१६ दरबन्दी थप भई तीनै तहमा १ लाख ३९ हजार १ सय ३८ दरबन्दी कायम भएको छ।

१४.१० चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म नेपाल प्रहरी र प्रदेश प्रहरी (कार्य सञ्चालन, सुपरीवेक्षण र समन्वय) ऐन, २०७६ तथा प्रहरी कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७६ जारी भई समायोजनको कार्य शुरू भएको छ।

१४.११ संघीयता कार्यान्वयन सम्बन्धमा आवश्यक नीतिगत अध्ययन अनुसन्धान गर्न, श्रोत सामग्रीहरूको केन्द्रीय संग्रह इकाईका रूपमा विकास गर्न र संघीयतासम्बन्धी विभिन्न विषयहरूमा निर्वाचित जनप्रतिनिधि एवम् कर्मचारीहरूको क्षमता विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने उद्देश्यले नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठानमा संघीयता अध्ययन केन्द्र स्थापना भएको छ।

१४.१२ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म निजामती सेवामा कार्यरत कुल कर्मचारी ८८ हजार ७ सय ५८ मध्ये पुरुष कर्मचारी ६५ हजार ८ सय ४० र महिला कर्मचारी २२ हजार ९ सय १८ रहेका छन्। आर्थिक वर्ष २०६४/६५ मा निजामती सेवामा महिलाको सहभागिता करिब १२.० प्रतिशत रहेकोमा हाल २५.८ प्रतिशत पुगेको छ।

तालिका १४ (क): सेवाको आधारमा महिला/पुरुष निजामती कर्मचारी विवरण

सेवा	सङ्ख्या			प्रतिशत		
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष %	महिला %	जम्मा %
नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा	३४६	५१	३९७	८७.१५	१२.८५	०.४५
नेपाल कृषि सेवा	३७०१	६९७	४३९८	८४.१५	१५.८५	४.९६
नेपाल प्रशासन सेवा	२८३२१	५१५६	३३४७७	८४.६	१५.४	३७.७२
नेपाल वन सेवा	४८२७	६१८	५४४५	८८.६५	११.३५	६.१३
नेपाल शिक्षा सेवा	१३०६	२९९	१६०५	८१.३७	१८.६३	१.८१
नेपाल स्वास्थ्य सेवा	१४०४६	१२९०६	२६९५२	५२.११	४७.८९	३०.३७
नेपाल विविध सेवा	१८८३	१४२४	३३०७	५६.९४	४३.०६	३.७३
नेपाल	७१३८	८६३	८००१	८९.२१	१०.७९	९.०१

ईन्जिनियरिङ्गसेवा						
नेपाल न्याय सेवा	३१७४	७२१	३८९५	८१.४९	१८.५१	४.३९
नेपाल परराष्ट्र सेवा	२२८	६३	२९१	७८.३५	२१.६५	०.३३
नेपाल लेखा परीक्षण सेवा	३३१	५५	३८६	८५.७५	१४.२५	०.४३
व्यवस्थापिका-संसद सेवा	१९६	४२	२३८	८२.३५	१७.६५	०.२७
संवैधानिक पदाधिकारी	३४२	२३	३६५	९३.७	६.३	०.४१
कुल सङ्ख्या	६५८४०	२२९१८	८८७५८	७४.१८	२५.८२	१००

स्रोत: संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, २०७६

१४.१३ निजामती सेवालाई समावेशी बनाउन आर्थिक वर्ष २०६४/६५ देखि समावेशी पदपूर्ति व्यवस्था लागु भएको छ।

तालिका १४(ख) समावेशी तथा खुला विज्ञापनबाट सिफारिस भएका उम्मेदवार सङ्ख्या

आर्थिक वर्ष	समावेशी विज्ञापनबाट सिफारिस							खुला सिफारिस
	महिला	आ.ज.	मधेशी	दलित	अपाङ्ग	पि. क्षेत्र	जम्मा	
२०६४/६५	३६६	२४५	१८३	८४	३३	१७	९२८	२२२८
२०६५/६६	११७	९४	९१	३६	१५	१२	३६५	८४०
२०६६/६७	४९५	३६८	३१९	१४२	६४	४३	१४३१	२०८०
२०६७/६८	४७१	३७१	३००	१०५	५९	४३	१३४९	२४८७
२०६८/६९	३५२	२८०	२१२	९९	४०	३०	१०१३	१८०५
२०६९/७०	३७२	३१८	२५४	१०६	५१	३५	११३६	१७०७
२०७०/७१	६२६	५०९	३८४	१७३	९१	७१	१८५४	२७६७
२०७१/७२	६३९	५४७	४५४	१६८	९५	७६	१९७९	२७८३
२०७२/७३	७९७	६२९	५०३	२१३	१०१	९५	२३३८	३३००
२०७३/७४	१३८३	१०२६	९०१	३८५	१८९	१४२	४०२६	५२७३
२०७४/७५	१०८८	८५८	७११	२९२	१६३	१३२	३२४४	४००७
२०७५/७६	६२५	५०९	४०९	१६८	९५	७७	१८८३	२३९४
जम्मा	७३३१	५७५४	४७२१	१९७१	९९६	७७३	२१५४६	३१६७१

स्रोत : लोकसेवा आयोगको साठीऔँ बार्षिक प्रतिवेदन, २०७६

शान्ति, सुरक्षा र विपद व्यवस्थापन

१४.१४ प्रविधिको प्रयोग गरी अपराध अनुसन्धान, नियन्त्रण र शान्ति सुरक्षा कायम गर्न २०७६ फागुनसम्म १६५ सार्वजनिक स्थानमा ३,२०९ सिसिटिभि जडान गरिएको छ। सीमा सुरक्षालाई मजबुत बनाउन १२० स्थानमा BOP (Border Outpost) स्थापना भएको छ।

१४.१५ नेपाल भित्रिने र बाहिरिने सबै विदेशीहरूको बायोमेट्रिकसहितको नेपाली पोर्ट नामक अध्यागमन सूचना प्रणालीको निर्माण सम्पन्न भई कार्यान्वयनमा आएको छ। अध्यागमन विभाग र त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल अध्यागमन कार्यालयमा वैदेशिक यात्रा सम्बद्ध कागजातको परीक्षण गर्न Forgery Detection Unit स्थापना गरिएको छ।

- १४.१६ आर्थिक अपराधलाई न्यूनीकरण गरी सुशासन कायम गर्ने सन्दर्भमा सुन चाँदी लगायतका बहुमूल्य धातुको अवैध कारोबार एवम् तस्करी नियन्त्रणलाई प्रभावकारी बनाइनुका साथै त्यस्ता कारोबारमा संलग्न दोषीहरूलाई कानुनी कारवाहीको दायरामा ल्याइएको छ।
- १४.१७ नेपाल संयुक्त राष्ट्र संघको लागूऔषध कमिशनमा सदस्य निर्वाचित भएको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म लागूऔषध नियन्त्रण विशेष अपरेशन सञ्चालनबाट लागूऔषध अपराधमा संलग्न ३,७१३ व्यक्ति पक्राउ र २,३९३ मुद्दा दर्ता गरी कानुनी कारवाही अघि बढाइएको छ।
- १४.१८ गृह मन्त्रालय अन्तर्गत राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याइएको छ। विपद् व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (DIMS) को विकास गरी विपद्सम्बन्धी विस्तृत तथा एकीकृत सूचना व्यवस्थापन गर्ने कार्यको थालनी भएको छ।

सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण र राजस्व चुहावट नियन्त्रण

- १४.१९ सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणलाई थप प्रभावकारी बनाउन सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारणसम्बन्धी दोश्रो राष्ट्रिय रणनीति तथा कार्ययोजना (२०७६-२०८१) कार्यान्वयनमा आएको छ।
- १४.२० सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणसम्बन्धी सन् २०२०/२१ मा हुने नेपालको पारस्परिक मूल्याङ्कनको तयारी गर्दै सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारणसम्बन्धी तेस्रो राष्ट्रिय जोखिम मूल्याङ्कन सम्पन्न भएको छ।
- १४.२१ कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का,नियन्त्रण र जफत) ऐन, २०७० बमोजिम जफत हुने कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन व्यवस्थापन गर्न गृह मन्त्रालयलाई तोकिएको छ।
- १४.२२ राजस्व चुहावट नियन्त्रणका मुद्दाहरूको निर्णय निरूपणमा एकरूपता ल्याउन तथा व्यवसायिक विज्ञताको विकास गर्ने उद्देश्यले राजस्व चुहावट अनुसन्धान तथा नियन्त्रण ऐन,२०५२ मा भएको संशोधनले साविकमा जिल्ला अदालतबाट मुद्धा हेरिने व्यवस्थालाई संशोधन गरी उच्च अदालतबाट निरूपण हुने व्यवस्था भएको छ।
- १४.२३ राजस्व चुहावट अनुसन्धान तथा नियन्त्रणको कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन सूचना प्रविधि प्रयोगका माध्यमबाट देशभित्र एक स्थानबाट अर्को स्थानसम्म हुने आन्तरिक ढुवानीलाई व्यवस्थित गर्न मालवस्तु तथा ढुवानीका साधनको अनुगमन प्रणाली चालु आर्थिक वर्षको शुरूबाटै कार्यान्वयनमा आएको छ।

१५. कोरोना रोकथाम, नियन्त्रण, उपचार तथा राहत

- १५.१ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को आर्थिक सर्वेक्षण तयार गर्दा २०७६ फागुनसम्मको तथ्याङ्क तथा विवरणहरूमा आधारित भएकोले नोवल कोरोना भाईरस रोगको महामारी र यसबाट विश्व अर्थतन्त्रका साथै नेपालको अर्थतन्त्रमा परेका पछिल्ला प्रतिकूल प्रभावहरू समेट्न सकिएको छैन। यस परिच्छेदमा २०७७ जेठ पहिलो हप्तासम्मको कोरोनाको संक्रमण जोखिमबाट मानिसको स्वास्थ्य र अर्थतन्त्रमा परेको असरलाई समेटिएको छ।
- १५.२ विश्व स्वास्थ्य संगठनका अनुसार सन् २०१९ को डिसेम्बर ३१ (२०७६ पुस १५) मा पहिलो पटक कोभिड-१९ (नोवल कोरोना भाईरस) को प्रकोप देखिएको हो। २०७७ जेठ ८ गतेसम्म कोभिड-१९ का कारण विश्वका २१३ देश तथा क्षेत्रहरूका ५० लाख भन्दा बढी व्यक्तिमा यसको संक्रमण पुष्टि भैसकेको छ भने यसबाट मृत्यु हुनेको संख्या ३ लाख ३० हजार भन्दा माथि पुगिसकेको छ। नेपालमा हालसम्म ४५० भन्दा बढी यस रोगबाट संक्रमित भईसकेका छन्।
- १५.३ कोभिड-१९ को संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्न माननीय उपप्रधानमन्त्री एवं रक्षा मन्त्रीको संयोजकत्वमा कोभिड-१९ रोकथाम तथा नियन्त्रण उच्चस्तरीय समन्वय समितिको गठन भई यस समितिले समग्र नीति निर्माण, समन्वय, निर्देशन तथा सिफारिशहरू गर्ने गरेको छ।
- १५.४ कोरोना भाइरस प्रतिकार्य प्रभावकारी ढङ्गले छिटो, व्यवस्थित र समन्वयात्मक रूपमा गर्न नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०७६/१२/१६ को निर्णयानुसार COVID-19 Co-ordination and Management Center (CCMC) गठन भएको छ।
- १५.५ CCMC को समग्र कार्यलाई निर्देशन गर्न माननीय उपप्रधानमन्त्री तथा रक्षा मन्त्रीको संयोजकत्वमा निर्देशक समिति, नेपाल सरकारका मुख्य सचिवको संयोजकत्वमा सहजीकरण समिति र प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयका सचिवको संयोजकत्वमा संयोजन/योजना/नियन्त्रण समूह गठन भएका छन्।
- १५.६ प्रदेश, जिल्ला र स्थानीयतहमा कोरोना भाइरस रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचार लगायतका कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउन मुख्यमन्त्रीको संयोजकत्वमा प्रदेशस्तरीय संरचना, प्रमुख जिल्ला अधिकारीको संयोजकत्वमा जिल्लास्तरीय संरचना र स्थानीयतहका प्रमुखको संयोजकत्वमा पालिकास्तरीय संरचना गठन भई आवश्यक कार्य भइरहेको छ।
- १५.७ कोरोना संक्रमण नियन्त्रण तथा रोकथाममा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई समेत परिचालन गरिएको छ।
- १५.८ कोरोना संक्रमण नियन्त्रण गर्न अत्यावश्यक सेवा प्रवाह वाहेक आन्तरिक एवम् अन्तर्राष्ट्रिय उडान, सीमानाकामा आवतजावत, शैक्षिक संघसंस्था, सार्वजनिक तथा निजी यात्रुवाहक

सवारी सञ्चालन, सार्वजनिक एवम् धार्मिक स्थलमा भेला, सभा सम्मेलन, उद्योग धन्दा कलकारखना बन्द गरी २०७६ चैत्र ११ गते देखि मुलुकभर लकडाउन गरिएको छ। यसका कारण प्रभावित हुने श्रमिक तथा निम्न वर्गीय व्यक्तिको दैनिक जीवनयापनलाई सहज बनाउन तथा उद्योगी व्यवसायीहरूलाई निजहरूको उद्योग व्यवसायको संरक्षणको लागि विभिन्न राहत, करछुट तथा सुविधाका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गरिएको छ।

- १५.९ कोरोना संक्रमण नियन्त्रण, रोकथाम, उपचार तथा राहतको लागि स्रोत व्यवस्थापन गर्न कोरोना रोकथाम, नियन्त्रण र उपचार कोष स्थापना गरी सरकारको तर्फबाट रु. ५० करोड जम्मा गरिएको छ। उक्त कोषमा २०७७ जेठ ६ गतेसम्म रु. २ अर्ब २५ करोड रकम जम्मा भएको छ।

कोरोनाको आर्थिक प्रभाव

- १५.१० कोभिड-१९ को महामारीको कारण सिर्जित असहज परिस्थितिले गर्दा समग्र उत्पादन, उत्पादकत्व एवम् आपूर्ति प्रणालीमा प्रतिकूल प्रभाव परेको छ। विश्व आर्थिक गतिविधिमा सुस्तता आई विश्वको समग्र आर्थिक वृद्धि, रोजगारी, मूल्य, अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार लगायतका क्षेत्रमा प्रतिकूल प्रभाव पर्ने देखिएको छ भने नेपालको अर्थतन्त्रमा पनि गम्भिर असर परेको छ। कोरोना महामारीले सबैभन्दा बढी पर्यटन क्षेत्रलाई असर गरेको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस क्षेत्रको वृद्धिदर १६.३ प्रतिशतले ऋणात्मक रहने अनुमान रहेको छ। गत आर्थिक वर्षमा यस क्षेत्रको वृद्धिदर ७.३३ प्रतिशत रहेको थियो। त्यसैगरी, यातायात, भण्डारण तथा संचार, उत्पादनमुलक उद्योग, खानी तथा उत्खनन र निर्माण क्षेत्रको वृद्धिदर समेत ऋणात्मक हुने अनुमान रहेको छ।
- १५.११ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कोरोना महामारीबाट प्रतिकूल प्रभाव नपरेका मत्स्यपालन, विद्युत, ग्यास तथा पानी, स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य र सार्वजनिक प्रशासन तथा रक्षा क्षेत्रको वृद्धिदर गत आर्थिक वर्ष भन्दा उच्च रहने र बाँकी क्षेत्रहरूको वृद्धिदर गत वर्ष भन्दा न्यून रहने अनुमान रहेको छ।

वैदेशिक रोजगारी र विप्रेषण

- १५.१२ कोभिड-१९ को महामारीले विश्व आर्थिक गतिविधिमा सुस्तता आएसँगै वैदेशिक रोजगारीका अवसरहरू गुम्ने, तलब लगायतका सुविधाहरूमा कटौति हुने तथा वैदेशिक रोजगारीप्रतिको लगाव कम हुन सक्ने भएकोले आगामी दिनमा विप्रेषण आप्रवाह घट्ने देखिन्छ।

तालिका १५(क) वैदेशिक रोजगारी र विप्रेषण आप्रवाह

विवरण	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
नयाँ श्रमस्वीकृति	३६२०२३	२४३८६८	१९३८८०
पुनःश्रमस्वीकृति	२५८६०३	२७२६१८	१७५५५३
वैदेशिक रोजगारीमा गएका जम्मा	६२०६२६	५१६४८६	३६९४३३
विप्रेषण आप्रवाह (रु. अर्बमा)	७५५	८७९	५९२
वृद्धिदर			
नयाँ श्रमस्वीकृति	-९.३	-३२.६	२४.२
पुनःश्रमस्वीकृति	-०.६	५.४	-२.७
वैदेशिक रोजगारीमा गएका जम्मा	-५.९	-१६.८	९.८
विप्रेषण आप्रवाह	८.६	१६.५	१.८

*२०७६/७७ को फागुनसम्म

१५.१३ विगत केही वर्षदेखि वैदेशिक रोजगारीमा जाने नेपालीहरूको सङ्ख्यामा केही कमी आएको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को प्रथम आठ महिनामा वैदेशिक रोजगारीको लागि श्रम स्वीकृति लिने नेपालीको सङ्ख्या गत वर्षको सोही अवधिको तुलनामा २४.२ प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा कोभिड-१९ को संक्रमण शुरु भएदेखि यो प्रकृया रोकिएको तथा पहिले श्रम स्वीकृति लिएका कतिपय नेपाली समेत वैदेशिक रोजगारीमा जान नपाएकोले यस आर्थिक वर्षमा समेत वैदेशिक रोजगारीमा जाने नेपालीको सङ्ख्या गत वर्षको भन्दा कम हुने देखिएको छ।

१५.१४ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा विप्रेषण आप्रवाह रु. ८ खर्ब ७९ अर्ब रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को आठ महिनामा रु. ५ खर्ब ९२ अर्ब प्राप्त भएको छ। विप्रेषण आप्रवाह घटेसँगै चालुखाता एवम् शोधनान्तर सन्तुलन तथा विदेशी विनिमय संचितिमा चाप पर्ने देखिएको छ। विप्रेषण आप्रवाहमा हुने न्यूनताले आगामी आर्थिक वर्ष वाह्य क्षेत्र सन्तुलनमा थप दबाव पर्ने देखिएको छ।

कोरोना प्रभावितलाई राहत, सहूलियत र छुटको व्यवस्था

१५.१५ कोभिड-१९ को संक्रमण नियन्त्रण, रोकथाम र उपचारको क्रममा चालिएका कदमहरूबाट अर्थतन्त्रका विविध पक्षमा परेको प्रतिकूल प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्न विभिन्न नीतिगत व्यवस्थाका साथै वित्तीय एवम् मौद्रिक उपकरण मार्फत सहूलियत, छुट तथा सुविधा उपलब्ध गराइएको छ।

१५.१६ नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद) को मिति २०७६/१२/१६ र २०७७/१/१४ को निर्णयानुसार कोभिड-१९ को कारण अति प्रभावित हुने श्रमिक तथा निम्न वर्गीय व्यक्तिको दैनिक जीवनयापनलाई सहज बनाउन तथा उद्योग व्यवसायको संरक्षणको लागि विभिन्न राहतका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गरिएको छ। उक्त राहतको कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न असंगठित क्षेत्रमा कार्यरत श्रमिक वर्ग तथा असहायहरूलाई उपलब्ध गराइने राहत

सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६ लागू गरिएको छ। कोभिड-१९ को संक्रमण रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचारलाई प्रभावकारी बनाउन कोरेन्टाइन व्यवस्थापन मापदण्ड, २०७६, कोभिड-१९ को संक्रमणको उपचारमा संलग्न जनशक्तिको जोखिम भत्ता व्यवस्थापन आदेश, २०७७ तथा कोभिड-१९ युनिफाइड अस्पताल सञ्चालन आदेश, २०७७ जारी भएका छन्।

- १५.१७ असंगठित क्षेत्रका दैनिक ज्यालादारी श्रमिकहरूको दैनिक खाद्य आवश्यकता पूरा हुने गरी लकडाउन अवधिभरका लागि राहत उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ। सार्वजनिक काममा सहभागी हुने श्रमिकलाई दैनिक ज्याला नगद वा खाद्यान्न उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ। काममा नआउने वा आउन नचाहने व्यक्तिले काममा आउने व्यक्तिले पाएको पारिश्रमिकको २५ प्रतिशत बराबरको खाद्यान्न पाउने व्यवस्था गरिएको छ। यस्तो राहतको व्यवस्था गर्न विभिन्न स्रोतबाट रकम जम्मा हुने गरी स्थानीयतहमा कोषको व्यवस्था गरिएको छ।
- १५.१८ औपचारिक क्षेत्रमा काम गर्ने श्रमिकहरूको जीवनयापन सहज बनाउन रोजगारदाताबाट निजहरूको २०७६ चैत्र महिनाको पारिश्रमिक पूर्ववत् रूपमा भुक्तानी गर्ने व्यवस्था गरिएको छ भने २०७७ बैशाख महिनाको पारिश्रमिकको ५० प्रतिशत तत्काल र ५० प्रतिशत रकम व्यवसाय सञ्चालन भएपछि भुक्तानी गर्ने व्यवस्था गरिएको छ। पारिश्रमिक भुक्तानीका लागि बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट सहूलियतपूर्ण कर्जा उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ।
- १५.१९ सामाजिक सुरक्षाकोषमा रोजगारदाताको तर्फबाट २०७६ चैत्र महिनामा गर्नुपर्ने योगदान रकम नेपाल सरकारले सामाजिक सुरक्षाकोषमा जम्मा गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ।
- १५.२० आवश्यक खाद्य सामग्रीको आपूर्ति र सेवा प्रवाह नियमित बनाउन खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड र साल्ट ट्रेडिङ्ग कर्पोरेशन लिमिटेड मार्फत १० प्रतिशत छुट सहित खाद्य सामग्रीको विक्री वितरण गर्ने व्यवस्था गरिएको छ। उत्पादित कृषि उपज नजिकको बजार केन्द्र वा काठमाण्डौमा ढुवानी गर्न स्थानीयतह मार्फत २५ प्रतिशत ढुवानी अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ। साथै, बन्दाबन्दी अवधिको इन्टरनेट तथा डाटा प्याकेजमा २५ प्रतिशत, मासिक १५० युनिटसम्मको विद्युत खपतमा २५ प्रतिशत र २५० युनिटसम्मको विद्युत खपतमा १५ प्रतिशत, उत्पादनमूलक उद्योग प्रतिष्ठानहरूलाई ५० प्रतिशतसम्म महशुल छुटको व्यवस्था गरिएको छ।
- १५.२१ विद्युत, टेलिफोन, खानेपानी तथा इन्टरनेटको शुल्कको २०७६ फागुनदेखि २०७७ जेठसम्मको शुल्क २०७७ असार मसान्तसम्म बुझाएमा विलम्ब वापत लाग्ने जरिवाना वा अतिरिक्त शुल्क छुट हुने व्यवस्था गरिएको छ। कर्मचारी सञ्चयकोष र नागरिक लगानी

- कोषबाट कर्जा लिएका कर्मचारीले कर्जाको सावौं व्याज किस्ताको भुक्तानीको म्याद २०७७ जेठसम्म बढाउने व्यवस्था गरिएको छ।
- १५.२२ संक्रमणको रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारमा संलग्न हुने स्वास्थ्यकर्मीहरूको २०७७ असारसम्मका लागि रु.२५ लाख सम्मको निःशुल्क बीमाको व्यवस्थाका साथै शुरु तलबको शतप्रतिशत प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था गरिएको छ।
- १५.२३ निजी विद्यालयले माध्यमिक तहसम्मको एक महिनाको शुल्कमध्ये आवास शुल्क बाहेक अन्य सबै प्रकारको शुल्क छुट दिनु पर्ने व्यवस्था गरिएको छ। शहरी क्षेत्रमा असंगठित श्रमिकहरूले भुक्तानी गर्नुपर्ने एक महिनाको घरभाडा सम्बन्धित घरधनीलाई मिनाहा गर्न अनुरोध गरी मिनाहा गरिएको घरभाडामा बहाल कर नलिने व्यवस्था गरिएको छ।
- १५.२४ कोभिड-१९ को संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण र उपचारका लागि स्वीकृत मापदण्ड अनुसारका १७ प्रकारका औषधि, स्वास्थ्य सामाग्री र स्वास्थ्य उपकरण पैठारी गर्दा लाग्ने सम्पूर्ण महसुल २०७७ वैशाख १५ गतेसम्म सबैका लागि र त्यसपछि २०७७ जेठ १४ सम्मका लागि संघ संस्था अनुसार छुट दिने व्यवस्था गरिएको छ। साथै, फेस मास्क, सेनिटाइजर र सर्जिकल ग्लोभ्समा दरबन्दी बमोजिम लाग्ने भन्सार महसुल छुट दिने व्यवस्था गरिएको छ।
- १५.२५ मुल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ अनुसारको मुल्य अभिवृद्धि कर विवरण तथा सो विवरण अनुसारको कर दाखिला गर्ने म्याद, मुल्य अभिवृद्धि कर फिर्ताको निवेदन दिन पाउने अवधि, आयकर ऐन २०५८ बमोजिम बुझाउनु पर्ने अग्रिम कर कट्टी र अग्रिम कर असुलीको विवरण, अनुमानित कर विवरण र रकम दाखिला गर्ने म्याद २०७७ जेठ २५ सम्म थप गरिएको छ। साथै, कुनै व्यक्तिले आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कोरोना संक्रमण रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचार कोषमा योगदान गरेको रकम सोही वर्षको करयोग्य आय गणना गर्दा घटाउन पाउने व्यवस्था गरिएको छ।
- १५.२६ कोभिड-१९ को कारण सिर्जित असामान्य परिस्थितिमा बीमा अवधि समाप्त भएको बीमालेख विद्युतीय माध्यमबाट समेत नवीकरण गर्ने, प्रिमियम भुक्तानीको म्याद थप गर्ने, यस्तो प्रिमियममा व्याज नलाग्ने, बीमा अभिकर्ता र सभ्यको इजाजतपत्र नविकरणको म्याद थप्ने र विद्युतीय माध्यमबाट समेत बीमा दावी निवेदन दिन पाउने लगायतका व्यवस्था गरिएको छ।
- १५.२७ कोभिड-१९ को संक्रमण रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचारको लागि मित्र राष्ट्र चीन तथा भारतबाट सहयोग प्राप्त भएको छ भने विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय दातृ निकायहरूबाट समेत सहयोगको प्रतिवद्धता प्राप्त भएको छ। जस अनुसार विश्व बैंकबाट करिब रु. ३ अर्ब ४८ करोड सहूलियतपूर्ण ऋण, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषबाट न्यापिड क्रेडिट फेसिलिटी अन्तर्गत करिब रु. १३ अर्ब ९ करोड र एसियाली विकास बैंकबाट करिब ६० मिलियन अमेरिकी डलरको सहायता प्राप्त गर्ने प्रक्रिया अगाडि बढाइएको छ। नेपाल सरकार, अर्थ

- मन्त्रालयबाट विभिन्न केन्द्रीय, प्रादेशिक एवम् अञ्चल अस्पतालको स्तरोन्नति, सघन उपचार कक्षको सेवा विस्तार, आइसोलेसन बेड निर्माण, औषधि उपकरण खरिद लगायतका कार्यको लागि स्वास्थ्य मन्त्रालय लगायत विभिन्न निकायमा रकमान्तर गरी रु. ४ अर्ब ५ करोड बजेट निकासा भएको छ।
- १५.२८ नेपाल सरकारको मिति २०७७/०१/२४ को निर्णयानुसार बन्दाबन्दीको अवधिमा समेत कृषि तथा पशुपंछीजन्य कार्य, स्वास्थ्य सेवा, ढुवानी सेवा, सार्वजनिक सेवा प्रवाहका साथै जलविद्युत लगायतका ठुला विकास आयोजनामा एक पटकमा अधिकतम १० जनामा नबढाई कार्य सुरु गर्न सक्ने व्यवस्था गरिएको छ।
- १५.२९ विदेशमा रहेका नेपाली विद्यार्थीहरूको निर्वाह खर्च वापत निजले प्राप्त गर्ने गरी नेपाल सरकार, शिक्षा मन्त्रालयको No Objection Letter/Certificate (NOC) विना पनि प्रति विद्यार्थी अमेरिकी डलर ५०० वा सो बराबरको अन्य परिवर्त्य विदेशी मुद्रा पठाउन सक्ने व्यवस्था गरिएको छ।
- १५.३० प्रतितपत्र बिना ड्राफ्ट/टि. टि. को माध्यमबाट बढीमा अमेरिकी डलर ३० हजार बराबरको सामान आयात गर्न पाउने विद्यमान व्यवस्थालाई परिमार्जन गरी स्वास्थ्य मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभागको सिफारिशमा गरिने कोभिड-१९ सँग सम्बन्धित औषधिजन्य सामग्री तथा स्वास्थ्य उपकरणहरूको आयातको हकमा एउटै विजकबाट अमेरिकी डलर १ लाख सम्मको रकम ड्राफ्ट/टि.टि को माध्यमबाट आयात गर्न सकिने व्यवस्था मिलाइएको छ। साथै, स्वास्थ्य सेवा विभागले सिफारिश गरेका कोभिड-१९ संक्रमणसँग सम्बन्धित औषधिजन्य सामग्री तथा स्वास्थ्य उपकरणहरूको प्रतितपत्रको माध्यमबाट पैठारी गर्दा पैठारीकर्ताले नियमानुसार राख्नु पर्ने १० प्रतिशत धरौटी राख्न नपर्ने व्यवस्था गरिएको छ।
- १५.३१ कोभिड-१९ बाट ऋणीहरूमा परेको असर न्यूनीकरण गर्न बैंक तथा वित्तीय संस्थाले ऋणीहरूको २०७६ चैत्र मसान्तमा कायम ब्याजदरमा दुई प्रतिशत बिन्दुले कम गरी आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को चौथो त्रैमासको ब्याज रकम गणना गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ।
- १५.३२ कारोना प्रभावित ऋणीले तिर्नुपर्ने सावौं तथा ब्याजको भुक्तानी गर्नुपर्ने अवधि २०७७ असार मसान्त कायम गरिएको छ। बुझाउनु पर्ने मासिक ब्याज रकममा आधार दर भन्दा कम नहुने गरी १० प्रतिशत छुट दिने व्यवस्था मिलाइएको छ।
- १५.३३ परियोजना कर्जाको रुपमा साना तथा मझौला उद्यमहरूमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट प्रवाहित रु.१५ लाखसम्मको असल कर्जाको धितो सुरक्षणमा वार्षिक २ प्रतिशत ब्याजदरमा पुनर्कर्जा सुविधा उपलब्ध गराइने व्यवस्था गरिएको छ। वित्तीय प्रणालीको तरलता सहज बनाउन नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजतपत्र प्राप्त “क”, “ख” र “ग” वर्गका संस्थाले नेपाल राष्ट्र बैंकमा राख्नु पर्ने अनिवार्य नगद मौज्दात ३ प्रतिशतमा झारिएको छ भने बैंकदर ५ प्रतिशत कायम गरिएको छ।

- १५.३४ कोरोना महामारीबाट ऋणीहरूमा परेको असर न्यूनीकरण गर्न बैंक तथा वित्तीय संस्थाले २०७६ चैत्र मसान्तमा कायम रहेको व्याजदरमा २ प्रतिशत बिन्दुले कम गरी आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को चौथो त्रैमासको व्याज रकम गणना गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ।
- १५.३५ पुनर्कर्जा कोष वृद्धि गरी रु. ५० अर्बबाट रु. ६० अर्ब गर्दै रु. १ खर्ब पुऱ्याइ कोभिड-१९ को प्रकोपले बढी प्रवाहित व्यवसायलाई उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ।
- १५.३६ समग्रमा, कोभिड-१९ का कारण मानव जीवनका स्वास्थ्य सुरक्षासँगै आर्थिक विकासको गतिमा समेत चुनौतिहरू थपिएका छन्। एकातिर नागरिक जीवन रक्षाका लागि सामान्यतया व्यक्तिहरूको आवागमन रोक्नु परेको छ भने अर्कातिर अर्थतन्त्रमा अति आवश्यक गतिविधिहरूलाई चलायमान बनाई राख्नु परेको छ। सरकारले कोभिड-१९ प्रभावित क्षेत्रमा अघि बढाएको राहत, पुनरुत्थान र आर्थिक तथा व्यावसायिक गतिविधि यसैतर्फ केन्द्रित रहेका छन्।

समष्टिगत आर्थिक परिसूचक

समाष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरू

परिचय																											
१. वास्तविक क्षेत्र				२०६६/६७		२०६७/६८		२०६८/६९		२०६९/७०		२०७०/७१		२०७१/७२		२०७२/७३		२०७३/७४		२०७४/७५		२०७५/७६		२०७६/७७			
र. अर्बमा																											
यथार्थ कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा)				५६५.७६		५८७.५३		६१४.४४		६३७.७७		६७४.२३		६९४.२७		७४९.५५		७४७.५५		७५७.५५		७५७.५५		७५७.५५		७५७.५५	
यथार्थ कुल मूल्य अभिवृद्धि (FISIM सहित)				५५०.०९		६१४.३६		६४४.३६		६६४.६९		७०३.०६		७२३.७९		७६२.३८		७६२.३८		७६२.३८		७६२.३८		७६२.३८		७६२.३८	
कुणि				२०५.५२		२२४.७९		२२४.७९		२३७.५९		२३७.५९		२४०.१४		२४०.१४		२४०.१४		२४०.१४		२४०.१४		२४०.१४		२४०.१४	
उद्योग+				९१.२५		९५.२५		९५.२५		१००.७३		१०७.८४		१०९.४०		११२.४४		११२.४४		११२.४४		११२.४४		११२.४४		११२.४४	
सेवा				२२३.२७		३०३.३२		३१९.३२		३३६.७६		३५७.६९		३७४.३४		३७४.३४		३७४.३४		३७४.३४		३७४.३४		३७४.३४		३७४.३४	
यथार्थ कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा)				६१८.५३		६३९.६९		६७०.८८		६९४.९५		७२३.७९		७६४.३४		७६४.३४		७६४.३४		७६४.३४		७६४.३४		७६४.३४		७६४.३४	
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मूल्यमा)				११९२.७७		१३६६.९५		१५२७.३४		१६९४.५९		१९६४.५९		२१३०.१५		२२५३.१६		२३७६.५९		२४९९.५९		२६२३.१६		२७४६.५९		२८६९.५९	
कुल राष्ट्रिय आय (प्रचलित मूल्यमा)				१२०१.८९		१३७४.५०		१५३४.५३		१७०८.०९		१९९७.२९		२१६४.३९		२२८७.१७		२४०५.४९		२५२३.१६		२६४६.५९		२७६९.५९		२८९२.३७	
कुल राष्ट्रिय खर्चयोग्य आध्मानी (प्रचलित मूल्यमा)				१४८४.५४		१६८२.३६		१९६२.५१		२२०५.७९		२४२८.७९		२६७४.३५		२८५४.३५		३०५४.३५		३२५४.३५		३४५४.३५		३६५४.३५		३८५४.३५	
कुल उम्पोग				१०६६.१८		११७६.०३		१३५५.५४		१५१६.१८		१७३०.३९		१९३४.५५		२१६१.५२		२३९५.२९		२५३८.२९		२७७२.५९		२९०९.५९		३०४६.५९	
कुल लगानी				४५६.४९		५१९.२७		५८२.८९		६३२.६०		६०८.७६		६८३.४२		७५४.२९		८२४.२९		८९४.२९		९६४.२९		१०३४.२९		११०९.२९	
कुल स्थिर पुँजी निर्माण				२९४.८९		२९२.७३		३१७.१८		३२२.९७		४६२.०१		५९४.८२		६४७.२९		८४७.२९		९०४.२९		९६४.२९		१०३४.२९		११०९.२९	
सरकारी				५३.६६		६३.८१		७५.३९		८४.३९		९४.९८		११०.३५		१२५.५४		१३९.५४		१५९.५४		१७५.५४		१९०.५४		२०५.५४	
निजी				२९१.२२		२२८.९२		२४१.६३		३०७.५९		३६७.०३		४८४.५७		४९९.५५		५०९.५५		५१९.५५		५२९.५५		५३९.५५		५४९.५५	
मौज्जात परिवर्तन				१९१.६०		२०६.५४		२०९.७०		२४९.६३		३४६.७४		२३६.१६		११६.१२		४९१.४४		५८९.३१		७५९.४२		८२९.३०		९४९.३०	
कुल गार्हस्थ्य बचत				१३६.५९		१९०.९२		२३४.८०		१७८.८०		२३४.२९		१९६.१०		९१.६४		३५९.२१		४०६.४२		६५६.२३		९८२.३७		११७३.६७	
कुल राष्ट्रिय बचत				४४२.३५		५०६.३३		६०२.८७		६८९.६६		८९८.४८		९४०.३०		९०३.८३		१२४२.००		१६९१.०१		१७३३.६७		१७३३.६७		१७३३.६७	
प्रति व्यक्ति आय																											
नेपाली रुपैयाँ																											
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (स्थिर मूल्यमा)				२२५६०.८०		२४१४४.४१		२४९६१.६२		२५६४६.२४		२६८२०.११		२७३४२.३९		२७९३६.८०		२८४७७.२१		३०४०७.१७		३२२०४.१७		३२४९९.३४		३४४१५.५८	
कुल राष्ट्रिय आय (स्थिर मूल्यमा)				२४१५१.६५		२४६६४.०५		२५५८२.४०		२६३९६.८४		२७३३९.२७		२८४२२.१९		२८९१४.७९		३०१७५.४२		३१८८१.४२		३४४४२.२२		३४४४२.२२		३४४४२.२२	
बनोटिनी डलर				६०९.५३		७१३.९०		७०२.०५		७०८.०८		७२५.२२		७६५.९१		७७४.७९		८७६.९४		१००२.४६		१०३८.८७		१०८४.२६		१०८४.२६	
कुल राष्ट्रिय आय				६१४४.१९		७१७.८५		७०७.६९		७१३.५५		७२७.३१		७७८.२३		७४९.०८		८८७.१०		१००९.९०		१०४०.८८		१०९७.४३		१०९७.४३	
कुल राष्ट्रिय खर्चयोग्य आध्मानी				७७८.६३		८८८.६३		९०२.०२		९२१.४६		९७०.४३		१०३३.५०		१०१७.३५		११६६.३९		१२९४.५७		१३४९.६७		१३८७.९१		१३८७.९१	
वास्तविक क्षेत्र																											
प्रतिगत परिवर्तन																											
यथार्थ कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा)				४.३		३.८		३.६		३.८		५.७		३.०		०.२		७.७		६.३		६.७		२.३		२.३	
कुल मूल्य अभिवृद्धि (FISIM सहित)				३.९		३.६		३.६		५.८		२.९		०.३		७.७		६.९		६.६		५.१		२.६		२.६	
कुणि				२.०		४.५		४.६		१.१		४.५		१.१		०.२		५.२		२.८		५.१		२.६		२.६	

समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरू

परिसूचक	२०६६/६७												२०७६/७७
	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७६/७७	२०७६/७७
राजस्व	१४.९	१४.५	१६.०	१७.५	१८.२	१९.१	२१.४	२२.८	२३.९	२४.७	२५.०	२५.०	
कर राजस्व	१३.४	१३.०	१३.९	१४.३	१४.९	१६.७	१८.७	२०.७	२१.७	२१.७	२१.४	२१.४	
गैरकर राजस्व	१.५	१.५	२.१	२.२	२.२	२.३	२.७	२.१	२.२	२.२	२.६	२.६	
संशोधन राजस्व	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	
कर राजस्व	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	
गैरकर राजस्व	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	
कुल सरकारी खर्च	२१.८	२१.६	२२.२	२१.२	२२.१	२५.०	२६.७	३१.३	३५.७	३५.७	३५.७	३५.७	
चालु खर्च	१२.७	१४.४	१४.९	१४.६	१४.५	१४.९	१६.५	१९.५	२२.९	२२.९	२०.७	२०.७	
भुजिगत खर्च	७.६	३.५	३.४	३.२	३.४	४.२	५.५	७.८	८.९	७.८	७.०	७.०	
वित्तीय व्यवस्था	१.५	२.८	२.९	३.३	३.३	४.८	४.७	४.१	३.९	३.९	४.४	४.४	
सावनी भुक्तानी खर्च		१.३	२.१	२.१	२.१	३.०	३.०	२.३	१.८	१.८	१.६	१.६	
ऋण सेवा (सावनी र व्याज भुक्तानी)		२.३	२.९	२.७	२.७	३.५	३.४	२.७	२.४	२.७	२.२	२.२	
तिर्त बाँकी सावजीनिक ऋण		३३.९	३२.५	३४.३	३२.७	२८.२	२५.६	२७.९	२६.३	३०.१	३०.३	३०.३	
तिर्त बाँकी आन्तरिक ऋण		१२.४	१३.५	१४.०	१३.०	१०.५	९.५	१०.६	१२.८	१२.९	११.९	११.९	
तिर्त बाँकी वैदेशिक ऋण		२१.५	१९.०	२०.३	१९.७	१७.७	१६.१	१७.३	१४.५	१७.३	१८.६	१८.६	
अन्तरगत अनुगत													
तिर्त बाँकी वैदेशिक ऋण/ राजस्व		१४४.०	१३०.८	१२६.६	११२.६	९७.३	८४.६	८०.७	७२.३	७१.७	७१.७	७१.७	
ऋण सेवा (सावनी र व्याज भुक्तानी)/चालु खर्च			१४.५	१९.७	१७.८	२१.७	२०.७	१३.७	१०.३	१०.५	१०.५	१०.५	
तिर्त बाँकी वैदेशिक ऋण/विदेशी वित्तिय सन्निधि		९५.३	९५.४	७०.४	६२.५	५२.१	४१.७	३७.४	३८.४	४७.६	५७.३	५९.०	
३. मुद्रा तथा ऋणिक #													
र. बर्षमा													
आन्तरिक कर्जा	७९६.६	९१०.२	९९४.७	११६५.९	१३१४.३	१५२७.३	१८०५.७	२१७७.८	२७५५.९	३३४५.५	४०२६.१	४०२६.१	
निजी क्षेत्रगतकर्जा	६३८.६	७३७.३	८०९.८	९७३.०	११४०.८	१३७३.९	१६९२.३	१९९०.२	२४४२.८	२९१०.३	३३४७.७	३३४७.७	
सरकार तर्फको खुद कर्जा	१३२.५	१६२.४	१६२.९	१६७.८	१४२.०	१२७.२	८७.८	१४९.५	२७२.६	३८२.६	६०७.९	६०७.९	
संयुक्तिय मुद्रा प्रदाय (एम१)	२१२.१	२३२.४	२६३.७	३०१.६	३४४.८	४२४.७	४०३.३	४६९.४	६६९.४	७९६.६	८०६.६	८०६.६	
मुद्रा (चलन चलितको)	१३९.३	१४१.९	१७०.५	१९५.९	२२७.५	२७०.१	३२७.५	३६१.७	४१६.०	४२३.२	४६१.७	४६१.७	
विस्तृत मुद्रा प्रदाय (एम२)	८२१.०	९२१.३	११३०.३	१३१४.४	१५६६.०	१८७७.८	२२४४.६	२७९१.७	३४०९.५	३९८२.१	४०४७.८	४०४७.८	
कुल निरूप	७२९.१	८२३.२	१०११.८	११८८.१	१४०६.८	१६८८.८	२०१९.८	२२९९.८	२७४२.१	३२३५.१	३६८२.०	३६८२.०	
प्रतिशत परिवर्तन													
आन्तरिक कर्जा	१९.४	१४.३	९.३	१७.२	१२.७	१६.२	१८.२	२०.६	२६.५	२१.४	२०.३	२०.३	
निजी क्षेत्रगतकर्जा	१७.९	१३.९	११.३	२०.२	१८.३	१९.४	२३.२	१८.०	२२.३	१९.१	१५.०	१५.०	
सरकार तर्फको खुद कर्जा	२७.९	१९.७	-०.३	३.०	-१५.४	-१०.४	-३१.०	७०.३	८२.४	४०.३	५०.९	५०.९	

समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरू

परिसूचक	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७
संकुचित मुद्रा प्रदाय (एम१)	११.१	४.८	१८.६	१४.४	१७.७	१९.७	१८.५	१३.१	१७.६	८.६	११.०
मुद्रा (चलन बलितको)	१२.४	१.९	२०.१	१४.९	१६.२	१८.७	२१.३	१०.५	१४.०	१.७	९.१
विस्तृत मुद्रा प्रदाय (एम२)	१६.७	१२.२	२२.७	१६.४	१९.१	१९.९	१९.५	१४.५	१९.४	१४.८	१३.०
कुल निक्षेप	१६.१	१२.९	२२.९	१७.४	१८.४	२०.१	१९.४	१४.०	१९.२	१८.०	१३.८
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँगको अनुपात											
कुल आन्तरिक कर्जा	६६.८	६६.६	६४.१	६८.८	६६.९	७१.७	८०.१	८१.४	९०.५	९६.७	१०६.९
निजी क्षेत्रात्मक कर्जा	४३.४	४३.२	४३.०	४७.४	४८.६	६४.५	७४.१	७४.७	८०.२	८४.१	८८.९
सरकारात्मक खुद कर्जा	११.४	१२.०	१०.७	९.९	७.२	६.०	३.९	४.६	९.०	११.१	१६.१
संकुचित मुद्रा प्रदाय	१७.८	१६.३	१७.३	१७.८	१८.१	१९.९	२२.३	२१.३	२२.०	२१.०	२१.४
मुद्रा (चलन बलितको)	११.७	१०.४	११.२	११.६	११.६	१२.७	१४.५	१३.५	१३.७	१२.२	१२.३
विस्तृत मुद्रा प्रदाय	६८.८	६७.४	७४.०	७७.६	७९.७	८८.२	९९.६	९६.९	१०१.६	१०३.६	१०७.५
कुल निक्षेप	६१.१	६०.२	६६.२	७०.१	७१.६	७९.३	८९.५	८६.०	९०.१	९३.५	९७.८
४. बाह्य क्षेत्र											
र. अर्बमा											
निर्यात (कस्तु)	६०.८	६४.३	७४.३	७६.९	९२.०	८४.३	७०.१	७३.०	८१.४	९७.१	८८.०
आयात (कस्तु)	३७४.३	३९६.२	४६१.७	४४६.७	७१४.४	७७४.७	७७३.६	९९०.१	१२४४.१	१११८.५	११४८.४
व्यापार घाटा	-२१३.५	-३३१.८	-३८७.४	-४७९.८	-६२२.४	-६८९.४	-७०३.५	-९१७.१	-११६३.७	-१३२१.४	-१०६०.४
पर्यटन आय	२८.१	२४.६	३०.७	३४.२	४६.४	४३.४	४१.८	४८.५	६८.५	७४.४	४६.५
विप्रेषण आय	२३१.७	२४३.६	३४९.६	४३४.६	४४३.३	६१७.३	६६४.१	६९४.५	७४४.१	८७९.३	७२४.४
चालू खाता वचत (+/-) घाटा	-२८.१	-१२.९	७६.०	४७.१	८९.७	१०८.३	१४०.४	-१०.१	-२४६.८	-२६४.४	-१९०.४
शोधनान्तर वचत (+/-) घाटा	-३.३	४.१	१३१.६	६८.९	१२७.१	१४४.०	१८२.१	८२.१	१.०	-६७.४	१०.०
विदेशी विनिमय संवित्ति	२६८.९	२७२.२	४३१.५	४३३.३	६६४.४	८२४.१	१०३९.२	१०७९.४	११०२.६	१०३८.९	१०४८.९
प्रतिशत परिवर्तन											
निर्यात (कस्तु)	-१०.२	४.८	१४.४	३.६	१९.६	-७.३	-१७.८	४.२	११.४	१९.४	-९.३
आयात (कस्तु)	३१.६	५.८	१६.५	२०.६	२८.३	८.४	-०.१	२८.०	२४.८	१३.९	-१९.०
व्यापार घाटा	४४.६	५.८	१६.७	२३.९	२९.७	१०.८	२.०	३०.४	२६.९	१३.५	-१९.८
पर्यटन (भ्रमण) आय	०.६	-१२.५	२४.८	११.४	३४.६	१४.२	-२१.८	४०.१	१७.१	१०.०	-२४.१
विप्रेषण आय	१०.५	९.४	४१.८	२०.९	२४.०	१३.६	७.७	४.६	८.६	१६.५	-१७.५
विदेशी विनिमय संवित्ति	-६.२	१.२	६१.५	२१.४	२४.८	२३.८	२६.१	३.९	२.१	-४.८	१.०
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँगको अनुपात											
निर्यात	४.१	४.७	४.९	४.५	४.७	४.०	३.१	२.७	२.७	२.८	२.३
आयात	३१.४	२९.०	३०.२	३२.८	३६.४	३४.३	३७.०	४०.९	४१.०	४१.०	३०.५

समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरू

परिसूचक	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७ ^१
व्यापार घाटा	-२६.३	-२४.३	-२४.४	-२८.३	-३१.७	-३२.५	-३१.२	-३४.३	-३८.२	-३८.२	-२८.१
पोर्टन आय	२.४	१.८	२.०	२.०	२.४	२.५	१.९	२.२	२.३	२.२	१.५
विप्रेषण आय	१९.४	१८.५	२३.५	२५.६	२७.७	२९.०	२९.५	२६.०	२४.८	२५.४	१९.३
चालू खात वचत (+)/(-) घाटा	-२.४	-०.९	५.०	३.४	४.६	५.१	६.२	-०.४	-८.१	-७.७	-५.१
शोधनान्तर वचत (+)/(-) घाटा	-०.३	०.३	८.६	४.१	६.५	६.८	८.४	३.१	०.०	-१.९	०.३
विदेशी विनिमय संचिति	२२.५	१९.९	२८.८	३१.५	३३.९	३८.७	४६.१	४०.४	३६.२	३०.०	२७.८
विदेशी निमिष संचितिको आयात शान्ते क्षमता											
वस्तु आयात (महिना)	८.८	८.४	११.६	११.७	११.५	१२.०	१६.५	१२.२	१०.८	८.९	११.०
वस्तु तथा सेवा आयात (महिना)	७.४	७.३	१०.३	१०.१	१०.०	११.२	१४.१	११.४	९.४	७.८	९.७
निर्यात-आयात अनुपात	१६.२	१६.२	१६.१	१३.८	१२.९	११.०	९.१	७.४	६.५	६.८	७.७
विदेशी विनिमय दर ^२											
प्रति अमेरिकी डलर रु.	७४.५	७२.३	८१.०	८७.९	९८.३	९९.५	१०६.२	१०४.४	१०४.४	११२.९	११२.९

स्रोत: अर्थ मन्त्रालय/महालेखा निगमक कार्यलय/केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग/नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

१ वार्षिक प्रारम्भिक अनुमान

टिप्पण्यः क) आर्थिक वर्ष २०७६/७७ देखि IMF को GFS २०१४ को वर्गीकरणमा आधारित ।

ख) कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँगको अनुपातमा हिसाब गर्दा उत्पादनको प्रचलित मूल्यको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँग गरिएको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म, *खानी तथा उत्खनन समेत

२ खरिद र बिक्री दरको वार्षिक औसत, चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्मको औसत ।

अनुसूचीहरू

अनुसूची

अनुसूची नं.	विषय	पृष्ठ
१. समग्र आर्थिक स्थिति		१-१५
१.१	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वार्षिक वृद्धिदर (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)	१
१.२	कुल उत्पादन (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)	२
१.३	मध्यवर्ती उपभोग (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)	३
१.४	कुल मूल्य अभिवृद्धि (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)/(प्रचलित मूल्यमा)	४
१.५	कुल मूल्य अभिवृद्धि (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)/(आधार वर्ष २०५७/५८ को मूल्यमा)	५
१.६	कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (व्यय विधि अनुसार)/(प्रचलित मूल्यमा)	६
१.७	कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (व्यय विधि अनुसार)/(आधार वर्ष २०५७/५८ को स्थिर मूल्यमा)	७
१.८	कुल राष्ट्रिय खर्च योग्य आम्दानी र बचत	८
१.९	समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरू	९
१.१०	कुल गार्हस्थ्य उत्पादन, कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर तथा मूल्य सूचकाङ्क (वृहत् औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)	१०
१.११	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको मूल्य सुचकाङ्क (इम्प्लिसिट)	११
१.१२	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)	१२
१.१३	प्रदेशगत कुल मूल्य अभिवृद्धि (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)	१३
१.१४	प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना	१४
१.१५	वृहत् औद्योगिक वर्गीकरण अनुसारको प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना	१५
२. प्रादेशिक आर्थिक तथा सामाजिक स्थिति (अनुसूची नभएको)		
३. सार्वजनिक वित्त		१६-३५
३.१	सरकारी खर्च र साधनको स्रोत	१६
३.२	कर राजस्व	१७
३.२.१	संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला भएको कर राजस्व (बाँडफाँट नहुने कर राजस्व)	१८
३.२.२	संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला भएको अन्य कर राजस्व (बाँडफाँट नहुने राजस्व)	१९

अनुसूची नं.	विषय	पृष्ठ
३.२.३	संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला भएको अन्य राजस्व (संघीय सरकारले प्राप्त नगर्ने राजस्व)	२०
३.२.४	संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच बाँडफाँट हुने कर राजस्वको विवरण	२१
३.३	गैहकर राजस्व	२२
३.४	चालु खर्चको सेवा तथा कार्यगत विवरण	२३-२४
३.५	पूँजीगत खर्चको सेवा तथा कार्यगत विवरण	२५-२६
३.६	ऋणको साँवा भुक्तानी, संस्थानहरूमा ऋण तथा शेयर लगानी	२७
३.७	स्वीकृत वैदेशिक सहायता रकम (स्रोत अनुसार)	२८
३.८	वैदेशिक सहायता उपयोग (स्रोत अनुसार)	२८
३.९	वैदेशिक अनुदानको सेवा तथा कार्यगत उपयोग विवरण (रु. करोडमा)	२९-३०
३.१०	वैदेशिक ऋणको उपयोगविवरण (रु. करोडमा)	३१
३.११	खुद वैदेशिक ऋण	३२
३.१२	खुद आन्तरिक ऋण निष्काशन (रु. करोडमा)	३३
३.१३	सरकारी ऋणपत्रहरू र ट्रेजरी बिलहरूको स्वामित्वको विवरण	३४-३५
४. मूल्य		३६-५२
४.१	राष्ट्रिय उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क	३६
४.२	वार्षिक विन्दुगत उपभोक्ता मुद्रास्फीतिदर	३७
४.३	समूहगत उपभोग्य वस्तुहरूको राष्ट्रिय उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क, वार्षिक (औसत)	३८
४.४	वार्षिक विन्दुगत राष्ट्रिय उपभोक्ता मुद्रास्फीतिदर	३९
४.५	समूहगत उपभोग्य वस्तुहरूको राष्ट्रिय उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (प्रथम आठ महिना)	४०
४.६	समूहगत उपभोग्य वस्तुहरूको उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (काठमाडौं), प्रथम आठ महिना	४१
४.७	समूहगत उपभोग्य वस्तुहरूको उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (तराई), प्रथम आठ महिना	४२
४.८	समूहगत उपभोग्य वस्तुहरूको उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (पहाड), प्रथम आठ महिना	४३
४.९	समूहगत उपभोग्य वस्तुहरूको उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (हिमाल), प्रथम	४४

अनुसूची नं.	विषय	पृष्ठ
	आठ महिना	
४.१०	राष्ट्रिय थोक मूल्य सूचकाङ्क (वार्षिक)	४५
४.११	राष्ट्रिय थोक मुद्रास्फितिदर (वार्षिक विन्दुगत)	४६
४.१२	राष्ट्रिय थोक मूल्य सूचकाङ्क (प्रथम आठ महिना)	४७
४.१३	राष्ट्रिय थोक मूल्य सूचकाङ्क (वार्षिक औसत)	४८
४.१४	राष्ट्रिय तलब तथा ज्यालादर सूचकाङ्क	४९
४.१५	राष्ट्रिय तलब तथा ज्यालादर सूचकाङ्क (वार्षिक औसत)	५०
४.१६	राष्ट्रिय तलब तथा ज्यालादर सूचकाङ्कको वार्षिक विन्दुगत परिवर्तन	५१
४.१७	राष्ट्रिय तलब तथा ज्यालादर सूचकाङ्क (प्रथम आठ महिना)	५२
५. वित्तीय क्षेत्र		५३-७०
५.१	मौद्रिक सर्वेक्षण	५३
५.२	मुद्रा प्रदायमा प्रभाव पार्ने कारकहरू (वार्षिक प्रतिवेदन, रकममा)	५४
५.३	मुद्रा प्रदायमा प्रभाव पार्ने कारकहरू (वार्षिक प्रतिवेदन, प्रतिशतमा)	५५
५.४	खुला बजार कारोबार स्थिति	५६
५.५	व्याजदर संरचना (प्रतिशत)	५७
५.६	निक्षेप परिचालन तथा कर्जा प्रवाह (रु. करोडमा)	५८
५.७	क्षेत्रगत आधारमा कर्जा प्रवाहको अवस्था (रु. करोडमा)	५९
५.८	बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको संख्या	६०
५.९	वित्तीय पहुँचका केही परिसूचक	६१
५.१०	बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको साधनको स्रोत र उपयोग	६२
५.११	वाणिज्य बैंकहरूको साधनको स्रोत र उपयोग	६३
५.१२	वाणिज्य बैंकहरूबाट असुल हुन बाँकी कर्जाको क्षेत्रगत विवरण	६४
५.१३	विकास बैंकहरूको साधनको स्रोत र उपयोगको विवरण	६५
५.१४	वित्त कम्पनीहरूको साधनको स्रोत र उपयोगको विवरण	६६
५.१५	लघु वित्त वित्तीय संस्थाहरूको साधनको स्रोत र उपयोग	६७
५.१६	सहकारी संस्थाको आधारभूत स्थिति	६८
५.१७	प्राथमिक बजार	६९
५.१८	दोस्रो बजार	७०
६. बाह्य क्षेत्र		७१-८३

अनुसूची नं.	विषय	पृष्ठ
६.१	वैदेशिक व्यापारको स्थिति	७१
६.२	वस्तुगत व्यापार (एस.आइ.टी.सी. समूह)	७२
६.३	भारत निर्यात भएका केही प्रमुख वस्तुहरू	७३
६.४	चीन निर्यात भएका केही मुख्य वस्तुहरू	७५
६.५	भारत र चीन बाहेकका अन्य मुलुकतर्फ निर्यात भएका केही मुख्य वस्तुहरू	७६
६.६	भारतबाट आयात भएका केही प्रमुख वस्तुहरू	७७
६.७	चीनबाट आयात गरिएका वस्तुहरू	७८
६.८	भारत र चीन बाहेकका अन्य मुलुकबाट आयात भएका केही मुख्य वस्तुहरू	७९
६.९	परिवर्त्य विदेशी विनिमयको आय व्यय	८०
६.१०	बैंकहरूसँग रहेको कुल वैदेशिक सम्पत्ति	८१
६.११	शोधनान्तर स्थिति	८३
७. गरिवी निवारण र रोजगारी		८४-८६
७.१	वैदेशिक रोजगारको लागि श्रम स्वीकृति लिने कामदारको संख्या	८४
७.२	श्रम स्वीकृति लिई वैदेशिक रोजगारीमा गएका कामदारहरूको विवरण	८५
७.३	युवा स्वरोजगार कोषबाट भएको लगानी र असुली विवरण	८६
८. कृषि, वन तथा भूमिसुधार		८७-१०२
८.१	प्रमुख खाद्यान्न बाली लगाएको क्षेत्रफल, उत्पादन र उत्पादकत्व	८७
८.२	प्रमुख नगदे बाली लगाएको क्षेत्रफल, उत्पादन र उत्पादकत्व	८८
८.३	अन्य बाली उत्पादन स्थिति	८९
८.४	पशुजन्य उत्पादन स्थिति	९०
८.५	रासायनिक मलको बिक्री वितरण	९०
८.६	थप सिंचाई बिस्तार	९१
८.७	दलहन बालीको उत्पादन विवरण	९१
८.८	औद्योगिक बालीको उत्पादन विवरण	९२
८.९	मसला बालीको उत्पादन विवरण	९३
८.१०	पशुपन्छीको संख्या	९४
८.११	पशुपन्छीजन्य उत्पादनको स्थिति	९५
८.१२	कृषि उत्पादनसँग सम्बन्धित साधनहरूको आपूर्ति स्थिति	९६
८.१३	प्राकृतिक प्रकोपबाट प्रभावित बालीहरूको क्षेत्रफल (हेक्टर)	९६

अनुसूची नं.	विषय	पृष्ठ
८.१४	बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले प्रवाह गरेको कृषि कर्जाको स्थिति	९७
८.१५	साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडको सदस्य तथा ऋण लगानी स्थिति	९८
८.१६	सिँचाइको विस्तार (हेक्टरमा)	९९
८.१७	वन पैदावार सङ्कलन स्थिति	१००
८.१८	संरक्षित क्षेत्रमा भ्रमण गर्ने पर्यटक सङ्ख्या र राजस्व आम्दानीको स्थिति	१०१
८.१९	कृषिजन्य वस्तुहरूको निर्यात र आयातको अवस्था	१०२
९. उद्योग, वाणिज्य, आपूर्ति र पर्यटन		१०३-११४
९.१	प्रदेशगतरूपमा उद्योगको विवरण	१०३
९.२	विगत दशवर्षमा स्वीकृति प्राप्त उद्योगको विवरण	१०४
९.३	विगत दशवर्षमा कूल विदेशी लगानी	१०५
९.४	पर्यटक आगमन र बसाइ अवधि	१०६
९.५	प्रमुख मुलुकगत पर्यटक आगमन सङ्ख्या	१०७
९.६	पर्यटन क्षेत्रबाट आर्जित विदेशी मुद्रा	१०८
९.७	होटल र होटल शैल्या	१०९
९.८	पर्वतारोहण दल र सङ्ख्या	११०
९.९	भ्रमणको उद्देश्य अनुसार पर्यटक आगमन (सङ्ख्या)	१११
९.१०	होमस्टे विवरण	११३
१०. आवास तथा सहरी विकास, वातावरण र उर्जा		११५-११९
१०.१	उर्जा खपतको विवरण (ToE: Tones of Oil Equivalent)	११५
१०.२	विद्युत उत्पादन तथा खपतको स्थिति	११६
१०.३	ऊर्जा खपतको स्थिति (ToE: Tones of Oil Equivalent मा)	११७
१०.४	विद्युत माग, खपत, उत्पादन एवं भौतिक संरचना	११८
१०.५	वैकल्पिक ऊर्जा प्रयोगको स्थिति	११९
११. भौतिक पूर्वाधार, यातायात तथा सञ्चार		१२०-१२१
११.१	सवारी साधनहरूको संख्या	१२०
११.२	दुरसञ्चार सेवाको अवस्था	१२१
१२. सामाजिक क्षेत्र		१२२-१२०
१२.१	प्रारम्भिक बाल शिक्षाको स्थिति	१२२

अनुसूची नं.	विषय	पृष्ठ
१२.२	आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा विद्यालयका छात्रछात्राहरूलाई उपलब्ध छात्रवृत्ति सम्बन्धी विवरण	१२३
१२.३	प्राविधिक तथा व्यवसायिक तालिम कार्यक्रमहरू	१२४
१२.४	माध्यमिक शिक्षा परीक्षा-SEE (साविकको एस.एल.सी. परीक्षा) नियमित परीक्षामा सम्मिलित र उत्तीर्ण विद्यार्थीहरूको विवरण	१२६
१२.५	कक्षा ११ र १२ मा वार्षिक परीक्षामा सम्मिलित र उत्तीर्ण विद्यार्थीको संख्या	१२७
१२.६	आधारभूत र माध्यमिक विद्यालय तथा विद्यार्थीहरूको संख्या	१२८
१२.७	विभिन्न तह र विषयमा अध्ययनार्थ मनोनयन भएका विद्यार्थीको संख्या	१२९
१२.८	विभिन्न विश्वविद्यालय अन्तर्गतका क्याम्पसहरू तथा विद्यार्थी संख्या	१३०
१२.९	आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा विश्वविद्यालयका विभिन्न तहमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या र उत्पादन विवरण	१३१
१२.१०	उच्च शिक्षामा अध्ययन गर्ने विद्यार्थी संख्या	१३२
१२.११	त्रिभुवन विश्वविद्यालयको विद्यार्थी उत्पादन विवरण	१३५
१२.१२	प्रमुख स्वास्थ्य सूचक र उपलब्धि	१३८
१२.१३	प्रजनन स्वास्थ्यको विवरण	१३९
१२.१४	२०७५ पौष सम्ममा नेपाल मेडिकल एशोशियसनमा दर्ता भएका विशेषज्ञ चिकित्सकहरूको विवरण	१४०
१२.१५	खानेपानी सेवाको विस्तार	१४२
१३. भूकम्पपछिको पुनर्निर्माण		१४३
१३.१	जिल्लागत रुपमा निजी आवास अनुदान वितरणको अवस्था	१४३

टिप्पणी:

- केही तालिकाहरू नयाँ थप भएका छन्। केही तालिकामा ढाँचा (Format) र तथ्याङ्क प्रस्तुतीकरणमा परिवर्तन भएकोले विगत वर्षका तालिकाहरू भन्दा भिन्नरूपमा प्रस्तुत गरिएको छ।
- कतिपय तथ्याङ्कलाई नजिकको लाख वा करोडमा लैजादा अङ्कहरू Round -up हुने भएकोले कुल जोड नमिल्न सक्दछ।
- तालिकामा देखाइएको खाली ठाउँले सामान्यतया सम्बन्धित तथ्याङ्क प्राप्त नभएको वा तथ्याङ्क ज्यादै न्यून (Negligible) भएको जनाउँदछ।
- साविकको नवलपरासी जिल्ला प्रदेश नं. ४ र प्रदेश नं. ५ मा तथा साविकको रुकुम जिल्ला प्रदेश नं. ५ र कर्णाली प्रदेश दुवैमा परेकोले यी प्रदेशहरूका तथ्याङ्कमा केही मात्रामा फरक पर्न सक्छ।
- वित्तीय संघीयता लागू भए पश्चात धेरै कार्यक्रमहरू प्रदेश र स्थानीयतहमा हस्तान्तरण भई गएकोले २०७४/७५ अघिका तथ्याङ्कहरू त्यसपछिका वर्षसँग प्रत्यक्ष तुलनायोग्य छैनन्।

अनुसूची १.१: कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वार्षिक वृद्धिदर (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)

(स्थिर मूल्यमा)

(प्रतिशत)

क्र.सं.	औद्योगिक वर्गीकरण	वार्षिक बर्ष											
		२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८
१	कृषि तथा वन	१.९९	४.४९	४.५८	१.०७	४.५४	१.००	०.०१	५.१४	२.७२	५.०५	२.४८	२.४८
२	मत्स्यपालन/मत्स्य	३.५५	५.८८	७.५३	२.७१	४.९०	७.०९	११.७६	८.०२	७.४२	५.६०	७.१७	७.१७
३	खानी तथा उखनन्	२.१४	२.०१	५.०३	१.९८	११.८५	२.३४	-२.७९	१३.७४	८.८८	८.९१	-०.६९	-०.६९
४	उद्योग	२.९६	४.०५	३.६३	३.७२	६.२८	०.३७	-८.००	९.१७	९.१७	६.८२	-२.२७	-२.२७
५	विद्युत, रयाँस तथा पानी	१.८७	४.४३	८.३०	०.२८	३.२७	०.७८	-७.५९	२०.४७	९.६४	९.१५	२८.७५	२८.७५
६	निर्माण	६.१७	४.७९	०.२२	२.४५	९.०८	२.८५	-४.३६	१२.४३	१०.०२	८.०५	-०.३१	-०.३१
७	योक तथा खुना व्यापार	६.७५	१.४१	३.५०	७.२५	१०.८९	२.४२	-२.१६	११.८९	१२.५४	११.०६	२.११	२.११
८	होटल तथा रेस्टुरेन्टस्	६.५२	६.२०	७.३८	५.५०	६.७७	३.३३	-९.६८	७.३३	९.७७	७.३३	-१६.३०	-१६.३०
९	यातायात, सञ्चार तथा भण्डारण	५.९५	५.२१	८.१०	७.६५	५.२४	६.२३	२.०२	६.४७	४.६५	५.९०	-२.४५	-२.४५
१०	वित्तीय मध्यस्थता	२.८२	३.३०	३.४७	-०.९१	३.७०	२.९१	८.५५	९.०९	६.३८	६.१८	५.१५	५.१५
११	रियल इस्टेट, भाडा तथा व्यावसायिक क्रियाकलापहरू	३.०१	२.२५	२.९७	५.१९	३.६४	०.७७	३.७२	५.६७	५.२४	६.१२	३.२५	३.२५
१२	सार्वजनिक प्रशासन र रक्षा	३.९३	३.८५	३.६७	५.५३	५.०४	८.८४	२.५२	९.०६	५.०७	५.५४	६.९१	६.९१
१३	शिक्षा	६.६४	३.०१	५.५८	५.९२	४.८१	५.०९	७.३३	७.३९	५.०२	५.११	४.८८	४.८८
१४	स्वास्थ्य र सामाजिक कार्य	४.७७	५.०२	६.४३	४.४८	४.५०	११.३७	३.२५	७.३४	६.३३	६.७५	७.०७	७.०७
१५	अन्य सापेक्षिक, सामाजिक तथा व्यक्तिगत क्रियाकलापहरू	११.९२	७.११	६.३६	४.७९	४.७७	१२.५२	३.५५	५.५८	५.५४	५.७३	४.७०	४.७०
	कृषि	२.०१	४.५१	४.६३	१.१०	४.५५	१.१०	०.२३	५.२०	२.८२	५.०६	२.५९	२.५९
	गृह कृषि	५.३९	३.६४	४.५३	५.०१	६.४१	३.८९	०.३८	९.००	७.७४	७.३७	२.२७	२.२७
	कुल मूल्य अभिवृद्धि (अग्रयक्ष वित्तीय मध्यस्थता सेवा समेत)	४.१९	३.९४	४.५७	३.६४	५.७७	२.९५	०.३३	७.७४	६.१५	६.६५	२.३७	२.३७
	अग्रयक्ष वित्तीय मध्यस्थता सेवा	२.५४	६.१४	३.५०	०.७२	७.१०	२.४१	३.२७	७.६७	१.५७	४.२५	४.७१	४.७१
	कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा)	४.२६	३.८५	४.६१	३.७६	५.७२	२.९७	०.२०	७.७४	६.३५	६.७५	२.२७	२.२७
	उत्पादित वस्तुहरूमा खुद कर	११.२०	-१.१६	६.६८	८.१६	८.८८	६.९३	४.४०	१२.८०	९.८९	९.१४	२.३२	२.३२
	कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा)	४.८२	३.४२	४.७८	४.१३	५.९९	३.३२	०.५९	८.२२	६.७०	६.९९	२.२२	२.२२

स्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७।

*वार्षिक बर्ष २०७६/७७ को अनुमान।

अनुसूची १.२: कुल उत्पादन (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)

(प्रचलित मूल्यमा)

(रु. दश लाखमा)

क्र.सं.	औद्योगिक वर्गीकरण	आर्थिक वर्ष											
		२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*	
१	कृषि तथा वन	५१४८७१	६२३३०३	६५४७४७	७०२१३२	७८२८६८	८२२८११	८८२६००	९४१२४४	१००१६४४	१०७७७०३	११८११५८	
२	मत्स्यपालन	४७४६	५४६६	६५१९	७४४६	९७०१	१०४५१	१२४१५	१३८६७	१६४८८	१८२३३	२१२२२	
३	खानी तथा उत्खनन्	७४६१	८७५१	१०२६४	१२०६९	१३८८९	१४९९०	१४६८६	१७९५१	२०९७६	२३३०७	२३९५७	
४	उद्योग	२५२८६९	२८९००४	३२७५००	३६००८१	४०५६६७	४२६७५७	४२५४५८	४७४९०२	५३८९६७	६११५९६	६०४६८६	
५	विद्युत, ग्याँस तथा पानी	२९४७८	३१४९२	३४९१९	४०९५१	४४४६५	४७१९३	४८७५६	६४९१४	७४६०६	८७२६६	९९४५३	
६	निर्माण	१५८७२८	१८२६१४	१९९३४९	२२०३२१	२५५८६४	२८०६०८	२८००३३	३१३१३७	४२०९५८	४७२२४४	४८८८१६	
७	थोक तथा खुद्रा व्यापार	१९३०३६	२१४९०७	२३७५०२	२७४४६२	३२५४०३	३४६९५८	३५१४०५	३९६६२५	४५६५५२	५२५०९४	५५७६२०	
८	होटल तथा रेस्टुराँ	५६०४१	६८३७६	८२६३४	९५०८०	१०८९४३	१२०४०७	१२९६३४	१४६९९०	१६४६५७	१७८२९७	१९०५३६	
९	यातायात, सञ्चार तथा भाडारण	१६४०२४	१८२७०६	२०९८७०	२३७५६९	२६०१३८	२७४६७७	२८७८४४	३१७२२०	३३८१९४	३७२७५	३७४५१२	
१०	नितीय मद्यस्थिता	५९९२५	७१३९५	८६६८८	९७११४	११०६६७	१२६८३०	१४५४२६	१७८४६०	२२३०६२	२४३८३१	२८२२७८	
११	रियल इस्टेट, भाडा तथा व्यावसायिक सेवाहरू	१३९५८१	१५७२०३	१८०५०१	२०१४२९	२१९७९३	२४२५४८	२६९३०३	३५१४४१	४०५९१६	४६५२४४	५२०१६९	
१२	सार्वजनिक प्रशासन र रक्षा	२८८७९	३३०७०	३९९२८	४०७३२	५१२४५	६०२४६	६६८२९	९१०९८	९९०३०	१०१७७९	१२६४०५	
१३	शिक्षा	८२४९५	९२७४१	१०९५०२	१२१३८४	१४३७८७	१५८०८०	१७०५८५	२२३००२	२५४६२५	२८४०२८	३३५६६५	
१४	स्वास्थ्य र सामाजिक कार्य	२१८६३	२४७२७	२८९५५	३११६९	३७४११	४०४८२	४३०५०	६४३६६	७६०१८	८६४९२	९६८४७	
१५	अन्य सामुदायिक, सामाजिक तथा व्यक्तिगत सेवाहरू	५८६२९	६६४७३	७८३७२	८२९४७	१०६८३२	११९२११	१३३६६६	१६४४२६	१७०५००	१७९२९७	२१८५८६	
	कुल उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा)	१७७२६९४	२०५२२२८	२२९८२४८	२५२५८६३	२८७६६७३	३०९९२४८	३२४७६९३	३७९८८०३	४२६३४९१	४७४२७३२	५०९५५०९	

स्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७।

*आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अनुमान।

अनुसूची १.३: मध्यवर्ती उपभोग (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)

(प्रचलित मूल्यमा)

(रु. दश लाखमा)

क्र.सं.	औद्योगिक वर्गीकरण	आर्थिक वर्ष											
		२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	
१	कृषि तथा वन	१२३३५२	१५००३३	१६५२८२	१७४२६४	१९६९१६	२०६२३९	२१२२०२	२२३३३९	२३५८१७	२४८४०४	२७८४०४	
२	मत्स्यपालन	४०९	५८७	७००	८००	१०४२	११२३	१३३४	१४८९	१७५८	१९५८	२२८०	
३	खानी तथा उत्खनन्	१५३५	१७९५	२०९८	२५००	२८८६	३११५	३०५६	३३५८	४३३०	४८०३	५७७३	
४	उद्योग	१८१९४५	२०८४७३	२३६३३६	२५९७६८	२९२६७२	३०७७७७	३०४९९१	३४१०४०	३८३०४७	४३३२०४	४३४०४१	
५	विद्युत, ग्याँस तथा पानी	१४२२४	१५४९१	१७४०१	२०३९८	२३१०३	२५१४२	२७७७६	३०२०५	३१०४४	३११२६	५२२५५	
६	निर्माण	८१४३९	९३२५८	१००८१०	११०८३३	१२९४०१	१४१३१९	१३८७१५	१७८३३७	२१४७४२	२४०८६०	२४६२९९	
७	थोक तथा खुद्रा व्यापार	३१९६९	३५६००	३९३३८	४४५९०	५३८३०	५७३९२	५८१५८	६४६०९	७४४८७	८६९५८	९२४१५	
८	होटल तथा रेस्टुरी	३८६९४	४७३१९	५७३२७	६५१९४	७३६३४	७९९२८	८८१७५	९८४६२	११२४६२	११९६२९	१०३४२०	
९	यातायात, सञ्चार तथा भण्डारण	६८७१९	७६८७२	८७४१६	९६८३३	१०४३७३	१०९७०१	१२०४४१	१३२७३२	१४२०८१	१५९२२८	१५९४६६	
१०	वित्तीय मध्यस्थता	१३९११	२१२८४	२८१५९	३४९३०	३१३०४	३५४२३	३७६६७	४३०८९	५०७८८	६०३२२	६७४६८	
११	रियल इस्टेट, भाडा तथा व्यावसायिक सेवाहरू	४५८३४	५०९६७	५७२८७	६२२७२	६६८०९	७५६०१	७७९७८	८४०४९	९६५५५	११२१६७	१२३२९२	
१२	सार्वजनिक प्रशासन र रक्षा	७१८४	८२४०	९३८१	८४९६	६९२१	८८२४	१४१०९	२१६७७	२६२८६	१८७४	२०३२६२	
१३	शिक्षा	२११११	२५००२	२७७०५	२९८१८	२८५३४	२८७१७	२८१७३	४९४१४	६१२३९	६८२०७	७८९५७	
१४	स्वास्थ्य र सामाजिक कार्य	६४८१	७६३९	८४२४	८८४२	९६८६	१४५४३	१९३४३	२१७७४	३०९९१	३४४४४	३४४४४	
१५	अन्य सामुदायिक, सामाजिक तथा व्यक्तिगत सेवाहरू	१७२०५	१९५२६	२२९१०	२४९२१	३३२९०	३२६९०	३७१२२	५१३४३	४१८०८	३९५९९	४४०३४	
मौद्रिक मध्यवर्ती उपभोग (उपभोक्ताको मूल्यमा)		६४४१२२	७६२०८६	८६०७७	९४५४५९	१०५४४००	११२७५४३	११७००३९	१३५४८७४	१५१७७३३	१६९३२७२	१७४३२४२	

स्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७।

*आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अंतिमान।

अनुसूची १.४: कुल मूल्य अभिवृद्धि (औद्योगिक वर्गिकरण अनुसार)

(प्रचलित मूल्यमा)

(रु. दश लाखमा)

क्र.सं.	औद्योगिक वर्गिकरण	आर्थिक वर्ष													
		२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७			
१	कृषि तथा वन	३९१५१९	४७३२७०	५००४६५	५२८८६९	५८५९५१	६१६५७२	६४६९९७	७११०६	७६७७५	८२२८८६	९०६५४४			
२	मत्स्यपालन	४२३६	४८७९	५८१९	६६४६	८६५९	९३२८	११०८२	१२७७	१४७७	१६२७	१८९४२			
३	खानी तथा उत्खनन्	५९२६	६९४६	८१६६	९५६९	११००३	११८७५	११६३०	१४२३३	१६६४६	१८४०४	१८३६४			
४	उद्योग	७०९२४	८०५३१	९११६४	१००३१२	११२९९५	११६९८०	१२१९६७	१३३८६२	१४१९२०	१५०४४४	१६०४४४			
५	विद्युत, गैसीय तथा पानी	१५२४४	१६००२	१७५१८	२०४५३	२१३६२	२२०५१	२२१८०	२००९	२३५१	२६००	४७०८			
६	निर्माण	७७२८९	८२३५६	९८५३९	१०९४८८	१२६३६४	१३२२८९	१४३११	१५३००	२०६२०६	२३२३७४	२४९९७			
७	योक तथा खुला व्यापार	१६१०६७	१७९३०६	१९८१६४	२२८८७२	२७१५७३	२८५६६६	२९२२४८	३३१०६६	३६१०६६	४३८०४४	४६८०४४			
८	होटल तथा रेस्टुरी	१७३४७	२१०५७	२४३०७	२९८८६	३५३०९	४०४७९	४५४९३	४७७२८	५२९१२	५६८८८	६०४९६			
९	यातायात, सञ्चार तथा भण्डारण	९५३०४	१०५८३४	१२२३५४	१४७७३५	१५५७६५	१६४९७६	१६७४०५	१८४८८९	१९६१७२	२००२३	२१४०६६			
१०	वित्तीय मध्यस्थता	४६०८३	५०१११	५८५२९	६२१८३	७४३६३	९१४०६	१०७७५८	१२३४५	१३२९९	१४३६९९	१५४०४०			
११	रिजल इस्टेट, भाना तथा व्यावसायिक सेवाहरू	९३७४७	१०६२३६	१२३२१३	१३९१५७	१५२९८५	१६६९४७	१९१३२५	२०७९९२	२२९३६०	२४२०७७	२६८०७७			
१२	सार्वजनिक प्रशासन र रक्षा	२१६५५	२४८६०	३०४४७	३२२३६	४४३२४	५४१२२	५४७२०	६९४८१	७२७४४	८२०६४	९०८०६४			
१३	शिक्षा	६१३८४	६७७९९	८१७७७	९१५६६	११५२५४	१२३३६३	१४१६१३	१५५८२५	१६९३८५	१८४८११	२०४७९९			
१४	स्वास्थ्य र सामाजिक कार्य	१५३८२	१७०८७	२०४३१	२२३२७	२७७२५	३२९२९	३७७०८	४२५४०	४८८२७	५४००३	६०३८३			
१५	अन्य सांघाव्यिक, सामाजिक तथा व्यक्तिगत सेवाहरू	४१४२३	४६९४७	५४४६१	५८०२६	७३५४१	८६५२१	९६५४५	११३०८३	१२८९२	१३९७८	१५३५२			
	कुल मूल्य अभिवृद्धि (अग्रत्यक्ष वित्तीय मध्यस्थता समेत)	१११८५७१	१२९०१४२	१४३७४७४	१५८०४२६	१८२२१७३	१९७१७०६	२०७७६५३	२२४२९२८	२४२५७८८	२६०४९६०	२७९८२६६			
	अग्रत्यक्ष वित्तीय मध्यस्थता	३५१५६	४१६६०	४९९९२	५५२०५	६३४३५	७२६१६	८४०९३	१०३४४५	११९७८३	१२८४८६	१३९७७७			
	कुल मूल्य अभिवृद्धि (Gross Value Added), (बाधार्पण मूल्यमा)	१०८३४१५	१२४८४८२	१३८७४८२	१५२४२२१	१७४८७३८	१८९९०८९	१९९३४६०	२३३४४८३	२६२५९९५	२७९०७४४	२९०८२१९			
	उत्पादित वस्तुहरूमा खुद कर	१०९२५८	११८४७२	१३९८६२	१६७७९०	२०४८०२	२३१०६०	२५९६०३	३३५०१०	४१८२३२	४३८८१८	४६८२४४			
	कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादको मूल्यमा)	११९२७७४	१३६६९५४	१५२७३४४	१६९२०११	१९६४५४०	२१३०१५०	२२५३१६३	२६७४९९३	३०४४९२७	३४५८७९३	३९५८०७३			

स्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७।

*आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अनुमान।

अनुसूची १.५: कुल मूल्य अभिवृद्धि (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)

(आधार वर्ष २०४७/४८ को मूल्यमा)

(रु. दश लाखमा)

क्र.सं.	औद्योगिक वर्गीकरण	आर्थिक वर्ष													
		२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
१	कृषि तथा वन	२०२१९६	२१२७७१	२०९३५०	२२३३१०	२२३४४८	२२५७७५	२३५८०६	२४७३११	२५८४७५	२६७५४०	२७९१८८	२९११८८	३०३१८८	३१५१८८
२	मत्स्यपालन	३३२१	३५१६	३७८१	३८८३	४०४४	४२६२	४४८३	४७०४	४९२५	५१४६	५३६७	५५८८	५८०९	६०३०
३	खानी तथा उत्खनन्	२५८५	२६३७	२७७०	२८२५	२९४९	३०७९	३२३३	३३५७	३४८१	३६०५	३७२९	३८५३	३९७७	४१०१
४	उद्योग	४०२९११	४३४४४५	४६५९९३	४९७५९९	५२९१९९	५६०८०५	५९२४११	६२४०१७	६५५६२३	६८७२२९	७१८८३५	७५०४४१	७८२०४७	८१३६५३
५	विद्युत, र्याबिस तथा पानी	१२९८९९	१४३६४९	१५६९८०	१७०३०७	१८३६३९	१९६९७१	२१०३०४	२२३६३६	२३६९६९	२५०३०२	२६३६३५	२७६९६८	२९०३०१	३०३६३४
६	निर्माण	३५४३००	३७९२६६	३९४३०७	४०९२६७	४२४३०८	४३९२६९	४५४३०९	४६९२७०	४८४३०९	४९९२७०	५१४३०९	५२९२७०	५४४३०९	५५९२७०
७	शक तथा खुदा व्यापार	७५२३७७	७८४३०९	८१६२७०	८४८२०१	८८०१३२	९१२०६३	९४४०१४	९७५९६५	१००७९७	१०३९४८	१०७१००	११०२५१	११३४०२	११६५५३
८	होटल तथा रेष्टुरा	९६४६	१०२४४९	११००००	११६००५	१२३९११	१३१८१७	१४०७२३	१४८६२९	१५६५३५	१६४४४१	१७२३४७	१८०२५३	१८८१५९	१९६०६५
९	यातायात, संचार तथा भाडारण	५४६५७७	५७४०४९	६०१६००	६३०११५	६५८६३०	६८७१४६	७१५६६१	७४४२७६	७७२८०१	८०१३१६	८३०८३१	८६०३४६	८९०८६१	९२०३७६
१०	वित्तीय मध्यस्थता	२५३२७७	२६९६३३	२८६०७१	२९८२२५	३१०३८९	३२२५४३	३३४६९७	३४६८५१	३५९००५	३७११५९	३८३३१३	३९५४६७	४०७६२१	४१९७७५
११	रियल इस्टेट, भाडा तथा व्यावसायिक सेवाहरू	४७८१८८	४८८१८८	४९८१८८	५०८१८८	५१८१८८	५२८१८८	५३८१८८	५४८१८८	५५८१८८	५६८१८८	५७८१८८	५८८१८८	५९८१८८	६०८१८८
१२	सांख्यिक प्रशासन र रक्षा	१०४०५५	१०८०५५	११२०५५	११६०५५	१२००५५	१२४०५५	१२८०५५	१३२०५५	१३६०५५	१४००५५	१४४०५५	१४८०५५	१५२०५५	१५६०५५
१३	शिक्षा	३८६३८८	३९७९९९	४०९६१०	४२१२२१	४३२८३२	४४४४४३	४५६०५४	४६७६६५	४७९२७६	४९०८८७	५०२४९८	५१४१०९	५२५७२०	५३७३३१
१४	स्वास्थ्य र सामाजिक कार्य	८५८१	९०१२	९४९१	१००२१	१०५३१	११०४१	११५५१	१२०६१	१२५७१	१३०८१	१३५९१	१४१०१	१४६११	१५१२१
१५	अन्य सामुदायिक, सामाजिक तथा व्यक्तिगत सेवाहरू	२२९६६६	२४५९९९	२६२३३३	२७८६६६	२९५०००	३०१३३३	३१७६६६	३३४०००	३५०३३३	३६६६६६	३८३०००	३९९३३३	४१५६६६	४३२०००
१६	कृषि	२०४५१७	२१४७८८	२२४९५९	२३५१३०	२४५३०१	२५५४७२	२६५६४३	२७५८१४	२८५९८५	२९६१५६	३०६३२७	३१६४९८	३२६६६९	३३६८४०
१७	गृह कृषि	३८४५७०	३९४७४१	४०४९१२	४१५०८३	४२५२५४	४३५४२५	४४५५९६	४५५७६७	४६५९३८	४७६१०९	४८६२८०	४९६४५१	५०६६२२	५१६७९३
१८	कुल मूल्य अभिवृद्धि (अग्रत्यक्ष वित्तीय मध्यस्थता समेत)	५९००८८	६१३३४५	६३६६०२	६६००५९	६८३४१६	७०६७७३	७३०१३०	७५३४८७	७७६८४४	८००२०१	८२३५५८	८४६९१५	८७०२७२	८९३६२९
१९	अग्रत्यक्ष वित्तीय मध्यस्थता	२४३२७७	२५८२२१	२७३१६५	२८८१०९	३०३०५३	३१८००७	३३२९६१	३४७९१५	३६२८६९	३७७८२३	३९२७७७	४०७८३१	४२२७८५	४३७८३९
२०	कुल मूल्य अभिवृद्धि (आधारभूत मूल्यमा)	५६५७५९	५८९१६६	६१३४७७	६३७७७९	६६२०६९	६८६३३३	७०९६६६	७३३०००	७५६३३३	७७९६६६	८०३०००	८२६३३३	८४९६६६	८७३०००
२१	वस्तुहरेमा खुद कर (कर - अनुदान)	५२७७००	५४१६००	५५६४३३	५७१२८३	५८६१३३	६०१०८३	६१६०३३	६३१०८३	६४६०३३	६६१०८३	६७६१३३	६९११८३	७०६२३३	७२१२८३
२२	कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा)	६१८५२९	६३९६९४	६६०२७९	६८१९५४	७०३६३३	७२५३०८	७४६९३३	७६८६०८	७९०२८३	८११९५८	८३३६३३	८५५३०८	८७६९३३	८९८६०८

स्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७।

*आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अनुमान।

अनुसूची १.६: कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (व्यय विधि अनुसार)

(प्रचलित मूल्यमा)

(रु. दश लाखमा)

खर्चको वर्गीकरण	आर्थिक वर्ष										
	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा)	११९२७७४	१३६६४४४	१५२७३४४	१६९४०११	१९६४४४०	२१३०१४०	२२३२१६३	२६७४४९३	३०४४९२७	३४४८७९३	३७६७७४३
अन्तिम उपभोग खर्च	१०४६१८४	११७६०३०	१३४९६३९	१५१६१२९	१७३०३१२	१९३४०४६	२१६४४१९	२४९४४२७	२८४४२०९	३०८२४४८	३०८२४७२
सरकारी उपभोग	११९१८९	१३०९१७	१६४४०७	१६४४०७	२०१६१४	२३२४३२	२५९४३२	२९९८४२	३४४९६२	३९९९९२	४३४९९४
सामुहिक उपभोग	७७४७३	८६०७२	१०९४७०	११२९८७	१४२०४२	१७६३२४	१९९४७८	२४४४९७	२९८०१२	३४३२३७	३७३२३७
व्यक्तिगत उपभोग	४१७१६	४४८४४	५४०००	५४४२०	५४८६३	५४२०८	६७२२४	७४२४४	८४२४०	९४२४०	९४२४०
निजी उपभोग	९१६९६३	१०२२१२६	११६७८६१	१३१८४६१	१४९३३७४	१६६३९६२	१८६३१४७	१९६८८८९	२१३३६७९	२३४६३१४	२५९११७०
खाद्य	५७४९९१	६४०७८६	७४४४४६	८४०४४३	९७६१३२	११००६९४	१२२४२४६	१२८२६७१	१३६७७०७	१४८०१७३	१६४९७४४
गैर-खाद्य	२४११६४	२४६७२२	२८४२८८	३२२६३३	३४६८४४	३८९८६९	४४१७८१	४८९८७१	५४१०४८	६२६८४४	६८४९९६
सेवा	१००८३९	११४६१८	१२८४१८	१४४३७६	१६०३९९	१७२२९९	१८२९४०	१९६३४४	२१४९२४	२३९२८८	२४४९१९
नाफा नकमाउने संस्थाहरु	२०००२	२२९८७	२७३०७	२९१६१	३४०२२	३८४४२	४०६४९	४६४३३	५०४६७	५६२४१	५८९४७
घरपरिवारको वास्तविक अन्तिम उपभोग खर्च	९७८७१२	१०८९९४८	१२४९९६९	१४०३१४२	१५८८२६०	१७४७७२२	१९६९०४१	२०६३६८९	२२४०४९७	२४६०४६४	२७११८३४
कुल नैजी निर्माण	४४६४८९	५१९२८८	५२६८८९	६३२६०१	८०८७४८	८३१९८३	७६३४१६	१२४२१३३	१६४१२६९	१९४६३७१	१८८२२६३
कुल स्थिर नैजी निर्माण	२६४८८८	२९२७४०	३१७८८४	३८२२९७२	४६२०१३	५९४८२३	६४७२९४	८००६९३	१०४१९४७	११४९९३९	१०४९९६६
सरकारी	५३६६४	६३८०६	७१४४४	७४४८६	९४१७९	११०२४४	१६०४०२	१६०४४३	२६१४०७	२३६३६०	२३४३४१
निजी	२११२७३	२२८९२४	२४४६२९	३०७४८६	३६७०३४	४८४४६८	४८६७९२	६७१४०	७९०४४०	९२८४७९	८२४२२४
मौज्ज्यातमा परिवर्तन	१९१६०२	२२६४३८	२०९७०४	२४९६२९	३४६७४४	२३६१६०	११६१२३	४११४४०	५८९३१२	७९१४३२	८२९३९८
वस्तु तथा सेवाहरुको खुद निर्यात	-३१९९००	-३२८३४४	-३४९०८४	-४४३७१९	-४७४४३१	-६३२४८७९	-६७१७७३	-८२२९२७	-१३४८२४१	-१३००१३७	-१२०७३९२
आयात	४३४१९८	४४००४९	४१२९४८	६३४८९९	८००४४२	८८३४४४	८८४१११	११३३३१९	१४०६०६८	१४९९९४४	१४०८२८२
वस्तु	३६६६९३	३८८३७१	४४४६४३	५४७२९४	६९६३७३	७६१७७३	७४६४४८	९७७९४६	१२३०८७०	१३९६६३३	१४३२२६६
सेवा	६७४०६	६१६६७	५४२२४	८७०४४	१०४१७९	१२१६७१	१२२६२३	१४४३७४	१७४१९८	२०३३३२२	१७६३१६
निर्यात	११४२९८	१२१७१४	१४२२६३	१८११८०	२२६०२२	२४४६४४	२१३३३८	२४३९२	२७१२१७	२९९८१९	३०१६९०
वस्तु	६३१७८	६८७०२	८१४१२	८४९९०	१००९६१	१२२७६	७८२७६	७८२७६	९३७४४	११३०१३	१२३२००
सेवा	५११९१	५३०१३	७२४२२	९४१९१	१२२०६१	१४२२८८	१३२४७२	१४२२८४	१७७४७३	१८६८०६	१७८४९०

स्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७।

* लेखाको शेष (residual) को रूपमा प्रस्तुत गरिएको। यसमा statistical discrepancy /error समेत समावेश छ।

*आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अनुमान।

अनुसूची १.७: कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (व्यय विधि अनुसार)

(आधार वर्ष २०५७/५८ को स्थिर मूल्यमा)

(रु. दश लाखमा)

वर्षको वर्गीकरण		आर्थिक वर्ष										
२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७		
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादको मूल्यमा)	६१८५२९	६३९६५४	६७०३७९	७३१७५४	७६९३३६	७९८८३५	८३२६०८	८८८८१७	९४९८८६	९७१२००		
अन्तिम उपभोग खर्च	५५२९७६	५६३१३५	६५८८९४	६९४८८५	७३९८८५	७९८८३१	८३८८३१	८८८८८०	९३८८८०	९८८८८०		
सरकारी उपभोग	५८२२०	६५८५२	७३२४३	७९१९६	८८२८३	९३८८९	९८८८३	१०४८३	१०४८३	११३२००		
सांमुहिक उपभोग	३७८४३	४३२९४	५०८९१	५७७६६	६४०७४	६३७६३	६३७६३	६३७६३	६३७६३	९६७८७		
व्यक्तिगत उपभोग	२०३७७	२२५७७	२२४२९	२३२०९	२३२०९	२०३२६	२१६७६	२१६७६	२१६७६	९६४१४		
निजी उपभोग	४८२९८४	४८५२९४	५०८९१७	५७७६६०	६४०७१७	६३७६३९	६३७६३९	६३७६३९	६३७६३९	७१७४५४		
खाद्य	२७८८९३	२७८८९३	२७८८९३	२७८८९३	२७८८९३	२७८८९३	२७८८९३	२७८८९३	२७८८९३	२७८८९३		
गैर-खाद्य	१४२१९६	१४२१९६	१४२१९६	१४२१९६	१४२१९६	१४२१९६	१४२१९६	१४२१९६	१४२१९६	२०३५४७		
सेवा	६१८९५	६६४३३	८२१६३	८८५११	९३९११	९३९११	९३९११	९३९११	९३९११	१०१७५५		
नाफा नकमाउने संस्थाहरु	११४७३	१२०३६	१२०३७	१२३२८	१२५७८	१२९७७	१३९१०	१४३३३	१४९१९	१५४३९५		
घरपरिवारको वास्तविक अन्तिम उपभोग खर्च	५१४८३३	५१९८३३	६०१७५४	६३९८०१	६९४४५८	७५११०७	८१२३८३	८६४३८३	९२०८७३	९७१२००		
कुल पुँजी निर्माण	२४०९१९	२४१५५४	१८९१७३	२२३७७२३	२८७०७५	३१४०८०	३४७६९३	४०९१९२	४६३०२७	५३०२४७		
कुल स्थिर पुँजी निर्माण	१२७६४७	१२७६४७	११९७६५	१५९४५४	१८७३१०	१९५७६६	१९९०२३	२३५०४३	२७७५७७	३२९१३३१		
सरकारी	२४२०५	२७६२२	२७०१८	२७४४५	३१९२८	३४८०१	३८०३५	४१६५०	४९१६०	५३९१३०		
निजी	१०३४४२	९९१०१	१२७४६	१११९८०	१२३३८२	१२४०७६	१२४४४८	१२५००७	१२५७४४	१२९७४२		
मौज्जातमा परिवर्तन	११३२७३	११४८३१	६९४०८	९४२२८	१२१७६५	१२८३७९	१२४४१९	१२४४१९	१२४८८५	१२९७४२		
वस्तु तथा सेवाहरुको खुद निर्यात	-१७५०६७	-१७५९१८	-१७६६३९	-१८८६३३	-२४२११६	-२८०७४४	-३२९१२४	-३८५२८३	-४९८८२१	-४९८८२१		
आयात	२४७७६२	२४९१५६	२४७६७३	२४७६७३	२४७७१९	२४७७४३	२४७७४३	२४७७४३	२४७७४३	२४७७४३		
वस्तु	२०९२४२	२१६१७३	२१७२७८	२१७२७८	२१७२७८	२१७२७८	२१७२७८	२१७२७८	२१७२७८	२१७२७८		
सेवा	३८५२०	३२३७७	२७७४८	३२४५२	४३८५२	४३८५२	४३८५२	४३८५२	४३८५२	४३८५२		
निर्यात	७९६९५	७९६९५	७९६९५	८००१०	८००१०	८००१०	८००१०	८००१०	८००१०	८००१०		
वस्तु	३८४८९	३८४८९	३८४८९	३८४८९	३८४८९	३८४८९	३८४८९	३८४८९	३८४८९	३८४८९		
सेवा	३४२०६	३४२०६	३४२०६	३४२०६	३४२०६	३४२०६	३४२०६	३४२०६	३४२०६	३४२०६		

स्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७।

* लेखको रूप (residual) को रूपमा प्रस्तुत गरिएको। यसमा statistical discrepancy / error समेत समावेश छ।

*आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अनुमान।

अनुसूची १.८: कुल राष्ट्रिय खर्चयोग्य आम्दानी र बचत

(प्रचलित मूल्यमा)

(रु. दश लाखमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष												
	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*		
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा)	११९२७७४	१३६६९५४	१५२७३४४	१६९४०११	१९६४५४०	२१३०१५०	२२५३१६३	२६७४४९३	३०४४९२७	३४५८७९३	३७६७७४३		
कामदारको तलब	४२८७६३	५०५९४०	६४४५२२	७०४०६०	८००५८६	८६७७२४	९१७८८७	१०५०५७९	११३९७८३	१२४१७५७	१४४६२४९		
खुद कर (उत्पादन र आयातमा दिइएको अनुदान घटाएपछि)	११०२२०	११९१४५	१४०७०३	१७०९००	२०७०९५	२३२५०७	२६१०१२	३३६४६३	४२०४८३	५२९६४८	५६२१३९		
उत्पादनमा लाग्ने खुद कर	८६२	६७३	८४१	१११०	१२९४	१४४७	१४०९	१४५३	१६५१	१८३९	२३१४		
तयारी वस्तुमा लाग्ने खुद कर	१०९३४८	११८४७२	१३९८६२	१६९७९०	२०५८०२	२३१०६०	२५९६०३	३३४०१०	४१८४३२	५२७८१८	५४८८२४		
कुल नाफा / मिश्रित आय	६५३७९१	७४१८६९	७४२११८	८२००५१	९४६८५८	१०२९९१८	१०७४२६४	१२८७४५१	१४८४६१	१६७७३८८	१७४८६४५		
खुद साधन आय	९११७	७५४९	१२२९१	१३०७९	३२७५२	३२४४३	३४००४	३०९९५	२२६१५	३९९८६	४३३११		
कुल राष्ट्रिय आय (GNI)	१२०१८९१	१३७४४०३	१४३९६३५	१७०८०९०	१९९७२९१	२१६४३९२	२२८७१६७	२७०५४८८	३०६७४४२	३४९८७७९	३८१०३४४		
खुद चालु हस्तान्तरण	२८२६४८	३०७८४९	४२२७७२	४९७७०१	६३१४००	७०९९४७	७७८१८७	८४१८०१	८६४६७१	९९४७८५	१००८८४५		
कुल राष्ट्रिय खर्चयोग्य आम्दानी (GNDI)	१४८४४३९	१६८२३६२	१९६२४०७	२२०४७९१	२६२८८९२	२८७४३४९	३०६४३४४	३४५७२८९	३९३२२१३	४४९३४६४	४८१८९३९		
अन्तिम उपभोग खर्च	१०५६१८५	११७६०३०	१३४९५३९	१५१६१२९	१७३०३१२	१९३४०४६	२१६१५१९	२३१४२८७	२५३८४०९	२८०२४५८	३०८४०७२		
कुल गार्हस्थ्य बचत	१३६४८९	१९०९२४	१६७८०५	१७८८८२	२३४२२७	१९६१०३	९१६४४	३४९२०६	५०६४१८	६४६२४५	६८१९७१		
कुल राष्ट्रिय बचत	४२८३४४	५०६३३२	६०२८६८	६८९६६२	८९८४७९	९४०३०२	९०३८३५	१२४२००३	१३९३७०४	१६९१००६	१७३३८६७		
कुल पुँजी निर्माण (लागानी)	४५६४८९	५१९२६८	५२६८८९	६३२६०१	८०८७५८	८३१९८३	७६३४१६	१२४२१३३	१६४१२६९	१९५६३७१	१८८९२६३		
श्रौतको अन्तर (बचत (+) / घाटा (-))	-२८१३४	-१२९३६	७५९७९	५७०६०	८९७२२	१०८३२०	१४०४१९	-१०१३११	-२४७४६५	-२६४३६६	-१४५४९७		

स्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७।

*आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अनुमान।

अनुसूची १.९: समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरू

विवरण	आर्थिक वर्ष											
	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (रु.) (प्रचलित मूल्यमा)	४५३३५	५१४९४	५६८८०	६२२८३	७१२२५	७६२०१	७९५२८	९३१४१	१०४६३०	११७९६८	१२६०१८	
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर (प्रतिशतमा)		१२.५६	१०.२५	९.५०	१२.३६	६.९९	४.३७	१७.१२	१२.३३	१२.०८	७.४६	
प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय (रु.) (प्रचलित मूल्यमा)	४५७८२	५१८७९	५७३३७	६२७४४	७२४१३	७७४२६	८०७२८	९४२२१	१०५४०७	११८६२३	१२७४६६	
प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय वृद्धिदर (प्रतिशतमा)		१३.३२	१०.५२	९.४६	१५.३७	६.९२	४.२६	१६.७१	११.८७	१२.५४	७.४५	
प्रति व्यक्ति कुल खर्चयोग्य राष्ट्रिय आय (रु.) (प्रचलित मूल्यमा)	५६४४९	६३४९९	७३०८२	८१०४१	९४२०८	१०२२३३	१०८१९५	१२३८८६	१३४२५१	१४२२५१	१५१२०६	
प्रति व्यक्ति कुल खर्चयोग्य राष्ट्रिय आय (रु.) (प्रचलित मूल्यमा)	१७११७	१२०९९	१५००९	१००११	१७५४९	७८८८	५.३२	१४.५०	९.०७	१२.७५	५.८१	
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (स्थिर मूल्यमा)	२३४६१	२४१४४	२४९६२	२५६४६	२६२८०	२७३४२	२७१३७	२८९०७	३०५०७	३२२०५	३२४९९	
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	३.३७	२.४८	३.३९	२.७४	४.५८	१.९५	-०.७५	६.७८	५.२८	५.५७	०.९१	
प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय (स्थिर मूल्यमा)	२४१५२	२४६६४	२५५८२	२६३९७	२७३३९	२८४२२	२८२१६	३०१७५	३१८८१	३४४५३	३४४१६	
प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	३.६५	२.१२	३.७२	३.१८	५.८४	१.७३	-०.७३	६.९५	५.६५	८.०७	०.१८	
प्रति व्यक्ति कुल खर्चयोग्य राष्ट्रिय आय (स्थिर मूल्यमा)	२९८३१	३०१८८	३२६०७	३४०८८	३६७७३	३७७४५	३७८१६	३९६७६	४०८६८	४४२४९	४३६५२	
प्रति व्यक्ति कुल खर्चयोग्य राष्ट्रिय आय वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	२.४६	१.२०	८.०१	४.५४	७.८८	२.६४	०.१९	४.९२	३.००	८.२७	-१.३५	
प्रति व्यक्ति आय (अमेरिकी डलर)												
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन	६१०	७१४	७०२	७०८	७२५	७६६	७४८	८७७	१००२	१०३९	१०८५	
प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय	६१४	७१८	७०८	७१४	७३७	७७८	७५९	८८७	१०१०	१०५१	१०९७	
प्रति व्यक्ति कुल खर्चयोग्य राष्ट्रिय आय	७५९	८७९	९०२	९२१	९७०	१०३३	१०१७	११६६	१२९५	१३४०	१३८८	
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रतिशतमा)												
कुल उपभोग खर्च	८८.५५	८६.०३	८९.०१	८९.४५	८८.०८	९०.७९	९४.९३	८६.५७	८३.३७	८१.०३	८१.९०	
कुल गार्हस्थ्य वचत	११.४५	१३.९७	१०.९९	१०.५५	११.९२	९.२१	४.०७	१३.४३	१६.६३	१८.९७	१८.१०	
कुल राष्ट्रिय वचत	३५.०९	३७.०४	३९.४७	४०.६९	४४.७३	४४.१४	४०.११	४६.४४	४८.७७	४८.८९	४६.०३	
वस्तु तथा सेवाको निर्यात	९.५८	८.९०	१०.६९	११.५१	११.६२	११.६२	९.४७	८.९९	८.९१	८.९७	८.०१	
वस्तु तथा सेवाको आयात	३६.४०	३२.९२	३३.५८	३७.४६	४०.७५	४१.५७	४२.२८	४७.४५	४९.८८	४९.८६	४८.०६	
कुल स्थिर पुँजी निर्माण	२२.२१	२१.४१	२०.७७	२२.५९	२३.५२	२३.५२	२३.७३	२३.७३	२३.७३	२३.७३	२३.१४	
श्रुत अन्तर (कुल राष्ट्रिय वचत-कुल लगानी)	-२.३६	-०.९५	४.९७	३.३७	४.५७	५.०९	६.२३	-०.३८	-०.३८	-०.३८	-४.१३	
निप्रेषण (प्रतिशतमा)	१९.४३	१८.५४	२३.५४	२४.६४	२८.९८	२८.९८	२९.५२	२६.००	२४.८०	२४.४२	१९.०१	
निनिमय दर (अमेरिकी डलर : रूपैया)	७४.५४	७२.२७	८१.०२	८८.२१	९८.२१	९९.४९	१०६.३५	१०६.३७	१०६.३७	१०६.३७	१०६.३७	
जनसंख्या (दश लाखमा)	२६.२५	२६.४९	२६.८५	२७.२१	२७.५८	२७.९५	२८.३३	२८.७१	२९.१०	२९.४९	२९.८९	

स्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७।

*आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अनुमान।

अनुसूची १.१०: कुल गार्हस्थ्य उत्पादन, कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर तथा मूल्य सूचकाङ्क (वृहत् औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)

वर्गीकरण	आर्थिक वर्ष											
	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*	
आधारभूत मूल्यमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मूल्यमा) रु. दश लाखमा	१०८३४१५	१२४८४८२	१३८७४८२	१५२५२२१	१७५८७३८	१८९९०८९	१९९३५६०	२३३९४८३	२६२५९५	२९२०९७४	३२०८५१९	
प्रारम्भिक क्षेत्र	४०१६८१	४८५१०५	५१४४४०	५४४०८४	६०५६१३	६३७७६६	६६८४०९	७३८५१६	८०११३८	८५७४६५	९४४०८०	
द्वितीयक क्षेत्र	१६३४५७	१८५८८९	२०७९२३	२२०३२३	२६०७२१	२८०३२०	२८२४६५	३३९७७०	३९१६८७	४४१३६७	४९५४००	
तृतीय क्षेत्र	५५२४३३	६१९१४८	७१५८०३	८०५९९९	९५५८३८	१०५३६१०	११२५७७९	१३६४६२९	१५५२९५३	१७५०६२९	१९४४६७६	
आधारभूत मूल्यमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (स्थिरमूल्यमा) रु. दश लाखमा	५६५७५९	५८७५३४	६१४६३७	६३७७७१	६७४२२७	६९४२६९	६९५६८८	७४९५५०	७९७१४६	८५०९२८	८७०२४५	
प्रारम्भिक क्षेत्र	२०८१०२	२१७४४४	२२७४००	२३००१८	२४०६८१	२४३३७१	२४८८२४	२५६७७२	२६४२२४	२७७७५३	२८४८००	
द्वितीयक क्षेत्र	८८७१०	९२६१३	९५३४२	९७९०९	१०४८८१	१०६१६५	९९२९४	१११५६५	१२२२६५	१३१६६३	१३६०८२	
तृतीय क्षेत्र	२९३२७५	३०३३१९	३१८४२०	३३६७६३	३५७६९४	३७४२५७	३८३०५७	४१४०४१	४४४००२	४७६२७५	४८५७६५	
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वार्षिक वृद्धिदर (आधारभूत मूल्यमा) (प्रतिशतमा)	४.२६	३.८५	४.६१	३.७६	५.७२	२.९७	०.२०	७.७४	६.३५	६.७५	२.२७	
प्रारम्भिक क्षेत्र	२.०१	४.४८	४.६३	१.११	४.६४	१.१२	०.१९	५.३१	२.९०	५.१२	२.५४	
द्वितीयक क्षेत्र	४.०५	४.४०	२.९५	२.६९	६.९२	१.४२	-६.४७	१२.३६	९.५९	७.६९	३.३६	
तृतीय क्षेत्र	५.८३	३.४२	५.०१	५.७३	६.२२	४.६३	२.३५	८.०९	७.२४	७.२७	१.९९	
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको इन्फ्लेस्टिड मूल्य सूचकाङ्क	१८९.५६	२१०.३४	२२४.१३	२३७.७७	२५९.१८	२७२.४१	२८६.११	३१२.२४	३३०.६२	३४४.३०	३६९.३०	
प्रारम्भिक क्षेत्र	१९३.०२	२२३.१२	२२६.१३	२३६.५४	२५१.६२	२६२.०६	२७४.१४	२८७.६२	३०३.२०	३०८.७१	३३१.४९	
द्वितीयक क्षेत्र	१८४.२६	२००.७२	२१७.३५	२३५.३७	२४९.०६	२६४.०४	२८५.४८	३०४.५५	३२०.३६	३३५.२२	३३७.६६	
तृतीय क्षेत्र	१८८.७१	२०४.१२	२२४.७३	२३९.३३	२६७.२२	२८१.५२	२९३.८९	३२६.५९	३४९.७६	३६७.५७	४००.३३	
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संख्या (प्रतिशतमा)												
प्रारम्भिक क्षेत्र	३५.९१	३७.६०	३५.७९	३४.४३	३३.२४	३२.३५	३२.१७	३०.२३	२९.१८	२८.१२	२८.२०	
द्वितीयक क्षेत्र	१४.६१	१४.९१	१४.४२	१४.५८	१४.३१	१४.२२	१३.६४	१३.९१	१४.२७	१४.४७	१३.७२	
तृतीय क्षेत्र	४९.४८	४७.९९	४९.८०	५१.००	५२.४६	५३.४४	५४.१९	५५.८६	५६.५६	५७.४१	५८.०८	

स्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७।

*आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अनुमान।

अनुसूची १.११: कुल गार्हस्थ्य उत्पादन मूल्य सूचकांक (इम्प्लिसिट)

औद्योगिक वर्गीकरण	आर्थिक वर्ष												
	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७		
कृषि तथा वन	१९३.६३	२२४.०१	२२६.५१	२३६.३८	२५१.००	२६१.५१	२७३.८३	२८७.१४	३०२.२६	३०७.५०	३३०.७१		
मत्स्यपालन	१२७.५८	१३८.७८	१५३.९२	१७१.१५	२१२.५६	२१३.८३	२२७.३०	२३५.०३	२६०.१६	२७२.४३	२९५.८६		
खानी तथा उत्खनन्	२२९.२३	२६३.७९	२९४.८४	३३८.७६	३४८.२७	३६७.२७	३७७.०३	३८८.१५	४२७.६६	४३६.५२	४३६.६९		
उद्योग	१७६.०३	१९२.०९	२०९.८४	२२२.६२	२३५.९६	२४७.५३	२७३.५४	२७५.९४	२८६.८८	३०४.७४	३०८.२९		
विद्युत, गैस तथा पानी	११७.३६	११७.९७	११९.२५	१३९.५३	१४०.४२	१४३.८३	१४९.४९	१७९.३४	१७९.३०	१७९.२०	१७८.९६		
निर्माण	२१८.१५	२४०.६९	२६४.८४	२८७.२२	३०३.९१	३२५.७०	३४५.४९	३८१.१९	४०७.५८	४२५.०६	४४४.०४		
योक तथा बुद्रा व्यापार	२१४.०८	२३५.०१	२५०.९५	२७१.४२	२८९.१६	३०१.०३	३११.६०	३१४.५६	३२१.५५	३३२.९१	३४६.१७		
होटल तथा रेस्टुराँ	१७९.८४	२०५.५५	२३०.०५	२५७.५३	२८४.९६	३१६.१६	३४८.५२	३८४.७१	३८४.८१	३८४.९५	३८४.९५		
यातायात, सञ्चार तथा भण्डारण	१७४.३७	१८४.०५	१९६.८४	२१०.३२	२२१.१९	२२०.५४	२१९.३६	२२७.०७	२३०.७२	२४४.३५	२४४.८१		
वित्तीय मध्यस्थता	१८१.९५	१९१.५३	२१६.२१	२३१.८१	२८५.३०	३१९.३१	३४६.७७	३९९.३३	४७७.७५	५०५.२३	५५०.६४		
रियल एस्टेट, भाडा तथा व्यावसायिक क्रियाकलापहरू	१९६.०५	२१७.२८	२४४.७३	२६२.७६	२७८.७१	३०१.८२	३३३.४८	४४१.०३	४८४.८२	५२१.४३	५६७.६४		
सार्वजनिक प्रशासन र रक्षा	२०८.५०	२२९.७८	२७२.६८	२७२.६८	३५६.९२	३८०.४५	३८०.४५	४५९.३४	४५८.०९	४९५.६०	५९२.०१		
शिक्षा	१५८.८७	१७०.२०	१९४.६७	२०५.७४	२४७.०८	२६३.८९	२६९.१६	३०७.२३	३२७.५८	३४६.०१	३९२.४३		
स्वास्थ्य र सामाजिक कार्य	१७९.२५	१८९.६१	२१३.०२	२२२.८१	२६४.७६	२८२.३६	२७९.९४	३२९.२२	३३३.४६	३४७.६४	३९७.१५		
अन्य सामुदायिक, सामाजिक तथा व्यक्तिगत सेवाहरू	१८०.३७	१९०.८५	२११.९९	२११.६५	२५६.०४	२६७.७३	२८३.०३	३१४.०१	३३८.५८	३४७.७९	४१२.४५		
समग्र मूल्य सूचकांक	१८९.५६	२१०.३५	२२४.१३	२३७.७७	२५९.१८	२७२.४१	२८६.११	३१२.२४	३३०.६२	३४४.३०	३६९.३०		

स्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७।

*आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अनुमान।

अनुसूची १.१२: कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)

(प्रचलित मूल्यमा)

(प्रतिघनतमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	आर्थिक वर्ष												
	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७		
कृषि तथा वन	३५.००	३६.६८	३४.८२	३३.४०	३२.१६	३१.२७	३१.०८	२९.१४	२८.०३	२६.९८	२७.०८		
मत्स्यपालन	०.३८	०.३८	०.४०	०.४२	०.४८	०.४७	०.५३	०.५१	०.५४	०.५३	०.५७		
खानी तथा उत्खनन्	०.५३	०.५४	०.५७	०.६१	०.६०	०.६०	०.५६	०.५८	०.६१	०.६१	०.५५		
उद्योग	६.३४	६.२४	६.३४	६.३४	६.२०	६.०३	५.८२	५.४८	५.५३	५.६५	५.०९		
विद्युत, रयाँस तथा पानी	१.३६	१.२४	१.२२	१.३०	१.१७	१.१२	१.०२	१.२५	१.२२	१.२०	१.४१		
निर्माण	६.९१	६.९३	६.८६	६.९३	६.९३	७.०६	६.८०	७.१८	७.५१	७.६२	७.२३		
शोक तथा खुद्रा व्यापार	१४.४०	१३.९०	१३.७९	१४.५४	१४.९०	१४.६९	१४.११	१३.५५	१३.८८	१४.३७	१३.८९		
होटल तथा रेष्टुरी	१.५५	१.६३	१.७६	१.८९	१.९४	२.०५	२.००	१.९५	१.९१	१.८५	१.४१		
यातायात, संचार तथा भण्डारण	८.५२	८.२०	८.५१	८.९०	८.५५	८.३७	८.०६	७.५५	७.१४	७.२२	६.४२		
वित्तीय मध्यस्थता	४.१२	३.८८	४.०७	३.९३	४.३६	४.६४	५.१९	५.५४	६.२७	६.३४	६.६२		
रियल इस्टेट, भाडा तथा व्यावसायिक सेवाहरू	८.३८	८.२३	८.५७	८.८१	८.४०	८.४७	९.२१	१०.९५	११.२७	११.५८	११.८५		
सार्वजनिक प्रशासन र रक्षा	१.९४	१.९२	२.१३	२.०४	२.४३	२.६१	२.५४	२.८४	२.६५	२.७२	३.१७		
शिक्षा	५.४९	५.२५	५.६९	५.७९	६.३३	६.५६	६.८२	७.११	७.०८	७.०८	७.६७		
स्वास्थ्य र सामाजिक कार्य	१.३८	१.३२	१.४२	१.४१	१.५१	१.६७	१.६२	१.७४	१.६७	१.६७	१.८६		
अन्य सामुदायिक, सामाजिक तथा व्यक्तिगत सेवाहरू	३.७०	३.६४	३.८६	३.६७	४.०४	४.३९	४.६५	४.६३	४.६९	४.५८	५.१८		

स्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७।

*आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अनुमान।

अनुसूची १.१३: प्रदेशगत कुल मूल्य अभिवृद्धि (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)

(प्रचलित मूल्यमा)

[illegible]

स्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७।

*आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अनुमान ।

अनुसूची १.१४: प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना

(प्रतिशतमा)

क्र.सं.	वैशेषिक वर्गीकरण	प्रदेश १		प्रदेश २		सगरमाथा		गण्डकी		प्रदेश ५		कर्णाली		सुदूरपश्चिम		कुल गार्हस्थ्य उत्पादन	
		२०७५/७६	२०७६/७७	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७५/७६	२०७६/७७
१	कृषि तथा वन	२१.५३	२१.५०	१९.००	१९.३०	१७.०९	१७.१०	९.५५	९.८०	१७.३१	१७.३०	५.३९	५.३०	९.७३	९.७०	१००	१००
२	मत्स्यपालन	१२.६८	१२.६८	५६.६०	५६.६०	५६.५८	५६.५८	०.६०	०.६०	२२.०३	२२.०३	०.१४	०.१४	२.४७	२.४७	१००	१००
३	खानी तथा उखन	१३.६६	१३.६०	१४.२५	१४.३०	३३.६२	३३.४०	१३.२८	१३.२०	१६.०४	१६.००	३.६०	३.६०	६.५८	६.५०	१००	१००
४	उद्योग	२१.९९	२१.९९	१४.६१	१४.६१	२४.६९	२४.६०	५.३४	५.३४	१६.२६	१६.२६	०.७१	०.७१	५.४०	५.४०	१००	१००
५	विद्युत, प्यास तथा पानी	२२.१२	२२.४६	६.३४	६.३४	३३.८८	३३.८८	२४.८८	२४.८८	८.२१	८.२१	१.७८	१.७८	४.३७	४.३७	१००	१००
६	निर्माण	१८.४१	१८.३४	९.८९	९.८९	२५.८८	२५.८८	१३.४७	१३.४७	१७.४५	१७.४५	५.४९	५.४९	९.१७	९.१७	१००	१००
७	शेक तथा धुम्र व्यापार	१०.४०	१०.३६	१२.२६	१२.३०	५६.५१	५६.५१	५.१७	५.०९	१०.१८	१०.१८	१.७३	१.७३	४.०७	४.०७	१००	१००
८	होटल तथा रेस्टुरेन्ट	१४.८५	१४.८५	४.७९	४.७९	३९.७५	३९.७५	१७.४२	१७.४२	११.८७	११.८७	५.६१	५.६१	५.६०	५.६०	१००	१००
९	सातापास, कचर तथा भण्डारण	१०.६०	१०.६०	१६.४३	१६.४३	४८.७७	४८.७७	७.४१	७.४१	१३.७३	१३.७३	०.७३	०.७३	२.३३	२.३३	१००	१००
१०	वित्तीय मध्यस्थता	९.०७	९.०७	६.४७	६.४८	६३.६०	६३.५१	७.७०	७.४३	९.८९	१०.०४	०.९३	०.८८	२.४१	२.४०	१००	१००
११	रियल एस्टेट, ढाढा तथा व्यावसायिक क्रियाकलापहरू	९.३९	९.३९	६.३१	६.३१	६३.७३	६३.७३	५.८६	५.८६	८.३५	८.३५	२.८९	२.८९	३.४८	३.४८	१००	१००
१२	सार्वजनिक प्रशासन र सेवा	१६.९५	१६.९५	१५.२२	१५.२२	१८.००	१८.००	११.७९	११.७९	१७.१८	१७.१८	१०.२७	१०.२७	१०.५९	१०.५९	१००	१००
१३	शिक्षा	१५.७४	१५.७२	१५.८४	१६.५८	२१.२०	२०.८२	९.६९	९.६९	१७.८०	१७.६९	७.८०	७.६९	११.९२	११.९२	१००	१००
१४	न्याय र सार्वजनिक कार्य	१७.१९	१७.१९	१२.४४	१२.४४	२५.७४	२५.७४	११.४६	११.४६	१६.८०	१६.८०	६.७५	६.७५	९.५२	९.५२	१००	१००
१५	अन्य सामुदायिक, सार्वजनिक तथा व्यक्तिगत क्रियाकलापहरू	१८.९२	१८.९२	१३.४६	१३.४६	१८.४३	१८.४३	१२.४३	१२.४३	१५.२०	१५.२०	८.९४	८.९४	१२.६४	१२.६४	१००	१००
१७	औद्योगिक उत्पादन (आधारभूत)	१६.११	१६.१७	१४.०३	१४.१८	३४.५९	३४.५९	८.९९	८.९९	१४.४०	१४.३९	४.२५	४.२५	७.२१	७.२८	१००	१००
१८	औद्योगिक उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा)	१५.७३	१५.८२	१३.६२	१३.७८	३४.३५	३४.३५	८.९३	८.९३	१४.१८	१४.१८	४.१६	४.२७	७.०२	७.११	१००	१००
२०	कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वित्तर (आधारभूत मूल्यमा)	७.१९	३.३१	७.८४	२.३२	६.१०	१.२३	६.४२	२.६१	६.४९	२.०१	८.१३	३.५५	६.६६	३.९९	६.५५	२.३७
२१	कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वित्तर (उत्पादकको मूल्यमा)	७.४०	३.४१	८.१२	२.२८	६.४०	१.२३	६.६५	२.६८	६.७८	२.००	८.१०	३.५८	६.९०	४.०८	६.९९	२.२८

स्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७

*आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अनुमान ।

अनुसूची १.१५: बृहत औद्योगिक वर्गीकरण अनुसारको प्रेषणत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना

(प्रतिशतमा)

क्र.सं.	औद्योगिक वर्गीकरण	प्रदेश १		प्रदेश २		बागमती		गण्डकी		प्रदेश ५		कर्णाली		लुम्बिनी	
		२०७६/७६	२०७६/७७	२०७६/७६	२०७६/७७	२०७६/७६	२०७६/७७	२०७६/७६	२०७६/७७	२०७६/७६	२०७६/७७	२०७६/७६	२०७६/७७	२०७६/७६	२०७६/७७
१	कृषि तथा वन	३६.७५	३६.६९	३७.३९	३७.६९	१२.७३	१२.९४	३०.०५	२९.६६	३२.८६	३२.९७	३५.३७	३५.१७	३७.४९	३६.६३
२	मन्यपालन	०.४३	०.४५	२.२०	२.३१	०.०९	०.०९	०.०४	०.०४	०.८३	०.८८	०.०२	०.०२	०.१९	०.१९
३	खानी तथा उखाम्	०.५२	०.४७	०.६३	०.५७	०.५६	०.५१	०.८३	०.७५	०.६८	०.६२	०.५३	०.५०	०.५७	०.५१
४	उद्योग	७.६६	७.०५	६.०२	५.३६	५.५७	५.०१	३.३८	३.०६	६.४७	५.८३	०.९८	०.८८	४.३६	४.१७
५	निर्माण, र्यास तथा पानी	१.६८	२.३५	०.५५	०.६२	१.१२	१.१७	३.२८	३.६८	०.७०	०.७७	०.५२	०.७०	०.५६	०.६६
६	निर्माण	८.८८	८.३५	५.५०	५.१८	५.४३	५.१४	११.६६	१०.९९	९.४१	८.८९	१०.१९	९.८४	९.९७	९.६५
७	बिजुत तथा थुम ज्युवर	९.५४	९.०७	१२.८५	१२.२३	२२.२४	२१.९३	८.३२	७.९६	१०.२९	९.८८	६.०६	५.६५	८.३५	७.८०
८	होटल तथा रेस्टुरेन्ट	१.७३	१.३२	०.६४	०.४९	२.०२	१.५६	३.६२	२.७८	१.५४	१.१८	२.५२	१.८८	१.४८	१.१०
९	यातायात, संचार तथा भण्डारण	४.८४	४.२९	८.६५	७.६१	९.७१	८.७५	५.९८	५.३५	६.९७	६.२१	१.२८	१.११	२.४०	२.०९
१०	वित्तीय मन्त्रालय	३.६१	३.७७	२.९९	३.१९	११.१४	११.७५	५.४७	५.५४	४.४२	४.६८	१.४३	१.३९	२.१८	२.२२
११	रिजल डेटेन्. भण्डा तथा व्यावसायिक क्रियाकलापहरू	६.८८	७.०१	५.३३	५.३९	२०.३७	२१.१०	७.५९	७.८१	६.८०	६.९७	८.१४	८.१५	५.७५	५.७५
१२	सर्वजनिक प्रशासन र रक्षा	२.९२	२.३८	३.०२	३.४८	१.२५	१.५९	३.५९	४.१०	३.२९	३.८३	६.८१	७.७५	४.१२	४.६८
१३	शिक्षा	७.०५	७.५९	८.१८	९.१७	४.१४	४.४६	७.६८	८.३२	८.८६	९.५५	१३.४३	१३.९४	१२.०४	१२.७४
१४	स्वास्थ्य र सामाजिक कार्य	१.८२	२.०२	१.५३	१.६९	१.१९	१.३४	२.१५	२.४०	१.९८	२.२०	२.७५	२.९९	२.२७	२.४७
१५	अन्य समुच्चयिक, सामाजिक तथा व्यक्तिगत क्रियाकलापहरू	५.४९	६.१८	४.५०	५.०३	२.३३	२.६७	६.३७	७.३५	४.९०	५.५५	९.९७	११.०३	८.२७	९.१३
	कुल	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००

स्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७।

*आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अनुमान ।

अनुसूची ३.२ : कर राजस्व

रु. करोडमा

राजस्व शिर्षक	वार्षिक बर्ष										
	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७		
१११०० आय, मुनाफा तथा पूँजीगत लाभमा लाग्ने कर	५१३०.३०	६४१८.७७	७४६१.३६	८६१६.५६	११४१३.८०	१४४८४.६१	१५४७९.००	१८८३०.३८	१३१६६.९२		
११११० एकलौटी फर्म तथा व्यक्तिगत आयमा लाग्ने कर	१२९.२८	१४४४.१५	१४४३.४०	२२४४.७८	२९९६.५०	३९८५.४५	४९४०.६९	५४८९.३३	४२३०.४७		
१११२० निकायको आयमा लाग्ने कर	३०४९.४४	३७०६.७२	४४४२.३०	५२०३.३७	७०९६.९०	९२६४.८४	८७४९.६८	१०४८६.८१	६४८४.०५		
१११३० लगानीको आय तथा अन्य आयमा लाग्ने कर	८५१.५८	११५७.८०	१०७५.६६	११५७.४१	१३२०.४०	१७३४.३१	२४७८.६३	२८४४.०५	२४४२.४०		
११२०० पारिश्रमिकमा आधारित कर	१५५.५०	१८८.०६	२४४.९९	२९२.५८	३२६.९८	४१३.६९	५०९.७८	६००.६२	४४२.४६		
११२१० पारिश्रमिकमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कर	१५५.५०	१८८.०६	२४४.९९	२९२.५८	३२६.९८	४१३.६९	५०९.७८	६००.६२	४४२.४६		
११३०० सम्पत्ति कर	३५८.८४	५३४.०२	६६७.११	९३९.९४	१३१४.९४	१८२९.४०	१४३३.२३	१०.९७	०.३२		
११३१० अचल सम्पत्तिमा लाग्ने कर	२.९४	०.३७	२.८५	२.१९	०.५१	१.३५	१.०३	१०.९७	०.३२		
११३४० वित्तीय र पूँजीगत क्रयविक्रयमा लाग्ने कर	३५५.९०	५३३.६४	६६४.२६	९३७.७५	१३१४.४३	१८१५.८१	१९३२.२०	०.००	०.००		
११४०० वस्तु तथा सेवामा आधारित कर	११०५६.१०	१२९२७.०५	१५७७१.८४	१८००२.५२	२०५६६.८७	२७८५६.८९	३४८०४.९४	३९५६४.२८	२६७११.१७		
११४१० मुख्य अभिवृद्धि कर (मू.अ.क.)	७०९३.०४	८३४१.८४	१०११०.४६	११२५२.१८	१२४११.१९	१६१०६.८३	२०६८०.९८	२४०१२.१३	१६६३८.१२		
११४२० अन्तः शुल्क	३००१.६१	३६२३.४७	४४४१.२६	५३५३.८२	६४७७.६४	८४८०.४५	१०२४७.९२	१२१८४.३५	७९७७.९४		
११४४० विशेष सेवामा लाग्ने कर	४९.०२	६५.४३	८७.३५	१०३.१९	१२८.४१	१६१.२०	२०६.४५	१५२.४५	७१.३५		
११४५० पुर्वाधार सेवाको उपयोग तथा सवारी साधनमा लाग्ने कर	९१२.४३	८९६.२१	१०३२२.७७	१२९.३.३३	१६१९.६३	३१०८.३२	३६४९.५९	३२१४.३५	२०८३.७५		
११५०० वैदेशिक व्यापारमा आधारित कर	४३३९.०६	५६९३.१८	६७८.०५	७४८४.१३	८२१५.९१	१०३०४.८८	१२६८६.५४	१४३३१.९०	९३४४.२९		
११५१० आयतमा लाग्ने भन्सार महसुल	४०९०.५९	५४३२.७९	६४१२.५४	७०५२.६७	७७८२.२२	९८४१.०३	१२१६१.४८	१३७००.८६	८९०७.४५		
११५२० भन्सार महसुल -निर्यात	८६.१५	४३.९१	१०६.६५	३१.४६	११.३७	१२.५१	१०.२५	२३.७६	१०.५१		
११५६० वैदेशिक व्यापारमा आधारित अन्य कर	१६२.३२	२१६.४८	२७८.८६	४००.००	४२२.३२	४५२.३३	५१४.८१	६०७.२८	४२६.३३		
११६०० अन्य कर	१३२.३८	१६०.४२	२००.७७	२५९.८४	२७१.१६	४९६.१८	५३५.६६	५२२.२४	१९.३५		
११६१० व्यवसायले भुक्तानी गर्ने	५२.६७	६२.३४	८७.२२	११८.२०	११४.१५	१५९.८५	१६०.५१	३३६.१५	१९.२५		
११६२० व्यवसाय बाहेक अन्यले भुक्तानी गर्ने	७९.७१	९८.१८	११३.५५	१४१.३४	१५७.०१	३३६.३३	३७५.१५	५२२.२४	१९.२५		
कुल जम्मा	२११७२.१८	२५९२१.९९	३१२४४.१३	३५५९५.५७	४२१०९.६६	५४३८६.६५	६५९४९.१५	७३६६०.४०	४९७५४.४०		

स्रोत : महलेखा निम्नक कार्यालय, २०७६।

• कायुस्तम्भको

अनुसूची ३.२.१ : संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला भएको कर राजस्व (बीडफाँट नहुने कर राजस्व)

रु. करोडमा

राजस्व संकेत	राजस्व शीर्षक	आर्थिक वर्ष	फागुनसम्मको	
		२०७५/७६	२०७५/७६	२०७६/७७
१११००	आय, सुनाफा तथा पुँजीगत लाभमा लाग्ने कर	१८८२२.२५	१०१६५.७७	१३१६६.९२
११११०	एकलौटी फर्म तथा व्यक्तिगत आयमा लाग्ने कर	५४८१.३९	३३१२.३९	४२३०.४७
१११२०	निकायको आयमा लाग्ने कर	१०४८६.८१	४८३५.५५	६४८४.०५
१११३०	लगानीको आय तथा अन्य आयमा लाग्ने कर	२८५४.०५	२०१७.८३	२४५२.४०
११२००	पारिश्रमिकमा आधारित कर	६००.६२	३८६.४४	४५२.४६
११२१०	पारिश्रमिकमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कर	६००.६२	३८६.४४	४५२.४६
११२११	पारिश्रमिकमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कर	६००.६२	३८६.४४	४५२.४६
११४००	वस्तु तथा सेवामा आधारित कर	८०५४.६३	५३५४.०३	५१३३.८३
११४१०	मुल्य अभिवृद्धि कर	१५५.२०	१०६.०८	८.५१
	१४४१२ बीडफाँट हुने बह्रिक अन्य स्रोतबाट प्राप्त मु.अ.कर	१५५.२०	१०६.०८	८.५१
११४२०	अन्तः शुल्क	४८१०.०३	३३७३.९२	३०८१.९५
	११४२२ अन्तः शुल्क आयात	४८१०.०३	३३७३.९२	३०८१.९५
११४४०	विशेष सेवामा लाग्ने कर	०.००	०.०००३६६	०.००
	११४४१ वैदेशिक रोजगार सेवा कर	०.००	०.०००३६६	०.००
११४५०	पुर्बाधार सेवाको उपयोग तथा सवारी साधनमा लाग्ने कर	२८८२.७६	१७५६.२०	१८६४.२५
	११४५३ सडक मर्मत तथा सुधार दस्तुर	५४२.९०	३०९.३४	५९३.९३
	११४५४ सडक निर्माण तथा सम्भार दस्तुर	११३४.२६	७०३.१२	४७७.३१
	११४५५ पुर्बाधार कर	१२०४.६०	७४३.७४	७९३.०२
११४६०	स्वास्थ्य जोखिम कर	२०६.६४	११८.८३	१७९.१२
	११४६१ स्वास्थ्य जोखिम कर उत्पादन	२०६.५६	११८.८३	१७४.१५
	११४६२ स्वास्थ्य जोखिम कर आयात	०.०८	०.०१	४.९७
११५००	वैदेशिक व्यापारमा आधारित कर	१४३३१.९०	९६२४.१३	९३४४.२९
११५१०	आयातमा लाग्ने भंसार महसुल	१३७००.८६	९१७०.२२	८९०७.४५
११५२०	भंसार महसुल -निर्यात	२३.७६	१३.७९	१०.५१
११५६०	वैदेशिक व्यापारमा आधारित अन्य कर	६०७.२८	४४०.१२	४२६.३३
११६००	अन्य कर	१२६.६९	१०३.७९	९.७३
११६१०	व्यवसायले भुक्तानी गर्ने	१२६.०४	१०३.३७	९.६२
	११६११ कम्पनी रजिष्ट्रेशन दस्तुर	१२२.२९	१००.२७	९.४०
	११६१२ एजेन्सी रजिष्ट्रेशन दस्तुर	३.७५	३.१०	०.२२
११६२०	व्यवसाय बाहेक अन्यले भुक्तानी गर्ने	०.६५	०.४२	०.११
	११६२२ हातहतियारको इजाजतपत्र दस्तुर	०.६५	०.४२	०.११
कुल जम्मा		४१९३६.१०	२५६३५.१६	२८१०७.२२

स्रोत : महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६।

**अनुसूची ३.२.२ : संधीय सञ्चित कोषमा दाखिला भएको अन्य कर राजस्व
(बाँडफाँट नहुने राजस्व)**

रु. करोडमा

राजस्व संकेत	राजस्व शीर्षक	आर्थिक वर्ष	फागुनसम्मको	
		२०७५/७६	२०७५/७६	२०७६/७७
११३००	सम्पत्ति कर (संघ र प्रदेशतहमा प्रयोग हुने)	०.३४	०.२६	०.३२
११३१०	अचल सम्पत्तिमा लाग्ने कर	०.३४	०.२६	०.३२
	११३११ व्यक्तिगत सम्पत्तिमा लाग्ने वार्षिक कर	०.२०	०.१२	०.३२
	११३१२ संस्थागत सम्पत्तिमा लाग्ने वार्षिक कर	०.१३	०.१३	०.००
११४००	वस्तु तथा सेवामा आधारित कर	२७७.४०	१९७.४४	१११.७३
११४४०	विशेष सेवामा लाग्ने कर	१५२.४५	११६.२७	७१.३५
	११४४२ स्वास्थ्य सेवा कर	४४.५१	३६.९१	२०.८८
	११४४३ शिक्षा सेवा शुल्क-शैक्षिक संस्था	३१.०७	२६.७२	४.२३
	११४४४ शिक्षा सेवा शुल्क- वैदेशिक	७६.८७	५२.६४	४६.२४
११४५०	पूर्वाधार सेवाको उपयोग तथा सवारी साधनमा लाग्ने कर	१२४.९५	८१.१८	४०.३८
	११४५१ सवारी साधन कर (सवारी दर्ता, वार्षिक सवारी कर तथा पटके सवारी कर)	१६.९०	१३.४६	०.६५
	११४५२ पूर्वाधार सेवाको उपयोगमा लाग्ने कर	१०८.०५	६७.७२	३९.७३
११६००	अन्य कर	१.००	०.३८	१.०५
११६१०	व्यवसायले भुक्तानी गर्ने	०.८२	०.३७	१.०५
	११६१४ रेडियो/एफ.एम. सञ्चालन दस्तुर	०.७८	०.३६	०.७१
	११६१५ टेलिभिजन सञ्चालन दस्तुर	०.०४	०.०१	०.३४
११६९०	अन्यकर	०.१८	०.०१	०.००
	११६९१ अन्य कर	०.०९	०.०१	०.००
अन्य (बाँडफाँट भई प्राप्त हुने अन्तःशुल्क/वित्तीय तथा पूँजीगत कारोबारमा लाग्ने कर/स्वास्थ्य जोखिम कर आयात)		०.०९	०.००	०.००
कुल जम्मा		२७८.७३	१९८.०९	११३.११

स्रोत : महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६।

अनुसूची ३.२.३ : संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला भएको अन्य राजस्व*
(संघीय सरकारले प्राप्त नगर्ने राजस्व)

(रु. करोडमा)

राजस्व संकेत	राजस्व शिर्षक	आर्थिक वर्ष	फागुनसम्मको	
		२०७५/७६	२०७५/७६	२०७६/७७
१११००	आय, मुनाफा तथा पूँजीगत लाभमा लाग्ने कर	८.१४	४.३८	०.००
११११०	एकलौटी फर्म तथा व्यक्तिगत आयमा लाग्ने कर	८.१४	४.३८	०.००
	११११४ कृषि आयमा कर (प्रदेश)	८.१४	४.३८	०.००
११३००	सम्पत्ति कर (संघ र प्रदेशतहमा प्रयोग हुने)	१०.६४	९.७२	०.००
११३१०	अचल सम्पत्तिमा लाग्ने कर	८.२६	८.१७	०.००
	११३१३ एकिकृत सम्पत्ति कर (स्थानीय तह)	०.०१	०.०१	०.००
	११३१४ भूमिकर मालपोत (स्थानीय तह)	८.२५	८.१६	०.००
११३२०	खुद सम्पत्तिमा लाग्ने कर (स्थानीय तह)	२.३८	१.५५	०.००
	११३२१ घरवहाल कर (स्थानीय तह)	२.१९	१.४४	०.००
	११३२२ बहाल विटोरी कर (स्थानीय तह)	०.१९	०.११	०.००
११४००	वस्तु तथा सेवामा आधारित कर	०.००	०.००	०.००
११४७०	मनोरञ्जन कर	०.००	०.००४	०.००
	११४७१ सिनेमा/डकुमेन्ट्री (स्थानीय तह)	०.००	०.००	०.००
	११४७२ विज्ञापन कर (स्थानीय तह र प्रदेश)	०.००	०.००४२१	०.००
	११४७३ अन्य मनोरञ्जन कर (स्थानीय तह र प्रदेश)	०.००	०.०००२७	०.००
११६००	अन्य कर	१०५.०९	६९.३६	०.००
११६१०	व्यवसायले भुक्तानी गर्ने	१.१०	०.२१	०.००
	११६१३ व्यवसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर (स्थानीय तह)	१.१०	०.२१	०.००
११६२०	व्यवसाय बाहेक अन्यले भुक्तानी गर्ने	१०३.९९	६९.१४	०.००
	११६२१ चालक अनुमतिपत्र, सवारी दर्ता किताब सम्बन्धी दस्तुर (प्रदेश र स्थानीय तह)	१०३.९९	६९.१४	०.००
११६३०	कृषि तथा पशुजन्य कारोबारमा लाग्ने कर (स्थानीय तह)	०.००	०.००००१६	०.००
	११६३१ कृषि तथा पशुजन्य वस्तुको व्यावसायिक कारोबारमा लाग्ने कर	०.००	०.००००१६	०.००
	११६३२ अखेटोपहारमा लाग्ने कर	०.००	०.००	०.००
	कुल जम्मा	१२३.८६	८३.४६	०.००

स्रोत : महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६।

* नोट: प्रदेश वा स्थानीय वा दुवै तहबाट संकलन हुने कर राजस्व संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला भएको राजस्वलाई अन्य राजस्वको रूपमा उल्लेख गरिएको छ।

अनुसूची ३.२.४ : संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच बाँडफाँट हुने कर राजस्वको विवरण

(रु. करोडमा)

राजस्व संकेत	बाँडफाँट हुने कर राजस्व	आर्थिक वर्ष २०७५/७६				फागुनसम्मको					
		बाँडफाँट भएको राजस्व		स्थानीय तह	कुल संकलित राजस्व	कुल संकलित राजस्व	संघ	प्रदेश	स्थानीय तह		
		संघ	प्रदेश								
३३११	३३१११.मु. अ. क. -उत्पादन संकलन	२०६१.०३	४४१.६५	४४१.६५	२०६३.०८	२०६३.०८	१११५.७७	३०७६.१६	२०७६/७७	२०७६/७७	२०७६/७७
३३११	३३११२.मु. अ. क. -आयात संकलन	१०६४४.१५	२२८०.८९	२२८०.८९	१००६३.५१	१००६३.५१	७३३०.५५	१४३३.३१	१४३३.३१	१४३३.३१	१४३३.३१
३३११	३३११३.मु. अ. क. -अनु. बिक्री र विवरण संकलन	१३८९.१८	२९७६.६८	२९७६.६८	१२०३.५५	१२०३.५५	८४२.४८	१८०.५३	२४४.७५	१८०.५३	२४४.७५
३३११	३३११४.मु. अ. क. -परमर्श तथा ठेका संकलन	१४२४.८०	३०५.३१	३०५.३१	११५१.६८	२१९४.०७	८०६.१८	१७२.७५	३२९.११	१७२.७५	३२९.११
३३११	३३११५.मु. अ. क. -मर्दिन सेवा संकलन	१९४.३९	४१.६५	४१.६५	१६९.९४	१६९.९४	११८.५६	२५.४७	२५.४७	२५.४७	२५.४७
३३११	३३११६.मु. अ. क. -संचार सेवा, विमा, हवाई उडान र अन्य सेवा संकलन	७६०.०१	१६२.८६	१६२.८६	७१९.७८	६८२.२०	५०३.८५	४७७.५४	१०२.३३	१०७.९७	१०२.३३
३३११	३३११७.मु. अ. क. -वेदतावाजट गर्ने संकलन	४७८.४९	७१.६२	७१.६२	२७७.५९	२७७.५९	१९४.३२	२३७.००	४१.६४	४१.६४	४०.७९
३३११०	मुख्य अभिवृद्धि कर बग्मा (बाँडफाँट हुने)	१६८०८.८०	३६०१.६७	३६०१.६७	१५१५९.५८	१६६३८.१२	१०६११.७०	११६४६.६८	२२७३.४४	२४५५.७२	२४५५.७२
३३१३	३३१३१-सृष्टिकृत्य पत्रार्थ - संकलन	१०६७.३१	२२८.७१	२२८.७१	९६९.१२	१३३१.४९	६७२.७९	९४४.१७	१९६.७२	१४४.१७	१९६.७२
३३१३	३३१३२-मदिरा - संकलन	१७६३.३५	३७७.८६	३७७.८६	१४६२.१४	१४७२.१८	१०२३.४०	१०३०.५२	२१९.३२	२२०.८३	२२०.८३
३३१३	३३१३३-विद्युत - संकलन	१४६२.१२	३१३.३१	३१३.३१	१२७६.५६	१२५५.७८	८९३.४९	८७९.०५	१९१.४८	१८८.३७	१९१.४८
३३१३	३३१३४-अन्य औद्योगिक उत्पादन - संकलन	८६९.९५	१८६.४२	१८६.४२	७४८.६४	८५६.५५	५२४.०५	५९९.५९	११२.३०	११२.३०	११२.३०
३३१३०	अन्तःशुल्क (बाँडफाँट हुने)	५१६२.३२	११०६.३०	११०६.३०	४४४८.४६	४८३५.९९	३९१३.४२	३४२७.१९	६६७.२७	६६७.२७	७३४.४०
३३१४०	अन्य कर	१३४.२८	०.००	०.००	१३४.२८	२१५३५.११	१३७५.६३	२९४१.२१	३२३०.१२	२९४१.२१	३२३०.१२
३३१४०	बग्मा (३३११०-३३१३०)	२२१०५.८०	४७७९.६६	४७७९.६६	१९६०८.०४	२१५३५.११	१३७५.६३	२९४१.२१	३२३०.१२	२९४१.२१	३२३०.१२

स्रोत: मन्त्रालय नियन्त्रक कार्यालय, २०७६।

अनुसूची ३.३ : गौहकर राजस्व

रु. करोडमा

राजस्व शिर्षक	आर्थिक वर्ष										फाइनलमको	
	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
समानिवाट प्राप्त आय	१७६५.२४	१७६०.८४	२०६७.५२	२२७०.८७	२६१५.८९	२७२०.३७	३३०४.५५	४५६२.०९	५८५९.६२	२०५०.८८	२०२८.९०	
१४११० व्याज	१७५.०२	५२.७९	१६५.५५	१९३.००	३११.०१	२२०.७८	३५३.७८	१७१८.०३	३३.१४	१७२.१७	२०४.७७	
१४१२० लाभांश	९४२.९७	१०८४.३७	१२९९.२१	१३७३.१७	१४९८.३१	१५१५.८८	१७४२.९६	२०४१.१९	९७४.२३	१०८८.२०	१२९८.४५	
१४१५० भाडा र रोयल्टी	६४७.२५	६२३.६९	६०२.७५	७०४.७०	८०६.५७	९८३.७१	१२०७.९१	७८२.२१	८५१.२५	५८.१७	६९.९८	
१४१७० अन्य स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी								७१४.६६	७३२.०३		४४७.६९	
१४२०० वस्तु तथा विक्रीबाट प्राप्त रकम	६९१.३२	११२४.७०	११६४.५३	१२२३.०६	१३८४.६८	१४६३.५४	१७१७.५६	२४६२.६४	१९८५.५६	१६२४.४०	२०६१.५८	
१४२१० वस्तु तथा विक्रीबाट प्राप्त रकम	४६०.४४	५३७.४१	६२९.७९	७२९.५२	८३८.६८	८५७.२३	९००.७०	११८७.९२	५५७.३३	७४३.०२	७८४.१५	
१४२२० प्रशासनिक सेवा शुल्क	२३०.८८	५८७.२९	५३४.७४	४४३.५४	५४६.००	६०६.३१	८१६.७६	१२७३.०३	६२८.२३	८८४.१७	१२०९.५६	
१४२४०-५० दस्तुर								१.६८		०.३१	६८.१७	
१४३०० दण्ड जरिवाना र जफत	३१.५६	३३.८२	४५.२८	१२५.५३	७८.८९	७४.५७	९७.३४	२९०.३४	४६.३०	८४.५८	१५४.३४	
१४३१० दण्ड/जरिवाना र जफत	३१.५६	३३.८२	४५.२८	१२५.५३	७८.८९	७४.५७	९७.३४	२९०.३४	४६.३०	८४.५८	१५४.३४	
१४४०० अनुदान बाहेक स्वेच्छिक हस्तान्तरण	०.०८	०.५१	०.२४	०.५०	०.३०	०.०९	०.११	०.०७	०.०६	०.०५	०.१६	
१४४१० अनुदान बाहेक स्वेच्छिक हस्तान्तरण	०.०८	०.५१	०.२४	०.५०	०.३०	०.०९	०.११	०.०७	०.०६	०.०५	०.१६	
१४५०० विविध राजस्व	७७६.९२	७६०.७०	११७०.३९	१३११.२१	२००६.७४	१२७२.७८	१६०३.०४	१२४३.०७	१२२५.०९	४४३.९८	४३१.२८	
१४५१० प्रशासनिक शुल्क - भ्रमण तथा पर्यटन	५४८.१९	६७६.५२	१०५२.७९	१२४३.५८	१२१४.७७	७४५.६३	७७०.००	०.०२	४७५.६२	-	२३०.२६	
१४५२० अन्य राजस्व	२२८.०१	८३.२३	८७.०६	१२७.३३	७९१.५६	५२५.९९	८३२.६९	१२४२.५५	७४९.२७	४४३.५५	२००.५७	
१४५३० पुर्जीगत राजस्व	०.७२	१.०९	०.५४	०.४०	०.४१	१.१६	०.३५	०.४०	०.२०	०.३३	०.४६	
कुल बन्धमा (रोयल्टी बाहेक)	३२६५.१२	३६८०.६२	४४१७.९५	४९९१.०७	६०८६.५०	५५३१.३४	६७२२.४०	८५५८.२०	४३१६.६३	४२०७.५९	४६७६.५८	
३३१५० बाँडफाँट हुने रोयल्टी												
रोँकर (रोयल्टी समेत)												
संघीय सरकारले प्राप्त गरेको रोयल्टी												
संघीय सरकारको रोँकर राजस्व												
मोत : महालेखा नियन्त्रक कार्यालय।												

अनुसूची ३.४ : चालु खर्चको सेवा तथा कार्यगत विवरण

रु. करोडमा

विवरण	वार्षिक बर्ष										फागुनसम्मको			
	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२
०१ सामान्य सार्वजनिक सेवा	४४४५.०४	६४४२.३६	६२६८.४४	९७७८.४८	९४१६.१६	१३०४२.२४	३३६०३.११	४१११४.८७	२०९३१.९२	२३०८८.११	२३४६३.९८	२३४७०.३९	२३४७०.३९	२३४७०.३९
०१.१ कार्यकारी र विज्ञानिको नियुक्त, विनिय र वैयक्तिक मामिला	२६६७.१७	३७४०.७१	३७४०.७१	६११८.२८	४१११.८३	४०९७.४३	४०९७.४३	४०९७.४३	३३३१.४८	३३३१.४८	३३३१.४८	३३३१.४८	३३३१.४८	३३३१.४८
०१.२ खाद्य आर्थिक सहता		०.००	०.००	०.००	०.००	०.०२	०.०२	०.०४	०.०१	०.०१	०.०१	०.०१	०.०१	०.०१
०१.३ सामान्य सेवा	१७४६.९१	१६२.४४	१८८.०६	१२१९.४८	१३४१.९६	२३४४.३३	१७४६.९८	१४४६.९८	११४६.९८	११४६.९८	११४६.९८	११४६.९८	११४६.९८	११४६.९८
०१.४ सामान्य आगारसु सेवा	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.०१	०.०१	०.३०	०.३०	०.३०	०.३०	०.३०	०.३०	०.३०
०१.५ सामान्य अग्रजबान तथा विकास सेवा	०.००	०.००	०.००	१.६६	१.०१	०.३८	०.३८	०.३८	०.३८	०.३८	०.३८	०.३८	०.३८	०.३८
०१.६ सामान्य सेवा	३७१६	३८४२	३८४२	३७३३.४४	४१६२.४४	४१६२.४४	४१६२.४४	४१६२.४४	४१६२.४४	४१६२.४४	४१६२.४४	४१६२.४४	४१६२.४४	४१६२.४४
०१.७ सार्वजनिक ऋण कारोबार	१२३३.००	१०७३.३४	८६७.२७	६२२.९०	४३६.२२	६७६.०२	१२३३.००	१२३३.००	१२३३.००	१२३३.००	१२३३.००	१२३३.००	१२३३.००	१२३३.००
०१.८ विनिय तहका सरकारहरु बीच हुने सामान्य प्रकृतिको हस्तान्तरण	१२४३.१०	१०३२.२७	१४४१.३३	१६४३.१०	१९०६.४८	३३४१.०४	३३४१.०४	३३४१.०४	३३४१.०४	३३४१.०४	३३४१.०४	३३४१.०४	३३४१.०४	३३४१.०४
०२ रक्षा	२०७७.९८	१२४२.९९	२४७७.८२	२८०७.३१	२९१४.४४	३४४२.१४	३४४२.१४	३४४२.१४	३४४२.१४	३४४२.१४	३४४२.१४	३४४२.१४	३४४२.१४	३४४२.१४
०२.१ सैनिक सुरक्षा	२०७७.९९	१८४६.७२	२४७७.४९	२८०६.८९	२९१४.३६	३४४२.१४	३४४२.१४	३४४२.१४	३४४२.१४	३४४२.१४	३४४२.१४	३४४२.१४	३४४२.१४	३४४२.१४
०२.२ नाविक सुरक्षा	०.००	०.००	०.००	०.००	१.०४	०.७४	१.०४	०.७४	०.७४	०.७४	०.७४	०.७४	०.७४	०.७४
०२.३ रक्षा - अन्य वार्षिक नभएको	०.००	०.४६	०.३३	०.४३	०.०६	०.२७	०.१४	०.१४	०.१४	०.१४	०.१४	०.१४	०.१४	०.१४
०३ सार्वजनिक शान्ति सुरक्षा	३६०५.४३	३४८३.२०	३९८४.४१	३००४.२०	३०३३.२४	४१६६.२४	४७७०.२७	३९३६.०४	३९३६.०४	३९३६.०४	३९३६.०४	३९३६.०४	३९३६.०४	३९३६.०४
०३.१ प्रहरी सेवा	२१६७.४२	१९६९.४४	२१७३.१७	२२२१.८७	२२१७.६१	२४३३.२९	२४३३.२९	२४३३.२९	२४३३.२९	२४३३.२९	२४३३.२९	२४३३.२९	२४३३.२९	२४३३.२९
०३.२ अग्नी नियन्त्रण सेवा	०.४१	०.४४	०.४३	१.१४	०.६६	०.९०	१.१२	१.०९	१.०९	१.०९	१.०९	१.०९	१.०९	१.०९
०३.३ न्यायालय	१७४९.३३	१८०७.३२	२६६.२४	३१६.८६	३२९.६७	४८६.६४	४८६.६४	४८६.६४	४८६.६४	४८६.६४	४८६.६४	४८६.६४	४८६.६४	४८६.६४
०३.४ कारागार	६४२.७	६९.७०	८२.७९	१०४.३६	१००.२९	११२.९२	११२.९२	११२.९२	११२.९२	११२.९२	११२.९२	११२.९२	११२.९२	११२.९२
०३.६ सार्वजनिक शान्ति सुरक्षा - अन्य वार्षिक नभएको	१२००.४९	१२६२.३९	४६२.६९	३६०.०७	२८४.०१	१०८९.४९	१३०.४३	३१२.२४	२२०.१७	१८७.८४	१८७.८४	१८७.८४	१८७.८४	१८७.८४
०४ आर्थिक मामिला	३४७३.६८	३४९६.४९	४०६८.०८	४२६०.४९	६७४६.५०	१०२९९.६४	१४००३.८८	१०६९९.७४	६८९६.६८	६८९६.६८	६८९६.६८	६८९६.६८	६८९६.६८	६८९६.६८
०४.१ सामान्य आर्थिक, व्यापारिक र श्रम	६७०.४२	७२१.१७	८१४.७६	८१४.७६	८१४.७६	४४६१.९४	४४६१.९४	४४६१.९४	४४६१.९४	४४६१.९४	४४६१.९४	४४६१.९४	४४६१.९४	४४६१.९४
०४.२ कृषि, वन, मत्पशुपालन तथा शिकार	१६०४.४१	१७१८.३८	२४४९.९१	२८७०.६६	३०१३.८९	३७३३.०४	३७३३.०४	३७३३.०४	३७३३.०४	३७३३.०४	३७३३.०४	३७३३.०४	३७३३.०४	३७३३.०४
०४.३ इन्धन तथा उर्जा	१७१.७४	१७४.३२	२३४.२७	४११.६४	४१८.४०	४८०.६४	४८०.६४	४८०.६४	४८०.६४	४८०.६४	४८०.६४	४८०.६४	४८०.६४	४८०.६४
०४.४ खाती, उन्वयन तथा निर्माण	४.१६	४.१९	६.१९	६.३४	७.०३	१४.९८	१४.९८	१४.९८	१४.९८	१४.९८	१४.९८	१४.९८	१४.९८	१४.९८
०४.५ कानून	६२३.६२	४८०.०४	८१०.७४	४७०.७४	४७०.७४	४७०.७४	४७०.७४	४७०.७४	४७०.७४	४७०.७४	४७०.७४	४७०.७४	४७०.७४	४७०.७४
०४.६ संचार	२६७.१६	२२१.४४	३१४.७६	३४४.३४	३४०.८९	३४१.००	३४१.००	३४१.००	३४१.००	३४१.००	३४१.००	३४१.००	३४१.००	३४१.००
०४.७ अन्य उपभोग	९१.४०	१२१.४६	१२१.७४	१२१.७४	१२१.७४	१२१.७४	१२१.७४	१२१.७४	१२१.७४	१२१.७४	१२१.७४	१२१.७४	१२१.७४	१२१.७४
०४.८ अनुदान तथा विकास - आर्थिक मामिला	३७६.२	३२२.०८	४०.४४	१३७.१९	१३७.१९	१३७.१९	१३७.१९	१३७.१९	१३७.१९	१३७.१९	१३७.१९	१३७.१९	१३७.१९	१३७.१९
०४.९ आर्थिक मामिला - अन्य वार्षिक नभएको	१.९३	१.४४	३.१३	४.९६	४.९६	६.४८	६.४८	६.४८	६.४८	६.४८	६.४८	६.४८	६.४८	६.४८

विवरण	वार्षिक बर्ष										फाइनलसम्को		
	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	
०५ सतारण सेवा	४६.५१	२९.१६	११२.१४	२८१.४८	२४६.७१	२४६.४१	२४६.४१	२४६.४१	२४६.४१	२४६.४१	१११.७९	७६.१७	
०५.१ फोहोर सेवा व्यवस्थापन	०.४४	१.४६	३.७१	४.५०	२४.४८	२४.४८	२४.४८	२४.४८	२४.४८	२४.४८	०.२२	०.००	
०५.२ इल व्यवस्थापन	०.३२	१.२३	१.२३	४.३३	१०.०१	१०.०१	१०.०१	१०.०१	१०.०१	१०.०१	१.६२	१.९९	
०५.५ अनुसन्धान तथा विकास पारिवार्य सेवा	०.००	०.००	०.००	०.००	१.१५	१.१५	१.१५	१.१५	१.१५	१.१५	०.००	०.००	
०५.६ अनुसन्धान तथा विकास पारिवार्य सेवा	४४.६२	१३.६६	१३.६६	२७.२८	२७.२८	२७.२८	२७.२८	२७.२८	२७.२८	२७.२८	१११.४१	७३.२२	
०६ अन्न तथा सार्वजनिक सुविधा	२३३.४१	२३०.५४	६०४.६४	२३८.१४	४१२.४०	४१२.४०	४१२.४०	४१२.४०	४१२.४०	४१२.४०	३२२.७१	३१२.७१	
०६.१ आवास विकास	२४४.४१	१६.३९	११०.६८	९८.४२	११२.४०	११२.४०	११२.४०	११२.४०	११२.४०	११२.४०	१११.४१	१११.४१	
०६.२ आवास विकास	६.२१	१०.४२	२४.२२	२४.२२	११२.४०	११२.४०	११२.४०	११२.४०	११२.४०	११२.४०	०.००	०.००	
०६.३ आवास तथा सार्वजनिक सुविधा - अन्य उल्लेख नभएको	३०.८२	३०.३२	२८.०२	८.०९	७.६२	८.१३	८.१३	८.१३	८.१३	८.१३	२०.०४	२०.०४	
०७ स्वास्थ्य	११५.४४	१८१.८३	२३३.२०	३०३.३६	३११.३६	३११.३६	३११.३६	३११.३६	३११.३६	३११.३६	१११.४०	१११.४०	
०७.१ आरोग्य उपचार, उपकरण तथा औजार	४९.९२	४९.९२	१४.४०	१४.४०	१४.४०	१४.४०	१४.४०	१४.४०	१४.४०	१४.४०	४३.२२	४३.२२	
०७.२ चिकित्सा सेवा	२६६.३२	२४१.४४	१८९.९२	१८९.९२	१८९.९२	१८९.९२	१८९.९२	१८९.९२	१८९.९२	१८९.९२	१११.४०	१११.४०	
०७.३ अन्तर्गत सेवा	६३३.८८	६३३.८८	६३३.८८	६३३.८८	६३३.८८	६३३.८८	६३३.८८	६३३.८८	६३३.८८	६३३.८८	१११.४०	१११.४०	
०७.४ सामाजिक स्वास्थ्य सेवा	८४.२२	७७.८१	१०७.६४	११५.४३	११५.४३	११५.४३	११५.४३	११५.४३	११५.४३	११५.४३	१११.४०	१११.४०	
०७.५ अनुसन्धान सेवा	१११.२१	१०८.३४	२२८.३६	२२८.३६	२२८.३६	२२८.३६	२२८.३६	२२८.३६	२२८.३६	२२८.३६	१११.४०	१११.४०	
०७.६ स्वास्थ्य - अन्य बिक्रि नभएको	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१११.४०	१११.४०	
०८ परिवहन, सार्वजनिक तथा अन्य	१८६.४२	२२४.४१	३६०.६४	२९८.७१	३४१.७७	३४१.७७	३४१.७७	३४१.७७	३४१.७७	३४१.७७	३४१.७७	३४१.७७	
०८.१ परिवहन तथा सार्वजनिक सेवा	८५.६१	१४२.२४	१४२.२४	१४२.२४	१४२.२४	१४२.२४	१४२.२४	१४२.२४	१४२.२४	१४२.२४	१४२.२४	१४२.२४	
०८.२ सार्वजनिक सेवा	८५.६१	१४२.२४	१४२.२४	१४२.२४	१४२.२४	१४२.२४	१४२.२४	१४२.२४	१४२.२४	१४२.२४	१४२.२४	१४२.२४	
०८.३ परिवहन तथा सार्वजनिक सेवा	१११.२१	१०८.३४	२२८.३६	२२८.३६	२२८.३६	२२८.३६	२२८.३६	२२८.३६	२२८.३६	२२८.३६	१११.४०	१११.४०	
०९ शिक्षा	६११.४२	६२२.०७	७७९.९३	७७९.९३	७७९.९३	७७९.९३	७७९.९३	७७९.९३	७७९.९३	७७९.९३	७७९.९३	७७९.९३	
०९.१ पूर्व प्राथमिक शिक्षा	२०८.४६	२०८.४६	२०८.४६	२०८.४६	२०८.४६	२०८.४६	२०८.४६	२०८.४६	२०८.४६	२०८.४६	२०८.४६	२०८.४६	
०९.२ माध्यमिक शिक्षा	१०३.६९	१०३.६९	१०३.६९	१०३.६९	१०३.६९	१०३.६९	१०३.६९	१०३.६९	१०३.६९	१०३.६९	१०३.६९	१०३.६९	
०९.५ तस्मा बिक्रि नभएको शिक्षा (अनौपचारिक शिक्षा)	१९६.०७	१९६.०७	१९६.०७	१९६.०७	१९६.०७	१९६.०७	१९६.०७	१९६.०७	१९६.०७	१९६.०७	१९६.०७	१९६.०७	
०९.६ शिक्षाको लागि सहायक सेवाहरू	१०८.८९	१०८.८९	१०८.८९	१०८.८९	१०८.८९	१०८.८९	१०८.८९	१०८.८९	१०८.८९	१०८.८९	१०८.८९	१०८.८९	
०९.७ शिक्षा अनुसन्धान विकास	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	
०९.८ शिक्षा अन्य बिक्रि नभएको	९.९२	२८.४४	२८.४४	२८.४४	२८.४४	२८.४४	२८.४४	२८.४४	२८.४४	२८.४४	२८.४४	२८.४४	
१० सामाजिक सुविधा	१०३.४०	११४.४०	१२२.७७	१३०.७७	१३०.७७	१३०.७७	१३०.७७	१३०.७७	१३०.७७	१३०.७७	१३०.७७	१३०.७७	
१०.१ परिवार र शिशु कल्याण	७३.४४	१४.४४	३३.८१	७३.४४	७३.४४	७३.४४	७३.४४	७३.४४	७३.४४	७३.४४	७३.४४	७३.४४	
१०.५ स्वास्थ्य	३०.७७	१०६.८१	१०६.८१	१०६.८१	१०६.८१	१०६.८१	१०६.८१	१०६.८१	१०६.८१	१०६.८१	१०६.८१	१०६.८१	
१०.७ सामाजिक अभावहरू	८९.६२	१०६.८१	१०६.८१	१०६.८१	१०६.८१	१०६.८१	१०६.८१	१०६.८१	१०६.८१	१०६.८१	१०६.८१	१०६.८१	
१०.८ सामाजिक सुविधा - अनुसन्धान तथा विकास	१०७.५१	२६.३१	६.५०	५.६८	५.६८	५.६८	५.६८	५.६८	५.६८	५.६८	५.६८	५.६८	
१०.९ सामाजिक सुविधा - अन्य बिक्रि नभएको	२९.८९	७१.०६	१५.९९	१५.९९	१५.९९	१५.९९	१५.९९	१५.९९	१५.९९	१५.९९	१५.९९	१५.९९	
जम्मा	२२३४६.००	२४४४४.५४	३०३४३.१७	३२४४०.७६	३४१९९.७१	३४१९९.७१	३४१९९.७१	३४१९९.७१	३४१९९.७१	३४१९९.७१	३४१९९.७१	३४१९९.७१	

अनुसूची ३.५ : पूँजीगत खर्चको सेवा तथा कार्यागत विवरण

रु. करोडमा

विवरण	आर्थिक वर्ष											क्राणसम्भको	
	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९		
०१. सामान्य सार्वजनिक सेवा	१२५.४४	२०९.६३	१५१.६६	३१३.०७	४००.७९	४९३.८०	५९१.००	१०७४.६०	१६२.२०	१४०.६५	२७०.६६		
०१.१ कार्यकारी र विचारिकाको निकाय, निवास र वैयक्तिक मामिला	८४.४०	१६९.३२	११७.५६	१४०.३०	२२२.३४	२९२.८८	३४४.६६	८२७.०३	९४.४७	१०१.९२	६३.४०		
०१.२ बाह्य आर्थिक सहायता	०.००	०.००	०.००	०.३६	०.००	७.०३	४२.६९	०.७३	१३.६५	३२.२४	०.४४		
०१.३ सामान्य सेवा	१८.९१	९.४३	११.५३	८५.९७	७३.३६	१६०.४६	१०२.९१	१६८.५९	३१.९७	३५.२४	९०.४०		
०१.४ सामान्य आधारभूत सेवा	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.१३	१.३४	१.३८	०.९५	०.०८	२१.०८		
०१.५ सामान्य अनुसन्धान तथा विकास सेवा	०.००	०.००	०.३८	०.०१	०.०४	०.०४	०.००	५.०७	०.००	०.००	२.८८		
०१.६ सामान्य सेवा	२२.०३	३०.६९	२२.३८	५५.४०	५८.८५	७५.७९	४८.४१	६.८४	४०.४६	१.५८	९१.४४		
०१.७ सार्वजनिक क्षण कारोबार							०.००	०.९५	०.००	०.००	०.०२		
०१.८ विभिन्न तहको सरकारहरु बीच हुने सामान्य प्रकृतिको हस्तान्तरण	०.१०	०.०९	०.०१	३१.३९	३९.४५	३७.४१	०.००	०.००	०.६१	०.००	०.००		
०२ रक्षा	१८७.७७	२४२.२३	४२६.३६	४५३.३८	४१८.५९	७५८.४०	९८०.१५	१२०८.९२	५९०.३८	४९५.६७	४०५.४३		
०२.१ सैनिक सुरक्षा	१७४.४२	२३०.४०	४२०.४८	४५१.९४	४०८.५१	७४५.२५	९७५.८२	११९९.६८	५८९.१८	४९५.१७	४०५.३७		
०२.२ रक्षा - अन्यत्र वित्तिय नभएको	१३.३५	११.८४	५.७९	१.४४	७.९१	९.२०	८.१५	६.९९	०.८१	०.३२	१.०३		
०३ सार्वजनिक शान्ति सुरक्षा	३१९.०४	२९३.०९	५११.३२	३४२.७०	४४६.२३	४३२.९१	६९१.८५	८२२.४५	२१४.७६	१६२.९१	२५०.३२		
०३.१ प्रहरी सेवा	१३९.१५	११९.६०	२२६.०८	१४३.८५	१३७.३५	१८२.६५	२९०.३३	५८८.१३	९५.३२	९४.४७	१३९.३०		
०३.२ अनर्न नियन्त्रण सेवा	०.०२	०.००	०.०३	०.०२	०.०२	०.०३	०.०४	०.०४	०.०४	०.००	०.०२		
०३.३ न्यायालय	४४.८४	४०.३९	८१.३९	५८.३३	९७.३६	१२०.६१	१२९.४४	८८.८२	४७.३४	३६.१९	३८.८३		
०३.४ कारागार	१२.१२	८.९१	११.८६	१३.४४	११.४०	१८.४८	४३.१९	२६.८७	१९.८४	९.८६	११.४९		
०३.६ सार्वजनिक शान्ति सुरक्षा - अन्यत्र वित्तिय नभएको	१२२.९०	१२४.३९	१९२.०५	१७६.४५	१९९.७२	२११.१३	१८८.७५	११८.५८	४२.२३	२२.४०	६०.८८		
०४ आर्थिक मामिला	३९८७.९२	३६२९.१०	४४४९.२२	५८७७.४२	८६४३.२७	१४६१४.४०	१९२८२.४५	१६४०७.७०	६५४९.९०	६७५.३८	६४०२.१७		
०४.१ सामान्य आर्थिक, व्यापारिक र क्रम	३०.६७	२५.६२	४३.४०	१८७.६१	४८०.१०	१४०३.६५	२४७३.३५	३७०२.१६	८७८.६९	१६१.३३	१३७८.३३		
०४.२ कृषि, वन, मत्स्यपालन तथा शिकार	१०४६.२२	११६७.०१	१४४६.३७	१७७५.१४	२४२१.२५	३६१०.४३	१६७६.९२	११३२.३२	४६९.८९	६२९.७७	३०१.५४		
०४.३ इन्धन तथा उर्जा	१८.२३	२२.४४	६४.८६	८१.४४	५८.४३	६०५.९९	२०५४.९२	१०६०.०३	१०२०.६६	७७१.७२	३०१.५४		
०४.४ खानी, उत्पादन तथा निर्यात	०.८३	१४८.०२	१३६.८६	१८०.४८	२३१.८५	२७८.३६	२३४.३१	२७०.९४	७२.१६	८१.९९	१२७.६३		
०४.५ यातायात	२१८४.७६	२१७९.४९	३५२४.८५	४४०३.२५	४४०३.२५	८२२३.१७	१०५४९.०७	९३१६.४८	३२४३.३६	३६७६.०८	३९३४.८०		
०४.६ संचार	२५४.७६	२८.६२	२७.७३	३५.६६	६९.६२	६९.६२	८९.०७	१०४.१४	१३.८२	२७.८७	५१.४७		
०४.७ अन्य उद्योगहरु	७०.४१	५३.६७	९९.४०	७८.३१	१२५.२७	१२५.२७	२१९.१८	२५.३८	७३.८६	६७.००	७४.४०		
०४.८ अनुसन्धान तथा विकास - आर्थिक मामिला	०.०३	३६.४४	११.८०	८.५१	७६.५७	११.९३	२९.२३	१७.८०	३.७८	८.५९	२.८८		
०४.९ आर्थिक मामिला - अन्यत्र वित्तिय नभएको	१.०२	०.२९	१.३८	०.४५	०.६८	२.२४	१.९७	२.८५	१.२६	०.२२	१.६१		

अनुसूची ३.६ : ऋणको सौवा भुक्तानी, संस्थानहरुमा ऋण तथा शेयर लगानी

रु. करोडमा

खर्च शीर्षक नं.	विवरण	आर्थिक वर्ष										फाइनलमाको	
		२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
३११११७	संस्थात्मक ऋण लगानी	१२०६.३७	९३७.८०	१३४९.७७२	२८३३.९०	२४८१.६६	२८९१.०९	१९१९.४७	३९४२.७०	२१९३.२३	३४२.४८	२०७५/७६	२०७६/७७
३१२११७	संस्थात्मक शेयर लगानी	१२०९.३८	४३४.६४	९४१.२२७	८४२.४०	११९९.४०	१६८७.४७	४४६०.८९	४८४४.७७	८७४.४०	२१७३.३३	२०७६/७७	२०७७/७८
३१२२१७	वैदेशिक शेयर लगानी	०.००	३४४.४३	३.८७४	१९८.६४	७०.६८	२८३.३१	१६.८२	२४.००	२८.९९	१६.८२	२०७७/७८	२०७८/७९
	जम्मा	२४१५.७५	१८२७.९८	२२९४.८७	३८८४.९४	३७४१.७४	४८६१.८७	६३९७.३८	९८१२.४७	२४३९.९४	१३०८.२२	२०७८/७९	२०७९/८०
३२११११०	वैदेशिक ऋणको सौवा भुक्तानी	१३४३.२४	१४१९.०१	१६७२.४६	१७०४.१८	१७७९.४१	२२७०.३२	१८४८.९२	२००३.८९	९२२.२४	९०९.०१	२०७९/८०	२०८०/८१
३२२१११०	आन्तरिक ऋणको सौवा भुक्तानी	६६२.६८	२०९४.०१	२४१४.२४	४७४३.००	४०३३.४९	३८४६.१४	३७०८.४६	३४३१.३१	७४७.३१	१४२४.००	२०८०/८१	२०८१/८२
	जम्मा	२०१५.९३	३५१३.०२	४०८६.७०	६४४७.१८	६८१३.००	६१२६.४६	५५५७.३८	५४३५.२०	१६७९.४५	२४३४.०१	२०८१/८२	२०८२/८३

स्रोत : महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७६।

अनुसूची ३.७: स्वीकृत वैदेशिक सहायता रकम (स्रोत अनुसार)

रु. करोड़मा

शीर्षक	आर्थिक वर्ष											कामुलसम्पन्नको	
	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७४/७५	२०७६/७७
१. द्विपक्षीय	२७१९.६५	३६९०.००	३१८२.००	५२९१.३०	३८५१.९९	५५२७.२०	१७८३६.९०	९१०६.९०	१४६१९.२४	७०३८.७०	२६८०.७०	५३१३.५१	१२४४.२०
अनुदान	२३६४.५०	३६९०.००	२४८२.००	३१४६.००	२३३०.९९	४८६८.५०	८०३४.००	४६३१.२०	९४९०.५०	७०३८.७०	२६८०.७०	५३१३.५१	१३४४.४९
ऋण	३५४.१५	०.००	७००.००	२१४५.३०	१५२१.००	६५८.७०	९८०२.९०	४४७५.७०	५१२८.७४	०.००	०.००	०.००	३३३.००
२. बहुपक्षीय	२०७७.८८	५४७०.९०	७४२७.६७	४४२६.५७	७६६३.६९	७८१७.२०	४०४४.०३	१०४४.९७	१०४०५.२२	१११६१.१०	१११४४.९०	९७७४.४६	९३४०.४२
अनुदान	१४४४.०८	३३४५.७८	३९९१.३८	२६८७.६८	३०४९.११	२२२२.३०	११२६.३१	३२२९.१७	२७७०.८८	१४४१.७०	६६२.२०	९४१.००	२७४.७५
ऋण	१३३.८०	२६२५.१२	३४३६.२९	१८३८.८९	४६०४.५८	४६०४.५८	३६१७.७२	७१९४.८०	७८१८८.१४	११०८९.४०	१०४८२.७१	९३६८.४०	८९४५.७७
३. त्रयमा	४७९७.५२	९६६०.९०	१०६०९.६७	९८१७.८७	११५१५.६८	१३३४४.५०	२२४८१.९३	११५५९.८७	३५०२४.५६	२०१९९.८०	१३८२४.६०	१५०८७.९७	१०९२८.०१
अनुदान	४३०९.५७	७०२४.७८	६४७३.३८	५८३३.६८	५३९०.१०	७३९१.८०	११६०.३१	७९२०.३७	१७६७.५८	८४४०.४०	३३४४.९०	६२४४.५१	१६१९.२४
ऋण	४८७.९५	२६३६.१२	४१३६.२९	३९८४.१९	६१२४.५८	७९५०.४०	११२२१.६२	११६३९.५०	१५२४६.८८	११७०९.४०	१०४८२.७१	९३६८.४०	९३०८.७७

स्रोत : अर्थ मन्त्रालय, २०७६।

अनुसूची ३.८ : वैदेशिक सहायता उपयोग (स्रोत अनुसार)

रु. करोडमा

सि.नं.	आर्थिक वर्ष											कामुलसम्पन्नको	
	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*	२०७४/७५	२०७६/७७
१. द्विपक्षीय	२९९०.१५	२४८५.०४	२२७७.०२	१८३७.६६	२२२४.३२	२१९५.३२	२०९०.५६	१६४६.००	३०७९.४३	२३८३.८३	२३४८.८४	५३१३.५१	१२४४.२०
अनुदान	१८३४.०९	२१७३.८०	२०२४.०८	१६७८.३४	२०७१.८३	१८२२.५४	१७७०.३२	१०४६.१२	२०३०.४४	५४१.९०	३७५.०२	५३१३.५१	१३४४.४९
ऋण	४४४.०६	४११.२४	२४२.९४	१४९.३१	२४२.६९	३२७.७७	३२०.१४	६०९.८८	१०४८.९९	१८३१.९३	१९७३.८२	५३१३.५१	१३४४.४९
२. बहुपक्षीय	२६८६.७९	३२१४.७३	१९८०.५७	२११८.९६	३०७९.७४	३३९०.८८	४४४४.२८	७४८८.५५	९४७४.५१	९१११.९०	३६४४.००	५३१३.५१	१३४४.४९
अनुदान	२०१९.४१	२४१८.४१	११९७.७०	११७९.४६	१६०३.९१	१३७१.५६	१५४१.५९	२१५६.२१	१५४४.८०	१५८३.७५	५४९.०७	५३१३.५१	१३४४.४९
ऋण	६६७.२८	७९६.३२	७८२.८७	९३९.४९	१४७५.८३	२००८.५२	२९२२.६९	५२९२.३४	७९२८.७०	७६०८.१५	३१०४.९३	५३१३.५१	१३४४.४९
३. अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अनुदान	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ऋण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
तम्मा	५६७६.९४	५७९९.७७	५१८९.६१	४७९९.९२	६०२०.५६	६९०८.१६	७४७७.२३	११८८१.१५	१३१५५.१४	१४७२७.१२	६००२.८४	५३१३.५१	१३४४.४९
अनुदान	३८४४.६०	४५२२.२१	४०८१.०३	३५२२.९८	४२८२.५८	४२८२.५८	३५२२.६९	४०८१.९३	४०८१.९३	४०८१.९३	४०८१.९३	५३१३.५१	१३४४.४९
ऋण	१८३२.३४	१२७७.५६	११०८.५९	११७७.६३	१७९९.८८	२६२५.५८	३९५४.५४	७८०९.२२	७८०९.२२	७८०९.२२	७८०९.२२	५३१३.५१	१३४४.४९

स्रोत: महारिखा निम्न-क कामुलसम्पन्न, २०७६।

अनुसूची ३.९ : वैदेशिक अनुदानको सेवा तथा कार्यगत उपयोग विवरण (रु. करोडमा)

शीर्षक	आर्थिक वर्ष												फाइनलमन्को			
	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८३/८४
०१ सामान्य सार्वजनिक सेवा	५८९.४५	३००.९४	३६०.३७	३९७.६७	३९६.९०	३६३.७१	१५०.८५	७७६.१४	२३९.३९	८८.३८	७८४.७४	८८.३८	१६०.३१	३२.००	३८.९९	२३९.६७
०१.१ कार्यकारी र निष्ठाधिकारको तिकाय, वित्तिय र वैदेशिक मामिला	३६०.२८	२७९.१२	३०४.०७	२७४.१९	२५७.१०	२७३.२०	११३.६३	२९.८३	३२.००	७८.३८	७८४.७४	८८.३८	१६०.३१	३२.००	३८.९९	२३९.६७
०१.२ बहुय अर्थिक सहायता	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०१.३ सामान्य सेवा	१४.१७	२१.७४	१८.६७	५१.३७	६०.६३	९०.२५	३७.३१	९२.२४	०.७६	१३.९४	१३.९४	०.७६	०.००	०.००	०.००	१०.४४
०१.४ सामान्य अनुसन्धान तथा विकास सेवा	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४.११	०.००	०.००	०.००	०.००	१.४९	०.००	०.००	०.००
०१.६ सामान्य सेवा - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२४.७६	०.००	०.००	०.००	०.००	३८.३३	०.००	०.००	०.००
०१.८ वित्तिय तहका सरकारहरु बीच हुने सामान्य प्रकृतिको हस्तान्तरण	१९५.००	०.०७	३७.६३	१११.१२	०.४६	०.४६	०.००	६२५.४९	०.००	०.००	०.००	०.००	१२१.३३	१८३.८१	०.००	०.००
०२ रक्षा	०.००	०.००	१९.२२	१७.४६	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०२.२ नागरिक सुरक्षा	०.००	०.००	१९.२२	१७.४६	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०३ सार्वजनिक शान्ति सुरक्षा	२६०.९९	२३०.२४	२०९.८२	१३०.२९	२८.४०	२७.२४	५१.८६	३३.४४	०.००	०.००	६.६७	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०३.२ न्यायपालिका	३.०४	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०३.६ सार्वजनिक शान्ति सुरक्षा - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	२५७.९५	२३०.२४	२०९.८२	१३०.२९	२८.४०	२७.२४	५१.८६	३३.४४	०.००	०.००	६.६७	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०४ आर्थिक मामिला	११४०.११	१०७३.१६	१४४२.०४	१६७०.२०	१४२२.७४	२१२८.७०	२७७४.३१	९०४.७१	१४९३.०४	१४९३.०४	१४९३.०४	१४९३.०४	४८५.७०	३४१.१६	४४५.४९	४४५.४९
०४.१ सामान्य आर्थिक, व्यापारिक र भ्रम	२७०.११	२४४.४६	१८३.१२	३७६.४८	३४४.४३	७४४.४३	१८९.१९	१४४.१९	१४९३.०४	१४९३.०४	१४९३.०४	१४९३.०४	४८५.७०	३४१.१६	४४५.४९	४४५.४९
०४.२ कुपे, बन् , मन्त्र्यपालन तथा विकास	२४८.२९	२७०.४६	४८१.८१	४४७.७८	४२८.३९	४२४.३९	३७३.३२	१६४.४९	१८२.३७	१८२.३७	१८२.३७	१८२.३७	२१.७१	३०.११	३०.११	३०.११
०४.३ इन्धन तथा उर्जा	१८०.२०	२१४.७९	३१२.४९	२९४.४९	१६८.८०	२०६.८२	१८४.७९	२२०.७०	१६.६०	१६.६०	१६.६०	१६.६०	३८.७३	९९.२०	९९.२०	९९.२०
०४.४ खानी , उत्पादन तथा निर्माण	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०४.५ सान्धान	४४१.५१	३२९.१९	५४३.०३	५४९.२२	४४७.४३	४८३.८५	२८८.८३	२८९.८३	११.७७	११.७७	११.७७	११.७७	११.७७	११.७७	११.७७	११.७७
०४.६ सैन्य	०.००	०.००	०.७९	९.३४	२.०७	०.४८	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०४.७ अन्य उद्योगहरु	०.००	०.००	०.००	१४.४६	०.००	४४.६९	०.००	४४.६९	४२.३१	४२.३१	४२.३१	४२.३१	४२.३१	४२.३१	४२.३१	४२.३१
०४.८ अनुसन्धान तथा विकास - आर्थिक मामिला	०.००	३.१७	१०.८१	८.४२	३१.४३	१२.०३	२७.८६	१४.४७	३.९४	३.९४	३.९४	३.९४	३.९४	३.९४	३.९४	३.९४
०४.९ आर्थिक मामिला - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	६.४३	०.००	०.००	०.००	०.००	१.१७	१.१७	१.१७	१.१७

शीर्षक	वार्षिक वर्ष										फाइनलसम्मको		
	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
०५ बातावरण संरक्षण													
०५.१ फोहोर सेवा व्यवस्थापन	४.०५	१.८३	४६.६२	९४.७४	१७९.५१	१२७.७४	१५३.७४	१५४.९६	५८.३३	२३.०४	०.००	६३.८९	१२९.१३
०५.२ इल व्यवस्थापन	०.००	०.००	०.९८	४.२५	३८.५७	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०५.४ बौतिक विविधता र भू-संरक्षण	०.०२	०.७४	२.८१	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०५.५ अनुसन्धान तथा विकास पर्यावरण संरक्षण													
०६ आवास तथा सांस्कृतिक सुविधा													
०६.१ आवास विकास	४.०३	१.०९	४८.८३	९०.४९	१४०.९४	११३.८३	१०७.४७	१५५.९६	३४.९३	१९.३३	१९.३३	४०.६०	३८.२२
०६.२ सामुदायिक विकास	१०.४८	८.८९	१६.०१	१५.२३	१५.७२	१५.७२	२९.४०	३७.४८	४९.३७	१२.३७	२०.१२	१२.३७	१२.३७
०६.३ खानेपानी	१०२.४०	६१.९९	१३८.४८	११०.००	८८.८९	११३.४५	१२६.७०	२५.९१	४३.५५	४३.५५	४३.५५	१६.९९	१६.९९
०६.६ आवास तथा सामुदायिक सुविधा - अन्यत्र उल्लेख नभएको	१७८.४०	१३४.२३	६३.३७	४९.५	४९.५	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०७ स्वास्थ्य													
०७.१ औषधी उपबन्धन,उपकरण तथा औजार	४५.१३	२५.९०	४६.०९	३२.४८	२.८०	१८.०२	२१.६९	१३.८७	१७.४१	१७.४१	१७.४१	१७.४१	१७.४१
०७.२ चिकित्सा सेवा	१४५.४८	१४८.०१	१०८.१५	९२.२०	३२०.७३	२२१.३३	११७.६२	१६०.७७	१५.९६	४८.६२	४८.६२	२०.६२	२०.६२
०७.३ अस्पताल सेवा	३६.१४	४२.०५	२४.२७	२२.४४	१७.९३	३९.८६	२६.४०	६७.४४	२.९४	१०.४५	१०.४५	८.८१	८.८१
०७.४ सार्वजनिक स्वास्थ्य सेवा	३०१.६०	३२५.०२	२९०.१४	२२९.४९	१४६.४६	४९१.४५	११४.६०	४४.४८	३८.४६	३८.४६	३८.४६	३८.४६	३८.४६
०७.५ अनुसन्धान सेवा	३१.६८	१७.२९	२४.०७	२६.८३	६.८६	१४.८१	१३.२४	३.७६	२.३२	२.३२	२.३२	१.७७	१.७७
०८ मनोरंजन,संस्कृति तथा धर्म													
०८.१ मनोरंजनात्मक र खेाकुद सेवाहरु	१.२४	४.४५	१२.३७	११.४८	४.३२	६.८३	०.०२	०.००	०.०२	०.०२	०.०२	०.००	०.००
०८.२ भवन तथा प्रकाशन सेवा	०.९९	४.४३	११.९५	१०.९५	४.९६	६.४८	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०९ शिक्षा													
०९.१ पूर्व प्राथमिक र प्राथमिक शिक्षा	४.६४	३३.४६	१८.४१	२६.४६	२७.७४	३१४.११	२९२.६०	४६.९९	१०४.९५	३५.७८	१६.४५	१६.४५	१६.४५
०९.५ तहमा बौद्धिक नहुने शिक्षा (अनौपचारिक शिक्षा)	१११९.४५	९४७.८३	९८७.४३	८३४.३९	१०८८.४०	३४७.३७	२५७.२२	४३.९६	१०१.९०	३४.३२	३४.३२	०.९९	०.९९
०९.६ शिक्षाको लागि सहायक सेवाहरु	८८.८८	१२६.२३	२१०.९१	१२.४१	२५.१७	१.७३	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०९.८ शिक्षा अन्यत्र बौद्धिक नभएको	११.२२	२९.६५	८२.४८	१६.००	८.४७	७.२०	१०.४३	१.६२	०.६५	०.६५	०.६५	०.६५	०.६५
१० समाजिक सुरक्षा													
१०.४ परिवार र शिशु स्वास्थ्य	०.००	०.०५	२२.९८	६०.४०	१७.११	४४.६०	१४.४९	६.४६	६.०७	६.०७	६.०७	६.०७	६.०७
१०.७ सामाजिक सम्मानसिद्धी	०.००	०.००	१.३५	२.३२	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
१०.९ सामाजिक सुरक्षा - अन्यत्र बौद्धिक नभएको	०.००	०.००	१.२०	६.०८	२६.४७	३९.१८	१४.४९	६.४६	४.३८	४.३८	४.३८	४.३८	४.३८
जम्मा	४०८१.०३	३४२२.९८	४२२०.४८	३८२२.४८	३४४४.४०	४०८१.१३	३९३१.८७	२२८२.८७	१९९१.३०	७४४.०१	७४४.०१	१२४.०९	१२४.०९

स्रोत : म्यालेखा निम्नन्वय कार्यालय

वार्षिक वर्ष २०७४/७५ र २०७५/७६ को खर्च तर्फ सोही भुक्तानी रकम समवेत गरिएको छ।

अनुसूची ३.११ : छुद वैशिक अण

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	वर्गिक	आर्थिक वर्ष										कमपुसमाको			
		२०६३/६४	२०६४/६५	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७
१	कृषिलेखे बसिमाको ढोकी	२३२९६.८६	२१६६२.८६	२४९९६.४४	२४७०४.०४	२४६२४.७३	२४९४४.१८	३०९२८.७१	३३३४४.१४	३४६८१.९१	३४३२६.१८	३८८७६.८८	४१३१७.३१	४२४३४.१२	४९४२८.६२
२	बसिमा दराको घरकोले घर/घर भाडो	०.००	२२९३२.००	२२९३२.००	२२९३२.००	२२९३२.००	२२९३२.००	२२९३२.००	२२९३२.००	२२९३२.००	२२९३२.००	२२९३२.००	२२९३२.००	२२९३२.००	२२९३२.००
३	यो वर्ष खास भाडो	११८४.६८	८४७३९	७७६.४६	७२४.४०	१३८४.६२	१४७०.०८	१४७०.०८	१४७०.०८	१४७०.०८	१४७०.०८	१४७०.०८	१४७०.०८	१४७०.०८	१४७०.०८
४	यो वर्ष लेखि लिडो	७४३.८८	७८६.९४	१०१२.०३	१०७४.३०	१२११.८१	१३४३.२४	१४९१.०१	१६७२.४६	१७७४.१८	१७७४.१८	१८२०.३२	१८७३.८९	१९२२.१४	१९२२.१४
५	यो वर्ष खास लिडो	२०४.४७	२१४.४३	२३७.३७	२४४.८१	२२२.१९	२८३.०८	३००.३२	३३८.४२	३७३.६१	३७३.६१	३८६.३४	४१०.४१	४१०.४१	४१०.४१
६	कुल निर ढोकी अण	२१६३२.८६	२४९९६.४४	२४७०४.०४	२४६२४.७३	२४९४४.३८	३०९२८.७१	३३३४४.१४	३३३४४.१४	३४६८१.९१	३४३२६.१८	३८८७६.८८	४१३१७.३१	४२४३४.१२	४९४२८.६२
अण															
१	कृषिलेखे बसिमाको ढोकी	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
२	यो वर्ष खास भाडो	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
३	यो वर्ष लेखि लिडो	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
४	यो वर्ष खास लिडो	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
५	कुल निर ढोकी अण	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
अण															
१	कृषिलेखे बसिमाको ढोकी	२१२३२.०९	२१६६२.८६	२४९९६.४४	२४७०४.०४	२४६२४.७३	२४९४४.१८	३०९२८.७१	३३३४४.१४	३४६८१.९१	३४३२६.१८	३८८७६.८८	४१३१७.३१	४२४३४.१२	४९४२८.६२
२	बसिमा दराको घरकोले घर/घर भाडो		३२६३२.००	२९४३१.१	१७३०.८१	६७७.४०	४७४६.६९	२१७६.४०	८९६.९८	१९४२.३१	१९४२.३१	१९४२.३१	२१००.८२	२१००.८२	२१००.८२
३	यो वर्ष खास भाडो	११८४.६८	८४७३९	७७६.४६	७२४.४०	१३८४.६२	१४७०.०८	१४७०.०८	१४७०.०८	१४७०.०८	१४७०.०८	१४७०.०८	१४७०.०८	१४७०.०८	१४७०.०८
४	यो वर्ष लेखि लिडो	७४३.८८	७८६.९४	१०१२.०३	१०७४.३०	१२११.८१	१३४३.२४	१४९१.०१	१६७२.४६	१७७४.१८	१७७४.१८	१८२०.३२	१८७३.८९	१९२२.१४	१९२२.१४
५	यो वर्ष खास लिडो	२०४.४७	२१४.४३	२३७.३७	२४४.८१	२२२.१९	२८३.०८	३००.३२	३३८.४२	३७३.६१	३७३.६१	३८६.३४	४१०.४१	४१०.४१	४१०.४१
कुल निर ढोकी अण		२१६६२.८६	२४९९६.४४	२४७०४.०४	२४६२४.७३	२४९४४.३८	३०९२८.७१	३३३४४.१४	३३३४४.१४	३४६८१.९१	३४३२६.१८	३८८७६.८८	४१३१७.३१	४२४३४.१२	४९४२८.६२

खत : मालिका निम्नक कालिख ।

नोट : विवरण बसिमा दराको घरकोले गर्दा प्रत्येक आर्थिक वर्षको निर ढोकी अण एकमात्र घरक पर्न सक्छ ।

अनुसूची ३.१२ : खुद आन्तरिक ऋण निष्काशन (रु. करोडमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष										फागुनसम्मको	
	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७५/७६	२०७५/७७	२०७६/७७		
कुल निष्काशन	१९०४.३	१९९८.३	४२४२.३	८७७७.५	८८३३.८	१४४७५.१	९६३८.२	०.०	०.०	०.४२		
ट्रेजरी विल	१९००.०	१०००.०	१०००.०	२०४०.०	३३००.०	७१९५.९	२६४३.५	०.०	०.०	०.०		
विकास ऋणपत्र	०.०	९००.०	३०००.०	६२००.०	५५००.०	७२००.०	६९९४.७	०.०	०.०	०.०		
राष्ट्रिय वचतपत्र	०.०	९०.७	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०		
नागरिक वचतपत्र	०.०	०.०	२३३.९	५००.०	२८.६	७५.१	०.०	०.०	०.०	०.०		
वैदेशिक रोजगार वचतपत्र	४.३	७.६	८.४	२७.५	५.२	४.१	०.०	०.०	०.०	०.४२		
कुल भुक्तानी	२११६.१	२५१६.७	४७४५.५	५०४०.२	३८७८.५	३७५६.३	३४३१.३	७५७.३	१२९२.५	१२९२.५		
ट्रेजरी विल	१४१५.६	१०००.०	२६६१.०	२४२९.९	३८६५.०	३७५२.०	२४४९.०	०.०	०.०	१०५२.५०		
विकास ऋणपत्र	५९०.९	१३४०.०	२००४.१	१०१७.०	०.०	०.०	८५०.०	६३०.०	२४०.००	२४०.००		
राष्ट्रिय वचतपत्र	०.०	०.०	०.०	१५६८.०	०.०	०.०	९०.७	०.०	०.०	०.०		
नागरिक वचतपत्र	९३.९	१६६.७	८०.०	२५.०	१२.७	०.०	३४.०२	३४.०२	३४.०२	०.०		
वैदेशिक रोजगार वचतपत्र	०.०	०.०	०.४	०.३	०.९	४.३	७.६	२.६	२.६	०.०		
विशेष ऋणपत्र	१५.८	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०		
खुद निष्काशन	-२११.९	-५१८.४	-५०३.२	३७३७.२	४९५५.३	१०७१८.८	६२०६.९	-७५७.३	-१२९२.१	-१२९२.१		
ट्रेजरी विल	४८४.४	०.०	-१६६१.०	-३७९.९	-५६५.०	३४४३.९	१९४.५	०.०	०.०	-१०५२.५		
विकास ऋणपत्र	-५९०.९	-४४०.०	९९५.९	५१८३.०	५५००.०	७२००.०	६१४४.७	-६३०.०	-२४०.०	-२४०.०		
राष्ट्रिय वचतपत्र	०.०	९०.७	०.०	-१५६८.०	०.०	०.०	-९०.७	-९०.७	-९०.७	०.०		
नागरिक वचतपत्र	-९३.९	-१६६.७	१५३.९	४७५.०	१५.९	७५.१	-३४.०	-३४.०	-३४.०	०.०		
वैदेशिक रोजगार वचतपत्र	४.३	७.६	८.०	२७.१	४.३	-०.२	-७.६	-७.६	-२.६	०.४		
विशेष ऋणपत्र	-१५.८	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०		

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

नेपाल राष्ट्र बैंकको तथ्यांक प्रयोग गरिएकोले मले,निका, को तथ्यांकसँग फरक पर्न सक्नेछ।

अनुसूची ३.१३ : सरकारी ऋणपत्रहरू र ट्रेजरी बिलहरूको स्वाभित्तको विवरण

रु. करोडमा

विवरण	मासिक रकम										कुलस्वामित्वको		
	२०६३/६४	२०६४/६५	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६
१. ट्रेजरी बिल													
क. नेपाल राष्ट्र बैंक	१३०६.८८	१७७७.९०	२२४७.८६	२७७७.७७	२२७७.८९	२४७७.२९	१३६८.८८	२७७७.८६	१७७७.८८	१६०६.९९	३०७७.७७	१८६६.७९	१६३३.७९
ख. वित्तिय क्षेत्रहरू	४८९१.१४	६४९६.६३	६१०४.४८	६८९१.९४	९०७७.९३	१०७७.९३	११३३६.०३	११३३६.०३	१०७७.९३	७४७७.८७	१२४७.८७	१०७७.८७	११३३७.९१
ग. अन्य	२०६.४०	२४८.७७	२९१.१७	३४४.६८	४७०.०७	४७०.०७	१०७.८९	१०७.८९	११६.८८	२०७.७७	४७७.८७	४७७.८७	२९०.८९
जम्मा	७४४४.४२	८४७३.३०	८६४१.५१	१०७७.३७	१३१६.९१	१३१६.९१	१३६४.८१	१३६४.८१	११८८.८१	११६०.४१	११०७.९३	१४७७.८७	१३६६.७९
२. वित्तिय क्षेत्रहरू													
क. नेपाल राष्ट्र बैंक	१४१.८६	२९.६४	३०.९३	३०.९१	३४.८२	३८.३०	३१.४२	०.००	०.००	०.००	८९४.२०	४४३८.३४	४४३८.३४
ख. वित्तिय क्षेत्रहरू	६२८.०३	७०१.६७	१०७३.९७	१४०६.८७	१३३६.२६	१६७८.०६	२४७८.८७	२७७८.८६	३४६३.३९	७९०६.३४	१२३४.८३०	१४७७.८७	२२८९.०२
ग. वित्तिय क्षेत्रहरू	४६३.६४	६९०.८१	७८४.३४	८९८.२९	१३३६.२६	१६०६.१४	१३३६.२६	६७७.३९	७१०.६७	१४६०.८४	१६१६.६९	१४७७.८७	१६३३.७९
घ. वित्तिय क्षेत्रहरू	४०४.६४	४९६.४४	६३६.४२	६४३.९१	६४३.९१	७८९.६८	६९६.९८	७१६.०९	८३६.८६	१३९०.००	१४३३.९४	२०४३	३२.०
ङ. सरकारी व्यावसायिक संस्थाहरू	१.३४	९.१०	०.००	१८८.३३	१८८.३३	२४०.३८	२३८.१३	७६१.३८	४३६.१७	०.००	०.००	०.००	०.००
च. वित्तिय क्षेत्रहरू	३४.३४	२९८.८८	०.००	४६६.८८	२६३.९६	२६३.९६	१८४.७४	१४०.६१	४७७.९१	९६.७८	९६.७८	४७७.९१	३२०.६३
छ. वित्तिय क्षेत्रहरू	४९.४४	१०.७४	४६.८६	०.००	९.६६	९.६६	१.४७	०.३१	०.३१	०.३१	०.३१	०.००	०.००
ज. वित्तिय क्षेत्रहरू	१०३.४९	४६.०४	३६६.३३	२४६.९६	४८.८८	१३९.३६	१२४.७२	९४.४३	१०.८९	३२.८८	७९.६४	७९.६४	४७.९१
जम्मा	१११७.७२	२१७३.४४	२९४०.८४	३४४१.९४	४०४१.९४	४०४१.९४	४१६१.०९	४०४१.०९	४०४१.०९	१०८६.००	१६१६.०९	२३४६.००	२९६६.०९
३. वित्तिय क्षेत्रहरू													
क. नेपाल राष्ट्र बैंक	२७३.४	४८.७२	७.९९	०.००	०.७६	१.४०	१.७४	१.८७	२.१४	०.१३	१.८२४	२६.२२	०.००
ख. वित्तिय क्षेत्रहरू	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
ग. वित्तिय क्षेत्रहरू	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
घ. वित्तिय क्षेत्रहरू	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
ङ. सरकारी व्यावसायिक संस्थाहरू	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
च. सरकारी व्यावसायिक संस्थाहरू	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००

अनुसूची ४.१: राष्ट्रिय उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क

(आधार वर्ष २०७१ / ७२ = १००)

महिना	अर्थिक वर्ष										
	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
साउन	६५.२	७१.४	७६.८	८५.९	९२.७	९९.६	१०६.५	११५.७	११८.३	१२३.३	१३१.९
भदौ	६५.६	७१.३	७७.३	८६.०	९२.८	९९.९	१०७.१	११५.५	११९.४	१२४.०	१३१.७
असोज	६५.७	७१.४	७७.८	८५.९	९३.२	१००.२	१०८.४	११५.७	११९.२	१२४.८	१३२.६
कात्तिक	६५.६	७१.१	७७.१	८५.२	९३.७	१००.४	११०.९	११६.१	१२०.६	१२५.६	१३२.८
मंसिर	६४.८	७०.९	७६.३	८४.२	९२.८	९९.४	११०.९	११५.१	११९.९	१२४.४	१३२.५
पुस	६४.४	७१.७	७६.५	८४.१	९२.२	९८.६	११०.५	११३.९	११८.५	१२३.९	१३२.४
माघ	६५.३	७१.९	७७.०	८४.८	९२.२	९८.७	१०९.८	११३.४	११९.०	१२४.२	१३२.८
फागुन	६५.२	७२.१	७७.१	८५.०	९२.६	९९.०	१०९.२	११२.४	११९.१	१२४.१	१३२.४
चैत	६५.५	७२.४	७७.९	८५.२	९३.३	९९.७	१०९.४	११३.५	११९.५	१२४.८	-
वैशाख	६६.७	७२.९	७९.३	८६.२	९४.६	१०१.३	१११.५	११५.२	१२०.०	१२६.३	-
जेठ	६६.६	७२.३	७९.५	८६.१	९४.२	१०१.२	११२.४	११५.६	१२०.३	१२७.७	-
असार	६६.८	७३.२	८१.६	८७.९	९५.०	१०२.२	११२.९	११५.९	१२१.३	१२८.६	-
वार्षिक	६५.६	७१.९	७७.९	८५.५	९३.३	१००.	१०९.९	११४.८	११९.६	१२५.१	-
वार्षिक वृद्धिर (प्रतिशत)	९.६	९.६	८.३	९.९	९.१	७.२	९.९	४.५	४.२	४.६	-

* अपरिष्कृत

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

अनुसूची ४.२: वार्षिक विन्दुगत उपभोक्ता मुद्रास्फीतिदर

(आधार वर्ष २०७१/७२ = १००)

(प्रतिशत परिवर्तन)

महिना	आर्थिक वर्ष												
	२०६४/६५	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७
साउन	५.६	११.९	१०.१	९.५	७.७	११.९	७.९	७.५	६.९	८.६	२.३	४.२	७.०
भदौ	६.१	१२.५	९.२	८.६	८.५	११.२	८.०	७.६	७.२	७.९	३.४	३.९	६.२
असोज	५.४	१३.३	८.६	८.९	८.९	१०.५	८.४	७.५	८.२	६.७	३.१	४.७	६.२
कात्तिक	५.३	१३.७	९.१	८.४	८.५	१०.५	१०.०	७.२	१०.४	४.८	३.८	४.२	५.८
मंसिर	४.६	१३.४	१०.३	९.६	७.५	१०.४	१०.३	७.०	११.६	३.८	४.२	३.७	६.६
पुस	४.८	१३.८	१०.७	११.३	६.८	९.८	९.७	६.८	१२.१	३.२	४.०	४.६	६.८
माघ	५.२	१३.२	११.०	१०.२	७.०	१०.१	८.८	७.०	११.३	३.३	४.०	४.४	६.९
फागुन	६.०	१२.८	१०.०	१०.७	७.०	१०.२	८.९	७.०	१०.२	२.९	६.०	४.२	६.७
चैत	८.०	११.६	९.८	१०.६	७.५	९.५	९.४	६.९	९.७	३.८	५.३	४.४	
वैशाख	८.३	१२.४	८.९	९.५	८.७	८.७	९.७	७.१	१०.०	३.४	४.१	५.३	
जेठ	१०.१	१२.०	८.२	८.८	९.९	८.२	९.५	७.४	११.१	२.८	४.१	६.२	
असार	१०.६	११.१	९.०	९.६	११.५	७.८	८.१	७.६	१०.४	२.७	४.६	६.०	
श्रावण	६.७	१२.६	९.६	९.६	८.३	९.९	९.१	७.२	९.९	४.५	४.२	४.६	६.५

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

अनुसूची ४.३: समूहगत उपभोग्य वस्तुहरूको राष्ट्रिय उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क, वार्षिक (औसत)

(आधार वर्ष २०७१ /७२ = १००)

उपभोग्य वस्तुहरू	भार प्रतिमात	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	प्रथम गोट महिनाको औसत	
											२०७५/७६	प्रतिगत परिवर्तन
कुल सूचकाङ्क	१००	६५.६	७१.९	७७.८	८५.५	९३.३	१००.०	१०९.९	११४.८	११९.६	१२४.१	१२२.४
खाद्य तथा पेय पदार्थ	५३.९१	६०.४	६९.३	७४.६	८१.७	९१.२	१००.०	११०.९	११३.०	११६.१	११९.७	१२७.५
अन्न तथा अन्नबाट बनेका पदार्थ	११.३३	६५.३	७४.४	७४.६	८१.४	९०.४	१००.०	१०९.२	१११.१	११३.८	११६.९	१२४.४
दाल	१.८४	७८.०	७२.१	७२.१	८१.१	८५.०	१००.०	१३२.७	१२५.४	९५.२	८८.८	९९.०
तकारी	५.५२	४४.१	५९.६	७४.०	७८.३	९४.३	१००.०	११०.३	१०७.५	११४.७	११८.३	१२९.५
मासु तथा माछा	६.७५	५९.४	६४.६	६९.९	७९.९	९३.९	१००.०	१०९.८	११४.४	११४.९	१२०.०	१२३.९
दुग्ध पदार्थ तथा अण्डा	५.२४	५८.५	६७.०	७६.२	८२.७	८८.६	१००.०	११०.०	११४.०	१२१.९	१२४.५	१३२.९
धुन्नु तथा तेल	२.९५	७४.०	७५.९	८६.९	९८.८	९९.७	१००.०	११९.५	११२.३	११५.१	१२२.४	१२८.४
फलफूल	२.०८	५२.१	६२.३	७२.८	७७.४	८७.९	१००.०	१०६.५	११०.६	११४.७	१२१.९	१२६.१
बिनी तथा मिठाई	१.७४	७०.०	८२.७	९१.४	१०३.९	१००.०	१००.०	१०७.३	१२२.२	१२८.३	१२८.६	१२३.४
मसला	१.२१	७०.६	८६.९	७९.०	८३.०	९०.९	१००.०	११३.५	११९.९	११४.०	१२०.४	१२३.२
हल्का पेय पदार्थ	१.२४	७३.५	८१.१	८४.७	९४.१	९६.४	१००.०	१०४.७	१०८.५	१११.७	११६.१	१२१.३
भट्ठो	०.६८	५९.३	६३.१	६६.०	७१.३	८३.३	१००.०	११२.९	१२६.१	१३५.८	१५०.६	१६७.०
सुतिबन्ध पदार्थ	०.४१	४६.८	५३.१	५८.९	६७.०	७९.६	१००.०	१०७.६	१११.६	११७.५	१२०.६	१२४.१
रेसुरा तथा होटल	२.९२	५६.४	६५.२	७२.९	८१.६	९०.२	१००.०	१०९.३	११७.१	१२२.८	१२९.१	१३६.०
नैर खाद्य वस्तु तथा सेवा	५६.०९	७०.४	७४.३	८०.९	८९.१	९५.१	१००.०	१०९.२	११६.३	१२२.४	१२९.६	१३६.४
लत्ता कपडा तथा जुता	७.१९	५६.१	६३.६	७३.०	८१.९	९१.०	१००.०	११४.२	१२४.७	१३२.१	१४१.०	१४९.९
घरायसी सामान तथा सेवा	२०.३०	७४.३	७९.८	८४.७	९३.७	९८.५	१००.०	११२.७	१२२.०	१३०.३	१४०.३	१४८.१
फर्निचर तथा घरायसी उपकरण	४.३०	६२.४	६५.९	७४.७	८४.७	९२.४	१००.०	१०६.३	११२.९	११७.२	१२३.९	१३०.३
स्वास्थ्य	३.४७	७६.०	७९.१	८२.७	८८.३	९४.८	१००.०	१०२.६	१०५.३	१०७.७	११०.१	११६.०
यातायात	५.३४	६६.४	७३.१	८४.५	९३.७	९८.७	१००.०	१०२.०	१००.९	१०२.९	१०९.३	१११.८
संसार	२.८२	१२३.६	११०.५	१०१.५	९९.४	९९.९	१००.०	१०५.१	१०४.९	१०३.८	१०४.०	१०४.९
मनोरञ्जन तथा संस्कृति	२.४६	७७.५	७५.७	८१.५	८८.३	९४.१	१००.०	१०४.३	१०७.५	१११.९	११६.९	११९.६
शिक्षा	७.४१	६७.८	७१.५	७८.५	८८.०	९४.७	१००.०	११०.१	१२०.९	१३०.६	१४७.२	१४८.३
अन्य वस्तु तथा सेवाहरू	२.८१	६७.४	७१.४	७८.४	८६.३	९२.६	१००.०	१०४.५	११३.८	१२०.१	१२४.४	१२०.०

* अपरिष्कृत

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७६।

बजुसूची ४.४: वार्षिक विन्दुगत राष्ट्रिय उपभोक्ता सुत्रास्कीतिबर
(आधार वर्ष २०७१/७२=१००)

(प्रतिशत परिवर्तन)

उपभोच्य वस्तुहरू	भार प्रतिशत	वार्षिक वर्ष / फागुन महिना															
		२०६४/६५	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७			
कुल (क+ख)	१००.०	६.१	१२.८	१२.९	१०.७	७.०	१०.२	८.९	७.०	१०.२	२.९	६.०	४.२	६.७			
क. खाद्य तथा पेय पदार्थ	४२.९	८.५	१८.१	१८.८	१७.३	१२.२	११.३	१०.८	९.५	१०.३	-०.४	५.६	२.२	९.३			
अन्न तथा अन्नबाट बनेका पदार्थ	११.३	१५.३	१३.१	१३.४	१३.९	१२.४	१२.९	११.७	७.८	९.२	-०.१	३.१	६.०	३.४			
दाल	१.८	१२.८	२४.२	३०.०	-८.१	१.८	१२.६	६.८	१६.७	३१.६	-११.२	-२२.५	-२.५	११.५			
तकारी	५.५	०.२	२१.१	२.३	७३.१	५.१	९.४	१३.९	४.८	६.८	-८.३	२८.४	-१०.७	२९.५			
मासु तथा माछा	६.८	२४.५	२४.९	२४.५	७.७	५.८	१७.१	१३.५	९.९	६.५	०.०	४.९	३.२	१०.३			
सुग्ध पदार्थ तथा अण्डा	५.२	७.८	१६.५	१३.४	१०.५	१७.४	७.३	६.७	१६.८	११.९	३.९	७.९	१.२	६.७			
छ्यु तथा तेल	३.०	२७.५	६.४	-३.१	३.१	१३.३	१३.९	०.३	-०.४	१८.८	-५.८	२.६	७.८	४.१			
फलफूल	२.१	-४.७	१९.७	२१.३	३३.४	९.८	५.२	१४.१	१०.४	९.२	०.९	५.६	६.१	९.५			
चिनी तथा मिठाई	१.७	-८.३	५३.३	६०.७	७.०	५.९	१२.०	-३.५	-०.१	६.७	१५.२	-२.४	-१.८	४.१			
मसला	१.२	-०.४	११.०	३४.०	२२.१	-१२.१	५.५	१०.५	१२.०	१६.६	२.४	-३.७	५.७	१९.४			
हल्का पेय पदार्थ	१.२	४.५	२१.९	१५.३	८.९	६.०	१२.०	२.४	४.२	४.७	३.१	३.१	४.१	४.५			
मदिरा	०.७	२.१	१३.०	१२.४	२.१	९.२	४.४	२२.५	२१.१	१४.५	१०.७	७.८	१०.५	१०.४			
सुतिजन्य पदार्थ	०.४	१०.०	१७.५	११.४	१७.१	९.०	११.४	२५.३	२६.६	७.९	४.६	५.६	९.६	१०.३			
रेडुरी तथा होटल	२.९	७.६	२४.५	२०.७	१५.५	११.४	१२.२	९.५	११.३	९.९	५.१	५.७	४.९	५.३			
ख. गैर खाद्य वस्तु तथा सेवा	५६.१	३.९	८.३	५.९	५.३	९.४	९.३	७.१	४.९	१०.२	५.६	६.३	५.८	४.७			
लता कपडा तथा जुता	७.२	३.३	८.८	६.८	१३.७	१४.२	११.५	१२.२	१०.०	१५.३	७.४	७.१	७.०	४.२			
घरायसी सामान तथा सेवा	२०.३	४.८	६.८	६.७	६.४	६.३	९.७	५.१	०.९	१३.१	७.७	८.३	७.४	४.६			
फर्निचर तथा घरायसी उपकरण	४.३	५.२	१४.०	५.३	७.३	१३.४	१२.७	९.४	८.९	६.८	४.७	४.७	५.६	४.७			
स्वास्थ्य	३.५	७.२	४.४	२.४	२.९	६.४	६.५	९.१	४.३	२.५	२.२	२.८	२.१	५.५			
यातायात	५.३	१.१	१३.९	-०.७	११.३	१७.०	८.४	४.९	०.५	३.४	-१.३	१.९	७.१	१.४			
संचार	२.८	०.०	०.१	०.०	-१०.४	-८.२	-२.१	०.१	०.३	५.७	०.०	०.१	-१.७	१.८			
मनोरञ्जन तथा संस्कृति	२.५	५.२	६.६	६.८	-२.०	८.८	६.२	७.५	६.२	४.८	१.७	५.१	४.४	२.३			
शिक्षा	७.४	४.९	८.२	११.८	४.७	८.९	१२.५	७.८	५.५	१२.४	८.९	९.३	५.०	५.८			
अन्य वस्तु तथा सेवाहरू	२.८	१.०	१२.५	८.४	५.४	९.९	१०.८	६.५	८.३	८.१	५.७	४.६	५.५	११.९			

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

अनसूची ४.५ : समूहगत उपभोग्य वस्तुहरूको राष्ट्रिय उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (प्रथम आठ महिना)

(आधार वर्ष २०७१ /७२ = १००)

उपभोग्य वस्तुहरू	भार	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	प्रतिशत परिवर्तन**	
		असार	फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	२०७५/७६	२०७६/७७
कुल सूचकाङ्क	१००.०	१०२.२	१०६.२	११२.९	११५.९	११९.१	१२२.४	४.२	६.७
खाद्य तथा पेय पदार्थ	४३.९	१०३.५	१०८.५	११४.०	११३.०	११४.२	११७.५	२.२	९.३
अन्न तथा अन्नबाट बनेका पदार्थ	११.३	१०२.७	११०.२	१११.३	११०.१	११३.५	११०.३	१२२.४	६.०
दाल	१.८	११२.४	१३२.५	१३७.७	११७.६	१११.१	८७.५	१२.५	-२.५
तरकारी	५.५	१०१.७	८९.७	८२.२	१०१.८	१०५.६	१२०.१	१२२.९	२९.५
मासु तथा माछा	६.८	१०५.२	११२.२	११२.४	११२.२	११७.७	११५.२	१२५.५	३.२
दुग्ध पदार्थ तथा अड्डा	५.२	१०५.७	१०९.८	११२.२	११४.१	११२.९	११३.८	१२५.४	१.२
छ्यु तथा तेल	३.०	१०१.०	११८.४	११३.१	१११.५	११३.४	११७.७	१२३.४	४.१
फलफूल	२.१	१०८.७	१०१.९	११२.५	१०२.८	११६.४	११७.४	११५.२	६.१
बिनी तथा मिठाई	१.७	९८.९	१०७.४	११५.८	१२५.०	१२०.७	११७.८	११८.६	-१.८
मसला	१.२	१०२.४	११५.२	११८.५	११७.९	११३.५	११५.२	१३०.४	५.७
हत्का घेय पदार्थ	१.२	१००.५	१०५.०	१०६.५	१०८.२	११३.४	११७.७	१२१.३	४.५
मदिरा	०.७	१००.२	११४.६	११६.०	१२८.६	१३६.६	१४१.२	१४२.६	१०.५
सुतिबन्ध पदार्थ	०.४	१००.३	१०८.०	१०८.५	११२.९	११९.२	१२०.३	१३०.६	९.६
रेद्यु तथा होटल	२.९	१०१.६	११०.८	११३.५	११६.५	१२३.१	१२९.१	१३६.०	५.९
निर-खाद्य वस्तु तथा सेवा	५६.१	१०१.२	१०९.७	११२.०	११५.८	११३.१	११३.३	१३०.३	५.७
लगातार कपडा तथा जुता	७.२	१००.९	११५.९	११८.०	१२४.४	१२३.२	१३२.४	१४३.८	१४९.९
घरायसी सामान तथा सेवा	२०.३	१००.४	११३.१	११६.८	१२४.९	१३१.९	१३२.८	१४२.१	७.४
फर्निचर तथा घरायसी उपकरण	४.३	१००.८	१०७.५	१०९.०	११२.५	११७.७	११९.३	१२४.५	५.६
स्वास्थ्य	३.५	१००.३	१०२.५	१०४.१	१०४.६	१०७.७	१०८.७	१११.५	२.१
यातायात	५.३	९७.३	१०२.३	१००.२	१०१.०	१०२.९	१०४.७	११०.२	७.१
संचार	२.८	१००.४	१०५.६	१०५.६	१०५.७	१०५.८	१०३.१	१०५.०	-१.७
मनोरंजन तथा संस्कृति	२.५	१००.२	१०४.८	१०६.०	१०६.६	११२.०	११३.७	११७.०	५.४
शिक्षा	७.४	१०९.१	१०९.२	११२.७	११८.९	१२३.६	१३३.३	१४०.८	५.०
अन्य वस्तु तथा सेवाहरू	२.८	९९.५	१०७.४	११०.४	११३.४	११८.६	१२३.१	१२८.४	५.५

* अपरिवर्तित

** फागुन-फागुनको विन्दुगत परिवर्तन

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

अनुसूची ४.६ : सम्बुहात उपभोग्य बस्तुहरुको उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (काठमाडौं), प्रथम आठ महिना

(आधार वर्ष २०७१/७२ = १००)																						
उपभोग्य वस्तुहरु	२०६६/६७		२०६७/६८		२०६८/६९		२०६९/७०		२०७०/७१		२०७१/७२		२०७२/७३		२०७३/७४		२०७४/७५		२०७५/७६		२०७६/७७*	
	फागुन	६३.८	फागुन	७२.६	फागुन	७६.७	फागुन	८४.०	फागुन	९२.४	फागुन	९८.९	फागुन	१११.५	फागुन	११३.५	फागुन	११८.७	फागुन	१२४.१	फागुन	१२७.७७*
कुल सूचकाङ्क																						
खाद्य तथा पेय पदार्थ																						
अन्न तथा अन्नबाट बनेका परिकार																						
दाल																						
तरकारी																						
मासु तथा माछा																						
दुग्ध पदार्थ तथा अण्डा																						
घ्यू तथा तेल																						
फलफूल																						
चिनी तथा मिठाई																						
मसला																						
हल्का पेय पदार्थ																						
मदिरा																						
सुविजन्य पदार्थ																						
रेठुंग तथा होटल																						
गैर खाद्य बस्तु तथा सेवा																						
तल्ला कपडा तथा जुता																						
घरायसी सामान तथा सेवा																						
फर्निचर तथा घरायसी उपकरण																						
स्वास्थ्य																						
यातायात																						
संचार																						
मनोरञ्जन तथा संस्कृति																						
शिक्षा																						
अन्य वस्तु तथा सेवाहरु																						

* अग्रिमिकृत

** फागुन - फागुनको विद्युतात परिवर्तन

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

अनुसूची ४.७ : सम्हागत उपभोग्य वस्तुहरुको उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (तराई), प्रथम आठ महिना

(आधार वर्ष २०७१/७२ = १००)

उपभोग्य वस्तुहरु	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	प्रतिगत परिवर्तन**
	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	
कुल सूचकाङ्क	६६.५	७१.७	७६.७	८२.५	९२.६	९९.०	१०७.५	११०.५	११७.४	१२१.७	१३०.०	३.६
खाद्य तथा पेय पदार्थ	६१.३	६९.६	७२.३	८०.३	८९.२	९८.१	१०६.३	१०५.८	१११.५	११२.७	१२३.५	१.१
अन्न तथा अन्नबाट बनेका पदार्थ	६८.७	७७.२	७३.६	८३.४	९४.४	१०१.०	११०.९	१०९.९	११२.८	११९.०	१२२.९	५.५
दाल	७६.५	७२.८	६९.८	७९.८	८५.८	१०१.०	११३.२	११४.७	८९.७	८७.१	९४.०	-२.८
तरकारी	४१.२	६०.९	६५.५	६९.८	७८.८	८२.०	८०.४	७६.३	९७.०	८३.५	९१.२.१	-१.३.९
मासु तथा माछा	६३.२	६७.६	७१.१	८५.१	९५.२	१०६.१	११०.९	१११.०	११६.०	११९.१	१२३.१	३.२
दुग्ध पदार्थ तथा अण्डा	५५.२	५९.५	७०.२	७५.३	८१.१	९८.५	११०.९	११४.०	१२२.०	१२४.०	१३२.०	०.९
पेय तथा तेल	७५.९	७६.१	८७.७	१००.०	१०१.१	९९.९	११९.९	१११.२	११४.९	१२२.८	१२७.२	६.८
फलफूल	४७.७	६७.८	७४.७	७८.९	८६.४	९४.२	९५.९	९८.६	१०२.२	१०७.०	११६.४	८.८
चिनी तथा मिठाई	९८.२	८५.८	९२.१	१०३.८	९९.६	१००.४	१०६.३	१२२.२	११९.०	११७.१	१२०.९	-१.६
ससला	७४.३	८७.३	७७.९	७९.३	९०.०	९९.३	११२.५	१११.६	१०६.५	१११.५	१२०.५	४.६
हल्का पेय पदार्थ	६६.१	७९.२	८३.३	९२.६	९४.१	१००.४	१०६.०	१०९.४	११५.६	१२१.१	१२७.७	४.५
मदिरा	५३.९	५६.८	६०.८	६९.२	८४.६	१००.०	११३.३	१२४.७	१३६.६	१४६.८	१६३.९	११.६
सुतिजन्य पदार्थ	४२.०	५३.७	५९.४	६४.४	७६.१	१००.०	१०९.८	११३.६	११८.८	१२५.३	१३२.९	६.०
रेगुरा तथा होटल	५५.६	६५.२	७१.२	७९.३	८९.३	१०१.३	१०६.९	१११.५	११८.३	१२२.८	१२९.०	५.१
नैर खाद्य वस्तु तथा सेवा	७०.६	७३.२	८०.२	८७.९	९५.१	९९.६	१०८.५	११४.३	१२२.३	१२५.३	१३५.३	५.७
तला कण्डा तथा जुला	५५.६	६२.७	७१.५	७९.५	९०.८	१००.५	११५.१	१२३.५	१३४.७	१४४.७	१५०.२	३.८
घरायसी सामान तथा सेवा	८०.४	८४.६	९२.०	९५.१	१०२.८	९९.९	११०.६	११९.६	१२०.७	१४१.५	१४९.७	५.९
फर्निचर तथा घरायसी उपकरण	६१.२	६६.७	७६.१	८५.७	९२.३	१००.६	१०६.५	११०.८	११६.३	१२१.९	१२५.९	३.३
स्वास्थ्य	७९.३	८०.५	८३.७	९०.०	९७.३	१००.१	१०१.५	१०४.३	१०७.५	१०८.४	११४.३	०.८
यातायात	५७.२	६७.७	७९.५	८६.०	९६.२	९८.८	१०२.२	९९.८	१०२.०	१०८.३	११०.१	६.२
संचार	१२२.३	१०७.९	१०२.१	९९.८	१००.२	९९.९	१०६.४	१०६.२	१०६.६	१०४.९	१०७.१	-१.६
मनोरंजन तथा संस्कृति	८५.१	७९.९	७९.०	८५.६	९३.५	१००.०	१०३.८	१०४.९	१११.१	११५.३	११६.९	३.८
शिक्षा	६५.१	६६.२	७१.४	८३.६	९२.१	९७.३	१०९.३	११८.३	१२०.९	१२६.०	१४२.५	३.९
अन्य वस्तु तथा सेवाहरु	६७.३	७०.९	७७.८	८५.९	९०.५	९९.३	१०६.१	११२.६	११७.८	१२३.५	१३८.१	५.८

* अपरिष्कृत

** फागुन - फागुनको विन्दुगत परिवर्तन

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

अनुसूची ४.८: समूहगत उपभोग्य वस्तुहरूको उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (पहाड), प्रथम आठ महिना

(आधार वर्ष २०७१/७२ = १००)

उपभोग्य वस्तुहरू	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*	प्रतिगत परिवर्तन**
	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	
कुल सूचकाङ्क	६४.७	७२.२	७८.३	८४.९	९२.७	९९.३	१०९.६	११६.१	१२२.७	१२८.४	१३५.४	४.६
खाद्य तथा पेय पदार्थ	६०.८	७२.४	७६.६	८४.७	९१.९	९८.९	१०८.९	१११.१	११५.३	१२०.०	१२०.३	४.०
अन्न तथा अन्नबाट बनेका परिकार	६९.२	७७.१	७८.३	८७.५	९४.३	१००.७	१०८.५	१०९.६	११३.३	१२०.४	१२५.०	६.२
दाल	७६.६	७३.९	७३.१	८१.८	८५.७	१००.०	१३०.५	१३३.३	९६.०	९२.४	१०३.७	-३.७
तरकारी	३४.९	६४.२	६९.६	७७.४	८५.७	८५.८	९८.२	९१.९	११२.१	१०५.२	१३०.३	२३.८
मासु तथा माछा	६२.१	६८.५	७४.०	८४.६	९५.६	१०५.५	१११.९	११२.८	११४.८	१२१.१	१३२.३	९.२
दुग्ध पदार्थ तथा अण्डा	५६.३	६७.०	७७.३	८३.५	८९.३	९७.९	१०९.४	११३.९	१२२.७	१२८.६	१३७.४	४.८
धनु तथा तेल	७३.६	७६.२	८५.२	९७.७	९८.९	९९.७	१०९.९	१११.५	११३.५	११५.७	१२९.४	१०.७
फलफूल	५३.३	६७.७	७५.८	७८.८	८५.३	९४.९	९७.२	१००.२	१०९.५	११४.८	१२९.१	४.९
चिनी तथा मिठाई	१०४.८	९४.२	९९.८	१११.१	१०५.५	१००.९	१०६.३	१३६.०	१२०.७	११८.८	१२३.४	३.९
मसला	७१.४	८४.२	७६.६	७९.६	८५.९	९८.७	११९.४	१२५.६	१२१.०	१२५.३	१५१.२	३.६
हल्का पेय पदार्थ	७१.७	८०.०	८६.७	९५.०	९९.१	१००.१	१०४.४	१०९.१	११०.९	११५.७	१२१.९	५.३
मदिरा	५३.१	५९.५	६६.७	६८.४	८०.२	१००.२	११६.९	१३३.३	१४२.८	१४५.९	१७०.१	९.२
सुनिश्चय पदार्थ	४१.४	४६.८	५२.१	५५.७	७५.०	१००.३	१०६.२	१०७.३	११४.३	१२१.७	१४६.९	१५.२
रेड्छु तथा होटल	५९.३	६७.१	७८.२	९१.६	९५.९	१०१.०	११३.४	११७.८	१३१.२	१४७.८	१४७.८	५.३
नैऋत्य वस्तु तथा सेवा	६८.४	७२.०	८०.१	८७.१	९३.६	९९.६	११०.३	१२०.८	१२९.५	१३६.२	१४०.१	२.९
लता कपडा तथा जुता	५२.१	६०.४	७३.५	८१.१	९०.७	१००.७	११९.९	१३१.०	१४०.४	१४०.९	१५९.६	७.५
घरायसी सामान तथा सेवा	७३.६	७८.५	८३.५	८९.९	९६.१	९९.७	१११.२	११६.७	१४२.३	१४७.८	१४६.२	-१.१
फर्निचर तथा घरायसी उपकरण	६२.५	७१.९	७१.९	७९.४	९१.५	१०१.०	११०.१	११७.०	१२३.२	१३४.७	१४२.०	९.४
स्वास्थ्य	७८.३	७४.७	८३.६	८८.४	९५.५	१००.३	१०३.३	१०८.६	११३.३	११६.८	११८.५	३.१
यातायात	६१.७	७१.६	८५.०	९२.०	९७.४	९९.३	१०४.८	१०३.८	१०५.३	११३.०	११५.१	७.४
संचार	१३०.४	११९.३	१०२.५	९९.५	९९.९	९९.७	१०६.२	१०६.८	१०६.५	१०८.०	१०८.०	-०.९
मनोरंजन तथा संस्कृति	८२.१	८२.५	८७.२	९०.६	९३.७	१००.३	१०७.१	१०९.४	११५.५	१२१.१	१२४.६	४.८
शिक्षा	६३.३	६६.१	७४.९	८६.७	९१.३	९७.३	१०८.७	११०.३	१२८.४	१३५.७	१५५.४	६.७
अन्य वस्तु तथा सेवाहरू	६५.२	६७.५	७४.६	८१.४	९२.१	९९.५	१११.४	११७.१	१२३.४	१३०.८	१४७.९	१३.१

* अग्रिम

** फागुन-फागुनको विन्दुगत परिवर्तन

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

अनुसूची ४.९: समूहगत उपभोग्य वस्तुहरुको उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (हिमाल), प्रथम आठ महिना

(आधार वर्ष २०७१/७२ = १००)

उपभोग्य वस्तुहरु	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	प्रतिशत परिवर्तन**	
	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	२०७५/७६	२०७६/७७
कुल सूचकाङ्क	१००.०	१०८.५	११२.५	११९.२	१२५.७	१३२.६	५.५	५.४
खाद्य तथा पेय पदार्थ	१००.१	१०७.६	११०.०	११५.९	११९.८	१२८.२	३.४	७.०
अन्न तथा अन्नबाट बनेका पदार्थ	१०१.०	१०८.९	१०८.१	११९.१	१२२.५	१२६.९	२.८	३.६
दाल	१००.०	१३०.५	१२२.२	१०४.४	१०२.४	१०९.०	-१.९	६.४
तरकारी	९७.५	९२.७	८९.४	१०३.७	१०२.३	१२४.८	-१.४	२२.०
मासु तथा माछा	१०१.४	१०१.८	११०.७	११३.२	११६.९	१२५.४	३.३	७.३
दुग्ध पदार्थ तथा अण्डा	९९.३	१०१.८	११०.२	१११.०	११२.५	११४.१	१.३	१.४
यु तया तेल	९९.८	१११.२	११८.४	११७.२	१२२.३	१२०.३	४.३	६.५
फलफूल	९६.८	९८.८	९५.३	१०८.४	११७.३	१२४.९	८.२	६.५
किमी तथा मिठाई	९९.७	१०८.०	१२४.७	१२२.१	१२२.५	१२४.२	०.४	१.३
मसाला	१००.०	१२१.७	१३५.९	१२८.७	१४२.९	१७८.५	११.०	२४.९
हल्का पेय पदार्थ	१००.०	१०३.५	१०९.१	११५.६	११९.६	१२३.९	३.५	३.६
मदिरा	१००.०	१२८.४	१४८.९	१६९.९	१९९.४	२२०.४	१७.३	१०.५
सुतिजन्य पदार्थ	१००.०	१०७.२	११९.४	१३४.५	१५५.६	१६४.५	१५.७	५.७
रेठुरा तथा होटल	१००.५	१०९.५	११५.०	११९.९	१३३.५	१४०.१	११.३	५.०
निर खाद्य वस्तु तथा सेवा	१००.०	१०९.८	११६.३	१२४.३	१३५.०	१३९.३	८.६	३.२
तल्ला कपडा तथा जुता	१००.३	११७.६	१२८.३	१४९.०	१५९.०	१६५.९	६.७	४.४
घरायसी सामान तथा सेवा	१००.३	११३.५	१२०.२	१२३.५	१४१.९	१४३.७	१४.९	१.३
फर्निचर तथा घरायसी उपकरण	१००.६	१०६.३	११९.१	१३२.५	१३९.६	१४४.८	५.३	३.८
स्वास्थ्य	१००.०	९९.६	१०३.०	१०५.८	१०५.१	११०.३	-०.७	४.९
यातायात	९९.४	९५.२	९३.२	९१.१	९९.२	९८.९	८.८	-०.२
संचार	१००.०	१०८.२	११५.६	११४.६	११२.७	११०.४	-१.६	-२.०
मनोरंजन तथा संस्कृति	९९.९	१०२.१	११०.६	१२५.१	१३३.४	१३८.९	६.६	४.१
शिक्षा	९८.०	१०६.४	११५.३	१२०.२	१२५.३	१३७.७	४.३	९.९
अन्य वस्तु तथा सेवाहरु	९८.८	१०६.५	११०.३	१२०.९	१२७.४	१४५.५	५.३	१४.२

** फागुन-फागुनको विन्दुगत परिवर्तन

* अपरिष्कृत

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैक, २०७६।

अनुसूची ४.१०: राष्ट्रिय थोक मूल्य सूचकाङ्क (वार्षिक)

(आधार वर्ष २०७४/७५ = १००)

महिना	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
साउन	६०.२	६५.३	६९.०	७७.१	८१.७	८७.७	९२.५	९८.०	९९.१	१०५.५	११२.९
भदौ	५९.६	६४.५	६९.१	७६.२	८२.०	८८.०	९२.४	९७.३	९८.८	१०७.४	११२.३
असोज	६०.०	६४.७	६८.७	७५.८	८१.५	८७.३	९२.५	९७.२	९८.७	१०७.८	११३.३
कात्तिक	६१.४	६५.८	६९.३	७६.१	८३.०	८८.६	९४.९	९८.७	९९.५	१०६.४	११६.०
मंसिर	५९.४	६६.०	६८.९	७४.६	८१.५	८६.८	९३.७	९६.२	९७.९	१०५.०	११४.४
पुस	६०.५	६८.२	७०.५	७६.९	८३.८	८८.३	९५.०	९६.७	९८.६	१०४.६	११२.८
माघ	६१.२	६८.३	७१.५	७८.३	८४.६	८९.३	९५.४	९७.०	९९.१	१०४.३	१११.७
फागुन	६१.६	६९.२	७३.६	८०.२	८६.९	९१.६	९६.६	९७.६	९९.९	१०४.८	१११.७
चैत	६२.२	६९.३	७३.९	८०.१	८७.४	९२.०	९७.१	९८.३	१००.५	१०४.९	-
वैशाख	६२.४	६९.२	७४.८	८१.०	८८.३	९२.८	९८.२	९९.६	१०१.६	१०६.९	-
जेठ	६४.७	७०.४	७६.९	८२.१	८९.६	९४.४	१००.५	१०१.२	१०२.५	१०७.९	-
असार	६५.९	७०.८	७८.२	८३.५	९०.०	९४.८	१००.७	१०१.६	१०३.८	१०९.४	-
वार्षिक	६१.६	६७.७	७२.०	७८.५	८५.०	९०.१	९५.८	९८.३	१००.०	१०६.२	११३.१
वार्षिक वृद्धिदर (प्रतिशत)	१२.१	९.८	६.५	८.९	८.३	६.०	६.३	२.६	१.७	६.२	६.५

* अपरिष्कृत

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

अनुसूची ४.११ : राष्ट्रिय थोक मूल्य सूचकाङ्कको वार्षिक विन्दुगत परिवर्तन
(आधार वर्ष २०७४/७५=१००)

(प्रतिशत परिवर्तन)

वस्तुहरू	भार प्रतिशत	आर्थिक वर्ष/फागुन महिना*										
		२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७
कुल	१००.०	१२.१	१२.३	६.४	९.०	८.३	५.५	५.५	१.०	२.३	५.०	६.६
प्राथमिक वस्तु	३३.६	१८.७	१६.०	३.७	१४.५	१०.३	७.५	११.१	०.२	-०.८	३.५	११.२
इन्धन तथा ऊर्जा	८.८	१.९	१७.९	२३.४	१५.४	५.५	-१२.१	-१३.३	-१.२	६.३	१२.२	२.४
उत्पादित वस्तु	५७.७	८.९	८.३	५.६	२.८	७.१	७.७	३.६	२.४	४.९	४.७	४.७

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

*फागुन-फागुनको विन्दुगत परिवर्तन।

अनुसूची ४.१२ : राष्ट्रिय शोक मृत्यु सूचकाङ्क (प्रथम आठ महिना)

(आधार वर्ष २०७४/७५ = १००)

समूह/उपसमूह	भार	२०७१/७२				२०७२/७३				२०७३/७४				२०७४/७५				२०७५/७६				प्रतिशत परिवर्तन**
		असार	फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	
कुल सूचकाङ्क	१००.०																					
प्राथमिक वस्तुहरू	३३.६																					
खाद्य	३१.३																					
नरै खाद्य	२.३																					
इन्धन तथा ऊर्जा	८.८																					
इन्धन तथा ऊर्जा	४.७																					
विद्युत्	३.१																					
उत्पादित वस्तुहरू	४७.६																					
खाद्य, पेय पदार्थ र मृत्तियुत्पादन	१४.२																					
तयारी पोशाक तथा सम्बद्ध वस्तु	१.०																					
छाता तथा छाताजन्य उत्पादन	०.३																					
फर्निचर	२.१																					
कागज तथा कागजजन्य उत्पादन	१.१																					
रसायन तथा औषधजन्य उत्पादन	६.५																					
रबर तथा प्लाष्टिक	१.९																					
अन्य तरे (धातुजन्य उत्पादन)	४.५																					
आधारभूत धातु तथा धातुजन्य उत्पादन	१२.६																					
विद्युली तथा विद्युलीजन्य उत्पादन	४.५																					
भेगिनि तथा उपकरण	३.२																					
सवारी साधन तथा सम्बद्ध उत्पादन	३.८																					
अन्य उत्पादन	१.१																					
वित्तुत कार्मिक कारिरण	१००.०																					
उपभोग्य वस्तुहरू	३२.९																					
मन्यवर्ती वस्तुहरू	४६.३																					
भूजीगत वस्तुहरू	१०.८																					
निर्यात सामग्री	१४.०																					

* अपरिष्कृत

** फागुन—फागुनको विन्दुगत परिवर्तन

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६ ।

अनुसूची ४.१३ : राष्ट्रिय थोक मूल्य सूचकाङ्क (वार्षिक औसत)

(आधार वर्ष २०३४/३५ = १००)

समूह/उपसमूह	भार प्रतिशत	२०२४/२५	२०२५/२६	२०२६/२७	२०२७/२८	२०२८/२९	२०२९/३०	२०३०/३१	२०३१/३२	२०३२/३३	२०३३/३४	२०३४/३५	२०३५/३६	प्रक्षेपित परिवर्तन	
														२०३४/३५	२०३५/३६
मूल सूचकाङ्क	१००.०	४४.९	६१.६	६७.७	७२.०	७८.५	८५.०	९०.१	९५.८	९८.३	१००.०	१०६.२	१०९.७	१०९.७	६.२
प्राथमिक वस्तुहरू	३३.६	४६.१	४६.५	६१.८	६५.०	७२.७	८०.८	८७.३	९८.२	१०१.३	१००.०	१०६.१	१०९.७	१०९.७	६.१
खाद्य	३१.३	४४.७	४६.२	६१.६	६४.७	७२.७	८०.७	८७.३	९८.२	१०१.३	१००.०	१०६.१	१०९.७	१०९.७	६.१
नैऋ खाद्य	२.३	४६.९	६६.०	६९.५	७६.८	८५.०	८५.३	८७.१	९६.१	१०१.६	१००.०	१०६.३	१०९.७	१०९.७	६.३
दुग्ध तथा ऊर्जा	८.८	७४.५	७१.३	८२.७	१००.२	११९.२	१२७.१	११९.१	१०१.६	९४.५	१००.०	११२.७	११.८	१२.७	
इन्धन तथा ऊर्जा	४.७	७४.२	७१.२	८२.७	१००.२	११९.०	१२७.१	११९.१	१०१.३	९४.३	१००.०	११२.७	११.८	१२.७	
विद्युत	३.१										१००.०	१००.०			
उत्पादित वस्तुहरू	५७.६	६१.५	६५.५	७१.५	७४.२	७८.५	८३.०	८८.९	९२.६	९५.८	१००.०	१०५.३	१०९.७	१०९.७	५.३
खाद्य, पेय पदार्थ र सुतीजन्य उत्पादन	१५.२	५३.४	६०.९	६८.६	७०.३	७४.१	७८.६	८०.८	९१.५	९४.५	१००.०	१०५.३	१०९.७	१०९.७	५.३
तयारी पोशाक तथा सम्बद्ध वस्तु	१.०	५७.१	५७.८	६४.२	६४.२	६८.३	७२.३	७८.८	९१.९	९४.५	१००.०	१०५.३	१०९.७	१०९.७	५.३
छाता तथा छात्राजन्य उत्पादन	०.३	४९.६	५१.७	५७.५	७२.०	७६.३	८०.४	८५.०	९३.६	१०३.०	१००.०	१०५.३	१०९.७	१०९.७	५.३
फर्निचर	२.१										१००.०	१०५.३	१०९.७	१०९.७	५.३
क्राफ्त तथा काराजकन्य उत्पादन	१.१	७३.२	७४.६	८४.३	८४.३	८४.३	८४.३	८४.३	९१.२	९१.२	१००.०	१०५.३	१०९.७	१०९.७	५.३
रसायन तथा औषधिकन्य उत्पादन	६.५	७८.३	७६.७	८०.८	८४.५	८४.५	८४.५	८४.५	९१.५	९१.५	१००.०	१०५.३	१०९.७	१०९.७	५.३
खर तथा प्लाष्टिक	१.९	७६.६	८६.२	१००.३	१००.३	१००.३	१००.३	१००.३	९३.६	९४.५	१००.०	१०५.३	१०९.७	१०९.७	५.३
अन्य तैर धातुजन्य उत्पादन	४.५	५६.१	६४.५	६९.२	६९.२	६९.२	७१.९	७७.९	९०.८	९१.७	१००.०	१०५.३	१०९.७	१०९.७	५.३
आभरुत धातु तथा धातुकन्य उत्पादन	१२.६	७९.५	७४.५	७६.६	८७.५	८७.५	८७.५	८७.५	९३.७	९१.७	१००.०	१०५.३	१०९.७	१०९.७	५.३
खिचुरी तथा विजुलीजन्य उत्पादन	४.५	७३.३	७१.२	७४.१	७४.१	७४.१	७४.१	७४.१	९१.८	९२.३	१००.०	१०५.३	१०९.७	१०९.७	५.३
मेसिन तथा उपकरण	३.२	६४.८	६८.२	६८.२	७६.१	७६.१	७६.१	७६.१	९३.७	९३.७	१००.०	१०५.३	१०९.७	१०९.७	५.३
सवारी साधन तथा सम्बद्ध उत्पादन	३.८	७४.१	७३.६	७८.०	७८.०	७८.०	७८.०	७८.०	९३.७	९३.७	१००.०	१०५.३	१०९.७	१०९.७	५.३
अन्य उत्पादन	१.१	७०.३	७२.५	७६.७	७६.७	७६.७	७६.७	७६.७	९३.७	९३.७	१००.०	१०५.३	१०९.७	१०९.७	५.३
विस्तृत श्रमिक वर्गिकण	१००.०														
उपभोग्य वस्तुहरू	३२.९														
मध्यवर्ती वस्तुहरू	५६.३														
पूँजीगत वस्तुहरू	१०.८														
निर्माण सामग्री	१४.०	६६.६	७०.०	७३.५	७८.०	८३.५	८८.०	९३.५	९९.५	१०५.५	१०८.०	१०९.५	११०.५	११०.५	५.०

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

अनुसूची ४.१४ : राष्ट्रिय तलब तथा ज्यालादर सूचकाङ्क

(आधार वर्ष २०६१/६२ = १००)

महिना	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७-
साउन	१६२.३	१८५.४	२४१.९	२७६.१	३०१.०	३४०.२	३६१.५	४१५.१	४३८.४	४७०.९	५३४.२
भदौ	१६२.६	१८७.९	२४५.३	२७८.४	३११.२	३४०.४	३६२.७	४१७.५	४३८.४	४७४.८	५३६.०
असोज	१६४.५	१९०.२	२४७.०	२७९.०	३११.२	३४०.४	३६८.४	४२१.४	४४१.१	४७९.६	५३७.५
कात्तिक	१६५.९	१९०.६	२४७.०	२८०.५	३११.२	३४०.४	३६८.५	४२१.४	४४७.२	४८७.०	५३७.९
मंसिर	१६५.९	१९०.६	२४९.७	२८०.५	३१४.१	३४६.६	३६९.०	४२१.४	४४७.२	४८८.९	५३८.०
पुस	१६९.५	१९०.६	२४१.७	२८२.२	३२९.६	३५३.०	३६९.५	४२१.६	४४७.३	४८८.९	५३८.०
माघ	१६९.५	१९७.५	२४६.९	२८२.२	३३०.४	३५३.०	३६९.५	४२१.८	४४९.५	५००.४	५३८.०
फागुन	१६९.६	२०२.०	२५७.७	२८२.४	३३०.४	३५३.०	३६९.७	४२१.८	४५४.९	५००.४	५३८.०
चैत	१७१.७	२१४.३	२४९.९	२८३.७	३३०.४	३५४.०	३७२.८	४२७.६	४५६.५	५००.५	
वैशाख	१७१.७	२१४.३	२६३.८	२८६.१	३३०.४	३५४.४	३७३.७	४२९.५	४५६.९	५००.५	
जेठ	१७५.७	२१६.६	२६२.८	२८६.८	३३०.४	३५५.३	३७३.७	४२९.७	४५६.९	५००.५	
असार	१८१.९	२१६.६	२७०.४	२९२.५	३३०.८	३५६.९	३७८.८	४२९.७	४५८.८	५००.५	
बाषिक	१६९.२	१९९.७	२५४.४	२८३.५	३२१.८	३४९.०	३६९.८	४२३.२	४४९.४	४९१.१	५३७.२
बार्षिक वृद्धिदर (प्रतिशत)	१७.२	१८.०	२७.४	११.०	१३.९	८.५	६.०	१४.४	६.२	९.३	९.४

* अपरिष्कृत
स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६ ।

अनुसूची ४.१६ : राष्ट्रिय तलब तथा ज्यालादर सूचकाङ्कको वार्षिक विन्दुगत परिवर्तन
(आधार वर्ष २०६१/६२=१००)

(प्रतिशत परिवर्तन)

उपयोग्य वस्तुहरू	भार प्रतिगत	आर्थिक वर्ष / फागुन महिना											
		२०६४/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७
कुल सूचकाङ्क	१००.०	१९.३	१३.७	१९.१	२७.६	९.६	१७.०	६.८	४.७	१४.१	७.८	१०.०	७.५
१. तलब सूचकाङ्क	२७.०	१६.८	१३.८	०.०	१९.३	९.४	२६.२	७.८	२.०	१८.५	९.४	६.६	१३.६
१.१ निजामती सेवा	२.८	२८.१	१४.६	०.०	१८.७	०.०	३१.३	९.७	०.०	२४.२	०.०	७.४	१९.२
१.२ सार्वजनिक संस्थानहरू	१.१	२१.९	११.१	०.०	२८.०	०.०	२७.६	७.५	०.७	२१.७	०.०	५.८	१८.४
१.३ बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू	०.६	१८.२	१.३	०.०	४२.४	०.०	४७.७	४.३	२.३	१२.९	१.३	१.२	२४.४
१.४ सेवा तथा प्रहरीबल	४.०	३०.९	१३.०	०.०	२६.५	०.०	३४.५	८.५	०.०	२३.६	०.०	८.१	९.०
१.५ शिक्षा	१०.६	१६.१	२२.४	०.०	१९.१	०.०	३०.५	९.१	१.५	२०.७	५.८	१०.३	१०.६
१.६ निजी प्रतिष्ठानहरू*	७.९	२.७	०.०	०.०	८.६	५.३.८	८.४	४.१	६.६	६.७	३६.३	०.०	१७.२
२. ज्यालादर सूचकाङ्क	७३.०	२०.१	१३.६	२५.५	२९.८	९.६	१४.८	६.६	५.५	१३.०	७.४	११.०	५.९
२.१ कृषि मजदूर	३९.५	२६.९	१७.०	३४.६	२७.१	१२.५	११.१	७.९	५.६	१३.५	७.७	१२.१	४.७
२.२ औद्योगिक मजदूर	२५.२	१०.६	८.८	१०.४	३४.३	४.७	२४.८	२.७	३.६	११.६	६.६	९.२	८.९
२.३ निर्माण मजदूर	८.३	१८.१	१०.६	२०.४	३४.१	६.३	१०.०	१०.४	१०.२	१३.०	८.१	८.५	५.५

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६ ।

* आर्थिक वर्ष २०६९/७० देखिको निजी संगठनहरूको तथ्यांक अग्र्यवर्षिक गरिएको।

अनुसूची ५.१ : मौद्रिक सर्वेक्षण

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	शीर्षक	बराबर मयान्त										प्रथम आठ महिना			
		२०६७	२०६८	२०६९	२०७०	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
१	खुन-वैयक्तिक सम्पत्ति	२१६५२.५०	२२१२६.५५	३८३७७.२१	४६८२३.८०	५६९२१.९७	७४७२८.७२	९५४९८.०९	१०१४६३.४९	१०४४२९.१७	९८४७८.३	९९७२९.०३	१००३१०.१४	१००५५७.८१	१०६८२२.८
२	खुन-आन्तरिक सम्पत्ति	६०४४६.१८	७०००५.४६	७९६५३.०२	८४७१३.८३	९६६७४.७४	११३०५.४४	१२८८५९.४७	१५७७०६.७१	२०४०१७.५९	२५९७३५.५	१४७७७७.५५	१८२३९७.७९	२३४८९८.०८	२७७४०६.२
३	कुल आन्तरिक कर्जा	७९६५९.८२	९१०२२.४९	९९४२९.१५	११६५८६.६३	१३१७३०.५०	१५७७३४.५९	१८०५७३.८०	२१७७९९.२०	२७५५८९.३०	३३४५२२.०	३९९९७७.७१	४११४६२.७४	४५०६१३.१	४९०६१३.१
४	सरकारलाई गएको खुद कर्जा	१३६५२.२९	१६३४३.९४	१६२८८.२१	१६७७८.३३	१४१९८.९५	१७७२१.१४	८७७५.२४	१९९४८.९०	२७६६३.०३	३८२५५.६	३४९.४२	८४४७३.८	२४०१५.२५	२१२५३.३
क. सरकारी कर्जा		१३६५२.२९	१६३४३.९४	१६२८८.२१	१६७७८.३३	१४१९८.९५	१७७२१.१४	८७७५.२४	१९९४८.९०	२७६६३.०३	३८२५५.६	३४९.४२	८४४७३.८	२४०१५.२५	२१२५३.३
ख. सरकारी कर्जा		०.००	०.००	२३७.२८	१८.४५	२३५०.०८	३३८१.३१	११४०१.८५	१०६२७.२१	८९६३.०३	४४१२०.०	१९९१७६.६३	३४९१७८.९९	३४२०९.६९	४२६४७.९
५	सरकारी संस्थाहरूलाई गएको कर्जा	८४८३०	८६०.२७	११३७.५४	१२४०.६५	११९०.४९	१३३६.१५	११६४.१३	१०६२७.२१	८९६३.०३	४४१२०.०	१९९१७६.६३	३४९१७८.९९	३४२०९.६९	४२६४७.९
(क) स्थानीय		२५९.६९	२२२.६३	१२७.६०	१३१.७४	१४८.७६	३२६.०७	३४१.४३	४२८.६२	१३८.१५	११३०.०	१२७१.०९	१४४९.८०	१२५८.८१	१२९२.८
(ख) गैर-स्थानीय		४८७.६१	६३७.६४	१०९९.९४	११३८.९१	१०४१.७३	१०१०.०८	८२२.७०	९२२.५९	१००३.४३	९६९.३	८२७.२३	१०६६.५९	९६८.३५	११३६.७
६	गैर-सरकारी वित्तीय संस्थाहरूलाई गएको कर्जा	१३०५.१९	१०८६.०४	१०६०.८२	१२३४.५५	९५८.५९	१२८२.७९	११०२.९३	१७६३.०९	२६६१.७३	४१३८.८	१७३०.३६	२३३६.८४	३६५६.३७	४२३०.३
७	निजी क्षेत्रलाई गएको कर्जा	६३८५४.०४	७२७३२.२४	८०९८२.५८	९७३०२.६१	११५०८२.४६	१३७३४.५१	१६९२३०.११	१९९७१६.००	२४४२०८.४०	२९१०२७.६	१७६६२.८४	२३०८२.३८	२८२५३२.३०	३२३८३६.७
८	खुन-आन्तरिक ऋण	१९२१३.६४	२१०१७.०३	२४८६६.१३	३१८७२.८०	३४७५५.७५	३९६८३.१५	४१७१३.८३	६००२.४९	७१५७१.८१	७४८१६.६	५२२०४.१६	६०५८.६२	७६५६४.६६	७३१०६.९
९	वित्तिय मूला प्रदाय, एमए (१०+११)	८२०९८.६८	९२१३२.०१	११३३०.२३	१३१५३७.६३	१५६५९६.७१	१८७७०.१५	२२४५७८.८६	२५९१७०.२०	३०९४४६.६६	३५८२१३.८	२४७५१०.५९	२८२७०७.९२	३३४५५५.८९	३८५३२९.०
१०	मूला प्रदाय, एमए	२१२०९.७१	२२२३५.१३	२६३७०.५७	३०१५६.०२	३५४८३.००	४२४७४.४६	४०३८८.७१	५६९३९.४०	७३९६४.३	७३९६४.३	५३१७८८.९९	६०५६६.७१	६६४४१.८३	७१८५०.८
(क) मूला		१३९२८.१३	१४१९३.१५	१७०४९.१७	१९५६७.४२	२२४५३.७४	२७००८.०४	३२७४८.३७	३६१७४.५९	४१५९८.४४	४२३२०.४	३६१८५.९२	४०३८७.३०	४२२२९.३८	४४४४९.१
(ख) वित्तीय निक्षेप		७८८१.५८	८०४१.९९	९३२१.४०	१०५७१.५९	१२७२२.२६	१४४८०.४४	१७५८०.४४	२०७६५.६४	२५३४०.९५	३०३४३.८	१६९९३.०८	२०१७९.५१	२४२१५.५५	२७४०१.७
११	मुदती, वस्तु र कल निक्षेप	६०८८८.६७	६९८९६.८७	८६६४९.६६	१०१३७८.६१	१२१११३.७१	१४४३०५.६९	१७४१२९.१५	२०२२९९.९६	२४२५०७.१७	२८५४४९.५	१९४३३१.५९	२८२१४१.२२	२६९०१४.०६	३१२४७८.२

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

* अपरिवर्तित।

अनुसूची ५.२ : मुद्रा प्रदायमा प्रभाव पार्ने कारकहरू

(आर्थिक परिवर्तन, रकममा)

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	शीर्षक	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	प्रभाव आउने महिना	
									२०७३/७४	२०७४/७५
१	खुद वैश्विक सम्पत्ति @	१३१६२.६६	१२७१२.७१	१४४०३.३०	१८८९१.२३	२२१०६.९१	९६.०	-६७४०.०	४००२.०९	-२४७२.९९
२	खुद आन्तरिक सम्पत्ति @	७७३४.४६	१२३४६.३८	१६७६४.४८	१७७८६.४८	२६४०१.७३	४४००.४८	४४४०७.२	१८०४०.६४	२६०१०.७२
३	कुल आन्तरिक कर्जा	८४४६.६६	१४८४३.८७	२१३०४.८७	२७८३९.०१	३७२०४.६१	४४८९२.७	४८९२३.७	१९४०१.११	२४३७७.२०
४	सरकारलाई गएको खुद कर्जा	-४४.७३	-२४७९.८८	-१४७७.८९	-३९४४.२१	६१७३.९६	१२३१४.१	१०९९२.६	-८४२९.४१	-६४०१.४२
५	क. सरकारी कर्जा	१८१.४४	-२४८.२४	-४४६.४८	४१७४.३३	४२९८.३३	१०६३६.७	१०६३६.७	१०३७३.८०	१६७७४.३२
६	ख. सरकारी कर्जा	२३७.२८	२३३१.६३	१०३१.२३	८१२०.४४	-८७३.६४	-१६७४.४	३०६९.३६	१६७७४.३२	१६७७४.३२
७	संस्थानगत गएको कर्जा	२७७.२७	१३३.११	-८०.१४	१४४.६४	१८७.०८	३४९.९	१०६.९६	९८.४९	-१२७.३४
८	(क) विदेशी	-९४.०३	४.१४	१७.०२	१४.३६	८७.१९	-४४.९	-२४६.१	१०२.४३	-४४.३१
९	(ख) गैर-विदेशी	३७२.३०	-९७.१८	-३१.६६	-१८७.३८	९९.८९	८०.८	-३४.१	१४३.९०	-३४.०९
१०	गैर सरकारी विदेशी संस्थालाई गएको कर्जा	-२४.२२	-२७४.४४	३२४.२०	१२०.१४	३६०.१७	८९८.६	१४७७.०	४७३.७४	९९४.६४
११	निजी क्षेत्रलाई गएको कर्जा	८२४०.३४	१६३२०.०२	२२३१२.०३	३१८३६.०९	३०४८४.३९	४४४६३.४	४६७४९.२	२७१०६.३८	३९१०६.३८
१२	खुद आन्तरिक ऋणित्व @	७११.१०	४४०४.०४	४६२४.२३	१००४२.४३	१०७७३.८८	७६२९.७	३४४.६	१३४०.४७	-६३३.४२
१३	मुद्रा प्रदाय, एम २ (१००११)	२०८९८.२२	२४०४९.०९	३११८३.४४	३६६७७.७१	३४७१२.३४	४०७७६.४	४८७६७.१	२३४३७.७३	२६००९.२३
१४	मुद्रा प्रदाय, एम १ (क+ख)	४१३४.४४	४३८८.४४	६९९.४६	७८४.२४	६६११.४२	९९९.३	४७९४.८	३६२६.४७	-४९७.६६
१५	(क) मुद्रा	८८४६.०२	३१६६.३२	४२४४.३०	४७०.२३	३४२९.३२	४४२९.०	७९.९	३४३७.६४	६२७.८३
१६	(ख) कर्जा नियन्त्रण	१२७९.४२	२१४७.६७	२७३७.६६	२११८.०२	३१८४.२०	४४७४.३	४००२.९	-४८७.३७	-११२४.४०
१७	मुद्रा, कुल र कल नियन्त्रण	१६७६२.७९	१९७३४.१०	२४१९१.६८	२८२२२.४६	२८१००.८२	४०७७७.३	४९९११.३६	२२२०२.४४	१९९११.३६
१८	विदेशी विनिमय नक्का (+) नैसर्गिक (-)	३०८८.००	१४४२.६३	३०३.४६	१९७८.१४	-२३४४.२१	३८६९.७	-२१०.८	-८८०.१४	१३१९.६४

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

* अपरिष्कृत।

@ विनिमय नक्का/नैसर्गिक समायोजन गरिएको।

अनुसूची ५.३ : मुद्रा प्रदायमा प्रभाव पार्ने कारकहरू
(वार्षिक परिवर्तन प्रतिशतमा)

क्र.सं.	वर्षिक	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	प्रथम आठ महिना		
								२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६
१	खुद वैदेशिक सम्पत्ति @	१७.९६	२७.२०	२४.२०	२४.२९	८.४९	०.०९	४.२३	-२.४४	-४.४९
२	खुद आन्तरिक सम्पत्ति @	१४.४६	१४.६०	१७.२५	१४.७३	२०.४७	३१.८२	१४.०१	१६.४९	१४.६४
३	कुल आन्तरिक कर्जा	१७.२१	१२.७३	१६.२१	१८.२२	२०.६०	२६.४४	१०.४४	११.६४	१३.०२
४	सरकारलाई गएको खुद कर्जा	३.०१	-१४.३८	-१०.४१	-३१.०१	७०.३४	८२.३७	-९६.७४	-४२.८२	-११.९१
	क. सरकारमाथिको दायी	१.६४	-१.४०	-२.७०	२४.९३	२६.१३	४१.४९	-१.८८	४०.४६	२.७४
	ख. सरकारी बचल	-१२.२२	१२६३६.४४	४३.८८	२४०.१६	-७.६०	-१४.७८	७०.१६	१४७.८४	४६४.८३
५	संयन्त्रित गएको कर्जा	११.७०	-६.३१	१२.२३	-१२.८७	१६.०७	२.४९	-१८.४८	७.३०	-१३.१७
	क/ वित्तीय	३.२४	१२.९२	१९.१९	४.७१	२४.४४	-१०.७१	३०.००	-१०.४७	-२४.१०
	ख/ गैर-वित्तीय	१२.७७	-८.४३	-३.०४	-१८.४४	१२.१४	८.७६	०.४४	१४.६०	१४.६६
६	गैर सरकारी वित्तीय संस्थालाई गएको कर्जा	१६.३८	-२२.४०	३३.८२	९.३७	२४.६७	४०.९७	२३.३४	३२.४४	३७.३७
७	निजी क्षेत्रलाई गएको कर्जा	२०.१४	१८.३०	१९.३९	२३.१७	१८.०१	२२.३१	१६.१९	१४.४८	१४.६६
८	खुद औद्योगिक दायित्व @	२२.१८	७.८०	१३.३०	२४.३३	२०.७०	१२.००	२.६१	-१.०४	४.४४
९	मुद्रा प्रदाय, एम २ (१०+११)	१६.३७	१९.१०	१९.९१	१९.४३	१४.४६	१९.४०	१०.२७	९.०८	८.४१
१०	मुद्रा प्रदाय, एम १ (क+ख)	१४.३७	१७.६४	१९.७०	१८.४९	१३.१४	१७.४६	४.६६	६.३७	-०.७४
	क/ मुद्रा	१४.८९	१६.१७	१८.७०	२१.२४	१०.४६	१७.९९	१०.४०	११.६४	१४.११
	ख/ कलनी निक्षेप	१३.४१	२०.४१	१३.६७	१३.६७	१८.१२	२२.०३	-३.४४	-२.८२	-४.४४
११	मुद्रानी, वसत र कल निक्षेप	१६.९८	१९.९७	४३.७७	१९.८४	१६.१४	१९.९२	११.६०	९.८४	२१.१०

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

* अवलोकन।

@ वित्तीय कक्षा/वैकल्पिक समायोजन गरिएको।

अनुसूची ५.४ : खुला बजार कारोबार स्थिति

(रु. करोडमा)

	विवरण	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	प्रथम आठ महिना	
							२०७५/७६	२०७६/७७
क	तरलता प्रशोधन	४७६८०.०	५४२५५.०	१२४४५.०	१९५००.०	१००३५.०	१००३५.०	५८००.०
	विक्री बोलकबोल	६००.०	९१०.०	०.०	८४०.०	७९६५.०	०.०	०.०
	रिभर्स रिपो बोलकबोल	३१५८०.०	२३५९५.०	६४२५.०	८४७५.०	२०७०.०	२०७०.०	२८००.०
	निक्षेप बोलकबोल	१५५००.०	२९७५०.०	६०२०.०	१०१८५.०	०.०	७९६५.०	३०००.०
ख	तरलता प्रवाह	०.०	०.०	६०९९.८	१०७३४.०	१६८१६.०	२३५३.०	११३७७.२
	खरिद बोलकबोल	०.०	०.०	२७७८.८	३७६२.०	०.०	०.०	०.०
	रिपो बोलकबोल	०.०	०.०	३३२१.०	६९७२.०	१६८१६.०	२३५३.०	११३७७.२
ग	खुद तरलता प्रशोधन(क-ख)	४७६८०.०	५४२५५.०	६३४५.२	८७६६.०	-६७८१.०	७६८२.०	-५५७७.२

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

अनुसूची ५.५ : ब्याजदर संरचना (प्रतिशत)

भारित औसत ब्याजदर	२०७५ असार	२०७५ असोज	२०७५ पुस	२०७५ चैत	२०७६ असार	२०७६ असोज	२०७६ पुस	२०७६ फागुन
९१ दिने ट्रेजरी बिल	३.७४	१.७७	०.८६	४.४४	४.९७	४.३३	३.१७	३.९७
अन्तर-बैंक दर								
वाणिज्य बैंक	२.९६	१.८६	२.८	५.२८	४.५२	४.६२	१.८	४.३५
अन्य वित्तीय संस्था	५.४	३.४२	३.३५	५.०६	६.२४	३.९७	३.३८	४.७५
निक्षेप	६.४९	६.५७	६.७२	६.६७	६.६	६.७५	६.७९	६.७७
कर्जा	१२.४७	१२.२६	१२.२९	१२.२८	१२.१३	११.९८	११.९४	११.८
आधार ब्याजदर	१०.४७	१०.२३	९.८	९.६४	९.५७	९.५६	९.४३	९.४५

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

अनुसूची ५.६ : निक्षेप परिचालन तथा कर्जा प्रवाह (रु. करोडमा)

शीर्षक	२०७४ असार	२०७४ फागुन	२०७५ असार	२०७५ फागुन	२०७६ असार	२०७६ फागुन	आठ महिनामा प्रतिशत परिवर्तन	
	मसान्त	मसान्त	मसान्त	मसान्त	मसान्त	मसान्त*	२०७५/७६	२०७६/७७
निक्षेप परिचालन								
वाणिज्य बैंक	२०८०३९	२२२००३	२४५९२२	२६६०७९	२८४३०६	३१०४८९	८.२	९.२१
विकास बैंक	२२१०३	२५६२१	२८८३५	३३०८०	३७८१९	३७५२५	१४.७२	-०.७८
वित्त कम्पनी	५१७७	५५६३	६२९५	६७८४	७४७९	८११५	७.७७	८.५
बैंक तथा वित्तीय संस्था +	२२९९८१	२४८७१४	२७४२१०	३००८६१	३२३५०७	३४९४२१	९.७२	८.०१
कर्जा प्रवाह (निजी क्षेत्रमा)								
वाणिज्य बैंक	१७०८९९	१९४६०७	२०९०४८	२३७०४९	२४५६५९	२७५०१२	१३.३९	११.९५
विकास बैंक	२००७४	२४३३३	२५२११	३१३९५.९५	३४२११	३३४०९.५५	२४.५३	-२.३४
वित्त कम्पनी	४९२९	५२६६	५७२३	६४६६.०८	६७४९	७२३९.५४	१२.९९	७.२७
बैंक तथा वित्तीय संस्था+	१९५९०१	२२४२०५	२३९९८१	२७४९११	२८६६१९	३१५६६१	१४.५६	१०.१३

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

* अपरिष्कृत।

+ बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू बीच एक आपसको निक्षेप समायोजन गरिएको।

अनुसूची ५.७: क्षेत्रगत आधारमा कर्जा प्रवाहको अवस्था (रु. करोडमा)

क्षेत्र	२०७४ असार	२०७५ असार	२०७६ असार	२०७६ फागुन	२०७६ (असार-फागुन) (प्रतिशत परिवर्तन)	कुल कर्जामा अंश (२०७६ फागुन)
कृषि	९,००४.१०	१,३५७५.६६	१,९३४४५.७४	२,२०४३१.६१	१३.९४	६.८६
खानी	३८९.४०	५०३.३३	७३१३.२३	५८२९.६२	-२०.२९	०.१८
उत्पादन	३२९८०.००	३९७८५.३५	४७८५६०.९३	५३२८५०.१०	११.३४	१६.५८
निर्माण	२१२१८.६०	२५३१५.४६	३०९४१७.४८	३४५१९९.४८	११.५६	१०.७४
घातु उत्पादन, मेशिनरी र विद्युतीय उपकरण	२५०२.७०	३३१४.८५	३७०७५.२०	४१०९५.९९	१०.८४	१.२८
यातायातका सामान उत्पादन र फिटिङ	३३६९.२०	३६९३.५८	४२९०९.२७	४८३९२.५३	१२.७८	१.५१
यातायात, सञ्चार र सार्वजनिक सेवा	१०५१०.००	१३३१६.८१	१७६८१३.७२	१९४३८७.३२	९.९४	६.०५
थोक तथा खुद्रा व्यापार	४३४६९.८०	५३२०१.९२	६१५४४९.५९	६५९६०४.१२	७.१७	२०.५३
वित्तीय, बीमा र स्थीर सम्पत्ति	१६५३९.३०	२०३०३.४८	२३३८४६.७१	२५०३९४.५२	७.०८	७.७९
सेवा उद्योग	१५६१२.२०	१९७१५.१३	२४४०२२.५५	२८००४९.८३	१४.३०	८.७२
उपभोग्य ऋण	८५३३.९०	८७१५.६८	९०१०४.७५	९१८३५.६४	१.९२	२.८६
स्थानीय सरकार	१५८.४०	१५५.३५	१५६९.१०	१५६४.३४	-०.३०	०.०५
अन्य	३४३३४.८०	४०६८१.२९	४८०३५६.८५	५४१५६३.९८	१२.७४	१६.८५
जम्मा	१९८६२२.४०	२४२२७७.८८	२९११८९६.७८	३२१३१९९.०८	१०.३५	१००.००

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

अनुसूची ५.८ : बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको संख्या

वित्तीय संस्था	२०६९	२०७०	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७६*
वणिज्य बैंक	३२	३१	३०	३०	२८	२८	२८	२८	२७
विकास बैंक	८८	८६	८४	७६	६७	४०	३३	२९	२३
वित्त कम्पनी	७०	५९	५३	४८	४२	२८	२५	२३	२२
लघु वित्त कारोबार गर्ने संस्था	२४	३१	३३	३८	४२	५३	६५	९०	८९
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजतप्राप्त सहकारी संस्था (सीमित बैकिङ्ग कारोबार गर्ने)	१६	१६	१५	१५	१५	१४	-	-	-
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजत प्राप्त गैर सरकारी संस्था (लघु वित्त कारोबार गर्ने)	३६	३१	२९	२७	२५	२५	-	-	-
बीमा कम्पनी	२५	२५	२५	२६	२६	२८	२८	४०	४०
कर्मचारी सञ्चय कोष	१	१	१	१	१	१	१	१	१
नागरिक लगानी कोष	१	१	१	१	१	१	१	१	१
हुलाक बचत बैंक	१	१	१	१	१	१	१	१	१
हुलाक बचत बैंकका कार्यालयहरू	११७	११७	११७	६८	६८	६८	६८	६८	६५

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

*फागुन मसान्त।

अनुसूची ५.९ : वित्तीय पहुँचका परिसूचकहरु

वित्तीय पहुँचका सूचक	२०७१ असार	२०७२ असार	२०७३ असार	२०७४ असार	२०७५ असार	२०७६ असार	२०७६ फागुन
बैंक तथा वित्तीय संस्थाको शाखा सङ्ख्या							
वाणिज्य बैंक	१५४७	१६७२	१८६९	२२७४	३०२३	३५८५	४२१९
विकास बैंक	८१८	८०८	८५२	७६९	९९३	१२६७	१२१३
वित्त कम्पनी	२२९	२४२	१७५	१३०	१८६	२०४	२२९
प्रति बैंक शाखा जनसङ्ख्या	७६६६	७२०६	६५६२	५६१०	४३३४	३३६३	३०७२
नियोजित खाताको सङ्ख्या	१३१२९,५७४	१४९३४६१८	१६८३६०१७	१९६७७००५	२३४४४८५९	२७८६६५०५	३१७३१९७१
ऋण खाताको सङ्ख्या	९,४०००५	१०३३३८३३	१०९६५७०	१२१६०९१	१३०१०१०	१४३९,६४८	१५१४८९५
शाखाहित बैंकिङ्ग केन्द्र	५०४	५०४	८१२	१००८	१२८५	१५३०	१६१३
मोबाइल बैंकिङ्ग सेवा प्रयोगकर्ता	७६८४२४	१०६८३०३	१७५४५६६	२६६९७३२	५०८६०६९	८३४७१८७	१०३३४५१०
इन्टरनेट बैंकिङ्ग सेवा प्रयोगकर्ता	३२८४३४	४१५४६२	५१५४६५	७८३७५१	८३४३०२	९१७३४४	९९८२०५
एटिमको सङ्ख्या	१६५२	१७२१	१९०८	२०८१	२७९१	३३१६	३८६३
डेबिटकार्डको सङ्ख्या	३९८८७७९	४५३१७८७	४५१२९७९	४९८०९५८	५४४४२५३	६७०८५२१	७२१६३२६
क्रेडिट कार्डको सङ्ख्या	५७८९८	४३८९५	५२०१४	६८९६६	१०४७२१	१२३१४६	१५४०३५
प्रति १००,००० जनसङ्ख्यामा नियोजित खाता सङ्ख्या	७३५५३	८२५१०	९१७४७	१०५७९०	८१७०१	९५४००	१०७१६८
प्रति १००,००० जनसङ्ख्यामा एटिम सङ्ख्या	९	१०	१०	११	१०	११	१३
प्रति १००,००० जनसङ्ख्यामा शाखा सङ्ख्या	१५	१५	१६	१७	१५	१७	१९
प्रति १००,००० जनसङ्ख्यामा डेबिट कार्ड सङ्ख्या	२२३४६	२५०३७	२४५९३	२६७७९	१९२३९	२२९६६	२४३७२
प्रति १००,००० जनसङ्ख्यामा क्रेडिट कार्ड सङ्ख्या	३२४	२४३	२८३	३७१	३६३	४२२	५२०

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

*जनसङ्ख्याको तथ्याङ्क केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागको जनसङ्ख्या प्रक्षेपण (मध्यमस्तर) बाट लिएको।

अनुसूची ५.१० : बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको साधनको स्रोत र उपयोग

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	शीर्षक	असार महिना					प्रसार आठ महिना				
		२०७०	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७	२०७८/७९	२०७९/८०
१	कुल निक्षेप	११८०९.०२	१४०७६.५५	१६८८२.१६	२०९८८.६२	२२९८०.७६	२४४१०.९९	२६३०६.७६	२८०४५.१९	२९८५१.३३	३०९४२.६५
२	चाली	११३६९.३०	१२९६८.९२	१४९९९.००	१८३४६.०३	१९९०४.७२	२४६२९.४४	३१२६०.९	३६७०४.५७	४०९२४.९१	४२९०४.६५
३	व्यव	४६९४८.५२	५८९७०.५९	७३२४७.१२	८७३६७.९६	८९११५.३०	९४६८२.१९	१०७३३.५	८२१२४.१६	९०८८२.०९	१०९८३७.७४
४	मुद्दती	४२०९९.४६	४५२९४.१९	५०९२०.११	६१५८६.१४	९९३४२.५८	१२२८०५.५५	१९९०५.४	८८८४५.१२	१०९५४८.९३	१७३२९४.२९
५	केल	१७४७६.०६	२२३३८.१४	२९४७१.७४	२७७८७.८१	२७२३४.२०	२८८५९.३५	३४१०८.०	३४५८७.३८	२४१६९.०९	३४५१९.६६
६	मार्जिन	९१५.६९	११०४.११	१२१५.०२	१५९३.६८	२०८३.९६	२२३४.६६	२३४९.७	१७३९३.७	२१८९.३१	२६९२.३७
७	नेपाल राष्ट्र बैंकबाट सापटी	२७५.७६	१९२३०	३६६.१५	६७१.०२	६९३.७३	१२२३०.३	२९०.५	९८८.७५	१९०३.६६	१८८७६.८
८	अन्य बैँसिक बचिव	२९५.४३	०.४१	०.००	०.००	०.००	०.००	३९९.९	०.००	२२१.५५	७९३.९६
९	खुद अन्य साधनहरू	१८४५६.८४	१९१४४.३१	२०३९१.६५	२३४९८.०७	३४४६७.७४	४०२३७.६६	४७७०.६	३३३३५.५०	४४९९०.४४	५३०३६.४९
१०	कुल साधनको स्रोत = उपयोग	१३८३७.०५	१६००१.९७	१८९६००.७८	२२९५०.७०	२६६१४.२३	३१५६७१.१९	३७३८५.७६	२४४३९९.४४	२९५३०८.७३	४०५०८७.७८
११	नागर तथा बैंक मौज्यात	२३०५१.६२	२८६८२.६३	३५३३७.२९	३४६७४.७५	४२०४३.१४	३९३२२.३७	४०९७.१	३९०८४.५५	३६७५४.६३	३९९४४.१२
१२	नागर मौज्यात	३४८७.३१	४११२.९९	४७९०.२०	५५९०.११	६३०८.२५	७२२०.७४	८२११.६	५२२५.०२	६१४४.३३	७७०१.१३
१३	गुप्ट बैंकमा रहेको मौज्यात	११७०९.४८	१५६२१.४०	१९२२२.९२	१४४००.६१	२११५९.३१	२०८१३.४१	१८५३८.२	१८००४.२३	१४७०३.९७	१६८२१.०१
१४	चिदानी गुप्ट मौज्यात	८४.२१	७८.८७	१३३.६९	९९.९९	१०९.२८	२८४.४०	२७०.३	१६१.५१	३३०.७६	४८४.२८
१५	चिदानीमा रहेको मौज्यात	७७०६.२२	८८६९.८८	११२४०.४८	१४४८४.०४	१४४६६.३१	११०३९.३३	१२६७.१	१४२३१.१६	१४२३९.९९	१४८८८.३१
१६	कर्जा तथा सापटी	११४८८५.४४	१३१३३३.३४	१५४२६३.४९	१९००७५.९४	२२४०९९.०८	२७६३३८.८२	३३३४७०.४	२१५२८८.४९	२५९९२८.५१	३६५२३३.०५
१७	सरकारमाथिको ढानी	१५२२५.६०	१४२१५.७७	१४२४९.७९	१८६३६.९१	२१३८९.४६	२८७५१.०६	३७५८.६	१६००९.३६	२५९८३.५८	३६३२८.०३
१८	सरकारी संस्थाहरूमाथिको ढानी	१२४४.१६	११३८.३०	१०९२.२७	९२०.२५	१००४.८५	११०५.०८	९६६.२	९२२४.७४	११६८.८१	११३२.६३
	वित्तीय	१०८.३५	९९.६६	८५.२९	१००.६६	८५.३७	१०४.७५	४२४१.७	१००.६१	१०५.३५	४३८८.५७
	नैऋतवित्तीय	११३४.८१	१०३८.६३	१००६.९८	८१९.६०	९१९.४९	१०००.३३	१०३.०	८८२.१३	१०६३.३९	९८.३१
१९	गैर सरकारी वित्तीय संस्थाहरू माथिको ढानी	१२२२.४५	९५६.९९	१२२१.१९	१४०१.३३	१७६१.४९	२६०४.३६	४१३८.८	१७८८.७६	२३२४.२४	४२३०२.६६
२०	निजी क्षेत्रमाथिको ढानी	९६८४२.९१	११४६६४.९१	१३९९०२.६३	१६८०९४.६३	१९९३०२.६३	२४३७८८.७३	२८०४८०.००	१९६१८८.००	२३०२०८.३५	३२२४९६.४७
२१	चिदानी वित्त खोप	२३८.८२	३५२.३६	७१५.३४	५४४.३४	६४०.९९	१०.७७	१०.९	४३४.१३	१०.६०	३४.७३
२२	कर्जा तथा सापटी/निक्षेप अनुपात (x) #	८३.८०	८३.२५	८२.९०	८५.१०	८८.१४	९०.९९	९१.५	९०.५५	९०.०६	९५.१४

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

* अपरिवर्तन

सरकारमाथि ढानी समवेतमा नभएको।

अनुसूची ५.१ : बाणिज्य बैंकहरूको साधनको स्रोत र उपयोग

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	शीर्षक	असार महिना					प्रथम आठ महिना				
		२०७०	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६*	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
१	कुल निक्षेप	१०१५४७८.०१	११९९४७९.४४	१४२४७४.८८	१७४४२३.३९	२०००८८.४७	२४९९११.९०	२८२३४५.४	१९३४५१.०९	२२२००३.०९	२६९०८८.८९
२	चक्ती	१०७३०.९८	१२२४४.४८	१४४४०.७२	१७४४०.७२	१९१७०.२३	२४८०४.४६	२८१११.१	१४८९९.७८	२०२७३.७१	२४९७०.१६
३	वर्तत	३४८८०.४६	४४०७६.११	४४४३३.४०	६९८६९.१२	७०३०२.८१	८११६६.७०	९०१९९.६	६७९९९.४	७८१२४.७३	८६२६३.१२
४	मुद्दती	३४४६४.१९	३६४४४.९७	४१३७४.४१	४२३२३.०७	८७९८२.१८	१०६८६६.१४	१२८०४६.०	७१८८८.४४	९४४४८.०२	१२३८१९.२४
५	कल	१९४९३.३४	२४८८८.४४	३१३७४.८९	३४०७०.७८	२८४२२.८७	३०८४०.९०	३३६४७.३७	३४७४८.८८	२४९२४.८८	३४२३४.४४
६	मार्जिन	८८८८३	१०७३.१३	११८०.०९	१४७१.३७	२०६०.४८	२२६४.४९	२२४४.२	१७७७.४४	२१४७८.४९	२६००.३९
७	नेपाल राष्ट्र बैंकबाट प्राप्त	२१८७६	१९३३०	३२४.१४	६४१.६३	६२४.३६	११७७.६९	२१०४.०४	१८०२.६७	२३६४.८६	१८४४.६०
८	अन्य बैचिक दायित्व	२९४४३	०.४१	०.००	०.००	०.००	०.००	३२९.९	०.००	०.००	७९२.९६
९	खुद अन्य साधनहरु	१३२१०.४९	१३४४३.४६	१३८८४.४४	१६३२४.३४	२७८९४.२४	३२४८८.७१	३९२८८.८	२४२७४.३६	४२०६८.१४	४९१४१.८६
१०	कुल साधनको स्रोत = उपयोग	११४२८२.४९	१३३३४.११	१४९४६४.८८	१९२३२०.०३	२३६४८.१८	२७४४८८.८२	३२६०४४.६	२१९४००.३६	२६०४९०.३६	३१०४११.९०
११	नाद मौज्दात	२१४०२.३३	२६००२.४६	३२०८४.००	३२८२७.३९	३९४४.९४	२६७७४.६४	३४४६६.७	३९९३२.४४	३९९३२.४४	२६७३२.१४
१२	राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्दात	२९२९.२८	३३४४.२२	३३४४.२२	४००६.०६	४४४४.२०	६३७४.१४	७२१६.०	४२४७.०९	४२४७.०९	६७९.०४
१३	राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्दात	१०७३४.४७	१४४३८.१४	१७४९३.९८	१३४७१.४९	१९४४२.४९	१९१०८.०६	१६४८९.७	१६७०८.४३	१६१२७.८२	१४९१८.०१
१४	विदेशी मुद्रा मौज्दात	८०.०९	६९.९९	१२४.२१	९२.८१	९९.६७	२४०.०४	२४४.२	१४८.९८	३१०.६१	४४७.९८
१५	विदेशमा रहेको मौज्दात	७७२७.३९	८८९०.११	११२२८.३६	१४४४६.८३	१४४४६.४८	११०३८.८९	१४४४८.३	११२२७.७३	१४४६०.८४	१४८०७.७९
१६	कर्जा तथा सापटी	९३८१०.२६	१०६६९२.६४	१२६०००.६८	१४९४९२.७४	१९००१२.२३	२४२८१४.१७	२८२४४४.४	१८२८४६.७१	२२७३४२.३४	३२०४२७.३३
१७	सरकारसँग दावी	१४७२८०.२	१३२३६.७१	१३२३६.३१	१७९६.३०	२०२०६.१८	२७४८८.३४	३४४८८.८	१४४२.३१	२४८१७.८२	३४८१४.८२
१८	सरकारी संस्थाहरुसँग दावी	१२१४७६	११०४.३९	१०६२.७४	८८८.३४	९७२.८०	१०६७.९०	९३४.४	८८२.९९	११३२.४१	१०८२.१३
१९	निर सरकारी वित्तीय संस्था हरुसँग दावी	१०००.४०	९१४.००	११०४.८३	१४३०.४६	१४८४.७७	२१४२.९७	३३१६.०	१६४१.३६	१८९१.६४	३२८८.९६
२०	निजी क्षेत्रसँग दावी	७६६३२.७२	९०८८४.१९	११०८१.१७	१३८९४.६२	१७३४०७.४९	२११९९६.१७	२४३७४६.१	१९९६७.४८	२४३०४.७२	२८४९९६.८४
२१	निजी क्षेत्रसँग दावी	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.०	०.००	०.००	०.००
२१	विदेशी वित्त खरीद	२३८.३७	३४२.३६	७१४.३४	४२१.८३	६४०.९९	१०.७७	१०.१	४२४.३३	१०.६०	१०.४३
२२	कर्जा तथा सापटी / निक्षेप अनुपात (प्र)	७७.८७	७७.८०	७७.८०	८०.८७	८४.४४	८७.४२	८९.०	८६.६३	९१.३१	९२.८४

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

* अवलोकन।

अनुसूची ५.१२ : वाणिज्य बैंकहरूबाट असुल हुन बाँकी कर्जाको क्षेत्रगत विवरण

(रु. करोडमा)

क्षेत्र	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	प्रथम आठ महिना			
							२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
कृषि	३१५३.१३	४०२७.०१	५०७०.६२	६११२.५१	७४३४.९९	११६४.५९	६८१४.६२	११०१७.९२	१५६२५.७५	१९२४९.३२
खानी	३४८.७१	३२५.४७	३०६.४१	२९७.०७	३४६.७८	४४२.०३	२९१.४३	४१२.४१	६४५.८७	५४६.६५
उत्पादन क्षेत्र	१७६६६.१९	२०७४२.८२	२२७७२.३८	२८८३०.४२	३१५९४.२२	३८०५६.३६	३१३९७.५५	३४३६८.९६	४४८४२.८५	५०८१६.७८
निर्माण	७१७१.२८	८८७४.०६	११११७.५७	१४२३०.३५	१७८७७.७२	२१२२८.८१	१७३७७.४९	१९७३४.७९	२४२०४.१२	२८६१०.९९
आयु उपभोग, सेलिलरी र विद्युतीय उपकरण तथा जडान	१००४.४४	१०९२.९४	१२४०.२२	१६३२.७५	२२६२.३५	२९८०.२९	३२२३.४७	२६०४.९७	३४५१.०७	३७३९.७७
यातायात, उपकरण उत्पादन तथा जडान	१२६६.६२	१५४८.८६	१४७७.७७	२१५१.९९	२४२०.५९	२७१९.१७	२५०४.२५	२६७८.२९	३२३३.८०	३९२६.११
संचार र सार्वजनिक सेवा	३०१५.१६	३१४१.११	४१२८.४५	६३८२.८५	८७६१.०२	११२२५.७३	७८६४.६०	९८७२.५१	१३२११.२२	१७२९३.३६
शोक विक्रता र खुद्रा विक्रता	१६१५८.८२	२०४४१.५०	२५६२४.२५	३३०८८.६८	३९७९४.५२	४८३९२.७४	३८०६२.६९	४५१०४.९३	५४३४७.५६	५९५२२.९५
वित्त, बीमा र स्विच सम्पत्ति	६६०७.९६	७२८१.३९	८९२२.०३	११४४१.७९	१४८५८.९२	१७९८४.३१	१३५८६.४०	१६२१४.०६	१८८३८.२०	२१८३७.९६
सेवा उद्योग	५६८५.५०	६८६२.९५	८८४३.८०	१०३९५.३८	१३७१७.७५	१७४६२.८६	१२१८६.५७	१४४८४.४७	२०१६६.८०	२४९८३.४७
उद्योगिक कर्जा	३३४८.४२	३९३६.६४	४२०३.५७	५०३२.४५	७००२.२५	७००४.५५	६०३८.०३	६६८४.९०	६७४४.८३	७३०८.७०
स्थानीय सरकार	११७.६३	१०९.६२	१६२.१८	१४७.६२	१४७.६९	१४९.९९	१४८.२३	१४०.७६	१४०.३७	१४०.८४
अन्य	१०१६५.१८	११६१६.४९	१४७८३.३८	२०४८६.४०	२७२६७.०८	३१९२१.७०	२५००६.२३	३२७७९.६०	३४४०८.६३	४२४१२.२२
कुल	७५७०९.०५	९०१००.८६	११०३१४.२९	१३९२४०.२५	१७३४८९.८७	२११२३३.०५	१६३२१३.०५	१९६४०९.५६	२४००११.०६	२८४४०८.३२

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

* अप्रैलसम्म।

अनुसूची ५.१.३ : विकास बैंकहरूको साधनको स्रोत र उपयोगको विवरण

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	वर्गिक	असार महिना										प्रत्यक्ष आठ महिना			
		२०६९	२०७०	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७	२०७८	२०७९/७५	२०८०/७६	२०८१/७७	२०८२/७८
१	कुल निक्षेप	१२२१२.२०	१५५२२.४९	२००२२.८९	२३०७२.५३	२६८८२.५४	२२१०२.८१	२५८८८.५५	३०८८८.५६	३५८८८.५७	४०८८८.५८	२६८८८.५९	२५८८८.६०	२४८८८.६१	२३८८८.६२
२	चाली	३२५.०९	३०८.३७	४२२.८३	५५३.३४	७२३.८३	५५८.८५	५५८.८५	७३०.४०	७३०.४०	७३०.४०	५९०.४४	५५७.४१	५५७.४१	६९०.४४
३	अवत	६०७६.७३	८२९४.५६	१०८३५.७५	१२०६४.०८	१४३४१.५३	१२७८८.८१	१२७८८.८१	१४३४१.५३	१४३४१.५३	१४३४१.५३	११८८८.२०	११८८८.२०	११८८८.२०	१२२७७.१६
४	मुदती	३७१७.८४	४५०२.८३	५५३९.५१	६२२१.२७	६८२२.२१	८८८८.३०	८८८८.३०	१२७८८.८१	१२७८८.८१	१२७८८.८१	११८८८.२०	११८८८.२०	११८८८.२०	११८८८.२०
५	कल	२०७५.३४	२३९१.३८	३२४०.०५	४१९१.७०	४९८८.०४	३३३४.७३	३३३४.७३	४९८८.०४	४९८८.०४	४९८८.०४	३७८८.५५	३७८८.५५	३७८८.५५	४७८८.५५
६	मासिम	१७.७९	२५.३४	३०.७५	३३.५४	२०.८३	२२.१३	२२.१३	११.८८	११.८८	११.८८	२५.४९	२५.४९	२५.४९	१८.७८
७	नेपाल राष्ट्र बैंकबाट सापटी	०.००	५७.००	०.००	०.००	०.००	१८.१४	१८.१४	२२.१०	२२.१०	२२.१०	८९.५१	८९.५१	८९.५१	१४.११
८	अन्य वैदेशिक दायित्व	३३.३१	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
९	खुद अन्य साधनहरू	३०८८.६२	३१९२.९४	३७५५.२४	४१५४.९८	४७७२.२७	४५७८.००	४५७८.००	४५७८.००	४५७८.००	४५७८.००	४५७८.००	४५७८.००	४५७८.००	४५७८.००
१०	कुल साधनको स्रोत = उपयोग	१५२५४.६२	१८७७२.४३	२३७८८.१४	२७२७७.५१	३१६६२.३१	२७८८८.१५	२७८८८.१५	३१६६२.३१	३१६६२.३१	३१६६२.३१	२६८८८.५९	२६८८८.५९	२६८८८.५९	२६८८८.५९
११	सह तथा बैंक मौज्दात	९८५.०३	११६३.०४	१४६४.१७	१६६८.३३	२१९२.२८	१९०८.८२	१९०८.८२	२०१९.७१	२०१९.७१	२०१९.७१	१९५६.३४	१९५६.३४	२१७५.९७	२४८८.७४
१२	नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्दात	३६०.८५	४७८.७१	६१२.५७	६८९.४१	७८१.२७	६५१.९२	६५१.९२	७८१.२७	७८१.२७	७८१.२७	७८१.२७	७८१.२७	७८१.२७	८९१.५५
१३	विदेशी मुद्रा मौज्दात	५९९.१०	६७७.३२	८५२.१४	११४८.३८	१३७३.८९	१३७३.८९	१३७३.८९	१३७३.८९	१३७३.८९	१३७३.८९	१३७३.८९	१३७३.८९	१३७३.८९	१६४८.२०
१४	विदेशमा रहेको मौज्दात	३.७१	४.०९	८.८४	८.८४	७.७७	९.६०	९.६०	१८.४३	१८.४३	१८.४३	२०.१३	२०.१३	२०.१३	२६.३९
१५	कर्जा तथा सापटी	१४२६९.५९	१७५८९.३८	२२३३३.९७	२५४७०.००	२९७७०.००	२५४७०.००	२५४७०.००	३२३३३.९७	३२३३३.९७	३२३३३.९७	२९६८८.०८	२९६८८.०८	३०७५५.५५	३१६६२.३१
१७	सरकारमाथिको ढाकी	४५०.७२	२९०.९६	२७४.५३	३०८.७८	४५६.११	६८१.४८	६८१.४८	७९८.९४	७९८.९४	७९८.९४	५६८.०४	५६८.०४	५६८.०४	५६८.०४
१८	सरकारी संस्थानहरूमाथिको ढाकी	२८.१७	२४.२३	२७.३७	१९.५९	१८.८२	१७.०१	१७.०१	७.५२	७.५२	७.५२	२३.२४	२३.२४	२३.२४	१६.७५
१९	नैतिकी	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
२०	नैतिकी निर्माण संस्थानहरूमाथिको ढाकी	२८.१७	२४.२३	२७.३७	१९.५९	१८.८२	१७.०१	१७.०१	७.५२	७.५२	७.५२	२३.२४	२३.२४	२३.२४	१६.७५
२१	नैतिकी निर्माण संस्थानहरूमाथिको ढाकी	१०३३३.०७	१३१५७.६४	१६९८०.७१	१९६२९.६३	२३७७८.३३	२०२८९.६३	२०२८९.६३	२५४७०.००	२५४७०.००	२५४७०.००	२४७७७.८६	२४७७७.८६	२४७७७.८६	३३८८९.९९
२२	कर्जा तथा सापटी/विशेष अनुपात (५:१)	११३.१५	१११.४४	११०.९२	१०८.६०	१०७.५३	११०.८४	११०.८४	१०७.५३	१०७.५३	१०७.५३	१११.५१	११२.७६	११०.९२	१०६.२६

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

* अतिरिक्त।

सरकारबाट ढाकी समवेत नभएको।

अनुसूची ५.१४ : वित्त कम्पनीहरूको साधनको श्रोत र उपयोगको विवरण

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	शीर्षक	असार समान					प्रथम आठ महिना				
		२०६९	२०७०	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७/७८	२०७८/७९
१	कुल निक्षेप	७५३९.८९	६८१६.५१	७२०८.०८	७१६३.६२	६३०२.७९	५१७६.३०	६२९४.६९	७४७९.३३	२०७४/७५	२०७५/७६
२	चलनी	४४२.५२	५४१.०२	५८२.४९	५४२.४४	४५४.२४	४३७.४८	३७७.४८	६१५.५३	५९६२.६५	६७८३.७
३	वचन	३४१५.८९	२८९३.०३	३११८.४७	३३७४.५०	३२०४.६९	१८४४.५६	२०४२.५४	२३६८.०८	१८९५.४४	२२३६.३
४	मुदती	३६०६.६१	३२८९.६२	३३४५.२७	३१५४.००	२४९८.५८	२५९४.७९	३४९१.२६	३९६७.१३	३०१४.७५	३७५६.५
५	कल	६४.५८	९१.३२	११०.६३	८९.०८	१४३.७९	३७४.०२	३०८.६२	५२३.०१	३००.८७	३२१.७
६	मासिनि	४.२९	१.५२	१.२३	१.३९	१.४८	१.३५	४.७९	५.५८	३.९९	५.८
७	नेपाल गृह बैकबाट सापटी	०.००	०.००	०.००	०.००	१.८५	५१.३३	२३.२४	१५.५२	१८.२९	३१.८
८	अन्य बैचैतिक दायित्व	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.०
९	खुद अन्य साधनहरू	२४९१.५४	२४९१.८०	२६८८.५६	२८९१.०२	३१६६.३२	२६६६.४७	२९२८.८६	३२२४.२१	२७२७.७९	३२४९.२
१०	कुल साधनको स्रोत = उपयोग	१००३१.४३	९४०८.३१	९८९६.६४	१००५४.६४	९४८८.००	७८९७.५९	९२४६.७९	१०७२२.९६	८३०८.७२	११२२९.५
११	नाम तथा बैंक मौज्दात	५२८.८१	५४७.४३	५४७.३७	६८३.०६	६५७.२३	५८९.३८	५४१.५२	६४६.८१	५७०.६३	७०२.४
१२	नाम मौज्दात	१३४.२१	१७२.२१	१०६.१९	१०१.५४	१०२.०८	१०९.१३	१३०.४४	११३.४७	११३.६२	१४६.५
१३	नेपाल गृह बैकमा रहेको मौज्दात	३८९.५४	३६०.१०	४४१.११	५८१.५४	५४४.१४	५८०.२४	५२१.०७	४८०.९९	३४४.००	४४६.८
१४	विदेशी मुद्रा मौज्दात	२.२१	०.०३	०.०४	०.०४	०.०१	०.०१	०.०१	०.०२	०.०१	०.०
१५	विदेशमा रहेको मौज्दात	१.८४	०.०३	०.०३	०.०३	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.०
१६	कर्जा तथा सापटी	९५०२.६२	८९५०.८८	९३३९.२७	९३७१.५७	८८३०.५३	७३०८.०७	८६९४.२७	१००९८.५९	७८३८.०४	१०४२६.२
१७	सरकारमाथिको ढाढी	३५३.७०	२११.६३	३०४.६३	३०४.७०	३८४.५०	४०१.८०	३६८.७७	५३२.२१	३६८.२७	२४६.४
१८	सरकारी संस्थानहरूमाथिको ढाढी	२.६०	४.१८	६.५३	९.९४	१३.१९	१५.०४	२९.६६	१८.३९	१८.८०	३४.८
	नितिय	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.०
	नेतःनितिय	२.६०	४.१८	६.५३	९.९४	१३.१९	१५.०४	२९.६६	१८.३९	१८.८०	३४.८
१९	गैर सरकारी वित्तीय संस्थानहरूमाथिको ढाढी	२२८४.७१	१९४०.९३	२०४४.०९	१९४०.९३	२०७१.४६	१३७८.८६	१८७१.९४	२०६४.८४	१४६९.३३	२१४२.७
२०	निजी क्षेत्रमाथिको ढाढी	६८६१.६१	७०५३.५५	७००४.०२	७११६.८१	६३६१.३७	५५१३.१७	६४२४.९०	७४८३.०५	५९७७.९१	८०९२.४
२१	विदेशी वित्त खरिद	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.०
२२	कर्जा तथा सापटी/नितिय अमुपात (५/१)	१९१.३४	१२८.३१	१३४.३४	१२६.६०	१३४.००	१३३.५१	१३२.२८	१२७.७८	१३४.२८	१३४.८

स्रोत : नेपाल गृह बैंक, २०७६।

* अवरुद्ध।

सरकारमाथि ढाढी समको नपएको।

अनुसूची ५.१५ : लघु वित्त वितीय संस्थाहरुको साधनको स्रोत र उपयोग

(रु. करोडमा)

विवरण	असार मसान्त							पुस मसान्त		
	२०६९	२०७०	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७४	२०७५	२०७६*
दायित्व										
बैंकी कोष	२८१.१०	३८०.१०	५८०.९७	६२०.३५	८६७.३७	१२७६.३६	१७४४.३६	२५५०.३४	१६०६.२०	२२४९.३५
निक्षेप	५१२.८०	७२२.५०	१११९.९९	१६०५.८०	२४०९.५३	३४४०.१२	४९५४.८८	८५६६.६२	४०९७.३६	६०६२.५३
ऋण / सापटी	१६५७.५०	२०२१.४०	२८५८.१३	३८४९.७०	५२४३.१४	६६९५.३०	८६६८.३७	१२६४८.२२	७५६३.०६	१०४००.७६
अन्य दायित्व	४७२.४०	३६६.१०	३८५.३६	५२६.८१	७२०.०१	१०१७.२१	१६९०.६९	२८९१.६९	११७०.६७	३१४९.५१
नाफा नोक्सान हिसाब	५७८०	८४.९०	११४.००	२६०.४१	३३०.६३	३७१.८९	४०२.७१	६४९.३७	१७८.१०	४२८.८२
सम्पति = दायित्व	२९८१.५०	३५७५.१०	५०५८.४५	६८६३.०७	९५७०.६७	१२८००.८८	१७५६१.०१	२७३०६.२४	१४६१५.३९	३१२११.६०
सम्पति										
तरल सम्पति	५६४.९०	६३३.००	९७९.३८	६८२.४७	११०७.३२	१२७४.१०	१६३८.३१	१९३०.६९	१४५३.२४	२६९१.२४
लागानी	२१९.१०	३०८.००	४७.०३	२४७.८१	२८४.३५	२७५.३१	२४९.५५	२५७.३६	३७१.४९	११३६.५०
कर्जा तथा सापटी	१७७०.००	२३३९.२०	३६४२.६०	५५३२.७३	७७२३.२९	१०६५१.५२	१४५९५.१५	२३५१५.३४	१२१७२.२०	१७५४६.६०
अन्य सम्पति	४५५.९०	२८१.७०	३७४.९२	३९५.४५	४५४.६२	५९२.९९	१०७१.८५	१५९८.२१	६१३.३७	१०००.९७
नाफा नोक्सान हिसाब	११८०	१३.२०	१४.५२	४.६२	१.०९	६.९६	६.१४	४.६४	५.०९	२.९८

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

* अपरिष्कृत।

अनुसूची ५.१६ : सहकारी संस्थाको आधारभूत स्थिति

(रकम रु. करोडमा)

आर्थिक वर्ष	संस्था सङ्ख्या	सदस्य सङ्ख्या	शेयर पुँजी	बचत परिचालन	ऋण लगानी	प्रत्यक्ष रोजगारी सङ्ख्या
२०६९/७०	२७९१४	४१०४०२५	२८८२	१४७०६	१३७०८	५२०००
२०७०/७१	३११७७	४५५५२८६	६११८	१७२५२	१५४६३	५४०००
२०७१/७२	३२६६३	५१००३७०	६३०५	२०२४२	१८८०७	५७८५४
२०७२/७३	३३५९९	६०३०८५७	७१३५	२९५७२	२८९८२	५६४७५
२०७३/७४	३४५१२	६३०५५८१	७३१७	३०२१६	२७३७१	६०५१७
२०७४/७५	३४५१२	६४५१३३३	७६०९	३११२२	२७३७१	६११२२
२०७५/७६	३४७३७	६५१२३४०	७६३४	३४५५८	३३२७१	६३५००
२०७६/७७*	३४८३७	६५१५४६०	७७२४	३५०५८	३४१७१	६८४००

स्रोत: सहकारी विभाग, २०७६।

*आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुन मसान्तसम्म।

अनुसूची २.१७ : प्राथमिक बजार

(रु. करोडमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष										प्रथम आठ महिना		
	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७
१. पैजी परिचालन	७७७.७७	२९५.०१	११८५.०५	८२६.६८	१४४३.५२	१८९९.८५	५९३९.००	५३३०.००	४,९७६.००	३,२८५.४८	३,२८५.४८	२,२३७.५५	३,०४१.००
क) साधारण शेयर	१७२.८४	१२९.८५	३११.१७	१५७.३५	६९७.७३	८५९.४२	९५०.००	१९८०.००	७३५.००	५५२.७४	५५२.७४	४६७.८०	२७५.००
ख) हकप्रद शेयर	५०४.९३	४५.१६	३९३.८८	४२४.३३	२३०.७९	९४०.४३	४५६४.००	२५७०.००	५८८.००	१,९५२.७४	१,९५२.७४	३११.७५	४४१.००
ग) असाधारण शेयर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
घ) डिभिडन्ड	३०.००	१२०.००	३५५.००	१४५.००	२९०.००	-	-	३००.००	२,९९८.००	३००.००	३००.००	१,४५८.००	२,१४५.००
ङ) नागरिक एकांक योजना	३१.५४	३२.७०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
च) म्युचुअल फण्ड	-	-	१२५.००	१००.००	२२५.००	१००.००	४२५.००	४८०.००	६५०.००	४८०.००	४८०.००	-	१८०.००
२. पैजी परिचालनकर्ता संगठित संस्थाहरुको संख्या	४७	२५	३६	४५	४८	५२	१०१	८७.००	६५	५२	५२	३४	२९

स्रोत: नेपाल चित्तौपत्र बोर्ड, २०७६।

* आधार वर्ष २०५०, विन्दु १००

अनुसूची ५.१८ : दोस्रो बजार

(रु. करोडमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष												प्रथम भाट महिना		
	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
चित्तोपवन कारोबार रकम	११८५.११	६६६.५३	१०२७.२८	२२०४.८८	७७२९.८५	६५३३.१५	१६३९५.७७	२०४७८.८१	१२१२९.९६	११००६.७	८५८२.०२	५६९९.०२	१३०३.२१		
कारोबार भाएको चित्तोपवनको संख्या (हजारमा)	२६२३१.३५	२६२४०.३९	४१८७८.९०	८१५७१.७०	२१४१४३.५६	१५९७१७.४७	३०२०२१	३९२५९८.२	२९३६९७.६	३८७४६५.८	२००८४४.६	२००८४४.६	३७५०८२.५		
कारोबार संख्या	२१३७३३.००	३०२३६४.००	२९३४८९.००	२९२३६६.००	५६६३८९.००	४७७२७८	८३६९०२	१३५५५८५	१३१००९०	१४२२७९.१	८५७८७०	७६६११३	१५७७८०५		
वजार पुँजीकरण	३७६८७.७३	३२३४८.४३	३६८२६.२१	५१४४९.२१	१०५७१६.००	९८९४०.३९	१८९०१३	१८५६८२.९४	१४३५१३.८	१५६७९९.९	१४०५५८	१४११८९.२	१७६०९२.७		
वजार पुँजीकरणमा कारोबारको प्रतिशत	३.१४	२.०६	२.७९	१.५९	७.३१	६.६	८.७	११	८.५	७.०२	५.७०	४.०४	७.४०		
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा वजार पुँजीकरणको प्रतिशत	३२.१५	१९.४८	२३.४१	३०.२४	४०.००	४६.५	८४.१	६९.४	४७.१	४५.३	४९.४	४०.८	४६.७		
सूचीकृत चित्तोपवनको चुम्मा मूल्य	७९३५.६०	१००२३.८०	११०६१.००	१२६४८.९०	१४७५३.९९	२१०५८.८६	२०४०१.९६	२८९५९.०४	३५२०९.४५	४१२८८.१	३३६८५.३	३९१६३.०५	४४८४८.९८		
सूचीकृत संगठित संस्थाहरूको संख्या	१७६.००	२०९.००	२१६.००	२३०.००	२३३.००	२३२	२२९	२०८	१९६	२१५	१९४	२०५	२१२		
चित्तोपवन कारोबारको प्रकार (Scrap Trading)	१९८.००	२२२.००	२३०.००	२३०.००	२६९.००	२७१	२७४	२७०	२५९	२७७	२४४	२४५	२६०		
नेप्से पर्सिस्चक (विन्डुमा) ^१	४७७.७३	३६२.८५	३८९.७४	५१८.३३	१०३६.११	९६१.२३	१७१८.१५	१४८२.६७	१२१२.३६	१२५९.०२	१२८५.९६	११५५.४६	१३७७.१८		

स्रोत: नेपाल चित्तोपवन बोर्ड, २०७६।

* आधार वर्ष २०४०, विन्डु १०० ** अनुमानित

अनुसूची ६.१ : वैदेशिक व्यापारको स्थिति

(रु. करोडमा)

विवरण	२०६४/६५	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	प्रथम गेट महिना	
													२०७६/७६	२०७६/७७
निर्गत एम.जी.बी.														
भारत	३४२६.७	६७६९.८	६०८२.४	४३३३.९	७४२४.१	७६९१.७	९९९९.१	८४३१.९	७०११.७	७३४४.९	८१६६.०	९७११.०	६१२२.४	७४९०.८
चीन	-	-	-	-	-	२०८.६	२८४.१	२२३.०	१६८.२	१७०.१	२४३.८	२११.०	१३५.१	१०८.९
अन्य मुलुकहरु	२०७१.१	२६६९.२	२०८३.०	२०९७.८	२४६४.५	२३८३.२	२९४३.७	२७२२.५	२८९४.२	२९८९.८	३२२०.२	३२२०.०	२१३०.०	२१४६.०
आगत जी.आई.एफ.														
भारत	१४२३७.७	१६२१३.८	२१७११.४	२६१४२.५	२९९२४.०	३६७०३.१	४७७९४.७	४११६५.६	४७०२१.३	६३३४७.०	८२११०.३	९१८२६.५	६१२५१.६	५६६६७.४
चीन	-	-	-	-	-	६२४५.१	७३३१.९	१००१६.६	११५६०.४	१२७२४.५	१५९६८.७	२०५४२.७	१३९०३.८	१४६६५.२
अन्य मुलुकहरु	७९५६.१	१२२०३.२	१५७२२.९	१३४४५.०	१६२२७.८	१२७२५.८	१६३१०.०	१८२२८.२	१८०६७.२	२२९१९.९	२७१०१.४	२९५०९.९	१९७४७.३	२१०९१.६
व्यापार सन्तुलन														
भारत	-१०३८२.१	-२१६७७.२	-३१३५१.१	-३३१८३.७	-३८७४०.७	-४७६८२.३	-६२२३७.५	-६४४३६.५	-७०३४८.२	-९१७०६.४	-११६३७४.३	-१३२१४२.६	-८८७८८.२	-८४९३३.५
चीन	-	-	-	-	-	-६०३६.६	-७०४७.८	-९७९३.७	-११४०१.३	-१२५४४.४	-१४७४४.९	-२०३४१.८	-१४७६८.७	-१४४६६.३
अन्य मुलुकहरु	-४८८५.०	-९५३४०.०	-१३६३९.१	-११३३७.२	-१३७६३.३	-१०३४२.६	-१३३५६.३	-१५१७५.०	-१९९३०.०	-२३८८१.२	-२३८८१.२	-२६२८३.१	-१७६१७.४	-१८९३७.६
कुल व्यापार														
भारत	२८१२०.५	३५२१६.७	४३५१५.९	४६०४५.१	५३५९२.९	६३३६५.८	८०६३४.७	८४०००.३	८४३७१.६	१०६३१६.२	१३२४५६.३	१५१५६४.५	१०१०३३.१	९९९१५.१
चीन	१८०९३.२	२०३४४.४	२५७१०.८	३०५२८.६	३४९००.६	४१८०३.१	५३७५६.१	४४७४२.१	४१६७०.६	६७५११.९	८६०८२.१	९८०६४.१	६५११७.०	६१८२५.३
अन्य मुलुकहरु	१००२७.२	१४८७२.४	१७८०५.१	१४५२२.८	१८६९२.३	१५१०८.९	१९२६३.७	२१००८.७	२०९६६.४	२४९०९.७	३०३२१.७	३२७३६.६	२१८७७.३	२३२४५.७
कुल व्यापारमा अंश (प्रतिशत)														
भारत	६४.३	५७.८	५९.१	६६.३	६५.१	६६.०	६६.७	६३.७	६१.२	६३.५	६४.९	६४.७	६४.५	६१.९
चीन	-	-	-	-	-	१०.२	९.४	११.९	१३.९	१२.१	१२.२	१३.७	१३.९	१४.८
अन्य मुलुकहरु	३५.७	४२.२	४०.९	३३.७	२४.९	२३.८	२३.९	२४.४	२४.८	२४.४	२२.९	२१.६	२१.७	२३.३

* अपरिवर्तन

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

आर्थिक वर्ष २०६९/७० भन्दा अघिको चीनको तथ्याङ्क अन्य सुरुकर्मा समावेश भएको ।

अनुसूची ६.२ : वस्तुगत व्यापार (एस.आइ.टी.सी. समूह)

(रु. करोडमा)

एस.आइ.टी.सी. समूह	२०६४/६५	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	प्रम अट मतिना	
													२०७५/७६	२०७६/७७
निर्यात	५९२६.७	६७६९.८	६०८२.४	६४३३.९	७४२८.१	७६९१.७	९१९२.१	८४३१.९	७०११.७	७३०४.९	८१३६.०	९७११.०	६१२२.४	७५९०.८
खाद्य वस्तु तथा जीवजन्तु	१३१६.४	१९१४.४	१३१४.४	१४४२.४	१४४२.४	१८०८.९	१६६६.६	२३०८.९	१६४२.१	१८२०.६	२०४८.०	२४६८.०	१२९४.०	१२२८.१
सूति तथा पेष पदार्थ	२.४	३४.४	१.८	०.२	१०.२	२१.४	१९९.१	२३४.७	४७.८	२४.०	२४.०	२४.४	१७.०	१४.९
अप्रशोधित पदार्थ र अखाद्य वस्तुहरू	१३४.१	१९७.३	२४७.०	१९२.३	२४८.७	३२७.९	४९९.२	३२७.४	२२१.८	२९९.३	३१४.८	४४१.७	३१७.०	२४९.२
खनिज इन्धन र चिल्लो पदार्थहरू	०.०	४.२	०.०	०.०	०.०	०.६	०.६	०.०	०.१	०.०	१.४	०.१	०.१	०.०
जीवजन्तु तथा वनस्पतिको तेल तथा ओसो	२०६.२	३६.३	२६.७	४०.९	३३.२	१४.६	२४.३	११.१	१०.७	१४.९	४०.६	१२९४.९	४८०.२	२९९४.८
रसायन तथा औषधि	२८२.४	३०८.७	१६७.७	२६८.०	२७२.७	३८४.२	४६९.१	४८७.३	४६१.८	४४२.१	४४२.८	४०९७.६	२८१.१	३०९.४
विकृत तथा अप्रकृत	२३६४.३	२८२४.२	३३३९.४	३३४९.७	३९००.९	३९८४.८	४३७७.३	४१०७.८	३२६६.६	३४४४.३	३७२०.४	४०४७.०	२६७१.४	२४४१.८
यन्त्रायात तथा यांत्रिक उपकरण	९१.३	६२.४	७२.४	३८.०	२७.८	४१.९	६८.१	३८.६	४०.०	२०.४	१४४.२	८२.४	४१.३	८६.१
विभिन्न तयारी वस्तुहरू	९२८.२	१३८६.०	९११.७	१०९१.१	१३२८.४	१०९३.८	१२४४.१	१२०४.१	१२०४.१	१२२६.१	१२४९.१	१३७८.३	९४७.३	८४६.४
वर्गकृत नभएका वस्तुहरू	०.३	०.६	०.०	०.६	०.३	०.३	०.४	०.०	०.३	०.०	१६.९	०.६	०.०	०.०
आयात	२२१९३.८	२८४४७.०	३०४३३.४	३९६१७.६	४६१६६.८	५५४४४.०	७१४३६.६	७७४६८.४	७७३४९.९	९९०११.३	१२४४१०.३	१४९८३३.४	९४९१०.७	९२२२४.३
खाद्य वस्तु तथा जीवजन्तु	१४८३.८	२०४७.१	२३७६.६	२६२६.३	४०७८.३	६१११.९	८६६४.४	९६६२.०	१०९४४.२	१३०६२.३	१४१११.२	१६१४८.६	११०९१.३	११२२४.४
सूति तथा पेष पदार्थ	१२३.८	१४१.३	२८४.४	२१६.७	३०८.२	४४४.९	४८३.०	४०४.१	६४१.३	८०९.१	८२८.४	८७४.१	४४३.०	४६६.८
अप्रशोधित पदार्थ र अखाद्य वस्तुहरू	८३६.४	१२४४.३	१९८८.९	१९८८.०	१७७७.३	२१३६.४	२१८१.०	२२३३.२	२३३९.२	३६६४.४	४१९८.४	४०९७.०	३२८६.१	३३३७.२
खनिज इन्धन र चिल्लो पदार्थहरू	४३९६.९	४४२९.४	४६७८.१	८१२३.४	१०२७७.१	११९४७.१	१४८२.७	१२६४४.१	८४०८.८	१४१३७.९	१६७८३.६	२४३९६.७	१४९८९.८	१४९८०.४
जीवजन्तु तथा वनस्पतिको तेल तथा ओसो	९३९.९	९००.४	९३२.१	१४७३.४	१७९१.८	२२४४.२	२२४४.२	२२४४.२	२२१४.३	३०१४.६	२८६१.६	३६०८.६	२२१२.१	३३४९.८
रसायन तथा औषधि	२६८६.३	३१४८.०	३९६७.०	४४३७.२	४९०१.७	६४२४.२	८४४४.४	१०३९६.२	१०३९६.२	१०२८४.६	१२४४७.७	१४२३८.४	९७७९.७	१०३२४.१
वर्गकृत तयारी वस्तुहरू	४७४४.८	७६७०.०	११६१३.०	९१३३.८	११४७८.२	१०९४६.६	१७४७६.२	१६३१३.२	२१०८९.९	२८८८९.२	२४४४७.७	३१११०.४	२११६८.४	१८८६८.९
यन्त्रायात तथा यांत्रिक उपकरण	४८००.६	६८०१.०	८४४१.७	८२२३.२	८२२१.४	१००२०.३	१२४९०.१	१७३७८.८	१८९७६.४	२४७००.७	३१४००.३	३२४३२.९	२२०४७.२	२२०१८.९
विभिन्न तयारी वस्तुहरू	१०७२.६	१९१७.७	२१३६.७	२७२३.४	३३९७.२	३६६४.९	४३९४.४	४२१४.१	४४८६.४	४४०९.४	६३३२.२	९४७३१.१	६४१९.४	६६४९.३
वर्गकृत नभएका वस्तुहरू	८.४	१०.८	४.१	१२.०	१४.४	२६११.४	२४७९.४	६३९.०	१६०७.४	२७४३.२	३४६३.८	३४६३.८	२३४३.४	१७४४.३

* अपरिमित

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

अनुसूची ६.३ : भारत निर्यात भएका केही प्रमुख वस्तुहरु

रु. करोडमा

क्र.सं.	विवरण	२०६४/६५	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	प्रथम आठ महिना	
														२०७५/७६	२०७६/७७*
१	चावल	०.०	०.०	०.२	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
२	मकै	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
३	तेल र सस्यौ	३.५	२.२	१.१	२.६	०.६	०.३	१.७	४.७	६.४	२.८	३.२	३.०	२.०	२.६
४	जडीबुटी	१४.९	२०.७	२३.९	१७.२	९.०	३१.३	२४.५	५७.०	३७.३	६०.४	७२.९	७२.३	५३.९	५९.२
५	छू	१०.२	१०.६	१२.७	३२.२	३७.१	१३.६	१५.६	१५.५	१३.८	१४.५	११.९	८.३	८.२	०.२
६	सुठो	५.४	६.८	९.१	०.३	०.२	१.२	०.४	०.०	०.९	०.८	०.२	०.१	०.०	०.०
७	दाल	३१.५	३८.२	२.८	०.९	२०.३	०.१	०.४	१२.७	२७.९	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
८	जीवित जनावर	५.२	२.४	३.७	६.६	२४.९	४१.०	२३.४	२०.५	१०.५	१२.७	६.९	१.०	०.८	०.९
९	मैदा	०.४	८.२	४.१	१.०	०.०	०.०	-१.०	०.०	०.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०
१०	अदुवा	५४.३	३३.५	३५.४	३०.२	३८.७	१३१.२	४६.९	४६.१	५२.२	२३.२	७०.१	४९.७	३६.०	३०.९
११	पीना	४०.५	५३.३	४९.८	५१.०	६४.३	६३.८	७०.६	६१.३	१००.१	१४६.०	१४८.१	१६०.८	१११.२	१०४.२
१२	खयर	५४.४	१२१.७	१६८.२	१११.४	१००.३	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
१३	चावलको हुटोको तेल	१९.७	१४.३	११.२	७.७	१९.१	१३.४	१९.५	७.२	६.३	२.४	१.२	०.०	०.०	०.०
१४	कच्चा सुट	३.१	१४.६	६.५	०.०	०.०	४.४	४.४	०.२	१.२	४.०	०.०	०.१	०.०	०.०
१५	सुट कटिङ	१.१	५.७	६२.१	०.०	०.०	०.०	-१.०	०.०	०.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०
१६	सुटका सामान	२५८.३	१२८.३	२८९.७	३९९.८	४०६.५	४१०.८	४३०.२	४२७.३	४२४.६	४४६.०	४६४.४	५८१.१	३४५.३	३६८.७
	क. चट्टी	५२.९	२०.७	३६.४	८९.४	१०९.५	०.०	०.६	१.१	८.६	१३.८	२२.०	३१.८	२०.१	२२.०
	ख. बोरा	१२२.०	४५.९	२०१.७	१८६.६	२१०.२	३६७.३	३४७.६	३७४.६	३७८.७	३६१.३	४४१.९	४४९.३	३२५.२	३४६.७
	ग. डोरी	८३.४	६१.७	५१.६	१२३.८	८६.८	४३.५	७१.८	५१.६	३७.३	७०.९	०.४	०.०	०.०	०.०

अनुसूची ६.३ : भारत निर्यात भएका केही प्रमुख वस्तुहरु

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	विवरण	२०६४/६५	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	प्रत्यक्ष आठ महिना	
														२०७५/७६	२०७६/७७*
१७	अलुमीनी	१०३५	१२१६	१३१६	१९१५	३२७६	३८५०	४२६७	३८२०	४६३३	३९०६	४८४६	४२८४	२२९.३	३२१८
१८	बाउचाउ	५२३	८०३	५७६	५१८	४५८	३५७	५२२	६२१	४५६	६५६	५३७	७९२	४७.२	५२.०
१९	गाढाबलुको दाना	१७७	३५१	१४४	६४	८३	२७	२६७	६१७	३८३	५५५	४९३	३६७	३६.७	१४.८
२०	टुपेट	४७६	८१३	६७३	९०३	१०९९	९३६	११३३	९८५	१०१३	६४९	७६३	८१६	५०.६	५६.७
२१	पेपिटर जगो	२५००	३३९८	३३९८	२६४१	३६५७	४७४२	५१५३	५०१८	३२५३	२८१७	३६६५	६१६०	३९४.१	३६४.२
२२	च्यमसुको र हाजमोला	१३२	१६३	१३९	५७६	८४८	६७१	८९५	९०७	७३१	६८१	७३३	७३४	५५.७	७३.६
२३	सावुन	४२४	४९१	४०४	३७२	२४४	६२	२.६	२.२	१.०	०.२	०.१	०.१	०.१	०.०
२४	वनस्पति पत्र	२१३२	०.९	०.५	१.९	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
२५	परिमना	४.४	६.६	६.१	४.७	४.२	५.५	६.८	५.०	७.२	७.२	८.०	११.३	९.१	८.६
२६	जगो	४१३५	२४२५	२७२२	३३३१	२६२८	१०५	१८०	१८०	५.०	३.४	६३.६	७५.५	३९.१	७३.०
२७	कसर बातर, रड	६१.७	५७.२	६४.४	३०३	१२१.३	११८.४	१४२.७	१२६.१	८९.२	७९.४	९४.०	९७.१	६६.३	४४.१
२८	एम.एस. पादप	९८०	५७.१	६९.५	९४.३	७९.८	०.०	२१.३	१०.४	५.२	४.७	०.८	०.०	०.०	०.२
२९	प्लाष्टिकका सामान	३०.३	५१.३	१८.२	६१.०	७२.१	९८६	३५.८	३४.४	२१.२	१७.०	२.२	०.३	०.२	०.३
३०	कमेटिया	४४१.७	३८२२	१७९.५	३८२.५	३३४.३	४९४.८	६१७.७	४३८.८	१९३.६	२०३.०	२७८.०	२४५.१	२७८.१	९६.४
३१	वी.आई. पादप	२४.३	१०९.८	५६.८	८०.७	१५९.३	३५३.३	३०३.१	२९९.४	९३.९	१०२.६	२४.६	२१.०	१४.७	५.६
३२	कपाडा	२११.५	३१९.४	३३६.२	३७३.४	५१३.०	५६१.८	५७७.९	५१२.९	३४३.९	३२२.१	३२०.४	३४२.०	२२९.२	२१९.५
३३	तुष	१८३.६	१९५.२	१७५.०	२३६.३	३०२.७	३८०.२	४४३.२	४७७.३	३२४.८	५०५.८	४७३.८	४५५.०	२८८.६	२४१.६
३४	रसायन	२७.६	२९.०	१५.२	१४.८	०.९	०.०	०.०	१६.६	६.७	१०.१	७.४	४.६	३.३	०.०
कु. बम्मा		२७४०.४	२४६५.५	२४४३.७	२९८८.६	३४३७.९	३८०१.६	४०२८.६	३७९२.४	२८१९.७	२८६८.५	३६२१.४	४०८९.३	२६३१.०	२५१९.६
ख. अन्य		११०५.१	१६३५.१	१४४५.७	१३४७.५	१४२३.७	१२९७.३	१६३२.८	१७९८.१	११२९.७	१२४६.४	१०५०.६	१२२६.३	१२२६.३	२७८८.२
बम्मा (क + ख)		३८४५.६	४१००.६	३९९९.४	४३३६.०	४८६१.५	४०९१.०	५६६१.४	५४९०.५	३९४९.४	४१४४.९	४६७२.०	६२७३.२	३८५७.४	५२९७.८

* अप्रारम्भिक

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६ ।

अनुसूची ६.४ : चीनतर्फ निर्यात भएका केही प्रमुख वस्तुहरू

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	विवरण	आर्थिक वर्ष										प्रथम आठ महिना	
		२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
१	अगरवत्ती	३.१०	४.३४	१.४०	०.५६	०.९८	१.२६	०.७४	०.५५	०.२५	०.२५	०.५५	०.५५
२	एलमुनियम, तामा र ब्रासका भाँड/कुडा	१२.८३	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
३	हस्तकलाका सामान (धातु तथा काठ)	१३.११	२६.०९	२०.२०	४२.९३	३७.३०	३१.९३	२९.२७	२०.९६	२०.९६	२०.९६	२०.९६	२०.९६
४	जडीबुटी	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
५	मानिसको कपाल	०.०६	१.०८	१.७२	१.३३	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
६	वाद्यवाधन, पार्टस	०.०४	०.००	०.०१	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
७	नेपाली कागज तथा कागजका उत्पादन	०.०१	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
८	चाउचाउ	५.५४	४.९१	४.७३	१.२९	२.७७	८.७८	१४.८७	४.३३	४.३३	४.३३	४.३३	४.३३
९	अन्य हस्तकलाका सामानहरू	२.६८	२.०१	५.७४	५.२०	८.५६	१४.४१	२०.००	९.८२	९.८२	९.८२	९.८२	९.८२
१०	परिमना	२.९८	३.९८	२.८१	५.०३	२.५५	७.७७	४.२०	३.८४	३.८४	३.८४	३.८४	३.८४
११	तयारी पोशाक	८.८८	२.८१	४.३९	१.७०	५.८७	१०.७६	१०.०३	७.३९	७.३९	७.३९	७.३९	७.३९
१२	तयारी छालाका सामानहरू	०.०८	०.२१	०.०४	०.०२	०.०८	०.०१	०.०७	०.०६	०.०६	०.०६	०.०६	०.०६
१३	रुद्राक्ष	०.९६	०.००	१.०१	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
१४	चौदीका सामान तथा गराहनाहरू	०.०७	०.७१	०.४३	०.१०	०.३२	०.१५	०.०६	०.०४	०.०४	०.०४	०.०४	०.०४
१५	प्रशोधित छाला	४०.७५	२४.७९	३०.६९	१७.१४	१३.८२	१०.१४	८.५७	४.९४	४.९४	४.९४	४.९४	४.९४
१६	चिया	०.५१	०.८३	१.३४	१.१९	०.८७	२.८९	१.५८	१.१४	१.१४	१.१४	१.१४	१.१४
१७	तरकारी	०.१७	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
१८	गहुँको पिठो	१०.७४	११.०१	२.२३	०.५७	०.६०	२.५१	१.३९	०.५२	०.५२	०.५२	०.५२	०.५२
१९	ऊनो मलेचा	८.५२	११.९७	१४.९३	२३.२१	२१.९०	२५.९३	१९.९३	१९.९३	१९.९३	१९.९३	१९.९३	१९.९३
अन्य		९७.५३	१८९.३२	१३१.३१	६७.८९	७४.५३	१२७.३३	१००.६७	६७.९९	६७.९९	६७.९९	६७.९९	६७.९९
	कुल जम्मा	२०८.५८	२८४.०७	२२२.९९	१६८.१५	१७०.१५	२४३.७७	२१०.९८	१३५.०९	१३५.०९	१३५.०९	१३५.०९	१३५.०९

* अपरिष्कृत

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

अनुसूची ६.५ : भारत र चीन बाहेकका अन्य मुलुकतर्फ निर्यात भएका केही प्रमुख वस्तुहरु

(रु. करोडमा)

विवरण	२०६४/६५	२०६४/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	प्रथम आठ महिना	
												२०७४/७६	२०७६/७७*
१ दाल	१४४.८	६२४.७	३९४.२	३३४.८	२४९.७	२६७.१	२०४.४	११३.२	८८.३	९७.०	८९.६	१२७.४	८६.९
२ अलैची	६.५	६.४	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
३ जडीबुटी	९.८	४१.२	२३.९	१२.६	१९.८	०.९	१९.७	६.१	२२.०	१४.८	२९.६	५९.३	४९.९
४ खयर	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
५ ऊनीका कपडा	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
६ कागजबाट बनेका सामान	३४.७	३६.१	५५.३	३९.९	५८.७	२४.३	२८.९	२१.८	३२.४	३८.०	३१.३	२८.२	२६.३
७ छोला	२४.९	५.८	३०.७	४३.४	७२.४	४९.१	७४.२	६४.७	४२.४	३८.३	४४.०	२४.४	१६.१
८ ऊनी कापेट	५०४.८	५७३.६	४०७.९	४८६.०	६९३.८	५९८.०	७२८.०	६७६.०	७८४.८	७१४.६	६८६.२	७१६.४	४७०.९
९ तयारी पोशाक	४७४.६	४९०.५	३८९.१	३०६.३	४००.६	३०७.८	४२२.३	३९६.०	४४८.२	४००.६	४३६.८	३९१.१	२२६.५
१० हस्तकलाका सामान	१९.४	१०७.८	१०८.३	४४.८	५१.०	८.१	११.०	८.५	९.७	१४.३	८.९	१४.६	७.८
११ गराहना	२६.९	२६.२	१२.७	९.१	११.०	७.५	२७.०	१०.३	२१.५	२४.४	३४.०	४१.०	३४.०
१२ पहिना	६४.३	१५२.७	१२६.८	२२७.३	३२३.०	१६२.५	२७२.४	२११.८	२६३.६	२३४.४	२१२.४	१७४.४	१२९.१
जम्मा	१३१२.८	२०६४.०	१४४९.८	१४०६.१	१८८०.०	१४२६.२	१७६९.०	१४०८.१	१७१२.९	१४८०.४	१४७३.८	१४८८.०	१०४१.६
अन्य	७५८.३	६०४.२	५३३.२	५९१.७	५८४.५	९५७.०	११६४.७	१२१४.३	११८१.३	१४०९.४	१६४६.४	१६३८.८	११०२.५
कुल जम्मा	२०७१.१	२६६९.२	२०८३.०	२०९७.८	२४६४.५	२३८३.२	२९४३.७	२७२२.५	२८९४.२	२९८९.८	३२२०.२	३२२६.८	२१३०.०

* अपरिष्कृत # २०६९/७० देखि चीनतर्फको निर्यात सञ्चालना नभएको

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

अनुसूची ६.६ : भारतबाट आयात भएका केही प्रमुख वस्तुहरु

(रु. करोडमा)

क्र.सं	विवरण	२०६४/६५	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	प्रमुख आठ महिना	
														२०७५/७६	२०७६/७७*
१	इलेक्ट्रीकल सामान	३४४.७	३९४.३	६०९.०	७२२.४	७०१.०	६४४.४	७६६.६	१०७३.०	१२२१.४	१३८६.६	१४४४.७	२१२३.६	१३२४.८	१४८६.१
२	घासा	३०५.७	२४९.७	३०९.३	२८४.५	४११.३	३८८.८	९४९.४	७२१.०	६६४.५	६४१.८	९३८.२	११२९.७	७६७.९	६४३.६
३	सुती	७३.२	१०६.२	१८१.७	१८४.७	१९१.७	२०६.८	२१२.४	२०३.८	२७६.६	२८०.४	२२४.१	२३४.६	१३४.६	१८६.२
४	यातायातका सामान	११८०.५	१६१४.९	२३७७.७	२०६०.१	१७०४.१	२६९९.८	३२९८.३	४४१२.६	६९९४.०	७७८४.४	१०६७.४	१७५२.१	७९८०.७	५६८७.१
५	आपघि	५४३.४	६४४.८	७९६.३	९००.८	१०३८.३	१३३३.७	१४२९.६	१७८४.७	१९१६.४	२१४०.४	२४७७.७	२४५.१	१६६४.०	१८६४.२
६	रसायनिक तेल	३१.६	१२.०	२९४.१	३०७.३	४४०.७	८४८.६	८०३.४	५४४.५	१४९.९	१०८.३	१८६.२	९०.०	७३.६	६०.१
७	कपास (सुती तथा अन्य)	१६६.४	२४६.२	२९४.१	१९६.६	२९१.१	२९०.०	३८१.०	३८१.७	४१६.७	४२०.४	४८४.४	७८८.१	४२६.६	४१४.७
८	तत्कारी	१४४.७	१२९.१	२०७.९	२०७.७	२४९.०	४४४.९	६९६.९	७८८.९	७७२.६	१०६४.४	११०३.९	१४६०.९	१०४९.१	९०८.४
९	सिमेन्ट	४२३.७	४२३.७	४४१.४	४३७.३	३३०.०	९४२.४	९७१.८	१०९२.५	११६८.९	२४०३.३	३११७.८	१२९७.१	११०७.८	२०२.०
१०	कपाज	७२.९	११३.९	१३९.०	२०७.४	२२७.८	३६७.८	४८१.८	५४४.२	४६८.६	४८०.७	६४१.८	६६७.३	४१३.०	४८७.४
११	हलिस र दुध पदार्थ	४४.४	८६.०	७०.९	९९.९	१७३.९	२६०.०	४८२.३	४६६.०	४६८.६	४९०.४	६७१.१	६६७.६	४४०.१	४३२.४
१२	रसायनिक पदार्थ	२७३.०	२७८.५	३१३.३	३१२.४	४०७.३	२४४.९	३०२.३	३०९.५	३३३.९	३९४.३	६७१.३	७०६.५	४६३.०	४६९.०
१३	कृषियन्त्र तथा पार्ट्स	१४८.४	२४९.१	३३७.३	३१६.२	४१४.६	७३८.०	८४८.२	९४०.७	९४९.४	१४२०.२	४४४.३	४४४.७	४४३.०	३२९.६
१४	एम.एस. बायर रड	२४६.४	२४८.७	६१०.८	४००.४	६७६.१	४०९.०	६४८.०	४३९.२	७८८.९	९२४.९	१४२८.६	१७१७.९	११६३.४	८१७.४
१५	एम.एस. लिफ्ट	८१४.५	६४४.७	१३७२.१	१८३३.१	१९४३.७	२२३०.४	२४६७.४	२६३३.६	२६६४.७	४६४०.९	५७९४.३	६६८९.४	४७०४.९	३२२४.६
१६	स्टील पाता	०.०	०.०	०.०	०.०	०.९	२.०	४.४	४.३	३१.७	२४.७	१२४.१	१४९.०	८४.४	१४०.९
१७	एल्मुनियम इन्गेट	६४.४	४२.०	१०८.७	११८.२	१२९.०	१९६.०	१९६.०	३१७.३	३१७.४	३६६.६	४९८.७	५३४.१	३६८.१	३०१.२
१८	हट रोल शिट (क्वाइलमा)	३४७.६	२८२.४	४११.१	४४४.९	४४४.३	५६८.९	११६८.२	१३२४.९	१३४२.१	१६१९.१	२४४२.७	२३३४.४	१८४०.९	१८४६.३
१९	कोल्ड रोल शिट (क्वाइलमा)	४००.६	७०३.९	६८०.३	८३२.६	७४६.८	२६९.२	६४२.४	७१५.३	६९६.५	४०९.७	१०९६.४	९८४.८	६४३.७	४८३.८
२०	अन्य मेटाली तथा पार्ट्स	४६८.२	७२६.४	८४१.७	९७९.३	८३४.२	१२०.४	१४९६.७	१८८८.३	१९६२.३	२६४२.७	३९२७.७	४८४२.४	३१४८.५	२२४४.६
२१	पेट्रोलियम तथा पार्ट्स	४०८.१.६	४१३४.७	४१६१.०	७४०६.१	९२२४.६	१०७१३.९	१३१७३.६	११००४.८	६४६०.८	११८९२.०	१७०१३.४	२१३३४.६	१३४४२.२	१२६३०.१
२२	अन्य	४२०६.४	४८७८.८	६२०९.९	७४४४.१	९३४०.९	११६७२.७	१६१४१.४	१७४१८.६	१८४८७.९	२१४०१.४	२६०७९.४	३११८४.२	२०७४९.९	२०६११.८
जम्मा		१४२३७.७	१६२४३.८	२१७११.४	२६१२४.५	२९९२९.०	३६७०३.१	४७७९४.७	४९१६४.६	५७७२१.३	६३३६७.०	८१४१०.२	११७९०.९	६१२४९.६	५६६६७.४

* अपरिष्कृत

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बङ्क, २०७६।

अनुसूची ६.७ : चीनबाट आयात भएका केही प्रमुख वस्तुहरू

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	विवरण	आर्थिक वर्ष					प्रथम आठ महिना		
		२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
१	आलुमिनियम स्क्राप, फ्लेक, फोइल, बार्स र रड	७८.१६	१०७.६३	१४३.७७	१७०.५०	१४५.११	१६२.२५	२२९.९४	१६२.५५
२	रसायनिक पदार्थ	९४.५७	१००.२३	११८.७३	१३६.७३	११९.१३	१६७.५९	१७८.९९	११९.३०
३	रसायनिक मल	२३४.५७	४७०.००	७६२.००	१६११.९६	८७४.५६	८७२.१०	८३२.२४	५४९.९५
४	विद्युतीय उपकरण	५४४.४४	६५४.८०	९०९.१३	८९६.०५	८९२.९७	१०९५.१७	२०३२.५१	१२४०.४६
५	मेडिकलका सामान तथा पार्टिबुजा	५७.५९	७९.५३	१५९.८४	१२८.१८	१०२.७८	१५८.३७	११९.१७	९९.२२
६	औषधि	४६.६९	४१.०७	४७.५५	५६.३१	४६.७४	९१.५१	१२९.१६	८४.४३
७	धातु तथा काठका सामान	५१.२८	६५.०८	७०.३६	८३.४९	१२६.००	१३४.४४	१२०.६४	११६.८४
८	अग्रिकका सामान तथा स्ट्रेसरी	५६.६६	६५.४१	७५.०७	६४.८१	८६.८३	११०.३३	१३३.८८	९४.७५
९	अन्य मेशिनरी तथा पार्ट्स	४७०.५७	५०४.०३	८३२.३४	७९१.७७	१०४७.५८	१८९२.७३	१८६३.२६	१४४४.००
१०	पाइप तथा पाइप फिटिंग	२६८.९४	१५.३६	४९.२६	२७.०१	६६.६०	७३.५७	१०९.६९	८६.०१
११	प्लाईवुड तथा पार्टिकल बोर्ड	२०.३५	२४.९०	३५.५०	२९.५५	३८.०६	३५.९७	४५.२९	२९.७९
१२	प्लाष्टिकका भाँडोबुडा	१.७६	१३.४८	५.०३	०.००	२.४०	१८.३६	७.९२	३१.७३
१३	कच्चा रसम	४२.०८	१४८.५७	१५३.७९	१३३.७५	७५.५१	१६९.५८	१२२.१०	११७.४९
१४	तयारी पोशाक	४४.०३	५४.४०	५१.७६	७५.०८	७१.९५	३७.३४	३६.१७	२५.२०
१५	चाउचाउका लागि पाउडर	४७८.०८	६०८.८२	४०८.०४	५६१.७९	५५५.९८	८७६.३७	२०९८.२७	१५७२.५३
१६	सुता तथा बरगल	३.३४	५.७६	५.०९	४.९३	७.०८	७.७७	८.१७	४.३३
१७	स्मार्ट काई	१९४.१९	२२२.०३	१६८.५७	२४०.९३	२१७.६४	२९९.८६	६४८.५९	४४२.०९
१८	सोतार च्चनेल	१७.१४	२२.४९	२२.५२	२०.१८	१४.८३	३६.७६	१८.९७	१४.१९
१९	स्टिल रड तथा मिट	३२.३८	८२.५५	७०.९१	८२.००	८३.२२	४८.०५	१०६.५३	४८.१८
२०	स्टीरल व्याट्री	३.५८	२.४८	५.४८३	१७.३३	६३.२९	१२१.५४	१२२.१९	१००.७९
२१	दस्तावेजका उपकरण	५२.८३	५६.५६	१०४.७०	४५.८५	८३.७९	७४.१७	७६.२८	३५.७२
२२	पेपिटर प्रानो	११८९.६२	११२०.४८	१४३९.७४	१७९८.९८	२२२३.०६	२६८२.५०	२२८०.४४	१६०७.४२
२३	खेलौना	१०.२४	२८.२५	३४.८९	३१.३८	३३.१९	३०.२८	४६.९८	३७.२६
२४	यातायातका साधन तथा पार्टिबुजा	३६.६१	५३.७७	५१.०७	६१.७२	७३.४७	७९.८७	१४५.३८	१०३.०१
२५	टायर, टयुब तथा फ्लोप	७९.५८	११९.३५	१३२.२४	१५८.३४	२७८.७४	४१०.९९	४३१.१६	२७२.६९
२६	विद्युतीय टेलिभिजन तथा पार्ट्स	२५.४३६	१६.६९	१९.८०	१३.६०	१५.९१	२४.१२	१५.३३	२०.६७
२७	बा. अन्य	१८५.२.२५	२३२.८.५९	३५४.६.०२	३९५.८.८५	४४५.५.८२	५४५.३.३४	७३५.३.३२	५४२.६.१६
कुल	कुल	६२४५.१२	७३३१.८६	१००१६.६४	११५६९.४३	१२७९४.५०	१५९९८.७१	२०५४२.७४	१४६६५.२२

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

* अपरिवर्तित

अनुसूची ६.८ : भारत र चीन बाहेकका अन्य मुलुकबाट आयात भएका केही प्रमुख वस्तुहरु

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	विवरण	२०६४/६५	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	प्रथम आठ महिना २०७५/७६	२०६६/७७*
१	सुन	३७७.१	१६५७.५	४१६३.६	११३८.८	२५७७.०	२६११.४	२४७९.४	६३९.०	१६०७.४	२७४३.२	३२२०.४	३४६३.४	२७४३.२	१७७४.१
२	चाँदी	४५७.७	११७.५	३२५.१	३७२.६	४३७.१	८७८.३	१२७१.१	२४६९.९	७६४.३	९८७.३	१३३४.५	१३३०.५	८६९.४	८६९.४
३	पेट्रोलियम पदार्थ	५१.३	९४.६	१६४.४	१६६.०	१८३.८	२२५.३	१८२.८	२०३.५	३११.६	२४९.४	१३३४.५	२४०.४	१६४.८	१४२.४
४	अन्य मिश्रित तय्यार पदार्थ	३९७.२	५९७.२	७६५.६	६४०.९	७१९.८	३७१.९	५७२.९	५९५.६	६६७.०	६४७.४	१०९४.४	११०७.३	६७४.२	५९४.६
५	इलेक्ट्रिकल सामान	२९७.५	८२४.२	६८३.८	६४०.६	७३१.२	१२४.७	१५४.६	१९१.३	१७७.१	१६६.२	२१०.१	२१९.३	१३४.४	१२४.४
६	प्राणी	१३९.६	२१७.३	२७३.५	१४४.३	१८०.७	१४९.५	२६०.९	२६४.१	२१४.६	२१४.६	३४७.३	४८४.५	२८०.१	२८६.७
७	कच्चा ऊन	१२९.५	३४.६	८७.३	९१.३	६४.७	६१.०	१००.४	९४.१	९०.९	८३.३	७४.३	९०.९	४१.१	४९.८
८	यातायातका सामान	४३९.२	५४०.२	४२३.६	४९१.५	२८४.९	२८६.९	४९६.७	४७७.२	५८७.७	७६१.८	१०७७.९	८४१.८	४६१.६	४४९.८
९	औषधि	१२४.३	३११.७	३३५.८	२४३.५	१९७.६	२१८.५	२८१.२	५३१.३	९०३.०	३४०.६	४७४.४	६१६.०	५४०.५	२८६.२
१०	रसायनिक मल	२.०	८.०	७०.४	२३६.८	२२९.१	२४९.३	१६८.३	९४.७	१६८.७	३४०.६	४६२.५	६१३.१	६१३.१	८३३.९
११	कागज	१०४.०	१०२.०	१४२.७	१७८.९	१७५.८	१३३.०	१७२.६	१८७.७	१८४.५	२७३.०	२२८.५	२४४.२	१९३.८	१७४.८
१२	कम्प्युटर पदार्थ	२२७.०	३७७.०	५३४.१	६१७.८	६१४.०	१२९.१	१३४.४	१३६.०	१३४.६	२४३.६	१८४.४	२२८.१	१३७.०	२९४.५
१३	इवाईजबाटका पदार्थ	१०५.०	२०२.०	२२१.८	२४७.२	१४०.६	२०६.३	२१७.९	१६९.८	७६७.९	१७२.७	२२३४.७	२३११.०	१९०८.१	२०८२.९
१४	सुरक्षात्मक सामान	४९७.९	४०६.४	८४२.३	९४९.३	८४४.९	२४०.०	३३८.४	३८४.६	४४८.८	६९०.२	६०४.७	३२३.६	२४३.३	२०३.३
१५	कपडा (सुती तथा अन्य)	१९६.७	२९२.७	१९१.१	२६०.९	१२७.५	६३.८	९०.२	८६.९	७१.०	७०.८	७४.३	७२.४	४९.४	४१.७
१६	मिश्रित भातुकम्	३७१.९	३६१.७	५७८.८	४७०.१	५७८.७	४४०.३	७७९.१	६४८.०	९१२.३	८९०.५	१३८९.६	१२१६.८	९११.५	७८४.४
१७	कच्चा घाम तेल	५७४.७	२९४.९	२०२.६	६०९.७	४२१.१	३३९.१	४१३.४	४१०.४	३११.९	४७७.३	४६८.९	११८२.७	६१२.६	१४२.९
१८	कच्चा भट्टमासको तेल	१६०.०	३६४.९	४३३.८	६४०.८	६९६.२	१०६२.८	१४७७.८	१२८४.४	१२७२.०	१३४२.९	१५०५.४	१३४४.१	८८३.६	११३७.६
१९	तामाको तार तथा स्क्रवीस	१९४.१	१८१.४	१७७.६	१३१.३	१८७.५	११६.५	२४३.१	१७१.८	१७१.६	१७४.६	२३०.५	४३८.१	३१४.९	३७२.९
२०	कच्चा रेशम	०.६	४.१	३.२	०.०	०.०	१.२	०.७	१.७	०.२	०.०	०.१	०.०	०.०	०.०
२१	अन्य	३२२.१	५२०.४	४०८.३	५१८४.८	६४३९.१	४७९६.०	६४९६.८	७४२२.१	८१६१.६	१०३८४.१	११६६३.७	१३०९६.६	८३६०.२	९४३४.६
सम्मान		७९५६.१	१२२०३.२	१५७२२.१	१३४२५.०	१६२७८.८	११७२६.८	१६३१०.०	१८२८६.२	१८०६१.२	२२११९.९	२७१०१.५	२९५०९.९	१९७४३.३	२१०११.६

* अपरिष्कृत # २०६९/७० देखि चीनबाटको आयात समावेश नभएको

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

अनुसूची ६.९ : परिवर्त्य विदेशी विनियमको आय व्यवस्था

(रु. करोडमा)

विवरण	२०६४/६५	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	प्रयोग आठ महिना
	२३९२.७	२३४३.२	२४६३.७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७५/७६
आय	२३९२.७	२३४३.२	२४६३.७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७५/७६
१. सेवा	१६३७.३	२३४४.५	२४८०.१	२४४९.३	२३८४.२	४३२७.१	४४२३.५	६२४८.८	६४४५.७	६६४४.७	७३६७.८	८४२७.५	७३६७.८
(क) रेमिटान्स	१३४२.२	१९४२.६	२१३९.९	२२४९.०	२३३३.७	३९४३.५	४९००.३	४४००.३	४९४८.८	५०२४.७	६४४०.३	७४०३.९	७४०३.९
(ख) पर्यटकीय खर्च	२०३४.०	३४४९.०	२९३८.६	२४४०.९	३१८०.१	३४२०.५	४६११.५	७७२९.९	४१११.५	४१११.५	६४६६.०	७४२०.२	७४२०.२
(ग) वैदेशिक लगानीमा व्याज	७०३.२	४६४.९	४४१.६	४६२.५	३२४.४	४१६.७	६८१.८	८४४.६	८४४.६	१०९८.२	१७०४.५	१७०४.५	११६२.०
२. कर्तुहरको निर्यात	२८६६.३	४०४९.७	४४३९.६	३९८५.३	४२३८.३	६४३२.५	७४८२.२	७३४४.५	४७६८.४	६१२०.६	६८६२.२	८०१८.०	४४८४.९
३. कुटनैतिक निर्यात	१०७२.६	१३१८.८	४३९.१	४४८.१	९३८.९	१८३९.०	२६२४.८	३२४८.१	३९९७.८	२३७२.८	२०९६.१	१७८०.३	८४६.८
४. वैदेशिक सहायता	२३६४.२	२८१९.८	३२९८.४	२९६६.५	४१००.७	३४६६.७	४०४८.३	२४८४.४	७०८३.९	४४४२.२	९४७६.५	३८४०.१	४९२४.५
५. विविध	७१०.२	८०४.४	१४७९.९	४९३४.९	६४१२.८	७८४४.३	८५८१.३	११४३४.५	११४२०.२	१२६०९.६	१४८०४.५	१४४६६.३	१०९२१.१
व्यय	२३३४०.३	२८६३०.५	३५१४२.०	१७४९१.७	१९३९९.४	२४१९६.७	२९४९५.७	३१४११.६	३७४६४.२	४४०००.६	६०९४५.७	७९८६९.९	४४२४३.३
१. सेवा	२४२८.७	३२३६.८	४०९९.२	३७९३.२	३२६४.७	४४२६.२	४९४१.२	६७४०.८	८०४९.६	१०७३७.९	१४२६६.१	१४१९२.६	७४२८.५
(क) सीमा व्याज भुक्तानी	९११.७	११२४.९	१२०९.८	१४४७.२	१६३१.७	१९३६.९	२०६८.९	२१२३.३	२३८३.१	३३८४.७	६०९३.५	३४२४.५	१९८०.०
(ख) अन्य	१६१७.०	२१११.९	२८८९.४	२२४६.०	१६३४.०	२४८९.३	३८८२.३	४६२७.५	४६६६.५	७३४३.२	८१७२.६	९९६८.८	४४४८.६
२. कर्तुहरको आयात	९३७२.७	१३२९३.१	१४१२४.९	१३२७५.०	१४६७५.०	१९०३१.२	२२७२४.५	२४०६०.२	२८४२४.५	३२४९४.७	४४८४४.०	४७१४०.३	३८४२८.९
३. कुटनैतिक निर्यात	६०.१	९६.४	१८३.४	१६८.८	१६४.०	८४.४	१४८.९	१८८.८	२११.०	११२.८	२४८.३	४७०.४	१४२.६
४. विविध	११३७८.७	१२००४.१	१६७३३.६	२४४.६	२४४.६	४४३.९	७६०.८	४४१.८	८८०.१	७२४.२	४९६.३	१०७०.९	३६६.९
बन्त वा घाटा (—)	३४२.४	३८०८.७	—४०४.९	२०४३८.४	३४२९१.६	३८७६८.९	४७४७९.७	४४१२१.२	४९४२०.३	४९४२०.३	४७०४४.५	४२४९८.४	३४२४०.७

* अपरिष्कृत

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

अनुसूची ६.१०: बैंकहरुसँग रहेको कुल वैदेशिक सम्पत्ति

(रु. करोडमा)

वर्ष	नेपाल राष्ट्र बैंक						वाणिज्य बैंक				कुल जम्मा (१+८)
	जम्मा (२+३+४+५)	सुन	आई.एम.एफ. गोल्ड ट्रन्चे	स्पेशल ड्रइङ्ग राइट्स	विदेशी विनिमय (६+७)	परिवर्त्य मुद्रा	अपरिवर्त्य मुद्रा	विदेशी विनिमय (९+१०)	परिवर्त्य मुद्रा	अपरिवर्त्य मुद्रा	
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
२०६४ असार	१३०२१.४	०.०	०.०	५८.८	१२९६२.६	१२३७५.५	५८७.१	३५५०.०	३१६८.१	३८१.९	१६५७१.४
२०६५ असार	१७०३१.४	०.०	०.०	६३.१	१६९६८.४	१४२८४.९	२६८३.५	४२९४.०	३८८२.७	४११.३	२१३२५.४
२०६६ असार	२२७८५.०	३१०.४	०.०	५५.५	२२४१९.०	२०१७५.६	२२४३.४	६२३४.५	५८७५.०	३५९.५	२८७०९.१
२०६७ असार	२१५००.६	३३१.९	०.०	६३१.५	२०५३७.१	१६५९९.३	३९३७.९	६३५३.६	५८२२.२	५३१.४	२७५२२.२
२०६८ असार	२२५०५.२	५२२.६	०.०	६७३.१	२१३०९.५	१६५२५.८	४७८३.८	५९०५.८	५५५०.३	३५५.५	२७८८८.४
२०६९ असार	३९२०४.५	९१५.२	०.०	७३६.८	३७५२२.५	२८५६८.२	८९८४.३	६३९३.२	५७१४.४	६७८.८	४५५९७.७
२०७० असार	४७३७९.१	१४२०.२	०.०	६५९.५	४५२९९.५	३३९९४.०	११३०५.४	८०३०.३	७४०८.०	६२२.३	५५४०९.४
२०७१ असार	५९३७५.३	१५८८.३	०.०	५४६.९	५७२४०.१	४२६१३.३	१४६२६.८	९३००.६	८७३७.२	५६३.४	६८६७५.९
२०७२ असार	७२६६८.४	१९५२.७	०.०	४०९.६	७०३०६.१	५१७४५.७	१८५६०.४	१२०९९.५	११४८४.३	६१५.२	८४७६७.९
२०७३ असार	९१७६३.१	२८२०.६	२३८.४	३.०	८८७०१.१	६७२४५.८	२१४५५.३	१५२२०.०	१४४००.६	८१९.४	१०६९८३.१
२०७४ असार	९५५६५.८	२५९२.९	२२९.१	१७.१	९२७२६.६	६८३८७.०	२४३३९.६	१५२१६.६	१४४४१.८	७७४.८	११०७८२.४
२०७५ असार	१०२०१०.६	२८०७.९	२४६.६	१६.५	९८९३९.६	७३७६३.२	२५१७६.४	११३१८.९	१०२००.७	१११८.२	११३२९.५
२०७६ असार	९३७०५.२	३१८३.७	२४२.१	३५.०	९०२४४.४	६६७९०.२	२३४५४.२	१३६४७.५	१२५५१.५	१०९६.०	१०७३५२.७
२०७६ फागुन*	१०२६८७.७	४०५१.०	२६०.८	२०.६	९८३५५.३	७४०८०.२	२४२७५.१	१५२९६.२	१४२३१.८	१०६४.४	११७९८३.९

* अपरिष्कृत

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

अनुसूची ७.१ : वैदेशिक रोजगारीको लागि श्रम स्वीकृति लिने कामदारको सङ्ख्या

आर्थिक वर्ष	पुरुष	महिला	जम्मा
२०६६/६७	२८४०३८	१००५६	२९४०९४
२०६७/६८	३४४३००	१०४१६	३५४७१६
२०६८/६९	३६१७०७	२२९५८	३८४६६५
२०६९/७०	४२५८३०	२७७१३	४५३५४३
२०७०/७१	४९८८४८	२८९६६	५२७८१४
२०७१/७२	४९०८५९	३०५२८	५२१३८७
२०७२/७३	३९९४०६	१९३०७	४१८७१३
२०७३/७४	६०९३४१	३३५१९	६४२८६०
२०७४/७५	५७७७२२	३२९६६	६१०६८८
२०७५/७६	४७६७०५	३२१२३	५०८८२८
२०७६/७७*	३००२०१	२३४९८	३२३६९९
जम्मा	४७६६९५७	२७२०५०	५०४१००७

स्रोत: श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, २०७६।

* फागुनसम्मको।

अनुसूची ७.२: श्रम स्वीकृति लिई वैदेशिक रोजगारीमा गएका कामदारको विवरण

देश	आर्थिक वर्ष २०६३/६४ देखि २०७४/७५ सम्म			आर्थिक वर्ष २०७४/७५			आर्थिक वर्ष २०७५/७६			आर्थिक वर्ष २०७६/७७*			आर्थिक वर्ष २०७६/७७ सम्म		
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा
कतार	१०८११५२	११८४०	११९९५६८	९९३१३	३८८३	१०३१७६	७३२२	३७०२	७७०२४	२७४५२	२३८३	२९८३५	१२७९२३९	२१७८८	१३९१०२७
मलेशिया	११८२३४७	२६८७९	१३१३३५८	१०११६८	३९३६	१०४२०४	९८२८	१७१	९९९९	३८७७७	४००	३९१६७	१३३२३३८	३०४८६	१३९२८२४
साउदी अरब	८३४१९२	५७९९	८८०९५१	३९९३६	१०२४	४०९६०	४४४९३	१५८७	४६०८०	३९०३१	२४८	३९२७९	९५७६५२	८६५८	९६३३१०
यार्ड	४६६२७३	४५९५६	५७२४७०	५३६७४	६५६७	६०२४१	५५४४४	७३३२	६२७७६	४४६९१	७३४५	५२०४६	६२००८२	६७२१०	६८७६९२
कुवेत	८४५९२	३९६१८	१४१७६४	१५९२८	१६२६	१७५४४	१४४१७	१५७८	१५९९५	७७६६	१२०७	८९७३	१२२७०३	४४०२९	१६६७३२
बहराईन	४३३०९	३७२६	५१८९७	४५३०	३३२	४८६२	४१९८	४३५	४६३३	२८९३	४१२	३३०५	५४९३०	४९०५	५९८३५
ओमान	२७०५८	४०५४	३११७	२६९२	३६७	३०५९	२४०१	३२१	२७२२	१७०४	२९१	१९९५	३३८४५	६०३३	३९८८८
द. कोरिया	३३१६१	१७९१	४२९०१	७५६५	३८४	७९४९	१६५	१	१६६	४७	०	४७	४०९३८	२१७६	४३११४
लेबनान	१२०४	११५३७	१२७६३	१८	४	२२	१०	१	११	२	३	५	१२३४	११५४५	१२७७९
ईजरायल	२२७५	४३६६	६७४९	३५	८३	११८	१४	४४	५८	३	११	१४	२३२७	४५०४	६८३१
अफगानिस्तान	१०५३६	४६	१२०२४	१४४१	१	१४४२	१८२४	६	१८३०	९१८	१	९१९	१४७१९	५४	१४७७३
जापान	१६७४४	८७६	१८४०१	७५६	४५	७९१	८७०	८९	९५९	८०२	१३१	९३३	१९१५२	११४१	२०२९३
अन्य	४४०८१	१७८१४	८०४८८	१२१२२	५४७	१७५३३	१०७२९	५३११	१६०४०	८११५	५७४५	१३८७०	७६०४७	३४३४१	११०३९८
जम्मा	६८२८१७२	१७७३०२	४३९११५४	३३११३८	२२८०३	३६१९४१	२१४७४	२०४७८	२३९२३	१७२१९१	१८१९७	१९०३८८	४५४४२१६	२३९८८०	४७९२०९६

* फागुनसम्मको

स्रोत: श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, २०७६ ।

अनुसूची ७.३: युवा स्वरोजगार कोषबाट भएको लगानी र असुली विवरण

(रकम रु. हजारमा)

आर्थिक वर्ष	वार्षिक स्वरोजगार संख्या (जना)	जम्मा स्वरोजगार संख्या (जना)	सहकारी संस्थाहरूको संख्या	लगानी रकम			जम्मा असुली रकम	लगानीमा रहेको रकम
				सहकारी संघ/संस्था	बैंक/वित्तीय संस्था	कुल लगानी		
२०७०/७१ सम्मको		२५२०६		१९२९७९०.०	१३१५२५०.०	३२२८८४०.०	७७८८३६.०	२४५०००४.१
२०७१/७२	२८९६	२८१०२	९९	२१४२४५.०	१३५०.०	२१५५९५.०	८५८७९३.७	१९४०९३३.९
२०७२/७३	२५९७	३०६९९	१८१	३६४७१५.०	१३५०.०	३६६०६५.०	९३५८८१.६	१४९२६३१.६
२०७३/७४	७५९५	३८२९४	४४७	१०९१८१५.०	१८००.०	१०९३६१५.०	६३००३६.०	२१५५४२५.४
२०७४/७५	१७०३९	५५३३३	४६२	२३५०८१०.०	०.०	२३५०८१०.०	७५४९६८.२	३८८७६१०.४
२०७५/७६#	१२८४०	६८१७३	२५१	१५२१७००.०	०.०	१५२१७००.०	१३२२१८६.८	४०८७१२३.६
२०७६/७७*	४६१६	७२७८९	१६३	६९९८६०.०	०.०	६९९८६०.०	५४०५८३.३	४२४६४००.३

स्रोत: युवा स्वरोजगार कोष, २०७६।

पुरानो हिसाब मिलान गरिएको रकम समावेश गरिएको।

* फागुनसम्मको।

अनुसूची ८.१: प्रमुख खाद्यान्न वाली लगाएको क्षेत्रफल, उत्पादन र उत्पादकत्व

क्षेत्रफल: हजार हेक्टरमा
उत्पादन: हजार मेटनमा
उत्पादकत्व: मे. टन प्रति हेक्टरमा

खाद्यान्न बालीहरु		आर्थिक वर्ष												
		२०६४/६५	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७**
धान	क्षेत्रफल	१५४९.००	१५४६.००	१४८१.०	१४९६.०	१५३१.०	१४२०.०	१४८७.०	१४२५.३५	१३२९.१	१५२९.५७	१४६९.५४	१४९१.७४	१४५८.९२
	उत्पादन	४२९९.००	४५२४.००	४०२४.०	४४६०.०	५०२९.०	४५०४.०	५०४७.०	४७८८.६१	४२९९.०८	५२३०.३३	५१५१.९२	५६१०.०१	५५४०.८८
	उत्पादकत्व	२.७७	२.९०	२.७	२.९८	३.३१	३.१७	३.३९	३.३६	३.१५	३.४०	३.५०	३.७६	३.८०
मकै	क्षेत्रफल	८७०.००	८७५.००	८७६.०	९०६.०	८७१.०	८४९.०	९२८.८	८८२.४०	८९१.६	९२४.३२	९५४.१८	९५६.४५	९५८.१५
	उत्पादन	१८७९.००	१९३१.००	१८५४.०	२०६७.०	२१७९.०	१९९९.०	२२८३.०	२१४५.३	२२३१.५२	२३३६.६८	२५५५.८	२७१३.६३	२८९४.०
	उत्पादकत्व	२.१६	२.२०	२.१	२.२८	२.५०	२.४	२.५६	२.४३	२.५०	२.६	२.७०	२.८४	३.०२
गहुँ	क्षेत्रफल	७०६.००	६९५.००	७३१.०	७६७.०	७६५.०	७५९.०	७५४.०	७६२.४	७४५.८२	७४०.१५	७०६.८	७०३.९९	७०५.८९
	उत्पादन	१५७२.००	१३४४.००	१५४६.०	१७४६.०	१८२२.०	१८८३.०	१९७५.६	१७३६.८५	१८४६.१९	१८४९.०	१९४९.०	२००५.७	२१८५.३
	उत्पादकत्व	२.२२	१.९३	२.१३	२.७५	२.११	२.४७	२.५०	२.६	२.३३	२.५०	२.८०	२.८५	३.१०
जौ	क्षेत्रफल	२६.००	२६.००	२७.०	२८.०	२७.३	२९.०	२८.००	२८.१	२८.३७	२७.३९	२४.६५	२४.४१	२२.३१
	उत्पादन	२८.००	३०.०	३०.०	३०.०	३५.०	३७.०	३५.०	३७.४	३२.८१	३०.५१	३०.५५	३०.५५	३३.३०
	उत्पादकत्व	१.०७	०.९०	१.०	१.०७	१.२५	१.२७	१.२४	१.३३	१.१६	१.१०	१.१०	१.२५	१.४९
कोदो	क्षेत्रफल	२६५.००	२६६.००	२६८.०	२७०.०	२७८.०	२७४.०	२७१.०	२६८.१	२६६.८०	२६३.६	२६३.५	२६३.२६	२६३.१५
	उत्पादन	२९१.००	२९३.००	२९९.०	३०३.०	३१५.०	३०५.०	३०४.०	३०८.५	३०२.४०	३०६.७	३१३.९९	३१४.२३	३१७.९९
	उत्पादकत्व	१.०९	१.१०	१.१	१.१२	१.१३	१.११	१.१२	१.१५	१.१३	१.२०	१.२०	१.२	१.२१
फारर	क्षेत्रफल	-	-	-	१०.३०	१०.३	१०.७	१०.५०	१०.८	१०.८४	११.०७	१०.३०	१०.३१	९.७७
	उत्पादन	-	-	-	८.८४	१०.००	१०.१	१०.३०	१०.९	११.६४	१२.०२	११.४७	११.४६	११.२३
	उत्पादकत्व	-	-	-	०.८५	०.९७	०.९४	०.९८	१.००	१.११	१.१०	१.१०	१.११	१.१५
जम्मा	क्षेत्रफल	३४१६.००	३४१८.००	३३८३.००	३४७७.३०	३४९१.६०	३४७९.२१	३३७७.०४	३३०६.३२	३५१८.९९	३४२९.००	३४५०.१६	३४९८.१८	३४९८.१८
	जम्मा उत्पादन	८०६९.००	८११५.००	७७६२.००	८६१४.८४	९४५७.००	८७३७.०५	९५६६.२४	८६१४.२९	९७७२.४२	१०००९.३७	१०६८५.५५	१०९९२.६७	१०९९२.६७
	उत्पादकत्व	२.३६	२.३७	२.३९	२.४८	२.७२	२.६१	२.७५	२.६१	२.६१	२.७८	२.९२	३.१०	३.२२

स्रोत: कृषि तथा पशुपक्षी विकास मन्त्रालय, २०७६।

* फारर वाली आर्थिक वर्ष २०६७/६८ देखि मात्र समावेश भएको।

** प्रारम्भिक अनुमान।

अनुसूची द.२: प्रमुख नगदे बाली लगाएको क्षेत्रफल, उत्पादन र उत्पादकत्व

क्षेत्रफल: हजार हेक्टरमा
उत्पादन: हजार मे.टनमा
उत्पादकत्व: मे. टन प्रति हेक्टरमा

नगदे बाली		आर्थिक वर्ष											
		२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
उखु	क्षेत्रफल	५८.०	५८.०	६३.०	६४.०	६४.०	६५.०	६६.६	६७.३७	६८.४	७८.६	७९.६	६८.६
	उत्पादन	२३५४.०	२४९५.०	२७१८.०	२८६९.०	२९३०.०	३०२०.०	३०६३.०	२९८८.४२	३१५७.४	३५५८.१८	३५५७.९३	३४००.१८
	उत्पादकत्व	४०.५९	४३.०२	४३.१४	४४.८३	४४.७८	४६.४६	४४.९९	४४.३६	४६.१६	४४.२७	४९.६७	४९.५९
तेलहन	क्षेत्रफल	१८१.०	१९९.०	२१४.०	२१८.०	२१४.०	२१६.४	२३३.०५	२३४.११	२३४.५६	२२४.५९	२६२.१३	२५८.१४
	उत्पादन	१३५.०	१५५.०	१७६.०	१८१.०	१७९.०	१८४.०	२०९.६३	२११.१४	२११.७३	२४४.८६	२८२.२३	२७८.३३
	उत्पादकत्व	०.७५	०.७८	०.८२	०.८३	०.८३	०.८५	०.९०	०.९०	०.९०	१.०९	१.०८	१.०८
आलु	क्षेत्रफल	१८२.०	१८५.०	१८३.०	१८७.०	१८८.०	२०५.७२	१९७.०४	१९०.९	२०२.३	१९४.२६	१९४.००	१८८.१०
	उत्पादन	२४२४.०	२५१८.०	२५०८.०	२६८२.०	२७५३.०	२८१७.५१	२५८६.२९	२५५१.७४	२७५४.८८	२८८१.३	३११२.९	३२२५.८८
	उत्पादकत्व	१३.३२	१३.६१	१३.७०	१४.३४	१४.६४	१३.७०	१३.१३	१३.३७	१३.६२	१४.७६	१६.०५	१७.१५
जुट	क्षेत्रफल	११.४	१०.५	१०.५६	१०.५४	११.३	११.३५	११.४०	८.०२	७.५	७.६	७.३	७.६
	उत्पादन	१५.७	१२.९६	१४.४२	१४.४२	१५.५	१५.७५	१६.५३	११.६३	९.७३	११.१५	१०.५९	१०.१७
	उत्पादकत्व	१.३८	१.२३	१.३७	१.३७	१.३७	१.३९	१.४५	१.४५	१.३०	१.४७	१.४५	१.३५
मह*	क्षेत्रफल	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	उत्पादकत्व	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जम्मा क्षेत्रफल	४३२.४	४५२.५	४७०.६	४७९.५	४८८.३	४९८.५	५०८.१	५०८.१	७२५.४	७४४.८	७४६.१	७७७.०	७६४.९
जम्मा उत्पादन	४९२८.७	५१८१.०	५४१६.४	५७४६.४	५८७७.५	६०३७.३	५८७५.४	५८७५.४	५७६५.९	६१८८.२	६७००.४	६९६७.७	६९१८.३
उत्पादकत्व	११.४	११.४	११.५	१२.०	१२.३	१२.१	११.६	११.६	७.९	८.२	९.०	९.०	९.०

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७६।

* यह बाली २०७२/७३ देखि मात्र समावेश भएको।

* प्राथमिक अनुमान।

अनुसूची ८.३: अन्य वाली उत्पादन स्थिति

(हजार में टनमा)

अन्य वालीहर	आर्थिक वर्ष											
	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
दलहन	२५५.३८	२६२.३५	३१८.३६	३२७.१५	३५६.७०	२८१.७५	३५३.८५	३५१.९०	३५३.१५	३६८.७४	३८१.९९	३४०.६९
फलफूल	६८६.२१	७०७.००	८३१.६०	८८४.५२	१०८६.८५	९६५.०४	९९१.९८	९९२.५५	१०२५.२८	१०१०.२२	११७८.३५	१२४९.७६
तरकारी	२७४४.४	३००४.०	३२०३.०	३४००.९	३४०९.७	३४७२.०६	३५८०.०९	३८१९.८१	४१६३.५९	४०९९.३५	४२७१.२७	४०८९.२३

स्रोत: कृषि तथा पशुपक्षी विकास मन्त्रालय, २०७६।

* प्राथमिक अनुमान।

अनुसूची ८.४: पशुजन्य उत्पादन स्थिति

(हजार में टनमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष											
	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
मासु	२४१.६९	२४९.०	२७७.६२	२८८.५	२९५.५	२९८.२४	३००.९	३१७.८५	३३२.५४	३४७.०	३५७.१	२५२.६
दूध र दूग्ध पदार्थ	१४४५.४१	१४९६.०	१५५६.५	१६२२.७५	१६८१.१	१७००.०	१७२४.८२	१८५३.८८	१९११.२४	२०८५.०	२१६८.४	१५०६.९३
कुल (गोटा दश लाखमा)	६२९.९४	६४३.२	७०४.१३	७८७.०१	८३८.९	८७२.९२	८९९.५	१२०८.७२	१३५२.३	१५१२.३	१५४९.७	१११६.२१
माछा	४८.२३	४९.७३	५२.०७	५४.३६	५३.९६	६५.७७	६९.४	७७.००	८३.९०	८६.५	९१.८	८३.७९

स्रोत: कृषि तथा पशुपक्षी विकास मन्त्रालय, २०७६।

* अनुपलब्ध।

अनुसूची द.५: रासायनिक मलको बिक्री वितरण

(मेट्रिक टनमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष							फाइनलसम्मको	
	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
रासायनिक मल									
क. युरिया (मेट्रिक टन)	९९१९६.०	१०८५५३.०	१४५६३२.०	१९०१६३.०	१६४८०३.८	२०५२८१.२	२१४९७९.६	२१५७३३.५	१५७८०६.०
ख. डि.ए.पी. (मेट्रिक टन)	४३७२४.०	६५७२२.०	८२५२०.०	१०१७९७.०	८७५३२.२५	१११७८८.५०	१२०००९.०५	१२२११६.५	८८४२८.०
ग. पोटास (मेट्रिक टन)	२७३३.०	२६८८.०	५०४६.०	६७१७.०	६५७७८.५	७९८७८	५१५६.३	७३७७.२	४३०१.०
जम्मा	१४५५५३.०	१७६९६३.०	२३३१९८.०	२९८८६७७.०	२५८९१३.९	३२४१७७.४	३४०१४४.९५	३४५२२७.००	१९१५३५.४९

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्थी विकास मन्त्रालय, २०७६।

अनुसूची द.६: थप सिचाई बिस्तार

(अवकल हजार हेक्टरमा)

सिंचितको प्रकार	आर्थिक वर्ष							फाइनलसम्मको	
	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७
कुलसिंचित क्षेत्र बिस्तार	३२५६५	१९५६१	१९३१०	१८०८३	२३२६३	४११८०	३९६६९	३७०५	३२१०
१. सतह सिंचाइ	९३९५	२०१६	३५१४	१५८६	४७७२	४४७५	४२३०	३३६५	७३०
२. भूमिगत सिंचाइ	२२५६०	१७१८०	१५१३५	१५९३९	१७४६३	३५२७२	३४७३९	३४०	२२८०
३. नयाँ प्रविधिमा आधारित सिंचाइ	६१०	३६५	६६१	५५८	१०२८	१४३३	७००	२००	-

स्रोत: ड.जी. कलमेत तथा सिंचाइ मन्त्रालय, २०७६।

आर्थिक वर्ष २०७४/७६ डेलि संघबाट थप भएको सिचाई बिस्तार मात्र समावेश गरिएको छ।

अनुसूची द.७: दलहन बालीको उत्पादन विवरण

क्षेत्रफल: हेक्टरमा
उत्पादन: मेट्रिक टनमा
उत्पादकत्व: मेट्रिक टन प्रति हेक्टरमा

बालीको नाम	आर्थिक वर्ष											
	२०७२/७३			२०७३/७४			२०७४/७५			२०७५/७६		
	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व
मसुरो	२०४६००	२२७४००	१.११	२०४६५०	२२८०६८	१.११	१९७७४०	२४८४०९	१.२६	२०८७६६	२५११८५	१.२०
	०.१०	०.००	-०.१०	०.०२	०.२५	०.२३	-३.३७	८.९२	१२.७२	५.५७	१.१२	-४.२२
चना	९३५०	९५००	१.०२	९४००	९५६०	१.०२	८९३३	९१११.७	१.०२	९६५३	१०६७५	१.११
	०.१	०.९	०.२	०.५३	०.६३	०.३९	-४.९७	-४.६९	०.००	८.०६	१७.१६	८.४२
अहर	१६८००	१६४९०	०.९८	१६८३०	१६७००	०.९९	१५१०१	१५५२४	१.०३	१६७५३	१६५३८	०.९९
	-०.५	०.१	०.७	०.१८	१.२७	१.०९	-१०.२७	-७.०४	३.६०	१०.९४	६.५३	-३.९७
मास	२३१५०	१९४५०	०.८४	२३२००	१९५००	०.८४	२११९६	१८०१६	०.८५	२३४९२	१९९२८	०.८५
	०.०१	०.१	०.०४	०.२२	०.२६	०.०४	-८.६४	-७.६१	१.१३	१०.८३	१०.६१	-०.२०
भटमास	२३६००	२८३५०	१.२०	२३६२५	२८४२०	१.२०	२२६०२	२८२५३	१.२५	२५१७९	३१५६७	१.२५
	०.१	०.१	०.१	०.११	०.२५	-०.११	-४.३३	-०.५९	४.१७	११.४०	११.७३	०.३०
ग्राम पी	११५००	१४२५०	१.२४	११५२०	१४५००	१.२६	७७१२	९१२०	१.१८	७९५२	९३२९	१.१७
	०.८	०.७	-०.०१	०.१७	१.७५	१.५८	-३३.०६	-३७.१०	-६.०५	३.११	२.२९	-०.८०
हर्स ग्राम	५७००	५७८०	१.०१	५७२३	५८००	१.०१	५५७५	५६८६.७	१.०२	६११९	५७५४	०.९४
	-८.६	१.८	९.५	०.४०	०.३५	-०.०६	-२.५९	-१.९५	०.६५	९.७६	१.१८	-७.८१
अन्य	३०५००	३०५७५	१.००	३०५२५	३०६००	१.००	२७२०३	२७४७६	१.०१	३३८२६	३७०११	१.०९
	०.२	-७.७	-७.९	०.०८	०.०८	-०.२५	-१०.८८	-१०.२१	१.००	२४.३५	३४.७१	८.३३
दलहन बाली जम्मा	३२५२००	३५१८९५	१.०८	३२५४७३	३५३१४८	१.०९	३०६०७२	३६१५९६	१.१८	३३१७४०	३८१९८७	१.१५
	-०.०६	-०.६	-०.५	०.०८	०.३६	०.२७	-५.९६	२.३९	८.८८	८.३९	५.६४	-२.५३

स्रोत: कृषि तथा पशुपक्षी विकास मन्त्रालय, २०७६।
पुनरा: प्रत्येक बालीको उत्पादन वास्तवमा अधिक वर्षको तुलनामा भएको बुझिदरलाई प्रतिनिधित्व जनाउँछ।

अनुसूची द.दः औद्योगिक बालीको उत्पादन विवरण

क्षेत्रफल: हेक्टरमा
उत्पादन: मेट्रिक टनमा
उत्पादकत्व: मेट्रिक टन प्रति हेक्टरमा

बाली/वृद्धि दर	२०७२/७३			२०७३/७४			२०७४/७५			२०७५/७६			२०७६/७७		
	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व
	६७३७९.०	२९८८४१८.०	४४.३६	६८४०२.०	३१५७४७१.०	४६.१६	७८६०९.३	३५५८१८२.१	४५.२६	७१६२४.५	३५५७९३७.१	४९.६७	६८४६५.०	३४००१७६.०	४९.५९
उच्च	१.२	-२.४	-३.६	१.५	५.७	४.१	१४.९	१२.७	-१.९	-८.९	०.०	९.७	-४.३	-४.४	-०.२
वृष्ट	८०१७०.०	११६३३.०	१.५	७४००.०	९७३५.०	१.३	७६०७.०	१११४९.०	१.५	७२८५.०	१०५८५.०	१.५	७४५५.०	१०१६५.०	१.३
	-२९९.७	-२९.६	०.१	-६.४	-१६.३	-१०.५	१.४	१४.६	१३.०	-४.२	-४.१	-१.०	३.७	-४.०	-७.४
बिना	२०१६५.०	२३१८७.०	१.१	२१२६७.०	२४७०२.०	१.२	२८४२३.०	२४६५३.०	०.९	२८७३२.०	२४२०६.०	०.९	२८१५७.४	२४२७०.४	०.९
	४.२	३.१	-१.१	५.५	६.५	१.०	३४.१	-०.२	-२५.६	०.७	२.२	१.५	-२.०	-३.७	-१.७
कफी	२०३१०.०	४६४.०	०.२३	३०००.०	५७९.०	०.१९	२६९९.०	४७५.०	०.२०	२७६१.०	५३०.०	०.२२	२७१३.५	५०५.१	०.१९
	-१४.७	०.०	१.७.२	४.७.७	२४.८	-१५.५	-१०.०	-१८.०	३.६	२.३	११.६	१०.०	-१.७	-४.७	-१५.४
माछा	९९३४०.०	७७०००.०	४.९०	११३९६.०	८३८९८.४	४.९०	११८१५.०	८६५४४.०	४.९१	१२७४९.०	९१८३२.०	४.९३	११४५०.०	८३७८९.०	४.७१
	७.९	१०.७	८.६	१४.७	९.०	०.०	४.४	३.२	०.२	७.२	६.१	०.४	-१०.३	-८.८	-४.५
	१२५.०	१२९.०	१.०३	१४२.५	१२६.९	०.९०	१२०.०	१२५.०	१.०४	९७.०	९९.०	१.०२	१३५.०	१४०.०	१.०४
कपास	-२११.१	-२३.२	६.०	१४.०	-१.६	-१२.८	-१५.८	-१.५	१५.६	-१९.२	-२०.८	-१.९	३९.२	४१.४	१.६

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७६ ।
पुनर्र्धः इत्येक बालीको तथ्याङ्क भन्दा तथ्या लाइभमा अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा भएको वृद्धिदरलाई प्रतिशतमा जनाउँछ । माछाको क्षेत्रफल र उत्पादकत्वले पोखरीमा माछापालन गर्दाको मात्र समेट्दछ तर उत्पादनले प्रकृतिक जलाशय व्यवस्थापनबाट र पोखरी भित्र पालन व्यवस्थापनबाट दुवैलाई समेट्दछ ।

अनुसूची द.९: मसला बालीको उत्पादन विवरण

क्षेत्रफल: हेक्टरमा
उत्पादन: मेट्रिक टनमा
उत्पादकत्व: मेट्रिक टन प्रति हेक्टरमा

बालीको नाम / बृद्धि दर	आर्थिक वर्ष														
	२०७२/७३			२०७३/७४			२०७४/७५			२०७५/७६					
	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व			
अलैंची	१५७००.०	१२१२०.०	०.७७	१६६४२.०	१२८४७.०	०.७७	१८०००.०	६५००.०	०.३६	१४०५५.०	७९५४.१	०.५३	१६५६५.०	९५४५.०	०.५८
	२०.७	५७.४	४६.३	६.०	६.०	०.०	८.२	-४९.४	-५३.२	-१६.४	२२.४	४६.३	१०.०	२०.०	९.१
अदुवा	२३८५५.०	२६३१४०.०	११.०३	२४३००.०	२८९९५२.०	११.९३	२३०००.०	२८४०००.०	१२.३५	२३१३२.१	२९७५१२.०	१३.४	२३५००.०	२९८९४५.०	१२.७
	०.१	७.८	७.७	१.९	१०.२	८.२	-५.३	-२.१	३.५	-३.८	४.८	८.९	६.२	०.५	-५.४
लसुन	७२०५.०	४५३९०.०	६.३०	७३२०.०	४७२०३.०	६.४५	८५००.०	५९५००.०	७.००	१०१०६.८	७१९०२.३	७.११	१०१८५.०	७३८५९.०	७.२५
	१.२	१.५	०.३	१.६	४.०	२.४	१६.१	२६.१	८.६	१८.९	२०.८	१.६	०.८	२.७	१.९
बैसार	७९१५.०	७२४२५.०	९.१५	७९९०.०	७३३०७.०	९.१७	७३००.०	७१५००.०	९.७९	१०१६०.२	९८९०४.५	९.७३	९७९५.०	९९९०७.०	१०.२०
	०.५	०.९	०.४	०.९	१.२	०.३	-८.६	-२.५	६.८	३९.२	३८.३	-०.६	-३.६	१.०	४.८
सुर्जनी	७७००.०	४२३४०.०	५.५०	७७५०.०	४२६२५.०	५.५०	१०५००.०	५२५००.०	५.००	१०६९२.४	६७१६६.८	६.२८	१०२७६.०	६८०२५.०	६.६२
	०.३	५.१	४.९	०.६	०.६	०.०	३५.५	२३.२	-९.१	१.८	२७.९	२५.६	-३.९	१.३	५.४
मसतबाली	६२३७५.०	४३५४२५.०	६.९८	६४००२.०	४६५९३४.०	७.२८	६७३००.०	४७४०००.०	७.०४	७२३९८.५	५०२७६५.५	६.९४	७०३२१.०	५४०८१.०	७.८३
	५.५	७.१	-	२.६	७.०	४.३	५.२	१.७	-३.३	७.६	६.१	-१.४	-२.९	९.५	१२.७

स्रोत: कृषि तथा सपुनः बिक्रय मन्त्रालय, २०७६।
पुनः प्रत्येक बर्षको तथ्याङ्क भन्दा तथ्याङ्क तालिका अनुसारको त्रुटिदरलाई प्रतिभाष्यता गनिएको छ।

अनुसूची द.१०: पशुपन्थीको संख्या

पशुपन्थीको किसिम/वृद्धि दर	आर्थिक वर्ष				फागुनसम्मको			
	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९
गाई/गाेरू	७२४१४१६	७३०२८०८	७३४७७८७	७३७७६०५	७३८४०३४	७४२३१६६	७४६२२६९	७५०१२६९
	-०.०३	०.८५	०.६१	०.४१	०.१०	०.२०	२.३७	२.३७
	५१६७७३३	५१६८८०९	५१७७९९८	५१८११६६	५२०८६६४	५१५०५५४	५२३३६३५	५२३३६३५
	-०.२	०.०२	०.१८	०.१८	२.४०	-०.६	३.३६	३.३६
भैसी/सींगो	७८६३७०	८००५८	८०११७५	८०२८१९	७९८८८९	७९५२९५	७९५२९५	७९५२९५
	-०.०२	१.४३	०.१६	०.११	-०.४९	-१.६	०.६८	०.६८
	१०२५२२३६	१०९८६११४	१११५०९९	११२८६७३३	११२८३७५२	११५६७०४३	१२०४०४२	१२०४०४२
	०.७	७.१६	१.६३	१.०९	८.८३	२.४८	१२.७८	१२.७८
वाछा/बोका/खसी	११९८००१	१२९१३०८	१३२८३६	१३५३३४४	१४८८३३८	१५४६६०७	१५४६६०७	१५४६६०७
	०.७	७.८०	२.८४	१.९	१.९७	०.१७	१४.०९	१४.०९
	४८४२९०१६	६८६३०६३८	७००७१५१	७०९४७९१२	७४७०९३३०	७२९४७४५१	८०७३५५४८	८०७३५५४८
	०.७	४१.७१	२.०१	१.३४	६.७१	२.८२	१०.६८	१०.६८
हाँस	३९०२८१	३९२२५५	३९४७७५	३९६४७४	४१६४००	४०१४२०	४०१४२०	४०१४२०
	०.०२	०.५१	०.६४	०.४३	४.०३	-२.६६	४.०२	४.०२
	१०२५९४१	१०२६१३५	१०२९५२९	१०३१८११	१०७८७७५	१०७०३२१	१०९९००७	१०९९००७
	०.१	०.०२	०.३३	०.२२	४.५५	३.७३	२.६८	२.६८
दुधालु गाई	१३४९१२४	१३५५३८४	१३६०५११.७	१३६२४२०	१४६०५८४	१६४३७११	१५४८३१६	१५४८३१६
	२६.१	०.४६	११.३७	७.६२	-३.४४	१.१८	-४.२०	-४.२०
	८४१२७२८	१२३५३५१५	१२३८८८८९	१२४१२६५७	१२५२६९७९	१२४२८५३७	१३१३९०३२	१३१३९०३२
	०.८	४६.८४	०.२९	०.१९	०.९२	५.७२	५.७२	५.७२
फुल दिने हाँस	१७९४८०	१८०९२७	१८३९४०	१८५९९२	१९०७७७	१८२८७०	१८७०२८	१८७०२८
	०.०२	०.८१	१.६७	१.१२	२.५६	-१.६८	२.२७	२.२७
	७०९६६	६८८३१	६९३४६	७१६९०	६९५८८	६८९१२	६८०३२	६८०३२
	०.५	-३.०१	०.७५	३.३८	-२.९३	-१.८८	-१.२८	-१.२८
याक/नाक/चोरी	२५८७१	३२२१३	३४४८७	३४४८७	३४६४५	३४२१७	२४५४३	२४५४३
	१.७	२४.५१	७.०६	०.००	०.४६	-०.७८	-२८.२७	-२८.२७
	५२६५५	५५८०८	६८७११	६८७११	५९८२२	६७३४२	५९५६४	५९५६४
	०.२	५.९९	२३.१२	०.००	-१.२४	-१.९९	-२३.४३	-२३.४३

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्थी विकास मन्त्रालय, २०७६।

पुनर्गठन: पशुपन्थीको तथ्याङ्क भन्दा तल्लो लाइनमा अविल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा भएको वृद्धिदरलाई प्रतिशतमा जनाइन्छ।

अनुसूची ८.११: पशुपन्क्षीजन्य उत्पादनको स्थिति

उत्पादन किसिम / वृद्धि दर	आर्थिक वर्ष					फागुनसम्मको	
	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७५/७६	२०७६/७७
दूध उत्पादन (मेट्रिक टन)	१७२४८२३	१८५३८८५	१९११२३९	२०८५०००	२१६८४३४	१४७५३३३	१५०६९३४
	१.५०	७.४८	३.०९	९.०९	४.००	६.१४	२.१४
(गाई)	५५७६६९	६३९५९०	६६५२८५	७२१०९०	७९५५३०	५९०१३३	५६२१७४
	४.८०	१४.६९	४.०२	८.३९	१०.३२	६.१४	-४.७४
(बैसी)	११६७१५४	१२१४२९५	१२४९९५४	१३६३९१०	१३७२९०५	८८५२००	९४४७६०
	-०.०५	४.०४	२.९४	९.१२	०.६६	६.१४	६.७३
खुद मासु उत्पादन (मेट्रिक टन)	३००९०१	३१७८५४	३३२५४४	३४७०००	३५७०८२	२४८०००	२५२६२२
	०.९०	५.६३	४.६२	४.३५	२.९१	७.१०	१.८६
राँगो	१७४०१२	१७९११०	१८००८०	१८५२००	१८८५७४	१३१४४०	१२८७१८
	०.१०	२.९३	०.५४	२.८४	१.८२	७.१०	-२.०७
भेडा	२६५८	२७८५	२७१४	२८००	२७६३	१९८४	१८६५
	०.१०	४.७८	-२.५५	३.१७	-१.३३	७.०७	-६.०२
खसी बोका	६०९०६	६३८०७	६७७०६	७०८००	७३९१४	५०५९२	५३९८७
	३.१०	४.७६	६.११	४.५७	४.४०	७.१०	६.७१
सुंगर बहुर	२०१३५	२१०९४	२४५३५	२८२००	२८५७९	२००८८	२१०४२
	४.५०	४.७६	१६.३१	१४.९४	१.३४	७.१०	४.७५
कुखुरा	४५४५८	५०८१५	५७२६८	६०१००	६२८९९	४२९०४	४४९१०
	५.४०	११.७८	१२.७०	४.९५	४.६६	७.१०	४.६८
हाँस	२३२	२४३	२४१	३००	३५२	२४८	२३५
	२.२०	४.७४	-०.८२	२४.४८	१७.४३	६.९०	-५.०७
फुल गोटा (हजारमा)	८९९५०१	१२०८०७२	१३५२२९६	१५१२२६५	१५४९६८९	१०७३३३३	१११६२१४
	३.१०	३४.३०	११.९४	११.८३	२.४७	६.४६	४.००
कुखुरा	८८५९४७	११९४१६६	१३३८३१२	१४९८०२४	१५३४६८०	१०६४७४६	११०५६३८
	३.१०	३४.७९	१२.०७	११.९३	२.४५	६.४६	३.८४
हाँस	१३५५४	१३९०६	१३९८४	१४२४१	१५००९	८५८७	१०५७६
	१.१०	२.६०	०.५६	१.८४	५.३९	६.४७	२३.१६
ऊन (के. जी.)	५८६७२९	५८८३४८	५९४३१२	५९४६३९	५८९७३८	३९५८००	३७०९९५
	-०.०२	०.२८	१.०१	०.०६	-०.८२	-०.०५	-६.२७

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्क्षी विकास मन्त्रालय, २०७६।

पुनः पशुपन्क्षीको तथ्याङ्क भन्दा तल्लो लाइनमा अधिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा भएको वृद्धिदरलाई प्रतिशतमा जनाउँछ।

अनुसूची द.१२: कृषि उत्पादनसँग सम्बन्धित साधनहरुको आपूर्ति स्थिति

विवरण	आर्थिक वर्ष										फागुनसम्म	
	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७६/७७		
रासायनिक मग मे. टन	१७६९६३	२३२१८८	२९८६७७	२५८९१४	३२४९७७	३५८६३४	३४५२२७	१९१५३६	२५०५३५	२५०५३५		
उन्नत बीउ विजन मे. टन	३६६९	७२९०	९१५१	१२४८०	८७८५	४३६६	३४६१४	२३०७६	२४२९२	२४२९२		
सिंचाई थप हेक्टर	१९५६१	१९३१०	१८०८३	२४२९१	४११८०	३९६६९	३७०५	३२१०	२२४३	२२४३		
मत्स्य भुटा/बीज हजारमा	१२१९८७	१४८५०१	१९१३४५	२१२३५५	२४४८९७	२६२०००	६६१२४	४३७००	#४४९१६	#४४९१६		
वाणिज्य बैकहरुबाट प्रवाह भएको कृषि कर्जा (रु.करोडमा)	३१५३	५०९१	६५१६	७८७९	९००४	१२५७६	१९३४६	१८०४२	२२०४३	२२०४३		

स्रोत : कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७६, जर्ज, जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालय, २०७६, नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

सरकारी बैकबाट मात्र

अनुसूची द.१३: प्राकृतिक प्रकोपबाट प्रभावित बालीहरुको क्षेत्रफल (हेक्टर)

प्राकृतिक प्रकोपबाट प्रभावित बाली (बाढी, पहिरो, डुबान, कटान)	२०६६	२०६७	२०६८	२०६९	२०७०	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६*
धान	९,२०००	५६७	८५९	११०४५०	१३५००	२३९००	५५०००	५५७१३	१२६२८२	१९६००	७९१७१
मकै	१७००	५६३	६५६	२१८०१	९५	१९००	५५००	१२८७	२५६७	१०८३	१५०२३
अन्य खाद्यान्न, तरकारी फलफुल माझ पोखरी आदी	०	१३	२	३६९१	५	११	२०	५८५८	१५८७५	१८५५६	१४३५०
जम्मा	९,३७००	११४३	१५१७	१३५९४२	१३६००	२५८११	६०५२०	१२७१५८	१४४०२४	३९२३९	१०८५४४

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७६।

फागुनसम्मको

अनुसूची ८.१४: बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले प्रवाह गरेको कृषि कर्जाको स्थिति

(रु. करोडमा)

कर्जाको किसिम	आर्थिक वर्ष						फागुन मसान्तसम्म	
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७५/७६	२०७६/७७
खेतीपाती सम्बन्धी सेवा	६६८.७	७९९.८	१०३४.८	११४४.४	१५७७.९	२९९०.७	२३१५.९	३५१४.८
चिया	३२०.८	३४८.०	३४२.२	२९५.९	३१३.९	३४६.०	३२८.९	३८८.६
पशुपालन र पशुपालनसम्बन्धी सेवा	१५४४.२	२०७३.०	२८७६.२	३२३२.५	४७४८.९	६६६४.३	५९१९.३	८२८६.३
वन, माछापालन तथा वनशाला	५७९.१	१७६.९	२०१.०	१८२.७	२५५.०	३०८.४	२७४.३	२७९.९
अन्य कृषि तथा कृषिजन्य सेवा	१९७८.२	३११८.२	३४२५.०	४१४८.६	६६८०.०	९०३६.३	९२०३.५	९५७३.६
जम्मा	५०९१.०	६५१६.०	७८७९.१	९००४.१	१३५७५.७	१९३४५.७	१८०४१.८	२२०४३.२

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

अनुसूची ८.१५: साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडको सदस्य तथा ऋण लगानी स्थिति

विवरण	आर्थिक वर्ष										फागुनसम्मको	
	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७५/७६	२०७५/७६	२०७५/७६	२०७६/७७
समेटीएको जिल्ला सङ्ख्या	४३	५४	५५	५७	६५	६७	६८	६९	६९	६९	६९	७०
समेटीएको स्थानीय तह (पालिका) सङ्ख्या								४२०	४२०	४१३	४१३	४४२
आवद्ध सहकारी संस्था सङ्ख्या	२९१	३९१	४२८	५१०	६०२	६५५	६८०	७५०	७५०	६९८	६९८	८२९
साना किसान समूह सङ्ख्या	३१९६८	४०९९१	४५७३८	६०३३४	७७३७८	८६७३१	९७७२२	१०९९१८	१०९९१८	९८८९०	९८८९०	११६४७५
साना किसान सदस्य परिवार सङ्ख्या	२२८४१७	३२३३८४	३७६९५७	४६०५९०	५४१६५२	६४९७१९	६७०८६६	७२८८९३	७२८८९३	६९५१६७	६९५१६७	८१४४७१
कुल स्थानीय पुँजी (रु. लाखमा)	४१०३३	६५२७३	९१२०८	१३२४६६	१६२९५७	२२९४२७	२७९३१४	३२८५११	३२८५११	३१३२४६	३१३२४६	३७०४०४
स्वीकृत ऋण (रु. लाखमा)	२७५५०	३४३३२	५१३५५	७४८३४	१०५५९२	१३१९९०	१५९२३१	१८६०३२	१८६०३२	११८७१९	११८७१९	१४२३३२
ऋण लगानी (रु. लाखमा)	२६७३८	३३०९१	५१३५५	७४८३४	९७९७९	११९७५०	१५००५१	१७७२४९	१७७२४९	१०५८०१	१०५८०१	१२२४४६
ऋण अमुली (रु. लाखमा)	१८७५१	२३५२६	३४०१९	४७५२९	६८६०५	९०१२६९	१२१०८८	१४१५९०	१४१५९०	९०७१३	९०७१३	१०७९१८
लगानीमा रहेको ऋण (रु. लाखमा)	२६७६२	३६३२७	५२६६२	८०९६७	११०३४१	१३९९४९	१६८९१२	२०४५७१	२०४५७१	१८४०९४	१८४०९४	२१९०९९
सहकारीको ऋण रकम (रु. लाखमा)				२०७५१५	२७७२७४	३४८२१४	४३५१२८	४९८०९२	४९८०९२	४५९०५७	४५९०५७	५५७६८६

स्रोत: साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड, २०७६।

अनुसूची द.१६: सिंचाइको विस्तार (हेक्टरमा)

सिंचितको प्रकार	आर्थिक वर्ष									
	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
कुल सिंचित क्षेत्र विस्तार	१२७९३९५	१३११९६०	१३३१५२१	१३५०८३१	१३६८९१४	१३९२१७७	१४३३३५७	१४७३०२६	१४९७३३१	१४७८९७४
सतह सिंचाई	९५६९०१	९६६२९६	९६८३१२	९७१८२६	९७३४१२	९७८१८४	९८२६५९	९८६८८९	९९०२५४	९९२४९७
भूमिगत सिंचाई	३१९८१६	३४२३७६	३५९५५६	३७४६९१	३९०६३०	४०८०९३	४४३३६५	४७८१०४	४७८४४४	४७८४४४
नया प्रविधिमा आधारित सिंचाई	२६७८	३२८८	३६५३	४३१४	४८७२	५९००	७३३३	८०३३	८०३३	८०३३

स्रोत: ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय, २०७६।

* फागुन सम्म

अनुसूची ८.१७: वन पैदावार संकलन स्थिति

आर्थिक वर्ष	काठ (क्यूबिक फिट)	दाउरा (चट्टा)
२०७६/७७*	१०२५९३९९	९००१
२०७५/७६	१९४०००००	४७९६८
२०७४/७५	१७५५२७३३	१०५२८
२०७३/७४	८९७५१८१	८०५९
२०७२/७३	८१००३८९	३६६८
२०७१/७२	९८५९७४३	८६०६
२०७०/७१	९८७९५८४	८५५०
२०६९/७०	१५८२८३७	६६१
२०६८/६९	१३४७५५९	४३७
२०६७/६८	२६३६८८	४०९
२०६६/६७	२३९६७०७	१४०८
२०६५/६६	३९७३१६३	१९३९
२०६४/६५	१२७१३५७	१७१०

स्रोत: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, २०७६

*फागुनसम्मको

अनुसूची ८.१८: संरक्षित क्षेत्रमा भ्रमण गर्ने पर्यटक सङ्ख्या र राजस्व आम्दानीको स्थिति

आर्थिक वर्ष	भ्रमण गर्ने पर्यटकको सङ्ख्या (आन्तरिक र बाह्य)	संरक्षित क्षेत्रबाट संकलन भएको राजस्व (रु. करोडमा)
२०७६/७७*	५१०२७८	३४.६५
२०७५/७६	७०६१११	७३.९९
२०७४/७५	६९९५५९	७०.५९
२०७३/७४	६०४०९१	५५.२७
२०७२/७३	३८९२२३	३५.०२
२०७१/७२	५१७०९५	५३.८७
२०७०/७१	५५८५७७	५३.०९
२०६९/७०	५१०२०५	४७.१३
२०६८/६९	५०२०९२	१८.७
२०६७/६८	४५५२३७	२४.८५
२०६६/६७	३८१७८९	१४.०३

स्रोत: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, २०७६

*फागुनसम्म

तालिका ८.१९: कृषिजन्य वस्तुहरुको निर्यात र आयातको अवस्था (रु. करोडमा)

वस्तुको नाम	२०७५/७६		२०७६/७७*	
	आयात	निर्यात	आयात	निर्यात
जीवित जन्तु	४०९.९	१	९५.६	०.९
मासु	१६	२१.८	५.९	३.८
माछा तथा अन्य जलचर	१८९.४	०.१	१६२.७	०
तयारी माछा मासु	१०.५	०	९	०
दुग्ध पदार्थ तथा पशुजन्य खाद्य उत्पादनहरु	१९६.५	२६.९	१७४.१	१.६
जीवित बोट विरुवाहरु तथा फूलहरु	२०.९	०.५	२१.४	०.५
तरकारी तथा दलहन	२८६६.५	१४३.३	२३३९.४	१०१.५
नट्स तथा फलफुल	१८१०.६	०.९	१६९०.३	०.७
चिया	११.८	३२०.४	७.२	१८६.६
कफी	९.८	१०	१०.६	५.२
मसला	११४२.४	५०४.४	७६९.१	३८०.४
धान चामल	३२५९.५	०.४	२३९०.६	०.९
मकै	१२९४.७	०	११८३.२	०
गहुँ	५८०.७	०	४६९.५	०
अन्य खाद्यान्न	४५.४	२.१	३९.१	०.७
पिठो, मैदा, सुजी, च्याँखला आदि	१६८.४	५.२	११०.५	३.८
पशुपन्छीको आहार	१६६४.६	३४५.९	११४१.७	२३०.५
सुर्ति तथा सुर्तिजन्य उत्पादन	२८९.७	१६.३	२३४.१	९.३
छाला	६.९	५२	५.९	१५.८
बोंसो तथा तेल	३७१२	१२९५.२	३७३६	२४६९.५
चिनी	९२.६	०.२	१७६.४	०
चिनीजन्य उत्पादन	२२०.१	११.३	१४०	८.२
रेशम	४५.८	०	३२.३	०
उन	४१२.५	१.९	२६८	०.६
कपास	७८६.६	०.४	५६०.४	०.१
जुट तथा अन्य वनस्पति रेशा	३१६.५	३३१	२६६	२५९.२
अन्य कृषिजन्य वस्तु	३७३.५	९४४.५	२८२२.३	६१८.५
कुल जम्मा	२३२९३.६	४०३५.७	१८८६१.३	४२९८.४

स्रोत: भन्सार विभाग, २०७६ को तथ्याङ्कबाट गणना गरिएको।

*फागुनसम्म

अनुसूची ९.१ प्रदेशगत रुपमा उद्योगको वितरण

(लगानी रु करोडमा)

प्रदेश	प्रदेश नं.१	प्रदेश नं.२	बागमती	गण्डकी	प्रदेश नं.५	कर्णाली	सुदूरपश्चिम प्रदेश	जम्मा
कृषि तथा वनजन्य	११६	२३	२८४	३१	१८	२	४	४७८
निर्माण	३	०	४९	३	१	१	१	५८
उर्जा मुलक	१०५	६	१३६	१२२	६	१६	२०	४११
सूचना प्रसारण र सञ्चार	१	०	७३	१	०	०	१	७६
उत्पादन मुलक	४०९	४६६	१६६६	६२	४१९	१४	४४	३०८०
खनिज	३	२	९	११	१६	९	१९	६९
सेवा	७६	४४	१७९८	११३	१६५	१०	१८	२२२४
पर्यटन	५८	१२	१४०४	२६१	५३	२०	८	१८१६
कुल उद्योगको संख्या	७७१	५५३	५४१९	६०४	६७८	७२	११५	८२१२
कुल लगानी	४५२१८.३०	११४३०.८०	७९४५०.८०	३५८९०.९०	२२३३५.५०	१२०१७.५०	३८०१.७०	२१०१४६.००
रोजगारी	७९२२४	५६५९३	३७०७३१	३०८८८	५९३५९	८०८६	९९४६	६१४८२७

स्रोत: उद्योग विभाग, २०७६।

शुरु देखि आ.व. २०७६/७७ को फागुनसम्म

अनुसूची ९.२ : विगत दश वर्षमा स्वीकृति प्राप्त उद्योगको विवरण (रु. करोडमा)

आर्थिक वर्ष	सङ्ख्या	कुल लगानी	स्थिर पुँजी	चालु पुँजी	रोजगारी (जना)
२०६७/६८	२४२	९०४१.६	७७९१.३	१२५०.२	१३७२७
२०६८/६९	२७९	८४४२.७	७९३६.२	५०६.५	१६९६०
२०६९/७०	४४६	११९६०.१	१०७९८.३	११६१.८	२८५३५
२०७०/७१	३७०	२८७८०.८	२७५२१.९	१२५८.९	२१४४८
२०७१/७२	४६६	१३८७५.१	१२८६०.३	१०१४.८	२२७८५
२०७२/७३	४०९	१२१००.७	१०३९६.८	१७०४	१८७६०
२०७३/७४	५१०	१६३१७.४	१४५१२.१	१८०५.४	२६५३०
२०७४/७५	४९६	३५०५८.९	३२९२६.१	२१३२.८	२७३३९
२०७५/७६	४३९	२८३३५.३	२६४१७.०	१९१८.३	२३०४३
२०७६/७७*	२४२	१२७९१.९	११६७४.३	१११७.६	१५७१३

स्रोत: उद्योग विभाग, २०७६ ।

*२०७६ फागुनसम्म

अनुसूची ९.३ : विगत दश वर्षमा कुल विदेशी लगानी

(रु.करोडमा)

आर्थिक वर्ष	सङ्ख्या	कुल विदेशी लगानी	रोजगारीको सङ्ख्या
२०६७/६८	२१०	१००५.३	१०९०२
२०६८/६९	२२६	७१३.८	९०३५
२०६९/७०	३१७	१९८१.९	१६५६९
२०७०/७१	३०७	२०१३.२	११७९०
२०७१/७२	३७०	६७४५.५	१३१६७
२०७२/७३	३४८	१५२५.४	११६६३
२०७३/७४	४००	१५२०.६	११८४२
२०७४/७५	३९९	५५७६.०	१३९४०
२०७५/७६	३४५	२५४८.४	१४५९४
२०७६/७७*	१७३	२९६७.३	८९०६

स्रोत: उद्योग विभाग, २०७६।

*शुरुदेखि आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्म

अनुसूची ९.४: पर्यटक आगमन र बसाई अवधि

वर्ष	पर्यटक सङ्ख्या	हवाई मार्गबाट पर्यटकको आगमन	स्थलमार्गबाट पर्यटकको आगमन (सङ्ख्या)	प्रति पर्यटकको सरदर बसाई अवधि (दिनमा)	पर्यटक सङ्ख्याको वार्षिक वृद्धिदर (प्रतिशतमा)
२०६०	पुष	३३८१३२	२७५४२८	९.६	२२.७
२०६१	पुष	३८५२९७	२९७३३५	१३.५	१३.९
२०६२	पुष	३७५३९८	२७७३४६	९.१	-२.६
२०६३	पुष	३८३९२६	२८३८१९	१०.२	२.३
२०६४	पुष	५२६७०५	३६०७१३	१२.०	३७.२
२०६५	पुष	५००२७७	३७४६६१	११.८	-५.०
२०६६	पुष	५०९७५२	३७९६२२	११.६	१.९
२०६७	पुष	६०२८६७	४४८८००	१२.७	१८.३
२०६८	पुष	७३६२१५	५४५२२१	१३.१	२२.१
२०६९	पुष	८०३०९२	५९८२५८	१२.९	९.१
२०७०	पुष	७९७६१६	५९४८४८	१२.५	-०.७
२०७१	पुष	७९०११८	५८५९८१	१२.४	-०.९
२०७२	पुष	५३८९७०	४०७४१२	१२.८	-३१.८
२०७३	पुष	७५३००२	५७२५६३	१३.४	३९.७
२०७४	पुष	९४०२१८	७६०५७७	१२.६	२४.९
२०७५	पुष	११७३०७२	९६९२७८	१२.४	२४.८
२०७६	पुष	११९७१९१	९९४८८४	१३.०	२.१

स्रोत: पर्यटन विभाग, २०७६।

अनुसूची ९.५: प्रमुख मुलकगत पर्यटक आगमन सङ्ख्या

मुलुक	२०६३	२०६४	२०६५	२०६६	२०६७	२०६८	२०६९	२०७०	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६
अट्रिलिया	८२३३१	१२३६९	१३८४६	१५४६१	१६२४३	१९९४९	२२०३०	२०२४६९	२४४१६	१८६१९	२५४०७	३२३७१	३८४२९	३८९७२
बंगलादेश														
ब्रह्मनाडा	४७३३	७३९९	८१३२	८९६५	९३२२	१०७०५	१३५०७	१२१३२	१२६१०	८३३३१	१२४९१	१५१०५	१७३१७	१७१०२
चीन	१७५३८	२८६१८	३५१६६	३२२७२	४६३६०	६१६१७	७१३१७३	११३१७३	१२३००५	६६९८४	१०४६६४	१०४६६४	१५३६३३	१६९५४६
फ्रान्स	१४८३५	२०२५०	२२४०२	२२१५४	२४५५०	२६१३१	२८८०५	२१८४२	२४०९७	१६४०५	२०८६३	२६१४०	३१८१०	३०६४६
जर्मन	१४३६१	२१३२३	१८५५२	१९२४६	२२४८३	२६८६६	३०४०९	२२२६३	१८०२८	१२७२८	२३८१२	२९९१८	३६८७९	३६६४१
भारत	९३७२२	९६०१०	९११७७	९३८८४	१२०८९८	१४७०३७	१६५८१५	१८०४७४	१३५३३३	७४१२४	११८२४९	१६०८३२	१९४३२३	२५४१५०
इटाली	७७३६	११२४३	७९१४	७९८२	१०२२६	१२२४७	१४६१४	९९७४	१०३४७	५६०९	९९११	११८४०	१५३४२	१५६७६
जापान	२२२४२	२७०४८	२३३८३	२२४४५	२३३३२	२४८४२	२६६९४	२४६९४	२४८२९	१७६१६	२२९७९	२७३२६	२९८१७	३०४३४
द.कोरिया														
म्यानमार														
मलेशिया														
नेदरल्याड	७२०७	१०५८९	१०९००	१११४७	१३४७१	१६३४३	१४४४५	१०५१६	१२३२०	७४१५	११४५३	१३३९३	१५३५३	१५०३२
स्पेन	१०३७७	१५६७२	१३८५१	१३००६	१३७१२	१४५६३	१४५४९	१०४१२	१३११०	६७१४	१२२५५	१५३५३	२०२१४	१९०५७
थाईल्याड														
थ्रीलंका	२७४५३	४९९९७	३७८१७	३६३६२	४४५३१	५९७८५	६४४७६	३९७३६	३७४४६	४४३६७	५७४२१	४४३६१	६९६४९	५५६५३
अमेरिका	१९८३३	२९७८३	३००७६	३२०४३	३६४२५	४१९७१	४८९८५	४७३४५	४६८३०	४२६८७	४३६४५	७९१४६	९१८९५	९३२१८
नेपाल	२२७०८	३२३६७	३५३५८	३५३८२	३५०९१	३६९८१	४१२९४	३५६६८	३६७५९	२९७३०	४६२९५	५१०५८	६३४६६	६११४४
अन्य	१२०७३२	१७६३१२	१७१९८९	१७२८४६	२१४९५०	२७०६३९	२१४६३९	१२५२०३	२१७२९६	१९०११३	११९२४५	१९२७४४	१२१६२०	२०४८२२
नुबुलका	४००५	३५१५	४००७	६०४३	३४६५	४४९०	५०६१	६४२१८	३४७६५					
जम्मा	३८३९२६	५२६७०५	५००२७७	५०९९५६	६०२८६७	७३६२१५	८०३०९२	७९७६१६	७९०११८	५३६१७०	७४३००२	९५८५३२	११७३०७२	११९७१९१

स्रोत: संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, २०७६।

अनुसूची ९.६: पर्यटन क्षेत्रबाट आर्जित विदेशी मुद्रा

आर्थिक वर्ष	पर्यटन क्षेत्रबाट आर्जन भएको विदेशी मुद्रा (रु. करोडमा)	पर्यटन आय र कुल वस्तु निर्यातबाट प्राप्त विदेशी मुद्राको अनुपात प्रतिशत	पर्यटन आय र कुल वस्तु निर्यात एवम् सेवाबाट प्राप्त विदेशी मुद्राको अनुपात प्रतिशत	आर्जित कुल विदेशी मुद्राको अनुपातमा प्रतिशत*	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा प्रतिशत
२०६४/६५	१८६५.३	३०.१	१७.९	६.२	२.३
२०६५/६६	२७९६	४०	२२.८	७	२.८
२०६६/६७	२८१३.९	४४.५	२४.६	६.७	२.४
२०६७/६८	२४६१.१	३५.८	२०.२	५.५	१.८
२०६८/६९	३०७०.४	३७.७	२०	५.१	२
२०६९/७०	३४२१.१	३९.८	१८.९	४.८	२
२०७०/७१	४६३७.५	४५.९	२०.५	५.२	२.४
२०७१/७२	५३४२.९	५४.४	२१.६	५.३	२.५
२०७२/७३	४१७६.५	५५.८	१९.६	४	१.९
२०७३/७४	५८५२.७	७१.३	२४.३	५.१	२.२
२०७४/७५	६८५२.२	७३.३	२५.४	५.७	२.३
२०७५/७६	७५३७.४	६६.२	२५.१	५.४	२.२
२०७६/७७**	५४१०.४	६३.९	२६.५	५.८	-

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

*चालु खाता अन्तर्गतका प्रसिहरूको जोड।

** फायनसम्मको।

अनुसूची ९.७: होटल र होटल शैय्या

वर्ष		तारे स्तरका		तारे बाहेकका		जम्मा	
		होटल	शैय्या सङ्ख्या	होटल	शैय्या सङ्ख्या	होटल	शैय्या सङ्ख्या
२०६१	पुष	११०	१०७१५	८८६	२८३९२	९९६	३९१०७
२०६२	पुष	११०	१०७१५	८९६	२८६६९	१००६	३९३८४
२०६३	पुष	१०५	९७६३	५०२	१४४९७	६०७	२४२६०
२०६४	पुष	१०५	९७६३	५१२	१४८९७	६१७	२४६६०
२०६५	पुष	९६	९३२०	५७३	१६७४३	६६९	२६०६३
२०६६	पुष	९७	९३६९	६४७	१९१२४	७४४	२८४९३
२०६७	पुष	१०३	९१२५	६८६	२०२१७	७८९	२९३४२
२०६८	पुष	१०६	९३२३	७२१	२१४५७	८२७	३०७८०
२०६९	पुष	१०७	९३७१	७४६	२२२८६	८५३	३१६५७
२०७०	पुष	११७	९५०६	९०९	२५०१७	१०२६	३४५२३
२०७१	पुष	११८	९५५४	९५७	२६६२५	१०७५	३६१७९
२०७२	पुष	११६	९७१०	९६०	२७२४०	१०७३	३६९५०
२०७३	पुष	१२०	१००७१	९४२	२८१७१	१०६२	३८२४२
२०७४	पुष	१२५	१०६९७	९७७	२९१३६	११०१	३९८३३
२०७५	पुष	१२९	१११४६	११२५	२९७१०	१२५४	४०८५६
२०७६	पुष	१३८	१३२००	११५१	३०७९९	१२८९	४३९९९

स्रोत: पर्यटन विभाग, २०७६ ।

अनुसूची ९.८: पर्वतारोहण दल र सङ्ख्या

वर्ष	पर्वतारोही दल सङ्ख्या	पर्वतारोहीको सङ्ख्या	सामयिक रोजगारी	सरकारलाई प्राप्त रोयल्टी रकम (रु. हजारमा)
२००४	१२८	९४०	६३६	१५६२.४
२००५	१३३	९८६	४३४४	१४५६.१
२००६	१६२	११२८	४८४३	१६९८.३
२००७	२०२	-	८०८०	२३९४.३
२००८	१६२	१००९	९८७	३५४.३
२००९	२३६	१५१९	२५९८	२८४१२३.०
२०१०	२६९	१९४२	२२०२	२१६५६०.०
२०११	२५९	१९५१	२६१६	२३२५३२.०
२०१२	३००	२५६६	१९३८	३४५१६१.०
२०१३	२९६	२२६६	२८७४	३४०८२१.०
२०१४	३२०	२५००	२४५०	३९०१८०.६
२०१५	३८०	४००३	१६२१	३३६७४५.८
२०१६	२७८	१९८१	९८२	२५५७४४.७
२०१७#	१७९८	८२०६	१६७२	४९०१९१.०
२०१८#	१९१०	८६४१	१७२०	५८१४४३.९
२०१९#	१९२१	८२५४	१७००	६८६०१३.०

स्रोत: पर्यटन विभाग, २०७६ ।

#नेपाल पर्वतारोहण संघ तर्फको समेत समावेश गरिएको ।

अनुसूची: ९.९ भ्रमणको उद्देश्य अनुसार पर्यटक आगमन (सङ्ख्या)

वर्ष	मनोरन्जन	पदयात्रा र पर्वतारोहण	व्यापार	औपचारिक कार्यालय सम्बन्धी	तीर्थयात्री	सभा / सेमिनार	च्याफटिंग	अध्ययन/रोजगार	अन्य	नखुलेको	जम्मा
२०६०	पुम	९७९०४	६५७२१	२१९६७	२१३९५				११७५८		३३८१३२
	प्रतिशत	२९	९	६.५	६.३				३३.१		१००
२०६१	पुम	१६७२६२	६९४४२	१७०८८	४५६६४				७१८९३		३८५२९७
	प्रतिशत	४३.४	१८	४.४	११.९				१८.७		१००
२०६२	पुम	१६०२५९	६१४८८	१६८५९	४७६२१				६७१७९		३७५३९८
	प्रतिशत	४२.७	१६.४	४.५	१२.७				१७.९		१००
२०६३	पुम	१४५८०२	६६९३१	१८०६३	५९२९८				७२७६६		३८३९२६
	प्रतिशत	३८	१७.४	४.७	१५.४				१९		१००
२०६४	पुम	२१७८१५	१०१३२०	२१६७०	५२५९४	८०१९	६५		७८५७९	२२१५६	५२६७०५
	प्रतिशत	४१.४	१९.२	४.१	१०	१.५			१४.९	४.२	१००
२०६५	पुम	१४८१८०	१०४८२२	४३०४४	४४०९१	६९३८	२४३		९९३९१	२९५२९	५००२७७
	प्रतिशत	२९.६	२१	८.६	९	१.४			१९.९	५.९	१००
२०६६	पुम	१४०९९२	१३२९३९	२४५१८	५१५४२	९९८५	२८५		१८६८४९	४००९८	५०९९५६
	प्रतिशत	२७.६	२६.१	४.८	१०.१	२	०.१		३६.६	७.९	१००
२०६७	पुम	२६३९३८	७०२१८	२६३७४	१०१३३५	९६२७	७३०	५१०१	४६५१६	५७६५१	६०२८६७
	प्रतिशत	४३.८	११.६	४.४	१६.८	१.६	०.१	०.८	७.७	९.६	१००

अनुसूची: ९.९ भ्रमणको उद्देश्य अनुसार पर्यटक आगमन (सङ्ख्या)

वर्ष	मनोरन्जन	पदयात्रा र पर्वतारोहण	व्यापार	औपचारिक कार्यालय सम्बन्धी	तीर्थयात्री	सभा / सेमिनार	च्याफटिंग	अध्ययन/रोजगार	अन्य	नखुलेको	जम्मा
२०६८	पुम	४२५७२१	७८५९	२४०५४	६३७८३	१०८३६	२१८१	५२३५	२९८९५	७०३९१	७३६२१५
	प्रतिशत	५७.८	२.४	३.३	८.७	१.५	०.३	०.७	४.१	९.६	१००
२०६९	पुम	३७९६२७	२४७८५	३०४६०	१०९८५४	१३६४६	१७५०	१८९७५	२७८१५	९११६५	८०३०९२
	प्रतिशत	४७.३	३.१	३.८	१३.७	१.७	०.२	२.४	३.५	११.४	१००
२०७०	पुम	४१०९३४	२८१८३	३७३८६	७१६१०	१५५५२	१३९६	१०३६९	५४३२६	६५८५८	७९७६१६
	प्रतिशत	५१.५	३.५	४.७	९	२	०.२	१.३	६.८	८.३	१००
२०७१	पुम	३९५८४९	२४४९४	३२३९५	९८७६५	१३४३२	१५८०	१०२७२	४१८७६	७४२७१	७९०११८
	प्रतिशत	५०.१	३.१	४.१	१२.५	१.७	०.२	१.३	५.३	९.४	१००
२०७२	पुम	३८६०६५	२०८७६	२१४७९	१४९९६	९१६२	९०३८	१४९२८	५०३३९		५३८९७०
	प्रतिशत	७१.६	३.९	४	२.८	१.७	१.७२	२.८	९.३		१००
२०७३	पुम	४८९४५१	२४३२२	२१३१०	८२८३०	१२८०१			५५७९७		५३८९७०
	प्रतिशत	६५	३.२३	२.८३	११	१.७			७.४१		१००
२०७४	पुम	६४८१५३	७५२१७		१४१०३३				६५८१५		९४०२१८
	प्रतिशत	७०	८		१५				७		१००
२०७५	पुम	७०३८४३	१८७६९२		१६९१८०				११२३५७		११७३०७२
	प्रतिशत	६०	१६		१४.४				९.६		१००
२०७६	पुम	७७८१७३	१९७७८६		१७१९३७				४९३०१		११९७१९१
	प्रतिशत	६५	१६.५२		१४.३६				४.१२		१००

स्रोत: पर्यटन विभाग, २०७६।

अनुसूची ९.१०: होमस्टे विवरण

जिल्ला	प्रकार	२०१५			२०१६			२०१७			२०१८			२०१९		
		अनुमति प्राप्त घर	कोठा सङ्ख्या	शैल्या सङ्ख्या	अनुमति प्राप्त घर	कोठा सङ्ख्या	शैल्या सङ्ख्या	अनुमति प्राप्त घर	कोठा सङ्ख्या	शैल्या सङ्ख्या	अनुमति प्राप्त घर	कोठा सङ्ख्या	शैल्या सङ्ख्या	अनुमति प्राप्त घर	कोठा सङ्ख्या	शैल्या सङ्ख्या
काठमाडौं	सामुदायिक	५२	८०	१४८	६३	९९	२१४	६३	९९	२१४	६३	९९	१७६	८४	११०	१८८
	व्यक्तिगत	३४	११४	१९८	४२	१२६	१७६	४९	१५०	२०६	४९	१५६	२३८	४९	१५०	२०६
	जम्मा	८६	१९४	३४६	१०५	२२५	३९०	११२	२४९	४२०	११२	२४५	४१४	१३३	२६०	३९४
भक्तपुर	सामुदायिक															
	व्यक्तिगत															
काभ्रे	जम्मा															
	सामुदायिक	४३	१७	३२	४९	८३	१०७	४९	८३	१०७	४९	८५	११९	६१	९५	११९
	व्यक्तिगत	२	५	१०	२	५	१०	५	१६	३०	५	९	१४	५	९	१४
ललितपुर	जम्मा	४५	२२	४२	५१	८८	११७	५४	९९	१३७	५४	१०४	१३३	६६	१०४	१३३
	सामुदायिक	७	१३	२५	१२	२४	४७	१२	२४	४७	१२	२८	५१	१५	२८	५१
	व्यक्तिगत	४	१०	२०	६	१५	३०	६	१५	३०	६	१५	३०	६	१५	३०
भुगु	जम्मा	११	२३	४५	१८	३९	७७	१८	३९	७७	२१	४३	८१	२१	४३	८१
	सामुदायिक	५	५	१०	५	५	१०	५	५	१०	५	५	१०	५	५	१०
	व्यक्तिगत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
सुनकोट	जम्मा	५	५	१०	५	५	१०	५	५	१०	५	५	१०	५	५	१०
	सामुदायिक	२५	३३	६६	२५	३३	६६	२५	३३	६६	२५	३३	६६	४०	४८	९६
	व्यक्तिगत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
रामेछाप	जम्मा	२५	३३	६६	२५	३३	६६	२५	३३	६६	२५	३३	६६	४०	४८	९६
	सामुदायिक	६	१५	३०	२९	५४	९६	२९	५४	९६	२९	५४	९६	२९	५४	९६
	व्यक्तिगत	१	३	६	१	३	६	२	११	२०	१	३	६	१	३	६
चितवन	जम्मा	७	१५	३६	३०	५७	१०२	३१	६५	११६	३०	५७	१०२	३०	५७	१०२
	सामुदायिक	७	१४	२८	७	१४	२८	७	१४	२८	०	०	०	२९	३६	७२
	व्यक्तिगत	२	४	६	२	४	६	२	४	६	९	१८	३४	९	१८	३४
कास्की	जम्मा	९	१८	३४	९	१८	३४	९	१८	३४	९	१८	३४	३८	५०	९०
	सामुदायिक															
	व्यक्तिगत															
जम्मा	जम्मा															
	व्यक्तिगत															
जम्मा	जम्मा															
	व्यक्तिगत															

अनुसूची ९.१०: होमस्टे विवरण

जिल्ला	प्रकार	२०१५			२०१६			२०१७			२०१८			२०१९		
		अनुमति प्राप्त घर	कोठा सङ्ख्या	शैल्या सङ्ख्या	अनुमति प्राप्त घर	कोठा सङ्ख्या	शैल्या सङ्ख्या	अनुमति प्राप्त घर	कोठा सङ्ख्या	शैल्या सङ्ख्या	अनुमति प्राप्त घर	कोठा सङ्ख्या	शैल्या सङ्ख्या	अनुमति प्राप्त घर	कोठा सङ्ख्या	शैल्या सङ्ख्या
मकवानपुर	सामुदायिक	७	१६	३०	७	१६	३०	७	१६	३०	७	१६	३०	७	१६	३०
	व्यक्तिगत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	३	६	१	३	६
	जम्मा	७	१६	३०	७	१६	३०	७	१६	३०	८	१९	३६	८	१९	३६
घादिङ	सामुदायिक	५	९	१८	५	९	१८	५	९	१८	९	१५	१८	९	१५	१८
	व्यक्तिगत	०	०	०	०	०	०	१	४	६	१	४	६	१	४	६
	जम्मा	५	९	१८	५	९	१८	६	१३	२४	१०	१९	२४	१०	१९	२४
उदयपुर	सामुदायिक													१३	१३	१८
	व्यक्तिगत													०	०	०
	जम्मा													१३	१३	१८
सप्तरी	सामुदायिक													७	७	१२
	व्यक्तिगत													०	०	०
	जम्मा													७	७	१२
रसुवा	सामुदायिक															
	व्यक्तिगत										१	४	८	१	४	८
	जम्मा										१	४	८	१	४	८
सुनसरी	सामुदायिक	१७	३२	६४	१६	१७	३४	१६	१७	३४	१८	१७	३४	१८	१७	३४
	व्यक्तिगत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	१७	३२	६४	१६	१७	३४	१६	१७	३४	१८	१७	३४	१८	१७	३४
जम्मा	सामुदायिक	१७	३२	६४	१६	१७	३४	१६	१७	३४	१८	१७	३४	१८	१७	३४
	व्यक्तिगत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
कुल जम्मा		४३	१३६	२४०	४३	१३६	२४०	४८	१४४	२९८	४८	१४४	२९८	४८	१४४	२९८

स्रोत: संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, २०७६।

अनुसूची १०.१ : ऊर्जा खपतको विवरण

आर्थिक वर्ष	इकाई	ऊर्जाका स्रोत										कुल जम्मा
		परम्परागत जम्मा	परम्परागत			व्यापारिक जम्मा	व्यापारिक			नवीकरणीय		
			दाउरा	कृषि अवशेष	गुईठा		कोइला	पेट्रोलियम पदार्थ	विद्युत			
२०६१/६२	००० ToE	७५५६.००	६७३२.००	३२७.००	४९७.००	१०१४.००	१५२.००	७०५.००	१५७.००	४६.००	८६१६.००	
२०६२/६३	००० ToE	७६९८	६८६२	३२९	५०७	१०९३	२४३	६८६	१६४	५३	८८४४	
२०६३/६४	००० ToE	७८५४	६९९९	३३७	५१८	१०३१	१४४	७०९	१७८	५९	८९९४	
२०६४/६५	००० ToE	८०१५	७१४९	३३७	५२९	१०३८	१९३	६५५	१९०	५९	९११२	
२०६५/६६	००० ToE	८१८५	७३०१	३४४	५४०	११३९	१८२	७७५	१८२	६४	९३८८	
२०६६/६७	००० ToE	८३४२	७४६७	३२४	५५१	१४६४	२८६	९६५	२१३	७०	९८७६	
२०६७/६८	००० ToE	८५००	७६०६	३३१	५६३	१५८०	२९३	१०५८	२२९	७५	१०१५५	
२०६८/६९	००० ToE	७०३२	६२७४	३१०	४४८	१६७९	३४८	१०८३	२४८	१०९	८८२०	
२०६९/७०	००० ToE	८०१७	७१५३	३५३	५११	१८५४	४१५	११८२	२५७	१६६	१००३७	
२०७०/७१	००० ToE	८९८३	८१५४	४०३	४२६	१९५८.९६	३२०	१२६४	३७४.९६	२९१	११२३२.९६	
२०७१/७२	००० ToE	९१०४	८२६४	४०८	४३२	२३३१.४४	४६५	१४६९.१६	३९७.२८	२९२.१२	११७२७.५६	
२०७२/७३	००० ToE	९२२७	८३७६	४१४	४३८	२२४८.२२	५३६.२५	१२७५.३९	४२६.५६	२९२.४९	११७६७.६९	
२०७३/७४	००० ToE	९३१९.४५	८४५९.४	४१८.०९	४४१.९६	३२५२.५९	६६३.९७	२०८८	५००.६२	२९४	१२८६६.०४	
२०७४/७५	००० ToE	९४७३	८६०४	४२५	४४४	३७१४.९२	७६१.८७	२३८८.४१	५६४.६३	२९६.३१	१३४८३.९१	
२०७५/७६	००० ToE	९६०१	८७२०	४३१	४५०	४११५	९७०	२६३३	५११.५	२९८.६	१४०१४.१३	
२०७६/७७*	००० ToE	६४००	५८१३	२८७	३००	२६१०.८	५५१	१६९७	३६१	२९९.३१	९३१०.४८	

स्रोत: ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय, २०७६।

ToE: Tones of Oil Equivalent

*फागुनसम्मको।

अनुसूची १०.२ : विद्युत उत्पादन तथा खपतको स्थिति

(दशलाख किलोवाट घण्टामा)

उत्पादन तथा खपत आर्थिक वर्ष	गार्हस्थ्य	औद्योगिक	व्यापारिक	निर्यात	अन्य	जम्मा	विद्युत हास	उत्पादन र आयात	उच्चतम भार (मेगावाट)	आवाग प्रदान सम्बन्धीता	
										आयात	अन्तर्गत निर्यात
२०६०/६१	६७६.४०	६८९.८०	१०८.१०	१४१.२०	१९६.७०	१८१२.२०	४६९.३०	२३८१.५०	५१५.२०	१८५.६०	१४१.२०
२०६१/६२	७५८.२०	७६४.००	१०९.३०	११०.७०	२२२.२०	१९६४.४०	६७८.४०	२६४२.८०	५५७.५०	२४१.४०	११०.७०
२०६२/६३	८०५.७०	७८५.६०	१२०.३०	९६.६०	२२४.४०	२०३२.६०	७४८.३०	२७८०.९०	६०३.२८	२६६.२२	९६.६०
२०६३/६४	८९३.३०	८४९.१०	१४१.७०	७६.९०	२९२.२०	२२५३.१०	७९८.७०	३०५१.८०	६४८.४०	३२८.८०	७६.९०
२०६४/६५	९३१.३५	९०१.०९	१५४.४०	६०.३८	२६३.४०	२३१०.६२	८७५.६३	३१८५.९५	७२१.७३	४२५.२२	६०.१०
२०६५/६६	९०८.६७	८४५.६८	१४६.२९	४६.३८	२५७.५७	२२०४.५९	९२६.२०	३१३०.७९	८१२.५०	३५६.४६	४६.३८
२०६६/६७	११०९.२९	१००८.३७	१९३.१२	७४.४८	२९२.५७	२६७७.८३	१०११.४४	३६८९.२७	८८५.२८	६१२.५८	७४.४८
२०६७/६८	११४३.१८	१०१२.८७	२०४.९२	३१.१०	२९४.९२	२६८६.९९	१०७१.३८	३७५८.३७	९४६.१०	६९४.०५	३१.११
२०६८/६९	१३११.०७	११९२.०६	२२७.०६	५०.००	३८४.५०	३१६४.६९	९५३.७१	४११९.०३	९४७.००	८००.००	५०.००
२०६९/७०	१३९७.४६	११४१.०७	२३७.९१	०.००	३७९.५६	३१५६.००	७५६.००	४२२०.१९	१०९४.६२	७९०.१४	०.००
२०७०/७१	१५२६.८४	१२४६.७०	२८५.१६	०.००	३८५.५६	३४४४.२६	८५३.८३	४६८१.१०	१२००.९८	१०७०.४६	०.००
२०७१/७२	१६८८.५०	१३६२.६१	३०२.५७	३.१७	४१५.७८	३७७२.६२	११९४.०४	४९६६.६७	१२९१.८०	१३६७.६६	३.१७
२०७२/७३	१७९२.९५	१२०५.६९	२८६.४८	३.१५	४३०.७०	३७१८.९७	१३५८.२१	५०७७.१८	१३८५.००	१७८२.८६	३.१५
२०७३/७४	२१५०.२१	१७३५.०५	३५२.३७	२.६९	५३६.१८	४७७६.५०	९६६.५०	५७४३.०६	१४४४.१०	२१७५.०४	२.६९
२०७४/७५	२४०३.६३	२०७४.१६	४०७.५९	२.८३	६३७.९१	५५२६.१२	१५३१.८१	७०५७.९३	१५०८.१६	२५८१.८०	२.८३
२०७५/७६	१७३१.३४	१५५३.९०	३०१.५०	१.८४	४७४.७४	४०६३.६२	९२९.८०	४९९३.४२	१३०७.१६	१८३४.८७	१.८४
२०७६/७७*	२०२९.०६	१६९७.८७	३७१.७५	१.६२	५८२.९३	४६८३.२३	४५३.२५	५५९५.१०	१४०७.९७	१५०८.३०	१५.८०

स्रोत: नेपाल विद्युत प्राधिकरण, २०७६।

*२०७६ फागुनसम्मको।

अनुसूची १०.३: ऊर्जा खपतको स्थिति (ToE: Tones of Oil Equivalent मा)

स्रोत	वार्षिक वर्ष										फागुनसम्मको			
	२०७१/७२		२०७२/७३		२०७३/७४		२०७४/७५		२०७५/७६		२०७६/७७		२०७७/७८	
	अंश प्रतिशत	००० ToE	अंश प्रतिशत	००० ToE	अंश प्रतिशत	००० ToE	अंश प्रतिशत	००० ToE	अंश प्रतिशत	००० ToE	अंश प्रतिशत	००० ToE	अंश प्रतिशत	००० ToE
परम्परागत														
दाउरा	९१०४.००	७७.६०	९२२७.००	७८.४०	९३१९.४५	७९.४३	९४७३.००	७०.२५	९६०१.००	६८.५१	९७१३.००	६८.८८	९८००.००	६८.७४
कृषि अवशेष	८२६४.००	७०.५०	८३७६.००	७१.२०	८४४९.४०	६५.७५	८६०४.००	६३.८९	८७२०.००	६२.२२	८८३९.६०	६२.५३	८९१३.००	६२.४४
	४०८.००	३.४०	४१४.००	३.४०	४१८.०९	३.२४	४२५.००	३.१५	४३१.००	३.०८	४३७.७०	३.०९	४४३.००	३.०८
गुईटा	४३२.००	३.७०	४३८.००	३.७०	४४१.९६	३.४४	४४४.००	३.२९	४४८.००	३.२१	४५२.६०	३.२७	४५७.००	३.२२
व्यापारिक														
	२३३४.४४	१९.९९	२२४८.२०	१९.१०	२२५२.४९	२५.२८	२३१४.९२	२७.५५	२४१४.००	२९.३६	२४१३.१०	२७.८६	२४१०.८०	२८.०४
कोइला	४६५.००	४.००	५३६.२५	४.६०	६६३.९७	५.१६	७६१.८७	५.६५	९७०.००	६.९२	११५९.६०	५.१६	१२५१.००	५.९२
पेट्रोलियम पदार्थ	१४६९.१६	१२.४०	१२७५.३९	१०.८०	१०८८.००	१६.२३	१३८८.४१	१७.७१	१६३३.००	१८.७९	१६८६.८०	१८.७०	१६९७.००	१८.२३
विद्युत	३९७.२८	३.४०	४३६.५६	३.७०	४००.६२	३.८९	४३४.६३	४.१९	४११.५०	३.५५	३६०.७०	४.००	३६१.००	३.८८
नवीकरणीय														
	२९२.१२	२.४०	२९२.४९	२.४०	२९४.००	२.२९	२९६.३१	२.२०	२९८.६०	२.१३	२९३.३०	३.२५	२९९.३१	३.२१
कुल जम्मा	११७२७.५६	१००.००	११७६७.६९	१००.००	११८६६.०४	१००.००	११९८३.९०	१००.००	१२०१४.१३	१००.००	१२०९९.४०	१००.००	१२११०.४८	१००.००

स्रोत: ऊर्जा, उद्योग तथा सिमाई मन्त्रालय, २०७६।

अनुसूची १०.४ : विद्युत माग, खपत, उत्पादन एवम् भौतिक संरचना

विवरण	आर्थिक वर्ष								प्रथम आठ महिनाको
	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७४/७६	२०७५/७६	
उत्पादन* (मे.वा.)	७४६	७४६	८२९.१९	८५५.८९	९७२.४९	१०७४.१४	१०४४.५९	११२८.७१	१०४.३९
प्रसारण लाइन (किलोमिटर)	१९८७.३६	१९८७.३६	२८४८.८६	३००६	३४८३	३५३८	३४९६	३९९०	२६१.५०
ग्राहक संख्या***	२५९९१५२	२७१३८०४	२८७२०१५	२९६९५७६	३२५७८१२	३५५१२२६	३५९२१८७	३९०९६४१	२४६०००
वितरण लाइन (किलोमिटर)	११४१६०	११६०६६.६	१२३८२७.८	१२४११५	१२४९७६	१३९८२५	१३४८५१	१४५२४५	२७००
उपलब्ध उर्जा (मि.वा.आ.)	४२६०.४५	३०९२.४७	४९६६.६६	५०७७.१८	६२५७.७३	७०५७.९३	४५०८.९३	७५५१.२३	५४८४.९७
उच्चतम माग (मे.वा.)	१०९४	१२००.९८	१२९१.१	१३८५	१४४४.०६	१५०८.१६	१५०८.१६	१३२०.२८	१४०७.९४
माग, आपूर्ति Gap (मे.वा.)	३४८	४५४.९८	५८५	५५०	४८५	३५७	४६३.५७	०	०
भारतबाट आयात (गिगा वाट घण्टा)	७९०.१४	१३१८.७५	१३६९.८९	१७८२.८६	२१७९	२५८१.८	१८३४	२८१३.०७	१४६८.७७

स्रोत: नेपाल विद्युत प्राधिकरण, २०७७।

*Independent Power Producer (IPP) को विद्युत उत्पादन समेत समावेश गरिएको।

*** सामुदायिक संस्था अन्तर्गत रहेको करीव ५ लाख ग्राहक समावेश गरिएको छैन।

अनुसूची १०.५ वैकल्पिक ऊर्जा प्रयोगको स्थिति

कार्यक्रमहरू	आर्थिक वर्ष													प्रथम आठ महिना	
	इकाई	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७		
सधु तथा सामा अर्द्धविद्युत आयोजनाबाट विद्युत उत्पादन	कि.वा	११९३	१,६९५	२,४५३	३,२५८	३,३६६	३,२८८	३,६४६	१९१०	१,२४५	१,२४९	१,४४३	६३२	७६४	
सौर घरेलु विद्युत प्रणाली जडान	सङ्ख्या	६०४०२	३६,१३५	५७,०४९	३५,६२७	९६,४९५	८७,०३८	१,०३,१६१	५६,७७०	१६,०८४	१०९,१४७	७४,४५४	३३,४४५	९८५८	
बायोग्यास जडान	सङ्ख्या	१९,४७९	१९,५११	१७,९०७	१८,९७९	१७,६३५	३१,५१२	३०,०७८	१६,७०६	२०,५३६	१६,९८८	११,८०३	३४,१४	१३४१	
सुधारिएको पानीघट्ट जडान	सङ्ख्या	११६८	९८६	३५३	९७१	१,२५६	३४१	६४१	६७३	१६०	२०३	१६१	१११	-	
सुधारिएको चुलो जडान	सङ्ख्या	५३२९५	८७,१५४	८४,१६८	१,१८,४६१	१,२०,३६४	१,४०,६६२	३,१०,२८१	५,१,३११	६०,५५५	३७७८८	४३०१५	१,४९,४५	४६४७	
बागु/सौर्य ऊर्जा मिश्रित प्रणालीबाट विद्युतियकरण	कि.वा.	-	-	-	-	-	२५	५४	७५	-	२००	३०५	७०	४०	
संस्थागत, सहरी र व्यवसायिक बायोग्यास प्लाण्ट जडान	सङ्ख्या	-	-	-	-	-	-	१५	५	५५	१०१	५८	४०	४९	

स्रोत: ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिमाई मन्त्रालय, २०७६।

अनुसूची ११.१ : सवारी साधनहरूको संख्या

किसिम	आर्थिक वर्ष								हालसम्मको जम्मा
	आ.व. २०४६/४७ देखि २०७०/७१ सम्म	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*	
बस	३२९१४	३७३७	४३५३	५३४२	२९७२	४९३१८	३७२२	२०८३	५५१२३
मिनिबस/मिनिट्रक	१४७९९	२२७०	४६२५	२००८	१९७३	२५५९५	२४०९	८४२	२८८४६
ट्रेन/टोवर/एस्कोमोटर/ट्रक	५२९८१	४२३६	८३२८	१२७१२	१२१५४	९०४११	१३४२५	३९९०	१०७८२६
कार/जीप/न्यान	१५०१०७	१३५६०	२८३६१	२१२९२	२४३३८	२३७६५८	२३०१९	१०९५	२६१७७२
पिकअप	२३८३९	६०५७	५०६०	१०६७५	१०३४२	५५९७३	९७५९	४२५	७००१७
माइक्रो बस	२८१४	९३२	११३७	८४१	१९३४	७६५८	२३३०	३८१	१०३६९
टेम्पो	७५२७	१५४१	२६१३	१७७८२	१६२०९	४५६७२	११०२५	५४५५	६२१५२
मोटरसाइकल	१३७२०६	१९६३८३	२६७४३९	३५४०७१	३४१६२३	२५३०७२२	२८२४९७	१९८०६२	३०११७८१
टेक्टर/पावर टिलर	९३१७१	१०५२४	९७८६	१७०८५	१३३९६	१४३९६२	१२२२०	४६६३	१६०८४५
ई-रिक्सा	-	-	११८९४	२२४७	१२३२५	२६४६६	८९५२	८७६	३६२९४
अन्य	६५४३	३४३	१६९	२०४	३४८	७६०७	३८०	२१६	८२०३
जम्मा	१७५५८२१	२३९५८३	३४३७६५	४४४२५९	४३७६१४	३२२१०४२	३८२३१०८	२२१९४८	७२६६०९८
आर्थिक वर्ष सम्मको जम्मा	१७५५८२१	१९९५४०४	२३३९१६९	२७८३४२८	३२२१०४२	३२२१०४२	७०४४१५०		

स्रोत : भौतिक पुर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय, २०७६।

*आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्मको।

अनुसूची ११.२ : दूरसंचार सेवाको अवस्था

सेवाको किसिम	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/०७४	२०७४/०७५	२०७५/०७६	२०७६/०७७*
कुल टेलिफोन संख्या	२,४५,५६,५७२	२,८१,०५,९७१	३,१४,६१,३७८	३,५८,७८,८४३	३,९२,०२,५५४	४,१३,९५,७१४	४३,०६,६६४
टेलिफोन घनत्व	९२.६८	१०६.०८	११८.७५	१३५.४२	१३३.८३	१४०.२४	१४५.९
फिक्सटेलिन	८,२९,४१३	८,४५,०२८	८,५२,०६९	६,८४,८४८	८,६०,६७३	६,७७,१२८	६७,९२६
मोबाइल	२,२०,५२,६०२	२,६४,२०,६४५	२,९७,६२,१५५	३,४१,७२,०५८	३,७२,९७,७२७	४,०५,९६,२५९	४,२२,७०,३०९
लिमिटेड मोबिलिटी	१६,७२,८१५	८,३८,५५६	८,४५,४१२	८,४७,३१६	-	-	-
जिआरएमएस	१,७४२	१,७४२	१,७४२	१,७४२	१,७४२	१,७४२	२९०५
ब्रोडब्याण्ड ग्राहक	८७,८२,९३६	१,१५,६९,२९४	१,३७,८४,६१८	१,६१,८६,७५९	१,३३,७८,००१	१,९४,४१,७१०	२,१२,९८,०११
ब्रोडब्याण्ड घनत्व	३३.१५	४३.६७	५२.०३	६१.०९	४५.६७	६६	७२
एडिएसएल इन्टर्नेट	१,२८,३०७	१,३४,७२९	१,७७,९७२	१,८१,५८२	९,६८,६२१	१,०४,११,०४	९,६९,८०२
जिपिआरएस	८३,४१,१७६	१,१०,८८,२७५	१,३२,२७,७८१	१,५५,३९,९५२	-	-	१,६१,८६,०८०
CDMA 1X, EVDO	१,९३,३१७	१,९८,५५६	१,९९,७२०	१,९९,७७६	१,९९,७७६	१,३६,५७३	१,३६,५७३
WiMAX	९,२९९	१३,३०६	१६,३९२	१६,७२२	८४४५८	८८०९	-
DialUp(PSTN+ ISDN)	-	१०,२९४	८,१२५	१५२	-	-	-
Wireless Modem Optical Fibre Ethernet	-	५२,१३२	४७,९४२	५४,८८२	२,४२,६४८	२,४३,५४७	२,२३,९६३
Cable Modem	-	७१,९८९	१,०६,६७३	१,९३,६८०	१,९३,६८०	३९,५७,६२९	४७,५१,३९५
VSAT Based Internet	-	१३	१३	१३	-	-	-

स्रोत: सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, २०७६।

* २०७६ फागुनसम्मको

अनुसूची १२.१ : प्रारम्भिक बाल शिक्षाको स्थिति

आर्थिक वर्ष	थप भएका बालविकास केन्द्र (सङ्ख्या)	जम्मा बालविकास केन्द्र (सङ्ख्या)	लाभान्वित बालबालिका (सङ्ख्या)	प्रारम्भिक बालविकासको कूल भर्नादर	प्रारम्भिक बालशिक्षाको अनुभव सहित कक्षा १ मा नयाँ भर्ना हुन आएका विद्यार्थीहरूको प्रतिशत
२०६६/६७	२०००	२६७७२	९४७२७८	६६.०२	४९.९
२०६७/६८	२०००	२८७७५	१०१८५४३	७०.	५२.१
२०६८/६९	५००	२९२७३	१०५६४३०	७२.९	५४.३
२०६९/७०	२६२	२९५३५	१०५३०५४	७३.७	५५.६
२०७०/७१	५००	३००३५	१०४७१२३	७६.७	५६.९
२०७१/७२	५००	३०४४८	१०१४३३९	७७.७	५९.६
२०७२/७३	-	३०४४८	९७७३६५	८१.	६२.४
२०७३/७४	-	३०४४८	९७३,४१३	८२.९	६४.७
२०७४/७५	-	३६५३८	९,५७,०८७	८४.१	६६.३
२०७५/७६	-	३५९९३	९,७३,९००	८४.७	६६.९
२०७६/७७	५२७	३६४५०	११०५५६१	८६.२	६८.६

स्रोत: शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७६।

*आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा ३० हजार ३९ सामुदायिक र ६ हजार ४ सय ११ संस्थागत गरी जम्मा ३६ हजार ४ सय ५० बाल विकास केन्द्र तथा पूर्व प्राथमिक कक्षाहरू सन्चालनमा रहेको ।
(गत शैक्षिक सत्रबाट सम्बन्धित स्थानीय तहहरूले विद्यालय समागोजन, बन्द गर्ने र नयाँ विद्यालय खोल्ने कार्यहरू गरिरहेकाले आ.व. २०७६/७७ मा गत आर्थिक वर्षको तुलनामा सामुदायिक तर्फ ५८ वटा बालविकास केन्द्र तथा कक्षाहरू बन्द भएको र संस्थागत तर्फ ५१५ वटा बालविकास केन्द्र तथा कक्षाहरू थप भएको पाईन्छ ।)

अनुसूची १२.२ : आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा विद्यालयका छात्रछात्राहरूलाई उपलब्ध छात्रवृत्ति सम्बन्धी विवरण

सि नं	क्रियाकलाप	लाभान्वित विद्यार्थीको सङ्ख्या	बजेट रु हजारमा	कैफियत
१	छात्रा छात्रवृत्ती (कक्षा १-८) कर्णाली प्याकेज समेत (गैर आवासीय)	१९,६५८०४	७८६३२२	दृन्द्र पीडित, सहीदका छोराछोरी र विपन्न लक्षित बाहेकका छात्रवृत्ति स्थानीय तहमा हस्तान्तरण भएको
२	दलित छात्रवृत्ती (कक्षा १-८) (गैर आवासिय)	१०७६८२१	४३०७२८	
३	आधारभूत तहमा अध्ययनरत लक्षित समूह (२२ जनजाति तथा सीमान्तकृत समूह, मुक्त कर्म्या, वादी, हलिया, चरुवाका सन्तीत समेत)का विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	५२,६३९	२६३२०	
४	अपाङ्ग छात्रवृत्ति (कक्षा १-१२) आवासीय	८१३९	३२५५६०	
५	अपांग छात्रवृत्ति (कक्षा १-१२) गैर आवासीय	५४५६५	१९०९७८	
६	दृन्द्र पीडित छात्रवृत्ति गैर आवासीय	१८७९	२२५४८	
७	मुक्त कम्बहरी, हिमाली छात्रावास,फिडर छात्रावास, सार्वजनिक निजी साझेदारीमा सञ्चालित नमुना विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति (६ वटा) आवासीय,हिमाली आवासिय,अति सीमान्तकृत समुदायका लागि सञ्चालित आवासिय बालबालिकाहरूलाई आवासिय छात्रवृत्ति, सडक बालबालिका तथा बालश्रमिकको लागि आवासीय शैक्षिक प्रबन्धका लागि छात्रवृत्ति	३,१७४	१२६९६०	
८	मुक्त कम्बहरीका लागि छात्रवृत्ति (गैर आवासीय)	२९०	११६०	
९	शहीदका छोराछोरीहरूका लागि छात्रवृत्ति	२१	३७८	
१०	कक्षा ९-१० मा अध्यनरत दलित लगायतका छात्राछात्रहरूलाई विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति(Pro-Poor Target Scholarship)	८७०५१	५२२३०६	
११	कक्षा ११-१२ मा विज्ञान विषय बाहेकका अन्य विषय अध्ययनरत दलित लगायतका छात्राछात्रहरूलाई विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति(Pro-Poor Target Scholarship)	२९,८३६	५३७००८	
१२	कक्षा ११-१२ मा विज्ञान विषय अध्यनरत दलित लगायतका छात्राछात्रहरूलाई विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति(Pro-PoorTarget Scholarship)	८७०५	२०८८८६	
	जम्मा	३२८८९२४	३१७९१५४	

स्रोत: शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७६।

अनुसूची १२.३ : प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम कार्यक्रमहरु

क्र. सं.	कार्यक्रम	सूचक	इकाई	आर्थिक वर्ष					
				२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६
१	नियमित अध्ययन								
क आङ्गिकतर्फ									
		भर्ना	जना	१०८४	११५०	९५९	१२७३	१८५६	१८०६
	प्राविधिक एस.एल.सी.	उत्पादन	जना	९०७	३७२	२५३	३३६	१२५२	१२०३
		भर्ना	जना	१२७५	१५४९	१२०२	१७८४	२३७२	५१३५
	डिप्लोमा प्रमाणपत्र तह	उत्पादन	जना	६८५	५०५	३१०	४६१	७००	१००१
ख सामुदायिक विद्यालयतर्फ									
		भर्ना	जना	२४२१	३०६७	३३३४	२२२८	५२२०	१२२०
	प्राविधिक एस.एल.सी.	उत्पादन	जना	१६०३	१६०३	१७४२	१७००	३२००	३४०५
		भर्ना	जना					५०६५	१०६९३
	डिप्लोमा प्रमाणपत्र तह	उत्पादन	जना					३१२३	३७७१
ग निजी क्षेत्रतर्फ									
		भर्ना	जना	१२८८०	१३२५८	१५१६७	१८४००	१९०३८	१७२५९
	प्राविधिक एस.एल.सी. तह	उत्पादन	जना	४५१४	७१४३	७१४३	८७१२	११०४२	१३९८१
		भर्ना	जना	११२४०	१२२११	१४४३२	१४७३३	१७२७५	१५२६७
	डिप्लोमा र प्रमाणपत्र तह	उत्पादन	जना	७७७२	५४४७	६९१३	७४४७	१०७२३	१०००३
२	प्राविधिक शिक्षासय/पोस्टेडिन्सिक विस्तार								
	१। लामो अवधीको प्रशिक्षण सम्बन्धन								
क	आङ्गिकतर्फ	शिक्षालय विस्तार	वटा		१३	१६	२५	३२	४५

क्र. सं.	कार्यक्रम	सूचक	इकाई	आर्थिक वर्ष							
				२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	
ख	सामुदायिक विद्यालयतर्फ	शिक्षालय विस्तार	वटा		७३	७३	७६	१८५	३९७	५३४	
ग	साझेदारी तर्फ	शिक्षालय विस्तार	वटा		६	६	६	६	६	२०	
घ	निजी संस्था तर्फ	शिक्षालय विस्तार	वटा		-	-	६२	४२९	४२९	४२९	
	२) छोटो अवधिको सम्बन्धन र स्वीकृति दिने	सीपविकास गर्ने	वटा	४४	११८	४१२	५९६	७३९	१०८१	११३१	
३	व्यावसायिक तालिम सञ्चालन										
क	छोटो अवधिको तालिम प्रदान	सीपविकास गर्ने	जना	३१००	३०६०	१००	१२००	१५०७५	४२०००	४५०००	
४	लक्षित वर्ग र समूहका लागि छात्रवृत्ति (निर्बाह छात्रवृत्ति)										
क	प्राविधिक एस.एल.सी. तह	छात्रवृत्ति	जना								
ख	डिप्लोमा/प्रमाणपत्र तह	छात्रवृत्ति	जना	७५	७५	७५	७५	७५	७५	७५	
५	लक्षित वर्ग र समूहका लागि (नियुक्त बर्गीकृत छात्रवृत्ति)										
क	प्राविधिक एस.एल.सी. तह	छात्रवृत्ति	जना	८१९	८७३	९७३	११३५	१३१०	३१३३	३३७९	
ख	डिप्लोमा/प्रमाणपत्र तह	छात्रवृत्ति	जना	१२५१	१३७६	१३९०	१४१२	१४५१	२०४६	३९०७	
६	प्राविधिक शिक्षामा विशेष छात्रवृत्ति										
क	डिप्लोमा तह	छात्रवृत्ति	जना	४५३	४००	१३००*	४००	४००	२८०	२८०	
ख	प्राविधिक एसएलसी तह	छात्रवृत्ति	जना	२८९					२८०	२८०	
७	सामुदायिक सेवा										
क	प्राविधिक एसएलसी तहमा बाह्य प्रयोगात्मक अभ्यास मार्फत समुदायमा मानव स्वास्थ्य सेवा	सेवा	पटक	७	७	७	७	७	७	७	
ख	प्राविधिक एसएलसी तहमा बाह्य प्रयोगात्मक अभ्यास मार्फत समुदायमा पशु स्वास्थ्य सेवा	सेवा	पटक	११	१२	१२	१२	१२	९	१७	
८	सीप परीक्षण एवम् प्रमाणीकरण	प्रमाणीकरण	जना	५५४९१	५९९९६	१३४४०	९५५६	४१३६६	५३५९१	४५१७१	
९	प्राविधिक प्रशिक्षकहरूलाई तालिम	तालीम	जना	३३८२	३२९६	८८३	१३३४	१४३०	२६७१	२२००	

*डिप्लोमा तहमा भुक्तम सिद्ध लक्षित छात्रवृत्ति समेत सम्बलन गरिएको

स्रोत: प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परामर्श साजिदमी, भक्तपुर ।

अनुसूची १२.४ : माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (Secondary Education Examination)
(साविकको एस.एल.सी. परीक्षा) नियमित परीक्षामा सम्मिलित र उत्तीर्ण
विद्यार्थीहरूको विवरण

वर्ष	सम्मिलित सङ्ख्या	उत्तीर्ण सङ्ख्या	उत्तीर्ण प्रतिशत
२०६०	१७५४१८	८१००८	४६.१८
२०६१	२१६३०३	८३७४७	३८.७२
२०६२	२२५०३१	१०४६५३	४६.५१
२०६३	२७४२१०	१६०८०२	५८.६४
२०६४	३०७०७८	१९५६८९	६३.७३
२०६५	३४२६३२	२३४६०२	६८.४७
२०६६	३८५१४६	२४७६८९	६४.३१
२०६७	३९७७५९	२२०७६६	५५.५०
२०६८	४१९१२१	१९९७१४	४७.६५
२०६९	४०३९३६	१६७९३५	४१.५७
२०७०	३९४९३३	१७३४३६	४३.९२
२०७१	४०५३३८	१९२२६७	४७.४३
२०७२*	४३७३२६	४३३५९१	
२०७३*	४४५५६४		
२०७४	४६३७००		
२०७५	४७५००३		

स्रोत: राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड, २०७७।

*शैक्षिक सत्र २०७२ देखि प्राविधिकधार र शैक्षिक सत्र २०७३ देखि साधारण तर्फको नतिजा अक्षरांकन पद्धतिमा शुरुवात भएको ।

अनुसूची १२.५ : कक्षा ११ र १२ मा वार्षिक परीक्षामा सम्मिलित र उत्तीर्ण विद्यार्थीको सङ्ख्या

वर्ष	कक्षा ११						कक्षा १२					
	सम्मिलित सङ्ख्या			उत्तीर्ण सङ्ख्या			सम्मिलित सङ्ख्या			उत्तीर्ण सङ्ख्या		
	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा
२०६६	१३२१५८	१२२६१३	२५४७७१	५७२४०	४४७९३	१०२०३३	९४८१२	९२००५	१८६८१७	४७८०३	३९४०५	८७२०८
				४३.३०%	३६.५०%	४०.००%				५०.४०%	४२.८०%	४७.७०%
२०६७	१५५९८९	१४२०६२	२९८०५१	६५५९५	५९४३३	११७०२८	११७०९३	११२६५२	२२९७१५	५५०५८	४५७८८	१००८४६
				४२.१०%	३६.२०%	३९.३०%				४७.००%	४०.६०%	४४.००%
२०६८	१६१९८४	१४१८७०	३०३८५४	६४९०८	५९५०८	११५९२२	१३५०८७	१२८८९२	२६३९७९	६७००५	५८५१८	१२५५२३
				४०.००%	३६.३०%	३८.२०%				४९.६०%	४४.४०%	४८.००%
२०६९	१५१२३३	१३४०४४	२८५२७७	६२१६३	५९७९०	११३९५३	१३५६६४	१२६११२	२६१७७६	६०३५८	५०६०८	११०९६६
				४१.१०%	३८.६०%	४०.००%				४४.५०%	४०.१०%	४२.४०%
२०७०	१३९८८५	१२४८६६	२६४७५१	५८५९६	४६७८७	१०५३८३	१२८२८८	११७८७९६	२५१४१५	५९३११	४९९७१	१११३५४
				४१.८९%	३७.४७%	३९.८०%				४६.२३%	४२.०६%	४४.२९%
२०७१	१२१०३५	१०४३३८	२२५३७३	५८३१५	४८२०२	१०६५१७	११६५८१	१११६४३	२२८२२४	५२९५१	४७६७९	१००६३०
				४८.१८%	४६.२०%	४७.२६%				४५.४२%	४२.७१%	४४.०९%
२०७२	१८५६४४	१८७८४६	३७३४९०	८२८४२	८९९४५	१७२८४७	२२३५०३	१६०१८५	३८३६८८	८२८१३	६१९७९	१३९५६२
				४४.६२%	४७.८८%	४३.८७%				३७.०५%	३८.६९%	३६.३७%
२०७३	१३८४८०	१२७९१४	२६६३९४	७११५६	६४९३७	१३६०९३	११०५७८	१०६०००	२१६१९८	५९०५६	५५१०९	११४१६५
				५१.४०%	५०.८०%	५१.१०%				५३.४१%	५१.९९%	५२.८१%
*२०७४	१६३९६६	१८३७८२	३४७७४८				१२०५००	११७०८१	२३७५८१	६२१६९	५५१५८	११७३२७
										५१.५९%	४७.११%	४९.३८%
२०७५	१६१७००	१७११९१	३३२८९१				१३९७४३	१५९९३२	२९९६७५			
२०७६	१७०२७७	१७९३२६	३४९६०३				१३८७७७	१५३३७६	२९२१५३			

स्रोत: राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड, २०७६। शैक्षिक सत्र २०७४ देखि कक्षा ११ र शैक्षिक सत्र २०७५ देखि कक्षा १२ को नतिजा अक्षरान्कन पद्धतिमा प्रकाशन गर्न थुनिएको।

अनुसूची १२.६: आधारभूत र माध्यमिक विद्यालय तथा विद्यार्थीको सङ्ख्या

विद्यार्थी सङ्ख्या हजारमा

शैक्षिक सत्र	आधारभूत तह (१-५)		आधारभूत तह (६-८)		माध्यमिक (९-१०)		माध्यमिक (११-१२)	
	विद्यालय	विद्यार्थी	विद्यालय	विद्यार्थी	विद्यालय	विद्यार्थी	विद्यालय	विद्यार्थी
२०६०	२७२६८	४०२५	८२४९	१२१०	४७४१	५११		
२०६१	२४७४६	४०३०	७४४६	१४४५	४५४७	५८८		
२०६२	२७५२५	४५०२	८४७१	१३७५	५०३९	५८७		
२०६३	२७९०१	४५१५	८८८०	१३०१	५३२९	६७९		
२०६४	२९२२०	४४१९	९७३९	१४४४	५८९४	६७१		
२०६५	३०९२४	४७८२	१०६३६	१४६७	६५१६	७१५		
२०६६	३१६५५	४९०१	११३४१	१६०४	६९२८	७९०		
२०६७	३२६८४	४९५२	११९३९	१७००	७५५९	८१२		
२०६८	३२६८४	४९५२	११९३९	१७००	७५५९	८१२		
२०६९	३४२९८	४५७७	१४४४७	१८२३	८४९६	८७८	३३८३	५८८
२०७०	३४७४३	४४०२	१४८६७	१८२८	८७२६	८९७	३५९६	५१६
२०७१	३४३३५	४३३५	१४९५२	१८३५	८८२५	९०१	३६५९	४५४
२०७२	३४३६२	४२६५	१५०९१	१८६३	८९६८	९३९	३६६९	७५७
२०७३	३४७३६	४१३५	१५१७०	१८५९	९०८४	९५९	३७६१	४८३
२०७४	३५२११	३९७०	१५६३२	१८६७	९१७१	९७१	३७८१	५८५
२०७५	३४८४५	३७३०	१६०६३	१८२५	९९०५	१०२७	३८०६	६३२
२०७६	३५०६३	३५४४	१६७७०	१७७५	१०६४४	१०४१	४१८७	६६२

स्रोत: शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७७ ।

*माध्यमिक (११-१२) को विद्यार्थी सङ्ख्या परीक्षामा सम्मिलित सङ्ख्या मात्र हो ।

अनुसूची १२.७: विभिन्न तह र विषयमा अध्ययनार्थ मनोनयन भएका विद्यार्थीको सङ्ख्या

विषय	आर्थिक वर्ष						देश
	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	
एमबिविएस	२२५	१९६	२०३	१६९	१७०	३५६	नेपाल
बिडिएस	५४	४३	४३	५०	४६	९५	नेपाल
विएएमएस	८	-	८	१२	०	३२	नेपाल
विएन	१२	१८	२१	१५	२५	११६	नेपाल
विपिएच	४	८	९	१५	१४	४५	नेपाल
बी फर्मा	१९	११	१६	१९	२१	४६	नेपाल
विएस्सी फरेस्ट्री	५	५	५	५	५	१०	नेपाल
विएस्सी नर्सिङ	२४	२१	२१	३४	३६	१००	नेपाल
विएमआइटी	-	२	३	०	०	८	नेपाल
विएमएलटी	-	६	५	१०	१०	१७	नेपाल
बिअन्टम						७	नेपाल
परफ्यूजन						२	नेपाल
विएएसएलपी						४	नेपाल
विएससीएजी						३३	नेपाल
एमएससी फरेस्ट्री	-	२	-	-	०	०	नेपाल
एमबिविएस	१५	१०	१९	१०	१०	९	विदेश
बिडिएस	१	-	१	१	१	१	विदेश
बिफार्म	-	४	२	०	०		विदेश
पिजि मेडिसिन	-	-	-	१०	०		विदेश
बि.एस्सी इन्जिनियरिङ	-	-	८	१	६		विदेश
पिएचडी	-	-	४	५	८	५	विदेश
बि.फर्मा	-	४	२	-	०		विदेश
इन्जिनयरीङ स्नातकोत्तर	-	-	-	२५	२६	२३	विदेश
स्नातकोत्तर एमजीटी	-	-	-	-		१	विदेश
वन विज्ञान स्नातकोत्तर	-	-	-	-	४	१	विदेश
कृषि तथा बाली विज्ञान स्नातकोत्तर	-	-	-	-	६	१	विदेश
माइक्रोबायोलोजी स्नातकोत्तर	-	-	-	-	१	-	विदेश
बायोटेक्नोलोजी स्नातकोत्तर	-	-	-	-	२	-	विदेश
जियोलोजी स्नातकोत्तर	-	-	-	-	२	-	विदेश
अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध स्नातकोत्तर	-	-	-	-	१	-	विदेश
डि. फार्मेसी	-	-	८	३	०	-	विदेश
जम्मा	३६७	३३०	३७८	३८४	३९४	९१२	

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७७ ।

*२०७६ फागुनसम्मको ।

अनुसूची १२.८ : विभिन्न विश्वविद्यालय अन्तर्गतका क्याम्पसहरू तथा विद्यार्थी सङ्ख्या

विश्वविद्यालय	क्याम्पसहरु	विद्यार्थी संख्या											
		आर्थिक वर्ष २०७३/७४					आर्थिक वर्ष २०७४/७५					आर्थिक वर्ष २०७५/७६	
		आङ्किक	सम्बन्धन प्राप्त	आङ्किक	सम्बन्धन प्राप्त	जम्मा	आङ्किक	सम्बन्धन प्राप्त	आङ्किक	सम्बन्धन प्राप्त	जम्मा	आङ्किक	सम्बन्धन प्राप्त
त्रिभुवन विश्वविद्यालय	६२	१०८५	१३८५२१	२२८९०६	३६७४२७	१४६५१३	२४५८८७	३९२४००	१५७१६९	२५८३१३	४१५४८२		
काठमाडौँ विश्वविद्यालय	७	१५	७०९५	७०९५	९९७२	१७०६७	८१२६	१०१२७	१८२५३	९९७१	१८४३६		
पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय	८	११५	१२५०	१२५०	२६०२१	२७२७१	१६८९	२६७३३	२८४२२	२८९६	४६१९०		
नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय	१४	११	३१६३	३१६३	५६८	३७३१	२९८५	७८०	३७६५	२४१०	२९४०		
पोखरा विश्वविद्यालय	९	५८	१९८१	१९८१	२४७३६	२६७१७	२०८०	२७३४५	२९४२५	२४९९	३०७४९		
लुम्बिनी बौद्ध विश्वविद्यालय	१	५	१९५	३३३	५२८	३०७	४०७	७१४	३५४	३५९	७१३		
कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय	१	-	२०५६	-	२०५६	३०२०	७१	३०९१	३६९	३५०२	३८७१		
सुदूर पश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालय	१५	-	३९९१	-	३९९१	४३९५	०	४३९५	१०११३	-	१०११३		
मध्य पश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालय	१६	१	२८२९	४६	२८७५	३१९०	७८	३२६८	५४३१	२९०	५७२१		
खुला विश्वविद्यालय	१	-	-	-	-	४०५	-	४०५	६८०	-	६८०		
राजर्षि जनक विश्वविद्यालय	१	-	-	-	-	७०	-	८०	१९१	-	१९१		
विपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	१	-	३३१	-	३३१	३५३	-	३५३	९९८	-	९९८		
कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	१	-	२२०	-	२२०	२८६	-	२८६	३७७	-	३७७		
त्रिक्तिसा विज्ञान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान	१	-	४१०	-	४१०	११३६	-	११३६	११२४	-	११२४		
पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	१	-	४६८	-	४६८	६३०	-	६३०	७४८	-	७४८		
पोखरा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
जम्मा		-	-	-	४५३०९२	-	-	४८६६२३	-	-	५३८३३३		

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६।

अनुसूची १२.९: आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा विश्वविद्यालयका विभिन्न तहमा अध्ययनरत विद्यार्थी सङ्ख्या र उत्पादन विवरण

संख्यामा

तह	विवरण	त्रिभुवन	काठमाडौं	पूर्वाञ्चल	पोखरा	लुम्बिनी बौद्ध	मध्य पश्चिमाञ्चल	नेपाल संस्कृत	कुल
प्रमाणपत्र	भर्ना	४८७	८०			११		२६२	८४०
	उत्पादन	४३७	८०			१		११३	६३१
स्नातक	भर्ना	३५७६५५	१६०९५	४०८३४	२७२०७	१७०	४३५४	१३१८	४४७६३३
	उत्पादन	४९६२५	२३३४	४३२३	३९०५	३०	६२३	६५५	६१४९५
स्नातकोत्तर	भर्ना	५०७१८	१५२९	५३५६	३४६४	३८७	१३६७	२५९	६३०८०
	उत्पादन	२०२१०	४६०	८५३	८८१	१५०	४०१	३२	२२९८७
पिजिडी	भर्ना	०	९४		५	२०		०	११९
	उत्पादन	०	३२		५	६		०	४३
एम.फिल.	भर्ना	६०१	५१९		५७	०		०	११७७
	उत्पादन	१८४	७१		४०	०		०	२९५
पि.एच.डी.	भर्ना	९१३	११९		१६	१२५		१५७	१३३०
	उत्पादन	१०५	१९		०	६		२७	१५७
अन्य	भर्ना	५१०८	०			०		९४४	६०५२
	उत्पादन	०	०			०		१८०	१८०
कुल	भर्ना	४१५४८२	१८४३६	४६१९०	३०७४९	७१३	५७२१	२९४०	५२०२३१
	उत्पादन	७०५६१	२९९६	५१७६	४८३१	१९३	१०२४	१००७	८५७८८
कृषि तथा वन विश्वविद्यालय(अध्ययनरत)									३८७१
सुदुर पश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालय(अध्ययनरत)									१०११३
खुला विश्वविद्यालय									६८०
राजर्षि जनक विश्वविद्यालय									१९१
बी.पी. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान (अध्ययनरत)									९९८
कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान									३७७
चिकित्सा विज्ञान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान(अध्ययनरत)									११२४
पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान(अध्ययनरत)									७४८
पोखरा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान (अध्ययनरत)									०
राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान (अध्ययनरत)									०
जम्मा अध्ययनरत									५३८३३३

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६।

अनुसूची १२.१० : उच्च शिक्षामा अध्ययन गर्ने विद्यार्थी सङ्ख्या

अध्ययन संस्थान/संकाय		आर्थिक वर्ष											
क.	विश्ववन विद्याविद्यालय	२०६४/६५	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६
	१ इन्जिनियरिङ	५०१७	५५१३	५३६८	५५८०	५७५२	१३२०७	१२३५३	३३३८	१३३२२	१३२०६	१३५८६	२६२४६
	२ कृषि र पशु विज्ञान	८१७	८६०	११८१	१२०१	१०९२	१४५३	१४७२	२२१२	१४९६	१८२४	१९६५	२७८८
	३ चिकित्सा शास्त्र	१८८८	१९५५	१९४५	१९९३	२१३६	७१२८	५४२१	१२११	७६१६	९४०२	५०३४	१०८८५
	४ जल विज्ञान	४८२	४८४	५२०	४९०	६३६	७२४	६६६	१०६०	९२७	९००	१८८८	१९९३
	५ विज्ञान तथा प्रविधि	१५२३९	१७०६६	१५०१६	११०१६	१२८५१	२१७७७	१६२५१	१६३१५	२२९७०	२२७६३	२७४५६	
	प्रविधिको जम्मा	२३४३३	२५८८८	२४०३०	२०२८०	२२३६७	४४३८९	३६१६३	२४२१६	४७३२५	४९६८०	७९३८८	
	६ कानून संकाय	१६०९	२३४७	२५८३	२१३४	३३९१	५४१५	२२३५	६४०६	२९६०	१२२१६	१७४५	१५७६६
	७ व्यवस्थापन संकाय	४४८५४	३९१९४	४५९४१	२७६८६	३२२००	१९८०८८	१३०८४३	१३०१६१	१३४०५३	१६६११३	१७७५३७	१८४४५७
	८ शिक्षा शास्त्र संकाय	४२२०४	४३५०८	४४८२८	३०१५१	४९०५६	२४७३१६	१७००९७	९०१३०	१२७१८२	६८८९५	७६९९२	७४३१०
	९ मानविकी र सामाजिक शास्त्र संकाय	५९५२१	६०६६७	५९४९८	३६०२९	३६७८५	१०९२२९	६६००३	४८०७७	४६७८८	७२०९६	६१५६१	
	साधारणको जम्मा	१४८१८८	१४५७१६	१६२८५०	९६०००	१२१४३२	५६०१४८	३६९१७८	२७४७७४	३२०००२	३४२४२१	३४६१०४	
	आंगिक तर्फको जम्मा	-	-	-	-	२२९९४७	२७३३४९	१४११८१	१०४१८८	१४२२९३	१३८५२१	१४६५१३	१५७१६९
	कुल जम्मा	१७१६२१	१७१५९४	१८६८८०	११६२८०	३७३८४६	६०४४३७	४०४३४१	२९८९९०	३६०२५४	३६७४२७	३९२४००	४१५४८२
ख.	नेपाल संस्कृत विश्व विद्यालय	३३३९	५४४६	५४३६	-	३७७२	४०३९	३८६२	३४१२	२९४५	३७३१	३७३५	२९४०
ग.	काठमाडौँ विश्वविद्यालय												
	१ स्कूल अक साइन्स	६७६	६९७	६६३	-	८२९	९६५	१०६०	११९४	१२१९	१२५०	१२६९	१३७७
	२ स्कूल अक इन्जिनियरिङ	५६९	६३२	८८३	-	१०५८	११४०	११८२	१२०८	१२२७	१२८४	१३६५	१७८४
	३ स्कूल अक मेनेजमेन्ट	१३०५	१३४५	१२८७	-	१७६०	१८२५	१९३६	२१३६	२२०४	२२६६	२२९९	२३९८
	४ स्कूल अक एजुकेशन	३८७	३८१	३३६	-	४८८	५५६	६८६	७६७	८८२	९५३	१०१३	१००१
	५ स्कूल अक आर्टस्	७२५	७२८	६८७	-	९१३	९२९	१०९१	११६८	१२५८	१४०८	१५०८	१५४१
	६ स्कूल अक मेडिकल साइन्स	४४६०	४९४४	४५२२	-	६२६२	७८८२	८७२५	९३३६	९६७५	९७८४	१०३४१	१०१७२
	७ कानुन								४३	७९	१२२	१६८	२१३
	जम्मा	८१२२	८७३७	८३७९	११२००	११३१०	१३३३७	१४७०९	१५८५२	१६६४४	१७०६७	१८२४३	१८४३६

अध्ययन संस्थान/संकाय	आर्थिक वर्ष										
	२०६४/६५	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५
प्रवाहल विद्याविद्यालय											
१ मानविकी	१२२८	७१९	७२८	७२८	७४१	७४६	६६३	५९१	५०३	५७१	५६७
२ व्यवस्थापन	४०२६	४०७८	६५७९	६५७९	७९४७	८४१३	८४४७	७९१६	८०७७	८७१२	८७२२
३ शिक्षाशास्त्र	३०१३	३४२९	४९५५	४९५५	६९१७	५७८६	४६९२	३४४६	२९६०	२७६९	२४८३
४ विज्ञान तथा प्रविधि (इन्जिनियरिंग सहित)	४५७५	४६४६	५७७९	५७७९	६०५४	६२००	१७०५	१३६२	६०३३	५७३५	६५०६
५ कानून	३७७	३४३	६९२	६९२	८२२	७९९	७८६	८१०	९२५	१०३२	१११९
६ कृषि	-	-	-	-	-	-	४२१	७५५	-	११०५	१२९४
७ मिडिकल (नर्सिंग, वि.पि.एच.)	१६४९	२२८६	९९७८	९९७८	४४२६	३७६६	३७६३	४६०३	६०१३	७३४७	१०७२८
जम्मा	१४८७८	१५४४१	२९६९१	२९६९१	२९६९७	२५७२०	२०४७७	१९६६३	२४५११	२७२७१	२८४२२
डॉ. पोखरा विद्याविद्यालय											
१ विज्ञान तथा प्रविधि (इन्जिनियरिंग)	१७२७	३४१६	५०२७	६३४६	७३४५	९९५८	९९५८	१०१४५	८६८६	८६१८	१०४११
२ व्यवस्थापन	३७२२	४१२७	८०३०	१००९७	१२६७४	१५०४३	१५०४८	१४०३७	१४१०६	१५६३६	१६८३१
३ स्वास्थ्य विज्ञान	-	-	-	-	-	-	-	-	१९७०	२१६२	२३७७
४ मानविकी र सामाजिक शास्त्र	१२०	९५	११७४	२१३	२००	२८१	२८४	३३९	२७२	३०१	३२१
जम्मा	५४६९	७६३८	१३१७१	१६६६६	२०२२९	२५२२२	२५२१०	२४५३१	२६०३४	२६७१७	३०७४९
च. लुटिवि बोर्ड विद्याविद्यालय	-	-	-	१७	१७	११६	२५६	२१५	१९६	५२८	७१४
छ. बी.पी.स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	-	-	-	-	११९२	११५५	१४३५	३५१	९५०	३३१	३९८
ज. चिकित्सा विज्ञान राष्ट्रीय प्रतिष्ठान (वीर अस्पताल)	-	-	-	२०३	२०३	२९८	४६५	५४६	५७६	४१०	११२४
झ. पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	-	-	-	६०	६५	६०	२४१	२९५	४१५	६६८	७८८
ड. कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ट. पोखरा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	-	-	-	-	-	-	-	-	१७०	२२०	३७७
ठ. राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	०

अध्ययन संस्थान/संकाय		आर्थिक वर्ष											
		२०६४/६५	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६
सध्यपद्धिमाखल विधविद्यालय													
१। मानविकी र सामाजिक शास्त्र	-	-	-	-	-	-				११३	६९९	९१३	११८१
२। व्यवस्थापन	-	-	-	-	-	-				९९३	८८६	१०३२	१८१८
३। विज्ञान तथा प्रविधि	-	-	-	-	-	-				२५५	३११	२५५	३३२
४। इंजिनियरिङ्	-	-	-	-	-	-				२९६	४७८	४७८	५६४
५। शिक्षाशास्त्र	-	-	-	-	-	-				५०१	५०१	५९०	१७४२
६। कलुन													४४
जम्मा													
४। कृषि तथा वन विधविद्यालय								२४७२	२५२२	२९५८	२८७५	३२६८	५७३१
५। सुदूरपश्चिमाखल विधविद्यालय								१८०	१५६५	३१६६	२०५६	३०११	३८७१
५। मानविकी र समाजशास्त्र	-	-	-	-	-	-		९५१	१८३९	२६४२	३९९१		
२। व्यवस्थापन												४७१	१३८४
३। विज्ञान तथा प्रविधि												१९४९	४२०४
४। इंजिनियरिङ्												२५६	३४०
५। शिक्षा शास्त्र												१९१	१९१
६। कृषि												१५२८	३८९४
जम्मा												४३९५	१०११३
सुदुरा विधविद्यालय													
१। सामाजिक शास्त्र तथा शिक्षा संकाय	-	-	-	-	-	-				-	-		३८५
२। विज्ञान, स्वास्थ्य तथा प्रविधि संकाय													१६९
३। व्यवस्थापन तथा कानून संकाय													१२६
जम्मा													६८०
४। राजर्षि जनक विधविद्यालय													१९१
कुल जम्मा (क+ख+ग+घ+ङ+च+झ+ञ+ट+ठ+ड+ढ+ण)	२०३५२९	२०८९५६	२४३५५७	१७९२८४	४३७५६४	६७८०४७	४८०८९१	३७४६४७	-	-	-	८०	५३८३३३

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६।

अनुसूची १२.११ : त्रिभुवन विश्वविद्यालयको विद्यार्थी उत्पादन विवरण

अध्ययन अनुसन्धान-अन्वेषण कार्यक्रम सूचक	आर्थिक वर्ष									
	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५
१. इन्जिनियरिंग अध्ययन संस्थान										
(क) प्रमाण पत्र	२६३८	३८५०	४६३	६२४	५५४	६५०	-	-	-	०
(ख) स्नातक	५२०८	८८३२	१०५३	१०८२	१०८९	१६५५	१९२४	२०३६	२१७७	२५६७
(ग) स्नातकोत्तर	१७९	३५७	११९	१३०	११३	१८१	१६०	१७२	२१५	३९९
(घ) एम्.एडि.	-	-	-	-	-	४	४	-	१	६
जम्मा	८०२५	१३०३९	१६३५	१७७६	१७५६	२४९०	२०८८	२२०८	२३९३	२९७२
२. कृषि र पशु विज्ञान अध्ययन संस्थान										
(क) प्रमाण पत्र	-	-	-	-	-	-	-	-	-	०
(ख) स्नातक	१२४	१२५	१२८	१७२	२९२	१४४	१८३	२२६	३६४	४४२
(ग) स्नातकोत्तर	५७	७१	८१	८१	९७	११६	८१	२६	६२	६२
(घ) एम्.एडि.	-	-	-	२	२	३	५	६	५	१
जम्मा	१८१	१९६	२०९	२५५	३९१	२६३	२६९	२५८	४३१	५०५
३. चिकित्सा शाला अध्ययन संस्थान										
(क) निम्न स्तर	-	४१	-	-	-	-	-	-	-	०
(ख) प्रमाण पत्र	२८९	५९८	३०३	३०३	२६३	२८९	२८६	-	२८३	४०४
(ग) स्नातक	१८२	१७५	४८१	४००	९२०	८९०	८४६	११७४	८८५	१५००
(घ) स्नातकोत्तर	१०९	१७०	१६४	१६४	१२८	१५३	१८८	२७०	१०५७	३७१
(ङ) एम.फिल	०	१	१	-	-	-	३	३	४०	२
(च) पि एच डी	-	-	-	-	-	-	-	-	५	२१
जम्मा	५८०	९८५	९१६	८६७	१३११	१३३२	१३२३	१४४७	२२७०	२१७५
तालिका १२.११ : वन विज्ञान अध्ययन संस्थान										
(क) प्रमाण पत्र	७४	८२	७९	८७	-	५१	-	-	-	-
(ख) स्नातक	५९	८२	८५	५६	९६	८४	१२२	२१७	२०४	२००
(ग) स्नातकोत्तर	१२	२२	२४	२९	२६	४१	१०	-	३४	६३
(घ) एम्.एडि.	-	-	-	-	२	-	१	-	२	१
जम्मा	१४५	१८६	१८८	१७४	१२४	१७६	१३३	२१७	२४०	२६४
५. विज्ञान तथा प्रविधि अध्ययन संस्थान										

अनुसूची १२.११ : त्रिभुवन विश्वविद्यालयको विद्यार्थी उत्पादन विवरण

अध्ययन अनुसन्धान-अन्वेषण कार्यक्रम सूचक	आर्थिक वर्ष											
	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	
(क) प्रमाण पत्र	१७५९	१९७१	१६७४	१७८१	९२९	-	-	-	-	-	०	
(ख) स्नातक	१३०५	१९७१	२३३७	२४३२	२४४७	२४२९	३८६९	२४३४	३०५२	४६७८	४८७८	
(ग) स्नातकोत्तर	३७७	४७५	६९२	७६४	९९३	११८३	१२०६	१३४३	१२७८	१४०२	१६१४	
(घ) एम. फिल.	-	-	-	-	-	-	-	-	१६	१	०	
(ङ) पिएच.डी.	६	७	१०	४	-	३	११	१८	८	१५	१२	
जम्मा	३४४७	४५२४	४७१३	५०८१	४८६९	३६१५	५०८६	३८९५	४३४४	६०९६	६४३३	
६. कानून संकाय												
(क) प्रमाण पत्र	०	२४	२९	-	-	-	-	-	-	-	-	
(ख) स्नातक	३२९	२५५	२१५	२२३	४७७	४४५	५२३	७९७	१०५१	१२९२	१५७७	
(ग) स्नातकोत्तर	४१	३२	३०	२३	४७	३५	४६	४७	५४	५६	८०	
(घ) पिएच.डी.	२	१	१	-	-	३	१	३	३	२	९	
जम्मा	३७२	३१३	२४६	२४६	५२४	४८३	५७०	८४७	११०८	१३५०	१६६६	
७. व्यवस्थापन संकाय												
(क) प्रमाण पत्र	३४१५	३७३९	१७०३	१२८६	१४०४	-	-	-	-	-	-	
(ख) स्नातक	६१८७	९३२६	८६५२	१२२७६	१४९७६	११५७६	१३३६९	२३६२०	१४८४३	१८७४३	१७६०१	
(ग) स्नातकोत्तर	१११०	२३६०	२६७६	१२८८	४००४	२८७५	३६०१	३६०३	३२१६	३९६५	५१८३	
(घ) एम.फिल.	२१	३०	२३	१६	२८	५२	१०	४६	६६	३८	४७	
(ङ) पिएच.डी.	४	७	६	४	७	५	५	७	२८	११	१४	
जम्मा	१०७३७	१४४६२	१३०६०	१६९७०	२०५१९	१४५०८	१५९८५	२७२७६	१८१५३	२२७२७	२२८४४	
८. शिक्षा शास्त्र संकाय												
(क) प्रमाण पत्र	३१५५	३२४९	२८५९	३७९३	२७९८	-	-	-	-	-	-	
(ख) स्नातक	५४५५	१२१९३	१३०८९	२२४२७	२१०७३	१६७०८	२०९४१	२४७५०	१७९०१	१७९६५	१४०२६	
(ग) स्नातकोत्तर	४२२	११५१	१४७७	१९३१	५२७२	३५२९	३६९९	६६४४	६९३७	६७२२	५९४८	
(घ) एम.फिल.	७	९	९	११	१२	२४	९	१०	४८	१४	२५	
(ङ) पिएच.डी.	४	२	३	४	२	४	६	५	४	२	७	
जम्मा	९०४३	१६६०४	१७४३७	२८१६६	२९१५७	२०२६३	२४६५५	३१४०९	२६३९०	२४७०३	२०००६	
९. मानविकी र सामाज शास्त्र संकाय												

अनुसूची १२.११ : त्रिभुवन विश्वविद्यालयको विद्यार्थी उत्पादन विवरण

अध्ययन अनुसन्धान-अन्वेषण कार्यक्रम सूचक	आर्थिक वर्ष											
	२०६५/६६	२०६६/६७	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	
(क) अन्य	१९२१	६५३	-	-	-	३२	-	-	-	-		
(ख) प्रमाण पत्र	५९१९	६२३९	४६५४	५६९७	४६५४	-	-	-	-	-		
(ग) स्नातक	५८९१	७१६०	६५१५	९६०५	८४९१	६५४७	७५५८	१००८९	७२७५	७३३५	६८८६	
(घ) स्नातकोत्तर	१९०९	३६२०	३२८३	२३६१	६४७१	४३३७	४१६२	५६३६	५७६०	६७४१	६६६३	
(घ) एम.फिल.	०	१०	-	-	-	९१	६४	१०३	८९	१११	११२	
(ङ) पिएच.डी.	३७	३२	४०	३२	-	४५	४३	४३	११२	३६	३४	
१०. अन्य							२४६	-	-	-		
जम्मा	१५६७७	१७७१४	१४४९२	१७६९५	१९६१६	११०५२	१२०७३	१५८७१	१३२३६	१४२२३	१३६९५	
कुल उत्पादन	४८२०७	६९०२३	५२८९६	७१२३०	७८२६७	५४१८२	६२४२८	८३४२८	६८५७५	७४७८८	७०५६१	

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६।

अनुसूची १२.१२: प्रमुख स्वास्थ्य सूचक र उपलब्धि

सहाय्यदी विकास सूचकांक	इकाइ	उपलब्धी										२०१९
		१९९१	१९९६	२००१	२००६	२००९	२०११	२०१५	२०१६	२०१७	२०१८	
मातृ मृत्यु दर	प्रति लाख	५३९	५४३	४१५	२८१	२२९	२५०	१९०	२३९	२३९	२३९	२३९
कूल प्रजनन दर प्रति महिला	जना	५.३	४.६	४.१	३.१	२.९	२.६	२.३	२.३	२	२	२
परिवार नियोजन साधन प्रयोग दर (Modern methods)	प्रतिशत	२४	२६	३५	४४	४५	४३	४३	४३	४४	४०	४०
पाँच वर्ष मुनिको बाल मृत्यु दर प्रति हजार	जना	१५८	११८	९१	६१	५०	५४	३८	३९	३३	३२	३२
शिशु मृत्यु दर प्रति हजार	जना	१०६	७८	६४	४८	४१	४६	३३	३२	२८	२७	२७
नवजात शिशु मृत्यु दर प्रति हजार	जना	-	५०	३९	३३	२०	३३	२३	२१	२१	२०	२०
१ वर्ष मुनिका बालबालिकालाई दायुरा बिरुद्ध दिईएको खोपको अनुपात	प्रतिशत	४२	-	७१	८५	८६	-	८५	७७	८४	८१	८४
नयाँ एच.आइ.भी. संक्रमणका संख्या	जना	-	-	-	-	-	-	१४८०	२१७५	१७८१	२१०१	२३६०
गर्भवती महिलाहरू मध्ये PMTCT सेवा पाएको	प्रतिशत	-	-	-	-	-	-	२५	३७	३६	५८	४८
नयाँ टी.बी. (PBC) पत्ता लागेको जनसंख्या (Notification rate)	प्रति लाख							५२	६०	६९	६४	५०
नयाँ टी.बी. पत्ता लागेका विरामी मध्ये उपचार पछि निक्के भएको	प्रतिशत	-	७९	८९	८९	८८	८९	९२	९०	९१	९०	७६
वार्षिक औलो रोग पत्ता लागेको जम्मा संख्या	जना	-	-	-	-	-	-	१३५२	९९१	११२८	११८७	१०६५
दक्ष प्रसृतिकर्ताको सहयोगमा सुत्करी भएका	प्रतिशत	७	-	११	१९	-	३६	५१	५४	५२	५२	६०

स्रोत: स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, २०७६, NDHS Survey

अनुसूची १२.१३: प्रजनन् स्वास्थ्यको विवरण

सूचक	एकाइ	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७**
परिवार नियोजनको नयाँ प्रयोगकर्ता (अस्थायी साधन)	जना	६२३८५७	६६८७७७	६९६५८३	७७२८७९	७३१०३५	७५३८१८	४३१३००
परिवार नियोजनको नयाँ प्रयोगकर्ता (स्थायी वन्ध्याकरण)	जना	३२२१३	३०७२८	७२४९६४	३०२३३	२५९१८	२६९८७	१४३१५
परिवार नियोजनको लगातार प्रयोगकर्ता	जना	२५१४०४४	२५२७३८०	२६४०७८२	२७०७५४३	२४९२१९४	१५०३८३६	७७१३७७
दुर्गम क्षेत्रबाट जटिलतायुक्त प्रसूति सेवाका लागि प्रेरणा गरिएको	जना	१९४	५७	८	१६	६	२६	
चौथो पटक गर्भवती जाँच गरेका गर्भवती महिला	जना	३८८२३९	३१८९३०	३२७८१८	३३९१४७	३२०६४३	३६०४९७	२२२८४५
गर्भवती उत्प्रेरणा रकम प्राप्त गर्ने महिलाको संख्या			१७५७३२	१६१४९५	१२३०३१	१०६७५८	१४५४७३	१०४३४७
आमा सुरक्षा कार्यक्रमबाट निःशुल्क प्रसूति सेवा प्रदान	जना		७१८८४०	५३४००८	४४८१७५	३१२४९४	४७६०२१	२९४५०५
सुत्केरी सेवा प्रदान	जना	३९२२९२	२९४२६८	३४७४४४८	३२८३९८	३३०४४८	३९५९२५	२१७४३५
चौविसै घण्टा अत्यावश्यक प्रसूति सेवा प्रदान गरिएका जिल्लाहरू	जना	५६	६२	६९	७३	७४	७७	७७
पाठेघर खस्ने रोगको स्क्रीनिंग तथा रिग पेसरी लगाउने र अप्रेसन गर्नुपर्नेको लगत तयार गर्ने	जना	९५०	९००	१४८३९	१४६००	१९९२५	२९८९७	११६१७
पाठेघर खस्ने रोग को उपचार तथा अपरेसन	जना	४४४५	१००३	१६८१	२०५६	१३०८	२६७	२७७

स्रोत: स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, २०७६, HIMS

**प्रथम आठ महिनाको।

अनुसूची १२.१४ : २०७६ पुषसम्ममा नेपाल मेडिकल एसोसियशनमा दर्ता भएका विशेषज्ञ चिकित्सकहरुको विवरण

क्र.सं.	विधा/विशिष्ट क्षेत्र	२०७५ पुषसम्म			२०७५ माघ देखि २०७६ पुष सम्मको थप सङ्ख्या			२०७६ पुषसम्म		
		पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा
१	Anaesthesiology	३२९	११२	४४१	६०	९	६९	३८९	१२१	५१०
२	Anatomy	२८	२०	४८	१	४	५	२९	२४	५३
३	Bio chemistry	२२	२५	४७	२	२	४	२४	२७	५१
४	Cardic surgery	४	०	४	०	०	०	४	०	४
५	Cardiology	११०	७	११७	३	१	४	११३	८	१२१
६	Clinical Genetic	१	१	२	०	०	०	१	१	२
७	Clinical Pathology	१०१	१२८	२२९	११	२३	३४	११२	१५१	२६३
८	Community Medicine &Public Health	८५	५२	१३७	४	८	१२	८९	६०	१४९
९	Conservative Dwntristry &endodontics	१४	२६	४०	३	६	९	१७	३२	४९
१०	Critical Care Medicine	१	०	१	०	०	०	१	०	१
११	Ctvs	८	१	९	४	०	४	१२	१	१३
१२	Dermatology&venerology	११६	९९	२१५	१५	२३	३८	१३१	१२२	२५३
१३	E.N.T.	१५१	५८	२०९	२५	३	२८	१७६	६१	२३७
१४	Emergency medicine	५	०	५	१	२	३	६	२	८
१५	Endocrinology	१५	४	१९	२	१	३	१७	५	२२
१६	Forensic Medicine	२८	१०	३८	२	२	४	३०	१२	४२
१७	Gastroenterology	४०	१	४१	२	०	२	४२	१	४३
१८	General Practice	२५६	६०	३१६	३४	६	४०	२९०	६६	३५६
१९	Geriatric Medicine	३	०	३	०	०	०	३	०	३
२०	Hepatobiliary surgery	२	०	२	१	०	१	३	०	३
२१	Haematology	१	०	१	०	०	०	१	०	१
२२	InternalMedicine	६४०	६६	७०६	८२	१६	९८	७२२	८२	८०४
२३	MDS	१४४	८७	२३१	०	०	०	१४४	८७	२३१
२४	M.S.(general surgery)	६०१	३०	६३१	७०	३	७३	६७१	३३	७०४
२५	Microbiology	२४	२९	५३	१	८	९	२५	३७	६२
२६	Nephrology	१८	४	२२	०	०	०	१८	४	२२
२७	Neurology	२४	३	२७	०	०	०	२४	३	२७
२८	Neurosurgery	४७	०	४७	३	०	३	५०	०	५०
२९	Nuclear Medicine	१०	२	१२	०	०	०	१०	२	१२
३०	Obst&gyne	२१६	४९५	७११	१८	६२	८०	२३४	५५७	७९१
३१	Ophthalmology	१६३	१५६	३१९	२९	२३	५२	१९२	१७९	३७१

क्र.सं.	विधा/विशिष्ट क्षेत्र	२०७५ पुषसम्म			२०७५ माघ देखि २०७६ पुष सम्मको थप सङ्ख्या विवरण			२०७६ पुषसम्म		
		पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा
३२	Oral & Maxillofacial surgery	३९	१२	५१	९	३	१२	४८	१५	६३
३३	Oral Medicine and Radiology	०	५	५	२	१	३	२	६	८
३४	Oral Pathology	२	३	५	०	३	३	२	६	८
३५	Oral Science	१	१	२	०	०	०	१	१	२
३६	Ortho dontics	४२	४३	८५	९	४	१३	५१	४७	९८
३७	Orthopaedic	५४७	५	५५२	५९	०	५९	६०६	५	६११
३८	Pediatrics Surgery	१२	२	१४	१	०	१	१३	२	१५
३९	Pediatrics	४१०	१५८	५६८	४३	१८	६१	४५३	१७६	६२९
४०	Pedodontics	२	११	१३	०	१०	१०	२	२१	२३
४१	Periodontics	७	१३	२०	५	७	१२	१२	२०	३२
४२	Pharmacology	४२	१९	६१	२	४	६	४४	२३	६७
४३	Physiology	३३	२५	५८	०	३	३	३३	२८	६१
४४	Plastic surgery	७	२	९	०	०	०	७	२	९
४५	Prosthodontics	३१	२०	५१	७	१	८	३८	२१	५९
४६	Psychiatry	११७	४५	१६२	१०	१०	२०	१२७	५५	१८२
४७	Radio therapy	११	८	१९	१	२	३	१२	१०	२२
४८	Radiology&Imaging	३४३	८७	४३०	५०	१२	६२	३९३	९९	४९२
४९	Rheumatology	१	२	३	१	०	१	२	२	४
५०	Surgical Oncology	२१	०	२१	०	०	०	२१	०	२१
५१	T.B.&Respiratory	२२	५	२७	३	०	३	२५	५	३०
५२	Transfusion medicine &tissuetyping	२	०	२	०	०	०	२	०	२
५३	Urology	३६	०	३६	३	०	३	३९	०	३९
५४	Physical Medicine and Rehabilitation	१	०	१	०	०	०	१	०	१
५५	Hospital Adminitration	०	१	१	१	०	१	१	१	२
५६	Tropical Medicine	१	०	१	०	०	०	१	०	१
५७	Pediatrics Nephrology	१	०	१	०	०	०	१	०	१
५८	Neonatology	१	०	१	०	१	१	१	१	२
५९	Public Health Denstry	१	०	१	२	०	२	३	०	३
६०	Community Denstry	०	१	१	३	१	४	३	२	५
६१	Pediatric HematologyOncology	०	१	१	०	०	०	०	१	१
६२	Gaystro Surgery	०	१	१	१	०	१	१	१	२
६३	Oncology	०	०	०	५	०	५	५	०	५
	जम्मा	४९४०	१९४६	६८८६	५९०	२८२	८७२	५५३०	२२२८	७७५८

स्रोत: स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, २०७६।

अनुसूची १२.१५ : आधारभूत खानेपानी तथा सरसफाईको पहुँच

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	आधारभूत खानेपानीमा पहुँच (प्रतिशत)	आधारभूत सरसफाईमा पहुँच (प्रतिशत)
१	२०६६/६७	८०.४	४६.१
२	२०६७/६८	८५.८	६१.०
३	२०६८/६९	८२.४	४५.९
४	२०६९/७०	८२.९	६४.३
५	२०७०/७१	८३.६	७०.३
६	२०७१/७२	८६.५	८२.०
७	२०७२/७३	८७.०	८७.१
८	२०७३/७४	८७.४	९६.६
९	२०७४/७५	८८.०	९८.६
१०	२०७५/७६	८९.०	९९.७
११	२०७६/७७*	९०.०	१००.०

स्रोत: खानेपानी तथा सरसफाई मन्त्रालय, २०७६।

*आर्थिक वर्ष २०७६/७७ फागुनसम्मको।

अनुसूची १३: जिल्लागत रुपमा निजी आवास अनुदान वितरणको अवस्था*

सि.नं.	जिल्ला	जम्मा लाभग्राही सङ्ख्या	अनुदान सम्वन्धित सम्पन्न भएका लाभग्राही सङ्ख्या	प्रथम किस्ता वितरण	निर्माण कार्य शुरु भएका घर सङ्ख्या	दोस्रो किस्ता भुक्तानीको लागि निवेदन गरेको सङ्ख्या	दोस्रो किस्ता लागि प्रमापिकरण भएका लाभग्राहीको सङ्ख्या	दोस्रो किस्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको सङ्ख्या	तेस्रो किस्ता भुक्तानीको लागि निवेदन गरेको सङ्ख्या	तेस्रो किस्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको सङ्ख्या	तेस्रो किस्ताको लागि प्रमापिकरण भएका लाभग्राहीको सङ्ख्या	तेस्रो किस्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको सङ्ख्या	निर्माण कार्य शुरु भएका मध्ये सम्पन्न भएका घर सङ्ख्या
१	अर्घाखाँची	११७९	९५२	९५२	२८२	४३९	४३९	४३९	४३९	४३९	४३९	४३९	२४४
२	बागलुङ	२४८०	२२८०	२२३६	१९३४	१५७०	१५७०	१५७०	१५७०	१५७०	१५७०	१५७०	१६४९
३	भोजपुर	६२६६	५२११	५११५	५११५	३८००	३८००	३८००	४४९६	४४९६	४०११	४०११	२९५६
४	चितवन	७७१०	७०४४	७०४४	५६७९	५६७९	५६७९	५६७९	५६७९	५६७९	४८५३	४८५३	३६७६
५	धनकुटा	२८०३	२७९९	२६१०	२७६३	२०२०	२०२०	२०२०	२०२०	२०२०	१४८१	१४७७	२३
६	गुल्मी	४४६२	३९६४	३९६४	३२८२	२८१७	२८२५	२९५४	२९५४	२९५४	१६८२	२०७८	३२७
७	कास्की	६३६१	५६४४	५६४४	३९०२	३४०३	३४०३	३४०३	२६१९	२६१९	२४१३	८६०	४६८
८	खोटाङ	८४४६	८३४७	८३३२	७५६५	६१५३	६१२६	७६६८	७६६८	७६६८	४७८१	६३८३	२९२८
९	लमजुङ	१४६०९	१३७५३	१३७२०	१२६३७	१०७०६	१०४१३	८७७९	७७४०	७७४०	७५११	६७५४	
१०	म्याग्दी	८७१	८०१	८०१	४४२	४४२	४४२	४४२	४४२	४४२	४४२	४४२	३६१
११	नवलपरासी	८७६	८७१	८७०	८५९	८५०	८५०	८५३	८२०	८३०	८३०	८३०	७७१
१२	पाल्पा	४९८८	४२३७	४११८	२६०८	२४७६	२४१७	२४१७	१९१७	१९१७	१८७७	१४३५	
१३	पर्वत	५५२२	४९१९	४९१९	३४४४	३५५३	३५५३	३५५३	२८६१	२८६१	२५१५	१६९०	२५१५
१४	शङ्खुवासभा	१९८४	१८३०	१८२६	११४७	१२१०	१२१०	१२१०	१०२०	१०२०	१०२०	१०२०	०
१५	सोलुखुम्बु	१२१३७	११८२२	११८२२	१२८५२	१०८९७	१०८९७	१०६६२	१०२७२	९९१६	९९३१	११३३४	
१६	स्याङ्जा	९१९१	८४८७	८४८७	४५८२	४११३	४०९५	३८३६	२८०८	२८०८	२८०८	१६५५	३०७
१७	ताप्लेजुङ	१४३४०	१३३३७	१२९९९	१४०९०	८२७४	८२७४	८०९६	६४९६	६४९६	६२६७	१२८८५	
१७ जिल्ला जम्मा		१०४१५५	९६३५८	९५४९९	८४१७३	६८८६२	६७७३३	६६९१७	५४६४७	५४६४७	५४६४७	५४६४७	४८६५३

अनुसूची १३: जिल्लागत रुपमा निजी आवास अनुदान वितरणको अवस्था*

सि.नं.	जिल्ला	जम्मा लाभमाही सङ्ख्या	अनुदान सङ्केतोत्पन्न भएको लाभमाही सङ्ख्या	प्रथम किस्ता वितरण	निर्माण कार्य शुरु भएका घर सङ्ख्या	दोस्रो किस्ता भुक्तानीको लागि निवेदन गरेको सङ्ख्या	दोस्रो किस्ता लागि प्रमापिकरण भएका लाभमाहीको सङ्ख्या	तेस्रो किस्ता प्राप्त गर्ने लाभमाहीको सङ्ख्या	तेस्रो किस्ता प्राप्त गर्ने लाभमाहीको लागि प्रमापिकरण भएका लाभमाहीको सङ्ख्या	तेस्रो किस्ता प्राप्त गर्ने लाभमाहीको सङ्ख्या	निर्माण कार्य शुरु भएका मध्ये सम्पन्न भएका घर सङ्ख्या
१८	भक्तपुर	२८४४५	२४६९८	२४६०१	१२८३४	१०४६३	१०४५५	१०२८२	९९७३	९६२०	८४२०
१९	धादिङ	७९२८१	७७६२८	७४०६८	७१७०२	७०४१४	७०४१४	६४९७२	६२८२८	५६१३०	५२९६१
२०	दोलखा	७०६२०	६८६७९	६८६७९	६४९५१	६१९१९	६१८७४	६३२२०	५७८९७	५८७५१	४४५३३
२१	गोरखा	६६८११	६४५००	६४४६६	६०७४२	६१०४५	६१०३१	५९२२४	५६१०७	५३३७०	४७१८३
२२	काठमाडौँ	४७६३६	४२९२८	४२६७६	२३६४८	२०३३२	१९४४६	२०९६९	१६७९६	१७६३३	१२८१६
२३	काभ्रेपलाञ्चोक	७७८३४	७३४६४	७३४६४	६०९४८	५९०४५	५८२२८	५९९२०	४८९७९	५०४१४	४०२१४
२४	ललितपुर	२८४६३	२४३६६	२४३१५	१२१६८	११७८२	११७२४	१२७४९	९५३७	१०७०५	५३७९
२५	सकवानपुर	३४३१९	३०१३४	३०१३४	२४०२२	२३५८७	२३५७३	२४०३९	१८७४४	२०३४२	१४१३४
२६	नुवाकोट	७७१०६	७३१२४	७३०७२	७१३३७	६९९७९	६९८९८	६९०८३	६१६४७	५८९९४	६२६५०
२७	ओखलढुंगा	२२३७४	२०६५०	२०६३५	१९८२२	१९८१४	१९८१४	१९४८५	१८२२०	१८४०४	१६९१३
२८	रामेछाम	४९२३८	४७४१२	४७३२९	४६४२८	४३४५५	४३४४०	४४२६९	३९७४७	४०२३६	३७४८७
२९	रसुवा	१२७१३	१२१२२	१२०९८	११३७२	११३७२	११३०९	११४८३	१०६९७	१०८७९	१०४६०
३०	सिन्धुली	३८०४६	३६४९३	३६४९३	३२४३३	३१६०१	३१४८३	३०३९१	२२७८३	२२३७६	१३४४८
३१	सिन्धुपाल्चोक	९००००	८६१८६	८५८९१	८४०७२	८४२११	८४१७१	८१८६८	७४८४९	७०८०६	६९०२७
१४ जिल्ला जम्मा		७२२९५७	६८४३८५	६८०९२१	५९९६९०	५७९७२१	५७७६०७	५७३९६४	५११०४३	५९८६७०	४४५७२६
कुल जम्मा		८२७११२	७८०७४३	७७६५२०	६८३८६३	६४८५८३	६४५३२०	६४०९२१	५६४७००	५४८६१०	४९४३७९

स्रोत: राष्ट्रिय पुर्ननिर्माण प्राधिकरण, २०७६।

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

फोन: ०१-४२११३२६, फ्याक्स: ०१-४२११३२५

Email: epad@mof.gov.np

Website: www.mof.gov.np

मुद्रक: मुद्रण विभाग, सिंहदरबार, काठमाडौं